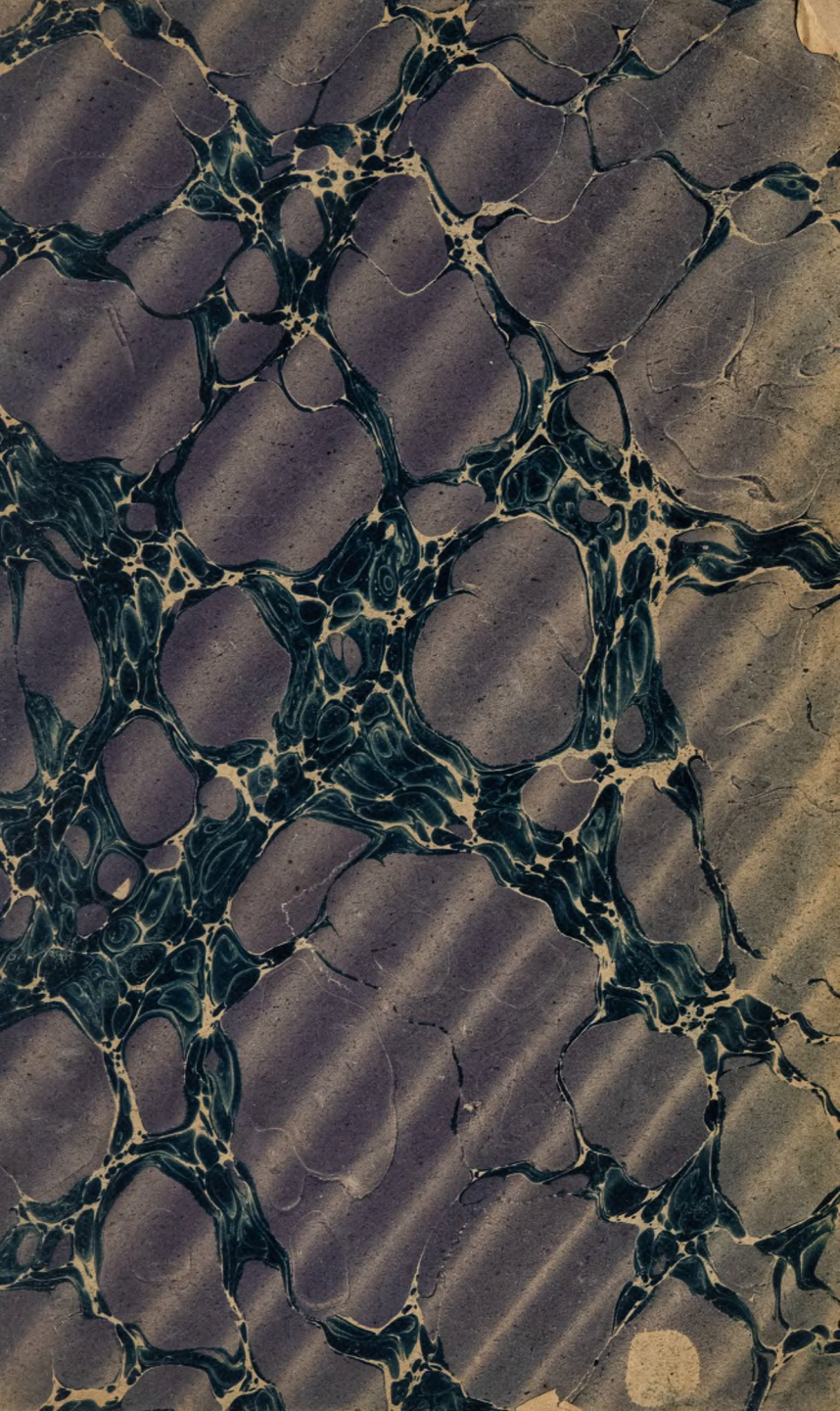

ENG 7

1049

ARRIANI

DE EXPEDITIONE ALEXANDRI

LIBRI SEPTM.

RECOGNOVIT

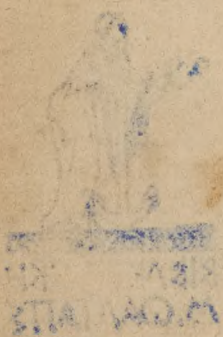
ROBERTUS GEIER.

LIPSIAE

SUMPTIBUS ET TYPIS B. G. TEUBNERI.

MDCCCLXVI.

PRAEFATIO.

Arriano Nicomedensi contigisse nuper vidimus quod vel lectissimis vix tam prospere cecidit veteribus scriptoribus, ut brevissimo temporis intervallo eius libri vel codicum manuscriptorum subsidiis vel ingeniis virorum doctorum quam emendatissimi divulgarentur. Ellendtianam (1832) enim *Anabasis* recensionem iam paucis annis post (1835) subsequuta est Krügeriana multo ea emendatior; hanc excepit Dübneriana (1846) et nuperrime (1849) Sintenisiana editio longe emendatissima *), cuius auctor iam pridem de Arriani *Anabasi* optime meritus nunc larga codicum Parisinorum **) a Dübnero primum collatorum suppellectile sollertissime usus textum exhibuerit vel Dübneriano longe praeferendum. Quare si illum hac nostra editione potissimum sequuti sumus, nemo mirabitur. Ceterum hoc ita factum est, ut in eius neque anxie haereremus vestigiis neque ingeniosi viri auctoritatem deflectere nos a vero pateremur, ubi eo invito aut librorum scriptura retinenda aut emendatio sive nostra sive alius recipienda esse videretur. In universum enim eam in hac editione tenuimus rationem, ut contra codicum fidem nihil novandum putaremus, nisi si extrema necessitas; ubi tamen codicum scriptura vel aperte corrupta vel a certissimo Arriani loquendi usu prorsus aliena esse videretur, probabilem emendationem malae ac viciosae lectioni praeferre et in textum recipere non dubitarem, uncas autem, quibus recentissimam potissimum Krügeri editionem abundare videmus, quoniam his non tam tironum quam criticorum commodis consultum existimabamus, locis tantum maxime dubiis adhiberemus, in lectionum denique discrepantia, praesertim quod ad verborum spectat ordinem, optimo Parisino codici *c* littera insignito plurimum tribueremus auctoritatis, ita tamen, ut si reliqui libri meliora afferre viderentur,

*) His accessit hoc demum anno recentissima Krügeri editio, cuius tamen (nondum ad finem perductae) priores tantum libros inspicere licuit.

**) Quorum optimum ex Krügeri exemplo (Additam. Crit. ad Arriani *Anabasin*, Berolini 1848.) *c*, reliquos duos minoris pretii *d* & *e* litteris significavimus.

non caeca illius superstitione horum scripturam contemneremus. Interpungendi rationem adhibuimus eam, quam tenuit Sintenis paucis tantum locis exceptis *). Indici nominum Krügeriano prout nostra textus recognitione flagitabatur mutato et emendato recentiora quoque addidimus celeberrimorum montium, fluminum, urbium, terrarum nomina ex indice geographico editionis Sintenisianae desumpta et insigni maximam quidem partem Kiepertii peritiae debita. His de universa huius editionis ratione praemissis quum longior disputatio ab hoc opere aliena esset, eos certe locos breviter indicandos putabamus, quibus a Sintenisianae editionis textu discessimus **).

1, 6, 8 retinui ἐπεσβάντας καὶ τούτους, Sint. coni. ἐπίσταντας. ib. 9: ἐν τῇ τάξει, Sint. τῇ uncis sepsit; ib. retinui ἀποτεταγμένην, Sint. ex Vulc. ἀποτεταμένην. 9, 4 ex Ellendtii emend. dedi τῶν γε ἀπολομένων, libr. τῶν τε ἀπολομ., Sint. τῶν ἀπολομ. 9, 7 ex *cd* dedi: σφᾶς αὐτούς, Sint. σφᾶς. 10, 3 ex *c* dedi: ἐκ πάντων τῶν Ἀθηναίων, Sint. ἐκ πάντ. Ἀθην. 12, 1 ordine vv. ex Parriss. Mss. cum Sint. recepto emendavi: ὁ δὲ καὶ αὐτὸς sqq. cf. 1, 16, 6 & Sint. ad h. l., libr. ὅτι καὶ αὐτὸς sqq., Sint. διότι καὶ αὐτὸς sqq. ib. retinui: ὅτι τοῦ Πατρόκλου τὸν τάφον, Sint. ὅτι τὸν Πατρόκλου τάφ. 13, 4 dedi: αἱ δὲ ὄχθαι αὐται — κρημνώδεις εἰσὶν αἱ αὐτῶν, Sint. αὐ αὐτῶν. 14, 6 retinui: προεμβαλεῖν εἰς τὸν ποτ., Sint. coni. προεβάλλει. 15, 2 retinui: ἐλαττούμενοι Μακεδόνες, Sint. ex Krüg. coni. ἐλαττούμενοι οἱ Μακεδ. 16, 6 ex *c* dedi εἰς Μακεδονίαν, Sint. εἰς Μακεδ. (Item I, 19, 9: εἰς προνομίας, II, 1, 2: εἰς θάλασσαν, VI, 26, 5: εἰς ἐπτά.) 17, 11 ex Krügeri emend. dedi: ἐπαγαγομένους, Sint. retinuit ἐπαγομένους. 19, 2 retinui ἐφορμαρτούντων (cf. VI, 3, 4. 25, 3), Sint. cum Pflugk. coni. ἐφορμούντων. 23, 1 ex *c* dedi: τὸ δὲ καὶ κατασεσεισμένον, Sint. τὸ δὲ κατασεσεισμ. 23, 4 ex *c* posui: ἀμφὶ πον μέσας νύκτας, Sint. retinuit ἀμφ. μέσ. πον νύκτ.

*) Veluti: 1, 17, 7 commatis positus post vv. ἑταίρων et Νικίαν, 27, 5 commate post v. ἐπεχώρησαν posito, item ib. 7 ante v. ὅσον. II, 4, 8 commate post v. ἱατρὸν posito, 23, 2 puncto post v. Ἀδμητος in comma mutato, III, 19, 3 commate post v. ἦκειν deletο, 20, 1 puncto post v. Δαρεῖον in comma mutato, 25, 7 commate post v. Ἀλέξανδρον posito et quae sunt alia i. g.

**) Me invito factum est, ut I, 1, 6 vulg. παρ' ὃν pro Krügeri emend. παρ' ἧν legatur.

24, 2 relinui ἐπαναγάγωσι, Sint. conī. ἐπανάγωσι. 26, 2 ex c dedi: τῷ δὲ ἐκ νότων, Sint. retinuit τότε δ' ἐκ νότων. 27, 7 relinui ὅπως εἶκαθεν, Sint. conī. ὅπως εἶκασεν.

II, 3, 7 ex c dedi: ἐκ φλοιοῦ κρανείας, Sint. κρανείας. 4, 2 ex d dedi: ἐπὶ Καππαδοκίας, Sint. ἐπὶ τῆς Καππαδοκ. 4, 11 ex c dedi: καὶ ἄλλοις δὲ τοῖς ἀμφ' αὐτόν, Sint. καὶ τοῖς ἄλλοις δ. τ. ἀ. α. 10, 6 ex c dedi: τοῖς ἤδη φεύγουσι σφῶν, Sint. vulg. τ. ἤ. φεύγουσιν αὐτῶν retinuit. 11, 2 vulg. εὐρώστως ἐνέβαλλον retinui, Sint. conī. ἐνέβαλλον. 12, 4 vulg. παρασκηνοῦσαι retinui, Sint. conī. παρασκηνοῦσι. 12, 7 relinui vulg. οὐ φάναι, Sint. ex c οὐδὲ φάναι et ibid. ex Dübneri emend. dedi: καὶ γὰρ καὶ ἐκείνον, Sint. καὶ γὰρ ἐκείνον. 13, 4 relinui vulg. Ἄγις ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεύς, Sint. ex cd art. τῶν expunxit. 14, 7 relinui vulg. νῦν δὲ καὶ σέ, Sint. ex c καὶ expunxit. 14, 9 in vv. μηδὲ ἂ βούλει v. βούλει, quod omittunt Pariss. cd, uncis inclusi. 17, 1 ex Paris. c dedi: τὴν τῶν Τυρίων πόλιν, Sint. τὴν Τυρίων π. 21, 8 relinui vulg. vv. ordinem: τοῦ λιμένος τὸ στόμα, Sint. ex Paris. c: τὸ στόμ. τοῦ λιμένος. 26, 3 a vv. ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως, quae uncis incl. Sint., uncōs removi. 27, 2 ex cod. c dedi: ἀληθεύσαντα τὸν Ἀρίστανδρον, Sint. art. omisit.

III, 3, 1 ex c dedi: Περσέα τε καὶ Ἡρακλέα, Sint. τε omisit. 3, 4 ex Paris. d relinui vulg. vv. ordinem: ὕδωρ δὲ οὐρ. Ἀλεξάνδρῳ πολὺ ἐγένετο, Sint. ex Paris. c: πολὺ Ἀλεξ. ἐγέν. 4, 3 relinui: ἐπειδὴ γὰρ ἐπ' Αἰγύπτου στέλλονται, Sint. ex Pflugkii coniect.: ἐπειδὴ γ. ἐ. Αἰγ. στέλλονται. 5, 3 emendavi: καὶ Ἑριππον τὸν Χαλκιδέα (cf. Geier. Alex. M. Hist. Scriptt. lib. IX, c. I. p. 310), Sint. retinuit τὸν Χαλκιδέως. 6, 4 dedi: τῶν ξὺν αὐτῷ δὲ χρημάτων, Sint. τῶν ξὺν αὐτῷ δὲ χρημ. 7, 1 ex c dedi: καὶ γὰρ καὶ Μαζαῖος, Sint. alterum καὶ omisit. ib. paulo post: ἐπτάς [μὲν] ἔχον, Sint. uncis remotis. 8, 3 dedi: Σκυδικὸν τοῦτο [τὸ] γένος, Sint. uncis remotis. 9, 8 dedi: τῶν τε παραγγελλομένων, Sint. voc. τε uncis inclusit. 11, 3 dedi: Ἐτάχθη δὲ [αὐτῷ] ἡ στρατιά, Sint. omisso v. αὐτῷ. 14, 6 ex c dedi: τοῖς ἀμφὶ Παρμενίωνα ἐνέβαλλον, Sint. τοῖς ἀμφὶ τὸν Παρμ. ἐνέβαλλον. 15, 6 relinui τῶν βαρβάρων δὲ νεκρῶν — ἐλέγοντο, Sint. conī. νεκρούς. 20, 3 ex Schmiederi emendatione dedi Ὁξοδάτην (cf. IV, 18, 3), Sint. vulg. Ὁξυδάτην retinuit. 21, 3 relinui τὰ ὅπλα εἶχον μόνον καὶ sqq., Sint. conī. μόνον. 23, 6 et ubique relinui vulg. Ζαδράκαρτα, Sint. ex c Ζαδράκαρτα dedit. 23, 8 ex Dübneri coniect. dedi: παρὰ

τὰ δόγματα τὰ τῶν Ἑλλήν., Sint. π. τ. δόγμ. τῶν Ἑλλ. retinuit. 23, 9 ex c dedi: εἶναι δὲ ἐλέγοντο ἐς χιλίους sqq., Sint. retinuit εἶναι δὲ ἔλεγον ἐς χιλ. 26, 4 ex cd dedi: ἐδόκει εἶναι Ἀλέξανδρος, Sint. Ἀλεξάνδρῳ retinuit. 27, 3 retinui ὥστε — γίγνεται, Sint. coni. ὥστε — γίγνεσθαι. 27, 4, loco in Mss. aperte corrupto, praetuli Freinsheimii emend. οὐδὲ φίλων ἂν (in Mss. Φιλῶταν), Sint. dedit οὐδὲ φίλον ἂν. 28, 3 dedi Ἐριγυῖα [πρὸς Ἐριγυῖον], Sint. uncas omisit. 30, 5 dedi: ταῦτὰ ἐκεῖνα, Sint. ταῦτα ἐκεῖνα. 30, 8 retinui ὄγδοον εἶναι τῶν ποταμῶν τῶν Σκυθικῶν, Sint. nescio cur vv. τῶν ποταμῶν omiserit.

IV, 1, 1 retinui vulg. δικαιοτάτους ἀνθρώπους, Sint. nescio cur ἀνθρώπους omiserit, & ib. paulo post dedi [καί] οὗτοι, Sint. οὗτοι ex cod. c omissa voc. καί. 4, 7 cum Dübnero ex c dedi: οὐκ εἶων — ποιέσθαι, Sint. retinuit: καὶ οὐκ ἦν. 5, 1 cum Dübnero secundum c & d dedi: Ὀλίγ. δὲ ὕστ. παρὰ τοῦ βασιλέως Σκυθῶν, Sint. παρὰ τῶν Σκυθῶν καὶ παρὰ τοῦ βασ. αὐτῶν retinuit. Ibid. paulo post ex c dedi: ἀπὸ κοινοῦ τῶν Σκυθ., Sint. ἀπὸ τοῦ κοινοῦ τ. Σκυθ. 9, 5 ex c dedi: καὶ τὸ σῶμα κακῶς ἐθεράπευσες, Sint. retinuit κ. τ. σ. καλῶς ἔθερ. 10, 6 ex c dedi: ὅτι Διόνυσος Θεβαῖος μὲν ἦν, Sint. ὅτ. Διόν. Θεβαῖος ἦν. 11, 6 ex c dedi ἄρχειν γε, Sint. retinuit ἄρχειν σε. 11, 8 ego ex Paris. c: εἰς ἅπαντας, Sint. ἐς ἅπαν. 13, 1 sec. c (qui habet ἐμειρακιεύοντο) cum Dübnero ego ἐμειρακιούντο; Sint. ἐμειρακίσαντο. 15, 6 ex c ego: ἐπανίεναι ἐς τὴν Ἑλλάδα, Sint. retinuit ἐπανίεναι ἂν ἐς τ. Ἑλλ. 16, 5 ex c nos διέφθειραν, Sint. retinuit διαφθείρουσι. 17, 4 retinui vulg. καὶ σφισιν ἄπορα πάντα τὰ τῆς φυγῆς ἐγίνετο, Sint. ex sua coni. dedit πάντη. 21, 3 ex c ego προῦκεχωρήκει, Sint. retinuit προκεχωρήκει. 25, 2 emendavi: ἀλλὰ — ὀρθίους ποιήσαντας τοὺς λόχους Πτολ. προσῆγεν, vulg. ποιήσαντες, Sint. (& Pflugk.) coni. ποιήσας. 25, 6 emendavi καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐς χιλίους (cf. 26, 1), Sint. retinuit τοὺς χιλίους. 28, 1 ex c ego: ἐς τὴν πέτραν τὴν ἐν τῇ χώρᾳ Ἀόρνον, Sint. retinuit: τὴν Ἀόρνον. Item ib. §. 7 ego τῆς πέτρας Ἀόρνον, Sint. τῆς Ἀόρνον. 29, 1 retinui vulg. ἡ γήσεσθαι, Sint. ex sua coni. ἡ γήσεσθαι; item ib. 3 retinui vulg. προσέβαλλον, Sint. ex sua conj. προσέβαλλον. ib. 4 ex c ego ἵνα ἐγγράπτο, Sint. retin. vulg. ἐνεγγράπτο. ib. 6 ex c ego: ἄπορος ἦν αὐτῇ ἡ προσβολή, Sint. αὕτη ἡ προσβ. 30, 1 retinui vulg. καὶ ἐχώννυτο — τὸ χωρίον, Sint.

ex sua con. τὸ χῶμα. ib. 6 ex *cd* dedi ἔμελεν αὐτῷ μαθεῖν, Sint. ἔμελεν retinuit.

V, 2, 6 secundum *cd* ex Düb. emend. dedi ποιήσασθαι καὶ στεφανώσασθαι, Sint. retinuit ποιεῖσθαι καὶ στεφανώσασθαι. 4, 3 ex *c* ego: ἢ οἱ ἄλλοι Ἰνδῶν ποταμοί, Sint. retin. ἢ ἄλλοι Ἰνδ. π. 6, 1 secundum Pariss. cum Düb. dedi: ἡ μὲν ἐς μεσημβρίαν τε καὶ πρὸς νότον, Sint. πρὸς μεσημβρ. τ. καὶ νότον. ib. 3 ex *c* addidi: τὴν δὲ ὡς πρὸς ἑσπέραν, Sint. vulg. τὴν δὲ πρὸς ἑσπέρ. retinuit. ib. 4 in loco corrupto, cui nondum vera medic. reperta videretur, asteriscum posui ante vv. *Λύδιον ἀπὸ Λυδίου ποταμοῦ*. 10, 4 retinui vulg. *ἀλλ' ἐκείνων γὰρ γνούς τὸν φόβον*, Sint. con. *ἀλλ' ἐκεῖνον γὰρ γν. τ. φ.* 12, 3 ex Krügeri emendatione dedi *παρενηνεγμένῃς*, Sint. *παρενηνεγμέναι* retinuit. 15, 1 ex *c* dedi *πορεύεσθαι πρὸ τοῦ ἄλλου στρατοῦ*, Sint. retinuit *προπορεύεσθαι πρὸ τ. ἄ. στρ.* 17, 1 cum Düb. ex *c* ἐπέστρεφον dedi, Sint. ἀνέστρεφον retinuit. 19, 1 retinui *προσιππεύσας πρὸ τῆς τάξεως*, Sint. con. *προῖππεύσας πρὸ τ. τ.* ib. 6 ex Krügeri emend. dedi *τοσόσδε δὲ Ἀλεξάνδρου φόβος*, Sint. retinuit *τόσος δὲ Ἀλ. φ.* 22, 2 retinui *πρὸς ἣν ἐπενόουν ἀγωνίσασθαι*, Sint. ex Pflugkii con. *πρὸς ἣ ἐπ. ἀγ.* dedit. ib. 4 retinui librorum etiam Pariss. *cd*: *περιβεβλήσθαι πρὸ τῶν ἀμαξῶν*, Sint. v. *πρὸ* eiecit. 23, 3 ex Paris. *c* dedi *ἀλλὰ καὶ ὡς τάχους εἶχον*, Sint. *ἀλλ' ὡς τ. εἶχ.* et ib. retinui vulg. *κατεκλείσθησαν*, Sint. ex sua con. *κατεκλήθησαν*. ib. 7 ex utroque Paris. dedi *ἵνα ἂν*, Sint. *ἵν' ἂν*. 24, 7 retinui *οὔτοι ἐγκαταληφθέντες*, Sint. con. *οὔτοι δὲ καταληφθ.* 25, 5 retinui vulg. *ὅτι ἂν ἐς τὰ πρόσω ἔτι τοῦ Ταναΐδος*, Sint. ex speciosa Pflugkii con. dedit *ὁ Ταναΐς, τὰ πρ. ἔ. τ. Τ.* 26, 8 ex *c* dedi *ὅσα ἕκαστος ἐλπίζοι*, Sint. retinuit *ἐλπίζει*.

VI, 1, 5 sec. Pariss. *cd* (qui ἔγραφεν habent, τὸ autem post τοῦτο cum aliis Mss. omittunt) emendavi: *τοῦτο δ' — ἔγραφεν*, Sint. vulg. *τοῦτο τὸ — γραφέν* retinuit. 2, 4 scripsi *τῶν [δισ]χιλίων*, Sint. *δισχιλίων*. 4, 4 retinui vulg. *καὶ πέμπτη ἀφίκετο ἡμέρα*, Sint. ex Pflugkii con. καὶ omisso. Item ib. 5 retinui vulg. *ἐκ τῶν ἐγχωρίων καὶ Ἀλεξάνδρου*, Sint. ex con. *ἐκ τ. ἐγγ. καὶ ἐξ Ἀλεξ.* addidit. 8, 3 retinui *παρὰ τῇ ὀχθῇ τοῦ ποταμοῦ ἰόντας*, Sint. ex Krügeri coniect. *παρὰ τὴν ὀχθὴν τ. π. ἰ.* dedit. ib. 5 ex *c* ego: *τεταγμένους κατεῖδε*, Sint. *κατεῖδε τεταγμένους*. 12, 2 emendavi *τότε γ' ἐδόκουν εἶναι*, Sint. *τότε [δ'] ἐδόκουν εἶναι*. 14, 2 retinui vulg. *σατράπην τε ἀναδέξασθαι* (cf. paulo

post ἀποίσειν), Sint. ex *cd* recepit ἀναδέξασθαι. 17, 4 ex *c* dedi ἄγειν ἡμελλε, Sint. ἔμελλε retinuit. 19, 4 ex *cd* dedimus κατ' ἐπιθεσπισμὸν θύειν τοῦ Ἀμμωνος, Sint. θύει retinuit. ib. 5 ego retinui vulg. κρατῆρας χρυσοῦς ἐνέβαλλεν, Sint. ex Pflugkii con. ἐνέβαλεν. 20, 1 retinui vulg. ἐς τὰ Πάτταλα, Sint. nescio cur τὸ Πάτταλα dederit. 24, 4 ex *c* dedi ταῦτα μὲν οὖν, Sint. retinuit ταῦτα μὲν δὴ. 24, 5 retinui ἀπορία γὰρ ὕδατος οὐ ξύμμετρος οὐσα, Sint. con. οὐ ξύμμετρος. 25, 6 retinui αὐτοὺς τε καὶ τὰ κτήνη ἀπόλλυσθαι, Sint. ex *c* recepit καὶ κτήνη. 26, 1 dedi καὶ αὐτόν τε Ἀλέξανδρον, Sint. voc. καὶ uncis inclusit; ibid. paulo post retinui ὥς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους, Sint. con. ὥστε καὶ. 26, 4 retinui ἄλλ' ἀφανισθῆναι τὰ σημεῖα et paulo post καὶ οὐ γὰρ εἶναι, Sint. ex Pflugkii con. ἄλλ' ἀφαν. γὰρ τ. σ. et καὶ οὐκ εἶναι. 27, 4 retinui ταῦτα ὥς ἐξηγγέλη, Sint. ex sua con. ἐξηγγέλη. Item ib. 6 retinui vulg. ὅτι τὰ αὐτὰ ἐκεῖνα, Sint. omisso articulo αὐτὰ ἐκεῖνα. 28, 1 ex *c* recepi καὶ ταῦτα μὲν πρὸς μίμησιν, Sint. καὶ ταῦτα πρὸς μίμησιν retinuit. 28, 2 retinui ἐξήρασαν, Sint. ex Ellendtii con. ἐξήρασαν. 28, 7 ex Parisini utriusque auctoritate omisi τῆς ante Καρμανίας, Sint. retinuit. 29, 11 retinui vulg. ξυνηλέγχοντο, Sint. ex Krüg. con. ἐξηλέγχοντο dedit.

VII, 2, 2 retinui τῶν σοφιστῶν Ἰνδῶν, Sint. con. τῶν σοφ. τῶν Ἰνδῶν. Item ibid. ἄλλ' ex Krüg. con. additum ante ὑποκρίνασθαι omisi. 3, 6 retinui vulg. οὐκ ἀχρεῖα πάντα, Sint. con. πάντη. 14, 2 voculam καί, quae vulgo legitur ante v. ἄλλοι, iure uncis inclusam a Sint. transponendam duxi ante sqq. μέγα μὲν γενέσθαι. 14, 5 retinui vulg. αὐτὸς ἔστιν ὅτε ἡνιόχει, Sint. con. ὅτε [ὅτι] ἡνιόχει. 15, 3 secundum Paris. *c*, qui habet ὁρμήσειεν, emendavi: ἐς ὅτι ὁρμήσειε [ἂν]. 15, 6 retinui οὐ δὲ τῶν τα' Ἀλεξάνδρου γραψ., Sint. ex con. οὔτε τ. τ. *A. γρ.* dedit. 21, 3 non videbatur idonea causa asteriscos post vv. τῇ Ἀράβων γῇ ponendi. 22, 2 servavi ordinem vv. Paris. *c* exhibitum: τὴν μὲν δὴ, οἷα βαρυτέρα, Sint. transposuit: τὴν μὲν, οἷα δὴ βαρυτ. 26, 1 ex Paris. *c* dedi: δεξιοῦσθαι δὲ ὥς ἐκάστους, Sint. retinuit δεξιοῦσθαι δὲ καὶ ὥς ἐκ. 30, 2 dedi φῦναι ἂν δοκεῖ, Sint. voc. ἂν uncis inclusit.

Scripsi Halis Saxonum diebus festis sacrae Pentecostes
a. MDCCCLI.

ARRIANOY
ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ.

[ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.]

Πτολεμαῖος ὁ Λάγου καὶ Ἀριστόβουλος ὁ Ἀριστο-
βούλου ὅσα μὲν ταῦτά ἄμφω περὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ Φι-
λίππου ξυνέγραψαν, ταῦτα ἐγὼ ὥς πάντῃ ἀληθῇ ἀνα-
γράφω, ὅσα δὲ οὐ ταῦτά, τούτων τὰ πιστότερα ἐμοὶ φαι-
νόμενα καὶ ἅμα ἀξιαφηγητότερα ἐπιλεξάμενος. ἄλλοι μὲν 2
δὴ ἄλλα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ἀνέγραψαν, οὐδ' ἔστιν ὑπὲρ
οὔτου πλείονες ἢ ἀξυμφωνότεροι ἐς ἀλλήλους· ἀλλ' ἐμοὶ
Πτολεμαῖός τε καὶ Ἀριστόβουλος πιστότεροι ἔδοξαν ἐς
τὴν ἀφήγησιν, ὁ μὲν ὅτι συνεστράτευσε βασιλεὺς Ἀλεξάν-
δρῳ, Ἀριστόβουλος· Πτολεμαῖος δὲ πρὸς τῷ ξυστρατεῦ-
σαι ὅτι καὶ αὐτῷ βασιλεὺς ὄντι αἰσχροτέρου ἢ τῷ ἄλλῳ ψεύ-
σασθαι ἦν· ἄμφω δέ, ὅτι τετελευτηκότος ἤδη Ἀλεξάν-
δρου ξυγγράφουσιν αὐτοῖς ἢ τε ἀνάγκη καὶ ὁ μισθὸς τοῦ
ἄλλως τι ἢ ὥς συνηνέχθη ξυγγράφαι ἀπῆν. ἔστι δὲ ἅ καὶ 3
πρὸς ἄλλων ξυγγεγραμμένα, ὅτι καὶ αὐτὰ ἀξιαφηγητά
τέ μοι ἔδοξε καὶ οὐ πάντῃ ἄπιστα, ὥς λεγόμενα μόνον
ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ἀνέγραψα. ὅστις δὲ θαυμάσεται ἀνθ'
οὔτου ἐπὶ τοσούτοις συγγραφεῦσι καὶ ἐμοὶ ἐπὶ νοῦν ἤλθεν
ἦδε ἢ συγγραφή, τὰ τε ἐκείνων πάντα τις ἀναλεξάμενος
καὶ τοῖσδε τοῖς ἡμετέροις ἐντυχὼν οὕτω θαυμαζέτω.

- 1 *Λέγεται δὴ Φίλιππος μὲν τελευτῆσαι ἐπὶ ἄρχοντος Πυθοδήμου Ἀθήνησι· παραλαβόντα δὲ τὴν βασιλείαν Ἀλέξανδρον, παῖδα ὄντα Φιλίππου, ἐς Πελοπόννησον παρελθεῖν· εἶναι δὲ τότε ἅμφι τὰ εἴκοσιν ἔτη Ἀλέξαν-*
- 2 *δρον. ἐνταῦθα ξυναγαρόντα τοὺς Ἑλληνας ὅσοι ἐντὸς Πελοποννήσου ἦσαν αἰτεῖν παρ' αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν τῆς ἐπὶ τοὺς Πέρσας στρατιᾶς, ἣντινα Φιλίππῳ ἤδη ἔδο-*
- 3 *σαν· καὶ αἰτήσαντα λαβεῖν παρ' ἐκάστων πλήν Λακεδαιμονίων· Λακεδαιμονίους δὲ ἀποκρίνασθαι μὴ εἶναί σφισι πάτριον ἀκολουθεῖν ἄλλοις, ἀλλ' αὐτοὺς ἄλλων*
- 4 *ἐξηγεῖσθαι. νεωτερίσαι δὲ ἅττα καὶ τῶν Ἀθηναίων τὴν πόλιν· ἀλλὰ Ἀθηναίους γε τῇ πρώτῃ ἐφόδῳ Ἀλεξάνδρου ἐκπλαγέντας καὶ πλείονα ἔτι τῶν Φιλίππῳ δοθέντων Ἀλε-*
- 5 *ξάνδρῳ εἰς τιμὴν ξυγχωρῆσαι. ἐπανελθόντα δὲ ἐς Μακεδονίαν ἐν παρασκευῇ εἶναι τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου.*
- 6 *Ἄμα δὲ τῷ ἥρῳ ἐλαύνειν ἐπὶ Θράκης, ἐς Τριβαλλοὺς καὶ Ἰλλυριοὺς, ὅτι τε νεωτερίζειν ἐπύθετο Ἰλλυριοὺς τε καὶ Τριβαλλοὺς, καὶ ἅμα ὁμόρους ὄντας οὐκ ἐδόκει ὑπο-*
- 7 *λείπεσθαι ὅτι μὴ πάντῃ ταπεινωθέντας οὕτω μακρὰν ἀπὸ τῆς οἰκείας στελλόμενον. ὁρμηθέντα δὲ ἐξ Ἀμφιπό-*
- 8 *λεως ἐμβαλεῖν ἐς Θράκην τὴν τῶν αὐτονόμων καλουμένων Θρακῶν, Φιλίππους πόλιν ἐν ἀριστερᾷ ἔχοντα καὶ τὸν Ὀρβηλον τὸ ὄρος. διαβάς δὲ τὸν Νέσσον ποταμὸν λέγουσιν ὅτι δεκαταῖος ἀφίκετο ἐπὶ τὸ ὄρος τὸν Αἴμον.*
- 9 *καὶ ἐνταῦθα ἀπῆντων αὐτῷ κατὰ τὰ στενὰ τῆς ἀνόδου τῆς ἐπὶ τὸ ὄρος τῶν τε ἐμπόρων πολλοὶ ὀπλισμένοι καὶ οἱ Θραῖκες οἱ αὐτόνομοι, παρεσκευασμένοι εἶργειν τοῦ πρόσω κατειληφότες τὴν ἄκραν τοῦ Αἴμου τὸν στόλον,*
- 10 *παρ' ὃν ἦν τῷ στρατεύματι ἡ πάροδος. ξυναγαρόντες δὲ ἁμάξας καὶ προβαλόμενοι πρὸ σφῶν ἅμα μὲν χάρακι ἐχρῶντο ταῖς ἁμάξαις εἰς τὸ ἀπομάχεσθαι ἀπ' αὐτῶν, εἰ βιάζοιντο· ἅμα δὲ ἐν νῶ εἶχον ἐπαφιέναι ἀνιοῦσιν ἢ ἀπο-*

τομώτατον τοῦ ὄρους ἐπὶ τὴν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων τὰς ἀμάξας. γνώμην δὲ πεποίηντο ὅτι ὅσῳ πυκνοτέρα τῇ φάλαγγι καταφερόμεναι συμμίζουσιν αἱ ἅμαξαι, τοσῶδε μᾶλλον τι διασκεδάσουσιν αὐτὴν βία ἐμπεσοῦσαι.

Ἀλεξάνδρῳ δὲ βουλὴ γίνεται ὅπως ἀσφαλέστατα 8 ὑπερβάλῃ τὸ ὄρος· καὶ ἐπειδὴ ἐδόκει διακινδυνευτέα, οὐ γὰρ εἶναι ἄλλη τὴν πάροδον, παραγγέλλει τοῖς ὀπλίταις, ὅποτε καταφέρουσιν κατὰ τοῦ ὀρθίου αἱ ἅμαξαι, ὅσοις μὲν ὁδὸς πλατεῖα οὖσα παρέχοι λῦσαι τὴν τάξιν, τούτους δὲ διαχωρῆσαι, ὥς δι' αὐτῶν ἐκπεσεῖν τὰς ἀμάξας· ὅσοι 9 δὲ περικαταλαμβάνουσιν, ξυννεύσαντας, τοὺς δὲ καὶ πεσόντας ἐς γῆν συγκλείει ἐς ἀκριβὲς τὰς ἀσπίδας, τοῦ κατ' αὐτῶν φερομένου τὰς ἀμάξας καὶ τῇ θύμῃ κατὰ τὸ εἰκὸς ὑπερπηδῶσας ἀβλαβῶς ἐπελθεῖν. καὶ οὕτω ξυνέβη ὅπως παρήνεσέ τε Ἀλέξανδρος καὶ εἴκασεν. οἱ μὲν γὰρ 10 διέσχον τὴν φάλαγγα, αἱ δὲ ὑπὲρ τῶν ἀσπίδων ἐπικυλισθεῖσαι ὀλίγα ἔβλαψαν· ἀπέθανε δὲ οὐδεὶς ὑπὸ ταῖς ἀμάξαις. ἔνθα δὴ οἱ Μακεδόνες θαρσύναντες, ὅτι ἀβλαβεῖς αὐτοῖς, ἃς μάλιστα ἐδεδίεσαν, αἱ ἅμαξαι ἐγένοντο, σὺν βοῇ ἐς τοὺς Θρᾶκας ἐνέβαλον. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τοξό- 11 τας μὲν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως πρὸ τῆς ἄλλης φάλαγγος, ὅτι ταύτῃ εὐπορώτερα ἦν, ἐλθεῖν ἐκέλευσε καὶ ἐκτοξεύειν ἐς τοὺς Θρᾶκας ὅπῃ προσφέρουσιν· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὸ ἄγλημα καὶ τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τοὺς Ἀργιᾶνας κατὰ τὸ εὐώνυμον ἤγεεν. ἔνθα δὴ οἱ τοξόται βάλλοντες τοὺς 12 προεκθέοντας τῶν Θρακῶν ἀνέστελλον· καὶ ἡ φάλαγξ προσμίζασα οὐ χαλεπῶς ἐξέωσεν ἐκ τῆς χώρας ἀνθρώπους ψιλοὺς καὶ κακῶς ὥπλισμένους βαρβάρους, ὥστε Ἀλέξανδρον ἀπὸ τοῦ εὐωνύμου ἐπάγοντα οὐκέτι ἐδέξαντο, ἀλλὰ ῥίψαντες ὡς ἐκάστοις προὐχώρει τὰ ὅπλα κατὰ τοῦ ὄρους ἐφυγον. καὶ ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἐς χιλίους 13 καὶ πεντακοσίους, ζῶντες δὲ ἄνδρες μὲν ὀλίγοι ἐλήφθη-

σαν δι' ὠκύτητα καὶ τῆς χώρας ἐμπειρίαν, γυναῖκες δὲ ὅσαι ξυνείποντο αὐτοῖς ἐάλωσαν πᾶσαι, καὶ τὰ παιδάρια καὶ ἡ λεία πᾶσα ἐάλω.

- 2 Ἀλέξανδρος δὲ τὴν μὲν λείαν ὀπίσω ἀπέπεμψεν ἐς τὰς πόλεις τὰς ἐπὶ θαλάσσῃ, Λυσανίᾳ καὶ Φιλώτῃ παραδοὺς διατίθεσθαι· αὐτὸς δὲ τὸ ἄκρον ὑπερβαλὼν προῆει διὰ τοῦ Αἰμου ἐς Τριβαλλοὺς, καὶ ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν Λύγρινον ποταμόν· ἀπέχει δὲ οὗτος ἀπὸ τοῦ Ἰστροῦ ὡς
- 2 ἐπὶ τὸν Αἶμον ἰόντι σταθμοὺς τρεῖς. Σύρμος δὲ ὁ τῶν Τριβαλλῶν βασιλεύς, ἐκ πολλοῦ πυνθανόμενος τοῦ Ἀλεξάνδρου τον στόλον, γυναῖκας μὲν καὶ παῖδας τῶν Τριβαλλῶν προῦπεμψεν ἐπὶ τὸν Ἰστρον, διαβαίνειν κελεύσας τὸν ποταμόν ἐς νῆσόν τινα τῶν ἐν τῷ Ἰστρῷ· Πεύκη
- 3 ὄνομα τῇ νήσῳ ἐστίν. ἐς ταύτην δὲ τὴν νῆσον καὶ οἱ Θρᾷκες οἱ πρόσχωροι τοῖς Τριβαλλοῖς προσάγοντος Ἀλεξάνδρου συμπεφευγότες ἦσαν καὶ αὐτὸς ὁ Σύρμος ἐς ταύτην ξυμπεφεύγει ξὺν τοῖς ἄμφ' αὐτόν· τὸ δὲ πολὺ πλῆθος τῶν Τριβαλλῶν ἔφυγεν ὀπίσω ἐπὶ τὸν ποταμόν, ἐνθενπερ τῇ προτεραίᾳ ὠρμήθη Ἀλέξανδρος.
- 4 Ὡς δὲ ἔμαθεν αὐτῶν τὴν ὁρμήν, καὶ αὐτὸς ὑποστρέψας τὸ ἔμπαλιν ἐπὶ τοὺς Τριβαλλοὺς ἦγε, καὶ καταλαμβάνει καταστρατοπεδεύοντας ἤδη. καὶ οἱ μὲν, καταληφθέντες πρὸς τῷ νάπει τῷ παρὰ τὸν ποταμόν παρετάσσονται· Ἀλέξανδρος δὲ καὶ αὐτὸς τὴν μὲν φάλαγγα ἐς βάθος ἐκτάξας ἐπῆγε, τοὺς τοξότας δὲ καὶ τοὺς σφενδονήτας προεκθέοντας ἐκέλευσεν ἐκτοξεύειν τε καὶ σφενδονᾶν ἐς τοὺς βαρβάρους, εἰ πως προκαλέσαιτο αὐτοὺς ἐς τὰ
- 5 ψιλὰ ἐκ τοῦ νάπους. οἱ δὲ ὡς ἐντὸς βέλους ἐγένοντο, παιόμενοι ἐξέθειον ἐπὶ τοὺς τοξότας, ὅπως ἐς χεῖρας ξυμμίξειαν γυμνοῖς οὖσι τοῖς τοξόταις. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς προήγαγεν αὐτοὺς ἐκ τῆς νάπης ἔξω, Φιλώταν μὲν ἀναλαμβάνοντα τοὺς ἐκ τῆς ἄνωθεν Μακεδονίας ἱππέας προσ-

ἐταξεν ἐμβάλλειν κατὰ τὸ κέρας τὸ δεξιόν, ἥπερ μάλιστα
 προῦκεχωρήκεσαν ἐν τῇ ἐκδρομῇ· Ἡρακλείδην δὲ καὶ
 Σώπολιν τοὺς ἐκ Βοττιαίας τε καὶ Ἀμφιπόλεως ἱππέας
 κατὰ τὸ εὐώνυμον κέρας ἐπάγειν ἔταξε. τὴν δὲ φάλαγγα 6
 τῶν πεζῶν καὶ τὴν ἄλλην ἵππον πρὸ τῆς φάλαγγος πα-
 ρατείνας κατὰ μέσους ἐπῆγε. καὶ ἔστε μὲν ἀκροβολισμὸς
 παρ' ἐκατέρων ἦν οἱ Τριβαλλοὶ οὐ μείον εἶχον· ὥς δὲ ἦ
 τε φάλαγξ πυκνὴ ἐνέβαλλεν ἐς αὐτοὺς ἐρρωμένως καὶ οἱ
 ἱππεῖς οὐκ ἀκοντισμῷ ἔτι, ἀλλ' αὐτοῖς τοῖς ἵπποις ὠθοῦν-
 τες ἄλλη καὶ ἄλλη προσέπιπτον, τότε δὴ ἐτράπησαν διὰ
 τοῦ νάπου ἐς τὸν ποταμόν. καὶ ἀποθνήσκουσι μὲν τρις- 7
 χίλιοι ἐν τῇ φυγῇ, ζῶντες δὲ ὀλίγοι καὶ τούτων ἐλήφθη-
 σαν, ὅτι ὕλη τε δασεῖα πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἦν καὶ νύξ ἐπι-
 γενομένη τὴν ἀκρίβειαν τῆς διώξεως ἀφείλετο τοὺς Μα-
 κεδόνας. αὐτῶν δὲ [τῶν] Μακεδόνων τελευτῆσαι λέγει
 Πτολεμαῖος ἱππέας μὲν ἑνδεκα, πεζοὺς δὲ ἀμφὶ τοὺς τεσ-
 σάρακοντα.

Ἀπὸ δὲ τῆς μάχης τριταῖος ἀφικνεῖται Ἀλέξανδρος 3
 ἐπὶ τὸν ποταμόν τὸν Ἴστρον, ποταμῶν τῶν κατὰ τὴν Εὐ-
 ρώπην μέγιστον ὄντα καὶ πλείστην γῆν ἐπερχόμενον καὶ
 ἔθνη μαχιμώτατα ἀπείργοντα, τὰ μὲν πολλὰ Κελτικά,
 ὅθεν γε καὶ αἱ πηγαὶ αὐτῷ ἀνίσχουσιν, ὧν τελευταίους 2
 Κουάδους καὶ Μαροκομάνους· ἐπὶ δὲ Σαυροματῶν μοῖ-
 ραν, Ἰάξυγας· ἐπὶ δὲ Γέτας τοὺς ἀπαθανατίζοντας· ἐπὶ
 δὲ Σαυρομάτας τοὺς πολλούς· ἐπὶ δὲ Σκύθας ἔστε ἐπὶ
 τὰς ἐκβολάς, ἵνα ἐκδιδοῖ κατὰ πέντε στόματα ἐς τὸν Εὐ-
 ξεινὸν πόντον. ἐνταῦθα καταλαμβάνει αὐτῷ ἡκούσας 3
 ναῦς μακρὰς ἐκ Βυζαντίου διὰ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου
 κατὰ τὸν ποταμόν. ταύτας ἐμπλήσας τοξοτῶν τε καὶ ὀπλι-
 τῶν τῇ νήσῳ ἐπέπλει ἵνα οἱ Τριβαλλοὶ τε καὶ οἱ Θωράκες
 συμπεφευγότες ἦσαν, καὶ ἐπειρᾶτο βιάζεσθαι τὴν ἀπό-
 βασιν. οἱ δὲ βάροβαροι ἀπῆντων ἐπὶ τὸν ποταμόν ὅποι αἱ 4

νῆες προσπίπτοιεν· αἱ δὲ ὀλίγαι τε ἦσαν καὶ ἡ στρατιὰ οὐ πολλή ἐπ' αὐτῶν, καὶ τῆς νήσου τὰ πολλὰ ἀπότομα ἐς προσβολήν, καὶ τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμοῦ τὸ παρ' αὐτήν, οἷα δὴ ἐς στενὸν συγκεκλεισμένον, ὅξυ καὶ ἄπορον προσφέρεσθαι.

5 Ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρος ἀπαγαγὼν τὰς ναῦς ἔγνω διαβαίνειν τὸν Ἰστρον ἐπὶ τοὺς Γέτας τοὺς πέραν τοῦ Ἰστρον ὠκισμένους, ὅτι τε συνειλεγμένους εἶδεν πολλοὺς ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἰστρον, ὥς εἰρξοντας, εἰ διαβαίνοι (ἦσαν γὰρ ἱππεῖς μὲν ἐς τετρακισχιλίους, πεζοὶ δὲ πλείους τῶν μυρίων) καὶ ἅμα πόθος ἔλαβεν αὐτὸν ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ἰστρον
6 ἔλθεῖν. τῶν μὲν δὴ νεῶν ἐπέβη αὐτός· τὰς δὲ διφθέρας ὑφ' αἷς ἐσκήνουν τῆς κάρφης πληρώσας καὶ ὅσα μονόξυλα πλοῖα ἐκ τῆς χώρας ξυναγαγὼν (ἦν δὲ καὶ τούτων εὐπορία πολλή, ὅτι τούτοις χρῶνται οἱ πρόσκοικοι τῷ Ἰστροῦ ἐφ' ἀλιείᾳ τε τῇ ἐκ τοῦ Ἰστρον καὶ εἶποτε παρ' ἀλλήλους ἀνὰ τὸν ποταμὸν στέλλοιντο καὶ ληστεύοντες ἀπ' αὐτῶν οἱ πολλοί) ταῦτα ὥς πλεῖστα ξυναγαγὼν διεβίβαζεν ἐπ' αὐτῶν τῆς στρατιᾶς ὅσους δυνατὸν ἦν ἐν τῷ τοιῷδε τρόπῳ. καὶ γίνονται οἱ διαβάντες ἅμα Ἀλεξάνδρῳ ἱππεῖς μὲν ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους, πεζοὶ δὲ ἐς τετρακισχιλίους.

4 Διέβαλον δὲ τῆς νυκτὸς ἢ λήϊον ἦν σίτου βαθύ· καὶ ταύτῃ μᾶλλον τι ἔλαθον προσσχόντες τῇ ὄχθῃ. ὑπὸ δὲ τὴν ἑω Ἀλέξανδρος διὰ τοῦ ληϊοῦ ἦγε, παραγγείλας τοῖς πεζοῖς πλαγίαις ταῖς σαρίσσαις ἐπικλίνοντας τὸν σῖτον
2 οὕτω προάγειν ἐς τὰ οὐκ ἐργάσιμα. οἱ δὲ ἱππεῖς ἔστε μὲν διὰ τοῦ ληϊοῦ προῆει ἢ φάλαγξ ἐφείποντο· ὥς δὲ ἐκ τῶν ἐργασίμων ἐξήλασαν, τὴν μὲν ἵππον ἐπὶ τὸ δεξιὸν κέρας αὐτὸς Ἀλέξανδρος παρήγαγε, τὴν φάλαγγα δὲ ἐν πλαί-
3 σιῳ Νικάνορα ἄγειν ἐκέλευσεν. καὶ οἱ Γέται οὐδὲ τὴν πρώτην ἐμβολὴν τῶν ἱππέων ἐδέξαντο· παράδοξος μὲν

γαρ αὐτοῖς ἡ τόλμα ἐφάνη τοῦ Ἀλεξάνδρου, ὅτι εὐμαρῶς
 οὕτω τὸν μέγιστον τῶν ποταμῶν διεβεβήκει ἐν μιᾷ νυκτὶ
 τὸν Ἰστρον οὐ γεφυρώσας τὸν πόρον, φοβερὰ δὲ καὶ τῆς
 φάλαγγος ἡ ξύγκλεισις, βιαία δὲ ἡ τῶν ἱππέων ἐμβολή.
 καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἐς τὴν πόλιν καταφεύγουσιν, ἡ δὲ ἀπ- 4
 εἶχεν αὐτοῖς ὅσον παρασάγγην τοῦ Ἰστρον· ὥς δὲ ἐπά-
 ροντα εἶδον σπουδῇ Ἀλέξανδρον τὴν μὲν φάλαγγα παρὰ
 τὸν ποταμόν, ὥς μὴ κυκλωθεῖν πη οἱ πεζοὶ ἐνεδρευ-
 σάντων τῶν Γετῶν, τοὺς ἱππέας δὲ κατὰ μέτωπον, λεί-
 πουσιν αὖ καὶ τὴν πόλιν οἱ Γέται κακῶς τετειχισμένην,
 ἀναλαβόντες τῶν παιδαρίων καὶ τῶν γυναικῶν ἐπὶ τοὺς
 ἵππους ὅσα φέρειν οἱ ἵπποι ἠδύναντο· ἦν δὲ αὐτοῖς ἡ
 ὁρμὴ ὥς πορρωτάτῳ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἐς τὰ ἔρημα. Ἀλέ-
 ξανδρος δὲ τὴν τε πόλιν λαμβάνει καὶ τὴν λείαν πᾶσαν
 ὄσσην οἱ Γέται ὑπελείποντο. καὶ τὴν μὲν λείαν Μελεάγρῳ 5
 καὶ Φιλίππῳ ἐπαναγαγεῖν δίδωσιν· αὐτὸς δὲ κατασκάψας
 τὴν πόλιν θύει τε ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ἰστρον Διὶ Σωτῆρι
 καὶ Ἡρακλεῖ καὶ αὐτῷ τῷ Ἰστρῷ, ὅτι οὐκ ἄπορος αὐτῷ
 ἐγένετο, καὶ ἐπανάγει αὐτῆς ἡμέρας σώους σύμπαντας
 ἐπὶ τὸ στρατόπεδον.

Ἐνταῦθα ἀφίκοντο πρέσβεις ὥς Ἀλέξανδρον παρὰ 6
 τε τῶν ἄλλων ὅσα αὐτόνομα ἔθνη προσοικεῖ τῷ Ἰστρῷ
 καὶ παρὰ Σύρμου τοῦ Τριβαλλῶν βασιλέως· καὶ παρὰ
 Κελτῶν δὲ τῶν ἐπὶ τῷ Ἰονίῳ κόλπῳ ὠκισμένων ἦκον·
 μεγάλοι οἱ Κελτοὶ τὰ σώματα καὶ μέγα ἐπὶ σφίσι φρο-
 νοῦντες· πάντες δὲ φιλίας τῆς Ἀλεξάνδρου ἐφιέμενοι
 ἦκειν ἔφασαν. καὶ πᾶσιν ἔδωκε πίστεις Ἀλέξανδρος καὶ 7
 ἔλαβε· τοὺς Κελτοὺς δὲ καὶ ἤρετο ὅ τι μάλιστα δεδιੱττεται
 αὐτοὺς τῶν ἀνθρωπίνων, ἐλπίσας ὅτι μέγα ὄνομα τὸ αὐ-
 τοῦ καὶ ἐς Κελτοὺς καὶ ἔτι προσωτέρῳ ἦκει καὶ ὅτι αὐτὸν
 μάλιστα πάντων δεδιέναι φήσουσι. τῷ δὲ παρ' ἐλπίδα 8
 ξυνέβη τῶν Κελτῶν ἡ ἀπόκρισις· οἷα γὰρ πόρρω τε ὦκι-

σμένοι Ἀλεξάνδρου καὶ χωρία δύσπορα οἰκοῦντες καὶ Ἀλεξάνδρου ἐς ἄλλα τὴν ὁρμὴν ὁρῶντες ἔφασαν δεδιέναι μήποτε ὁ οὐρανὸς αὐτοῖς ἐμπέσοι. καὶ τούτους φίλους τε ὀνομάσας καὶ ξυμμάχους ποιησάμενος ὀπίσω ἀπέπεμψε, τοσοῦτον ὑπείπων ὅτι ἀλαζόνες Κελτοί εἰσιν.

3 Αὐτὸς δὲ ἐπ' Ἀγριάνων καὶ Παιόνων προὐχώρει. ἔνθα δὴ ἄγγελοι ἀφίκοντο αὐτῷ Κλεῖτόν τε τὸν Βαρδύλεω ἀφεστάναι ἀγγέλλοντες καὶ Γλανκίαν προσκεχωρηκέναι αὐτῷ τὸν Ταυλαντίων βασιλέα· οἱ δὲ καὶ τοὺς Αὐταριάτας ἐπιθήσεσθαι αὐτῷ κατὰ τὴν πορείαν ἐξήγγελλον· ὧν δὴ ἕνεκα κατὰ σπουδὴν ἐδόκει ἀναξευγνύναι.

2 Λάγγαρος δὲ ὁ τῶν Ἀγριάνων βασιλεὺς ἔτι μὲν καὶ Φιλίππου ζῶντος ἀσπαζόμενος Ἀλέξανδρον δῆλος ἦν καὶ ἰδίᾳ ἐπρέσβευσε παρ' αὐτόν, τότε δὲ παρῆν αὐτῷ μετὰ τῶν ὑπασπιστῶν, ὅσους τε καλλίστους καὶ εὐοπλοτάτους 3 ἄμφ' αὐτόν εἶχε· καὶ ἐπειδὴ ἔμαθεν ὑπὲρ τῶν Αὐταριάτων πυνθανόμενον Ἀλέξανδρον οἵτινές τε καὶ ὁπόσοι εἶεν, οὐκ ἔφη χρῆναι ἐν λόγῳ τίθεσθαι Αὐταριάτας· εἶναι γὰρ ἀπολεμωτάτους τῶν ταύτη· καὶ αὐτὸς ἐμβαλεῖν ἐς τὴν χώραν αὐτῶν, ὥς ἄμφι τὰ σφέτερα μᾶλλον τι ἔχοιεν. καὶ κελεύσαντος Ἀλεξάνδρου ἐσβάλλει ἐς αὐτούς· καὶ ἐμβαλὼν ἦγε καὶ ἔφερε τὴν χώραν αὐτῶν.

4 Αὐταριᾶται μὲν δὴ ἄμφι τὰ αὐτῶν εἶχον· Λάγγαρος δὲ τὰ τε ἄλλα ἐτιμήθη μεγάλως πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ δῶρα ἔλαβεν ὅσα μέγιστα παρὰ βασιλεῖ τῷ Μακεδόνων νομίζεται· καὶ τὴν ἀδελφὴν τὴν Ἀλεξάνδρου Κύναν καὶ ταύτην ὁμολόγησε δῶσειν αὐτῷ ἐς Πέλλαν ἀφικομένῳ Ἀλέξανδρῳ.

5 Ἀλλὰ Λάγγαρος μὲν ἐπανελθὼν οἴκαδε νόσῳ ἐτελεύτησεν. Ἀλέξανδρος δὲ παρὰ τὸν Ἐριγόνα ποταμὸν πορευόμενος ἐς Πήλιον πόλιν ἐστέλλετο. ταύτην γὰρ κατειλήφει ὁ Κλεῖτος ὥς ὀχυρωτάτην τῆς χώρας· καὶ

πρὸς ταύτην ὥς ἤκεν Ἀλέξανδρος, καταστρατοπεδεύσας
 πρὸς τῷ Ἑορδαϊκῷ ποταμῷ τῇ ὑστεραίᾳ ἐγνώκει προσ-
 βάλλειν τῷ τείχει. οἱ δὲ ἀμφὶ τὸν Κλεῖτον τὰ κύκλῳ 6
 τῆς πόλεως ὄρη, ὑπερδέξιᾳ τε ὄντα καὶ δασέα, κατεῖχον,
 ὥς πάντοθεν ἐπιτίθεσθαι τοῖς Μακεδόσιν, εἰ τῇ πόλει
 προσβάλλοιεν. Γλαυκίας δὲ αὐτῷ ὁ τῶν Ταυλαντίων
 βασιλεὺς οὐπω παρῆν. Ἀλέξανδρος μὲν δὴ τῇ πόλει 7
 προσῆγεν· οἱ δὲ πολέμιοι σφαγιάσάμενοι παῖδας τρεῖς
 καὶ κόρας Ἰσας τὸν ἀριθμὸν καὶ κριοὺς μέλανας τρεῖς,
 ὥρμητο μὲν ὥς δεξόμενοι ἐς χεῖρας τοὺς Μακεδόνας·
 ὁμοῦ δὲ γενομένων ἐξέλιπον καίτοι καρτερὰ ὄντα· τὰ
 κατελημμένα πρὸς σφῶν χωρία, ὥστε καὶ τὰ σφάρια
 αὐτῶν κατελήφθη ἔτι κείμενα.

Ταύτῃ μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ κατακλείσας αὐτοὺς ἐς τὴν 8
 πόλιν καὶ στρατοπεδευσάμενος πρὸς τῷ τείχει ἐγνώκει
 περιτειχισμῷ ἀποκλεῖσαι αὐτούς· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ παρῆν
 μετὰ πολλῆς δυνάμεως Γλαυκίας ὁ τῶν Ταυλαντίων
 βασιλεὺς. ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος τὴν μὲν πόλιν ἀπέγνω
 ἐλεῖν ἂν ξὺν τῇ παρούσῃ δυνάμει, πολλῶν μὲν ἐς αὐτὴν
 καὶ μαχίμων ξυμπεφευγόντων, πολλῶν δὲ ἅμα τῷ Γλαυ-
 κίᾳ προσκεισομένων, εἰ αὐτὸς τῷ τείχει προσμάχοιτο.
 Φιλῶταν δὲ ἀναλαβόντα τῶν ἱππέων ὅσους ἐς προ- 9
 φυλακὴν καὶ τὰ ὑποξύρια τὰ ἐκ τοῦ στρατοπέδου ἐς
 ἐπισιτισμὸν ἔπεμπε. καὶ ὁ Γλαυκίας μαθὼν τὴν ὁρμὴν
 τῶν ἀμφὶ Φιλῶταν ἐξελαύνει ἐπ' αὐτούς, καὶ καταλαμ-
 βάνει τὰ κύκλῳ ὄρη τοῦ πεδίου, ὅθεν οἱ ξὺν Φιλῶτα
 ἐπισιτιεῖσθαι ἔμελλον. Ἀλέξανδρος δέ, ἐπειδὴ ἀπηγ- 10
 γέλθη αὐτῷ ὅτι κινδυνεύουσιν οἱ τε ἱππεῖς καὶ τὰ ὑπο-
 ξύρια, εἰ νῦν αὐτοὺς καταλήψεται, αὐτὸς μὲν ἀναλαβὼν
 τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας
 καὶ ἱππέας ἐς τετρακοσίους ἐβόηθει σπουδῇ· τὸ δὲ ἄλλο
 στράτευμα πρὸς τῇ πόλει ἀπέλιπεν, ὥς μὴ ἀποχωρήσαν-

- τος παντὸς τοῦ στρατοῦ καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἐπιδρα-
- 11 μόντες τοῖς ἀμφὶ Γλαυκίαν ξυμμίξειαν. ἔνθα δὲ Γλαυ-
κίας προσάγοντα Ἀλέξανδρον αἰσθόμενος ἐκλείπει τὰ
ὄρη· οἱ δὲ ξὺν Φιλῶτα ἀσφαλῶς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον
διεσώθησαν. ἐδόκουν δ' ἔτι τὸν Ἀλέξανδρον ἐν δυσχωρίᾳ
ἀπειληφέναι οἱ ἀμφὶ τὸν Κλεῖτον καὶ Γλαυκίαν· τὰ τε
γὰρ ὄρη τὰ ὑπερδέξια κατεῖχον πολλοῖς μὲν ἱππεῦσι,
πολλοῖς δὲ ἀκοντισταῖς καὶ σφενδονήταις καὶ ὀπλίταις
δὲ οὐκ ὀλίγοις, καὶ οἱ ἐν τῇ πόλει κατειλημμένοι προσκεί-
- 12 σεσθαι ἀπαλλαττομένοις ἔμελλον· τὰ τε χωρία δι' ὧν
ἡ πάροδος ἦν τῷ Ἀλεξάνδρῳ στενὰ καὶ ὑλῶδη ἐφαίνετο,
τῇ μὲν πρὸς τοῦ ποταμοῦ ἀπειργόμενα, τῇ δὲ ὄρος
υπερύψηλον ἦν καὶ κρημνοὶ πρὸς τοῦ ὄρους, ὥστε οὐδὲ
ἐπὶ τεσσάρων ἀσπίδων ἂν τῷ στρατεύματι ἡ πάροδος
ἐγένετο.
- 6 Ἐνθα δὲ ἐκτάσσει τὸν στρατὸν Ἀλέξανδρος ἐς ἐκα-
τὸν καὶ εἴκοσι τὸ βάθος τῆς φάλαγγος. ἐπὶ τὸ κέρασ δὲ
ἐκατέρωθεν διακοσίους ἱππέας ἐπιτάξας παρήγγελλε σιγῇ
- 2 ἔχειν, τὸ παραγγελλόμενον ὀξέως δεχομένους. καὶ τὰ
μὲν πρῶτα ἐσήμηνεν ὀρθὰ ἀνατεῖναι τὰ δόρατα τοὺς
ὀπλίτας, ἔπειτα ἀπὸ ξυνθήματος ἀποτεῖναι ἐς προβολήν,
καὶ νῦν μὲν ἐς τὸ δεξιὸν ἐγκλίῃναι τῶν δοράτων τὴν
σύγκλεισιν, αὐτῆς δὲ ἐπὶ τὰ ἀριστερά. καὶ αὐτὴν δὲ
τὴν φάλαγγα ἔς τε τὸ πρόσω ὀξέως ἐκίνησε καὶ ἐπὶ τὰ
- 3 κέρατα ἄλλοτε ἄλλη παρήγαγε. καὶ οὕτω πολλὰς τάξεις
τάξας τε καὶ μετακοσμήσας ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ, κατὰ τὸ
εὐώνυμον οἶον ἔμβολον ποιήσας τῆς φάλαγγος ἐπήγευ
ἐπὶ τοὺς πολεμίους. οἱ δὲ πάλαι μὲν ἐθαύμαζον τὴν τε
ὀξύτητα ὀρῶντες καὶ τὸν κόσμον τῶν δρωμένων· τότε δὲ
προσάγοντας ἤδη τοὺς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον οὐκ ἐδέξαντο,
- 4 ἀλλὰ λείπουσι τοὺς πρώτους λόφους. ὁ δὲ καὶ ἐπαλα-
λάξαι ἐκέλευσε τοὺς Μακεδόνας καὶ τοῖς δόρασι δου-

πῆσαι πρὸς τὰς ἀσπίδας· οἱ δὲ Ταυλάντιοι ἔτι μᾶλλον ἐκπλαγέντες πρὸς τῆς βοῆς ὥς πρὸς τὴν πόλιν ἐπανήγαγον σπουδῇ τὸν στρατόν.

Ἀλέξανδρος δὲ λόφον τινὰς κατέχοντας ἰδὼν οὐ πολ- 5
 λούς τῶν πολεμίων, παρ' ὃν αὐτῷ ἡ πάροδος ἐγίνετο, παρήγγειλε τοῖς σωματοφύλαξι καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν ἑταίροις, ἀναλαβόντας τὰς ἀσπίδας ἀναβαίνειν ἐπὶ τοὺς ἵππους καὶ ἐλαύνειν ἐπὶ τὸν γήλοφον· ἐκεῖσε δὲ ἐλθόντας, εἰ ὑπομένοισιν οἱ κατειληφότες τὸ χωρίον, τοὺς ἡμίσεας καταπηδῆσαι ἀπὸ τῶν ἵππων καὶ ἀναμιχθέντας τοῖς ἱππεῦσι πεζοὺς μάχεσθαι. οἱ δὲ πολέμιοι τὴν ὁρμὴν 6
 τὴν Ἀλεξάνδρου ἰδόντες λείπουσι τὸν γήλοφον καὶ παρεκκλίνουσιν ἐφ' ἑκάτερα τῶν ὁρῶν. ἔνθα δὲ καταλαβὼν Ἀλέξανδρος τὸν γήλοφον σὺν τοῖς ἑταίροις τοὺς τε Ἀγριᾶνας μεταπέμπεται καὶ τοὺς τοξότας, ὄντας ἐς δισχιλίους· τοὺς δὲ ὑπασπιστὰς διαβαίνειν τὸν ποταμὸν ἐκέλευσε καὶ ἐπὶ τούτοις τὰς τάξεις τῶν Μακεδόνων· ὁπότε δὲ διαβάντες τύχοιεν, ἐπ' ἀσπίδα ἐκτάσσεσθαι, ὥς πυκνὴν εὐθύς διαβάντων φαίνεσθαι τὴν φάλαγγα· αὐτὸς δὲ ἐν προφυλακῇ ὦν ἀπὸ τοῦ λόφου ἀφεώρα τῶν πολεμίων τὴν ὁρμὴν. οἱ δέ, ὁρῶντες διαβαίνουσιν 7
 τὴν δύναμιν, κατὰ τὰ ὄρη ἀντεπήεσαν, ὥς τοῖς μετὰ Ἀλεξάνδρου ἐπιθησόμενοι τελευταίοις ἀποχωροῦσιν. ὁ δὲ πελαζόντων ἤδη αὐτὸς ἐκθεῖ σὺν τοῖς ἄμφ' αὐτόν, καὶ ἡ φάλαγξ, ὥς διὰ τοῦ ποταμοῦ ἐπιούσα, ἐπηλάλαξεν· οἱ δὲ πολέμιοι πάντων ἐπὶ σφᾶς ἐλαυνόντων ἐγκλίναντες ἔφευγον· καὶ ἐν τούτῳ ἐπῆγεν Ἀλέξανδρος τοὺς τε Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας δρόμῳ ὥς ἐπὶ τὸν ποταμόν. καὶ πρῶτος μὲν αὐτὸς φθάσας διαβαίνει· τοῖς τελευταίοις 8
 δὲ ὥς εἶδεν ἐπικειμένους τοὺς πολεμίους ἐπιστήσας ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τὰς μηχανὰς ἔξακοντίζειν ὥς πορρωτάτῳ ἀπ' αὐτῶν ἐκέλευσεν ὅσα ἀπὸ μηχανῶν βέλη ἔξακοντίζεται·

καὶ τοὺς τοξότας δὲ ἐκ μέσου τοῦ ποταμοῦ ἐκτοξεύειν ἐπεσβάντας καὶ τούτους· καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Γλανκίαν εἶσω βέλους παρελθεῖν οὐκ ἐτόλμων· οἱ Μακεδόνες δὲ ἐν τούτῳ ἀσφαλῶς ἐπέρασαν τὸν ποταμόν, ὥστε οὐδεὶς ἀπέθανεν ἐν τῇ ἀποχωρήσει αὐτῶν.

- 9 Τρίτῃ δὲ ἀπ' ἐκείνης ἡμέρας καταμαθὼν Ἀλέξανδρος κακῶς ἀνλίζομένους τοὺς ἀμφὶ Κλεῖτον καὶ Γλανκίαν, καὶ οὔτε φυλακὰς ἐν τῇ τάξει αὐτοῖς φυλαττομένας οὔτε χάρακα ἢ τάφρον προβεβλημένους, οἷα δὴ ξὺν φόβῳ ἀπηλλάχθαι οἰομένων Ἀλέξανδρον, ἐς μῆκος δὲ οὐκ ὠφέλιμον ἀποτεταγμένην αὐτοῖς τὴν τάξιν, ὑπὸ νύκτα ἔτι λαθὼν διαβαίνει τὸν ποταμόν, τοὺς τε ὑπασπιστάς ἅμα οἱ ἄγων καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας καὶ
- 10 τὴν Περδίκκου καὶ Κοίνου τάξιν. καὶ προστέτακτο μὲν ἀκολουθεῖν τὴν ἄλλην στρατιάν· ὥς δὲ καιρὸν εἶδεν εἰς ἐπίθεσιν, οὐ προσμείνας ὁμοῦ γενέσθαι πάντας ἐφῆκε τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας· οἱ δὲ ἀπροσδόκητοί τε ἐπιπεσόντες καὶ φάλαγγι κατὰ κέρας, ἥπερ ἀσθενεστάτοις αὐτοῖς καρτερωτάτῃ τῇ ἐμβολῇ προσμίξειν ἔμελλον, τοὺς μὲν ἔτι ἐν ταῖς εὐναῖς κατέκτεινον, τοὺς δὲ φεύγοντας εὐμαρῶς αἰροῦντες, ὥστε πολλοὶ μὲν αὐτοῦ ἐγκατελήφθησαν καὶ ἀπέθανον, πολλοὶ δὲ ἐν τῇ ἀποχωρήσει ἀτάκτῳ καὶ φοβερᾷ γενομένη· οὐκ ὀλίγοι δὲ
- 11 καὶ ζῶντες ἐλήφθησαν. ἐγένετο δὲ ἡ δίωξις τοῖς ἀμφὶ Ἀλέξανδρον μέχρι πρὸς τὰ ὄρη τῶν Ταυλαντίων· ὅσοι δὲ καὶ ἀπέφυγον αὐτῶν, γυμνοὶ τῶν ὅπλων διεσώθησαν. Κλεῖτος δὲ ἐς τὴν πόλιν τὸ πρῶτον καταφυγὼν ἐμπρήσας τὴν πόλιν ἀπηλλάγη παρὰ Γλανκίαν ἐς Ταυλαντίους.

- 7 Ἐν τούτῳ δὲ τῶν φυγάδων τινὲς τῶν ἐκ Θηβῶν φευγόντων παρελθόντες νύκτωρ ἐς τὰς Θήβας ἐπαγομένων τινῶν αὐτοὺς ἐπὶ νεωτερισμῷ ἐκ τῆς πόλεως

Ἀμύνταν μὲν καὶ Τιμόλαον τῶν τὴν Καδμεΐαν ἔχόντων οὐδὲν ὑποτοπήσαντας πολέμιον ἔξω τῆς Καδμεΐας ἀπέκτειναν ξυλλαβόντες· ἐς δὲ τὴν ἐκκλησίαν παρελ-² θόντες ἐπῆραν τοὺς Θηβαίους ἀποστῆναι ἀπὸ Ἀλεξάνδρου, ἔλευθερίαν τε προῖσχύμενοι, παλαιὰ καὶ καλὰ ὀνόματα, καὶ τῆς βαρύτητος τῶν Μακεδόνων ἤδη ποτὲ ἀπαλλαγῆναι. πιθανώτεροι δὲ ἐς τὸ πλῆθος ἐφαίνοντο τεθνηκέναι Ἀλέξανδρον ἰσχυριζόμενοι ἐν Ἰλλυριοῖς· καὶ³ γὰρ καὶ πολὺς ὁ λόγος οὗτος καὶ παρὰ πολλῶν ἐφοίτα, ὅτι τε χρόνον ἀπῆν οὐκ ὀλίγον καὶ ὅτι οὐδεμία ἀγγελία παρ' αὐτοῦ ἀφῆκτο, ὥστε, ὅπερ φιλεῖ ἐν τοῖς τοιοῖσδε, οὐ γινώσκοντες τὰ ὄντα τὰ μάλιστα καθ' ἡδονὴν σφισιν εἵκαζον.

Πυθόμενοι δὲ Ἀλεξάνδρῳ τὰ τῶν Θηβαίων οὐδαμῶς⁴ ἐδόκει ἀμελητέα εἶναι, τὴν τε τῶν Ἀθηναίων πόλιν δι' ὑποψίας ἐκ πολλοῦ ἔχοντι καὶ τῶν Θηβαίων τὸ τόλμημα οὐ φαῦλον ποιουμένων, εἰ Λακεδαιμόνιοι τε πάλαι ἤδη ταῖς γνώμαις ἀφεστηκότες καὶ τινες καὶ ἄλλοι τῶν ἐν Πελοποννήσῳ καὶ Αἰτωλοῖ οὐ βέβαιοι ὄντες συνεπι- λήφονται τοῦ νεωτερισμοῦ τοῖς Θηβαίοις. ἄγων δὴ παρὰ⁵ τὴν Ἑορδαίαν τε καὶ τὴν Ἑλιμιῶτιν καὶ παρὰ τὰ τῆς Στυμφαΐας καὶ Παραναΐας ἄκρα ἑβδομαῖος ἀφικνεῖται ἐς Περίναν τῆς Θετταλίας. ἐνθεν δὲ ὁρμηθεὶς ἕκτη ἡμέρᾳ ἐσβάλλει ἐς τὴν Βοιωτίαν, ὥστε οὐ πρόσθεν οἱ Θηβαῖοι ἔμαθον εἶσω Πυλῶν παρεληλυθότα αὐτὸν πρὶν ἐν Ὀρχηστῷ γενέσθαι ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ. καὶ τότε δὲ⁶ οἱ πράξαντες τὴν ἀπόστασιν στράτευμα ἐκ Μακεδονίας Ἀντιπάτρου ἀφῆχθαι ἔφασκον, αὐτὸν δὲ Ἀλέξανδρον τεθνήκῃαι δισχυρίζοντο, καὶ τοῖς ἀπαγγέλλουσιν ὅτι οὗτος αὐτὸς προσάγει Ἀλέξανδρος χαλεπῶς εἶχον· ἄλλον γάρ τινα ἤκειν Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου.

Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐξ Ὀρχηστοῦ ἄρας τῇ ὑστεραίᾳ⁷

προσῆγε πρὸς τὴν πόλιν τῶν Θηβαίων κατὰ τὸ τοῦ
 Ἰολάου τέμενος· οὗ δὴ καὶ ἐστρατοπέδευσεν, ἐνδιδοὺς
 ἔτι τοῖς Θηβαίοις τριβήν, εἰ μεταγνόντες ἐπὶ τοῖς κακῶς
 8 ἐγνωσμένοις πρεσβεύσαιντο παρ' αὐτόν. οἱ δὲ τοσοῦ-
 του ἐδέησαν ἐνδόσιμόν τι παρασχεῖν ἐς ξύμβασιν, ὥστε
 ἐκθέοντες ἐκ τῆς πόλεως οἱ τε ἱππεῖς καὶ τῶν ψιλῶν οὐκ
 ὀλίγοι ἔστε ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἡκροβολίζοντο ἐς τὰς
 προφυλακάς, καὶ τινὰς καὶ ἀπέκτειναν οὐ πολλοὺς τῶν
 9 Μακεδόνων. καὶ Ἀλέξανδρος ἐκπέμπει τῶν ψιλῶν καὶ
 τοξοτῶν, ὥστε αὐτῶν ἀναστεῖλαι τὴν ἐκδρομὴν· καὶ
 οὗτοι οὐ χαλεπῶς ἀνέστειλαν ἤδη τῷ στρατοπέδῳ αὐτῷ
 προσφερομένους. τῇ δὲ ὑστεραῖα ἀναλαβὼν τὴν στρατιάν
 πᾶσαν καὶ περιελθὼν κατὰ τὰς πύλας τὰς φερούσας ἐπ'
 Ἐλευθεράς τε καὶ τὴν Ἀττικὴν, οὐδὲ τότε προσέμιξε
 τοῖς τείχεσιν αὐτοῖς, ἀλλ' ἐστρατοπέδευσεν οὐ πολὺ
 ἀπέχων τῆς Καδμείας, ὥστε ἐγγὺς εἶναι ὠφέλειαν τῶν
 10 Μακεδόνων τοῖς τὴν Καδμείαν ἔχουσιν. οἱ γὰρ Θηβαῖοι
 τὴν Καδμείαν διπλῷ χάρακι ἐφρούρουν ἀποτειχίσαντες,
 ὥς μήτε ἔξωθεν τινα τοῖς ἐγκατελιγμένοις δύνασθαι
 ἐπωφελεῖν, μήτε αὐτοὺς ἐκθεοντας βλάπτειν τι σφᾶς
 ὁπότε τοῖς ἔξω πολεμίοις προσφέροιντο. Ἀλέξανδρος
 δέ (ἔτι γὰρ τοῖς Θηβαίοις διὰ φιλίας ἐλθεῖν μᾶλλον
 τι ἢ διὰ κινδύνου ἤθελε) διέτριβε πρὸς τῇ Καδμείᾳ
 11 κατεστρατοπεδευκῶς. ἔνθα δὴ τῶν Θηβαίων οἱ μὲν τὰ
 βέλτιστα ἐς τὸ κοινὸν γιννώσκοντες ἐξελθεῖν ὥρμητο
 παρ' Ἀλέξανδρον καὶ εὐρέσθαι συγγνώμην τῷ πλήθει
 τῶν Θηβαίων τῆς ἀποστάσεως· οἱ φυγάδες δὲ καὶ ὅσοι
 τοὺς φυγάδας ἐπικεκλημένοι ἦσαν, οὐδενὸς φιλανθρω-
 που τυχεῖν ἂν παρ' Ἀλεξάνδρου ἀξιοῦντες, ἄλλως τε καὶ
 βοιωταρχοῦντες ἔστιν οἱ αὐτῶν, παντάπασιν ἐνῆγον τὸ
 πλῆθος ἐς τὸν πόλεμον. Ἀλέξανδρος δὲ οὐδ' ὥς τῇ
 πόλει προσέβαλεν.

Ἀλλὰ λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ὅτι Περδίκκας, **8**
 προτεταγμένος τῆς φυλακῆς τοῦ στρατοπέδου σὺν τῇ
 αὐτοῦ τάξει καὶ τοῦ χάρακος τῶν πολεμίων οὐ πολὺ
 ἀφεστηκώς, οὐ προσμείνας παρ' Ἀλεξάνδρου τὸ ἐς τὴν
 μάχην ξύνθημα αὐτὸς πρῶτος προσέμιξε τῷ χάρακι καὶ
 διασπάσας αὐτὸν ἐνέβαλεν ἐς τῶν Θηβαίων τὴν προ-
 φυλακὴν. τούτῳ δὲ ἐπόμενος Ἀμύντας ὁ Ἀνδρομένους, **2**
 ὅτι καὶ ξυντεταγμένος τῷ Περδίκκᾳ ἦν, ἐπήγαγε καὶ
 αὐτὸς τὴν αὐτοῦ τάξιν, ὥς εἶδε τὸν Περδίκκαν προελ-
 λυθότα εἶσω τοῦ χάρακος. ταῦτα δὲ ἰδὼν Ἀλέξανδρος,
 ὥς μὴ μόνοι ἀποληφθέντες πρὸς τῶν Θηβαίων κιν-
 δυνεύσειαν, ἐπῆγε τὴν ἄλλην στρατιάν. καὶ τοὺς μὲν **3**
 τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐκδραμεῖν ἐσήμηνεν εἶσω
 τοῦ χάρακος, τὰ δὲ ἄρῃματα καὶ τοὺς ὑπασπιστάς ἐτι-
 ἔξω κατεῖχεν. ἐνθα δὴ Περδίκκας μὲν τοῦ δευτέρου
 χάρακος εἶσω παρελθεῖν βιαζόμενος αὐτὸς μὲν βληθεὶς
 πίπτει αὐτοῦ· καὶ ἀποκομίζεται κακῶς ἔχων ἐπὶ τὸ
 στρατόπεδον, καὶ χαλεπῶς διεσώθη ἀπὸ τοῦ τραύματος·
 τοὺς μέντοι Θηβαίους ἐς τὴν κοίλῃν ὁδὸν τὴν κατὰ τὸ
 Ἡράκλειον φέρουσαν οἱ ἅμα αὐτῷ εἰσπεσόντες ὁμοῦ
 τοῖς παρ' Ἀλεξάνδρου τοξόταις συνέκλεισαν. καὶ ἔστε **4**
 μὲν ἐπὶ τὸ Ἡράκλειον ἀναχωροῦσιν εἶποντο τοῖς Θηβαίοις·
 ἐντεῦθεν δὲ ἐπιστρεψάντων αὐτίς σὺν βοῇ τῶν Θηβαίων
 φυγὴ τῶν Μακεδόνων γίγνεται· καὶ Εὐρύβωτας τε ὁ Κρής
 πίπτει ὁ τοξάρχης καὶ αὐτῶν τῶν τοξοτῶν ἐς ἑβδομήκοντα·
 οἱ δὲ λοιποὶ κατέφυγον πρὸς τὸ ἄρῃμα τὸ τῶν Μακεδό-
 νων καὶ τοὺς ὑπασπιστάς τοὺς βασιλικούς. καὶ τούτῳ **5**
 Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν αὐτοῦ φεύγοντας κατιδὼν, τοὺς
 Θηβαίους δὲ λελυκότας ἐν τῇ διώξει τὴν τάξιν, ἐμβάλλει
 ἐς αὐτοὺς συντεταγμένην τῇ φάλαγγι· οἱ δὲ ὠθοῦσι τοὺς
 Θηβαίους εἶσω τῶν πυλῶν· καὶ τοῖς Θηβαίοις ἐς τοσόνδε
 ἢ φυγὴ φοβερά ἐγίνετο, ὥστε διὰ τῶν πυλῶν ὠθούμενοι

- ἐς τὴν πόλιν οὐκ ἔφθησαν συγκλεῖσαι τὰς πύλας· ἀλλὰ
 συνεισπίπτουσι γὰρ αὐτοῖς εἴσω τοῦ τείχους ὅσοι τῶν
 Μακεδόνων ἐγγὺς φευρόντων εἶχοντο, ἅτε καὶ τῶν
 τειχῶν διὰ τὰς προφυλακὰς τὰς πολλὰς ἐρήμων ὄντων.
 6 καὶ παρελθόντες εἰς τὴν Καδμείαν οἱ μὲν ἐκεῖθεν κατὰ
 τὸ Ἀμφεῖον σὺν τοῖς κατέχουσι τὴν Καδμείαν ἐξέβαινον
 ἐς τὴν ἄλλην πόλιν· οἱ δὲ κατὰ τὰ τεῖχη, ἐχόμενα ἤδη
 πρὸς τῶν συνεισπεσόντων τοῖς φεύγουσιν, ὑπερβάντες
 7 ἐς τὴν ἀγορὰν δρόμῳ ἐφέροντο. καὶ ὀλίγον μὲν τινα χρό-
 νον ἔμειναν οἱ τεταγμένοι τῶν Θηβαίων κατὰ τὸ Ἀμφεῖον·
 ὥς δὲ πανταχόθεν αὐτοῖς οἱ Μακεδόνες καὶ Ἀλέξανδρος
 ἄλλοτε ἄλλη ἐπιφαινόμενος προσέκειντο, οἱ μὲν ἱππεῖς
 τῶν Θηβαίων διεκπεσόντες διὰ τῆς πόλεως ἐς τὸ πεδῖον
 ἐξέπιπτον, οἱ δὲ πεζοὶ ὥς ἐκάστοις προὔχωρει ἐσώζοντο.
 8 ἔνθα δὴ ὀργῇ οὐχ οὕτως τι οἱ Μακεδόνες, ἀλλὰ Φωκεῖς τε
 καὶ Πλαταιεῖς καὶ οἱ ἄλλοι δὲ Βοιωτοὶ οὐδὲ ἀμυνομένους
 ἔτι τοὺς Θηβαίους οὐδενὶ κόσμῳ ἔκτεινον, τοὺς μὲν ἐν ταῖς
 οἰκίαις ἐπεισπίπτοντες, οὓς δὲ καὶ ἐς ἀλκὴν τετραμμένους,
 τοὺς δὲ καὶ πρὸς ἱεροῖς ἰκετεύοντας, οὔτε γυναικῶν οὔτε
 παίδων φειδόμενοι.
- 9 Καὶ πάθος τοῦτο Ἑλληνικὸν μεγέθει τε τῆς ἀλούσης
 πόλεως καὶ ὀξύτητι τοῦ ἔργου, οὐχ ἥκιστα δὲ καὶ τῷ
 παραλόγῳ ἔς τε τοὺς παθόντας καὶ τοὺς δράσαντας,
 οὐ μείον τι τοὺς ἄλλους Ἑλληνας ἢ καὶ αὐτοὺς τοὺς
 2 μετασχόντας τοῦ ἔργου ἐξέπληξε. τὰ μὲν γὰρ περὶ
 Σικελίαν Ἀθηναίοις ξυνενεχθέντα, εἰ καὶ πλήθει τῶν
 ἀπολομένων οὐ μείονα τὴν ξυμφορὰν τῇ πόλει ἤνεγκεν,
 ἀλλὰ τῷ τε πόρρω ἀπὸ τῆς οἰκείας διαφθορῇναι αὐτοῖς
 τὸν στρατόν, καὶ τὸν πολὺν ξυμμαχικὸν μᾶλλον ἢ οἰκεῖον
 ὄντα, καὶ τῷ τὴν πόλιν αὐτοῖς περιλειφθῆναι, ὥς καὶ ἐς
 ὕστερον ἐπὶ πολὺ τῷ πολέμῳ ἀντισχεῖν Λακεδαιμονίοις
 τε καὶ τοῖς ξυμμάχοις καὶ μεγάλῳ βασιλεῖ πολεμοῦντας,

οὔτε αὐτοῖς τοῖς παθοῦσιν ἴσῃν τὴν αἰσθησιν τῆς ξυμφορᾶς προσέθηκεν, οὔτε τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσι τὴν ἐπὶ τῷ πάθει ἐκπληξιν ὁμοίαν παρέσχε. καὶ τὸ ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς 3 αὐθις Ἀθηναίων πταῖσμα ναυτικόν τε ἦν καὶ ἡ πόλις οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ τῶν μακρῶν τειχῶν καθαιρέσει καὶ νεῶν τῶν πολλῶν παραδόσει καὶ στερήσει τῆς ἀρχῆς ἐς ταπεινότητα ἀφικομένη τὸ τε σχῆμα τὸ πάτριον ὅμως ἐφύλαξε καὶ τὴν δύναμιν οὐ διὰ μακροῦ τὴν πάλαι ἀνέλαβεν, ὥς τὰ τε μακρὰ τείχη ἐκτειλίσαι καὶ τῆς θαλάσσης αὐθις ἐπικρατῆσαι καὶ τοὺς τότε φοβεροὺς σφίσι Λακεδαιμονίους καὶ παρ' ὀλίγον ἐλθόντας ἀφανίσαι τὴν πόλιν αὐτοὺς ἐν τῷ μέρει ἐκ τῶν ἐσχάτων κινδύνων διασώσασθαι. Λακεδαιμονίων τε αὖ τὸ κατὰ Λεῦκτρα καὶ Μαντίνειαν 4 πταῖσμα τῷ παραλόγῳ μᾶλλον τι τῆς ξυμφορᾶς ἢ τῷ πλήθει τῶν γε ἀπολομένων τοὺς Λακεδαιμονίους ἐξέπληξεν· ἢ τε ξὺν Ἐπαμεινώνδῃ Βοιωτῶν καὶ Ἀρκάδων γενομένη προσβολῇ πρὸς τὴν Σπάρτην καὶ αὐτὴ τῷ ἀήθει τῆς ὕψεως μᾶλλον ἢ τῇ ἀκριβείᾳ τῶν κινδύνων αὐτοὺς τε τοὺς Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς ξυμμετασχόντας αὐτοῖς τῶν τότε πραγμάτων ἐφόβησεν. ἢ δὲ δὴ Πλαταιέων ἄλωσις τῆς 5 πόλεως τῇ σμικρότητι τῶν ἐγκαταληφθέντων, ὅτι οἱ πολλοὶ αὐτῶν διαπεφεύγεσαν πάλαι ἐς τὰς Ἀθήνας, οὐ μέγα πάθημα ἐγένετο. καὶ ἡ Μήλου καὶ Σκιώνης ἄλωσις, νησιωτικά τε πολίσματα ἦν καὶ τοῖς δρᾶσασιν αἰσχύνῃν μᾶλλον τι προσέβαλεν ἢ ἐς τὸ ξύμπαν Ἑλληνικὸν μέγαν τὸν παράλογον παρέσχε.

Θηβαίοις δὲ τὰ τῆς ἀποστάσεως ὀξέα καὶ ξὺν οὐδενὶ 6 λογισμῷ γενόμενα, καὶ ἡ ἄλωσις δι' ὀλίγου τε καὶ οὐ ξὺν πόνῳ τῶν ἐλόντων ξυνενεχθεῖσα, καὶ ὁ φόνος πολυς, οἷα δὴ ἐξ ὁμοφύλων τε καὶ παλαιὰς ἀπεχθείας ἐπεξιόντων, καὶ ὁ τῆς πόλεως παντελὴς ἀνδραποδισμός, δυνάμει τε καὶ δόξῃ ἐς τὰ πολέμια τῶν τότε προεχούσης ἐν τοῖς

Ἑλλησιν, οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος εἰς μῆνιν τὴν ἀπὸ τοῦ θεοῦ
 7 ἀνηνέχθη, ὥς τῆς τε ἐν τῷ Μηδικῷ πολέμῳ προδοσίας
 τῶν Ἑλλήνων διὰ μακροῦ ταύτην δίκην ἐκτίσαντας
 Θηβαίους, καὶ τῆς Πλαταιῶν ἐν τε ταῖς σπονδαῖς κατα-
 λήψεως καὶ τοῦ παντελοῦς ἀνδραποδισμοῦ τῆς πόλεως,
 καὶ τῆς τῶν παραδόντων σφᾶς Λακεδαιμονίοις οὐχ' Ἑλλη-
 νικῆς γενομένης διὰ Θηβαίους σφαγῆς, καὶ τοῦ χωρίου
 τῆς ἐρημώσεως ἐν ᾧ οἱ Ἕλληνες παραταξάμενοι Μῆδοις
 ἀπώσαντο τῆς Ἑλλάδος τὸν κίνδυνον, καὶ ὅτι Ἀθηναίους
 αὐτοὶ τῇ ψήφῳ ἀπώλλουν ὅτε ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ τῆς
 πόλεως γνώμη προὔτεθῃ ἐν τοῖς Λακεδαιμονίων ξυμ-
 8 μάχοις. ἐπεὶ καὶ πρὸ τῆς ξυμφορᾶς πολλὰ ἀπὸ τοῦ θεοῦ
 ἐπισημῆναι ἐλέγετο, ἃ δὴ ἐν μὲν τῷ παραυτίκα ἡμελήθη,
 ὕστερον δὲ ἡ μνήμη αὐτὰ ἐς λογισμὸν τοῦ ἐκπάλαι ἐπὶ τοῖς
 ξυνενεχθεῖσι προσημανθῆναι ἀνήνεγκε.

9 Τοῖς δὲ μετασχοῦσι τοῦ ἔργου ξυμμάχοις, οἷς δὴ καὶ
 ἐπέτρεψεν Ἀλέξανδρος τὰ κατὰ τὰς Θήβας διαθεῖναι,
 τὴν μὲν Καδμεῖαν φρουρὰ κατέχειν ἔδοξε, τὴν πόλιν δὲ
 κατασκάψαι εἰς ἔδαφος, καὶ τὴν χώραν κατανεῖμαι τοῖς
 ξυμμάχοις ὅση μὴ ἱερὰ αὐτῆς· παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας
 καὶ ὅσοι ὑπελείποντο Θηβαίων, πλὴν τῶν ἱερέων τε καὶ
 ἱερειῶν καὶ ὅσοι ξένοι Φιλίππου ἢ Ἀλεξάνδρου ἢ ὅσοι
 10 πρόξενοι Μακεδόνων ἐγένοντο, ἀνδραποδίσαι. καὶ τὴν
 Πινδάρου δὲ τοῦ ποιητοῦ οἰκίαν καὶ τοὺς ἀπογόνους τοῦ
 Πινδάρου λέγουσιν ὅτι διεφύλαξεν Ἀλέξανδρος αἰδοῦ τῇ
 Πινδάρου. ἐπὶ τούτοις Ὀρχόμενόν τε καὶ Πλαταιᾶς
 ἀναστῆσαί τε καὶ τειχίσαι οἱ ξύμμαχοι ἔγνωσαν.

10 Ἐς δὲ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας ὥς ἐξηγγέλθη τῶν Θη-
 βαίων τὸ πάθος, Ἀρκάδες μὲν ὅσοι βοηθήσαντες Θηβαίοις
 ἀπὸ τῆς οἰκείας ὠρμήθησαν θάνατον κατεψηφίσαντο τῶν
 ἐπαράντων σφᾶς ἐς τὴν βρῆθειαν· Ἡλεῖοι δὲ τοὺς φυγά-
 δας σφῶν κατεδέξαντο, ὅτι ἐπιτήδειοι Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν.

Αἰτωλοὶ δὲ πρεσβείας σφῶν κατὰ ἔθνη πέμψαντες 2
 συγγνώμης τυχεῖν ἐδέοντο, ὅτι καὶ αὐτοῖ τι πρὸς τὰ παρὰ
 τῶν Θηβαίων ἀπαγγελθέντα ἐνεωτέρισαν· Ἀθηναῖοι δέ,
 μυστηρίων τῶν μεγάλων ἀγομένων ὥς ἡκόν τινες τῶν
 Θηβαίων ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἔργου, τὰ μὲν μυστήρια ἐκπλαγέντες
 ἐξέλιπον, ἐκ δὲ τῶν ἀγρῶν ἐσκεναγῶγουν ἐς τὴν πόλιν.
 ὁ δῆμος δὲ ἐς ἐκκλησίαν συνελθὼν Δημάδου γράψαντος 3
 δέκα πρέσβεις ἐκ πάντων τῶν Ἀθηναίων ἐπιλεξάμενος
 πέμπει παρὰ Ἀλέξανδρον οὐστίνας ἐπιτηδειοτάτους
 Ἀλεξάνδρῳ ἐγγίνωσκον, ὅτι τε σῶος ἐξ Ἰλλυριῶν καὶ
 Τριβαλλῶν ἐπανῆλθε χαίρειν τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων
 οὐκ ἐν καιρῷ ἀπαγγελοῦντας καὶ ὅτι Θηβαίους τοῦ
 νεωτερισμοῦ ἐτιμωρήσατο. ὁ δὲ τὰ μὲν ἄλλα φιλαν- 4
 θρώπως πρὸς τὴν πρεσβείαν ἀπεκρίνατο, ἐπιστολὴν δὲ
 γράψας πρὸς τὸν δῆμον ἐξήτει τοὺς ἀμφὶ Δημοσθένην
 καὶ Λυκοῦργον· καὶ Ὑπερείδην δὲ ἐξήτει καὶ Πολύευκτον
 καὶ Χάρητα καὶ Χαρίδημον καὶ Ἐφιάλτην καὶ Διότιμον
 καὶ Μοιροκλέα· τούτους γὰρ αἰτίους εἶναι τῆς τε ἐν 5
 Χαιρωνείᾳ ξυμφορᾶς τῇ πόλει γενομένης καὶ τῶν ὕστερον
 ἐπὶ τῇ Φιλίππου τελευτῇ πλημμεληθέντων ἐς τε αὐτὸν
 καὶ ἐς Φίλιππον· καὶ Θηβαίοις δὲ τῆς ἀποστάσεως
 ἀπέφαινε αἰτίους οὐ μείον ἢ τοὺς αὐτῶν Θηβαίων
 νεωτερίσαντας. Ἀθηναῖοι δὲ τοὺς μὲν ἄνδρας οὐκ 6
 ἐξέδοσαν, πρεσβεύονται δὲ αὐτῶν παρὰ Ἀλέξανδρον,
 ἀφεῖναι δεόμενοι τὴν ὀργὴν τοῖς ἐξαιτηθεῖσι· καὶ
 Ἀλέξανδρος ἀφῆκε, τυχὸν μὲν αἰδοῖ τῆς πόλεως, τυχὸν
 δὲ σπουδῇ τοῦ ἐς τὴν Ἀσίαν στόλου, οὐκ ἐθέλων οὐδὲν
 ὑποπτον ἐν τοῖς Ἑλλήσιν ὑπολείπεσθαι. Χαρίδημον
 μέντοι, μόνον τῶν ἐξαιτηθέντων τε καὶ οὐ δοθέντων,
 φεύγειν ἐκέλευσε· καὶ φεύγει Χαρίδημος ἐς τὴν Ἀσίαν
 παρὰ βασιλέα Δαρεῖον.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν· **11**

- καὶ τῷ τε Διὶ τῷ Ὀλυμπίῳ τὴν θυσίαν τὴν ἀπ' Ἀρχελάου
 ἔτι καθεστῶσαν ἔθυσε καὶ τὸν ἀγῶνα ἐν Αἰγαῖς διέθηκε
 τὰ Ὀλύμπια· οἱ δὲ καὶ ταῖς Μούσαις λέγουσιν ὅτι ἀγῶνα
 2 ἐποίησε. καὶ ἐν τούτῳ ἀγγέλλεται τὸ Ὀρφέως τοῦ Οἰάγρου
 τοῦ Θρακὸς ἄγαλμα τὸ ἐν Πιερίδι ἰδρῶσαι ξυνεχῶς·
 καὶ ἄλλοι ἄλλα ἐπεθείαζον τῶν μάντεων, Ἀρίστανδρος
 δέ, ἀνὴρ Τελμισσεύς, μάντις, θαρρεῖν ἐκέλευσεν Ἀλέξαν-
 δρον· δηλοῦσθαι γὰρ ὅτι ποιηταῖς ἐπῶν τε καὶ μελῶν
 καὶ ὅσοι ἀμφὶ ῥῶδην ἔχουσι πολὺς πόνος ἔσται ποιεῖν τε
 καὶ ᾄδειν Ἀλέξανδρον καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα.
- 3 Ἄμα δὲ τῷ ἥρι ἀρχομένῳ ἐξελαύνει ἐφ' Ἑλλησπόντου,
 τὰ μὲν κατὰ Μακεδονίαν τε καὶ τοὺς Ἕλληνας Ἀντι-
 πάτρῳ ἐπιτρέψας, αὐτὸς δὲ ἄγων πεζοὺς μὲν σὺν ψιλοῖς
 τε καὶ τοξόταις οὐ πολλῷ πλείους τῶν τρισμυρίων, ἰππέας
 δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους. ἦν δὲ αὐτῷ ὁ στόλος παρὰ
 τὴν λίμνην τὴν Κερκινίτιν ὡς ἐπ' Ἀμφίπολιν καὶ τοῦ
 4 Στρυμόνος ποταμοῦ τὰς ἐκβολάς. διαβὰς δὲ τὸν Στρυ-
 μόνα παρήμειβε τὸ Πάγγαιον ὄρος τὴν ὥς ἐπ' Ἀβδηρα καὶ
 Μαρώνειαν, πόλεις Ἑλληνίδας ἐπὶ θαλάσῃ ὠκισμένας.
 ἐνθεν δὲ ἐπὶ τὸν Ἑβρον ποταμὸν ἀφικόμενος διαβαίνει
 καὶ τὸν Ἑβρον εὐπετῶς. ἐκεῖθεν δὲ διὰ τῆς Παιτικῆς
 5 ἐπὶ τὸν Μέλανα ποταμὸν ἔρχεται. διαβὰς δὲ καὶ τὸν
 Μέλανα ἐς Σηστὸν ἀφικνεῖται ἐν εἴκοσι ταῖς πάσαις
 ἡμέραις ἀπὸ τῆς οἰκοθεν ἐξορμήσεως. ἐλθὼν δὲ ἐς
 Ἐλαιοῦντα θύει Πρωτεσίλαῳ ἐπὶ τῷ τάφῳ τοῦ Πρωτε-
 σιλάου, ὅτι καὶ Πρωτεσίλαος πρῶτος ἐδόκει ἐκβῆναι ἐς
 τὴν Ἀσίαν τῶν Ἑλλήνων τῶν ἅμα Ἀγαμέμνονι ἐς Ἴλιον
 στρατευσάντων. καὶ ὁ νοῦς τῆς θυσίας ἦν ἐπιτυχεστέραν
 οἷ γενέσθαι ἢ Πρωτεσίλαῳ τὴν ἀπόβασιν.
- 6 Παρμενίων μὲν δὴ τῶν πεζῶν τοὺς πολλοὺς καὶ τὴν
 ἵππον διαβιβάσαι ἐτάχθη ἐκ Σηστοῦ ἐς Ἀβυδον· καὶ
 διέβησαν τριήρεσι μὲν ἑκατὸν καὶ ἐξήκοντα, πλοίοις δὲ

ἄλλοις πολλοῖς στρογγύλοις. Ἀλέξανδρον δὲ ἐξ' Ἐλαιοῦν-
 τος ἐς τὸν Ἀχαιοῶν λιμένα κατὰραι ὁ πλείων λόγος κατέ-
 χει, καὶ αὐτὸν τε κυβερνῶντα τὴν στρατηγίδα ναῦν
 διαβάλλειν καὶ ἐπειδὴ κατὰ μέσον τὸν πόρον τοῦ Ἑλλη-
 σπόντου ἐγένετο, σφάζαντα ταῦρον τῷ Ποσειδῶνι καὶ
 Νηρηΐσι σπένδειν ἐκ χρυσῆς φιάλης ἐς τὸν πόντον.
 λέγουσι δὲ καὶ πρῶτον ἐκ τῆς νεῶς σὺν τοῖς ὅπλοις ἐκ- 7
 βῆναι αὐτὸν ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσίαν καὶ βωμοὺς ἰδρύσα-
 σθαι ὅθεν τε ἐστάλη ἐκ τῆς Εὐρώπης καὶ ὅπου ἐξέβη
 τῆς Ἀσίας Διὸς ἀποβατηρίου καὶ Ἀθηνᾶς καὶ Ἡρακλέους·
 ἀνελθόντα δὲ ἐς Ἴλιον τῇ τε Ἀθηνᾷ θῦσαι τῇ Ἰλιάδι,
 καὶ τὴν πανοπλίαν τὴν αὐτοῦ ἀναθεῖναι ἐς τὸν νεῶν,
 καὶ καθελεῖν ἀντὶ ταύτης τῶν ἱερῶν τινα ὀπλων ἔτι ἐκ
 τοῦ Τρωϊκοῦ ἔργου σωζόμενα. καὶ ταῦτα λέγουσιν ὅτι 8
 οἱ ὑπασπισταὶ ἔφερον πρὸ αὐτοῦ ἐς τὰς μάχας. θῦσαι
 δὲ αὐτὸν καὶ Πριάμῳ ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Διὸς τοῦ Ἑρ-
 κείου λόγος κατέχει, μῆνιν Πριάμου παραιτούμενον τῷ
 Νεοπτολέμῳ γένει, ὃ δὴ ἐς αὐτὸν καθῆκεν.

Ἀνιόντα δ' αὐτὸν ἐς Ἴλιον Μενοίτιός τε ὁ κυβερ- 12
 νήτης χρυσῷ στεφάνῳ ἐστεφάνωσε καὶ ἐπὶ τούτῳ Χάρης
 ὁ Ἀθηναῖος ἐκ Σιγείου ἐλθὼν καὶ τινες καὶ ἄλλοι, οἱ
 μὲν Ἕλληνες, οἱ δὲ ἐπιχώριοι· ὁ δὲ καὶ αὐτὸς τὸν Ἀχιλ-
 λέως ἄρα τάφον ἐστεφάνωσε· Ἡφαιστίωνα δὲ λέγουσιν
 ὅτι τοῦ Πατρόκλοι τὸν τάφον ἐστεφάνωσε· καὶ εὐδαι-
 μόνισεν ἄρα, ὥς λόγος, Ἀλέξανδρος Ἀχιλλέα, ὅτι Ὀμήρου
 κήρυκος ἐς τὴν ἔπειτα μνήμην ἔτυχε. καὶ μέντοι καὶ ἦν 2
 Ἀλεξάνδρῳ οὐχ ἥκιστα τούτου ἔνεκα εὐδαιμονιστέος
 Ἀχιλλεύς, ὅτι αὐτῷ γε Ἀλεξάνδρῳ, οὐ κατὰ τὴν ἄλλην
 ἐπιτυχίαν, τὸ χωρίον τοῦτο ἐκλιπὲς ξυνέβη οὐδὲ ἐξηνέχθη
 ἐς ἀνθρώπους τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα ἐπαξίως· οὐτ' οὖν
 καταλογάδην οὔτε τις ἐν μέτρῳ ἐποίησεν, ἀλλ' οὐδὲ ἐν
 μέλει ἦσθη Ἀλέξανδρος, ἐν ὅτῳ Ἱέρων τε καὶ Γέλων καὶ

Θήρων καὶ πολλοὶ ἄλλοι οὐδέν τι Ἀλεξανδρῷ ἐπεικότες,
 ὥστε πολὺ μείον γινώσκεται τὰ Ἀλεξάνδρου ἢ τὰ φαν-
 3 λότατα τῶν πάλαι ἔργων· ὁπότε καὶ ἡ τῶν μυρίων σὺν
 Κύρῳ ἄνοδος ἐπὶ βασιλέα Ἀρταξέρξην καὶ τὰ Κλεάρχου
 τε καὶ τῶν ἅμα αὐτῷ ἀλόντων παθήματα καὶ ἡ κατὰ-
 βασις αὐτῶν ἐκείνων, ἣν Ξενοφῶν αὐτοὺς κατήγαγε,
 πολὺ τι ἐπιφανέστερα ἐς ἀνθρώπους Ξενοφῶντος ἔνεκα
 4 ἔστιν ἢ Ἀλέξανδρός τε καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. καίτοι
 Ἀλέξανδρος οὔτε ξὺν ἄλλῳ ἐστράτευσεν, οὔτε φεύγων
 μέγαν βασιλέα τοὺς τῇ καθόδῳ τῇ ἐπὶ θάλατταν ἐμπο-
 δῶν γιγνομένους ἐκράτησεν· ἀλλ' οὐκ ἔστιν ὅστις ἄλλος
 εἷς ἀνὴρ τοσαῦτα ἢ τηλικαῦτα ἔργα κατὰ πλῆθος ἢ μέ-
 γεθος ἐν Ἑλλήσιν ἢ βαρβάροις ἀπεδείξατο. ἐνθεν καὶ
 αὐτοὺς ὀρμηθῆναί φημι ἐς τήνδε τὴν ξυγγραφὴν, οὐκ
 ἀπαξιῶσας ἑμαυτὸν φανερὰ καταστήσειν ἐς ἀνθρώπους
 5 τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. ὅστις δὲ ὦν ταῦτα ὑπὲρ ἑμαυτοῦ
 γινώσκω, τὸ μὲν ὄνομα οὐδὲν δέομαι ἀναγράψαι, οὐδὲ
 γὰρ οὐδὲ ἄγνωστον ἐς ἀνθρώπους ἐστίν, οὐδὲ πατρίδα
 ἣτις μοι ἐστίν οὐδὲ γένος τὸ ἐμόν, οὐδὲ εἰ δὴ τινα ἀρχὴν
 ἐν τῇ ἑμαυτοῦ ἡρῶα· ἀλλ' ἐκεῖνο ἀναγράφω, ὅτι ἐμοὶ
 πατρίς τε καὶ γένος καὶ ἀρχαὶ οἶδε οἱ λόγοι εἰσί τε καὶ
 ἀπὸ νέου ἔτι ἐγένοντο. καὶ ἐπὶ τῷδε οὐκ ἀπαξιῶ ἑμαυ-
 τὸν τῶν πρώτων τῶν ἐν τῇ φωνῇ τῇ Ἑλλάδι, εἶπερ οὖν
 καὶ Ἀλέξανδρος τῶν ἐν τοῖς ὅπλοις.

6 Ἐξ Ἰλίου δὲ ἐς Ἀρίσβην ἦκεν, οὗ πᾶσα ἡ δύναμις
 αὐτῷ διαβεβηκυῖα τὸν Ἑλλήσποντον ἐστρατοπεδεύκει,
 καὶ τῇ ὑστεραίᾳ ἐς Περικώτην· τῇ δὲ ἄλλῃ Λάμψακον
 παραμείψας πρὸς τῷ Πρακτίῳ ποταμῷ ἐστρατοπέδευσεν,
 ὃς ῥέων ἐκ τῶν ὀρῶν τῶν Ἰδαίων ἐκδιδόι ἐς θάλασσαν
 τὴν μετὰ τοῦ Ἑλλήσποντου τε καὶ τοῦ Εὐξείνου πόντου.
 ἐνθεν δὲ ἐς Ἐρμῶτον ἀφίκετο, Κολωνὰς πόλιν παραμείψας.
 7 σκοποὶ δὲ αὐτῷ ἐπέμποντο πρὸ τοῦ στρατεύματος· καὶ

τούτων ἡγεμῶν ἦν Ἀμύντας ὁ Ἀρραβαίου, ἔχων τῶν τε ἑταίρων τὴν ἰλὴν τὴν ἐξ Ἀπολλωνίας, ἧς ἱλάρχης ἦν Σωκράτης ὁ Σάθωνος, καὶ τῶν προδρομῶν καλουμένων ἱλας τέσσαρας. κατὰ δὲ τὴν πάροδον Πρίαπον πόλιν ἐνδοθεῖσαν πρὸς τῶν ἐνοικούντων τοὺς παραληψόμενους ἀπέστειλε σὺν Πανηγόρῳ τῷ Λυκαγόρου, ἐνὶ τῶν ἑταίρων.

Περσῶν δὲ στρατηγοὶ ἦσαν Ἀρσάμης καὶ Ῥεομίθρης 8 καὶ Περίνης καὶ Νιφάτης καὶ ξὺν τούτοις Σπιθριδάτης ὁ Λυδίας καὶ Ἰωνίας σατράπης καὶ Ἀρσίτης ὁ τῆς πρὸς Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας ὑπαρχος. οὗτοι δὲ πρὸς Ζελείᾳ πόλει κατεστρατοπεδευκότες ἦσαν ξὺν τῇ ἵππῳ τε τῇ βαρβαρικῇ καὶ τοῖς Ἑλλησι τοῖς μισθοφόροις. βουλευο- 9 μένοις δὲ αὐτοῖς ὑπὲρ τῶν παρόντων, ἐπειδὴ Ἀλέξανδρος διαβεβηκῶς ἡγγέλλετο, Μέμνων ὁ Ῥόδιος παρήνει μὴ διὰ κινδύνου ἰέναι πρὸς τοὺς Μακεδόνας, τῷ τε περὶ πολὺ περιόντας σφῶν καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου παρόντος, αὐτοῖς δὲ ἀπόντος Δαρείου· προϊόντας δὲ τὸν τε χιλὸν ἀφανίζειν καταπατοῦντας τῇ ἵππῳ καὶ τὸν ἐν τῇ γῇ καρπὸν ἐμπιπράναι, μηδὲ τῶν πόλεων αὐτῶν φειδομένους. οὐ γὰρ μενεῖν ἐν τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων. Ἀρσίτην δὲ λέγεται εἶπεῖν ἐν 10 τῷ συλλόγῳ τῶν Περσῶν ὅτι οὐκ ἂν περιῖδοι μίαν οἰκίαν ἐμπρησθεῖσαν τῶν ὑπὸ οἱ τεταγμένων ἀνθρώπων· καὶ τοὺς Πέρσας Ἀρσίτῃ προσθέσθαι, ὅτι καὶ ὑποπτὸν τι σὺ τοῖς ἦν ἐς τὸν Μέμνονα, τριβὰς ἐμποιεῖν ἐκόντα τῷ πολέμῳ τῆς ἐκ βασιλέως τιμῆς ἕνεκα.

Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος προῦχώρει ἐπὶ τὸν Γρανι- 13 κὸν ποταμὸν συντεταγμένῳ τῷ στρατῷ, διπλὴν μὲν τὴν φάλαγγα τῶν ὀπλιτῶν τάξας, τοὺς δὲ ἱππέας κατὰ τὰ κέρατα ἄγων, τὰ σκευοφόρα δὲ κατόπιν ἐπιτάξας ἐπεσθαι· τοὺς δὲ προκατασκεψομένους τὰ τῶν πολεμίων ἥγεν

αὐτῷ Ἡγέλοχος, ἱππέας μὲν ἔχων τοὺς σαρισοφόρους, 2 τῶν δὲ ψιλῶν ἐς πεντακοσίους. καὶ Ἀλέξανδρός τε οὐ πολὺ ἀπεῖχε τοῦ ποταμοῦ τοῦ Γρανικοῦ καὶ οἱ ἀπὸ τῶν σκοπῶν σπουδῇ ἐλαύνοντες ἀπήγγελλον ἐπὶ τῷ Γρανικῷ πέραν τοὺς Πέρσας ἐφεστάναι τεταγμένους ὡς ἐς μάχην. ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος μὲν τὴν στρατιὰν πᾶσαν συνέτα- 3 τεν ὡς μαχουμένους. Παρμενίων δὲ προσελθὼν λέγει Ἀλεξάνδρῳ τάδε.

- 3 Ἐμοὶ δοκεῖ, βασιλεῦ, ἀγαθὸν εἶναι ἐν τῷ παρόντι καταστρατοπεδεῦσαι ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ τῇ ὄχθῃ ὡς ἔχομεν. τοὺς γὰρ πολεμίους οὐ δοκῶ τολμήσειν πολὺ τῶν πεζῶν 4 λειπομένους πλησίον ἡμῶν ἀνλίσθῃναι, καὶ ταύτῃ παρέ- ξειν ἔωθεν εὐπετῶς τῷ στρατῷ διαβαλεῖν τὸν πόρον· ὑποφθάσομεν γὰρ αὐτοὶ περάσαντες πρὶν ἐκείνους ἐς 5 τάξιν καθίστασθαι. νῦν δὲ οὐκ ἀκινδύνως μοι δοκοῦ- μεν ἐπιχειρήσειν τῷ ἔργῳ, ὅτι οὐχ οἷόν τε ἐν μετώπῳ διὰ τοῦ ποταμοῦ ἄγειν τὸν στρατόν. πολλὰ μὲν γὰρ αὐτοῦ ὁράται βαθέα, αἱ δὲ ὄχθαι αὗται ὁρᾷς ὅτι 6 ὑπερύψηλοι καὶ κρημνώδεις εἰσὶν αἱ αὐτῶν· ἀτάκτως τε οὖν καὶ κατὰ κέρας, ἥπερ ἀσθενέστατον, ἐκβαίνουσιν ἐπικείμενοι ἐς φάλαγγα συντεταγμένοι τῶν πολεμίων οἱ ἱππεῖς· καὶ τὸ πρῶτον σφάλμα ἐς τετὰ παρόντα χαλεπὸν 7 καὶ ἐς τὴν ὑπὲρ παντὸς τοῦ πολέμου κρίσιν σφαλερόν.
- 6 Ἀλέξανδρος δέ, ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ Παρμενίων, γιγνώσκω· αἰσχύνομαι δέ, εἰ τὸν μὲν Ἑλλήσποντον διέ- βην εὐπετῶς, τοῦτο δέ, σμικρὸν ρεῦμα, οὕτω τῷ ὀνόματι τὸν Γρανικὸν ἐκφασίσεις, εἰρξαι ἡμᾶς τοῦ μὴ οὐ δια- 7 βῆναι ὡς ἔχομεν. καὶ τοῦτο οὔτε πρὸς Μακεδόνων τῆς δόξης οὔτε πρὸς τῆς ἐμῆς ἐς τοὺς κινδύνους ὀξύτητος ποιοῦμαι· ἀναθαρρήσειν τε δοκῶ τοὺς Πέρσας ὡς ἀξιωμαχοὺς Μακεδόσιν ὄντας, ὅτι οὐδὲν ἄξιον τοῦ σφῶν δέους ἐν τῷ παραινίᾳ ἔπαθον.

Ταῦτα εἰπὼν Παρμενίωνα μὲν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον 14
 κέρας πέμπει ἡγησόμενον, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸ δεξιὸν παρῆγεν.
 προετάχθησαν δὲ αὐτῷ τοῦ μὲν δεξιοῦ Φιλώτας ὁ Παρ-
 μενίωνος, ἔχων τοὺς ἐταίρους τοὺς ἱππέας καὶ τοὺς
 τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας τοὺς ἀκοντιστάς· Ἀμύντας δὲ
 ὁ Ἀρραβαίου τοὺς τε σαρισοφόρους ἱππέας ἔχων Φιλῶτα
 ἐπετάχθη καὶ τοὺς Παίονας καὶ τὴν ἰλὴν τὴν Σωκράτους.
 ἐχόμενοι δὲ τούτων ἐτάχθησαν οἱ ὑπασπισταὶ τῶν ἐταί- 2
 ρων, ὧν ἡγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· ἐπὶ δὲ τούτοις
 ἡ Περδίκκου τοῦ Ὀρόντου φάλαγξ· ἐπὶ δὲ ἡ Κοίνου τοῦ
 Πολεμοκράτους· ἐπὶ δὲ ἡ Κρατέρου τοῦ Ἀλεξάνδρου·
 ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους· ἐπὶ δὲ ὧν Φίλιππος
 ὁ Ἀμύντου ἦρχε. τοῦ δὲ εὐωνύμου πρῶτοι μὲν οἱ Θεττα- 3
 λοι ἱππεῖς ἐτάχθησαν, ὧν ἡγεῖτο Κάλας ὁ Ἀρπάλου·
 ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ ξύμμαχοι ἱππεῖς, ὧν ἦρχε Φίλιππος
 ὁ Μενελάου· ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ Θρᾶκες, ὧν ἦρχεν Ἀγάθων·
 ἐχόμενοι δὲ τούτων πεξοὶ ἢ τε Κρατέρου φάλαγξ καὶ
 ἡ Μελεάγρου καὶ ἡ Φιλίππου ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῆς
 συμπάσης τάξεως.

Περσῶν δὲ ἱππεῖς μὲν ἦσαν ἐς δισμυρίους, ξένοι 4
 δὲ πεξοὶ μισθοφόροι ὀλίγον ἀποδέοντες δισμυρίων·
 ἐτάχθησαν δὲ τὴν μὲν ἵππον παρατείναντες τῷ ποταμῷ
 κατὰ τὴν ὄχθην ἐπὶ φάλαγγα μακράν, τοὺς δὲ πεξοὺς
 κατόπιν τῶν ἱππέων· καὶ γὰρ ὑπερδέξια ἦν τὰ ὑπὲρ τὴν
 ὄχθην χωρία. ἥ δὲ Ἀλέξανδρον αὐτὸν καθεώρων (δῆλος
 γὰρ ἦν τῶν τε ὀπλων τῇ λαμπρότητι καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν
 τῇ σὺν ἐκπλήξει θεραπείᾳ) κατὰ τὸ εὐώνυμον σφῶν
 ἐπέχοντα, ταύτῃ πυκνὰς ἐπέταξαν τῇ ὄχθῃ τὰς ἰλας τῶν
 ἱππέων.

Χρόνον μὲν δὴ ἀμφοτέρω τὰ στρατεύματα ἐπ' ἄκρου 5
 τοῦ ποταμοῦ ἐφεστῶτες ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον ὀκνεῖν ἡσυχίαν
 ἡγον καὶ σιγὴ ἦν πολλή ἀφ' ἑκατέρων. οἱ γὰρ Πέρσαι

προσέμενον τοὺς Μακεδόνας, ὁπότε ἐσβήσονται ἐς τὸν
 6 πόρον, ὥς ἐπικεισόμενοι ἐκβαίνουσιν. Ἀλέξανδρος δὲ
 ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἐγ-
 κελευσάμενος ἔπεσθαι τε καὶ ἄνδρας ἀγαθοὺς γίνεσθαι,
 τοὺς μὲν προδρομοὺς ἱππέας καὶ μὴν καὶ τοὺς Παίονας
 προεμβαλεῖν εἰς τὸν ποταμὸν ἔχοντα Ἀμύνταν τὸν
 Ἀρραβαίου καὶ τῶν πεζῶν μίαν τάξιν, καὶ πρὸ τούτων
 τὴν Σωκράτους ἱλὴν Πτολεμαῖον τὸν Φιλίππου ἄγοντα,
 ἣ δὴ καὶ ἐτύγχανε τὴν ἡγεμονίαν τοῦ ἱππικοῦ παντὸς
 7 ἔχουσα ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ· αὐτὸς δὲ ἄγων τὸ δεξιὸν κέρας
 ὑπὸ σαλπύγγων τε καὶ τῷ Ἐνυαλίῳ ἀλαλάζοντας ἐμβαίνει
 ἐς τὸν πόρον, λοξὴν αἰὲ παρατείνων τὴν τάξιν ἣ παρεῖλκε
 τὸ ῥεῦμα, ἵνα δὴ μὴ ἐκβαίνοντι αὐτῷ οἱ Πέρσαι κατὰ
 κέρας προσπίπτοιεν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὥς ἀνυστὸν τῇ
 φάλαγγι προσμίξῃ αὐτοῖς.

15 Οἱ δὲ Πέρσαι ἣ πρῶτοι οἱ ἀμφὶ Ἀμύνταν καὶ Σω-
 κράτην προσέσχον τῇ ὄχθῃ, ταύτῃ καὶ αὐτοὶ ἄνωθεν
 ἔβαλλον, οἱ μὲν αὐτῶν ἀπὸ τῆς ὄχθης ἐξ ὑπερδεξίου ἐς
 τὸν ποταμὸν ἐσακοντίζοντες, οἱ δὲ κατὰ τὰ χθαμαλωτέρα
 2 αὐτῆς ἔστε ἐπὶ τὸ ὕδωρ καταβαίνοντες. καὶ ἦν τῶν τε
 ἱππέων ὠθισμός, τῶν μὲν ἐκβαίνειν ἐκ τοῦ ποταμοῦ,
 τῶν δ' εἶργειν τὴν ἐκβασιν, καὶ παλτῶν ἀπὸ μὲν τῶν
 Περσῶν πολλὴ ἄφεςις, οἱ Μακεδόνες δὲ ξὺν τοῖς δόρα-
 σιν ἐμάχοντο. ἀλλὰ τῷ τε πλήθει πολὺ ἐλαττούμενοι
 Μακεδόνες ἐκῆκοπάθουν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ καὶ
 αὐτοὶ ἐξ ἀβεβαίου τε καὶ ἅμα κάτωθεν ἐκ τοῦ ποταμοῦ
 ἀμυνόμενοι, οἱ δὲ Πέρσαι ἐξ ὑπερδεξίου τῆς ὄχθης·
 ἄλλως τε καὶ τὸ κράτιστον τῆς Περσικῆς ἵππου ταύτῃ
 ἐπετέτακτο, οἳ τε Μέμνωνος παῖδες καὶ αὐτὸς ὁ Μέμνων
 3 μετὰ τούτων ἐκινδύνευε. καὶ οἱ μὲν πρῶτοι τῶν
 Μακεδόνων ξυμύξαντες τοῖς Πέρσαις κατεκόπησαν
 πρὸς αὐτῶν, ἄνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι, ὅσοι γε μὴ πρὸς

Ἀλέξανδρον πελάζοντα ἀπέκλιναν αὐτῶν. Ἀλέξανδρος γὰρ ἤδη πλησίον ἦν, ἅμα οἱ ἄγων τὸ κέρας τὸ δεξιόν, καὶ ἐμβάλλει ἐς τοὺς Πέρσας πρῶτος ἵνα τὸ πᾶν στίφος τῆς ἵππου καὶ αὐτοὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν τεταγμένοι ἦσαν· καὶ περὶ αὐτὸν ξυνειστήκει μάχη καρτερά· καὶ ἐν 4 τούτῳ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις τῶν τάξεων τοῖς Μακεδόσι διέβαινον οὐ χαλεπῶς ἤδη. καὶ ἦν μὲν ἀπὸ τῶν ἵππων ἡ μάχη, περσομαχία δὲ μᾶλλον τι ἐφύκει. ξυνεχόμενοι γὰρ ἵπποι τε ἵπποις καὶ ἄνδρες ἀνδράσιν ἡγωνίζοντο, οἱ μὲν ἐξῴσαι εἰς ἅπαν ἀπὸ τῆς ὄχθης καὶ ἐς τὸ πεδίον βιάσασθαι τοὺς Πέρσας, οἱ Μακεδόνες, οἱ δὲ εἰρξαί τε αὐτῶν τὴν 5 ἔκβασιν, οἱ Πέρσαι, καὶ ἐς τὸν ποταμὸν αὐτίς ἀπώσασθαι. καὶ ἐκ τούτου ἐπλεονέκτουν ἤδη οἱ σὺν Ἀλεξάνδρῳ τῇ τε ἄλλῃ ὥμῃ καὶ ἐμπειρία καὶ ὅτι ξυστοῖς κρανεῖνοις πρὸς παλὰ ἐμάχοντο.

Ἐνθα δὴ καὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυντριβεται τὸ δόρυ ἐν τῇ 6 μάχῃ· ὁ δὲ Ἄρετιν ἦται δόρυ ἕτερον, ἀναβολέα τῶν βασιλικῶν· τῷ δὲ καὶ αὐτῷ πονουμένῳ συντετριμμένον τὸ δόρυ ἦν, ὁ δὲ τῷ ἡμίσει κεκλασμένου τοῦ δόρατος οὐκ ἀφανῶς ἐμάχετο, καὶ τοῦτο δείξας Ἀλεξάνδρῳ ἄλλον αἰτεῖν ἐκέλευε· Δημάρατος δέ, ἀνὴρ Κορίνθιος, τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐταίρων, δίδωσιν αὐτῷ τὸ αὐτοῦ δόρυ. καὶ ὃς ἀναλαβὼν καὶ ἰδὼν Μιθριδάτην τὸν Λαρείου 7 γαμβρὸν πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων προῖππεύοντα καὶ ἐπάγοντα ἅμα οἱ ὥσπερ ἔμβολον τῶν ἵππέων, ἐξελαύνει καὶ αὐτὸς πρὸ τῶν ἄλλων· καὶ παίσας ἐς τὸ πρόσωπον τῷ δόρατι καταβάλλει τὸν Μιθριδάτην. ἐν δὲ τούτῳ Ποισάκης μὲν ἐπελαύνει τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ παίει Ἀλεξάνδρου τὴν κεφαλὴν τῇ κοπίδι· καὶ τοῦ μὲν κράνους τι ἀπέθραυσε, τὴν πληγὴν δὲ ἔσχε τὸ κράνος. καὶ κατα- 8 βάλλει καὶ τοῦτον Ἀλέξανδρος παίσας τῷ ξυστῷ διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στέρνον. Σπιθριδάτης δὲ ἀνετέτατο μὲν

ἤδη ἐπ' Ἀλέξανδρον ὀπισθεν τὴν κοπίδα, ὑποφθάσας δὲ αὐτὸν Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου παῖς κατὰ τοῦ ὤμου καὶ ἀποκόπτει τὸν ὤμον τοῦ Σπιθριδάτου ξὺν τῇ κοπίδι· καὶ ἐν τούτῳ ἐπεκβαίνοντες ἀεὶ τῶν ἱππέων ὅσοις προῦχώρει κατὰ τὸν ποταμὸν προσεγίγγνοντο τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον.

16 Καὶ οἱ Πέρσαι παιόμενοι τε πανταχόθεν ἤδη ἐς τὰ πρόσωπα αὐτοὶ τε καὶ ἵπποι τοῖς ξυστοῖς καὶ πρὸς τῶν ἱππέων ἐξωθούμενοι, πολλὰ δὲ καὶ πρὸς τῶν ψιλῶν ἀναμειγμένων τοῖς ἱππεῦσι βλαπτόμενοι ἐγκλίνουσι ταύτῃ πρῶτον ἢ Ἀλέξανδρος προεκινδύνευεν. ὥς δὲ τὸ μέσον ἐνεδεδώκει αὐτοῖς, παρερρήγνυτο δὴ καὶ τὰ ἐφ' ἐκάτερα
 2 τῆς ἵππου, καὶ ἦν δὴ φυγὴ καρτερὰ. τῶν μὲν δὴ ἱππέων τῶν Περσῶν ἀπέθανον ἐς χιλίους. οὐ γὰρ πολλὴ ἡ δῖωξις ἐγένετο, ὅτι ἐξετράπη Ἀλέξανδρος ἐπὶ τοὺς ξένους τοὺς μισθοφόρους· ὧν τὸ στίφος ἢ τὸ πρῶτον ἐτάχθη ἐκπλήξει μᾶλλον τι τοῦ παραλόγου ἢ λογισμῷ βεβαίῳ ἔμενε. καὶ τούτοις τὴν τε φάλαγγα ἐπαγαγὼν καὶ τοὺς ἱππέας πάντῃ προσπείσειν κελεύσας ἐν μέσῳ δι' ὀλίγου κατακόπτει αὐτούς, ὥστε διέφυγε μὲν οὐδεὶς, ὅτι μὴ διέλαθέ τις ἐν τοῖς νεκροῖς, ἐξωγήθησαν δὲ ἀμφὶ τοὺς
 3 δισχιλίους. ἔπεσον δὲ καὶ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν Νιφάτης τε καὶ Πετίνης καὶ Σπιθριδάτης ὁ Λυδίας σατραπῆς, καὶ ὁ τῶν Καππαδοκῶν ὑπαρχος Μιθροβουζάνης καὶ Μιθριδάτης ὁ Δαρείου γαμβρὸς καὶ Ἀρβουπάλης ὁ Δαρείου τοῦ Ἀρταξέρξου παῖς καὶ Φαρνάκης, ἀδελφὸς οὗτος τῆς Δαρείου γυναικός, καὶ ὁ τῶν ξένων ἡγεμὼν Ὠμάρης. Ἀρσίτης δὲ ἐκ μὲν τῆς μάχης φεύγει ἐς Φρυγίαν, ἐκεῖ δὲ ἀποθνήσκει αὐτὸς πρὸς αὐτοῦ, ὥς λόγος, ὅτι αἴτιος ἐδόκει Πέρσαις γενέσθαι τοῦ ἐν τῷ τότε πταίσματος.

4 Μακεδόνων δὲ τῶν μὲν ἐταίρων ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι

καὶ πέντε ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ ἀπέθανον· καὶ τούτων
χαλκαὶ εἰκόνες ἐν Δίῳ ἐστᾶσιν, Ἀλεξάνδρου κελεύσαντος
Λύσιππον ποιῆσαι, ὅσπερ καὶ Ἀλέξανδρον μόνος προ-
κριθεὶς ἐποίει· τῶν δὲ ἄλλων ἱππέων ὑπὲρ τοὺς ἐξή-
κοντα, πεζοὶ δὲ ἐς τοὺς τριάκοντα. καὶ τούτους τῇ ὕστε- 5
ραίᾳ ἔθαψεν Ἀλέξανδρος ξὺν τοῖς ὅπλοις τε καὶ ἄλλῳ
κόσμῳ· γονεῦσι δὲ αὐτῶν καὶ παισὶ τῶν τε κατὰ τὴν
χώραν ἀτέλειαν ἔδωκε καὶ ὅσαι ἄλλαι ἢ τῷ σώματι
λειτουργίαι ἢ κατὰ τὰς κτήσεις ἐκάστων εἰσφοραί. καὶ
τῶν τετρωμένων δὲ πολλὴν πρόνοιαν ἔσχεν, ἐπελθὼν
τε αὐτοὺς ἐκάστους καὶ τὰ τραύματα ἰδὼν καὶ ὅπως τις
ἐτρώθη ἐρόμενος καὶ ὃ τι πράττων εἰπεῖν τε καὶ ἀλαξο-
νεύσασθαι οἱ παρασχών. ὁ δὲ καὶ τῶν Περσῶν τοὺς 6
ἡγεμόνας ἔθαψεν· ἔθαψε δὲ καὶ τοὺς μισθοφόρους
Ἑλλήνας οἳ ξὺν τοῖς πολεμίοις στρατεύοντες ἀπέθανον·
ὅσους δὲ αὐτῶν αἰχμαλώτους ἔλαβε, τούτους δὲ δήσας
ἐν πέδαις ἐς Μακεδονίαν ἀπέπεμψεν ἐργάζεσθαι, ὅτι
παρὰ τὰ κοινῇ δόξαντα τοῖς Ἑλλήσιν Ἕλληνες ὄντες
ἐναντία τῇ Ἑλλάδι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων ἐμάχοντο.
ἀποπέμπει δὲ καὶ εἰς Ἀθήνας τριακοσίας πανοπλίας 7
Περσικὰς ἀνάθημα εἶναι τῇ Ἀθηνᾷ ἐν πόλει· καὶ
ἐπίγραμμα ἐπιγραφῆναι ἐκέλευε τόδε· Ἀλέξανδρος
Φιλίππου καὶ οἱ Ἕλληνες πλὴν Λακεδαιμο-
νίων ἀπὸ τῶν βαρβάρων τῶν τὴν Ἀσίαν κατ-
οικούντων.

Καταστήσας δὲ Κάλαν σατραπεύειν ἧς Ἀρσίτης ἦρχε 17
καὶ τοὺς φόρους τοὺς αὐτοὺς ἀποφέρειν τάξας οὕσπερ
Δαρείῳ ἔφερον, ὅσοι μὲν τῶν βαρβάρων κατιόντες ἐκ
τῶν ὁρῶν ἐνεχείριζον σφᾶς, τούτους μὲν ἀπαλλάττεσθαι
ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἐκάστους ἐκέλευε· Ζελεΐτας δὲ ἀφῆκε τῆς 2
αἰτίας, ὅτι πρὸς βίαν ἔγνω συστρατεῦσαι τοῖς βαρβάροις·
Δασκύλιον δὲ παραληφόμενον Παρμενίωνα ἐκπέμπει·

καὶ παραλαμβάνει Δασκύλιον Παρμενίων ἐκλιπόντων
τῶν φρουρῶν.

- 3 Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σάρδεων προὔχῳ· καὶ ἀπέχοντος
αὐτοῦ ὅσον ἐβδομήκοντα σταδίους Σάρδεων ἦκον παρ'
αὐτὸν Μιθρίνης τε ὁ φρούραρχος τῆς ἀκροπόλεως τῆς
ἐν Σάρδεσι καὶ Σαρδιανῶν οἱ δυνατώτατοι, ἐνδιδόντες
οἱ μὲν τὴν πόλιν, ὁ δὲ Μιθρίνης τὴν ἄκραν καὶ τὰ
4 χρήματα. Ἀλέξανδρος δὲ αὐτὸς μὲν κατεστρατοπέδευσεν
ἐπὶ τῷ Ἑρμῷ ποταμῷ· ἀπέχει δὲ ὁ Ἑρμος ἀπὸ Σάρδεων
σταδίους ὅσον εἴκοσιν· Ἀμύνταν δὲ τὸν Ἀνδρομένους
τὴν ἄκραν παραληψόμενον ἐκπέμπει ἐς Σάρδεις· καὶ
Μιθρίνην μὲν ἐν τιμῇ ἅμα οἱ ἦγε, Σαρδιανούς δὲ καὶ
τοὺς ἄλλους Ἀνδούς τοῖς νόμοις τε τοῖς πάλαι Ἀνδῶν
5 χρῆσθαι ἔδωκε καὶ ἐλευθέρους εἶναι ἀφῆκεν. ἀνῆλθε δὲ
καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἄκραν, ἵνα τὸ φρούριον ἦν τῶν
Περσῶν· καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ὀχυρὸν τὸ χωρίον· ὑπερύψη-
λόν τε γὰρ ἦν καὶ ἀπότομον πάντη καὶ τριπλῷ τείχει
πεφραγμένον· αὐτὸς δὲ ἐπὶ τῇ ἄκρᾳ ναόν τε οἰκοδομή-
σαι Διὸς Ὀλυμπίου ἐπενόει καὶ βωμὸν ιδρύσασθαι.
6 σκοποῦντι δὲ αὐτῷ τῆς ἄκρας ὅπερ ἐπιτηδειότατον
χωρίον ὦρα ἔτους ἐξαίφνης χειμῶν ἐπιγίγνεται καὶ
βρονταὶ σκληραὶ καὶ ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ πίπτει οὗ τὰ τῶν
Ἀνδῶν βασιλεία· καὶ ἐντεῦθεν Ἀλεξάνδρῳ ἔδοξεν ἐκ
θεοῦ σημανθῆναι ἵνα χορὴ οἰκοδομεῖσθαι τῷ Διὶ τὸν
7 νεῶν, καὶ οὕτως ἐκέλευσε. κατέλιπε δὲ τῆς μὲν ἄκρας
τῆς Σάρδεων ἐπιμελητὴν Παυσανίαν τῶν ἐταίρων, τῶν
δὲ φόρων τῆς συντάξεώς τε καὶ ἀποφορᾶς Νικίαν,
Ἄσανδρον δὲ τὸν Φιλῶτα Ἀνδίας καὶ τῆς ἄλλης τῆς
Σπιθριδάτου ἀρχῆς, δούς αὐτῷ ἱππέας τε καὶ ψιλοὺς
8 ὅσοι ἱκανοὶ πρὸς τὰ παρόντα ἐδόκουν. Κάλαν δὲ καὶ
Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου ἐπὶ τὴν χώραν τὴν Μέμνονος
ἐκπέμπει, ἄγοντας τοὺς τε Πελοποννησίους καὶ τῶν

ἄλλων συμμάχων τοὺς πολλοὺς πλὴν Ἀργείων· οὗτοι δὲ ἐν Σάρδεσι κατελείφθησαν τὴν ἄκραν φυλάττειν.

Ἐν τούτῳ δὲ ὡς τὰ ὑπὲρ τῆς ἱππομαχίας ἐξηγγέλθη, 9 οἱ τε τὴν Ἐφεσον φρουροῦντες μισθοφόροι ὄχοντο φεύγοντες, δύο τριήρεις τῶν Ἐφεσίων λαβόντες, καὶ ξὺν αὐτοῖς Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχου, ὃς ἔφυγεν ἐκ Μακεδονίας Ἀλέξανδρον, παθῶν μὲν οὐδὲν πρὸς Ἀλεξάνδρου, δυσνοία δὲ τῇ πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸς ἀπαξιάσας τι παθεῖν πρὸς αὐτοῦ ἄχαρι. τετάρτῃ δὲ ἡμέρᾳ ἐς Ἐφεσον 10 ἀφικόμενος τοὺς τε φυγάδας ὅσοι δι' αὐτὸν ἐξέπεσον τῆς πόλεως κατήγαγε καὶ τὴν ὀλιγαρχίαν καταλύσας δημοκρατίαν κατέστησε· τοὺς δὲ φόρους ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον τῇ Ἀρτέμιδι ξυντελεῖν ἐκέλευσεν. ὁ δὲ δῆμος ὁ τῶν Ἐφεσίων, ὡς ἀφηρέθη αὐτοῖς ὁ ἀπὸ 11 τῶν ὀλίγων φόβος, τοὺς τε Μένονα ἐπαγαγομένους καὶ τοὺς τὸ ἱερὸν συλήσαντας τῆς Ἀρτέμιδος καὶ τοὺς τὴν εἰκόνα τὴν Φιλίππου τὴν ἐν τῷ ἱερῷ καταβαλόντας καὶ τὸν τάφον ἐκ τῆς ἀγορᾶς ἀνορύξαντας τὸν Ἡροπύθου τοῦ ἐλευθερώσαντος τὴν πόλιν ὥρμησαν ἀποκτεῖναι. καὶ Σύρφακα μὲν καὶ τὸν παῖδα αὐτοῦ Πελάγοντα καὶ 12 τοὺς τῶν ἀδελφῶν τοῦ Σύρφακος παῖδας ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐξαγαγόντες κατέλευσαν· τοὺς δὲ ἄλλους διεκώλυσεν Ἀλέξανδρος προσωτέρω ἐπιζητεῖν καὶ τιμωρεῖσθαι, γνοὺς ὅτι ὁμοῦ τοῖς αἰτίοις καὶ οὐ ξὺν δίκη τινάς, τοὺς μὲν κατ' ἐχθραν, τοὺς δὲ κατὰ ἀρπαγὴν χρημάτων ἀποκτενεῖ, ξυγχωρηθὲν αὐτῷ, ὁ δῆμος. καὶ εἰ δὴ τῷ ἄλλῳ, καὶ τοῖς ἐν Ἐφέσῳ πραχθεῖσιν Ἀλέξανδρος ἐν τῷ τότε εὐδοκίμει.

Ἐν τούτῳ δὲ ἐκ Μαγνησίας τε καὶ Τράλλεων παρ' 18 αὐτὸν ἦκον ἐνδιδόντες τὰς πόλεις· καὶ ὃς πέμπει Παρμενίωνα, δούς αὐτῷ δισχιλίους καὶ πεντακοσίους πεζοὺς τῶν ξένων καὶ Μακεδόνας παραπλησίους, ἱππέας δὲ τῶν

εταίρων ἐς διακοσίους. Λυσίμαχον δὲ τὸν Ἀγαθοκλέους ἐπὶ τὰς Αἰολίδας τε πόλεις ξὺν δυνάμει οὐκ ἐλάττονι ἐξέπεμψε καὶ ὅσαι Ἰωνικαὶ ὑπὸ τοῖς βαρβάροις ἔτι ἦσαν.

2 καὶ τὰς μὲν ὀλιγαρχίας πανταχοῦ καταλύειν ἐκέλευσε, δημοκρατίας δέ [τε] ἐγκαθιστάναι καὶ τοὺς νόμους τοὺς σφῶν ἐκάστοις ἀποδοῦναι, καὶ τοὺς φόρους ἀνεῖναι ὅσους τοῖς βαρβάροις ἀπέφερον. αὐτὸς δὲ ὑπομείνας ἐν Ἐφέσῳ θυσίαν τε ἔθυσσε τῇ Ἀρτέμιδι καὶ πομπὴν ἔπεμψε ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ ὠπλισμένῃ τε καὶ ὥς ἐς μάχην ξυντεταγμένη.

3 Τῇ δ' ὑστεραία ἀναλαβὼν τῶν τε πεζῶν τοὺς λοιποὺς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς Θοῤᾳκας ἱππέας καὶ τῶν ἐταίρων τὴν τε βασιλικὴν ἱλὴν καὶ πρὸς ταύτῃ τρεῖς ἄλλας ἐπὶ Μιλήτου ἐστέλλετο· καὶ τὴν μὲν ἔξω καλουμένην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβεν ἐκλιπούσης τῆς φυλακῆς· ἐνταῦθα δὲ καταστρατοπεδεύσας ἔγνω ἀπο-

4 τειχίζειν τὴν εἰσὼ πόλιν. Ἠγησίστρατος γάρ, ὅτῳ ἡ φρουρὰ ἡ Μιλησίων ἐκ βασιλέως ἐπετέτραπτο, πρόσθεν γράμματα παρ' Ἀλέξανδρον ἔπεμπεν ἐνδιδοὺς τὴν Μίλητον· τότε δὲ ἀναθαρρήσας ἐπὶ τῷ Περσῶν στρατῷ οὐ μακρὰν ὄντι διασώζειν τοῖς Πέρσαις ἐπενόει τὴν πόλιν. Νικάνωρ δὲ τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικὸν ἄγων ὑποφθάνει τοὺς Πέρσας τρισὶν ἡμέραις πρότερος καταπλεύσας ἢ τῇ Μιλήτῳ τοὺς Πέρσας προσσχεῖν, καὶ ὁρμίζεται ναυσὶν ἐξήκοντα καὶ ἑκατὸν ἐν τῇ νήσῳ τῇ Λάδῃ· κεῖται δὲ

5 αὕτη ἐπὶ τῇ Μιλήτῳ. αἱ δὲ τῶν Περσῶν νῆες ὑστερήσασαι, ἐπειδὴ ἔμαθον οἱ ναύαρχοι τῶν ἀμφὶ Νικάνωρα τὴν ἐν τῇ Λάδῃ προκαταγωγὴν, πρὸς τῇ Μυκάλῃ τῷ ὄρει ὠρμίσθησαν. τὴν γὰρ Λάδην τὴν νῆσον προκατειλήφει Ἀλέξανδρος, οὐ τῶν νεῶν μόνον τῇ ἐγκαθορμίζει, ἀλλὰ καὶ τοὺς Θοῤᾳκας καὶ τῶν ἄλλων ξένων ἐς τετρακισχιλίους διαβιβάσας ἐς αὐτήν. ἦσαν δὲ τῶν βαρβάρων αἱ νῆες ἀμφὶ τὰς τετρακοσίας.

Παρμενίων μὲν δὴ καὶ ὥς παρήνει Ἀλεξάνδρῳ 6
 ναυμαχεῖν, τὰ τε ἄλλα κρατήσῃν τῷ ναυτικῷ τοὺς
 Ἕλληνας ἐπελπίζων καὶ τι καὶ θεῖον ἀνέπειθεν αὐτόν,
 ὅτι αἰετὸς ὥφθη καθήμενος ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατὰ
 πρύμναν τῶν Ἀλεξάνδρου νεῶν. καὶ γὰρ δὴ νικη-
 σαντας μὲν μεγάλα ὠφεληθήσεσθαι ἐς τὰ ὅλα· νικηθεῖσι
 δὲ οὐ παρὰ μέγα ἔσεσθαι τὸ πταῖσμα· καὶ ὥς γὰρ θαλατ-
 τοκρατεῖν τοὺς Πέρσας. καὶ αὐτὸς δὲ ἔφη ἐπιβῆναι ἐθέ-
 λειν τῶν νεῶν καὶ τοῦ κινδύνου μετέχειν. Ἀλέξανδρος 7
 δὲ τῇ τε γνώμῃ ἀμαρτάνειν ἔφη Παρμενίωνα καὶ τοῦ
 σημείου τῇ οὐ κατὰ τὸ εἰκὸς ξυμβλήσει· ὀλίγαις τε γὰρ
 ναυσὶ πρὸς πολλῷ πλείους ξὺν οὐδενὶ λογισμῷ ναυμα-
 χήσῃν καὶ οὐ μεμελετηκότι τῷ σφῶν ναυτικῷ πρὸς
 ἡσκημένον τὸ τῶν Κυπρίων τε καὶ Φοινίκων· τὴν τε 8
 ἐμπειρίαν τῶν Μακεδόνων καὶ τὴν τόλμαν ἐν ἀβεβαίῳ
 χωρίῳ οὐκ ἐθέλειν παραδοῦναι τοῖς βαρβάροις· καὶ
 ἡττηθεῖσι τῇ ναυμαχίᾳ οὐ μικρὰν τὴν βλάβην ἔσεσθαι
 ἐς τοῦ πολέμου τὴν πρώτην δόξαν, τὰ τε ἄλλα καὶ τοὺς
 Ἕλληνας νεωτεριεῖν πρὸς τοῦ ναυτικοῦ πταίσματος τὴν
 ἐξαγγελίαν ἐπαρθέντας. ταῦτα μὲν τῷ λογισμῷ ξυντιθεῖς 9
 οὐκ ἐν καιρῷ ἀπέφαινε ναυμαχεῖν· τὸ θεῖον δὲ αὐτὸς
 ἄλλῃ ἐξηγεῖσθαι· εἶναι μὲν γὰρ πρὸς αὐτοῦ τὸν αἰτόν,
 ἀλλ' ὅτι ἐπὶ γῆς καθήμενος ἐφαίνετο, δοκεῖν οἱ μᾶλλον
 τι σημαίνειν ὅτι ἐκ γῆς κρατήσῃ τοῦ Περσῶν ναυτικοῦ.
 Καὶ ἐν τούτῳ Γλαύκιππος, ἀνὴρ τῶν δοκίμων ἐν 19
 Μιλήτῳ, ἐκπεμφθεὶς παρὰ Ἀλέξανδρον παρὰ τοῦ δήμου
 τε καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, οἷς μᾶλλον τι
 ἐπετέτραπτο ἢ πόλις, τὰ τε τείχη ἔφη ἐθέλειν τοὺς
 Μιλησίους καὶ τοὺς λιμένας παρέχειν κοινοὺς Ἀλεξάν-
 δρῳ καὶ Πέρσαις· καὶ τὴν πολιορκίαν ἐπὶ τούτοις λύειν
 ἡξίου. Ἀλέξανδρος δὲ Γλαυκίππῳ μὲν προστάσσει ἀπαλ- 2
 λάττεσθαι κατὰ τάχος ἐς τὴν πόλιν καὶ Μιλησίους ἐπαγ-

γέλλειν παρασκευάζεσθαι ὥς μαχουμένους ἕωθεν. αὐτὸς δ' ἐπιστήσας τῷ τείχει μηχανάς, καὶ τὰ μὲν καταβαλὼν δι' ὀλίγου τῶν τειχῶν, τὰ δὲ κατασεύσας ἐπὶ πολὺ προσῆγε τὴν στρατιὰν ὥς ἐπιβησομένους ἢ κατερήριπτο ἢ ἐσεσάλευτο τὸ τεῖχος, ἐφομαρτούντων καὶ μόνον οὐ θεωμένων τῶν Περσῶν ἀπὸ τῆς Μυκάλης πολιορκουμένους τοὺς φίλους σφῶν καὶ συμμαχους.

- 3 Ἐν τούτῳ δὲ καὶ οἱ ἀμφὶ Νικάνορα ἀπὸ τῆς Λάδης τὴν ὁρμὴν τῶν ξὺν Ἀλεξάνδρῳ κατιδόντες ἐς τὸν λιμένα ἐπέπλεον τῶν Μιλησίων παρὰ γῆν τὴν εἰρεσίαν ποιούμενοι, καὶ κατὰ τὸ στόμα τοῦ λιμένος ἤπερ στενότατον ἦν ἀντιπρώρους βύζην τὰς τριήρεις ὁρμίσαντες ἀποκεκλείκεσαν τῷ μὲν Περσικῷ ναυτικῷ τὸν λιμένα, τοῖς Μι-
- 4 λησίοις δὲ τὴν ἐκ τῶν Περσῶν ὠφέλειαν. ἔνθα οἱ Μιλήσιοί τε καὶ οἱ μισθοφόροι πανταχόθεν ἤδη προσκειμένων σφίσι τῶν Μακεδόνων οἱ μὲν αὐτῶν ῥιπτοῦντες σφᾶς ἐν τῇ θαλάσῃ ἐπὶ τῶν ἀσπίδων ὑπτίων ἐς νησιῖδά τινα ἀνώνυμον τῇ πόλει ἐπικειμένην διενήχοντο· οἱ δὲ ἐς κελήτια ἐμβαίνοντες καὶ ἐπειγόμενοι ὑποφθάσαι τὰς τριήρεις τῶν Μακεδόνων ἐγκατελήφθησαν ἐν τῷ στόματι τοῦ λιμένος πρὸς τῶν τριηρῶν· οἱ δὲ πολλοὶ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει ἀπώλλυντο.
- 5 Ἀλέξανδρος δὲ ἐχομένης ἤδη τῆς πόλεως ἐπὶ τοὺς ἐς τὴν νῆσον καταπεφευγότας ἐπέπλει αὐτός, κλίμακας φέρειν ἐπὶ τὰς πρῶρας τῶν τριηρῶν κελεύσας, ὥς κατὰ τὰ ἀπότομα τῆς νήσου, καθάπερ πρὸς τεῖχος, ἐκ τῶν
- 6 νεῶν τὴν ἀπόβασιν ποιησόμενος. ὥς δὲ διακινδυνεύειν ἐθέλοντας τοὺς ἐν τῇ νήσῳ ἑώρα, οἶκτος λαμβάνει αὐτὸν τῶν ἀνδρῶν, ὅτι γενναῖοί τε καὶ πιστοὶ αὐτῷ ἐφαίνοντο, καὶ σπένδεται πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τῷδε ὥς αὐτῷ ξυστρατεύειν· ἦσαν δὲ οὗτοι μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τριακοσίους. αὐτοὺς δὲ Μιλησίους, ὅσοι μὴ ἐν τῇ καταλήψει τῆς πόλεως ἔπεσον, ἀφῆκε καὶ ἐλευθέρους εἶναι ἔδωκεν.

Οἱ δὲ βάρβαροι ἀπὸ τῆς Μυκάλης ὀρμώμενοι ταῖς 7
 μὲν ἡμέραις ἐπέπλεον τῷ Ἑλληνικῷ ναυτικῷ, προκαλέ-
 σασθαι ἐς ναυμαχίαν ἐλπίζοντες· τὰς δὲ νύκτας πρὸς τῇ
 Μυκάλῃ οὐκ ἐν καλῷ ὠρμίζοντο, ὅτι ὑδρεύεσθαι ἀπὸ
 τοῦ Μαιάνδρου ποταμοῦ τῶν ἐκβολῶν διὰ μακροῦ ἤναγ-
 κάζοντο. Ἀλέξανδρος δὲ ταῖς μὲν ναυσὶ τὸν λιμένα ἐφύ- 8
 λαττε τῶν Μιλησίων, ὥς μὴ βιάσαιντο οἱ βάρβαροι τὸν
 ἔσπλουν, ἐκπέμπει δ' ἐς τὴν Μυκάλην Φιλώταν, ἄγοντα
 τοὺς τε ἱππέας καὶ τῶν πεζῶν τάξεις τρεῖς, παραγγείλας
 εἶργειν τῆς ἀποβάσεως τοὺς ἀπὸ τῶν νεῶν. οἱ δέ, ὕδα-
 τὸς τε σπάνει καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων οὐδὲν ἄλλο ὅτι
 μὴ πολιορκούμενοι ἐν ταῖς ναυσίν, ἐς Σάμον ἀπέπλευσαν·
 ἐκεῖθεν δὲ ἐπισιτισάμενοι αὖθις ἐπέπλεον τῇ Μιλήτῳ.
 καὶ τὰς μὲν πολλὰς τῶν νεῶν πρὸ τοῦ λιμένος ἐν μετεώρῳ 9
 παρέταξαν, εἴ πη ἐκκαλέσαιντο ἐς τὸ πέλαγος τοὺς Μα-
 κεδόνας· πέντε δὲ αὐτῶν εἰσέπλευσαν εἰς τὸν μεταξὺ
 τῆς τε Λάδης νήσου καὶ τοῦ στρατοπέδου λιμένα, ἐλ-
 πίσαντες κενὰς καταλήψεσθαι τὰς Ἀλεξάνδρου ναῦς, ὅτι
 τοὺς ναύτας ἀποσκεδάννυσθαι τὸ πολὺ ἀπὸ τῶν νεῶν
 τοὺς μὲν ἐπὶ φρυγανισμῷ, τοὺς δὲ ἐπὶ ξυγκομιδῇ τῶν
 ἐπιτηδείων, τοὺς δὲ καὶ ἐς προνομὰς ταττομένους, πε-
 πυσμένοι ἦσαν. ἀλλὰ μέρος μὲν τι ἀπῆν τῶν ναυτῶν· 10
 ἐκ δὲ τῶν παρόντων ξυμπληρώσας Ἀλέξανδρος δέκα
 ναῦς, ὥς προσπλεύσας τὰς πέντε τῶν Περσῶν κατεῖδε,
 πέμπει ἐπ' αὐτὰς κατὰ σπουδὴν, ἐμβάλλειν ἀντιπρώρους
 κελεύσας. οἱ δὲ ἐν ταῖς πέντε ναυσὶ τῶν Περσῶν, ὥς παρ'
 ἐλπίδα ἀναγομένους τοὺς Μακεδόνας ἐπὶ σφᾶς εἶδον,
 ὑποστρέψαντες ἐκ πολλοῦ ἔφευγον πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν.
 καὶ ἡ μὲν Ἰασσέων ναὺς ἀλίσκεται αὐτοῖς ἀνδράσιν ἐν τῇ 11
 φρυγῇ, οὐ ταχυναυτοῦσα· αἱ δὲ τέσσαρες ἐφθασαν κατα-
 φυγεῖν εἰς τὰς οἰκείας τριήρεις. οὕτω μὲν δὴ ἀπέπλευσαν
 ἄπρακτοι ἐκ Μιλήτου οἱ Πέρσαι.

20 Ἀλέξανδρος δὲ καταλῦσαι ἔγνω τὸ ναυτικὸν χρημάτων τε ἐν τῷ τότε ἀπορία καὶ ἅμα οὐκ ἀξιόμαχον ὄρων τὸ αὐτοῦ ναυτικὸν τῷ Περσικῷ, οὐκουν ἐθέλων οὐδὲ μέρει τινὶ τῆς στρατιᾶς κινδυνεύειν. ἄλλως τε ἐπενόει, κατέχων ἤδη τῷ περὶ τὴν Ἀσίαν, ὅτι οὔτε ναυτικοῦ ἔτι δέοιτο, τὰς τε παραλίους πόλεις λαβὼν καταλύσει τὸ Περσῶν ναυτικόν, οὔτε ὁπόθεν τὰς ὑπηρεσίας συμπληρῶσούσιν οὔτε ὅπῃ τῆς Ἀσίας προσέξουσιν ἔχοντας. καὶ τὸν ἀετὸν ταύτῃ συνέβαλλεν ὅτι ἐσήμηνεν αὐτῷ ἐκ τῆς γῆς κρατήσειν τῶν νεῶν.

2 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐπὶ Καρίας ἐστέλλετο, ὅτι ἐν Ἀλικαρνασσῷ συνεστηκέναι οὐ φάνηεν δύναμιν τῶν τε βαρβάρων καὶ ξένων ἐξηγγέλλετο. ὅσαι δὲ ἐν μέσῳ πόλεις Μιλήτου τε καὶ Ἀλικαρνασσοῦ, ταύτας ἐξ ἐφόδου λαβὼν καταστρατοπεδεύει πρὸς Ἀλικαρνασσῷ, ἀπέχων τῆς πόλεως ἐς πέντε μάλιστα σταδίους, ὥς ἐπὶ χρονίῳ **3** πολιορκίᾳ. ἥ τε γὰρ φύσις τοῦ χωρίου ὄχυρόν ἐποίει αὐτὸ καὶ ὅπῃ τι ἐνδεῖν ὥς πρὸς ἀσφάλειαν ἐφαίνετο, ξύμπαντα ταῦτα Μένων τε αὐτὸς παρών, ἤδη ἀποδεδειγμένος πρὸς Δαρείου τῆς τε κάτω Ἀσίας καὶ τοῦ ναυτικοῦ παντὸς ἡγεμών, ἐκ πολλοῦ παρεσκευάκει, καὶ στρατιῶται πολλοὶ μὲν ξένοι μισθοφόροι ἐν τῇ πόλει ἐγκατελείφθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ Περσῶν αὐτῶν· αἱ τε τριήρεις ἐφόρμουν τῷ λιμένι, ὥς καὶ ἀπὸ τῶν ναυτῶν πολλὴν ὠφέλειαν γίνεσθαι ἐς τὰ ἔργα.

4 Τῇ μὲν δὴ πρώτῃ ἡμέρᾳ προσάγοντος Ἀλεξάνδρου τῷ τείχει κατὰ τὰς ἐπὶ Μύλασα φερούσας πύλας ἐκδρομὴ τε γίνεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως καὶ ἀκροβολισμός· καὶ τούτους οὐ χαλεπῶς ἀνέστειλάν τε οἱ παρ' Ἀλεξάνδρου ἀντεκδρομούντες καὶ ἐς τὴν πόλιν κατέκλεισαν.

5 Οὐ πολλαῖς δὲ ὕστερον ἡμέραις Ἀλέξανδρος ἀναλαβόντους τε ὑπασπιστάς καὶ τὴν τῶν ἐταίρων ἵππον καὶ τὴν

Ἀμύντου τε καὶ Περδίκκου καὶ Μελεάγρου τάξιν τὴν περικὴν καὶ πρὸς τούτοις τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριαῖνας περιῆλθε τῆς πόλεως εἰς τὸ πρὸς Μύνδου μέρος, τό τε τεῖχος κατοψόμενος, εἰ ταύτῃ ἐπιμαχώτερον τυγχάνει ὃν εἰς τὴν προσβολὴν καὶ ἅμα εἰ τὴν Μύνδον ἐξ ἐπιδρομῆς δύναίτο λαθὼν κατασχεῖν· ἔσσεσθαι γὰρ οὐ σμικρὰν τὴν ὠφέλειαν εἰς τὴν τῆς Ἀλικαρνασσοῦ πολιορκίαν τὴν Μύνδον οἰκείαν γενομένην· καί τι καὶ ἐνεδίδото αὐτῷ ἐκ τῶν Μυνδίων, εἰ λάθοι νυκτὸς προσελθών. αὐτὸς 6 μὲν δὴ κατὰ τὰ συγκείμενα ἄμφι μέσας νύκτας προσῆλθε τῷ τείχει· ὥς δὲ οὐδὲν ἐνεδίδото ἀπὸ τῶν ἔνδον, αἶ τε μηχαναὶ καὶ αἱ κλίμακες αὐτῷ οὐ παρῆσαν, οἷα δὴ οὐκ ἐπὶ πολιορκίαν σταλέντι, ἀλλ' ὥς ἐπὶ προδοσίᾳ ἐνδιδομένης τῆς πόλεως, προσήγαγε καὶ ὥς τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα, ὑπορύττειν κελεύσας τὸ τεῖχος. καὶ ἕνα γε πύργον κατέβαλον οἱ Μακεδόνες· οὐ μέντοι 7 ἐγὺμνωσέ γε τὸ τεῖχος πεσών· καὶ οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἅμα εὐρώστως ἀμυνόμενοι καὶ ἐκ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ κατὰ θάλασσαν πολλοὶ ἤδη παραβεβρηγόκητες ἄπορον ἐποίησαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ τὴν αὐτοσχέδιόν τε καὶ ἐξ ἐπιδρομῆς κατάληψιν τῆς Μύνδου. οὕτω μὲν δὴ ἐπανέρχεται Ἀλέξανδρος οὐδὲν πράξας ὧν ἕνεκα ὠρμήθη, καὶ τῇ πολιορκίᾳ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ αὖθις προσεῖχε.

Καὶ πρῶτα μὲν τὴν τάφρον ἢ πρὸ τῆς πόλεως ὀρώ- 8 ρυκτο αὐτοῖς, πλάτος μὲν τριάκοντα μάλιστα πήχεων, βάθος δὲ εἰς πεντεκαίδεκα, ἐχώννυε, τοῦ ῥαδίου εἶναι τὴν προσαγωγὴν τῶν τε πύργων ἀφ' ὧν ἔμελλε τοὺς ἀκροβολισμοὺς εἰς τοὺς προμαχομένους τοῦ τείχους ποιεῖσθαι καὶ τῶν ἄλλων μηχανῶν αἷς κατασεῖειν ἐπενόει τὸ τεῖχος. καὶ ἢ τε τάφρος αὐτῷ ἐχώσθη οὐ χαλεπῶς καὶ οἱ πύργοι προσήγοντο ἤδη. οἱ δὲ ἐκ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ 9 νυκτὸς ἐκδραμόντες, ὥς ἐμπρῆσαι τοὺς τε πύργους καὶ

ὅσαι ἄλλαι μηχαναὶ προσηγμέναι ἢ οὐ πόρρω τοῦ προσάγεσθαι ἦσαν, ὑπὸ τῶν φυλακῶν τε τῶν Μακεδόνων καὶ ὅσοι ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ἐξεγεροθέντες παρεβόηθησαν οὐ χαλεπῶς κατεκλείσθησαν εἰς τὰ τεῖχη αὐτῆς.

10 καὶ ἀπέθανον αὐτῶν ἄλλοι τε ἐς ἑβδομήκοντα καὶ ἑκατὸν καὶ Νεοπτόλεμος ὁ Ἀρραβαίου, τοῦ Ἀμύντου ἀδελφός, τῶν παρὰ Δαρεῖον ἀτομολησάντων· τῶν δ' Ἀλεξάνδρου στρατιωτῶν ἀπέθανον μὲν ἐς ἑκκαίδεκα, τραυματαῖαι δὲ ἐγένοντο ἐς τριακοσίους, ὅτι ἐν νυκτὶ γενομένης τῆς ἐκδρομῆς ἀφυλακτότεροι ἐς τὸ τιτρώσκεσθαι ἦσαν.

21 Οὐ πολλὰς δὲ ἡμέραις ὕστερον δύο τῶν Μακεδόνων ὀπλῖται ἐκ τῆς Περδίκκου τάξεως ξυσκηνοῦντές τε καὶ ἅμα ξυμπίνοντες αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτοῦ ἐκάτερος ἐπὶ μέγα τῷ λόγῳ ἦγεν. ἔνθα δὴ φιλοτιμία τε ἐσπίπτει αὐτοῖς, καὶ τι καὶ ὁ οἶνος ὑπεθέρμαινεν, ὥστε ὀπλίσάμενοι αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν προσβάλλουσι τῷ τείχει κατὰ τὴν ἄκραν τὴν πρὸς Μύλασα μάλιστα τετραμμένην, ὥς ἐπίδειξιν τῆς σφῶν δώμης μᾶλλον τι ἢ πρὸς πολεμίους μετὰ 2 κινδύνου τὸν ἀγῶνα ποιησόμενοι. καὶ τούτους κατιδόντες τινὲς τῶν ἐκ τῆς πόλεως δύο τε ὄντας καὶ οὐ ξὺν λογισμῷ προσφερομένους τῷ τείχει ἐπεκθέουσιν. οἱ δὲ τοὺς μὲν ἐγγὺς πελάσαντας ἀπέκτειναν, πρὸς δὲ τοὺς ἀφεστηκότας ἡκροβολίζοντο, πλεονεκτούμενοι τῷ τε πλήθει καὶ τοῦ χωρίου τῇ χαλεπότητι, ὅτι ἐξ ὑπερδεξίου τοῖς πολεμίοις ἢ ἐπιδρομὴ τε καὶ ὁ ἡκροβολισμὸς ἐγίγνετο 3 καὶ ἐν τούτῳ ἀντεκθέουσί τινες καὶ ἄλλοι τῶν τοῦ Περδίκκου στρατιωτῶν, καὶ ἀπὸ τῆς Ἀλικαρνασσοῦ ἄλλοι καὶ ξυμπίπτει μάχῃ καρτερὰ πρὸς τῷ τείχει· καὶ κατακλείονται αὐτῆς πρὸς τῶν Μακεδόνων εἴσω τῶν πυλῶν 4 οἱ ἐπεκδραμόντες. παρ' ὀλίγον δὲ ἦλθε καὶ ἁλῶναι ἡ πόλις. τὰ τε γὰρ τεῖχη ἐν τῷ τότε οὐκ ἐν ἡκριβεῖ φυλακῇ ἦν καὶ δύο πύργοι καὶ μεσοπύργιον ἐς ἑδαφος καταπεπτω-

κότα οὐ χαλεπήν ἂν τῷ στρατεύματι, εἰ ἅπαν προσήψατο τοῦ ἔργου, τὴν ἐς τὸ τεῖχος πάροδον παρέσχε. καὶ ὁ τρίτος πύργος κατασεσεισμένος οὐδὲ οὗτος χαλεπῶς ἂν ῥείφθῃ ὑπορυσσόμενος· ἀλλὰ ἔφθησαν γὰρ ἀντὶ τοῦ πεπτωκότος τείχους ἔσωθεν πλίνθινον μηνοειδὲς ἀντοικοδομησάμενοι οὐ χαλεπῶς ὑπὸ πολυχειρίας.

Καὶ τούτῳ ἐπῆγε τῇ ὕστεραία τὰς μηχανὰς Ἀλέξαν- 5
δρος· καὶ ἐκδρομὴ αὐτίς γίνεται τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ τῷ ἐμπρηῆσαι τὰς μηχανάς. καὶ μέρος μὲν τι τῶν πλησίον τοῦ τείχους γερωῶν καὶ ἐνὸς τῶν πύργων τῶν ξυλίνων κατεκαύθη, τὰ δὲ ἄλλα διεφύλαξαν οἱ περὶ Φιλώταν τε καὶ Ἑλλάνικον, οἷς ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐπετέτραπτο· ὥς δὲ καὶ Ἀλέξανδρος ἐπεφάνη ἐν τῇ ἐκδρομῇ, τὰς τε δᾶδας ὅσας ἔχοντες ἐκβεβοηθήκεσαν ἀφέντες καὶ τὰ ὅπλα οἱ πολλοὶ αὐτῶν ῥίψαντες εἶσω τοῦ τείχους ἔφευγον. καίτοι τά γε πρῶτα τῇ φύσει τε τοῦ χωρίου, ὑπερδεξίου 6 ὄντος, ἐπεκράτουν καὶ οὐ κατὰ μέτωπον μόνον ἡκροβολίζοντο ἐς τοὺς προμαχομένους τῶν μηχανῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν πύργων, οἱ δὲ ἐκατέρωθεν τοῦ ἐρηριμμένου τείχους αὐτοὶ ὑπολελειμμένοι ἐκ πλαγίου τε καὶ μόνον οὐ κατὰ νότου παρεῖχον ἀκροβολίζεσθαι ἐς τοὺς τῷ ἀντωκοδομημένῳ τείχει προσάγοντας.

Οὐ πολλὰς δὲ ὕστερον ἡμέραις ἐπάγοντος αὐτίς **22**
Ἀλεξάνδρου τὰς μηχανὰς τῷ πλινθίνῳ τῷ ἐντὸς τείχει καὶ αὐτοῦ ἐφεσθηκότος τῷ ἔργῳ, ἐκδρομὴ γίνεται πανδημεὶ ἐκ τῆς πόλεως τῶν μὲν κατὰ τὸ ἐρηριμμένον τεῖχος, ἣ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπετέτακτο, τῶν δὲ κατὰ τὸ Τρίπυλον, ἣ οὐδὲ πάνυ τι προσδεχομένοις τοῖς Μακεδόσιν ἦν. καὶ οἱ μὲν δᾶδὰς τε ταῖς μηχαναῖς ἐνέβαλλον καὶ ὅσα **2**
ἄλλα ἐς τὸ ἐξάψαι τε φλόγα καὶ ἐπὶ μέγα προκαλέσασθαι· τῶν δὲ ἅμφ' Ἀλέξανδρον αὐτῶν τε ἐμβαλλόντων ἐς αὐτοὺς ἐρρωμένως καὶ ταῖς μηχαναῖς ἀπὸ τῶν πύργων

λίθων τε μεγάλων ἀφιεμένων καὶ βελῶν ἐξακοντιζομένων
οὐ χαλεπῶς ἀπεστράφησάν τε καὶ ἔφυγον εἰς τὴν πόλιν.
3 καὶ φόνος ταύτῃ οὐκ ὀλίγος ἐγένετο, ὅσῳ πλείονές τε
καὶ ξὺν μείζονι τῇ τόλμῃ ἐξέδραμον. οἱ μὲν γὰρ εἰς
χεῖρας ἐλθόντες τοῖς Μακεδόσιν ἀπέθανον, οἱ δὲ ἀμφὶ τῷ
τείχει τῷ καταπεπτωκότι, στενοτέρας τε ἢ κατὰ τὸ πλῆθος
αὐτῶν τῆς παρόδου οὔσης καὶ τῶν κατεροριμμένων τοῦ
τείχους χαλεπὴν τὴν ὑπέρβασιν αὐτοῖς παρεχόντων.

- 4 Τοῖς δὲ κατὰ τὸ Τρίπυλον ἐκδραμοῦσιν ἀπήντα
Πτολεμαῖος ὁ σωματοφύλαξ ὁ βασιλικός, τὴν τε Ἀδδαίου
καὶ Τιμάνδρου ἅμα οἷ τάξιν ἄγων καὶ ἔστιν οὓς τῶν
ψιλῶν· καὶ οὗτοι οὐδὲ αὐτοὶ χαλεπῶς ἐτρέψαντο τοὺς
5 ἐκ τῆς πόλεως. ξυνέβη δὲ καὶ τούτοις ἐν τῇ ἀποχωρήσει
κατὰ στενὴν γέφυραν τὴν ἐπὶ τῆς τάφρου πεποιημένην
φεύγουσι τὴν τε γέφυραν αὐτὴν ὑπὸ πλήθους ξυν-
τρῆψαι καὶ πολλοὺς αὐτῶν εἰς τὴν τάφρον ἐμπεσόντας
τοὺς μὲν ὑπὸ σφῶν καταπατηθέντας διαφθαρῆναι,
τοὺς δὲ καὶ ἄνωθεν ὑπὸ τῶν Μακεδόνων βαλλομένους.
6 ὁ πλείστος δὲ φόνος περὶ ταῖς πύλαις αὐταῖς ξυνέβη,
ὅτι ἡ ξύγκλεισις τῶν πυλῶν φοβερά τε καὶ πρὸ τοῦ
καιροῦ γενομένη, δεισάντων μὴ συνεισπέσοιεν τοῖς
φεύγουσιν ἐχόμενοι αὐτῶν οἱ Μακεδόνες, πολλοὺς καὶ
τῶν φιλίων τῆς εἰσόδου ἀπέκλεισεν, οὓς πρὸς αὐτοῖς
7 τοῖς τείχεσιν οἱ Μακεδόνες διέφθειραν. καὶ παρ' ὀλίγον
ἦκεν ἀλῶναι ἡ πόλις, εἰ μὴ Ἀλέξανδρος ἀνεκαλέσατο τὸ
στράτευμα, ἔτι διασῶσαι ἐθέλων τὴν Ἀλικαρνασσόν, εἴ
τι φίλιον ἐνδοθεῖη ἐκ τῶν Ἀλικαρνασσέων. ἀπέθανον
δὲ τῶν μὲν ἐκ τῆς πόλεως εἰς χιλίους, τῶν δὲ ξὺν Ἀλε-
ξάνδρῳ ἀμφὶ τοὺς τεσσαράκοντα, καὶ ἐν τούτοις Πτολε-
μαῖός τε ὁ σωματοφύλαξ καὶ Κλέαρχος ὁ τοξάρχης καὶ
Ἀδδαῖος, χιλιάρχος οὗτος, καὶ ἄλλοι τῶν οὐκ ἡμελημένων
Μακεδόνων.

Ἐνθα δὴ ξυνελθόντες οἱ ἡγεμόνες τῶν Περσῶν, **23**
 Ὀροοντοβάτης τε καὶ Μέμνων, καὶ ἐκ τῶν παρόντων γνόν-
 τεσ σφᾶς τε οὐ δυναμένους ἐπὶ πολὺ ἀντέχειν τῇ πολιορ-
 κίᾳ καὶ τοῦ τείχους τὸ μὲν τι καταπεπτωκὸς ἤδη ὀρών-
 τεσ, τὸ δὲ καὶ κατασσεισμένον, πολλοὺς δὲ τῶν στρα-
 τιωτῶν ἐν ταῖς ἐκδρομαῖς τοὺς μὲν διεφθαρμένους, τοὺς **2**
 δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ τετρωσθαι ἀπομάχους ὄντας, ταῦτα ἐν
 νῷ λαβόντες ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς τὸν τε
 ξύλινον πύργον ὃν αὐτοὶ ἀντροκοδόμησαν ταῖς μηχαναῖς
 τῶν πολεμίων ἐμπιπρᾶσι καὶ τὰς στοὰς ἐν αἷς τὰ βέλη
 αὐτοῖς ἀπέκειτο. ἐνέβαλον δὲ καὶ ταῖς οἰκίαις πῦρ ταῖς **3**
 πλησίον τοῦ τείχους· τῶν δὲ καὶ προσήψατο ἡ φλόξ ἀπό-
 τε τῶν στοῶν καὶ τοῦ πύργου πολλὴ ἐπενεχθεῖσα καὶ τι
 καὶ τοῦ ἀνέμου ταύτῃ ἐπιφέροντος· αὐτῶν δὲ οἱ μὲν ἐς
 τὴν ἄκραν τὴν ἐν τῇ νήσῳ ἀπεχώρησαν, οἱ δὲ ἐς τὴν Σαλ-
 μακίδα οὕτω καλουμένην. Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὥς ἐξηγγέλθη **4**
 ταῦτα πρὸς τινων αὐτομολησάντων ἐκ τοῦ ἔργου καὶ τὸ
 πῦρ πολὺ καθεώρα αὐτός, καίτοι ἀμφὶ που μέσας νύκτας
 ἦν τὸ γιγνόμενον, ὃ δὲ καὶ ὥς ἐξαγαγὼν τοὺς Μακεδό-
 νας τοὺς μὲν ἔτι ἐμπιπράντας τὴν πόλιν ἔκτεινεν· ὅσοι
 δὲ ἐν ταῖς οἰκίαις καταλαμβάνοιντο τῶν Ἀλικαρνασσέων,
 τούτους δὲ σώζειν παρήγγειλεν.

Ἦδη τε ἕως ὑπέφαινε καὶ κατιδὼν τὰς ἄκρας ἃς οἱ **5**
 τε Πέρσαι καὶ οἱ μισθοφόροι κατειλήφεσαν, ταύτας μὲν
 ἀπέγνω πολιορκεῖν, τριβὴν τε ἐπινοῶν οὐκ ὀλίγην ἔσε-
 σθαί οἱ ἀμφ' αὐτάς τῇ φύσει τῶν χωρίων καὶ οὐ παρὰ
 μέγα εἶναι ἐξελόντι οἱ τὴν πόλιν ἤδη πᾶσαν. θάψας δὲ **6**
 τοὺς ἀποθανόντας ἐν τῇ νυκτὶ τὰς μὲν μηχανὰς ἐς Τράλ-
 λεις ἀπαγαγεῖν ἐκέλευσε τοὺς ἐπ' αὐταῖς τεταγμένους·
 αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν εἰς ἔδαφος κατασκάψας αὐτῆς τε ταύ-
 της καὶ τῆς ἄλλης Καρίας φυλακὴν ἐγκαταλιπὼν ξένους
 μὲν πεζοὺς τρισχιλίους, ἰππέας δὲ ἐς διακοσίους καὶ Πτο-

7 λεμαῖον ἡγεμόνα αὐτῶν ἐπὶ Φρυγίας ἐστέλλετο. τῆς δὲ
 Καρίας ξυμπάσης σατραπεύειν ἔταξεν Ἄδαν, θυγατέρα
 μὲν Ἑκατόμνω, γυναιῖκα δὲ Ἰδριέως, ὃς καὶ ἀδελφὸς αὐ-
 τῇ ὦν κατὰ νόμον τῶν Καρῶν ξυνώκει. καὶ ὁ μὲν Ἰδρι-
 εὺς τελευτῶν ταύτῃ ἐπέτρεψε τὰ πράγματα, νενομισμέ-
 νον ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔτι ἀπὸ Σεμιράμεως καὶ γυναιῖκας ἄρχειν
 ἀνδρῶν. Πιζώδαρος δὲ τὴν μὲν ἐκβάλλει τῆς ἀρχῆς, αὐ-
 8 τὸς δὲ κατεῖχε τὰ πράγματα. τελευτήσαντος δὲ Πιζωδά-
 ρου Ὀρουτοβάτης τὴν Καρῶν ἀρχὴν ἐκ βασιλέως πεμ-
 φθεὶς εἶχε, γαμβρὸς ὦν Πιζωδάρου. Ἄδα δὲ Ἄλινδα μό-
 νον κατεῖχε, χωρίον τῆς Καρίας ἐν τοῖς ὀχυρώτατον, καὶ
 ἐσβαλόντι Ἀλεξάνδρῳ ἐς Καρίαν ἀπήντα, τά τε Ἄλινδα
 ἐνδιδούσα καὶ παῖδά οἱ τιθεμένη Ἀλέξανδρον. καὶ Ἀλέ-
 ξανδρος τά τε Ἄλινδα αὐτῇ ἐπέτρεψε καὶ τὸ ὄνομα τοῦ
 παιδὸς οὐκ ἀπηξίωσε, καὶ ἐπειδὴ Ἀλικαρνασσὸν τε ἐξεῖλε
 καὶ τῆς ἄλλης Καρίας ἐπεκράτησεν, αὐτῇ ἄρχειν ἀπάσης
 ἔδωκε.

24 Τῶν Μακεδόνων δὲ ἔστιν οἱ συνεστρατευμένοι
 Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν νεωστὶ πρὸ τῆς στρατείας γεγαμηκότες·
 καὶ τούτων ἔγνω οὐκ ἀμελητέα εἶναι οἱ Ἀλέξανδρος, ἀλλ'
 ἐκπέμπει γὰρ αὐτοὺς ἐκ Καρίας διαχειμάσοντας ἐν Μα-
 κεδονίᾳ ἅμα ταῖς γυναιξίν, ἐπιτάξας αὐτοῖς Πτολεμαῖόν
 τε τὸν Σελεύκου, ἓνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλι-
 κῶν, καὶ τῶν στρατηγῶν Κοῖνόν τε τὸν Πολεμοκράτους
 2 καὶ Μελέαγρον τὸν Νεοπτολέμου, ὅτι καὶ αὐτοὶ τῶν νεο-
 γάμων ἦσαν, προστάξας, ἐπειδὰν αὐτοὶ τε ἐπανίωσι καὶ
 τοὺς μετὰ σφῶν ἐκπεμφθέντας ἐπαναγάγωσι, καταλέξαι
 ἱππέας τε καὶ πεζοὺς ἐκ τῆς χώρας ὅσους πλείστους. καὶ
 τῷ ἔργῳ τῷδε, εἶπερ τινὶ ἄλλῳ, εὐδοκίμησε παρὰ Μα-
 κεδόσιν Ἀλέξανδρος. ἔπεμψε δὲ καὶ Κλέανδρον τὸν Πο-
 λεμοκράτους ἐπὶ ξυλλογῇ στρατιωτῶν εἰς Πελοπόννησον.

3 Παρμενίωνα δὲ πέμπει ἐπὶ Σάρδεων, δούς αὐτῷ

ων τε ἐταίρων ἰππαρχίαν καὶ τοὺς Θετταλοὺς ἰππέας καὶ οὓς ἄλλους ξυμμάχους καὶ τὰς ἀμάξας ἄγειν· καὶ κε-
εύει προϊέναι ἀπὸ Σάρδεων ἐπὶ Φρυγίαν. αὐτὸς δὲ ἐπὶ
Λυκίας τε καὶ Παμφυλίας ἦει, ὡς τῆς παραλίου κρατή-
ιας ἀχρεῖον καταστῆσαι τοῖς πολεμίοις τὸ ναυτικόν. καὶ 4
τρωτόν μὲν ἐν παρόδῳ Ὑπαρνα, χωρίον ὀχυρόν, φυλα-
κὴν ἔχον ξένους μισθοφόρους, ἐξ ἐφόδου ἔλαβεν· οἱ δ'
ἐκ τῆς ἄκρας ξένοι ὑπόσπονδοι ἐξῆλθον. ἔπειτα εἰσβα-
λὼν ἐς Λυκίαν Τελμισσέας μὲν ὁμολογία προσηγάγετο·
τεράσας δὲ τὸν Ξάνθον ποταμὸν Πίναρα καὶ Ξάνθον τὴν
πόλιν καὶ Πάταρα ἐνδοθέντα ἔλαβεν καὶ ἄλλα ἐλάττω πο-
λίσιματα ἐς τριάκοντα.

Ταῦτα καταπράξας ἐν ἀκμῇ ἤδη τοῦ χειμῶνος ἐς τὴν 5
Μιλυάδα καλουμένην χώραν ἐσβάλλει, ἣ ἔστι μὲν τῆς
μεγάλης Φρυγίας, ξυνετέλει δὲ ἐς τὴν Λυκίαν τότε, οὗ-
τως ἐκ βασιλέως μεγάλου τεταγμένον. καὶ ἐνταῦθα Φα-
σηλιτῶν πρέσβεις ἦκον περὶ φιλίας τε καὶ χρυσῶ στε-
φάνῳ στεφανῶσαι Ἀλέξανδρον· καὶ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν
ἐπικηρυκευόμενοι ἐπρέσβευον Λυκίων τῶν κάτω οἱ πολ-
λοί. Ἀλέξανδρος δὲ Φασηλίτας τε καὶ Λυκίους παραδοῦ- 6
ναι τὰς πόλεις τοῖς ἐπὶ τούτῳ στελλομένοις ἐκέλευσε· καὶ
παρεδόθησαν ξύμπασαι. αὐτὸς δὲ ὀλίγον ὕστερον ἐς τὴν
Φασηλίδα παραγενόμενος συνεξαιρεῖ αὐτοῖς φρούριον
ὀχυρόν, ἐπιτετειχισμένον τῇ χώρᾳ πρὸς Πισιδῶν, ὅθεν
ὀρμώμενοι οἱ βάρβαροι πολλὰ ἔβλαπτον τῶν Φασηλιτῶν
τοὺς τὴν γῆν ἐργαζομένους.

Ἔτι δὲ αὐτῷ περὶ τὴν Φασηλίδα ὄντι ἐξαγγέλλεται 25
Ἀλέξανδρον τὸν Ἀερόπου ἐπιβουλεύειν, τά τε ἄλλα τῶν
ἐταίρων ὄντα καὶ ἐν τῷ τότε Θεσσαλῶν τῆς ἵππου ἄρ-
χοντα. ἦν μὲν δὴ ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος ἀδελφὸς Ἡρομέ-
νους τε καὶ Ἀρραβαίου τῶν ξυνεπιλαβόντων τῆς σφαγῆς
τῆς Φιλίππου· καὶ τότε αἰτίανσχόντα αὐτὸν Ἀλέξανδρος 2

ἀφῆκεν, ὅτι ἐν πρώτοις τε ἀφίκετο τῶν φίλων παρ' αὐτόν, ἐπειδὴ Φίλιππος ἐτελεύτησε, καὶ τὸν θώρακα ἐνδὺς συνηκολούθησεν αὐτῷ εἰς τὰ βασίλεια· ὕστερον δὲ καὶ ἐν τιμῇ ἀμφ' αὐτὸν εἶχε, στρατηγὸν τε ἐπὶ Θράκης στείλας καὶ ἐπειδὴ Κάλας ὁ τῶν Θετταλῶν ἵππαρχος ἐπὶ σατραπείᾳ ἐξεπέμφθη, αὐτὸν ἀπέδειξεν ἄρχειν τῆς Θεσσαλικῆς ἵππου. τὰ δὲ τῆς ἐπιβουλῆς ἐξηγγέλθη ὧδε.

- 3 Δαρεῖος, ἐπειδὴ Ἀμύντας αὐτομολήσας παρ' αὐτὸν λόγους τέτινας καὶ γράμματα παρὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου τούτου ἐκόμισε, καταπέμπει ἐπὶ θάλασσαν Σισίνην, ἄνδρα Πέρσην τῶν ἀμφ' αὐτὸν πιστόν, πρόφασιν μὲν παρὰ Ἀτιζύην τὸν Φρυγίας σατράπην, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τῷ Ἀλεξάνδρῳ τούτῳ συνεσόμενον καὶ πίστεις δάσοντα, εἰ ἀποκτείνειε βασιλέα Ἀλέξανδρον, αὐτὸν βασιλέα καταστήσειν Μακεδονίας καὶ χρυσίου τάλαντα πρὸς τῇ βασιλείᾳ
- 4 ἐπιδώσειν χίλια. ὁ δὲ Σισίνης ἀλοὺς πρὸς Παρμενίωνος λέγει πρὸς Παρμενίωνα ὦν ἔνεκα ἀπεστάλη· καὶ τοῦτον αὐτίκα ἐν φυλακῇ πέμπει Παρμενίων παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ πυνθάνεται ταῦτά παρ' αὐτοῦ Ἀλέξανδρος. συναγαγὼν δὲ τοὺς φίλους βουλὴν προϋτίθει ὅτι χρὴ ὑπὲρ Ἀλε-
- 5 ξάνδρου γινῶναι. καὶ ἐδόκει τοῖς ἐταίροις μῆτε πάλαι εὖ βεβουλευῆσθαι τὸ κράτιστον τοῦ ἱππικοῦ ἀνδρὶ οὐ πιστῷ ἐπιτρέψας, νῦν τε χρῆναι αὐτὸν κατὰ τάχος ἐκποδῶν ποιεῖσθαι, πρὶν καὶ ἐπιτηδειότερον γενόμενον τοῖς Θεττα-
- 6 λοῖς ξὺν αὐτοῖς τι νεωτερίσαι. καὶ τι καὶ θεῖον ἐφόβει αὐτούς. ἔτι γὰρ πολιορκουντος αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου Ἀλικαρνασσὸν ἀναπαύεσθαι μὲν ἐν μεσημβρίᾳ, χειλιδόνα δὲ περιπέτεσθαι ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τρύζουσας μεγάλα καὶ τῆς εὐνῆς ἄλλη καὶ ἄλλη ἐπικαθίζειν, θορυβώδεστερον ἢ κα-
- 7 τὰ τὸ εἰωθὸς ἄδουσας. τὸν δὲ ὑπὸ καμάτου ἐγεροθῆναι μὲν ἀδυνάτως ἔχειν ἐκ τοῦ ὕπνου, ἐνοχλούμενον δὲ πρὸς τῆς φωνῆς τῇ χειρὶ οὐ βαρέως ἀποσοβῆσαι τὴν χειλιδόνα·

τὴν δὲ τοσούτου ἄρα δεῖσαι ἀποφυγεῖν πληγεῖσαν ὥστε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς τοῦ Ἀλεξάνδρου καθημένην μὴ πρόσθεν ἀνεῖναι πρὶν παντελῶς ἐξεγερθῆναι Ἀλέξανδρον. καὶ Ἀλέξανδρος οὐ φαῦλον ποιησάμενος τὸ τῆς χε- 8 λιδόνης ἀνεκοίνωσεν Ἀριστάνδρῳ τῷ Τελμισσεῖ, μάντει. Ἀρίστανδρον δὲ ἐπιβουλὴν μὲν ἐκ τοῦ τῶν φίλων σημαίνεσθαι αὐτῷ εἰπεῖν. σημαίνεσθαι δὲ καὶ ὅτι καταφανὴς ἐσται. τὴν γὰρ χελιδόνα σύντροφόν τε εἶναι ὄρνιθα καὶ εὖνουν ἀνθρώποις καὶ λάλον μᾶλλον ἢ ἄλλην ὄρνιθα.

Ταῦτά τε οὖν καὶ τὰ ἀπὸ τοῦ Πέρσου ξυνθεῖς πέμ- 9 πει ὡς Παρμενίωνα Ἀμφοτερόν τὸν Ἀλεξάνδρου μὲν παῖδα, ἀδελφὸν δὲ Κρατέρον. καὶ ξυμπέμπει αὐτῷ τῶν Περγαίων τινὰς τὴν ὁδὸν ἡγησομένους. καὶ ὁ Ἀμφοτερός στολὴν ἐνδύς ἐπιχώριον, ὡς μὴ γνώριμος εἶναι κατὰ τὴν ὁδόν, λανθάνει ἀφικόμενος παρὰ Παρμενίωνα· καὶ 10 γράμματα μὲν οὐ κομίζει παρ' Ἀλεξάνδρου· οὐ γὰρ ἔδοξε γράφειν ὑπὲρ οὐδενὸς τοιούτου ἐς τὸ ἐμφανές· τὰ δὲ ἀπὸ γλώσσης οἱ ἐντεταλμένα ἐξηγγεῖλε. καὶ οὕτω ξυλλαμβάνεται ὁ Ἀλέξανδρος οὗτος καὶ ἐν φυλακῇ ἦν.

Ἀλέξανδρος δὲ ἄρας ἐκ Φασηλίδος μέρος μὲν τι τῆς 26 στρατιᾶς διὰ τῶν ὁρῶν πέμπει ἐπὶ Πέργης, ἣ ὥδοπεποιήκεσαν αὐτῷ οἱ Θρᾶκες χαλεπὴν ἄλλως καὶ μακρὰν οὖσαν τὴν πάροδον· αὐτὸς δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ ἦγε τοὺς ἄμφ' αὐτόν. ἔστι δὲ ταύτῃ ἡ ὁδὸς οὐκ ἄλλως ὅτι μὴ τῶν ἀπ' ἄρκτου ἀνέμων πνεόντων· εἰ δὲ νότοι κατέχοιεν, ἀπόρως ἔχει διὰ τοῦ αἰγιαλοῦ ὁδοιπορεῖν. τῷ δὲ ἐκ νότων σκληρῶν βορέαι ἐπιπνεύσαντες, 2 οὐκ ἄνευ τοῦ θείου, ὡς αὐτός τε καὶ οἱ ἄμφ' αὐτόν ἐξηγοῦντο, εὐμαρῇ καὶ ταχείαν τὴν πάροδον παρέσχον. ἐκ Πέργης δὲ ὡς προῆει, ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πρέσβεις Ἀσπενδίων αὐτοκράτορες, τὴν μὲν πόλιν ἐνδι-

3 δόντες, φρουράν δὲ μὴ εἰσάγειν δεόμενοι. καὶ περὶ μὲν τῆς φρουρᾶς πράξαντες ἀπῆλθον ὅσα ἡξίου· πεντήκοντα δὲ τάλαντα κελεύει τῇ στρατιᾷ δοῦναι αὐτοῖς ἐς μισθὸν καὶ τοὺς ἵππους οὓς διασμὸν βασιλεῖ ἔτρεφον. οἱ δὲ ὑπὲρ τε τοῦ ἀργυρίου καὶ τοὺς ἵππους παραδώσειν ξυνθέμενοι ἀπῆλθον.

4 Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ Σίδης ἦει. εἰσὶ δὲ οἱ Σιδῆται Κυμαῖοι ἐκ Κύμης τῆς Αἰολίδος· καὶ οὗτοι λέγουσιν ὑπὲρ σφῶν τόνδε τὸν λόγον, ὅτι ὥς κατῆράν τε ἐς τὴν γῆν ἐκείνην οἱ πρῶτοι ἐκ Κύμης σταλέντες καὶ ἐπὶ οἰκισμῷ ἐξέβησαν, αὐτίκα τὴν μὲν Ἑλλάδα γλῶσσαν ἐξελάθοντο, εὐθύς δὲ βάρβαρον φωνὴν ἴεσαν, καὶ οὐδὲ τῶν προσχώρων βαρβάρων, ἀλλὰ ἰδίαν σφῶν οὐπω πρόσθεν οὔσαν τὴν φωνήν· καὶ ἐκ τότε οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους προσχώ-
5 ρους Σιδῆται ἐβαρβάριζον. καταλιπὼν δὲ φρουράν ἐν Σίδῃ προῆει ἐπὶ Σύλλιον, χωρίου ὀχυρὸν καὶ φρουράν ἔχον ξένων μισθοφόρων καὶ αὐτῶν τῶν ἐπιχωρίων βαρβάρων. ἀλλ' οὔτε τὸ Σύλλιον ἐξ ἐφόδου αὐτοσχεδίου ἠδυνήθη λαβεῖν, ἐπεὶ τε ἡγγέλθη αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν τοὺς Ἀσπενδίους ὅτι οὐδὲν τῶν ξυγκειμένων πρᾶξαι ἐθέ-
λοιεν, οὔτε τοὺς ἵππους παραδοῦναι τοῖς πεμφθεῖσιν οὔτε ἀπαριθμῆσαι τὰ χρήματα, καὶ τὰ ἐκ τῆς χώρας ὅτι ἀνασκευασάμενοι ἐς τὴν πόλιν τὰς τε πύλας ἀποκεκλεί-
κασιν τοῖς παρ' Ἀλεξάνδρου καὶ τὰ τεῖχος ὅπη πεπονηκότα ἦν ἐπισκευάζουσι, ταῦτα πυθόμενος ἐπὶ Ἀσπένδου ἀνε-
ξεύρυνεν.

27 Ὡκισται δὲ τῆς Ἀσπένδου τὰ μὲν πολλὰ ἐπὶ ἄκρα ὀχυρᾷ καὶ ἀποτόμῳ καὶ παρ' αὐτὴν τὴν ἄκραν ὁ Εὐρυμέδων ποταμὸς ῥεῖ· ἦσαν δὲ αὐτοῖς καὶ περὶ τῇ ἄκρᾳ ἐν τῷ χθαμαλῷ οὐκ ὀλίγαι οἰκῆσεις καὶ τεῖχος περιεβέβλητο
2 αὐταῖς οὐ μέγα. τὸ μὲν δὴ τεῖχος εὐθύς, ὥς προσάγοντα Ἀλέξανδρον ἔγνωσαν, ἐκλείπουσιν ὅσοι ἐπῳκούν καὶ τὰς

οικίας ὅσας ἐν τῷ χθαμαλῷ ὤκισμέναις οὐκ ἐδόκουν δια-
φυλάξαι ἂν δύνασθαι· αὐτοὶ δὲ ἐς τὴν ἄκραν ξυμφεύ-
γουσιν. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο ξὺν τῇ δυνάμει, εἶσω
τοῦ ἐρήμου τείχους παρελθὼν κατεστρατοπέδευσεν ἐν
ταῖς οἰκίαις ταῖς καταλελειμμέναις πρὸς τῶν Ἀσπενδίων.
οἱ δὲ Ἀσπένδιοι ὡς εἶδον αὐτόν τε Ἀλέξανδρον παρ' ἐλ- 3
πίδα ἦκοντα καὶ τὸ στρατόπεδον ἐν κύκλῳ σφῶν πάντη,
πέμψαντες πρέσβεις ἐδέοντο ἐφ' οἷσπερ τὸ πρότερον ξυμ-
βῆναι. καὶ Ἀλέξανδρος τό τε χωρίον ὀχυρὸν ἰδὼν καὶ
αὐτὸς ὡς οὐκ ἐπὶ χρόνιον πολιορκίαν παρεσκευασμένος
ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς μὲν οὐδὲ ὡς ξυνέβη πρὸς αὐτούς· ὁμήρους 4
δὲ δοῦναι σφῶν τοὺς δυνατωτάτους ἐκέλευσε καὶ τοὺς
ἵππους οὓς πρόσθεν ὠμολόγησαν καὶ ἑκατὸν τάλαντα
ἀντὶ τῶν πεντήκοντα, καὶ πείθεσθαι τῷ σατράπῃ τῷ ὑπ'
Ἀλεξάνδρου ταχθέντι καὶ φόρους ἀποφέρειν ὅσα ἔτη Μα-
κεδόσι, καὶ ὑπὲρ τῆς χώρας διακριθῆναι ἣν τῶν προσχώ-
ρων οὐσαν βία κατέχειν ἐν αἰτία ἦσαν.

Ὡς δὲ πάντα οἱ ἐπεχώρησαν, ἀνέξευξεν ἐς Πέργην, 5
κἀκεῖθεν ἐς Φρυγίαν ὥρμητο· ἦν δὲ αὐτῷ ἡ πορεία πα-
ρὰ Τελμισσὸν πόλιν. οἱ δὲ ἄνθρωποι οὗτοι τὸ μὲν γένος
Πισίδαι εἰσὶ βάρβαροι, χωρίον δὲ οἰκοῦσιν ὑπερύψηλον
καὶ πάντη ἀπότομον· καὶ ἡ ὁδὸς παρὰ τὴν πόλιν χαλεπή.
καθήκει γὰρ ἐκ τῆς πόλεως ὄρος ἔστε ἐπὶ τὴν ὁδόν, καὶ 6
τοῦτο μὲν αὐτοῦ ἐν τῇ ὁδῷ ἀποπαύεται· ἀντίπορον δὲ
αὐτῷ ἄλλο ὄρος ἐστὶν οὐ μείον ἀπότομον. καὶ ταῦτα τὰ
ὄρη ὥσπερ πύλας ποιεῖ ἐπὶ τῇ ὁδῷ, καὶ ἔστιν ὀλίγη φυ-
λακῇ κατέχοντας τὰ ὄρη ταῦτα ἄπορον ποιεῖν τὴν πάρο-
δον. καὶ τότε οἱ Τελμισσεῖς πανδημεὶ ἐκβεβοηθηκότες
ἀμφοτέρω τὰ ὄρη κατεῖχον. ταῦτα δὲ ἰδὼν Ἀλέξανδρος 7
στρατοπεδεύεσθαι αὐτοῦ ὅπως εἶχον ἐκέλευε τοὺς Μακε-
δόνας, γνούς ὅτι οὐ μενοῦσι πανδημεὶ οἱ Τελμισσεῖς αὐ-
λιζομένους σφᾶς ἰδόντες, ἀλλ' ἀποχωρήσουσιν ἐς τὴν πό-

λιν πλησίον οὕσαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν, ὅσον φυλακὴν κατα-
 λιπόντες ἐπὶ τοῖς ὄρεσι. καὶ ξυνέβη ὅπως εἵκαζεν· οἱ μὲν
 γὰρ πολλοὶ αὐτῶν ἀπῆλθον, αἱ φυλακαὶ δὲ ἐγκατέμειναν.
 8 καὶ ἐπὶ τούτους εὐθύς ἀναλαβὼν τοὺς τε τοξότας καὶ τὰς
 τῶν ἀκοντιστῶν τάξεις καὶ τῶν ὀπλιτῶν ὅσοι κουφότεροι
 ἐπήγαγεν. οἱ δὲ οὐκ ἔμειναν βαλλόμενοι, ἀλλὰ ἔλιπον τὸ
 χωρίον· καὶ Ἀλέξανδρος ὑπερβαλὼν τὰ στενὰ πρὸς τῇ
 πόλει κατεστρατοπέδευσε.

28 Καὶ ἐνταῦθα ἀφικνοῦνται παρ' αὐτὸν Σελγέων πρέ-
 σβεις. οἱ δὲ εἰσι καὶ αὐτοὶ Πισίδαι βάρβαροι καὶ πόλιν
 μεγάλην οἰκοῦσι καὶ αὐτοὶ μάχιμοί εἰσιν· ὅτι δὲ πολέ-
 μιοι τοῖς Τελμισσεῦσιν ἐκ παλαιοῦ ἐτύγχανον, ὑπὲρ φι-
 λίας πρὸς Ἀλέξανδρον πεπρεσβευμένοι ἦσαν. καὶ πρὸς
 τούτους σπένδεται Ἀλέξανδρος, καὶ ἐκ τούτου πιστοῖς ἐς
 2 ἅπαντα ἐχρήσατο. τὴν Τελμισσὸν δὲ ἀπένγω ἐλεῖν ἂν ἐν
 ὀλίγῳ χρόνῳ, ἀλλ' ἐπὶ Σαραλασσοῦ ἐστέλλετο. ἦν δὲ καὶ
 αὕτη οὐ μικρὰ πόλις· Πισίδαι καὶ ταύτην ᾤκουν, καὶ
 ἐδόκουν πάντων Πισιδῶν μαχίμων ὄντων αὐτοὶ εἶναι οἱ
 μαχιμώτατοι· καὶ τότε τὸν λόφον τὸν πρὸ τῆς πόλεως,
 ὅτι καὶ οὗτος οὐ μείον τοῦ τείχους ὄχυρός ἐς τὸ ἀπομά-
 3 χεσθαι ἦν, κατειληφότες προσέμενον. Ἀλέξανδρος δὲ τὴν
 μὲν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων τάττει ὥδε. ἐπὶ μὲν τοῦ
 δεξιοῦ κέρως, ἵνα καὶ αὐτὸς ἐπετέτακτο, τοὺς ὑπασπι-
 στάς εἶχεν, ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς πεζεταίρους ἔστε
 ἐπὶ τὸ εὐώνυμον παρατείνας, ὥς ἐκάστοις τῶν στρατη-
 4 γῶν ἡ ἡγεμονία τῆς τάξεως ἐν τῇ τότε ἡμέρᾳ ἦν. ἐπὶ δὲ
 τῷ εὐωνύμῳ ἐπέταξεν ἡγεμόνα Ἀμύνταν τὸν Ἀρραβαίου.
 προετάχθησαν δὲ αὐτῷ τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρως οἱ τε τοξό-
 ται καὶ οἱ Ἀγριᾶνες· τοῦ δὲ εὐωνύμου οἱ ἀκοντισταὶ οἱ
 Θραῖκες, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης· οἱ γὰρ ἱππεῖς αὐτῷ οὐκ
 ὠφέλιμοι ἐν τῇ δυσχωρίᾳ ἦσαν. τοῖς Πισίδαις δὲ καὶ Τελ-
 μισσεῖς προσβεβοηθηκότες ξυνετάξαντο.

Ἦδη δὲ οἱ ἄμφ' Ἀλέξανδρον προσβεβληκότες τῷ ὄρει 5
ὅπερ κατεῖχον οἱ Πισίδαι κατ' αὐτὸ τὸ ἀποτομώτατον τῆς
ἀνόδου ἦσαν, καὶ ἐν τούτῳ ἐπιτίθενται αὐτοῖς οἱ βάρ-
βαροι λόχοις κατὰ κέρας ἐκάτερον ἢ σφίσι μὲν εὐπροσ-
δωτάτου ἦν, τοῖς πολεμίοις δὲ χαλεπωτάτῃ ἢ πρόσβασις.
καὶ τοὺς μὲν τοξότας, οἷα δὴ οὔτε ἀκριβῶς ὠπλισμένους
καὶ πρώτους πελάσαντας, ἐτρέψαντο· οἱ δὲ Ἀγριᾶνες 6
ἔμειναν. ἐγγὺς γὰρ ἦδη καὶ ἡ φάλαγξ τῶν Μακεδόνων
προσῆγε καὶ πρὸ αὐτῆς Ἀλέξανδρος ἐφαίνετο. ὥς δὲ ἐν
χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο, γυμνοὶ τε οἱ βάρβαροι ὄντες ὀπλί-
ταις προσεφέροντο καὶ πάντα κατατιτρωσκόμενοι ἐπι-
πτον, ἐνταῦθα δὴ ἐγκλίνουσι. καὶ ἀπέθανον [μὲν] αὐτῶν 7
ἐς πεντακοσίους. κοῦφοι γὰρ ὄντες καὶ ἔμπειροι τῶν χω-
ρίων οὐ χαλεπῶς ἀπεχώρουν· καὶ οἱ Μακεδόνες διὰ βα-
ρύτητα τῶν ὀπλῶν καὶ ἀπειρίαν τῶν ὁδῶν οὐ θαρραλέοι
ἐς τὸ διώκειν ἦσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐχόμενος τῶν φευ- 8
ρόντων τὴν πόλιν αὐτῶν αἰρεῖ κατὰ κράτος. τῶν δὲ ξὺν
αὐτῷ Κλέανδρός τε ὁ στρατηγὸς τῶν τοξοτῶν ἀποθνή-
σκει καὶ τῶν ἄλλων ἀμφὶ τοὺς εἴκοσιν. Ἀλέξανδρος δὲ
ἐπὶ τοὺς ἄλλους Πισίδας ἦγε· καὶ τὰ μὲν τινα τῶν φρου-
ρίων βία ἐξεῖλε, τὰ δὲ ὁμολογίᾳ προσηγάγετο.

Ἐντεῦθεν δὲ ἦει ἐπὶ Φρυγίας παρὰ τὴν λίμνην ἣ 29
ὄνομα Ἀσκανία, ἐν ἣ ἅλεις πηγνυνται αὐτόματοι, καὶ
τούτοις χρῶνται οἱ ἐπιχώριοι οὐδὲ θαλάσσης τι ἐπὶ τούτῳ
δέονται· καὶ ἀφικνεῖται ἐς Κελαινὰς πεμπταῖος. ἐν δὲ
ταῖς Κελαιναῖς ἄκρα ἦν πάντῃ ἀπότομος, καὶ ταύτην φυ-
λακὴν κατεῖχεν ἐκ τοῦ σατραπῆος τῆς Φρυγίας Κᾶρες μὲν
χίλιοι, Ἕλληνες δὲ μισθοφόροι ἑκατόν. καὶ οὗτοι πρε- 2
σβεύονται παρ' Ἀλέξανδρον, ἐπαγγελλόμενοι, εἰ μὴ ἀφί-
κοιτό σφίσι βοήθεια ἐν ἡμέρᾳ ἣ ξυνέκειτο, φράσαντες
τὴν ἡμέραν, ὅτι παραδώσουσι τὸ χωρίον. καὶ ἔδοξε ταῦτα
Ἀλεξάνδρῳ ὠφελιμώτερα ἢ πολιορκεῖν ἄπορον πάντῃ

- 3 προσφέρεισθαι τὴν ἄκραν. πρὸς μὲν δὴ ταῖς Κελαιναῖς φυλακὴν καταλείπει στρατιώτας ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους. μέινας δὲ αὐτοῦ ἡμέρας δέκα καὶ σατράπην ἀποδείξας Φρυγίας Ἀντίγονον τὸν Φιλίππου, ἐπὶ δὲ τοὺς συμμαχοὺς αὐτ' ἐκείνου στρατηγὸν Βάλακρον τὸν Ἀμύντου ἐπιτάξας, αὐτὸς ἐπὶ Γορδίου ἐστέλλετο. καὶ Παρμενίῳ ἐπέστειλεν, ἄγοντα ἅμα οἱ τὴν δύναμιν ἐκεῖσε
- 4 ἀπαντᾶν· καὶ ἀπήντα ξὺν τῇ δυνάμει Παρμενίων. καὶ οἱ νεόγαμοι δὲ οἱ ἐπὶ Μακεδονίας σταλέντες εἰς Γόρδιον ἦκον καὶ ξὺν αὐτοῖς ἄλλη στρατιὰ καταλεχθεῖσα, ἣν ἤγε Πτολεμαῖός τε ὁ Σελεύκου καὶ Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτους καὶ Μελέαγρος ὁ Νεοπτολέμου, πεξοὶ μὲν Μακεδόνες τρισχίλιοι, ἵππεῖς δὲ ἐς τριακοσίους καὶ Θεσσαλῶν ἵππεῖς διακόσιοι, Ἡλείων δὲ ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, ὧν ἡγεῖτο Ἀλκίας ὁ Ἡλείος.
- 5 Τὸ δὲ Γόρδιον ἔστι μὲν τῆς Φρυγίας τῆς ἐφ' Ἑλλησπόντου, κεῖται δὲ ἐπὶ τῷ Σαγγαρίῳ ποταμῷ· τοῦ δὲ Σαγγαρίου αἱ μὲν πηγαὶ ἐκ Φρυγίας εἰσὶν· αὐτὸς δὲ διὰ τῆς Θρακῶν τῶν Βιθυνῶν χώρας ἐξίησιν εἰς τὸν Εὐξείνου πόντον. ἐνταῦθα καὶ Ἀθηναίων πρεσβεία παρ' Ἀλέξανδρον ἀφίκετο, δεόμενοι Ἀλεξάνδρου ἀφεῖναί σφισι τοὺς αἰχμαλώτους οἱ ἐπὶ Γρανικῷ ποταμῷ ἐλήφθησαν Ἀθηναίων ξυστρατενόμενοι τοῖς Πέρσαις καὶ τότε ἐν
- 6 Μακεδονίᾳ ξὺν τοῖς δισχιλίοις δεδεμένοι ἦσαν· καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἄπρακτοι ἐν τῷ τότε ἀπῆλθον. οὐ γὰρ ἐδόκει ἀσφαλὲς εἶναι Ἀλεξάνδρῳ ἔτι συνεστῶτος τοῦ πρὸς τὸν Πέρσην πολέμου ἀνεῖναι τι τοῦ φόβου τοῖς Ἑλλήσιν ὅσοι ἐναντία τῇ Ἑλλάδι στρατεύεσθαι ὑπὲρ τῶν βαρβάρων οὐκ ἀπηξίωσαν· ἀλλ' ἀποκρίνεται, ἐπειδὰν τὰ παρόντα καλῶς γένηται, τότε ἥκειν ὑπὲρ τῶν αὐτῶν πρεσβευμένους.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΑΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

Ἐκ δὲ τούτου Μένων τοῦ τε ναυτικοῦ παντὸς **1**
 ἡγεμὼν ἐκ βασιλέως Δαρείου καθεστηκὼς καὶ τῆς παρα-
 λίου ξυμπάσης, ὥς ἐς Μακεδονίαν τε καὶ τὴν Ἑλλάδα
 ἀποστρέψων τὸν πόλεμον, Χίου μὲν λαμβάνει προδοσίαν
 ἐνδοθεῖσαν· ἐνθεν δὲ ἐπὶ Λέσβου πλεύσας, ὥς οὐ προσ-
 εἶχον αὐτῷ οἱ Μιτυληναῖοι, τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Λέσβου
 προσηγάγετο. ταύτας δὲ παραστησάμενος καὶ προσσχὼν **2**
 τῇ Μιτυλήνῃ τὴν μὲν πόλιν χάρακι διπλῷ ἐκ θαλάττης
 ἐς θάλατταν ἀπετείχισε, στρατόπεδα δὲ πέντε ἐποικοδο-
 μησάμενος τῆς γῆς ἐκράτει οὐ χαλεπῶς. καὶ μέρος μὲν τι
 τῶν νεῶν τὸν λιμένα αὐτῶν ἐφύλασσε, τὰς δὲ ἐπὶ τὴν
 ἄκραν τῆς Λέσβου τὸ Σίγριον, ἵνα ἡ προσβολὴ μάλιστα
 ἐστί ταῖς ἀπὸ τε Χίου καὶ Γεραιστοῦ καὶ Μαλέας ὀλκά-
 σιν, ἀποστείλας τὸν παράπλου ἐν φυλακῇ εἶχεν, ὥς μή
 τινα ὠφέλειαν κατὰ θάλατταν γίνεσθαι τοῖς Μιτυλη-
 ναίοις. καὶ ἐν τούτῳ αὐτὸς μὲν νόσῳ τελευτᾷ, καὶ εἶπερ **3**
 τι ἄλλο, καὶ τοῦτο ἐν τῷ τότε ἐβλαψε τὰ βασιλέως πράγμα-
 τα. Αὐτοφραδάτης δὲ καὶ Φαρνάβαξος ὁ Ἀρταβάξου, ὅτῳ
 καὶ ἐπέτρεψε τελευτῶν ὁ Μένων τὴν αὐτοῦ ἀρχὴν ἔσσε
 Δαρεῖόν τι ὑπὲρ αὐτῆς γινῶναι, ἀδελφιδῶ αὐτοῦ ὄντι,
 οὗτοι τῇ πολιορκίᾳ οὐκ ἀρρώστως προσέκειντο. καὶ οἱ **4**
 Μιτυληναῖοι τῆς τε γῆς εἰργόμενοι καὶ ἀπὸ θαλάττης
 πολλὰς ναυσὶν ἐφορμούσαις φρουρούμενοι πέμψαντες
 παρὰ τὸν Φαρνάβαξον ὁμολογίας ἐποιήσαντο, τοὺς μὲν
 ξένους τοὺς παρ' Ἀλεξάνδρου σφίσι κατὰ συμμαχίαν
 ἤκοντας ἀπελθεῖν, Μιτυληναῖους δὲ καθελεῖν μὲν τὰς

πρὸς Ἀλέξανδρον σφίσι γενομένης στήλας, ξυμμάχους δὲ εἶναι Δαρείου κατὰ τὴν εἰρήνην τὴν ἐπ' Ἀνταλκίδου γενομένην πρὸς βασιλέα Δαρεῖον, τοὺς φυγάδας δὲ αὐτῶν κατιέναι ἐπὶ τοῖς ἡμίσεσι τῶν τότε ὄντων ὅτε ἐφυγον.
 5 ἐπὶ τούτοις μὲν δὴ ἡ ξύμβασις τοῖς Μιτυληναίοις πρὸς τοὺς Πέρσας ξυνέβη. Φαρνάβαζος δὲ καὶ Αὐτοφραδάτης, ὡς παρῆλθον ἅπαξ εἰς τὴν πόλεως, φρουράν τε ἐς αὐτὴν εἰσήγαγον καὶ φρουράρχον ἐπ' αὐτῇ Λυκομήδην Ῥόδιον, καὶ τύραννον ἐγκατέστησαν τῇ πόλει Διογένην, ἕνα τῶν φυγάδων· χρήματά τε εἰσέπραξαν τοὺς Μιτυληναίους τὰ μὲν βία ἀφελόμενοι τοὺς ἔχοντας, τὰ δὲ ἐς τὸ κοινὸν ἐπιβαλόντες.

- 2 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενοι Φαρνάβαζος μὲν ἐπλεῖ ἐπὶ Λυκίας ἄγων τοὺς μισθοφόρους· Αὐτοφραδάτης δὲ ἐπὶ τὰς ἄλλας νήσους. καὶ ἐν τούτῳ καταπέμπει Δαρεῖος Θυμῶνδαν τὸν Μέντορος, αὐτὸν μὲν τοὺς ξένους παρὰ Φαρναβάζου παραληψόμενον καὶ ἀνάξοντα παρὰ βασιλέα, Φαρναβάζῳ δὲ ἐροῦντα ἄρχειν ὅσων Μένωνων ἦρχε.
 2 καὶ παραδοὺς τούτῳ τοὺς ξένους Φαρνάβαζος ἐπλεῖ παρ' Αὐτοφραδάτην ἐπὶ τὰς ναῦς. ὡς δὲ ὁμοῦ ἐγένοντο, δέκα μὲν ναῦς στέλλουσιν ἐπὶ τὰς Κυκλάδας νήσους Δατάμην ἄνδρα Πέρσην ἄγοντα, αὐτοὶ δὲ ναυσὶν ἑκατὸν ἐπὶ Τενέδου ἐπλευσαν· κατακομισθέντες δὲ τῆς Τενέδου εἰς τὸν Βόρειον καλούμενον λιμένα πέμπουσι παρὰ τοὺς Τενεδίους καὶ κελεύουσι τὰς στήλας τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ τοὺς Ἕλληνας γενομένης σφίσι, ταύτας μὲν καθελεῖν, πρὸς Δαρεῖον δὲ ἄγειν τὴν εἰρήνην ἣν ἐπὶ Ἀνταλκίδου
 3 Δαρεῖῳ συνέθεντο. Τενεδίοις δὲ τὰ μὲν τῆς εὐνοίας ἐς Ἀλέξανδρον τε καὶ τοὺς Ἕλληνας ἐποίει μᾶλλον· ἐν δὲ τῷ παρόντι ἄπορον ἄλλως ἐδόκει ὅτι μὴ προσχωρήσαντας τοῖς Πέρσαις σώζεσθαι· ἐπεὶ οὐδὲ Ἡγελόχῳ, ὅτῳ προσετέτακτο ὑπ' Ἀλεξάνδρου αὐτὸς ξυναγαγεῖν δύνα-

μιν ναυτικήν, τοσαύτη ξυνηγμένη ην ως δι' ὀλίγου προσδοκᾷ ἔσεσθαι ἄν σφισι παρ' αὐτοῦ τινα ὠφέλειαν. οὕτω μὲν δὴ οἱ ἄμφι Φαρνάβαζον τοὺς Τενεδίους φόβῳ μαῖλλον ἢ ἐθέλοντας παρεστήσαντο.

Ἐν δὲ τούτῳ Πρωτέας ὁ Ἀνδρονίκου ἐτύγγανε μὲν 4 ξυναγαγὼν ἐξ Εὐβοίας τε καὶ Πελοποννήσου ναῦς μακρὰς ὑπὸ Ἀντιπάτρου τεταγμένος, ὥς εἶναι τινα ταῖς τε νήσοις φυλακὴν καὶ αὐτῇ τῇ Ἑλλάδι, εἰ, καθάπερ ἐξηγγέλλετο, ἐπιπλέοιεν οἱ βάρβαροι· πυθόμενος δὲ Δατάμην περὶ Σίφνον ὁρμεῖν δέκα ναυσὶν, αὐτὸς ἔχων πεντεκαίδεκα νυκτὸς ἀνάγεται ἀπὸ Χαλκίδος τῆς ἐπὶ τῷ Εὐρίπῳ· καὶ προσσχὼν ἔωθεν Κύθνῳ τῇ νήσῳ τὴν μὲν ἡμέραν αὐτοῦ ἀνέλκεται, ὥς σαφέστερόν τε διαπυθέσθαι τὰ περὶ τῶν δέκα νεῶν καὶ ἅμα ἐν νυκτὶ φοβερώτερον προσπείνει τοῖς Φοίνιξιν· ὥς δὲ ἔμαθε σαφῶς τὸν Δατάμην ξὺν ταῖς ναυσὶν ἐν Σίφνῳ ὁρμοῦντα, ἐπιπλεύσας ἔτι νυκτὸς ὑπ' αὐτὴν τὴν ἑῴ καὶ ἀπροσδοκῆτοις ἐπιπесὼν ὀκτὼ μὲν ναῦς αὐτοῖς ἀνδράσιν ἔλαβε· Δατάμης δὲ μετὰ δυοῖν τριηροῖν ἐν τῇ πρώτῃ προσμίξει τῶν ἅμα Πρωτέα νεῶν ὑπεκφυγὼν ἀπεσώθη πρὸς τὸ ἄλλο ναυτικόν.

Ἀλέξανδρος δὲ ὥς ἐς Γόρδιον παρῆλθε, πόθος λαμ- 3 βάνει αὐτὸν ἀνελθόντα ἐς τὴν ἄκραν, ἵνα καὶ τὰ βασιλεια ἦν τὰ Γορδίου καὶ τοῦ παιδὸς αὐτοῦ Μίδου, τὴν ἅμαξαν ἰδεῖν τοῦ Γορδίου καὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς ἀμάξης τὸν δεσμόν. λόγος δὲ περὶ τῆς ἀμάξης ἐκείνης παρὰ τοῖς προσ- 2 χώροις πολὺς κατεῖχε, Γόρδιον εἶναι τῶν πάλαι Φρυγῶν ἄνδρα πένητα καὶ ὀλίγην εἶναι αὐτῷ γῆν ἐργάζεσθαι καὶ ξεύγῃ βοῶν δύο· καὶ τῷ μὲν ἀροτριᾶν, τῷ δὲ ἀμαξεύειν τὸν Γόρδιον. καὶ ποτε ἀροῦντος αὐτοῦ ἐπιπτήναι 3 ἐπὶ τὸν ζυγὸν αἰτὸν καὶ ἐπιμεῖναι ἔστε ἐπὶ βουλυτὸν καθήμενον· τὸν δὲ ἐκπλαγέντα τῇ ὅψει λέναι κοινώσοντα ὑπὲρ τοῦ θείου παρὰ τοὺς Τελμισσέας τοὺς μάντεις· εἰ-

ναι γὰρ τοὺς Τελμισσέας σοφοὺς τὰ θεῖα ἐξηγεῖσθαι καὶ
 σφισιν ἀπὸ γένους δεδοσθαι αὐτοῖς καὶ γυναιξὶ καὶ παισὶ
 4 τὴν μαντείαν. προσάγοντα δὲ κώμητιν τῶν Τελμισσέων
 ἐντυχεῖν παρθένῳ ὑδρευομένη καὶ πρὸς ταύτην εἰπεῖν
 ὅπως οἱ τὸ τοῦ αἵτου ἔσχε· τὴν δέ, εἶναι γὰρ καὶ αὐτὴν
 τοῦ μαντικοῦ γένους, θύειν κελεῦσαι τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ,
 ἐπανελθόντα εἰς τὸν τόπον αὐτόν. καὶ δεηθῆναι γὰρ αὐ-
 τῆς Γόρδιον, τὴν θυσίαν ξυνεπισπομένην οἱ αὐτὴν ἐξη-
 γήσασθαι, θῦσαί τε ὅπως ἐκείνη ὑπετίθετο τὸν Γόρδιον
 καὶ ξυγγενέσθαι ἐπὶ γάμῳ τῇ παιδὶ καὶ γενέσθαι αὐτοῖν
 5 παῖδα Μίδα· ὄνομα. ἤδη τε ἄνδρα εἶναι τὸν Μίδα· κα-
 λὸν καὶ γενναῖον καὶ ἐν τούτῳ στάσει πιέζεσθαι ἐν σφίσι
 τοὺς Φρύγας, καὶ γενέσθαι αὐτοῖς χρησμὸν ὅτι ἅμαξα
 ἄξει αὐτοῖς βασιλέα καὶ ὅτι οὗτος αὐτοῖς καταπαύσει τὴν
 στάσιν. ἔτι δὲ περὶ αὐτῶν τούτων βουλευομένοις ἐλθεῖν
 τὸν Μίδα· ὁμοῦ τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ ἐπιστῆναι τῇ
 6 ἐκκλησίᾳ αὐτῇ ἁμάξῃ. τοὺς δέ, ξυμβαλόντας τὸ μαντεῖον
 τοῦτον ἐκείνον γινῶναι ὄντα ὄντινα ὁ θεὸς αὐτοῖς ἔφρα-
 ζεν ὅτι ἄξει ἡ ἅμαξα· καὶ καταστήσῃ μὲν αὐτοὺς βασι-
 λέα τὸν Μίδα· Μίδα· δὲ αὐτοῖς τὴν στάσιν καταπαῦσαι,
 καὶ τὴν ἅμαξαν τοῦ πατρὸς ἐν τῇ ἄκρᾳ ἀναθεῖναι χαρι-
 στήρια τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ ἐπὶ τοῦ αἵτου τῇ πομπῇ. πρὸς
 δὲ δὴ τούτοις καὶ τότε περὶ τῆς ἁμάξης ἐμυθεύετο, ὅστις
 λύσειε τοῦ ζυγοῦ τῆς ἁμάξης τὸν δεσμόν, τοῦτον χρῆναι
 7 ἄρξαι τῆς Ἀσίας. ἦν δὲ ὁ δεσμός ἐκ φλοιοῦ κρανείας καὶ
 τούτου οὔτε τέλος οὔτε ἀρχὴ ἐφαίνετο. Ἀλεξάνδρος δὲ
 ὡς ἀπόρως μὲν εἶχεν ἐξευρεῖν λύσιν τοῦ δεσμοῦ, ἄλν-
 τον δὲ περιδεῖν οὐκ ᾔθελε, μὴ τινα καὶ τοῦτο ἐς τοὺς
 πολλοὺς κίνησιν ἐργάσῃται, οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι παῖδας
 τῷ ξίφει διέκοψε τὸν δεσμόν καὶ λελύσθαι ἔφη· Ἀριστό-
 βουλος δὲ λέγει ἐξελόντα τὸν ἔστορα τοῦ ὄνυμοῦ, ὃς ἦν
 τύλος διαβεβλημένος διὰ τοῦ ὄνυμοῦ διαμπάξ, ξυνέχων

τὸν δεσμόν, ἐξελκύσαι ἔξω τοῦ ῥυμοῦ τὸν ζυγόν. ὅπως 8
 μὲν δὴ ἐπράχθη τὰ ἀμφὶ τῷ δεσμῷ τούτῳ Ἀλεξάνδρῳ
 οὐκ ἔχω ἰσχυρίσασθαι. ἀπηλλάγη δ' οὖν ἀπὸ τῆς ἀμάξης
 αὐτός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ὡς τοῦ λογίου τοῦ ἐπὶ τῇ
 λύσει τοῦ δεσμοῦ ξυμβεβηκότος. καὶ γὰρ καὶ τῆς νυκτὸς
 ἐκείνης βρονταί τε καὶ σέλας ἐξ οὐρανοῦ ἐπεσήμηναν·
 καὶ ἐπὶ τούτοις ἔθνε τῇ ὑστεραίᾳ Ἀλέξανδρος τοῖς φή-
 νασι θεοῖς τὰ τε σημεῖα καὶ τοῦ δεσμοῦ τὴν λύσιν.

Αὐτὸς δὲ τῇ ὑστεραίᾳ ἐπ' Ἀγκύρας τῆς Γαλατικῆς 4
 ἐστέλλετο· καὶ κεῖ αὐτῷ πρεσβεία ἀφικνεῖται Παφλαγό-
 νων, τό τε ἔθνος ἐνδιδόντων καὶ ἐς ὁμολογίαν ξυμβαι-
 νόντων· ἐς δὲ τὴν χώραν ξὺν τῇ δυνάμει μὴ ἐσβαλεῖν
 ἐδέοντο. τούτοις μὲν δὴ προστάσσει Ἀλέξανδρος ὑπα- 2
 κούειν Κάλᾳ τῷ σατράπῃ τῆς Φρυγίας. αὐτὸς δὲ ἐπὶ Καπ-
 παδοκίας ἐλάσας ξύμπασαν τὴν ἐντὸς Ἄλνυος ποταμοῦ
 προσηγάγετο καὶ ἔτι ὑπὲρ τὸν Ἄλυν πολλήν· καταστή-
 σας δὲ Καππαδοκῶν Σαβίκταν σατράπην αὐτὸς προῆγεν
 ἐπὶ τὰς πύλας τὰς Κιλικίας. καὶ ἀφικόμενος ἐπὶ τὸ Κύ- 3
 ρου τοῦ ξὺν Ξενοφῶντι στρατόπεδον, ὡς κατεχομένας
 τὰς πύλας φυλακαῖς ἰσχυραῖς εἶδε, Παρμενίωνα μὲν αὐ-
 τοῦ καταλείπει σὺν ταῖς τάξεσι τῶν πεζῶν ὅσοι βαρύτε-
 ρον ὀπλισμένοι ἦσαν· αὐτὸς δὲ ἀμφὶ πρῶτην φυλακὴν
 ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς
 Ἀγριᾶνας προῆγε τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὰς πύλας, ὡς οὐ προσ-
 δεχομένοις τοῖς φύλαξιν ἐπιπείσειν. καὶ προσάγων μὲν 4
 οὐκ ἔλαθεν, ἐς ἴσον δὲ αὐτῷ κατέστη ἡ τόλμα. οἱ γὰρ
 φύλακες αἰσθόμενοι Ἀλέξανδρον αὐτὸν προσάγοντα λι-
 πόντες τὴν φυλακὴν ὄχοντο φεύγοντες. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ
 ἅμα τῇ ἑφ' ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ ὑπερβαλὼν τὰς πύλας
 κατέβαινεν ἐς τὴν Κιλικίαν. καὶ ἐνταῦθα ἀγγέλλεται αὐ- 5
 τῷ Ἀρσάμῃς ὅτι πρόσθεν μὲν ἐπενόει διασώζειν Πέρσας
 τὴν Ταρσόν, ὡς δὲ ὑπερβεβληκότα ἤδη τὰς πύλας ἐπύ-

θετο Ἀλέξανδρον ἐκλιπεῖν ἐν νῶ ἔχειν τὴν πόλιν· δεδιέναι οὖν τοὺς Ταρσέας μὴ ἐφ' ἀρπαγὴν τραπείδς οὕτω τὴν
 6 ἀπόλειψιν τῆς Ταρσοῦ ποιήσῃται. ταῦτα ἀκούσας δρόμῳ ἤγεν ἐπὶ τὴν Ταρσὸν τοὺς τε ἱππέας καὶ τῶν ψιλῶν ὅσοι κουφότατοι, ὥστε ὁ Ἀρσάμης μαθὼν αὐτοῦ τὴν ὁρμὴν σπουδῇ φεύγει ἐκ τῆς Ταρσοῦ παρὰ βασιλέα Δαρεῖον οὐδὲν βλάβας τὴν πόλιν.

- 7 Ἀλέξανδρος δέ, ὥς μὲν Ἀριστοβούλῳ λέλεκται, ὑπὸ καμάτου ἐνόσησεν· οἱ δὲ εἰς τὸν Κύδνον ποταμὸν λέρουσι ῥίψαντα νήξασθαι, ἐπιθυμήσαντα τοῦ ὕδατος, ἰδρῶντα καὶ καύματι ἐχόμενον. ὁ δὲ Κύδνος ῥεῖ διὰ μέσης τῆς πόλεως· οἷα δὲ ἐκ τοῦ Ταύρου ὄρους τῶν πηγῶν οἱ ἀνισχουσῶν καὶ διὰ χώρου καθαρῶ ῥέων, ψυχρός τε
 8 ἔστι καὶ τὸ ὕδωρ καθαρὸς· σπασμῶ τε οὖν ἔχεσθαι Ἀλέξανδρον καὶ θέρμαις ἰσχυραῖς καὶ ἀγρυπνίᾳ ξυνεχεῖ. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ἰατροὺς οὐκ οἶεσθαι εἶναι βιώσιμον· Φίλιππον δὲ Ἀκαρνᾶνα, ἰατρόν, ξυνόντα Ἀλεξάνδρῳ καὶ τὰ τε ἀμφὶ ἰατρικὴν ἐς τὰ μάλιστα πιστευόμενον καὶ τὰ ἄλλα οὐκ ἀδόκιμον ἐν τῷ στρατῷ ὄντα, καθῆραι ἐθέλειν
 9 Ἀλέξανδρον φαρμάκῳ· καὶ τὸν κελεύειν καθῆραι. τὸν μὲν δὴ παρασκευάζειν τὴν κύλικα· ἐν τούτῳ δὲ Ἀλεξάνδρῳ δοθῆναι ἐπιστολὴν παρὰ Παρμενίωνος φυλάξασθαι Φίλιππον· ἀκούειν γὰρ διεφθάρθαι ὑπὸ Δαρείου χρήμασιν ὥστε φαρμάκῳ ἀποκτεῖναι Ἀλέξανδρον. τὸν δέ, ἀναγνόντα τὴν ἐπιστολὴν καὶ ἔτι μετὰ χεῖρας ἔχοντα αὐτὸν μὲν λαβεῖν τὴν κύλικα ἐν ᾗ ἦν τὸ φάρμακον· τὴν
 10 ἐπιστολὴν δὲ τῷ Φιλίππῳ δοῦναι ἀναγνῶναι. καὶ ὁμοῦ τόν τε Ἀλέξανδρον πίνειν καὶ τὸν Φίλιππον ἀναγινώσκειν τὰ παρὰ τοῦ Παρμενίωνος. Φίλιππον δὲ εὐθύς ἐνδηλον γενέσθαι ὅτι καλῶς οἱ ἔχει τὰ τοῦ φαρμάκου· οὐ γὰρ ἐκπλαγῆναι πρὸς τὴν ἐπιστολὴν, ἀλλὰ τοσόνδε μόνον παρακαλέσαι Ἀλέξανδρον, καὶ ἐς τὰ ἄλλα οἱ πείθε-

σθαι ὅσα ἐπαγγέλλοιτο· σωθήσεσθαι γὰρ πειθόμενον.
καὶ τὸν μὲν καθαρθῆναί τε καὶ ῥαῖσαι αὐτῷ τὸ νόσημα· 11
Φιλίππῳ δὲ ἐπιδείξαι ὅτι πιστός ἐστιν αὐτῷ φίλος καὶ
[τοῖς] ἄλλοις δὲ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν ὅτι αὐτοῖς τε τοῖς φίλοις
βέβαιος εἰς τὸ ἀνύποπτον τυγχάνει ὦν καὶ πρὸς τὸ ἀπο-
θανεῖν ἐρρωμένος.

Ἐκ δὲ τούτου Παρμενίωνα μὲν πέμπει ἐπὶ τὰς ἄλλας 5
πύλας, αἱ δὲ ὀρίζουσι τὴν Κιλικίων τε καὶ Ἀσσυρίων
χώραν, προκαταλαβεῖν καὶ φυλάσσειν τὴν πάροδον, δοὺς
αὐτῷ τῶν τε ξυμμάχων τοὺς πεξοὺς καὶ τοὺς Ἑλλήνας
τοὺς μισθοφόρους καὶ τοὺς Θρᾷκας, ὧν Σιτάλκης ἡγεῖ-
το, καὶ τοὺς ἱππέας δὲ τοὺς Θετταλούς. αὐτὸς δὲ ὕστερος 2
ἄρας ἐκ Ταρσοῦ τῇ μὲν πρώτῃ εἰς Ἀρχιάλου πόλιν ἀφι-
κνεῖται. ταύτην δὲ Σαρδανάπαλον κτίσαι τὸν Ἀσσύριον
λόγος· καὶ τῷ περιβόλῳ δὲ καὶ τοῖς θεμελίοις τῶν τει-
χῶν δῆλη ἐστὶ μεγάλη τε πόλις κτισθεῖσα καὶ ἐπὶ μέγα
ἐλθοῦσα δυνάμεως. καὶ τὸ μνημα τοῦ Σαρδαναπάλου 3
ἐγγυὲς ἦν τῶν τειχῶν τῶν Ἀρχιάλου· καὶ αὐτὸς ἐφειστή-
κει ἐπ' αὐτῷ Σαρδανάπαλος συμβεβληκῶς τὰς χεῖρας ἀλ-
λήλαις ὥς μάλιστα ἐς κρότον συμβάλλονται, καὶ ἐπί-
γραμμα ἐπεγέγραπτο αὐτῷ Ἀσσύρια γράμματα· οἱ μὲν
Ἀσσύριοι καὶ μέτρον ἔφασκον ἐπεῖναι τῷ ἐπιγράμματι, ὃ 4
δὲ νοῦς ἦν αὐτῷ ὃν ἔφραζε τὰ ἔπη, ὅτι Σαρδανάπα-
λος ὃ Ἀνακυνδαράξου παῖς Ἀρχιάλου καὶ Ταρ-
σὸν ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ ἐδείματο. σὺ δέ, ὦ ξένε, ἔσθιε
καὶ πῖνε καὶ παῖξε, ὥς τᾶλλα τὰ ἀνθρώπινα
οὐκ ὄντα τούτου ἄξια· τὸν ψόφον αἰνισσόμενος ὄν-
περ αἱ χεῖρες ἐπὶ τῷ κρότῳ ποιοῦσι· καὶ τὸ παῖξε ῥαδι-
ουργότερον ἐγγεγράφθαι ἔφασαν τῷ Ἀσσυρίῳ ὀνόματι.

Ἐκ δὲ τῆς Ἀρχιάλου ἐς Σόλους ἀφίκετο· καὶ φρου- 5
ρὰν ἐσήγαγεν ἐς Σόλους καὶ ἐπέβαλεν αὐτοῖς τάλαντα ἄρ-
γυρίου διακόσια ζημίαν, ὅτι πρὸς τοὺς Πέρσας μᾶλλον τι

6 τὸν νοῦν εἶχον. ἐνθεν δὲ ἀναλαβὼν τῶν μὲν πεζῶν τῶν
 Μακεδόνων τρεῖς τάξεις, τοὺς τοξότας δὲ πάντας καὶ
 τοὺς Ἀγριᾶνας ἐξελαύνει ἐπὶ τοὺς τὰ ὄρη κατέχοντας Κί-
 λικας. καὶ ἐν ἑπτὰ ταῖς πάσαις ἡμέραις τοὺς μὲν βία ἐξε-
 λών, τοὺς δὲ ὁμολογίᾳ παραστησάμενος ἐπανῆκεν ἐς τοὺς
 7 Σόλους. καὶ ἐνταῦθα μανθάνει Πτολεμαῖον καὶ Ἀσαν-
 δρον ὅτι ἐκράτησαν Ὀροντοβάτου τοῦ Πέρσου, ὃς τήν
 τε ἄκραν τῆς Ἀλικαρνασσοῦ ἐφύλασσε καὶ Μύνδον καὶ
 Καῦνον καὶ Θήραν καὶ Καλλίπολιν κατείχε· προσῆκτο
 δὲ καὶ Κῶ καὶ Τριόπιον. τοῦτον ἠττῆσθαι ἔγραφον μάχη
 μεγάλῃ· καὶ ἀποθανεῖν μὲν τῶν ἄμφ' αὐτὸν πεζοὺς ἐς
 ἑπτακοσίους καὶ ἱππέας ἐς πεντήκοντα, ἄλῳναι δὲ οὐκ
 8 ἐλάττους τῶν χιλίων. Ἀλέξανδρος δὲ ἐν Σόλοις θύσας τε
 τῷ Ἀσκληπιῷ καὶ πομπεύσας αὐτὸς τε καὶ ἡ στρατιὰ πᾶσα
 καὶ λαμπάδα ἐπιτελέσας καὶ ἀγῶνα διαθείς γυμνικὸν καὶ
 μουσικὸν Σολεῦσι μὲν δημοκρατεῖσθαι ἔδωκεν· αὐτὸς δὲ
 ἀναξεύξας εἰς Ταρσὸν τοὺς μὲν ἱππέας ἀπέστειλε Φιλώτα
 δοὺς ἄγειν διὰ τοῦ Ἀληΐου πεδίου ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν
 9 Πύραμον· αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς πεζοῖς καὶ τῇ Ἰλῃ τῇ βασι-
 λικῇ ἐς Μαγαρσὸν ἦκε καὶ τῇ Ἀθηνᾷ τῇ Μαγαρσίδι ἔδυ-
 σεν. ἐντεῦθεν δὲ ἐς Μαλλὸν ἀφίκετο καὶ Ἀμφιλόχῳ ὅσα
 ἦρωϊ ἐνήρισε· καὶ στασιάζοντας καταλαβὼν τὴν στάσιν
 αὐτοῖς κατέπαυσε· καὶ τοὺς φόρους οὓς βασιλεῖ Δαρείῳ
 ἀπέφερον ἀνῆκεν, ὅτι Ἀργείων μὲν Μαλλῶται ἄποικοι
 ἦσαν, αὐτὸς δὲ ἀπ' Ἀργεῶν τῶν Ἡρακλειδῶν εἶναι ἠξίου.
 6 Ἐτι δὲ ἐν Μαλλῷ ὄντι αὐτῷ ἀγγέλλεται Δαρεῖον ἐν
 Σώχοις ξὺν τῇ πάσῃ δυνάμει στρατοπεδεύειν. ὁ δὲ χῶ-
 ρος οὗτος ἔστι μὲν τῆς Ἀσσυρίας γῆς, ἀπέχει δὲ τῶν πυ-
 λῶν τῶν Ἀσσυρίων ἐς δύο μάλιστα σταθμούς. ἐνθα δὴ
 ξυναγαγὼν τοὺς ἐταίρους φράζει αὐτοῖς τὰ ἐξηγγελημένα
 ὑπὲρ Δαρείου τε καὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Δαρείου. οἱ δὲ αὐ-
 2 τόθεν ὥς εἶχεν ἄγειν ἐκέλευον. ὁ δὲ τότε μὲν ἐπαινέσας

αὐτοὺς διέλυσε τὸν ξύλλογον· τῇ δὲ ὑστεραία προῆγεν ὥς ἐπὶ Δαρεῖόν τε καὶ τοὺς Πέρσας. δευτεραῖος δὲ ὑπερβαλὼν τὰς πύλας ἐστρατοπέδευσε πρὸς Μυριάνδρῳ πόλει· καὶ τῆς νυκτὸς χειμῶν ἐπιγίγνεται σκληρὸς καὶ ὕδωρ τε ἐξ οὐρανοῦ καὶ πνεῦμα βίαιον· τοῦτο κατέσχευεν ἐν τῷ στρατοπέδῳ Ἀλέξανδρον.

Δαρεῖος δὲ τέως μὲν ξὺν τῇ στρατιᾷ διέτριβεν, ἐπι- 3
λεξάμενος τῆς Ἀσσυρίας γῆς πεδίων πάντῃ ἀναπεπταμέ-
νον καὶ τῷ τε πλήθει τῆς στρατιᾶς ἐπιτήδειον καὶ ἐνιπ-
πάσασθαι τῇ ἵππῳ ξύμφορον. καὶ τοῦτο τὸ χωρίον ξυνε-
βούλευσεν αὐτῷ μὴ ἀπολείπειν Ἀμύντας ὁ Ἀντιόχου, ὁ
παρ' Ἀλεξάνδρου αὐτόμολος· εἶναι γὰρ τὴν εὐρυχωρίαν
πρὸς τοῦ πλήθους τε καὶ τῆς σκευῆς τῶν Περσῶν. καὶ
ἔμεινε Δαρεῖος. ὥς δὲ Ἀλεξάνδρῳ πολλὴ μὲν ἐν Ταρσῷ 4
τριβὴ ἐπὶ τῇ νόσῳ ἐγίγνετο, οὐκ ὀλίγη δὲ ἐν Σόλοις, ἵνα
ἔθνέ τε καὶ ἐπόμενε, καὶ ἐπὶ τοὺς ὄρεινους Κίλικας διέ-
τριψεν ἐξελάσας, τοῦτο ἔσφηλε Δαρεῖον τῆς γνώμης· καὶ
αὐτός τε ὅ τι περ ἡδίστον ἦν δοξασθέν, ἐς τοῦτο οὐκ
ἀκουσίως ὑπήχθη καὶ ὑπὸ τῶν καθ' ἡδονὴν ξυνόντων
τε καὶ ξυνεσομένων ἐπὶ κακῷ τοῖς αἰε βασιλεύουσιν ἐπαι-
ρόμενος ἔγνω μηκέτι Ἀλέξανδρον ἐθέλειν προῖέναι τοῦ
πρόσω· ἀλλ' ὀκνεῖν γὰρ πυνθανόμενον ὅτι αὐτὸς προσ- 5
άγοι· καταπατήσειν τε τῇ ἵππῳ τῶν Μακεδόνων τὴν
στρατιὰν ἄλλος ἄλλοθεν αὐτῷ ἐπαίροντες ἐπέλεγον· καί-
τοι γε Ἀμύντας ἤξειν τε Ἀλέξανδρον ἰσχυρίζετο ὅπου ἂν
πύθηται Δαρεῖον ὄντα, καὶ αὐτοῦ προσμένειν ἐκέλευεν.
ἀλλὰ τὰ χεῖρω μᾶλλον, ὅτι καὶ ἐν τῷ παραυτίκα ἡδίω 6
ἀκοῦσαι ἦν, ἔπειθε· καί τι καὶ δαιμόνιον τυχὸν ἦγεν
αὐτὸν εἰς ἐκείνον τὸν χώρον οὐ μήτε ἐκ τῆς ἵππου πολλὴ
ὠφέλεια αὐτῷ ἐγένετο, μήτε ἐκ τοῦ πλήθους αὐτοῦ τῶν
τε ἀνθρώπων καὶ τῶν ἀκοντίων τε καὶ τοξευμάτων, μηδὲ
τὴν λαμπρότητα αὐτὴν τῆς στρατιᾶς ἐπιδείξαι ἡδυνηθῇ,

7 ἄλλὰ Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν εὐμαρῶς τὴν νίκην παρέδωκεν. ἐχοῖν γὰρ ἤδη καὶ Πέρσας πρὸς Μακεδόνων ἀφαιρεθῆναι τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχήν, καθάπερ οὖν Μῆδοι μὲν πρὸς Περσῶν ἀφηρέθησαν, πρὸς Μήδων δὲ ἔτι ἔμπροσθεν Ἀσσύριοι.

7 Ὑπερβαλὼν δὴ τὸ ὄρος Δαρεῖος τὸ κατὰ τὰς πύλας τὰς Ἀμανικὰς καλουμένας ὡς ἐπὶ Ἰσδὸν προῆγε· καὶ ἐγένετο κατόπιν Ἀλεξάνδρου λαθὼν. τὴν δὲ Ἰσδὸν κατασχών, ὅσους διὰ νόσον ὑπολελειμμένους αὐτοῦ τῶν Μακεδόνων κατέλαβε, τούτους χαλεπῶς αἰκισάμενος ἀπέκτεινεν· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν προῦχώρει ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Πίναρον. καὶ Ἀλέξανδρος ὡς ἤκουσεν ἐν τῷ ὀπίσθεν αὐτοῦ ὄντα Δαρεῖον, ἐπεὶ οὐ πιστὸς αὐτῷ ὁ λόγος ἐφαίνετο, ἀναβιβάσας εἰς τριακόντορον τῶν ἐταίρων τινὰς ἀποπέμπει ὀπίσω ἐπὶ Ἰσδόν, κατασκηφομένους εἰ τὰ ὄντα ἐξαγγέλλεται. οἱ δὲ ἀναπλεύσαντες τῇ τριακοντόρῳ, ὅτι κολπώδης ἦν ἡ ταύτη θάλασσα, μᾶλλον τι εὐπετῶς κατέμαθον αὐτοῦ στρατοπεδεύοντας τοὺς Πέρσας· καὶ ἀπαγγέλλουσιν Ἀλεξάνδρῳ ἐν χερσὶν εἶναι Δαρεῖον.

3 Ὁ δὲ συγκαλέσας στρατηγούς τε καὶ ἰλάρχας καὶ τῶν ξυμμάχων τοὺς ἡγεμόνας παρεκάλει θαρρεῖν μὲν ἐκ τῶν ἤδη σφίσι καλῶς κεκινδυνευμένων καὶ ὅτι πρὸς νενικημένους ὁ ἀγὼν νενικηκόσιν αὐτοῖς ἔσται καὶ ὅτι ὁ θεὸς ὑπὲρ σφῶν στρατηγεῖ ἄμεινον, ἐπὶ νοῦν Δαρεῖον ἀγαγὼν καθειρῆσαι τὴν δύναμιν ἐκ τῆς εὐρυχωρίας ἐς τὰ στενόπορα, ἵνα σφίσι μὲν ξύμμετρον τὸ χωρίον ἀναπτύξαι τὴν φάλαγγα, τοῖς δὲ ἀχρεῖον τὸ πλῆθος [ὅτι] ἔσται τῇ μάχῃ, 4 οὔτε τὰ σώματα οὔτε τὰς γνώμας παραπλησίους. Μακεδόνας τε γὰρ Πέρσας καὶ Μῆδοις, ἐκ πάνυ πολλοῦ τρωφῶσιν, αὐτούς ἐν τοῖς πόνοις τοῖς πολεμικοῖς πάλαι ἤδη μετὰ κινδύνων ἀσκουμένους, ἄλλως τε καὶ δούλοις ἀν-

θρώποις ἐλευθέρους, ἐς χεῖρας ἤξιν· ὅσοι τε Ἕλληνες
 Ἕλλησιν, οὐχ ὑπὲρ τῶν αὐτῶν μαχεῖσθαι, ἀλλὰ τοὺς
 μὲν ξὺν Δαρείῳ ἐπὶ μισθῷ καὶ οὐδὲ τούτῳ πολλῷ κιν-
 δυνεύοντας· τοὺς δὲ ξὺν σφίσι, ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος ἐκόν-
 τας ἀμυνομένους· βαρβάρων τε αὖ Θρᾶκας καὶ Παίονας 5
 καὶ Ἰλλυριοὺς καὶ Ἀγριᾶνας τοὺς εὐρωσσοτάτους τε τῶν
 κατὰ τὴν Εὐρώπην καὶ μαχιμωτάτους πρὸς τὰ ἀπονώ-
 τατά τε καὶ μαλακώτατα τῆς Ἀσίας γένη ἀντιτάξεσθαι·
 ἐπὶ δὲ Ἀλέξανδρον ἀντιστρατηγεῖν Δαρείῳ. ταῦτα μὲν 6
 οὖν ἐς πλεονεξίαν τοῦ ἀγῶνος ἐπεξήει. τὰ δὲ ἅθλα ὅτι
 μεγάλα ἔσται σφίσι τοῦ κινδύνου ἐπεδείκνυνεν. οὐ γὰρ
 τοὺς σατράπας τοὺς Δαρείου ἐν τῷ τότε κρατήσειν, οὐδὲ
 τὴν ἵππον τὴν ἐπὶ Γρανικῷ ταχθεῖσαν, οὐδὲ τοὺς δισμυ-
 ρίους ξένους τοὺς μισθοφόρους, ἀλλὰ Περσῶν τε ὅτι περ
 ὄφελος καὶ Μήδων καὶ ὅσα ἄλλα ἔθνη Πέρσαις καὶ Μή-
 δοις ὑπήκοα ἐποικεῖ τὴν Ἀσίαν καὶ αὐτὸν μέγαν βασιλέα
 παρόντα, καὶ ὥς οὐδὲν ὑπολειφθήσεται σφίσι ἐπὶ τῷδε
 τῷ ἀγῶνι ὅτι μὴ κρατεῖν τῆς Ἀσίας ξυμπάσης καὶ πέρας
 τοῖς πολλοῖς πόνοις ἐπιθεῖναι. ἐπὶ τούτοις δὲ τῶν τε εἰς 7
 τὸ κοινὸν ξὺν λαμπρότητι ἤδη πεπραγμένων ὑπεμίμνη-
 σκε καὶ εἰ δὴ τῷ ἰδίᾳ τι διαπρεπὲς ἐς κάλλος τετολμημέ-
 νον, ὀνομαστὶ ἕκαστον ἐπὶ τῷ ἔργῳ ἀνακαλῶν. καὶ τὸ
 αὐτοῦ οὐκ ἀκίνδυνον ἐν ταῖς μάχαις ὥς ἀνεπαχθέστατα
 ἐπεξήει. λέγεται δὲ καὶ Ξενοφῶντος καὶ τῶν ἅμα Ξενο- 8
 φῶντι μυρίων ἐς μνήμην ἐλθεῖν, ὥς οὐδέν τι οὔτε κατὰ
 πλῆθος οὔτε κατὰ τὴν ἄλλην ἀξίωσιν σφίσι ἐπεικότες,
 οὐδὲ ἱππέων αὐτοῖς παρόντων Θεσσαλῶν, οὐδὲ Βοιωτῶν
 ἢ Πελοποννησίων, οὐδὲ Μακεδόνων ἢ Θρακῶν, οὐδ'
 ὅση ἄλλη σφίσι ἵππος ξυντέτακται, οὐδὲ τοξοτῶν ἢ
 σφενδονητῶν, ὅτι μὴ Κρητῶν ἢ Ροδίων ὀλίγων, καὶ τού-
 των ἐν τῷ κινδύνῳ ὑπὸ Ξενοφῶντος αὐτοσχεδιασθέντων,
 οἱ δὲ βασιλέα τε ξὺν πάσῃ τῇ δυνάμει πρὸς Βαβυλῶνι 9

αὐτῇ ἐτρέψαντο καὶ ἔθνη ὅσα κατιόντων εἰς τὸν Εὐξει-
νον πόντον καθ' ὁδὸν σφισιν ἐπεγένετο νικῶντες ἐπὶ ἡλ-
θον· ὅσα τε ἄλλα ἐν τῷ τοιῷδε πρὸ τῶν κινδύνων ἐς
παράκλησιν ἀνδράσιν ἀγαθοῖς ἐξ ἀγαθοῦ ἡγεμόνος παρ-
αινεῖσθαι εἰκός. οἱ δὲ ἄλλος ἄλλοθεν δεξιούμενοί τε τὸν
βασιλέα καὶ τῷ λόγῳ ἐπαίροντες ἄγειν ἤδη ἐκέλευον.

- 8 Ὁ δὲ τότε μὲν δειπνοποιεῖσθαι παραγγέλλει· προ-
πέμπει δὲ ὥς ἐπὶ τὰς πύλας τῶν τε ἱππέων ὀλίγους καὶ
τῶν τοξοτῶν προκατασκευασμένους τὴν ὁδὸν τὴν ὀπίσω·
καὶ αὐτὸς τῆς νυκτὸς ἀναλαβὼν τὴν στρατιὰν πᾶσαν ἦει,
2 ὥς κατασχεῖν αὐτῆς τὰς πύλας. ὥς δὲ ἀμφὶ μέσας νύκτας
ἐκράτησεν αὐτῆς τῶν παρόδων, ἀνέπανε τὴν στρατιὰν
τὸ λοιπὸν τῆς νυκτὸς αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πετρῶν, προφυλα-
κὰς ἀκριβεῖς καταστησάμενος. ὑπὸ δὲ τὴν ἑω κατῆει ἀπὸ
τῶν πυλῶν κατὰ τὴν ὁδόν· καὶ ἕως μὲν πάντῃ στενόπορα
ἦν τὰ χωρία, ἐπὶ κέρως ἦγεν· ὥς δὲ διεχώρει ἐς πλάτος,
ἀνέπτυσεν αἰὲ τὸ κέρας ἐς φάλαγγα, ἄλλην καὶ ἄλλην
τῶν ὀπλιτῶν τάξιν παράγων, τῇ μὲν ὥς ἐπὶ τὸ ὄρος, ἐν
3 ἀριστερεῇ δὲ ὥς ἐπὶ τὴν θάλασσαν. οἱ δὲ ἱππεῖς αὐτῷ
τέως μὲν κατόπιν τῶν πεζῶν τεταγμένοι ἦσαν, ὥς δὲ ἐς
τὴν εὐρυχωρίαν προήεσαν, συνέτασεν ἤδη τὴν στρατιὰν
ὥς ἐς μάχην, πρῶτους μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρας πρὸς τῷ
ὄρει τῶν πεζῶν τό τε ἄγλημα καὶ τοὺς ὑπασπιστάς, ὧν
ἡγεῖτο Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος, ἐχομένην δὲ τούτων
τὴν Κοίνου τάξιν, ἐπὶ δὲ τούτοις τὴν Περδίκκου. οὗτοι
μὲν ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον τῶν ὀπλιτῶν ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ ἀρ-
4 ξαμένῳ τεταγμένοι ἦσαν. ἐπὶ δὲ τοῦ εὐωνύμου πρῶτη
μὲν ἡ Ἀμύντου τάξις ἦν, ἐπὶ δὲ ἡ Πτολεμαίου, ἐχομένη
δὲ ταύτης ἡ Μελεάγρου. τοῦ δὲ εὐωνύμου τοῖς πεζοῖς
μὲν Κράτερος ἐπετέτακτο ἄρχειν, τοῦ δὲ ξύμπαντος εὐω-
νύμου Παρμενίων ἡγεῖτο· καὶ παρήγγελλτο αὐτῷ μὴ ἀπο-
λείπειν τὴν θάλασσαν, ὥς μὴ κνκλωθεῖεν ἐκ τῶν βαρ-

βάρων, ὅτι πάντα ὑπερφαλαγγήσειν αὐτῶν διὰ πλήθος μελλον.

Δαρεῖος δέ, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη αὐτῷ προσάγων ἤδη 5 Ἀλέξανδρος ὡς ἐς μάχην, τῶν μὲν ἱππέων διαβιβάζει πέραν τοῦ ποταμοῦ τοῦ Πινάρου ἐς τρισμυρίους μάλιστα τὸν ἀριθμὸν καὶ μετὰ τούτων τῶν ψιλῶν ἐς δισμυρίους, ὅπως τὴν λοιπὴν δύναμιν καθ' ἡσυχίαν συντάξει. καὶ 6 πρῶτους μὲν τοῦ ὀπλιτικοῦ τοὺς Ἕλληνας τοὺς μισθοφόρους ἔταξεν ἐς τρισμυρίους κατὰ τὴν φάλαγγα τῶν Μακεδόνων· ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν Καρδάκων καλουμένων ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐς ἑξακισμυρίους· ὀπλῖται δὲ ἦσαν καὶ οὗτοι. τοσούτους γὰρ ἐπὶ φάλαγγος ἀπλῆς ἐδέχετο τὸ χωρίον ἵνα ἐτάσσοντο. ἐπέταξε δὲ καὶ τῷ ὄρει τῷ ἐν ἀρι- 7 στερεῇ σφῶν κατὰ τὸ Ἀλεξάνδρου δεξιὸν ἐς δισμυρίους· καὶ τούτων ἔστιν οἱ κατὰ νότου ἐγένοντο τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς. τὸ γὰρ ὄρος ἵνα ἐπετάχθησαν πῇ μὲν διεχώρει ἐς βάθος καὶ κολπῶδές τι αὐτοῦ ὥσπερ ἐν θαλάσῃ ἐγίνετο· ἔπειτα ἐς ἐπικαμπὴν προῖον τοὺς ἐπὶ ταῖς ὑπωρεΐαις τεταγμένους κατόπιν τοῦ δεξιοῦ κέρως τοῦ Ἀλεξάνδρου ἐποίει. τὸ δὲ ἄλλο πλήθος αὐτοῦ ψιλῶν τε καὶ 8 ὀπλιτῶν, κατὰ ἔθνη συντεταγμένον ἐς βάθος οὐκ ὠφέλιμον, ὀπισθεν ἦν τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων καὶ τοῦ ἐπὶ φάλαγγος τεταγμένου βαρβαρικοῦ. ἐλέγετο γὰρ ἡ πᾶσα ἡ ξὺν Δαρείῳ στρατιὰ μάλιστα ἐς ἑξήκοντα μυριάδας μαχίμους εἶναι.

Ἀλέξανδρος δέ, ὡς αὐτῷ πρόσω ἰόντι τὸ χωρίον διέ- 9 σκευ ὀλίγον ἐς πλάτος, παρήγαγε τοὺς ἱππέας, τοὺς τε ἑταίρους καλουμένους καὶ τοὺς Θεσσαλοὺς καὶ τοὺς Μακεδόνας. καὶ τούτους μὲν ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρα ἅμα οἱ ἔταξε· τοὺς δὲ ἐκ Πελοποννήσου καὶ τὸ ἄλλο τὸ συμμαχικὸν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πέμπει ὡς Παρμενίωνα.

Δαρεῖος δέ, ὡς συντεταγμένη ἤδη ἦν αὐτῷ ἡ φάλαγξ, 10

τοὺς ἱππέας οὕστινας πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τῷδε προτετά-
χει ὅπως ἀσφαλῶς αὐτῷ ἢ ἔκταξις τῆς στρατιᾶς γένοιτο,
ἀνεκάλεσεν ἀπὸ ξυνθήματος. καὶ τούτων τοὺς μὲν πολ-
λοὺς ἐπὶ τῷ δεξιῷ κέρα πρὸς τῇ θαλάσῃ κατὰ Παρμενίωνα
ἔταξεν, ὅτι ταύτῃ μᾶλλον τι ἱππάσιμᾶ ἦν· μέρος δέ τι
11 αὐτῶν καὶ ἐπὶ τὸ εὐώνυμον πρὸς τὰ ὄρη παρήγαγεν. ὥς
δὲ ἀχρεῖοι ἐνταῦθα διὰ στενότητα τῶν χωρίων ἐφαίνον-
το, καὶ τούτων τοὺς πολλοὺς παριππεῦσαι ἐπὶ τὸ δεξιὸν
κέρας σφῶν ἐκέλευσεν. αὐτὸς δὲ Δαρεῖος τὸ μέσον τῆς
πάσης τάξεως ἐπέιχε, καθάπερ νόμος τοῖς Περσῶν βασι-
λεῦσι τετάχθαι· καὶ τὸν νοῦν τῆς τάξεως ταύτης Ξενο-
φῶν ὁ τοῦ Γρύλλου ἀναγέγραφεν.

9 Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος κατιδὼν ὀλίγου πᾶσαν τὴν
τῶν Περσῶν ἵππον μετακεχωρηκυῖαν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον
τὸ ἑαυτοῦ ὥς πρὸς τὴν θάλασσαν, αὐτῷ δὲ τοὺς Πελο-
ποννησίους μόνους καὶ τοὺς ἄλλους τῶν ξυμμάχων ἱπ-
πέας ταύτῃ τεταγμένους, πέμπει κατὰ τάχος τοὺς Θεσ-
σαλοὺς ἱππέας ἐπὶ τὸ εὐώνυμον, κελεύσας μὴ πρὸ τοῦ
μετώπου τῆς πάσης τάξεως παριππεῦσαι, τοῦ μὴ κατα-
φανεῖς τοῖς πολεμίοις γενέσθαι μεταχωροῦντας, ἀλλὰ
2 κατόπιν τῆς φάλαγγος ἀφανῶς διελθεῖν. προέταξε δὲ τῶν
μὲν ἱππέων κατὰ τὸ δεξιὸν τοὺς προδρόμους, ὧν ἡγεῖτο
Πρωτόμαχος, καὶ τοὺς Παίονας, ὧν ἡγεῖτο Ἀρίστων·
τῶν δὲ πεζῶν τοὺς τοξότας, ὧν ἡρχεν Ἀντίοχος· τοὺς δὲ
Ἀγριαῖνας, ὧν ἡρχεν Ἀτταλος, καὶ τῶν ἱππέων τινὰς καὶ
τῶν τοξοτῶν ἐς ἐπικαμπὴν πρὸς τὸ ὄρος τὸ κατὰ νώτου
ἔταξεν, ὥστε κατὰ τὸ δεξιὸν αὐτῷ τὴν φάλαγγα ἐς δύο
κέρата διέχουσιν τετάχθαι, τὸ μὲν ὥς πρὸς Δαρεῖον τε
καὶ τοὺς πέραν τοῦ ποταμοῦ τοὺς πάντας Πέρσας· τὸ δὲ
ὥς πρὸς τοὺς ἐπὶ τῷ ὄρει κατὰ νώτου σφῶν τεταγμένους.
3 τοῦ δὲ εὐωνύμου προετάχθησαν τῶν μὲν πεζῶν οἱ τε
Κοῦντες τοξόται καὶ οἱ Θοράκες, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης· πρὸ

τούτων δὲ ἢ ἵππος ἢ κατὰ τὸ εὐώνυμον. οἱ δὲ μισθοφόροι ξένοι πᾶσιν ἐπετάχθησαν. ἐπεὶ δὲ οὔτε πυκνὴ αὐτῷ ἢ φάλαγξ κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ ἑαυτοῦ ἐφαίνετο, πολὺ τε ταύτῃ ὑπερφαλαγγήσειν οἱ Πέρσαι ἐδόκουν, ἐκ τοῦ μέσου ἐκέλευσε δύο ἱλας τῶν ἐταίρων, τὴν τε Ἀνθεμουσίαν, ἧς ἰλάρχης ἦν Περοΐδας ὁ Μενεσθέως, καὶ τὴν Λευγαίαν καλουμένην, ἧς ἡγεῖτο Παντόρδανος ὁ Κλεάνδρου, ἐπὶ τὸ δεξιὸν ἀφανῶς παρελθεῖν. καὶ τοὺς τοξό- 4
τας δὲ καὶ μέρος τῶν Ἀγριάνων καὶ τῶν Ἑλλήνων μισθοφόρων ἔστιν οὓς κατὰ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ ἐπὶ μετώπου παραγαγὼν ἐξέτεινεν ὑπὲρ τὸ τῶν Περσῶν κέρασ τὴν φάλαγγα. ἐπεὶ γὰρ οἱ ὑπὲρ τοῦ ὅρους τεταγμένοι οὔτε κατήεσαν, ἐκδρομῆς τε ἐπ' αὐτοὺς τῶν Ἀγριάνων καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγων κατὰ πρόσταξιν Ἀλεξάνδρου γενομένης ῥαδίως ἀπὸ τῆς ὑπωρείας ἀνασταλέντες ἐς τὸ ἄκρον ἀνέφυγον, ἔγνω καὶ τοῖς κατ' αὐτοὺς τεταγμένοις δυνατὸν ὃν χρήσασθαι ἐς ἀναπλήρωσιν τῆς φάλαγγος· ἐκείνοις δὲ ἱππέας τριακοσίους ἐπιτάξαι ἐξήρκεσεν.

Οὕτω δὴ τεταγμένους χρόνον μὲν τινα προῆγεν 10
αναπαύων, ὥστε καὶ πάνυ ἔδοξε σχολαία γενέσθαι αὐ-
τῶν ἢ πρόσδοδος. τοὺς γὰρ βαρβάρους, ὅπως τὰ πρῶτα ἐτάχθησαν, οὐκέτι ἀντεπῆγε Δαρεῖος, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ ταῖς ὄχταις, πολλαχῇ μὲν ἀποκρήμυοις οὔσαις, ἔστι δὲ ὅπου καὶ χάρακα παρατείνας αὐταῖς, ἵνα εὐεφο-
δότερα ἐφαίνετο, οὕτως ἔμενεν. καὶ ταύτῃ εὐθὺς δῆλος ἐγένετο τοῖς ἀμφ' Ἀλέξανδρον τῇ γνώμῃ δεδολωμένος. ὥς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν τὰ στρατόπεδα, ἐνταῦθα παριππεύων 2
πάντῃ Ἀλέξανδρος παρεκάλει ἄνδρας ἀγαθοὺς γίνεσθαι, οὐ τῶν ἡγεμόνων μόνον τὰ ὀνόματα ξὺν τῷ πρέποντι κόσμῳ ἀνακαλῶν, ἀλλὰ καὶ ἰλάρχας καὶ λοχαγοὺς ὀνομαστὶ καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων ὅσοι κατ' ἀξίω-
σιν ἢ τινα ἀρετὴν γνωριμώτεροι ἦσαν· καὶ αὐτῷ παντα-

χόθεν βοή ἐγίνετο μὴ διατρίβειν, ἀλλὰ ἐσβάλλειν ἐς τοὺς
 3 πολεμίους. ὁ δὲ ἦγεν ἐν τάξει ἔτι, τὰ μὲν πρῶτα, καί-
 περ ἐν ἀπόπτῳ ἤδη ἔχων τὴν Δαρείου δύναμιν, βάδην,
 τοῦ μὴ διασπασθῆναι τι ἐν τῇ ξυντονωτέρᾳ πορείᾳ κυ-
 μῆναν τῆς φάλαγγος· ὥς δὲ ἐντὸς βέλους ἐγίνοντο,
 πρῶτοι δὴ οἱ κατ' Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπὶ
 τοῦ δεξιοῦ τεταγμένος δρόμῳ ἐς τὸν ποταμὸν ἐνέβαλον,
 ὥς τῇ τε ὀξύτητι τῆς ἐφόδου ἐκπλήξαι τοὺς Πέρσας καὶ
 τοῦ θᾶσσον ἐς χεῖρας ἐλθόντας ὀλίγα πρὸς τῶν τοξοτῶν
 4 βλάβεσθαι. καὶ ξυνέβη ὅπως εἰκασεν Ἀλέξανδρος.
 εὐθύς γὰρ ὥς ἐν χερσὶν ἡ μάχη ἐγένετο, τρέπονται τοῦ
 Περσικοῦ στρατεύματος οἱ τῷ ἀριστερῷ κέρα ἐπιτεταγμέ-
 νοι· καὶ ταύτῃ μὲν λαμπρῶς ἐνίκα Ἀλέξανδρός τε καὶ
 οἱ ἀμφ' αὐτόν· οἱ δὲ Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι οἱ σὺν Δα-
 ρείῳ, ἣ διέσχε τῶν Μακεδόνων ἡ φάλαγξ ὥς ἐπὶ τὸ δε-
 5 ξιὸν κέρα παραρραγεῖσα, ὅτι Ἀλέξανδρος μὲν σπουδῇ
 ἐς τὸν ποταμὸν ἐμβαλὼν καὶ ἐν χερσὶ τὴν μάχην ποιή-
 σας ἐξώθει ἤδη τοὺς ταύτῃ τεταγμένους τῶν Περσῶν,
 οἱ δὲ κατὰ μέσον τῶν Μακεδόνων οὔτε τῇ ἴσῃ σπουδῇ
 ἤψαντο τοῦ ἔργου καὶ πολλαχῇ κρημνώδεσι ταῖς ὄχταις
 ἐντυγχάνοντες τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγος οὐ δυνατοὶ
 ἐγένοντο ἐν τῇ αὐτῇ τάξει διασώσασθαι, ταύτῃ ἐμβάλ-
 λουσιν οἱ Ἕλληνες τοῖς Μακεδόσιν ἢ μάλιστα διεσπα-
 6 σμένην αὐτοῖς τὴν φάλαγγα κατεῖδον. καὶ τὸ ἔργον ἐν-
 ταῦθα καρτερόν ἦν, τῶν μὲν ἐς τὸν ποταμὸν ἀπώ-
 σασθαι τοὺς Μακεδόνας καὶ τὴν νίκην τοῖς ἤδη φεύγουσι
 σφῶν ἀνασώσασθαι· τῶν Μακεδόνων δὲ τῆς τε Ἀλε-
 ξάνδρου ἤδη φαινομένης εὐπραγίας μὴ λειφθῆναι καὶ
 τὴν δόξαν τῆς φάλαγγος, ὥς ἀμάχου δὴ ἐς τὸ τότε δια-
 7 βεβοημένης, μὴ ἀφανίσαι. καὶ τι καὶ τοῖς γένεσι τῷ τε
 Ἑλληνικῷ καὶ τῷ Μακεδονικῷ φιλοτιμίας ἐνέπεσεν ἐς
 ἀλλήλους. καὶ ἐνταῦθα πίπτει Πτολεμαῖός τε ὁ Σελεύ-

κου, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ἄλλοι ἐς εἴκοσι μάλιστα καὶ ἑκατὸν τῶν οὐκ ἡμελημένων Μακεδόνων.

Ἐν τούτῳ δὲ αἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τάξεις, τετραμ- 11
μένους ἤδη τοὺς κατὰ σφᾶς τῶν Περσῶν ὀρῶντες, ἐπὶ
τοὺς ξένους τε τοὺς μισθοφόρους τοὺς Δαρείου καὶ τὸ
πονούμενον σφῶν ἐπικάμψαντες ἀπὸ τε τοῦ ποταμοῦ
ὀπώσαντο αὐτούς, καὶ κατὰ τὸ παρέρρωγός τοῦ Περσικοῦ
στρατεύματος ὑπερφαλαγγήσαντες ἐς τὰ πλάγια ἐμβεβλη-
κότες ἤδη ἔκοπτον τοὺς ξένους· καὶ οἱ ἵππεῖς δὲ οἱ τῶν 2
Περσῶν κατὰ τοὺς Θετταλοὺς τεταγμένοι οὐκ ἔμειναν
ἐντὸς τοῦ ποταμοῦ ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, ἀλλ' ἐπιδιαβάντες
εὐρώστως ἐνέβαλλον εἰς τὰς Ἰλας τῶν Θετταλῶν· καὶ ταύτη
ξυνέσθη ἵππομαχία καρτερά· οὐδὲ πρόσθεν ἐνέκλιναν οἱ
Πέρσαι πρὶν Δαρεῖόν τε πεφευγότα ἥσθοντο καὶ πρὶν
ἀπορραγῆναι σφῶν τοὺς μισθοφόρους συγκοπέντας ὑπὸ
τῆς φάλαγγος. τότε δὲ ἤδη λαμπρά τε καὶ ἐκ πάντων 3
ἡ φυγὴ ἐρίγνετο· καὶ οἱ τε τῶν Περσῶν ἵπποι ἐν τῇ
ἀναχωρήσει ἐκακοπάθουν, βαρέως ὀπλισμένους τοὺς
ἀμβάτας σφῶν φέροντες, καὶ αὐτοὶ οἱ ἵππεῖς κατὰ στενὰς
ὁδοὺς πλήθει τε πολλοὶ καὶ πεφοβημένως σὺν ἀταξία
ἀποχωροῦντες οὐ μείον ὑπ' ἀλλήλων καταπατούμενοι
ἢ πρὸς τῶν διωκόντων πολεμίων ἐβλάπτοντο. καὶ οἱ
Θεσσαλοὶ εὐρώστως αὐτοῖς ἐπέκειντο, ὥστε οὐ μείον
ἢ ὡς πεζῶν φόνος ἐν τῇ φυγῇ τῶν ἱππέων ἐρίγνετο.

Δαρεῖος δέ, ὡς αὐτῷ τὸ πρῶτον ὑπ' Ἀλεξάνδρου 4
ἐφοβήθη τὸ κέρας τὸ εὐώνυμον καὶ ταύτῃ ἀπορρηγνύ-
μενον κατεῖδε τοῦ ἄλλου στρατοπέδου, εὐθύς ὡς εἶχεν
ἐπὶ τοῦ ἄρματος σὺν τοῖς πρώτοις ἔφευγε. καὶ ἔστε μὲν 5
ὁμαλοῖς χωρίοις ἐν τῇ φυγῇ ἐνετύγχανεν, ἐπὶ τοῦ ἄρματος
διεσώζετο· ὡς δὲ φάραγξί τε καὶ ἄλλαις δυσχωρίαις ἐνέ-
κυρσε, τὸ μὲν ἄρμα ἀπολείπει αὐτοῦ καὶ τὴν ἀσπίδα καὶ
τὸν κἀνδυν ἐκδύς· ὁ δὲ καὶ τὸ τόξον ἀπολείπει ἐπὶ τοῦ

ἄρματος· αὐτὸς δὲ ἵππου ἐπιβάς ἔφευγε· καὶ ἡ νύξ οὐ
 διὰ μακροῦ ἐπιγενομένη ἀφείλετο αὐτὸν τὸ πρὸς Ἀλε-
 6 ξάνδρου ἀλῶναι. Ἀλέξανδρος γὰρ ἔσπευ μὲν φάος ἦν
 ἀνὰ κράτος ἐδίωκεν· ὥς δὲ συνεσκόταξέ τε ἤδη καὶ τὰ
 πρὸ ποδῶν ἀφανῆ ἦν, ἐς τὸ ἔμπαλιν ἀπετρέπετο ὥς ἐπὶ
 τὸ στρατόπεδον, τὸ μέντοι ἄρμα τὸ Δαρείου ἔλαβε καὶ
 7 τὴν ἀσπίδα ἐπ' αὐτῷ καὶ τὸν κἀνδυν καὶ τὸ τόξον. καὶ
 γὰρ καὶ ἡ δίωξις βραδυτέρα αὐτῷ ἐγεγόνει, ὅτι ἐν τῇ
 πρώτῃ παραρρηξεί τῆς φάλαγγος ἐπιστρέψας καὶ αὐτὸς
 οὐ πρόσθεν ἐς τὸ διώκειν ἐτρέπετο πρὶν τοὺς τε
 μισθοφόρους τοὺς ξένους καὶ τὸ τῶν Περσῶν ἱππικὸν
 ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀπωσθέντας κατεῖδε.

8 Τῶν δὲ Περσῶν ἀπέθανον Ἀρσάμης μὲν καὶ Ῥεομί-
 θρης καὶ Ἀτιζύης τῶν ἐπὶ Γρανικῷ ἡγησαμένων τοῦ
 ἱππικοῦ· ἀποθνήσκει δὲ καὶ Σαβάκης ὁ Αἰγύπτου
 σατράπης καὶ Βουβάκης τῶν ἐντίμων Περσῶν· τὸ δὲ
 ἄλλο πλῆθος εἰς δέκα μάλιστα μυριάδας καὶ ἐν τούτοις
 ἱππεῖς ὑπὲρ τοὺς μυρίους, ὥστε λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λά-
 γου, ξυνεπισπόμενος τότε Ἀλεξάνδρῳ, τοὺς μετὰ σφῶν
 διώκοντας Δαρεῖον, ὥς ἐπὶ φάραγγί τινι ἐν τῇ διώξει
 9 ἐγένοντο, ἐπὶ τῶν νεκρῶν διαβῆναι τὴν φάραγγα. τό τε
 στρατόπεδον τὸ Δαρείου εὐθύς ἐξ ἐφόδου ἐάλω καὶ
 ἡ μήτηρ καὶ ἡ γυνή, αὐτὴ δὲ καὶ ἀδελφὴ Δαρείου, καὶ
 υἱὸς Δαρείου νήπιος· καὶ θυγατέρες δύο ἐάλωσαν καὶ
 ἄλλαι ἀμφ' αὐτὰς Περσῶν τῶν ὁμοτίμων γυναῖκες οὐ
 πολλαί. οἱ γὰρ ἄλλοι Πέρσαι τὰς γυναῖκας σφῶν ξὺν τῇ
 10 ἄλλῃ κατασκευῇ ἐς Δαμασκὸν ἔτυχον ἐσταλκότες· ἐπεὶ
 καὶ Δαρεῖος τῶν τε χρημάτων τὰ πολλὰ καὶ ὅσα ἄλλα
 μεγάλῳ βασιλεῖ ἐς πολυτελεῆ δίαιταν καὶ στρατευομένῳ
 ὅμως συνέπεται πεπόμεφει ἐς Δαμασκόν, ὥστε ἐν τῷ
 στρατεύματι οὐ πλείονα ἢ τρισχίλια τάλαντα ἐάλω.
 ἀλλὰ καὶ τὰ ἐν Δαμασκῷ χρήματα ὀλίγον ὕστερον ἐάλω

ὑπὸ Παρμενίωνος ἐπ' αὐτὸ τοῦτο σταλέντος. τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ ἐκείνῃ ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθηναίοις Νικοκράτους μηνὸς Μαιμακτηριῶνος.

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, καίπερ τετρωμένος τὸν μηρὸν **12** ξίφει Ἀλέξανδρος, ὁ δὲ τοὺς τραυματίας ἐπῆλθε, καὶ τοὺς νεκροὺς ξυναγαγὼν ἔθαψε μεγαλοπρεπῶς σὺν τῇ δυνάμει πάσῃ ἐκτεταγμένη λαμπρότατα ὥς ἐς πόλεμον· καὶ λόγῳ τε ἐπεκόσμησεν ὅσοις τι διαπρεπὲς ἔργον ἐν τῇ μάχῃ ἢ αὐτὸς ξυνέγνω εἰργασμένον ἢ ἀκοῇ συμφωνούμενον ἔμαθε· καὶ χρημάτων ἐπιδόσει ὥς ἐκάστους σὺν τῇ ἀξίᾳ ἐτίμησε. καὶ Κιλικίας μὲν ἀποδεικνύει σατράπην **2** Βάλακρον τὸν Νικάνορος, ἓνα τῶν σωματοφυλάκων τῶν βασιλικῶν· ἀντὶ δὲ τούτου ἐς τοὺς σωματοφύλακας κατέλεξε Μένητα τὸν Διουνσίου· ἀντὶ δὲ Πτολεμαίου τοῦ Σελεύκου τοῦ ἀποθανόντος ἐν τῇ μάχῃ Πολυσπέρχοντα τὸν Σιμμίου ἄρχειν ἀπέδειξε τῆς ἐκείνου τάξεως. καὶ Σολεῦσι τὰ τε πεντήκοντα τάλαντα ἃ ἔτι ἐνδεᾶ ἦν ἐκ τῶν ἐπιβληθέντων σφίσι χρημάτων ἀνῆκε καὶ τοὺς ὁμήρους ἀπέδωκεν.

Ὁ δὲ οὐδὲ τῆς μητρὸς τῆς Δαρείου οὐδὲ τῆς γυναικὸς **3** ἢ τῶν παίδων ἡμέλησεν. ἀλλὰ λέγουσί τινες τῶν τὰ Ἀλεξάνδρου γραφάντων, τῆς νυκτὸς αὐτῆς ἢ ἀπὸ τῆς διώξεως τῆς Δαρείου ἐπανῆκεν ἐς τὴν σκηνὴν παρελθόντα αὐτὸν τὴν Δαρείου, ἣτις αὐτῷ ἐξηρημένη ἦν, ἀκοῦσαι γυναικῶν οἰμωγὴν καὶ ἄλλον τοιοῦτον θόρυβον οὐ πόρρω τῆς σκηνῆς· πυθέσθαι οὖν αἵτινες γυναικες **4** καὶ ἀνθ' ὅτου οὕτως ἐγγὺς παρασκηνοῦσαι· καὶ τινα ἐξαγγεῖλαι, ὅτι, ὦ βασιλεῦ, ἡ μήτηρ τε καὶ ἡ γυνὴ Δαρείου καὶ οἱ παῖδες, ὥς ἐξηγγέλθη αὐταῖς ὅτι τὸ τόξον τε τοῦ Δαρείου ἔχεις καὶ τὸν κίνδυνον τὸν βασιλικὸν καὶ ἡ ἀσπίς ὅτι κεκόμισται ὀπίσω ἡ Δαρείου ὥς ἐπὶ τεθνεῶτι Δαρείῳ ἀνοιμώζουσι. ταῦτα ἀκούσαντα Ἀλέ- **5**

ξανδρον πέμψαι πρὸς αὐτὰς Λεοννάτον, ἓνα τῶν ἐταίρων, ἐντειλάμενον φράσαι ὅτι ξῆ Δαρεῖος· τὰ δὲ ὅπλα καὶ τὸν κἀνδυν ὅτι φεύγων ἀπέλιπεν ἐπὶ τῷ ἄρματι καὶ ταῦτα ὅτι μόνα ἔχει Ἀλέξανδρος. καὶ Λεοννάτον παρελθόντα ἐς τὴν σκηνὴν τὰ τε περὶ Δαρείου εἶπεν καὶ ὅτι τὴν θεράπειαν αὐταῖς ξυγγωρεῖ Ἀλέξανδρος τὴν βασιλικὴν καὶ τὸν ἄλλον κόσμον καὶ καλεῖσθαι βασιλίσσας, ἐπεὶ οὐδὲ κατὰ ἔχθραν οἱ γενέσθαι τὸν πόλεμον πρὸς Δαρεῖον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς τῆς Ἀσίας διαπεπολεμῆσθαι ἐννόμως.

6 ταῦτα μὲν Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος λέγουσι· λόγος δὲ ἔχει καὶ αὐτὸν Ἀλέξανδρον τῇ ὑστεραίᾳ παρελθεῖν εἰσω ξὺν Ἡφαιστίωνι μόνῳ τῶν ἐταίρων· καὶ τὴν μητέρα τὴν Δαρείου, ἀμφιγνοήσασαν ὅστις ὁ βασιλεὺς εἶη αὐτοῖν, ἐστάλθαι γὰρ ἄμφω τῷ αὐτῷ κόσμῳ, τὴν δὲ Ἡφαιστίωνι προσελθεῖν καὶ προσκυνῆσαι, ὅτι μείζων αὐτῇ ἐφάνη

7 ἐκεῖνος. ὥς δὲ ὁ Ἡφαιστίων τε ὀπίσω ὑπεχώρησε καὶ τις τῶν ἀμφ' αὐτήν, τὸν Ἀλέξανδρον δείξας, ἐκείνον ἔφη εἶναι Ἀλέξανδρον, τὴν μὲν καταιδεσθεῖσαν τῇ διαμαρτίᾳ ὑποχωρεῖν, Ἀλέξανδρον δὲ οὐ φάναι αὐτήν

8 ἀμαρτεῖν· καὶ γὰρ καὶ ἐκείνον εἶναι Ἀλέξανδρον. καὶ ταῦτα ἐγὼ οὐθ' ὥς ἀληθῆ οὔτε ὥς πάντῃ ἄπιστα ἀνέγραψα. ἀλλ' εἴτε οὕτως ἐπράχθη ἐπαινω Ἀλέξανδρον τῆς τε ἐς τὰς γυναικας κατοικτίσεως καὶ τῆς εἰς τὸν ἐταῖρον πίστεως καὶ τιμῆς· εἴτε πιθανὸς δοκεῖ τοῖς συγγράψασιν Ἀλέξανδρος ὥς καὶ ταῦτα ἂν πράξας καὶ εἰπὼν καὶ ἐπὶ τῷδε ἐπαινω Ἀλέξανδρον.

13 Δαρεῖος δὲ τὴν μὲν νύκτα ξὺν ὀλίγοις τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἔφυγε, τῇ δὲ ἡμέρᾳ ἀναλαμβάνων ἀεὶ τῶν τε Περσῶν τοὺς διασωθέντας ἐκ τῆς μάχης καὶ τῶν ξένων τῶν μισθοφόρων, ἐς τετρακισχιλίους ἔχων τοὺς πάντας, ὥς ἐπὶ Θάψακόν τε πόλιν καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν σπουδῇ ἤλαυνεν, ὥς τάχιστα μέσον αὐτοῦ τε καὶ

Ἀλεξάνδρου τὸν Εὐφράτην ποιῆσαι. Ἀμύντας δὲ ὁ 2
 Ἀντιόχου καὶ Θυμῶνδας ὁ Μέντορος καὶ Ἀριστομήδης
 ὁ Φερατος καὶ Βιάνωρ ὁ Ἀκαρνάν, ξύμπαντες οὗτοι
 αὐτόμολοι, μετὰ τῶν ἀμφ' αὐτοὺς στρατιωτῶν ὥς
 ὀκτακισχιλίων εὐθύς ὥς τεταγμένοι ἦσαν κατὰ τὰ ὄρη
 φεύγοντες ἀφίκοντο ἐς Τρίπολιν τῆς Φοινίκης· καὶ 3
 ἔνταῦθα καταλαβόντες τὰς ναῦς νενεωλκημένας ἐφ' ὧν
 πρόσθεν ἐκ Λέσβου διακεκομισμένοι ἦσαν, τούτων ὅσαι
 μὲν ἱκαναί σφισιν ἐς τὴν κομιδὴν ἐδόκουν, ταύτας
 καθελεύσαντες, τὰς δὲ ἄλλας αὐτοῦ ἐν τοῖς νεωρίοις
 κατακαύσαντες, ὥς μὴ παρασχεῖν ταχεῖαν σφῶν τὴν
 δίωξιν, ἐπὶ Κύπρον ἔφευγον καὶ ἐκεῖθεν εἰς Αἴγυπτον,
 ἵνα περ ὀλίγον ὕστερον πολυπραγμονῶν τι Ἀμύντας
 ἀποθνήσκει ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων.

Φαρνάβαζος δὲ καὶ Αὐτοφραδάτης τέως μὲν περὶ 4
 τὴν Χίον διέτριβον· καταστήσαντες δὲ φρουρὰν τῆς
 Χίου τὰς μὲν τινὰς τῶν νεῶν ἐς Κῶ καὶ Ἀλικαρνασσὸν
 ἐστείλαν· αὐτοὶ δὲ ἑκατὸν ναυσὶ ταῖς ἄριστα πλεούσαις
 ἀναγόμενοι ἐς Σίφνον κατέσχον. καὶ παρ' αὐτοὺς
 ἀφικνεῖται Ἄγρις ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐπὶ
 μιᾷς τριήρους, χρήματά τε αἰτήσων ἐς τὸν πόλεμον
 καὶ δύναμιν ναυτικὴν τε καὶ πεζικὴν ὅσῃν πλείστην
 ἀξιώσων συμπέμψαι οἱ ἐς τὴν Πελοπόννησον. καὶ ἐν 5
 τούτῳ ἀγγελία αὐτοῖς ἔρχεται τῆς μάχης τῆς πρὸς
 Ἰσσοῦ γενομένης. ἐκπλαγέντες δὲ πρὸς τὰ ἐξαγγελθέντα
 Φαρνάβαζος μὲν σὺν δώδεκα τριήρεσι καὶ τῶν μισθο-
 φόρων ξένων ξὺν χιλίοις καὶ πεντακοσίοις ἐπὶ Χίου
 ἐστάλη, δείσας μὴ τι πρὸς τὴν ἀγγελίαν τῆς ἥττης οἱ
 Χῖοι νεωτερίσωσιν. Ἄγρις δὲ παρ' Αὐτοφραδάτου τά- 6
 λαντα ἄργυρίου λαβὼν τράκοντα καὶ τριήρεις δέκα,
 ταύτας μὲν Ἰππίαν ἄξοντα ἀποστέλλει παρὰ τὸν ἀδελ-
 φὸν τὸν αὐτοῦ Ἀρησίλαον ἐπὶ Ταΐναρον· καὶ παραγγέλ-

λειν ἐκέλευσεν Ἀγησιλάῳ, διδόντα τοῖς ναύταις ἐντελῇ τὸν μισθὸν πλεῖν τὴν ταχίστην ἐπὶ Κρήτης, ὥς τὰ ἐκεῖ καταστησόμενον. αὐτὸς δὲ τότε μὲν αὐτοῦ ἐν ταῖς νήσοις ὑπέμενεν, ὕστερον δὲ εἰς Ἀλικαρνασσὸν παρ' Αὐτοφραδάτην ἀφίκετο.

7 Ἀλέξανδρος δὲ σατράπην μὲν Συρία τῇ κοίλῃ Μένωνα τὸν Κερδίμμα ἐπέταξε, δοὺς αὐτῷ εἰς φυλακὴν τῆς χώρας τοὺς τῶν συμμάχων ἱππέας· αὐτὸς δὲ ἐπὶ Φοινίκης ἦει. καὶ ἀπαντᾷ αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν Στράτων ὁ Γηροστράτου παῖς τοῦ Ἀραδίων τε καὶ τῶν Ἀράδων πρόσοίκων βασιλέως· ὁ δὲ Γηρόστρατος αὐτὸς μετ' Αὐτοφραδάτου ἐπλεῖ ἐπὶ τῶν νεῶν, καὶ οἱ ἄλλοι οἱ τε τῶν Φοινίκων καὶ οἱ τῶν Κυπρίων βασιλεῖς καὶ αὐτοὶ Αὐτοφραδάτῃ ξυνέπλεον. Στράτων δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἐντυχὼν στεφανοῖ χρυσῷ στεφάνῳ αὐτόν, καὶ τὴν τε Ἀραδου αὐτῷ τὴν νῆσον καὶ τὴν Μάραθον τὴν καταντικρὺ τῆς Ἀράδου ἐν τῇ ἡπείρῳ ὠκισμένην πόλιν, μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, καὶ Σιγῶνα καὶ Μαριάμην πόλιν καὶ τὰλλα ὅσα τῆς σφῶν ἐπικρατείας ἐνδίδωσιν.

14 Ἐτι δὲ ἐν Μαράθῳ Ἀλεξάνδρου ὄντος ἀφίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις, ἐπιστολὴν τε κομίζοντες Δαρείου καὶ αὐτοὶ ἀπὸ γλώσσης δεησόμενοι ἀφεῖναι Δαρεῖον τὴν 2 μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας. ἐδήλου δὲ ἡ ἐπιστολή, ὅτι Φιλίππῳ τε πρὸς Ἀρταξέρξην φιλία καὶ συμμαχία ἐγένετο· καὶ ἐπειδὴ Ἀρσης ὁ υἱὸς Ἀρταξέρξου ἐβασίλευσεν, ὅτι Φίλιππος ἀδικίας πρῶτος ἐς βασιλέα Ἀρσην ἤρξεν οὐδὲν ἄχαρι ἐκ Περσῶν παθῶν. ἐξ οὗ δὲ αὐτὸς βασιλεύει Περσῶν, οὔτε πέμψαι τινα Ἀλεξάνδρου παρ' αὐτὸν ἐς βεβαίωσιν τῆς πάλαι οὔσης φιλίας τε καὶ 3 συμμαχίας, διαβῆναί τε ξὺν στρατιᾷ ἐς τὴν Ἀσίαν καὶ πολλὰ κακὰ ἐργάσασθαι Πέρσας. τούτου ἕνεκα καταβῆναι αὐτὸς τῇ χώρᾳ ἀμυνῶν καὶ τὴν ἀρχὴν τὴν πατρῶαν

ἀνασώσω. τὴν μὲν δὴ μάχην ὡς θεῶν τῷ ἔδοξεν, οὕτω κριθῆναι· αὐτὸς δὲ βασιλεὺς παρὰ βασιλέως γυναικὰ τε τὴν αὐτοῦ αἰτεῖν καὶ μητέρα καὶ παῖδας τοὺς ἀλόντας, καὶ φιλίαν ἐθέλειν ποιήσασθαι πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ ξύμμαχος εἶναι Ἀλεξάνδρῳ· καὶ ὑπὲρ τούτων πέμπειν ἡξίου Ἀλέξανδρον παρ' αὐτὸν ξὺν Μενίσκῳ τε καὶ Ἀρσίμῃ τοῖς ἀγγέλοις τοῖς ἐκ Περσῶν ἡκουσι τοὺς τὰ πιστὰ ληφομένους τε καὶ ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου δάσοντας.

Πρὸς ταῦτα ἀντιγράφει Ἀλέξανδρος καὶ ξυμπέμπει 4 τοῖς παρὰ Δαρείου ἐλθοῦσι Θέρσιππον, παραγγείλας τὴν ἐπιστολὴν δοῦναι Δαρείῳ, αὐτὸν δὲ μὴ διαλέγεσθαι ὑπὲρ μηδενός. ἡ δὲ ἐπιστολὴ Ἀλεξάνδρου ὧδε ἔχει. Οἱ ὑμέτεροι πρόγονοι ἐλθόντες εἰς Μακεδονίαν καὶ εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα κακῶς ἐποίησαν ἡμᾶς οὐδὲν προηδικημένοι· ἐγὼ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμῶν καταστα- 5 θεὶς καὶ τιμωρήσασθαι βουλόμενος Πέρσας διέβην εἰς τὴν Ἀσίαν, ὑπαρξάντων ὑμῶν. καὶ γὰρ Περινθίοις 5 ἐβοηθήσατε, οἱ τὸν ἐμὸν πατέρα ἡδίκουν, καὶ εἰς Θράκην, ἧς ἡμεῖς ἤρχομεν, δύναμιν ἐπεμψεν Ὀχος. τοῦ δὲ πατρὸς ἀποθανόντος ὑπὸ τῶν ἐπιβουλευσάντων, οὓς ὑμεῖς συνετάξατε, ὡς αὐτοὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς πρὸς ἅπαντας ἐκομπάσατε, καὶ Ἄρσην ἀποκτείναντός σου μετὰ Βαγῶου, καὶ τὴν ἀρχὴν κατασχόντος οὐ δικαίως οὐδὲ κατὰ τὸν Περσῶν νόμον, ἀλλὰ ἀδικοῦντος Πέρσας, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τοὺς Ἕλληνας γράμματα οὐκ ἐπιτή- 6 δεια πέμποντος, ὅπως πρὸς με πολεμῶσι, καὶ χρήματα 6 ἀποστέλλοντος πρὸς Λακεδαιμονίους καὶ ἄλλους τινὰς τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῶν μὲν ἄλλων πόλεων οὐδεμιᾶς δεχομένης, Λακεδαιμονίων δὲ λαβόντων, καὶ τῶν παρὰ σοῦ πεμφθέντων τοὺς ἐμοὺς φίλους διαφθειράντων καὶ τὴν εἰρήνην ἣν τοῖς Ἕλλησι κατεσκεύασα διαλύειν ἐπιχειροῦντων ἐστράτευσά ἐπὶ σὲ ὑπάρξαντος σοῦ τῆς

7 ἔχθρας. ἐπειδὴ δὲ μάχῃ νενίκηκα πρότερον μὲν τοὺς
 σοὺς στρατηγούς καὶ σατράπας, νῦν δὲ καὶ σὲ καὶ τὴν
 μετὰ σοῦ δύναμιν, καὶ τὴν χώραν ἔχω, τῶν θεῶν μοι
 δόντων, ὅσοι τῶν μετὰ σοῦ παραταξαμένων μὴ ἐν τῇ
 μάχῃ ἀπέθανον, ἀλλὰ παρ' ἐμὲ κατέφυγον, τούτων
 ἐπιμέλομαι καὶ οὐκ ἄκοντες παρ' ἐμοί εἰσιν, ἀλλὰ αὐτοὶ
 8 ἐκόντες ξυστρατεύονται μετ' ἐμοῦ. ὥς οὖν ἐμοῦ τῆς
 Ἀσίας ἀπάσης κυρίου ὄντος ἦκε πρὸς ἐμέ. εἰ δὲ φοβῇ
 μὴ ἐλθὼν πάθῃς τι ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι, πέμπε τινὰς τῶν
 φίλων τὰ πιστὰ ληψομένους. ἐλθὼν δὲ πρὸς με τὴν
 μητέρα καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας καὶ εἰ ἄλλο τι
 ἐθέλεις αἰτεῖ καὶ λάμβανε. ὅ τι γὰρ ἂν πείθῃς ἐμὲ ἔσται
 9 σοι. καὶ τοῦ λοιποῦ ὅταν πέμπῃς, παρ' ἐμὲ ὡς βασιλέα
 τῆς Ἀσίας πέμπε, μηδὲ ἂ [βούλει] ἐξ ἴσου ἐπίστελλε, ἀλλ'
 ὡς κυρίῳ ὄντι πάντων τῶν σῶν φράζε εἰ του δέη· εἰ δὲ
 μὴ, ἐγὼ βουλεύσομαι περὶ σοῦ ὡς ἀδικούντος. εἰ δὲ
 ἀντιλέγεις περὶ τῆς βασιλείας, ὑπομείνας ἔτι ἀγώνισαι
 περὶ αὐτῆς καὶ μὴ φεῦγε, ὡς ἐγὼ ἐπὶ σὲ πορεύσομαι
 οὗ ἂν ᾗς.

15 Πρὸς μὲν Δαρεῖον ταῦτα ἐπέστειλεν. ἐπεὶ δὲ ἔμαθε
 τὰ τε χρήματα ὅσα σὺν Κωφῇνι τῷ Ἀρταβάξου ἀποπε-
 πόμφει ἐς Δαμασκὸν Δαρεῖος ὅτι ἐάλωκε, καὶ ὅσοι Περ-
 σῶν ἀμφ' αὐτὰ ἐγκατελείφθησαν σὺν τῇ ἄλλῃ βασιλικῇ
 κατασκευῇ ὅτι καὶ οὗτοι ἐάλωσαν, ταῦτα μὲν ὀπίσω κο-
 μίσαντα ἐς Δαμασκὸν Παρμενίωνα φυλάσσειν ἐκέλευε.
 2 τοὺς δὲ πρόεσβεις τῶν Ἑλλήνων οἱ πρὸς Δαρεῖον πρὸ τῆς
 μάχης ἀφιγμένοι ἦσαν, ἐπεὶ καὶ τούτους ἐάλωκέναι ἔμαθε,
 παρ' αὐτὸν πέμπειν ἐκέλευεν. ἦσαν δὲ Εὐθυκλῆς μὲν
 Σπαρτιάτης, Θεσσαλίσκος δὲ Ἰσμηνίου καὶ Διονυσόδω-
 ρος Ὀλυμπιονίκης, Θηβαῖοι, Ἰφικράτης δὲ ὁ Ἰφικράτους
 3 τοῦ στρατηγοῦ, Ἀθηναῖος. καὶ οὗτοι ὡς ἦκον παρ' Ἀλέ-
 ξανδρον, Θεσσαλίσκον μὲν καὶ Διονυσόδωρον, καίπερ

Θηβαίους ὄντας, εὐθὺς ἀφῆκε, τὸ μὲν τι κατοικίσει τῶν Θηβῶν, τὸ δὲ ὅτι συγγνωστὰ δεδρακέναι ἐφαίνοντο, ἡνδραποδισμένης ὑπὸ Μακεδόνων τῆς πατρίδος σφίσιν τε ἦντινα ἡδύναντο ὠφέλειαν εὐρισκόμενοι καὶ εἰ δὴ τινα καὶ τῇ πατρίδι ἐκ Περσῶν καὶ Δαρείου, ταῦτα μὲν ὑπὲρ ἀμφοῖν ἐπιεικῇ ἐνθυμηθεῖς, ἰδίᾳ δὲ Θεσσαλίσκον 4 μὲν αἰδοῖ τοῦ γένους ἀφιέναι εἶπεν, ὅτι τῶν ἐπιφανῶν Θηβαίων ἦν, Διονυσόδωρον δὲ ἐπὶ τῇ νίκῃ τῶν Ὀλυμπίων. Ἰφικράτην δὲ φιλίας τε τῆς Ἀθηναίων πόλεως καὶ μνήμῃ τῆς δόξης τοῦ πατρὸς ζῶντά τε ἀμφ' αὐτὸν ἔχων ἐς τὰ μάλιστα ἐτίμησε καὶ νόσῳ τελευτήσαντος τὰ ὅσῃ ἐς τὰς Ἀθήνας τοῖς πρὸς γένους ἀπέπεμψε. Εὐθυκλέα δέ, 5 Λακεδαιμόνιον τε ὄντα, πόλεως περιφανῶς ἐχθρᾶς ἐν τῷ τότε, καὶ αὐτὸν οὐδὲν ἰδίᾳ εὐρισκόμενον ἐς ξυγγνώμην ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον, τὰ μὲν πρῶτα ἐν φυλακῇ ἀδέσμῳ εἶχεν· ὕστερον δὲ ἐπεὶ μέγала εὐτύχει, καὶ τοῦτον ἀφῆκεν.

Ἐκ Μαράθου δὲ ὁρμηθεὶς Βύβλον τε λαμβάνει ὁμο- 6 λογίᾳ ἐνδοθεῖσαν, καὶ Σιδῶνα αὐτῶν Σιδωνίων ἐπικαλεσαμένων κατὰ τὸ ἔχθος τὸ Περσῶν καὶ Δαρείου. ἐντεῦθεν δὲ προὔχῳρι ὥς ἐπὶ Τύρον· καὶ ἐντυγχάνουσιν αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν πρέσβεις Τυρίων ἀπὸ τοῦ κοινοῦ ἐσταλμένοι ὥς ἐγνωκότων Τυρίων πράσσειν ὅ τι ἂν ἐπαγγέλλῃ Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ τήν τε πόλιν ἐπαινέσας 7 καὶ τοὺς πρέσβεις (καὶ γὰρ ἦσαν τῶν ἐπιφανῶν ἐν Τύρῳ οἳ τε ἄλλοι καὶ ὁ τοῦ βασιλέως τῶν Τυρίων παῖς· αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς Ἀξέμιλκος μετ' Αὐτοφραδάτου ἔπλει) ἐκέλευσεν ἐπανελθόντας φράσαι Τυρίοις ὅτι ἐθέλει παρελθὼν ἐς τὴν πόλιν θῦσαι τῷ Ἡρακλεῖ.

Ἔστι γὰρ ἐν Τύρῳ ἱερὸν Ἡρακλέους παλαιότατον 16 ὧν μνήμη ἀνθρωπίνη διασώζεται, οὐ τοῦ Ἀργείου Ἡρακλέους τοῦ τῆς Ἀλκμήνης· πολλαῖς γὰρ γενεαῖς

πρότερον τιμᾶται ἐν Τύρῳ Ἡρακλῆς ἢ Κάδμον ἐκ
 Φοινίκης ὀρμηθέντα Θήβας κατασχεῖν καὶ τὴν παῖδα
 Κάδμῳ τὴν Σεμέλην γενέσθαι, ἐξ ἧς καὶ ὁ τοῦ Διὸς
 2 Διόνυσος γίνεται. Διόνυσος μὲν δὴ τρίτος ἂν ἀπὸ
 Κάδμου εἴη, κατὰ Λάβδακον τὸν Πολυδώρου τοῦ
 Κάδμου παῖδα· Ἡρακλῆς δὲ ὁ Ἀργεῖος κατ' Οἰδίποδα
 μάλιστα τὸν Λαΐου. σέβουσι δὲ καὶ Αἰγύπτιοι ἄλλον
 3 Ἡρακλέα, οὐχ ὄνπερ Τύριοι ἢ Ἕλληνες, ἀλλὰ λέγει
 Ἡρόδοτος ὅτι τῶν δώδεκα θεῶν Ἡρακλέα ἄγουσιν
 Αἰγύπτιοι, καθάπερ καὶ Ἀθηναῖοι Διόνυσον τὸν Διὸς
 καὶ Κόρης σέβουσιν, ἄλλον τοῦτον Διόνυσον· καὶ
 ὁ Ἰακχος ὁ μυστικὸς τούτῳ τῷ Διονύσῳ, οὐχὶ τῷ Θε-
 4 βαίῳ, ἐπάδεται. ὥς τὸν γε ἐν Ταρτησσῷ πρὸς Ἰβήρων
 τιμώμενον Ἡρακλέα, ἵνα καὶ στηλαί τινες Ἡρακλέους
 ὠνομασμέναι εἰσί, δοκῶ ἐγὼ τὸν Τύριον εἶναι Ἡρακλέα,
 ὅτι Φοινίκων κτίσμα ἢ Ταρτησσὸς καὶ τῷ Φοινίκων
 νόμῳ ὃ τε νεῶς πεποίηται τῷ Ἡρακλεῖ τῷ ἐκεῖ καὶ αἱ
 5 θυσίαι θύονται. Γηρυόνην δέ, ἐφ' ὅντινα ὁ Ἀργεῖος
 Ἡρακλῆς ἐστάλη πρὸς Εὐρουσθέως τὰς βοῦς ἀπελάσαι
 τὰς Γηρυόνου καὶ ἀγαγεῖν ἐς Μυκήνας, οὐδέν τι προσ-
 ήκειν τῇ γῇ τῶν Ἰβήρων Ἐκαταῖος ὁ λογοποιὸς λέγει·
 οὐδὲ ἐπὶ νῆσόν τινα Ἐρύθειαν ἔξω τῆς μεγάλης θαλάσ-
 σης σταλῆναι Ἡρακλέα, ἀλλὰ τῆς ἡπείρου τῆς περὶ Ἀμ-
 βρακίαν τε καὶ Ἀμφιλόχους βασιλέα γενέσθαι Γηρυόνην
 καὶ ἐκ τῆς ἡπείρου ταύτης ἀπελάσαι Ἡρακλέα τὰς βοῦς,
 6 οὐδὲ τοῦτον φαῦλον ἄθλον τιθέμενον. οἶδα δὲ ἐγὼ καὶ
 εἰς τοῦτο ἔτι εὖβοτον τὴν ἡπειρον ταύτην καὶ βοῦς τρέ-
 φουσιν καλλίστας· καὶ ἐς Εὐρουσθέα τῶν μὲν ἐξ Ἠπεί-
 ρου βοῶν κλέος ἀφῆχθαι καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ἠπείρου
 τὸ ὄνομα τὸν Γηρυόνην οὐκ ἔξω τοῦ εἰκότος τίθεμαι·
 τῶν δὲ ἐσχάτων τῆς Εὐρώπης Ἰβήρων οὐτ' ἂν τοῦ
 βασιλέως τὸ ὄνομα γινώσκειν Εὐρουσθέα, οὔτε εἰ βοῦς

καλαὶ ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ νέμονται, εἰ μὴ τις τὴν Ἥραν
τούτοις ἐπάγων, ὥς αὐτὴν ταῦτα Ἡρακλεῖ δι' Εὐρουσθέως
ἐπαγγέλλουσιν, τὸ οὐ πιστὸν τοῦ λόγου ἀποκρύπτειν ἐθέ-
λοι τῷ μύθῳ.

Τούτῳ τῷ Ἡρακλεῖ τῷ Τυρίῳ ἔφη ἐθέλειν θῦσαι 7
Ἀλέξανδρος. ὥς δὲ ἀπηγγέλθη ταῦτα πρὸς τῶν πρέ-
σβων εἰς τὴν Τύρον, τὰ μὲν ἄλλα ἔδοξέ σφισι ποιεῖν
ὅ τι περ ἐπαγγέλλει Ἀλέξανδρος, εἰς δὲ τὴν πόλιν μήτε
τινὰ Περσῶν μήτε Μακεδόνων δέχεσθαι, ὥς τοῦτο ἔς τε
τὰ παρόντα τῷ λόγῳ εὐπρεπέστατον καὶ ἐς τοῦ πολέμου
τὴν κρίσιν, ἄδηλον ἔτι οὔσαν, ἀσφαλέστατόν σφισι γε-
νησόμενον· ὥς δὲ ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ τὰ ἐκ τῆς Τύ- 8
ρου, τοὺς μὲν πρέσβεις πρὸς ὀργὴν ὀπίσω ἀπέπεμψεν.
αὐτὸς δὲ ξυναγαγὼν τοὺς τε ἐταίρους καὶ τοὺς ἡγεμόνας
τῆς στρατιᾶς καὶ ταξιάρχας καὶ ἰλάρχας ἔλεξεν ὧδε.

Ἄνδρες φίλοι καὶ ξύμμαχοι, ἡμῖν οὔτε τὴν ἐπ' Αἰ- 17
γύπτου πορείαν ἀσφαλῇ ὁρᾷ θαλασσοκρατούντων Περ-
σῶν, Δαρεῖόν τε διώκειν ὑπολειπομένους αὐτὴν τε
ὀπίσω τὴν τῶν Τυρίων πόλιν ἀμφίβολον καὶ Αἴγυπτον
καὶ Κύπρον ἔχομένας πρὸς Περσῶν, οὐδὲ τοῦτο ἀσφα-
λὲς ἔς τε τὰ ἄλλα καὶ μάλιστα δὴ ἐς τὰ Ἑλληνικὰ πρά-
γματα, μὴ ποτ' ἄρα ἐπικρατήσαντες αὐτίς τῶν ἐπὶ θα- 2
λάσῃ χωρίων οἱ Πέρσαι, προχωρησάντων ἡμῶν ξὺν τῇ
δυνάμει ὥς ἐπὶ Βαβυλῶνά τε καὶ Δαρεῖον, αὐτοὶ ξὺν
πλείονι στόλῳ μεταγάγοιεν τὸν πόλεμον ἐς τὴν Ἑλλάδα,
Λακεδαιμονίων μὲν ἐκ τοῦ εὐθέως ἡμῖν πολεμούντων,
τῆς δὲ Ἀθηναίων πόλεως φόβῳ μᾶλλον τι ἢ εὐνοίᾳ τῇ
πρὸς ἡμᾶς πρὸς τὸ παρὸν κατεχομένης. ἐξαιρεθείσης δὲ 3
Τύρου ἢ τε Φοινίκη ἔχοιτο ἂν πᾶσα καὶ τὸ ναυτικὸν
ὅπερ πλεῖστόν τε καὶ κράτιστον τοῦ Περσικοῦ, τὸ Φοι-
νίκων, παρ' ἡμᾶς μεταχωρήσειν εἰκός· οὐ γὰρ ἀνέξονται
οὔτε οἱ ἐρέται οὔτε οἱ ἐπιβάται Φοίνικες ἔχομένων σφίσι

τῶν πόλεων αὐτοὶ ὑπὲρ ἄλλων πλείοντες κινδυνεύειν· Κύπρος δὲ ἐπὶ τῷδε ἢ οὐ χαλεπῶς ἡμῖν προσχωρήσει ἢ
 4 ἐξ ἐπίπλου εὐμαρῶς ληφθήσεται. καὶ ταῖς τε ἐκ Μακε-
 δονίας ναυσὶ καὶ ταῖς Φοινίσσαις πλεόντων ἡμῶν τὴν
 θάλασσαν καὶ Κύπρου ἅμα προσγενομένης θαλασσοκρα-
 τοῦμέν τε ἂν βεβαίως καὶ ὁ ἐς Αἴγυπτον στόλος εὐμαρῶς
 ἡμῖν ἐν ταύτῳ γίνεται. Αἴγυπτον δὲ παραστησαμένοις
 ὑπὲρ τε τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς οἰκείας οὐδὲν ἔτι ὑποπτον
 ὑπολείπεται, τὸν τε ἐπὶ Βαβυλῶνος στόλον μετὰ τοῦ ἐς
 τὰ οἴκοι ἀσφαλοῦς καὶ ξὺν μείζονι ἅμα ἀξιώσει ποιησό-
 μεθα ἀποτετυμημένοι τὴν τε θάλασσαν Περσῶν ξύμπασαν
 καὶ τὴν ἐπὶ τάδε τοῦ Εὐφράτου γῆν.

18 Ταῦτα λέγων οὐ χαλεπῶς ἔπειθεν ἐπιχειρεῖν τῇ
 Τύρῳ· καί τι καὶ θεῖον ἀνέπειθεν αὐτόν, ὅτι ἐνύπνιον
 αὐτῆς ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐδόκει αὐτὸς μὲν τῷ τείχει
 προσάγειν τῶν Τυρίων, τὸν δὲ Ἡρακλέα δεξιοῦσθαι τε
 αὐτόν καὶ ἀνάγειν ἐς τὴν πόλιν. καὶ τοῦτο ἐξηγεῖτο
 2 Ἀρίστανδρος ὡς ξὺν πόνῳ ἁλωσομένην τὴν Τύρον, ὅτι
 καὶ τὰ τοῦ Ἡρακλέους ἔργα ξὺν πόνῳ ἐγένετο. καὶ γὰρ
 καὶ μέγα ἔργον τῆς Τύρου ἢ πολιορκία ἐφαίνετο. νῆσός
 τε γὰρ αὐτοῖς ἡ πόλις ἦν καὶ τείχεσιν ὑψηλοῖς πάντη
 ὠχύρωτο· καὶ τὰ ἀπὸ θαλάσσης πρὸς τῶν Τυρίων μάλ-
 λόν τι ἐν τῷ τότε ἐφαίνετο, τῶν τε Περσῶν ἔτι θαλασ-
 σοκρατούντων καὶ αὐτοῖς τοῖς Τυρίοις νεῶν ἔτι πολλῶν
 περιουσῶν.

3 Ὡς δὲ ταῦτα ὁμῶς ἐκράτησε, χῶμα ἔγνω χωννύναι
 ἐκ τῆς ἡπείρου ὡς ἐπὶ τὴν πόλιν. ἔστι δὲ πορθμὸς τενα-
 γώδης τὸ χωρίον· καὶ τὰ μὲν πρὸς τῇ ἡπείρῳ τῆς θα-
 λάσσης βραχέα καὶ πηλώδη αὐτοῦ, τὰ δὲ πρὸς αὐτῇ τῇ
 πόλει, ἵνα τὸ βαθύτατον τοῦ διάπλου, τριῶν μάλιστα
 ὀργυιῶν τὸ βάθος. ἀλλὰ λίθων τε πολλῶν ἀφθονία ἦν
 καὶ ὕλης, ἥντινα τοῖς λίθοις ἄνωθεν ἐπεφόρουν· χάρα-

κές τε οὐ χαλεπῶς κατεπήγνυντο ἐν τῷ πηλῷ καὶ αὐτοὺς
 ὁ πηλὸς ξύνδεσμος τοῖς λίθοις ἐς τὸ ἐπιμένειν ἐρίγνυτο.
 καὶ προθυμία τῶν Μακεδόνων εἰς τὸ ἔργον καὶ Ἀλεξάν- 4
 δρου πολλή ἦν παρόντος τε αὐτοῦ καὶ ἕκαστα ἐξηγου-
 μένου καὶ τὰ μὲν λόγῳ ἐπαίροντος, τὰ δὲ καὶ χρήμασι
 τοὺς τι ἐκπρεπέστερον κατ' ἀρετὴν πονουμένους ἐπικου-
 φίζοντος. ἀλλ' ἔστε μὲν τὸ πρὸς τῇ ἡπείρῳ ἐχώννυτο,
 οὐ χαλεπῶς προὔχῳρει τὸ ἔργον, ἐπὶ βάθος τε ὀλίγον
 χωννύμενον καὶ οὐδενὸς ἐξείργοντος. ὥς δὲ τῷ τε βα- 5
 θυτέρῳ ἤδη ἐπέλαζον καὶ ἅμα τῇ πόλει αὐτῇ ἐγγὺς ἐρί-
 γνοντο, ἀπὸ τε τῶν τειχῶν, ὑψηλῶν ὄντων, βαλλόμε-
 νοι ἐκακοπάθουν, ἅτε καὶ ἐπ' ἐργασίᾳ μᾶλλον τι ἢ ὥς ἐς
 μάχην ἀκριβῶς ἐσταλμένοι, καὶ ταῖς τριήρεσιν ἄλλη καὶ
 ἄλλη τοῦ χώματος ἐπιπλέοντες οἱ Τύριοι, ἅτε δὴ θαλασ-
 σοκρατοῦντες ἔτι, ἄπορον πολλαχῇ τὴν πρόσχωσιν τοῖς
 Μακεδόσιν ἐποιοῦν. καὶ οἱ Μακεδόνες πύργους ἐπάνω 6
 τοῦ χώματος, ὃ τι περ προκεχωρήκει αὐτοῖς ἐπὶ πολὺ
 τῆς θαλάσσης, ἐπέστησαν δύο καὶ μηχανὰς ἐπὶ τοῖς πύρ-
 γοις. προκαλύμματα δὲ δέρρεις καὶ διφθέραι αὐτοῖς
 ἦσαν, ὥς μήτε πυρφόροις βέλεσιν ἀπὸ τοῦ τείχους βάλ-
 λεσθαι, τοῖς τε ἐργαζομένοις προβολὴν ἐν τῷ αὐτῷ εἶναι
 πρὸς τὰ τοξεύματα· ἅμα τε ὅσοι προσπλέοντες τῶν Τυ-
 ρίων ἔβλαπτον τοὺς χωννύντας, ἀπὸ τῶν πύργων βαλ-
 λόμενοι οὐ χαλεπῶς ἀνασταλήσεσθαι ἔμελλον.

Οἱ δὲ Τύριοι πρὸς ταῦτα ἀντιμηχανῶνται τοιόνδε. 19
 ναῦν ἱππαγωγὸν κλημάτων τε ξηρῶν καὶ ἄλλης ὕλης
 εὐφλέκτου ἐμπλήσαντες δύο ἰστούς ἐπὶ τῇ πρῶτῃ κατα-
 πηγνύουσι καὶ ἐν κύκλῳ περιφράσσουσιν ἐς ὅσον μακρό-
 τατον, ὥς φορυτόν τε ταύτῃ καὶ δᾶδας ὅσας πλείστας
 δέξασθαι· πρὸς δὲ πίσσαν τε καὶ θεῖον καὶ ὅσα ἄλλα ἐς
 τὸ παρακαλέσαι μεγάλην φλόγα ἐπὶ ταύτῃ ἐπεφόρησαν.
 παρέτειναν δὲ καὶ κεραίαν διπλὴν ἐπὶ τοῖς ἰστοῖς ἀμφο- 2

τέροις, καὶ ἀπὸ ταύτης ἐξήρτησαν ἐν λέβησιν ὅσα ἐπιχύν-
 θέντα ἢ ἐπιβληθέντα ἐπὶ μέγα τὴν φλόγα ἐξάψειν ἔμελ-
 λεν. ἔρματά τε ἐς τὴν πρύμναν ἐνέθεσαν, τοῦ ἐξᾶραι
 εἰς ὕψος τὴν προῶραν πιεζομένης κατὰ πρύμναν τῆς νεῶς.
 3 ἔπειτα ἄνεμον τηρήσαντες ὥς ἐπὶ τὸ χῶμα ἐπιφέροντα
 ἐξάπαντες τριήρεσι τὴν ναῦν κατ' οὐρὰν εἴλκον. ὥς δὲ
 ἐπέλαζον ἤδη τῷ τε χῶματι καὶ τοῖς πύργοις, πῦρ ἐμβα-
 λόντες εἰς τὴν ὕλην καὶ ὥς βιαιότατα ἅμα ταῖς τριήρεσιν
 ἐπανελκύνσαντες τὴν ναῦν ἐνσείουσιν ἄκρῳ τῷ χῶματι.
 αὐτοὶ δὲ οἱ ἐν τῇ νηϊ καιομένῃ ἤδη ἐξενήξαντο οὐ χαλε-
 4 πῶς. καὶ ἐν τούτῳ ἢ τε φλόξ πολλὴ ἐνέπιπτε τοῖς πύρ-
 γοις καὶ αἱ κεραῖαι περικλασθεῖσαι ἐξέχεαν ἐς τὸ πῦρ
 ὅσα ἐς ἑξαψιν τῆς φλογὸς παρεσκευασμένα ἦν. οἱ δὲ
 ἀπὸ τῶν τριηρῶν πλησίον τοῦ χῶματος ἀνακωχέοντες
 ἐτόξευον ἐς τοὺς πύργους, ὥς μὴ ἀσφαλὲς εἶναι πελάσαι
 5 ὅσοι σβεστήριόν τι τῇ φλογὶ ἐπέφερον. καὶ ἐν τούτῳ
 κατεχομένων ἤδη ἐκ τοῦ πυρὸς τῶν πύργων ἐκδραμόντες
 ἐκ τῆς πόλεως πολλοὶ καὶ ἐς κελήτια ἐμβάντες ἄλλη καὶ
 ἄλλη ἐποκείλαντες τοῦ χῶματος τὸν τε χάρακα οὐ χαλε-
 πῶς διέσπασαν τὸν πρὸ αὐτοῦ προβεβλημένον καὶ τὰς
 μηχανὰς ξυμπάσας κατέφλεξαν ὅσας μὴ τὸ ἀπὸ τῆς νεῶς
 6 πῦρ ἐπέσχευ. Ἀλέξανδρος δὲ τό τε χῶμα ἀπὸ τῆς ἡπείρου
 ἀρξαμένους πλατύτερον χωννύναι, ὥς πλέονας δέξασθαι
 πύργους, καὶ τοὺς μηχανοποιοὺς μηχανὰς ἄλλας κατα-
 σκευάζειν ἐκέλευσεν. ὥς δὲ ταῦτα παρεσκευάζετο, αὐτὸς
 τοὺς τε ὑπασπιστὰς ἀναλαβὼν καὶ τοὺς Ἀργιᾶνας ἐπὶ
 Σιδῶνος ἐστάλη, ὥς ἀθροίσων ἐκεῖ ὅσαι ἤδη ἦσαν αὐτῷ
 τριήρεις, ὅτι ἀπορωτέρα τὰ τῆς πολιορκίας ἐφαίνετο θα-
 λασσοκρατούντων τῶν Τυρίων.

20 Ἐν τούτῳ δὲ Γηρόστρατός τε ὁ Ἀράδου βασιλεὺς
 καὶ Ἐνυλος ὁ Βύβλου ὧς ἔμαθον τὰς πόλεις σφῶν ὑπ'
 Ἀλεξάνδρου ἐχομένας, ἀπολιπόντες Αὐτοφραδάτην τε

καὶ τὰς ξὺν αὐτῷ νέας παρ' Ἀλέξανδρον σὺν τῷ ναυτικῷ
 τῷ σφετέρῳ ἀφίκοντο καὶ αἱ τῶν Σιδωνίων τριήρεις σὺν
 αὐτοῖς, ὥστε Φοινίκων μὲν νῆες ὀγδοήκοντα μάλιστα αὐ-
 τῷ παρεγένοντο. ἦκον δὲ ἐν ταῖς αὐταῖς ἡμέραις καὶ ἐκ 2
 Ῥόδου τριήρεις ἣ τε περίπολος καλουμένη καὶ ξὺν ταύτῃ
 ἄλλαι ἐννέα, καὶ ἐκ Σόλων καὶ Μαλλοῦ τρεῖς καὶ Λυ-
 κίας δέκα, ἐκ Μακεδονίας δὲ πεντηκόντορος, ἐφ' ἧς Πρω-
 τεάς ὁ Ἀνδρονίκου ἐπέπλει. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον καὶ οἱ 3
 τῆς Κύπρου βασιλεῖς ἐς τὴν Σιδῶνα κατέσχον ναυσὶν
 ἑκατὸν μάλιστα καὶ εἴκοσιν, ἐπειδὴ τὴν τε ἦσσαν τὴν κατ'
 Ἰσσοῦν Δαρείου ἐπύθοντο καὶ ἡ Φοινίκη πᾶσα ἐχομένη ἤδη
 ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐφόβει αὐτούς. καὶ τούτοις πᾶσιν ἔδω-
 κεν Ἀλέξανδρος ἄδειαν τῶν πρόσθεν, ὅτι ὑπ' ἀνάγκης
 μᾶλλον τι ἢ κατὰ γνώμην τὴν σφῶν ἐδόκουν ξυνταχθῆ-
 ναι τοῖς Πέρσαις ἐς τὸ ναυτικόν.

Ἐν ᾧ δὲ αἱ τε μηχαναὶ αὐτῷ ξυνεπήγνυντο καὶ αἱ 4
 νῆες ὥς εἰς ἐπίπλουν τε καὶ ναυμαχίας ἀπόπειραν ἐξηρ-
 τύοντο, ἐν τούτῳ δὲ ἀναλαβὼν τῶν τε ἱππέων ἵλας ἔστιν
 ἄς καὶ τοὺς ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας τε καὶ τοὺς
 τοξότας ἐπ' Ἀραβίας στέλλεται εἰς τὸν Ἀντιλίβανον κα-
 λούμενον τὸ ὄρος· καὶ τὰ μὲν βία τῶν ταύτῃ ἐξελῶν, τὰ 5
 δὲ ὁμολογία παραστησάμενος ἐν δέκα ἡμέραις ἐπανῆγεν
 εἰς τὴν Σιδῶνα, καὶ καταλαμβάνει Κλέανδρον τὸν Πο-
 λεμοκράτους ἐκ Πελοποννήσου ἦκοντα καὶ ξὺν αὐτῷ μι-
 σθοφόρους Ἑλληνας ἐς τετρακισχιλίους.

Ὡς δὲ συνετέτακτο αὐτῷ τὸ ναυτικόν, ἐπιβιβάσας 6
 τοῖς καταστρώμασι τῶν ὑπασπιστῶν ὅσοι ἱκανοὶ ἐδόκουν
 ἐς τὸ ἔργον, εἰ μὴ διέκπλοις μᾶλλον τι ἢ ἐν χερσὶν ἡ ναυ-
 μαχία γίγνοιτο, ἄρας ἐκ τῆς Σιδῶνος ἐπέπλει τῇ Τύρῳ
 ξυντεταγμέναις ταῖς ναυσὶν αὐτὸς μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν κέ-
 ρας, ὃ δὴ ἐς τὸ πέλαγος αὐτῷ ἀνεῖχε, καὶ ξὺν αὐτῷ οἱ τε
 Κυπρίων βασιλεῖς καὶ ὅσοι Φοινίκων, πλὴν Πυνταγό-

ρου. οὗτος δὲ καὶ Κράτερος τὸ εὐώνυμον κέρας εἶχον
 7 τῆς πάσης τάξεως. τοῖς δὲ Τυρίοις πρότερον μὲν ναυμα-
 χεῖν ἐγνωσμένον ἦν, εἰ κατὰ θάλατταν ἐπιπλέοι σφίσιν
 Ἀλέξανδρος. τότε δὲ πλῆθος νεῶν πολὺ ἀπροσδοκῆτως
 κατιδόντες (οὐ γάρ πω πεπυσμένοι ἦσαν τὰς τε Κυπρίων
 ναῦς καὶ τὰς Φοινίκων ξυμπάσας Ἀλέξανδρον ἔχοντα)
 8 καὶ ἅμα ξυντεταγμένως τοῦ ἐπιπλου γιγνομένου (ὀλίγον
 γάρ πρὶν προσσχεῖν τῇ πόλει ἀνεκώχενσαν ἔτι πελάγλαι
 αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ νῆες· ἔπειτα οὕτω ξυνταξάμενοι, ὥς
 οὐκ ἀντανήγοντο, πολλῷ τῷ ῥοθίῳ ἐπέπλεον) ταῦτα
 ὁρῶντες οἱ Τύριοι ναυμαχεῖν μὲν ἀπέγνωσαν· τριήρεσι
 δὲ ὅσας τῶν λιμένων τὰ στόματα ἐδέχοντο βύξην τὸν ἔσ-
 πλουν φραξάμενοι ἐφύλασσον, ὥς μὴ ἐς τῶν λιμένων
 τινὰ ἐγκαθορμισθῆναι τῶν πολεμίων τὸν στόλον.

9 Ἀλέξανδρος δέ, ὥς οὐκ ἀντανήγοντο οἱ Τύριοι, ἐπέ-
 πλει τῇ πόλει· καὶ ἐς μὲν τὸν λιμένα τὸν πρὸς Σιδῶνος
 βιάζεσθαι ἀπέγνω διὰ στενότητα τοῦ στόματος καὶ ἅμα
 ἀντιπρώροις τριήρεσι πολλαῖς ὁρῶν πεφραγμένον τὸν
 ἔσπλουν· τρεῖς δὲ τὰς ἐξωτάτω ἐφορμούσας τῷ στόματι
 τριήρεις προσπεσόντες οἱ Φοίνικες καὶ ἀντίπρωροι ἐμ-
 βαλόντες καταδύουσιν· οἱ δὲ ἐν ταῖς ναυσὶν οὐ χαλεπῶς
 10 ἀπεινήξαντο ἐς τὴν γῆν, φιλίαν οὔσαν. τότε μὲν δὴ οὐ
 πόρρω τοῦ ποιητοῦ χώματος κατὰ τὸν αἰγιαλόν, ἵνα σκέ-
 πῃ τῶν ἀνέμων ἐφαίνετο, οἱ σὺν Ἀλεξάνδρῳ ὠρμίσαντο.
 τῇ δὲ ὑστεραία τοὺς μὲν Κυπρίους ξὺν ταῖς σφετέραις
 ναυσὶ καὶ Ἀνδρομάχῳ τῷ ναυάρχῳ κατὰ τὸν λιμένα τὸν
 ἐκ Σιδῶνος φέροντα ἐκέλευσεν ἐφορμεῖν τῇ πόλει, τοὺς
 δὲ Φοίνικας κατὰ τὸν ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ χώματος τὸν πρὸς
 Αἴγυπτον ἀνέχοντα, ἵνα καὶ αὐτῷ ἡ σκηνὴ ἦν.

21 Ἦδη δὲ καὶ μηχανοποιῶν αὐτῷ πολλῶν ἐκ τε Κύπρου
 καὶ Φοινίκης ἀπάσης συλλελεγμένων μηχαναὶ πολλαὶ
 συμπεπηγμέναι ἦσαν, αἱ μὲν ἐπὶ τοῦ χώματος, αἱ δὲ ἐπὶ

τῶν ἱππαγωγῶν νεῶν, ἃς ἐκ Σιδῶνος ἅμα οἱ ἐκόμισεν, αἱ δὲ ἐπὶ τῶν τριηρῶν ὅσαι αὐτῶν οὐ ταχυναντοῦσαι ἦσαν. ὥς δὲ παρεσκευάστο ἤδη ξύμπαντα, προσῆγον τὰς 2 μηχανὰς κατὰ τε τὸ ποιητὸν χῶμα καὶ ἀπὸ τῶν νεῶν ἄλλη καὶ ἄλλη τοῦ τείχους προσορμιζομένων τε καὶ ἀποπειρωμένων τοῦ τείχους.

Οἱ δὲ Τύριοι ἐπὶ τε τῶν ἐπάλξεων τῶν κατὰ τὸ χῶμα 3 πύργους ξυλίνους ἐπέστησαν, ὥς ἀπομάχεσθαι ἀπ' αὐτῶν, καὶ εἴ πη ἄλλη αἱ μηχαναὶ προσήγοντο, βέλεσί τε ἡμύνοντο καὶ πυρφόροις οἰστοῖς ἔβαλλον αὐτὰς τὰς ναῦς, ὥστε φόβον παρέχειν τοῖς Μακεδόσι πελάζειν τῷ τείχει. ἦν δὲ αὐτοῖς καὶ τὰ τεῖχη κατὰ τὸ χῶμα τό τε ὕψος εἰς 4 πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν μάλιστα πόδας καὶ ἐς πλάτος ξύμμετρον λίθοις μεγάλοις ἐν γύψῳ κειμένοις ξυμπεπηγότα. ταῖς δὲ ἱππαγωγοῖς τε καὶ ταῖς τριήρεσι τῶν Μακεδόνων, ὅσαι τὰς μηχανὰς προσῆγον τῷ τείχει, καὶ ταύτῃ οὐκ εὖπορον ἐρίγνετο πελάζειν τῇ πόλει, ὅτι λίθοι πολλοὶ ἐς τὸ πέλαγος προβεβλημένοι ἐξεῖργον αὐτῶν τὴν ἐγγὺς προσβολήν. καὶ τούτους Ἀλέξανδρος ἔγνω ἐξελκῦσαι ἐκ τῆς 5 θαλάσσης· ἡνύετο δὲ χαλεπῶς τοῦτο τὸ ἔργον, οἷα δὴ ἀπὸ νεῶν καὶ οὐκ ἀπὸ γῆς βεβαίου γινομενον, ἄλλως τε καὶ οἱ Τύριοι ναῦς καταφράξαντες παρὰ τὰς ἀγκύρας ἐπῆγον τῶν τριηρῶν καὶ ὑποτέμνοντες τὰς σχοίνους τῶν ἀγκυρῶν ἄπορον τὴν προσόρμισιν ταῖς πολεμίαις ναυσὶν ἐποιοῦν. Ἀλέξανδρος δὲ τριακοντόρους πολλὰς ἐς τὸν αὐ- 6 τὸν τρόπον φράξας ἐπέστησεν ἐγκαρσίας πρὸ τῶν ἀγκυρῶν, ὥς ὑπ' αὐτῶν ἀναστέλλεσθαι τὸν ἐπίπλου τῶν νεῶν. ἀλλὰ καὶ ὥς ὕφαλοι κολυμβηταὶ τὰς σχοίνους αὐτοῖς ὑπέτεμνον. οἱ δὲ ἀλύσεσιν ἀντὶ σχοίνων εἰς τὰς ἀγκύρας χρώμενοι, οἱ Μακεδόνες, καθίεσαν, ὥστε μηδὲν ἔτι πλεόν τοῖς κολυμβηταῖς γίνεσθαι. ἐξάπτοντες 7 οὖν βρόχους τῶν λίθων ἀπὸ τοῦ χώματος ἀνέσπων αὐ-

τοὺς ἔξω τῆς θαλάσσης· ἔπειτα μηχαναῖς μετεωρίζαντες κατὰ βάθους ἀφίεσαν, ἵνα οὐκ ἐτι προβεβλημένοι βλάψειν ἔμελλον. ὅπου δὲ καθαρὸν πεποίητο τῶν προβόλων τὸ τεῖχος, οὐ χαλεπῶς ἤδη ταύτῃ αἱ νῆες προσεῖχον.

8 Οἱ δὲ Τύριοι, πάντῃ ἄποροι γιγνόμενοι, ἔγνωσαν ἐπίπλουν ποιήσασθαι ταῖς Κυπρίαις ναυσὶν, αἱ κατὰ τὸν λιμένα ἐφώρμουν τὸν ἐς Σιδῶνα τετραμμένον· ἐκ πολλοῦ δὴ καταπετάσαντες τοῦ λιμένος τὸ στόμα ἰστίοις, τοῦ μὴ καταφανῇ γενέσθαι τῶν τριηρῶν τὴν πλήρωσιν, ἀμφὶ μέσον ἡμέρας, ὁπότε οἱ τε ναῦται ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα ἐσκεδασμένοι ἦσαν καὶ Ἀλέξανδρος ἐν τούτῳ μάλιστα ἀπὸ τοῦ ἐπὶ θάτερα τῆς πόλεως ναυτικοῦ ἐπὶ τὴν σκηνὴν ἀπε-
9 χώρει, πληρώσαντες πεντήρεις μὲν τρεῖς καὶ τετρήρεις ἴσας, τριήρεις δὲ ἑπτὰ ὡς ἀκριβεστάτοις τε τοῖς πληρώμασι καὶ τοῖς ἀπὸ τῶν καταστρωμάτων μάχεσθαι μέλλουσιν εὐοπλοτάτοις καὶ ἅμα καὶ εὐθαρσεστάτοις ἐς τοὺς ναυτικούς ἀγῶνας, τὰ μὲν πρῶτα ἀτρέμα τῇ εἰρεσίᾳ ἐπὶ μιᾷς νεῷς ἐξέπλεον ἄνευ κελευστῶν τὰς κώπας παραφέροντες· ὡς δὲ ἐπέστρεφον ἤδη ἐπὶ τοὺς Κυπρίους καὶ ἐγγὺς τοῦ καθορᾶσθαι ἦσαν, τότε δὴ ξὺν βοῇ τε πολλῇ καὶ ἐγκελευσμῷ ἐς ἀλλήλους καὶ ἅμα τῇ εἰρεσίᾳ ξυντόνῳ ἐπεφέροντο.

22 Ξυνέβη δὲ ἐκείνῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ Ἀλέξανδρον ἀποχωρῆσαι ἐπὶ τὴν σκηνὴν, οὐ διατρίψαντα δὲ κατὰ τὸ εἰω-
2 θός, δι' ὀλίγου ἐπὶ τὰς ναῦς ἐπανελθεῖν. οἱ δὲ Τύριοι προσπεσόντες ἀπροσδοκῆτως ταῖς ναυσὶν ὁρμούσαις, καὶ ταῖς μὲν πάντῃ κεναῖς ἐπιτυχόντες, τῶν δ' ὑπ' αὐτὴν τὴν βοὴν καὶ τὸν ἐπίπλουν χαλεπῶς ἐκ τῶν παρόντων πληρουμένων, τὴν τε Πνυταγόρου τοῦ βασιλέως πεντήρη εὐθὺς ὑπὸ τῇ πρώτῃ ἐμβολῇ κατέδυσαν καὶ τὴν Ἀνδροκλέους τοῦ Ἀμαθουσίου καὶ τὴν Πασικράτους τοῦ

Θουριέως, τὰς δὲ ἄλλας ἐς τὸν αἰγιαλὸν ἐξωθοῦντες ἔκοπτον.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἤσθετο τὸν ἐκπλοὺν τῶν Τυρίων 3
 τριηρῶν, τὰς μὲν πολλὰς τῶν ξὺν αὐτῷ νεῶν, ὅπως ἐκά-
 στη πληρωθεῖη, ἐπὶ τῷ στόματι τοῦ λιμένος ἀνακωχεύειν
 ἔταξεν, ὥς μὴ καὶ ἄλλαι ἐκπλεύσειαν τῶν Τυρίων νῆες·
 αὐτὸς δὲ πεντήρεις τε τὰς ξὺν αὐτῷ ἀναλαβὼν καὶ τῶν
 τριηρῶν ἐς πέντε μάλιστα, ὅσαι ἔφθησαν αὐτῷ κατὰ τά-
 χος πληρωθεῖσαι, περιέπλει τὴν πόλιν ὡς ἐπὶ τοὺς ἐκπε-
 πλευκότας τῶν Τυρίων. οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ τείχους, τὸν τε 4
 ἐπίπλουν τῶν πολεμίων κατιδόντες καὶ Ἀλέξανδρον αὐ-
 τὸν ἐπὶ τῶν νεῶν, βοῇ τε ἐπανάγειν ἐνεκελεύοντο τοῖς
 ἐκ τῶν σφετέρων νεῶν καὶ ὡς οὐκ ἔξακουστὸν ἦν ὑπὸ
 θορύβου ξυνεχομένων ἐν τῷ ἔργῳ, σημείοις ἄλλοις καὶ
 ἄλλοις ἐπεκάλουν ἐς τὴν ἀναχώρησιν. οἱ δὲ ὀψέ ποτε
 αἰσθόμενοι τὸν ἐπίπλουν τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ὑπο-
 στρέψαντες εἰς τὸν λιμένα ἔφευγον. καὶ ὀλίγαι μὲν τῶν 5
 νεῶν φθάνουσιν ὑπεκφυγοῦσαι, ταῖς δὲ πλείοσιν ἐμβα-
 λοῦσαι αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ τὰς μὲν αὐτῶν ἄπλους ἐποίη-
 σαν, πεντήρης δέ τις καὶ τετρήρης αὐτῶν ἐπ' αὐτῷ τῷ
 στόματι τοῦ λιμένος ἐλήφθησαν. φόνος δὲ τῶν ἐπιβατῶν
 οὐ πολὺς ἐγένετο. ὥς γὰρ ἤσθοντο ἐχομένας τὰς ναῦς,
 ἀπενήξαντο οὐ χαλεπῶς ἐς τὸν λιμένα.

Ὡς δὲ οὐδεμία ἔτι τοῖς Τυρίοις ἐκ τῶν νεῶν ὠφέλεια 6
 ἦν, ἐπῆγον ἤδη οἱ Μακεδόνες τὰς μηχανὰς τῷ τείχει αὐ-
 τῷ. κατὰ μὲν δὴ τὸ χῶμα προσαγόμεναι διὰ ἰσχὺν τοῦ
 τείχους οὐδὲν ἤνυσον ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον· οἱ δὲ κατὰ τὸ
 πρὸς Σιδῶνα τετραμμένον τῆς πόλεως τῶν νεῶν τινὰς
 τῶν μηχανοφόρων προσῆγον. ὥς δὲ οὐδὲ ταύτῃ ἤνυσεν, 7
 ἐς τὸ πρὸς νότον αὖ ἄνεμον καὶ πρὸς Αἴγυπτον ἀνέχον
 τεῖχος μετῆει, πάντῃ ἀποπειρώμενος τοῦ ἔργου. καὶ ἐν-
 ταῦθα πρῶτον κατεσεῖσθη τε τὸ τεῖχος ἐπὶ μέγα καὶ τι

καὶ κατηρεΐφθη αὐτοῦ παραρραγέν. τότε μὲν δὴ ὅσον ἐπιβαλὼν γεφύρας ἥ ἐρήριπτο τοῦ τείχους, ἀπεπειράθη ἐς ὀλίγον τῆς προσβολῆς· καὶ οἱ Τυριοὶ οὐ χαλεπῶς ἀπεκρούσαντο τοὺς Μακεδόνους.

23 Τρίτῃ δὲ ἀπὸ ταύτης ἡμέρας νηνεμίαν τε φυλάξας καὶ παρακαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν τάξεων ἐς τὸ ἔργον ἐπῆγε τῇ πόλει ἐπὶ τῶν νεῶν τὰς μηχανάς. καὶ πρῶτα μὲν κατέσεισε τοῦ τείχους ἐπὶ μέγα. ὥς δὲ ἀποχρῶν εἰς πλάτος ἐφάνη τὸ παρερρηγμένον, τὰς μὲν μηχανοφόρους
 2 ναῦς ἐπανάγειν ἐκέλευσεν· ὁ δὲ δύο ἄλλας ἐπῆγεν, αἱ τὰς γεφύρας αὐτῷ ἔφερον, ἃς δὴ ἐπιβάλλειν ἐπενόει τῷ κατερρηγμένῳ τοῦ τείχους. καὶ τὴν μὲν μίαν τῶν νεῶν οἱ ὑπασπισταὶ ἔλαβον, ἥ ἐπετέτακτο Ἀδμητος, τὴν ἑτέραν δὲ ἡ Κοίνου τάξις οἱ πεξέταιροι καλούμενοι· καὶ αὐτὸς ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς ἐπιβήσεσθαι τοῦ τείχους ἥ παρεί-
 3 κοι ἔμελλε. τὰς τριήρεις δὲ τὰς μὲν ἐπιπλεῖν κατὰ τοὺς λιμένας ἀμφοτέρους ἐκέλευσεν, εἴ πως πρὸς σφᾶς τετραμμένων τῶν Τυρίων βιάσαιντο τὸν ἔσπλουν· ὅσαι δὲ αὐτῶν βέλη ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενα εἶχον ἢ ὅσαι τοξό-
 4 τας ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων ἔφερον, ταύτας δὲ ἐκέλευσεν ἐν κύκλῳ περιπλεύσας τὸ τεῖχος ἐποκέλλειν τε ὅπῃ παρείκοι καὶ ἀνακωχεύειν ἐντὸς βέλους, ἔστε τὸ ἐποκεῖ-
 5 λαι ἄπορον γίγνοιτο, ὥς πανταχόθεν βαλλομένους τοὺς Τυρίους ἐν τῷ δεινῷ ἀμφιβόλους γίνεσθαι.

Ὡς δὲ αἱ τε νῆες αἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ προσέσχον τῇ πόλει καὶ αἱ γέφυραι ἐπεβλήθησαν τῷ τείχει ἀπ' αὐτῶν, ἐνταῦθα οἱ ὑπασπισταὶ εὐρώστως κατὰ ταύτας ἀνέβαινον ἐπὶ τὸ τεῖχος, ὃ τε γὰρ Ἀδμητος ἀνὴρ ἀγαθὸς ἐν τῷ τότε ἐγένετο καὶ ἅμα Ἀλέξανδρος εἶπετο αὐτοῖς, τοῦ τε ἔργου αὐτοῦ καρτερῶς ἀπτόμενος καὶ θεατῆς τῶν ἄλλων, ὅτῳ τι λαμπρὸν κατ' ἀρετὴν ἐν τῷ κινδύνῳ ἐτολμᾷτο.
 5 καὶ ταύτῃ πρῶτον ἥ ἐπετέτακτο Ἀλέξανδρος ἐλήφθη τὸ

τείχος, οὐ χαλεπῶς ἀποκρουσθέντων ἀπ' αὐτοῦ τῶν Τυρίων, ἐπειδὴ πρῶτον βεβαίω τε καὶ ἅμα οὐ πάντῃ ἀποτόμῃ τῇ προσβάσει ἐχορήσαντο οἱ Μακεδόνες. καὶ Ἀδμη-
τος μὲν, πρῶτος ἐπιβὰς τοῦ τείχους καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτὸν ἐγκελευόμενος ἐπιβαίνειν, βληθεὶς λόγχῃ ἀποθνήσκει αὐτοῦ· ἐπὶ δὲ αὐτῷ Ἀλέξανδρος ἔσχε τὸ τείχος ξὺν τοῖς ἐταίροις. ὥς δὲ εἶχοντο αὐτῷ πύργοι τε ἔστιν οἱ καὶ μετα- 6
πύργια, αὐτὸς μὲν παρῇει διὰ τῶν ἐπάλξεων ὥς ἐπὶ τὰ βασίλεια, ὅτι ταύτῃ εὐπορωτέρα ἐφαίνετο ἐς τὴν πόλιν ἢ κáθoδος.

Οἱ δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν, οἳ τε Φοίνικες κατὰ τὸν λιμένα 24
τὸν πρὸς Αἰγύπτου, καθ' ὅνπερ καὶ ἐφορμοῦντες ἐτύγγα-
νον, βιασάμενοι καὶ τὰ κλειῖθρα διασπάσαντες ἔκοπτον
τὰς ναῦς ἐν τῷ λιμένι, ταῖς μὲν μετεώροις ἐμβάλλοντες,
τὰς δὲ ἐς τὴν γῆν ἐξωθοῦντες, καὶ οἱ Κύπριοι κατὰ τὸν
ἄλλον λιμένα τὸν ἐκ Σιδῶνος φέροντα, οὐδὲ κλειῖθρον
τοῦτόν γε ἔχοντα, εἰσπλεύσαντες εἶλον εὐθύς ταύτῃ τὴν
πόλιν. τὸ δὲ πλῆθος τῶν Τυρίων τὸ μὲν τείχος, ὥς ἐχό- 2
μενον εἶδον, ἐκλείπουσιν. ἄθροισθέντες δὲ κατὰ τὸ Ἀγηνό-
ριον καλούμενον ἐπέστρεψαν ταύτῃ ἐπὶ τοὺς Μακεδό-
νας. καὶ Ἀλέξανδρος ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς ἐπὶ τούτους
χωρήσας τοὺς μὲν αὐτοῦ μαχομένους διέφθειρεν αὐτῶν,
τοῖς δὲ φεύγουσιν ἐφείπετο. καὶ φόνος ἦν πολὺς, τῶν τε 3
ἀπὸ τοῦ λιμένος ἐχόντων ἤδη τὴν πόλιν καὶ τῆς Κοίνου
τάξεως παρεληλυθυίας εἰς αὐτήν. ὁργῇ γὰρ ἐχώρουν ἐπὶ
πᾶν οἱ Μακεδόνες, τῆς τε πολιορκίας τῇ τριβῇ ἀχθόμε-
νοι καὶ ὅτι λαβόντες τινὰς αὐτῶν οἱ Τύριοι πλέοντας ἐκ
Σιδῶνος ἐπὶ τὸ τείχος ἀναβιβάσαντες, ὅπως ἄποπτον εἴη
ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου, σφάξαντες ἔρριψαν εἰς τὴν θάλασ-
σαν. ἀπέθανον δὲ τῶν μὲν Τυρίων ἐς ὀκτακισχιλίους· 4
τῶν Μακεδόνων δὲ ἐν τῇ τότε προσβολῇ Ἀδμητός τε, ὁ
πρῶτος ἐλὼν τὸ τείχος, ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος, καὶ ξὺν

αὐτῷ εἴκοσι τῶν ὑπασπιστῶν· ἐν δὲ τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ
μάλιστα ἐς τετρακοσίους.

5 Τοῖς δὲ ἐς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἡρακλέους καταφυγοῦσιν
(ἦσαν δὲ αὐτῶν τε τῶν Τυρίων οἱ μάλιστα ἐν τέλει καὶ
ὁ βασιλεὺς Ἀζέμιλκος καὶ Καρχηδονίων τινὲς θεωροὶ ἐς
τιμὴν τοῦ Ἡρακλέους κατὰ δὴ τινα νόμον παλαιὸν εἰς
τὴν μητρόπολιν ἀφικόμενοι) τούτοις ξύμπασιν ἄδειαν
δίδωσιν Ἀλέξανδρος· τοὺς δὲ ἄλλους ἠνδραπόδισε, καὶ
ἐπράθησαν Τυρίων τε καὶ τῶν ξένων ὅσοι ἐγκατελήφθη-
6 σαν, μάλιστα ἐς τρισμυρίους. Ἀλέξανδρος δὲ τῷ Ἡρακλεῖ
ἔθυσέ τε καὶ πομπὴν ἔστειλε ξὺν τῇ δυνάμει ὠπλισμένη·
καὶ αἱ νῆες ξυνεπόμεπευσαν τῷ Ἡρακλεῖ, καὶ ἄγωνα γυ-
μνικὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ λαμπάδα ἐποίησε· καὶ τὴν μηχανὴν
ἣ τὸ τεῖχος κατεσείδεθη ἀνέθηκεν εἰς τὸν νεῶν· καὶ τὴν
ναῦν τὴν Τυρίαν τὴν ἱερὰν τοῦ Ἡρακλέους, ἣντινα ἐν
τῷ ἐπίπλῳ ἔλαβε, καὶ ταύτην τῷ Ἡρακλεῖ ἀνέθηκε καὶ
ἐπίγραμμα ἐπ' αὐτῇ, ἣ αὐτὸς ποιήσας ἢ ὅτου δὴ ἄλλου
ποιήσαντος, οὐκ ἄξιον μνήμης τὸ ἐπίγραμμα· διὰ τοῦτο
καὶ ἐγὼ αὐτὸ ἀναγράψαι ἀπηξίωσα. Τύρος μὲν δὴ οὕτως
εἰλῶ ἐπὶ ἄρχοντος Ἀνικλήτου Ἀθήνησι μηνὸς Ἑκατομ-
βαιῶνος.

25 Ἔτι δὲ ἐν τῇ πολιορκίᾳ τῆς Τύρου ξυνεχομένου Ἀλε-
ξάνδρου ἀφίκοντο παρὰ Δαρείου πρέσβεις ὥς αὐτόν,
ἀπαγγέλλοντες μύρια μὲν τάλαντα ὑπὲρ τῆς μητρὸς τε
καὶ τῆς γυναικὸς καὶ τῶν παιδῶν δοῦναι ἐθέλειν Ἀλε-
ξάνδρῳ Δαρεῖον· τὴν δὲ χώραν πᾶσαν τὴν ἐντὸς Εὐ-
φράτου ποταμοῦ ἔστε ἐπὶ θάλασσαν τὴν Ἑλληνικὴν Ἀλε-
ξάνδρου εἶναι· γήμαντα δὲ τὴν Δαρείου παῖδα Ἀλέξαν-
2 δρον φίλον τε εἶναι Δαρεῖω καὶ ξύμμαχον. καὶ τούτων
ἐν τῷ ξυλλόγῳ τῶν ἐταίρων ἀπαγγελθέντων Παρμενίωνα
μὲν λέγουσιν Ἀλεξάνδρῳ εἰπεῖν ὅτι αὐτὸς ἂν Ἀλέξανδρος
ὦν ἐπὶ τούτοις ἠγάπησε καταλύσας τὸν πόλεμον μηκέτι

πρόσω κινδυνεύειν· Ἀλέξανδρον δὲ Παρμενίωνι ἀποκρίνασθαι ὅτι καὶ αὐτὸς ἄν, εἴπερ Παρμενίων ἦν, οὕτως ἔπραξεν, ἐπεὶ δὲ Ἀλέξανδρός ἐστιν, ἀποκρίνεσθαι Δαρείῳ ἅπερ δὴ καὶ ἀπεκρίνατο. ἔφη γὰρ οὔτε χρημάτων 3 δεισθαι παρὰ Δαρείου οὔτε τῆς χώρας λαβεῖν ἀντὶ τῆς πάσης τὸ μέρος· εἶναι γὰρ τὰ τε χρήματα καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πᾶσαν· γῆμαί τε ἂν ἐθέλῃ τὴν Δαρείου παῖδα, γῆμαί ἂν καὶ οὐ διδόντος Δαρείου· ἐκέλευέ τε αὐτὸν ἥκειν, εἴ τι εὐρέσθαι ἐθέλοι φιλάνθρωπον παρ' αὐτοῦ. ταῦτα ὡς ἤκουσε Δαρεῖος, τὰς μὲν ξυμβάσεις ἀπέγνω τὰς πρὸς Ἀλέξανδρον, ἐν παρασκευῇ δὲ τοῦ πολέμου αὐθις ἦν.

Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ' Αἰγύπτου ἔγνω ποιεῖσθαι τὸν 4 στόλον. καὶ ἦν αὐτῷ τὰ μὲν ἄλλα τῆς Παλαιστίνης καλουμένης Συρίας προσκεχωρηκότα ἤδη· εὐνοῦχος δέ τις, ᾧ ὄνομα ἦν Βάτις, κρατῶν τῆς Γαζαίων πόλεως, οὐ προσεῖχεν Ἀλέξανδρον, ἀλλὰ Ἀραβάς τε μισθωτοὺς ἐπαγόμενος καὶ σῖτον ἐκ πολλοῦ παρεσκευακὼς διαρκῆ ἐς χρόνιον πολιορκίαν καὶ τῷ χωρίῳ πιστεύων, μήποτε ἂν βία αἰσῶναι, ἔγνω μὴ δέχεσθαι τῇ πόλει Ἀλέξανδρον.

Ἀπέχει δὲ ἡ Γάζα τῆς μὲν θαλάσσης εἴκοσι μάλιστα 26 σταδίους, καὶ ἔστι ψαμμώδης καὶ βαθεῖα ἐς αὐτὴν ἡ ἄνοδος καὶ ἡ θάλασσα ἡ κατὰ τὴν πόλιν τεναγώδης πᾶσα. μεγάλη δὲ πόλις ἡ Γάζα ἦν καὶ ἐπὶ χώματος ὑψηλοῦ ὥκιστο καὶ τεῖχος περιεβέβλητο αὐτῇ ὀχυρόν. ἐσχάτη δὲ ὥκειτο ὡς ἐπ' Αἰγυπτὸν ἐκ Φοινίκης ἰόντι ἐπὶ τῇ ἀρχῇ τῆς ἐρήμου.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν, τῇ μὲν 2 πρώτῃ κατεστρατοπέδευσεν ἡ μάλιστα ἐπίμαχον αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ τεῖχος, καὶ μηχανὰς συμπηγνύναι ἐκέλευσεν. οἱ δὲ μηχανοποιοὶ γνώμην ἀπεδείκνυντο ἄπορον εἶναι βία ἐλεῖν τὸ τεῖχος διὰ ὕψος τοῦ χώματος. ἀλλ' Ἀλεξάν- 3

ὁρῶ αἰρετέον ἐδόκει εἶναι ὅσῳ ἀπορώτερον· ἐκπλήξειν γὰρ τοὺς πολεμίους τὸ ἔργον τῷ παραλόγῳ ἐπὶ μέγα, καὶ τὸ μὴ ἐλεῖν αἰσχροὺν εἶναί οἱ λεγόμενον ἔς τε τοὺς Ἑλληνας καὶ ἔς Δαρεῖον. ἐδόκει δὴ χῶμα ἐν κύκλῳ τῆς πόλεως χωννύναι, ὥς ἔξ ἴσου ἀπὸ τοῦ χωσθέντος ἐπάγεσθαι τὰς μηχανὰς τοῖς τεῖχεσι. καὶ ἐχώννυτο κατὰ τὸ νότιον μάλιστα τῆς πόλεως τεῖχος, ἵνα ἐπιμαχώτερα ἐφαίνετο.
 4 ὥς δὲ ἐδόκει ἐξῆρθαι συμμέτρως τὸ χῶμα, μηχανὰς ἐπιστήσαντες οἱ Μακεδόνες ἐπῆγον ὥς ἐπὶ τὸ τεῖχος τῶν Γαζαίων. καὶ ἐν τούτῳ θύοντι Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐστεφανωμένῳ τε καὶ κατάρχεσθαι μέλλουσι τοῦ πρώτου ἱερείου κατὰ νόμον τῶν τις σαρκοφάγων ὀρνίθων ὑπερπετόμενος τοῦ βωμοῦ λίθον ἐμβάλλει ἐς τὴν κεφαλὴν ὄντινα τοῖν ποδοῖν ἔφερε. καὶ Ἀλέξανδρος ἤρετο Ἀρίστανδρον τὸν μάντιν ὅ-τι νοοῖ ὁ οἰωνός. ὁ δὲ ἀποκρίνεται ὅτι, ὦ βασιλεῦ, τὴν μὲν πόλιν αἰρήσεις, αὐτῷ δέ σοι φυλακτέα ἐστὶν ἐπὶ τῇδε τῇ ἡμέρᾳ.

- 27** Ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος τέως μὲν πρὸς ταῖς μηχαναῖς ἔξω βέλους αὐτὸν εἶχεν· ὥς δὲ ἐκδρομὴ τε ἐκ τῆς πόλεως καρτερὰ ἐγίνετο καὶ πῦρ τε ἐπέφερον ταῖς μηχαναῖς οἱ Ἀραβες καὶ τοὺς Μακεδόνας ἀμυνομένους κάτωθεν αὐτοὶ ἐξ ὑπερδεξίου τοῦ χωρίου ἔβαλλόν τε καὶ ὤθουν κατὰ τοῦ ποιητοῦ χώματος, ἐνταῦθα ἢ ἐκὼν ἀπειθεῖ Ἀλέξανδρος τῷ μάντει ἢ ἐκπλαγεὶς ἐν τῷ ἔργῳ οὐκ ἐμνημόνευσε τῆςμαντείας, ἀλλ' ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστὰς παρεβόηθει ἵνα μάλιστα ἐπιέζοντο οἱ Μακεδόνες.
 2 καὶ τούτους μὲν ἔσχε τοῦ μὴ οὐκ αἰσχροῦ φυγῇ ὥσθῃναι κατὰ τοῦ χώματος· αὐτὸς δὲ βάλλεται καταπέλτῃ διὰ τῆς ἀσπίδος διαμπὰξ καὶ τοῦ θώρακος ἔς τὸν ὦμον. ὥς δὲ ἔγνω τὰ ἀμφὶ τὸ τραῦμα ἀληθεύσαντα τὸν Ἀρίστανδρον, ἐχάρη, ὅτι καὶ τὴν πόλιν δὴ αἰρήσειν ἐδόκει Ἀριστάνδρου ἕνεκα.

Καὶ αὐτὸς μὲν τὸ τραῦμα ἐθεραπεύετο χαλεπῶς· 3
ἀφικνουῦνται δ' αὐτῷ μετ' ἀπεμπτοὶ ἀπὸ θαλάσσης αἱ μηχαναὶ αἷς Τύρον εἶλε· καὶ χῶμα χωνύνει ἐν κύκλῳ πάν-
τοθεν τῆς πόλεως ἐκέλευσεν, εὖρος μὲν ἐς δύο σταδίους,
ὕψος δὲ ἐς πόδας πεντήκοντα καὶ διακοσίους. ὥς δὲ αἷ τε 4
μηχαναὶ αὐτῷ ἐποιήθησαν καὶ ἐπαχθεῖσαι κατὰ τὸ χῶμα
κατέσεισαν τοῦ τείχους ἐπὶ πολὺ, ὑπονόμων τε ἄλλη καὶ
ἄλλη ὀρουσσομένων καὶ τοῦ χοῦ ἀφανῶς ἐκφερομένου τὸ
τεῖχος πολλαχῇ ἠρείπετο ὑφίζανον κατὰ τὸ κενούμενον,
τοῖς τε βέλεσιν ἐπὶ πολὺ κατεῖχον οἱ Μακεδόνες, ἀνα-
στέλλοντες τοὺς προμαχομένους ἐκ τῶν πύργων, ἐς μὲν
τρεῖς προσβολὰς οἱ ἐκ τῆς πόλεως ἀποθνησκόντων τε αὐ-
τοῖς πολλῶν καὶ τιτρωσκομένων ὅμως ἀντεῖχον· τῇ τε- 5
τάρτῃ δὲ τῶν Μακεδόνων τὴν φάλαγγα πάντοθεν προσ-
αγαγὼν Ἀλέξανδρος τῇ μὲν ὑπορουσσόμενον τὸ τεῖχος κα-
ταβάλλει, τῇ δὲ παιόμενον ταῖς μηχαναῖς κατασεῖει ἐπὶ
πολὺ, ὥς μὴ χαλεπὴν ταῖς κλίμαξι τὴν προσβολὴν κατὰ
τὰ ἐρηριμμένα ἐνδοῦναι. αἷ τε οὖν κλίμακες προσήγοντο 6
τῷ τείχει καὶ ἕρις πολλή ἦν τῶν Μακεδόνων ὅσοι τι ἀρε-
τῆς μετεποιοῦντο ὅστις πρῶτος αἰρήσει τὸ τεῖχος· καὶ αἰ-
ρεῖ πρῶτος Νεοπτόλεμος τῶν ἐταίρων τοῦ Αἰακιδῶν γέ-
νους· ἐπὶ δὲ αὐτῷ ἄλλαι καὶ ἄλλαι τάξεις ὁμοῦ τοῖς ἡγε-
μόσιν ἀνέβαινον. ὥς δὲ ἅπαξ παρῆλθόν τινες ἐντὸς τεί- 7
χους τῶν Μακεδόνων, κατασχίσαντες ἄλλας καὶ ἄλλας
πύλας, ὅσαις ἕκαστοι ἐπετύγχανον, δέχονται εἰσὼ τὴν
στρατιὰν πᾶσαν. οἱ δὲ Γαζαῖοι καὶ τῆς πόλεως σφισιν ἤδη
ἐχομένης ξυνεστηκότες ὅμως ἐμάχοντο· καὶ ἀπέθανον
πάντες αὐτοῦ μαχόμενοι ὥς ἕκαστοι ἐτάχθησαν· παῖδας
δὲ καὶ γυναῖκας ἐξηνδραπόδισεν αὐτῶν Ἀλέξανδρος. τὴν
πόλιν δὲ ξυνοικίσας ἐκ τῶν περιοίκων ἐχρῆτο ὅσα φρου-
ρίῳ ἐς τὸν πόλεμον.

ΑΡΡΙΑΝΟΥ

ΑΝΑΒΑΣΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ.

- 1 Ἀλέξανδρος δὲ ἐπ' Αἰγύπτου, ἵνα περ τὸ πρῶτον ὠρμήθη, ἐστέλλετο, καὶ ἐβδόμη ἡμέρα ἀπὸ τῆς Γάζης ἐλαύνων ἦκεν ἐς Πηλούσιον τῆς Αἰγύπτου. ὁ δὲ ναυτι-
κὸς στρατὸς παρέπλει αὐτῷ ἐκ Φοινίκης ὡς ἐπ' Αἴγυπτον.
- 2 καὶ καταλαμβάνει τὰς ναῦς ἐν Πηλουσίῳ ὁρμούσας. Μα-
ζάκης δὲ ὁ Πέρσης, ὃς ἦν σατράπης Αἰγύπτου ἐκ Δαρείου
καθεστηκώς, τήν τε ἐν Ἰσθμῷ μάχην ὅπως συνέβη πεπυ-
σμένος καὶ Δαρεῖον ὅτι αἰσχροῦ φρυγῇ ἔφυγε, καὶ Φοινί-
κην τε καὶ Συρίαν καὶ τῆς Ἀραβίας τὰ πολλὰ ὑπὸ Ἀλε-
ξάνδρου ἐχόμενα, αὐτῷ τε οὐκ οὔσης δυνάμεως Περσι-
κῆς, ἐδέχετο ταῖς πόλεσι φιλίως καὶ τῇ χώρᾳ Ἀλέξανδρον.
- 3 ὁ δὲ εἰς μὲν Πηλούσιον φυλακὴν εἰσήγαγε, τοὺς δὲ ἐπὶ
τῶν νεῶν ἀναπλεῖν κατὰ τὸν ποταμὸν κελεύσας ἔσπε ἐπὶ
Μέμφιν πόλιν αὐτὸς ἐφ' Ἑλιουπόλεως ἦει, ἐν δεξιᾷ
ἔχων τὸν ποταμὸν τὸν Νεῖλον, καὶ ὅσα καθ' ὁδὸν χωρία
ἐνδιδόντων τῶν ἐνοικούντων κατασχὼν διὰ τῆς ἐρήμου
- 4 ἀφίκετο ἐς Ἑλιούπολιν. ἐκεῖθεν δὲ διαβὰς τὸν πόρον
ἦκεν ἐς Μέμφιν· καὶ θύει ἐκεῖ τοῖς τε ἄλλοις θεοῖς καὶ
τῷ Ἀπιδι καὶ Ἀγῶνα ἐποίησε γυμνικόν τε καὶ μουσικόν·
ἦκον δὲ αὐτῷ οἱ ἀμφὶ ταῦτα τεχνῖται ἐκ τῆς Ἑλλάδος οἱ
δοκιμώτατοι. ἐκ δὲ Μέμφιος κατέπλει κατὰ τὸν ποταμὸν
ὡς ἐπὶ-θάλασσαν τοὺς τε ὑπασπιστάς ἐπὶ τῶν νεῶν λα-
βῶν καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν ἱππέων
- 5 τὴν βασιλικὴν ἵλην τὴν τῶν ἐταίρων. ἐλθὼν δὲ ἐς Κά-
νωβον καὶ κατὰ τὴν λίμνην τὴν Μαρίαν περιπλεύσας
ἀποβαίνει ὅπου νῦν Ἀλεξάνδρεια πόλις ὥκισται, Ἀλε-

ξάνδρου ἐπώνυμος. καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ὁ χῶρος κάλλιστος κτίσαι ἐν αὐτῷ πόλιν καὶ γενέσθαι ἂν εὐδαίμονα τὴν πόλιν. πόθος οὖν λαμβάνει αὐτὸν τοῦ ἔργου, καὶ αὐτὸς τὰ σημεῖα τῇ πόλει ἔθηκεν, ἵνα τε ἄγοράν ἐν αὐτῇ δείμασθαι ἔδει καὶ ἱερὰ ὅσα καὶ θεῶν ὧν τινων, τῶν μὲν Ἑλληνικῶν, Ἰσίδος δὲ Αἰγυπτίας, καὶ τὸ τεῖχος ἧ περιβεβλήσθαι. καὶ ἐπὶ τούτοις ἐθύετο, καὶ τὰ ἱερὰ καλὰ ἐφαίνετο.

Λέγεται δέ τις καὶ τοιόσδε λόγος, οὐκ ἄπιστος ἔμοι- **2**
γε· ἐθέλειν μὲν Ἀλέξανδρον καταλείπειν αὐτὸν τὰ ση-
μεῖα τοῦ τειχισμοῦ τοῖς τέκτοσιν, οὐκ εἶναι δὲ ὅτῳ τὴν
γῆν ἐπιγράψουσι· τῶν δὴ τεκτόνων τινὰ ἐπιφρασθέντα,
ὅσα ἐν τεύχεσιν ἄλφιστα οἱ στρατιῶται ἐκόμιζον ξυναγα-
ρόντα ἐπιβάλλειν τῇ γῇ ἵναπερ ὁ βασιλεὺς ὑφηγεῖτο, καὶ
τὸν κύκλον οὕτω περιγραφῆναι τοῦ περιτειχισμοῦ ὄν-
τινα τῇ πόλει ἐποίει. τοῦτο δὲ ἐπιλεξαμένους τοὺς μάν- **2**
τεις καὶ μάλιστα δὴ Ἀρίστανδρον τὸν Τελμισσέα, ὃς δὴ
πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα ἀληθεῦσαι ἐλέγετο Ἀλεξάνδρῳ, φά-
ναι εὐδαίμονα ἔσεσθαι τὴν πόλιν τὰ τε ἄλλα καὶ τῶν ἐκ
γῆς καρπῶν εἶνεκα.

Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Ἡγέλοχος κατέπλευσεν εἰς Αἶγν- **3**
πτον καὶ ἀπαγγέλλει Ἀλεξάνδρῳ Τενεδίους τε ἀποστάν-
τας Περσῶν σφίσι προσθέσθαι (καὶ γὰρ καὶ ἄκοντας Πέρ-
σαις προσχωρῆσαι) καὶ Χίων ὅτι δὴ ὁ δῆμος ἐπηγάγετο
σφᾶς βία τῶν κατεχόντων τὴν πόλιν, οὓς Αὐτοφραδάτης
τε καὶ Φαρνάβαξος ἐγκατέστησαν· ἀλῶναι δὲ αὐτόθι καὶ **4**
Φαρνάβαξον ἐγκαταληφθέντα καὶ Ἀριστόνικον Μηθυ-
μναῖον τὸν τύραννον ἐσπλεύσαντα ἐς τὸν λιμένα τῆς Χίου
ξὺν ἡμιολίαις ληστρικαῖς πέντε, ὑπὸ σφῶν ἐχόμενον τὸν
λιμένα οὐ γνόντα, ἀλλ' ἐξαπατηθέντα γὰρ πρὸς τῶν τὰ
κλειῖθρα ἐχόντων τοῦ λιμένος, ὅτι τὸ Φαρναβάξου ἄρα
ναυτικὸν ὄρμεϊ ἐν αὐτῷ· καὶ τοὺς μὲν ληστὰς πάντας **5**

- αὐτοῦ κατακοπῆναι πρὸς σφῶν, Ἀριστόνικον δὲ ἤγε παρ' Ἀλέξανδρον καὶ Ἀπολλωνίδην τὸν Χίου καὶ Φίσινον καὶ Μεγαρέα καὶ τοὺς ἄλλους ὅσοι τῆς τε ἀποστάσεως τῆς Χίων ξυνεπελάβοντο καὶ ἐν τῷ τότε τὰ πράγματα τῆς νῆ 6 σου βία εἶχον· καὶ Μιτυλήνην δὲ Χάρητα ἔχοντα ὅτι ἀφείλετο καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐν Λέσβῳ πόλεις καὶ αὐτὰς ὁμολογία προσηγάγετο, Ἀμφοτερόν δὲ ξὺν ἐξήκοντα ναυσὶν ἐπὶ Κῶ ἐπεμψεν· ἐπικαλεῖσθαι γὰρ σφᾶς τοὺς Κῶους· καὶ αὐτὸς καταπλεύσας ὅτι εὗρε τὴν Κῶ πρὸς Ἀμφοτεροῦ 7 ἤδη ἐχομένην. καὶ τοὺς μὲν ἄλλους ὅσοι αἰχμάλωτοι ἦγεν Ἡγέλοχος, Φαρνάβαξος δὲ ἀπέδρα ἐν Κῶ λαθὼν τοὺς φύλακας. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τυράννους μὲν τοὺς ἐκ τῶν πόλεων ἐς τὰς πόλεις πέμπει, χρήσασθαι ὅπως ἐθέλοιεν· τοὺς δὲ ἀμφ' Ἀπολλωνίδην τοὺς Χίους ἐς Ἐλεφαντίνην πόλιν Αἰγυπτίαν ξὺν φυλακῇ ἀκριβεῖ ἐπεμψεν.
- 3** Ἐπὶ τούτοις δὲ πόθος λαμβάνει αὐτὸν ἐλθεῖν παρ' Ἀμμωνα ἐς Λιβύην, τὸ μὲν τι τῷ θεῷ χρησόμενον, ὅτι ἀτρεκὲς ἐλέγετο εἶναι τὸ μαντεῖον τοῦ Ἀμμωνος καὶ χρήσασθαι αὐτῷ Περσέα τε καὶ Ἡρακλέα, τὸν μὲν ἐπὶ τὴν Γοργόνα ὅτε πρὸς Πολυδέκτου ἐστέλλετο, τὸν δὲ ὅτε παρ' Ἀνταῖον ἦει εἰς Λιβύην καὶ παρὰ Βούσιριν εἰς Αἴγυπτον.
- 2** Ἀλεξάνδρῳ δὲ φιλοτιμία ἦν πρὸς Περσέα καὶ Ἡρακλέα, ἀπὸ γένους τε ὄντι τοῦ ἀμφοῖν καὶ τι καὶ αὐτὸς τῆς γενέσεως τῆς ἑαυτοῦ ἐς Ἀμμωνα ἀνέφερε, καθάπερ οἱ μῦθοι τῆς Ἡρακλέους τε καὶ Περσέως ἐς Δία. καὶ οὖν παρ' Ἀμμωνα ταύτῃ τῇ γνώμῃ ἐστέλλετο, ὥς καὶ τὰ αὐτοῦ ἀτρεκέστερον εἰσόμενος ἢ φήσων γε ἐγνωκέναι.
- 3** Μέχρι μὲν δὴ Παραιτουρίου παρὰ θάλασσαν ἦει δι' ἐρήμον, οὐ μέντοι δι' ἀνύδρου τῆς χώρας, σταδίους ἐς χιλίους καὶ ἑξακοσίους, ὥς λέγει Ἀριστόβουλος. ἐντεῦθεν δὲ ἐς τὴν μεσόγαιαν ἐτράπετο, ἵνα τὸ μαντεῖον ἦν τοῦ Ἀμμωνος. ἔστι δὲ ἐρήμη τε ἡ ὁδὸς καὶ ψάμμος ἡ

πολλή αὐτῆς καὶ ἄνυδρος. ὕδωρ δὲ ἐξ οὐρανοῦ Ἀλεξάν- 4
δρῳ πολὺ ἐγένετο, καὶ τοῦτο ἐς τὸ θεῖον ἀνῆνέχθη. ἀνῆ-
νέχθη δὲ ἐς τὸ θεῖον καὶ τόδε· ἄνεμος νότος ἐπ' ἄν πνεύσῃ
ἐν ἐκείνῳ τῷ χώρῳ, τῆς ψάμμου ἐπιφορεῖ κατὰ τῆς ὁδοῦ
ἐπὶ μέγα, καὶ ἀφανίζεται τῆς ὁδοῦ τὰ σημεῖα οὐδὲ ἔστιν
εἰδέναι ἵνα χρὴ πορεύεσθαι καθάπερ ἐν πελάγει τῇ ψάμ-
μῳ, ὅτι σημεῖα οὐκ ἔστι κατὰ τὴν ὁδὸν οὔτε που ὄρος
οὔτε δένδρον οὔτε γήλοφοι βέβαιοι ἀνεστηκότες, οἷς τιςιν
οἱ ὁδῖται τεκμαίροντο ἂν τὴν πορείαν, καθάπερ οἱ ναῦ-
ται τοῖς ἄστροις· ἀλλ' ἐπλανᾶτο γὰρ ἡ στρατιὰ Ἀλεξάν-
δρῳ καὶ οἱ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ ἀμφίβολοι ἦσαν. Πτολε- 5
μαῖος μὲν δὴ ὁ Λάγου λέγει δράκοντας δύο ἰέναι πρὸ τοῦ
στρατεύματος φωνὴν ἰέντας, καὶ τούτοις Ἀλέξανδρον κε-
λεῦσαι ἐπεσθαι τοὺς ἡγεμόνας πιστεύσαντας τῷ θεῷ·
τοὺς δὲ ἡγήσασθαι τὴν ὁδὸν τὴν τε ἐς τὸ μαντεῖον καὶ
ὀπίσω αὐτῆς· Ἀριστόβουλος δέ, καὶ ὁ πλείων λόγος ταύ- 6
τῃ κατέχει, κόρακας δύο προπετομένους πρὸ τῆς στρα-
τιᾶς, τούτους γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ τοὺς ἡγεμόνας. καὶ
ὅτι μὲν θεῖόν τι ξυνεπέλαβεν αὐτῷ ἔχω ἰσχυρίσασθαι,
ὅτι καὶ τὸ εἰκὸς ταύτῃ ἔχει· τὸ δὲ ἀτρεκὲς τοῦ λόγου
ἀφείλοντο οἱ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐξηγησάμενοι.

Ὁ δὲ χώρος ἵναπερ τοῦ Ἀμμωνος τὸ ἱερόν ἐστι τὰ 4
μὲν κύκλῳ πάντα ἔρημα καὶ ψάμμον τὸ πᾶν ἔχει καὶ ἄνυ-
δρος. αὐτὸς δὲ ἐν μέσῳ ὀλίγος ὢν (ὅσον γὰρ πλεῖστον
αὐτοῦ ἐς πλάτος διέχει ἐς τεσσαράκοντα μάλιστα στα-
δίους ἔρχεται) κατάπλεως ἐστὶν ἡμέρων δένδρων, ἐλαιῶν
καὶ φοινίκων, καὶ ἑνδροσος μόνος τῶν πέριξ. καὶ πηγὴ 2
ἐξ αὐτοῦ ἀνίσχει οὐδέν τι ἐοικυῖα ταῖς πηγαῖς ὅσαι ἄλλαι
ἐκ γῆς ἀνίσχουσιν. ἐν μὲν γὰρ μεσημβρίᾳ ψυχρὸν τὸ
ὕδωρ γευσάμενόν τε καὶ ἔτι μᾶλλον ἀψαμένον οἶον ψυχρό-
τατον· ἐγκλίναντος δὲ τοῦ ἡλίου ἐς ἐσπέραν θερμότερον,
καὶ ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἔτι θερμότερον ἔστε ἐπὶ μέσας νύ-

κτας, μέσων δὲ νυκτῶν ἑαυτοῦ θερμότερον· ἀπὸ δὲ μέ-
 σων νυκτῶν ψύχεται ἐν τάξει, καὶ ἔωθεν ψυχρόν ἤδη
 ἐστί, ψυχρότατον δὲ μεσημβρίας· καὶ τοῦτο ἀμείβει ἐν
 3 τάξει ἐπὶ ἐκάστη ἡμέρᾳ. γίνονται δὲ καὶ ἄλλες αὐτόματοι
 ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ ὀρυκτοί· καὶ τούτων ἔστιν οὓς ἐς
 Αἴγυπτον φέρουσι τῶν ἱερέων τινὲς τοῦ Ἀμμωνος. ἐπει-
 δὴ γὰρ ἐπ' Αἰγύπτου στέλλονται ἐς κοιτίδας πλεκτὰς ἐκ
 φοίνικος ἐσβαλόντες δῶρον τῷ βασιλεῖ ἀποφέρουσιν ἢ εἰ
 4 τῷ ἄλλῳ. ἔστι δὲ μακρός τε ὁ χόνδρος καὶ ἡδη τινὲς αὐ-
 τῶν καὶ ὑπὲρ τρεῖς δακτύλους, καὶ καθαρός ὥσπερ κρύ-
 σταλλος· καὶ τούτῳ ἐπὶ ταῖς θυσίαις χρῶνται, ὡς καθα-
 ρωτέρῳ τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἁλῶν, Αἰγύπτιοί τε καὶ ὅσοι
 5 ἄλλοι τοῦ θείου οὐκ ἀμελῶς ἔχουσιν. ἐνταῦθα Ἀλέξαν-
 δρος τόν τε χῶρον ἐθαύμασε καὶ τῷ θεῷ ἐχρήσατο· καὶ
 ἀκούσας ὅσα αὐτῷ πρὸς θυμοῦ ἦν, ὡς ἔλεγεν, ἀνέξευξεν
 ἐπ' Αἰγύπτου, ὡς μὲν Ἀριστόβουλος λέγει, τὴν αὐτὴν
 ὀπίσω ὁδόν, ὡς δὲ Πτολεμαῖος ὁ Δάγου, ἄλλην εὐθείαν
 ὡς ἐπὶ Μέμφιν.

5 Εἰς Μέμφιν δὲ αὐτῷ πρεσβεῖαί τε πολλαὶ ἐκ τῆς Ἑλ-
 λάδος ἦκον, καὶ οὐκ ἔστιν ὄντινα ἀτυχήσαντα ὧν ἔδεϊτο
 ἀπέπεμψε, καὶ στρατιὰ παραγίνεται παρὰ μὲν Ἀντιπά-
 τρου μισθοφόροι Ἕλληνες ἐς τετρακοσίους, ὧν ἡγεῖτο
 Μενίδας ὁ Ἡγησάνδρου, ἐκ Θράκης δὲ ἱππεῖς ἐς πεντα-
 2 κοσίους, ὧν ἦρχεν Ἀσκληπιόδωρος ὁ Εὐνίκου. ἐνταῦθα
 θύει τῷ Διὶ τῷ βασιλεῖ καὶ πομπεύει ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐν
 τοῖς ὅπλοις καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν καὶ μουσικόν. καὶ
 τὰ κατὰ τὴν Αἴγυπτον ἐνταῦθα ἐκόσμησε· δύο μὲν
 νομάρχας Αἰγύπτου κατέστησεν Αἰγυπτίους, Δολόασπιν
 καὶ Πέτισιν, καὶ τούτοις διένειμε τὴν χώραν τὴν Αἰγυ-
 πτίαν· Πετίσιος δὲ ἀπειπαμένον τὴν ἀρχὴν Δολόασπις
 3 ἐκδέχεται πᾶσαν. Φρουράρχους δὲ τῶν ἐταίρων ἐν Μέμ-
 φει μὲν Πανταλέοντα κατέστησε τὸν Πυθναῖον, ἐν Πη-

λουσίῳ δὲ Πολέμωνα τὸν Μεγακλέους, Πελλαῖον· τῶν
 ξένων δὲ ἄρχειν Λυκίδα, Αἰτωλόν, γραμματέα δὲ ἐπὶ
 τῶν ξένων Εὐγνώστον τὸν Ξενοφάντου τῶν ἐταίρων·
 ἐπισκόπους δὲ αὐτῶν Αἰσχύλον τε καὶ Ἐφιππον τὸν Χαλ-
 κιδέα. Αἰβύης δὲ τῆς προσχώρου ἄρχειν δίδωσιν Ἀπολ- 4
 λώνιον Χαρίνου, Ἀραβίας δὲ τῆς πρὸς Ἡρώων πόλει
 Κλεομένην τὸν ἐκ Ναυκράτιος· καὶ τούτῳ παρηγγέλλετο
 τοὺς μὲν νομάρχας εἶναι ἄρχειν τῶν νομῶν τῶν κατὰ σφᾶς
 καθάπερ ἐκ παλαιοῦ καθειστήκει, αὐτὸν δὲ ἐκλέγειν παρ'
 αὐτῶν τοὺς φόρους· οἱ δὲ ἀποφέρειν αὐτῷ ἐτάχθησαν.
 στρατηγούς δὲ τῇ στρατιᾷ κατέστησεν ἦντινα ἐν Αἰγύπτῳ 5
 ὑπελείπετο Πενκέστιαν τε τὸν Μακαρτάτου καὶ Βάλακρον
 τὸν Ἀμύντου, ναύαρχον δὲ ἐπὶ τῶν νεῶν Πολέμωνα τὸν
 Θηραμένους· σωματοφύλακα δὲ ἀντὶ Ἀρρύβα τὸν Λεον-
 νάτου τὸν Ἀντέου ἔταξεν· Ἀρρύβας γὰρ νόσῳ ἀπέθα-
 νεν. ἀπέθανε δὲ καὶ Ἀντίοχος ὁ ἄρχων τῶν τοξοτῶν, 6
 καὶ ἀντὶ τούτου ἄρχειν ἐπέστησε τοῖς τοξόταις Ὀμβρίωνα
 Κρηῖτα. ἐπὶ δὲ τοὺς ξυμμάχους τοὺς πεξούς, ὧν Βάλα-
 κρος ἡγεῖτο, ἐπεὶ Βάλακρος ἐν Αἰγύπτῳ ὑπελείπετο, Κά-
 λανον κατέστησεν ἡγεμόνα. κατανεῖμαι δὲ ἐλέγετο ἐς 7
 πολλοὺς τὴν ἀρχὴν τῆς Αἰγύπτου, τὴν τε φύσιν τῆς χώ-
 ρας θαυμάσας καὶ τὴν ὀχυρότητα, ὅτι οὐκ ἀσφαλές οἱ
 ἐφαίνετο ἐνὶ ἐπιτρέψαι ἄρχειν Αἰγύπτου πάσης. καὶ Ρω-
 μαῖοί μοι δοκοῦσι παρ' Ἀλεξάνδρου μαθόντες ἐν φυλακῇ
 εἶναι Αἰγύπτου καὶ μηδένα τῶν ἀπὸ βουλῆς ἐπὶ τῷδε ἐκ-
 πέμπειν ὑπαρχόν Αἰγύπτου, ἀλλὰ τῶν εἰς τοὺς ἱππέας
 σφίσι ξυντελούντων.

Ἀλέξανδρος δὲ ἅμα τῷ ἥρῳ ὑποφαίνονται ἐκ Μέμφιος 6
 ἦει ἐπὶ Φοινίκης· καὶ ἐγεφυρώθη αὐτῷ ὅ τε κατὰ Μέμ-
 φιν πόρος τοῦ Νείλου καὶ αἱ διώρυχες αὐτοῦ πᾶσαι. ὥς
 δὲ ἀφίκετο ἐς Τύρον, καταλαμβάνει ἐνταῦθα ἦκον αὐτῷ
 ἤδη καὶ τὸ ναυτικόν. ἐν Τύρῳ δὲ αὐθις θύει τῷ Ἡρα-

- 2 κλεῖ καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ μουσικόν. ἐνταῦθα ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἐξ Ἀθηναίων ἡ Πάραλος πρέσβεις ἄγουσα Διόφαντον καὶ Ἀχιλλέα· ξυνεπρέσβευον δὲ αὐτοῖς καὶ οἱ Πάραλοι ξύμπαντες. καὶ οὗτοι τῶν τε ἄλλων ἐτυχον ὧν ἕνεκα ἐστάλησαν καὶ τοὺς αἰχμαλώτους ἀφῆ-
 3 κεν Ἀθηναίοις ὅσοι ἐπὶ Γρανικῷ Ἀθηναίων ἐάλωσαν. τὰ δ' ἐν Πελοποννήσῳ ὅτι αὐτῷ νενεωτερίσθαι ἀπήγγελτο, Ἀμφοτερόν πέμπει βοηθεῖν Πελοποννησίων ὅσοι ἐς τε τὸν Περσικὸν πόλεμον βέβαιοι ἦσαν καὶ Λακεδαιμονίων οὐ κατήκουον. Φοῖνιξι δὲ καὶ Κυπρίοις προσετάχθη ἐκατὸν ναῦς ἄλλας πρὸς αἷς ἔχοντα Ἀμφοτερόν ἐπεμπε στέλλειν ἐπὶ Πελοποννήσου.
- 4 Αὐτὸς δὲ ἤδη ἄνω ὥρμᾳτο ὥς ἐπὶ Θάψακόν τε καὶ τὸν Εὐφράτην ποταμόν, ἐν Φοινίκῃ μὲν ἐπὶ τῶν φόρων τῇ ξυλλογῇ καταστήσας Κοίρανον Βεροιαῖον, Φιλόξενον δὲ τῆς Ἀσίας τὰ ἐπὶ τάδε τοῦ Ταύρου ἐκλέγειν. τῶν ξὺν αὐτῷ δὲ χρημάτων τὴν φυλακὴν ἀντὶ τούτων ἐπέτρεψεν
 5 Ἀρπάλῳ τῷ Μαχάτᾳ ἄρτι ἐκ τῆς φυγῆς ἦκοντι. Ἀρπαλος γάρ τὰ μὲν πρῶτα ἔφυγε, Φιλίππου ἔτι βασιλεύοντος, ὅτι πιστὸς ἦν, καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐπὶ τῷ αὐτῷ ἔφυγε καὶ Νέαρχος ὁ Ἀνδροτίμου καὶ Ἐρίγνιος ὁ Λαρίχου καὶ Λαομέδων ὁ τούτου ἀδελφός, ὅτι ὑποπτα ἦν Ἀλεξάνδρῳ ἐς Φίλιππον, ἐπειδὴ Εὐρυδίκην γυναῖκα ἡγάγετο Φίλιππος, Ὀλυμπιάδα δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου μητέρα
 6 ἠτίμασε. τελευτήσαντος δὲ Φιλίππου κατελθόντας ἀπὸ τῆς φυγῆς ὅσοι δι' αὐτὸν ἔφευγον Πτολεμαῖον μὲν σωματοφύλακα κατέστησεν, Ἀρπαλον δὲ ἐπὶ τῶν χρημάτων, ὅτι αὐτῷ τὸ σῶμα ἐς τὰ πολέμια ἀχρεῖον ἦν, Ἐρίγνιον δὲ ἱππάρχην τῶν ξυμμάχων, Λαομέδοντα δὲ τὸν τούτου ἀδελφόν, ὅτι δίγλωσσος ἦν ἐς τὰ βαρβαρικά γράμματα, ἐπὶ τοῖς αἰχμαλώτοις βαρβάροις, Νέαρχον δὲ σατραπεύειν Λυκίας καὶ τῆς ἐχομένης Λυκίας χώρας ἔστε ἐπὶ τὸν Ταῦ-

ρον τὸ ὄρος. ὀλίγον δὲ πρόσθεν τῆς μάχης τῆς ἐν Ἰσῶ 7
γενομένης ἀναπεισθεὶς πρὸς Ταυρίσκον, ἀνδρὸς κακοῦ,
Ἄρπαλος φεύγει ξὺν Ταυρίσκῳ. καὶ ὁ μὲν Ταυρίσκος
παρ' Ἀλέξανδρον τὸν Ἑπειρώτην ἐς Ἰταλίαν σταλεὶς ἐκεῖ
ἐτελεύτησεν. Ἄρπαλῳ δὲ ἐν τῇ Μεγαρίδι ἡ φυγὴ ἦν.
ἀλλ' Ἀλέξανδρος πείθει αὐτὸν κατελθεῖν, πίστει δούς
οὐδέν οἱ μείον ἔσεσθαι ἐπὶ τῇ φυγῇ. οὐδὲ ἐγένετο ἐπαν-
ελθόντι, ἀλλ' ἐπὶ τῶν χρημάτων αὐτοῦ ἐτάχθη Ἄρπαλος.
ἐς Λυδίαν δὲ σατράπην Μένανδρον ἐκπέμπει τῶν ἐταί- 8
ρων. ἐπὶ δὲ τοῖς ξένοις, ὧν ἠγεῖτο Μένανδρος, Κλέαρ-
χος αὐτῷ ἐτάχθη. ἀντὶ δὲ Ἀρίμμα σατράπην Συρίας
Ἀσκληπιόδωρον τὸν Εὐνίκου ἀπέδειξεν, ὅτι Ἀρίμματος
βλακεῦσαι ἐδόκει αὐτῷ ἐν τῇ παρασκευῇ ἥντινα ἐτάχθη
παρασκευάσαι τῇ στρατιᾷ κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν ἄνω.

Καὶ ἀφίκετο ἐς Θάψακον Ἀλέξανδρος μηνὸς Ἑκα- 7
τομβαιῶνος ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησιν Ἀριστοφάνους. καὶ
καταλαμβάνει δυοῖν γεφύραιν ἐξευγμένον τὸν πόρον.
καὶ γὰρ καὶ Μαζαῖος, ὅτῳ ἡ φυλακὴ τοῦ ποταμοῦ ἐκ Λα-
ρείου ἐπετέτραπτο, ἰππέας [μὲν] ἔχων περὶ τρισχιλίους
καὶ τούτων Ἕλληνας μισθοφόρους δισχιλίους τέως μὲν
αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ποταμῷ ἐφύλασσε, καὶ ἐπὶ τῷδε οὐ ξυνε- 2
χῆς ἡ γέφυρα ἐξευγμένη ἦν ἔστε ἐπὶ τὴν ἀντιπέραν ὄχθην
τοῖς Μακεδόσι, δειμαίνουσι μὴ ἐπίθωιντο οἱ ἀμφὶ Μα-
ζαῖον τῇ γεφύρᾳ ἵνα ἐπαύετο. Μαζαῖος δὲ ὥς ἤκουσεν
ἤδη προσάγοντα Ἀλέξανδρον, ὥχετο φεύγων ξὺν τῇ στρα-
τιᾷ πάσῃ. καὶ εὐθὺς ὥς ἔφυγε Μαζαῖος ἐπεβλήθησαν αἱ
γέφυραι τῇ ὄχθῃ τῇ πέραν καὶ διέβη ἐπ' αὐτῶν ξὺν τῇ
στρατιᾷ Ἀλέξανδρος.

Ἐνθεν δὲ ἐχώρει ἄνω, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὸν Εὐ- 3
φράτην ποταμὸν καὶ τῆς Ἀρμενίας τὰ ὄρη, διὰ τῆς Μεσο-
ποταμίας καλουμένης χώρας. οὐκ εὐθὺς δὲ ἐπὶ Βαβυ-
λῶνος ἦγεν ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου ὁρμηθεὶς, ὅτι τὴν ἐτέραν

ἰόντι εὐπορώτερα τὰ ξύμπαντα τῷ στρατῷ ἦν, καὶ χιλὸς
 τοῖς ἵπποις καὶ τὰ ἐπιτήδεια ἐκ τῆς χώρας λαμβάνειν, καὶ
 4 τὸ καῦμα οὐχ ὥσαύτως ἐπιφλέγον. ἀλόντες δέ τινες κατὰ
 τὴν ὁδὸν τῶν ἀπὸ τοῦ Δαρείου στρατεύματος κατασκο-
 πῆς ἔνεκα ἀπεσκεδασμένων ἐξήγγειλαν ὅτι Δαρεῖος ἐπὶ
 τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ κάθηται, ἐγνωκὼς εἶργειν Ἀλέ-
 ξανδρον, εἰ διαβαίνοι· καὶ εἶναι αὐτῷ στρατιὰν πολὺν
 5 μείζονα ἢ ξὺν ἧ ἔν Κιλικίᾳ ἐμάχετο. ταῦτα ἀκούσας Ἀλέ-
 ξανδρος ἦει σπουδῇ ὥς ἐπὶ τὸν Τίγρητα. ὥς δὲ ἀφίκετο,
 οὔτε αὐτὸν Δαρεῖον καταλαμβάνει οὔτε τὴν φυλακὴν
 ἦντινα ἀπολελοίπει Δαρεῖος, ἀλλὰ διαβαίνει τὸν πόρον,
 χαλεπῶς μὲν δι' ὀξύτητα τοῦ ῥοῦ, οὐδενὸς δὲ εἰργοντος.

6 Ἐνταῦθα ἀναπαύει τὸν στρατόν· καὶ τῆς σελήνης
 τὸ πολὺ ἐκλιπὲς ἐγένετο· καὶ Ἀλέξανδρος ἔδυε τῇ τε σε-
 λήνῃ καὶ τῷ ἡλίῳ καὶ τῇ γῇ, ὅτων τὸ ἔργον τοῦτο λόγος
 εἶναι κατέχει. καὶ ἐδόκει Ἀριστάνδρῳ πρὸς Μακεδόνων
 καὶ Ἀλεξάνδρου εἶναι τῆς σελήνης τὸ πάθημα καὶ ἐκεί-
 νου τοῦ μηνὸς ἔσεσθαι ἡ μάχη, καὶ ἐκ τῶν ἱερῶν νίκην
 7 σημαίνεσθαι Ἀλεξάνδρῳ. ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Τίγρητος ἦει
 διὰ τῆς Ἀτουρίας χώρας, ἐν ἀριστερᾷ μὲν ἔχων τὰ Γορ-
 δυαίων ὄρη, ἐν δεξιᾷ δὲ αὐτὸν τὸν Τίγρητα. τετάρτη δὲ
 ἡμέρα ἀπὸ τῆς διαβάσεως οἱ πρόδρομοι αὐτῷ ἐξαγγέλ-
 λουσιν ὅτι ἱππεῖς οὗτοι πολέμιοι ἀνὰ τὸ πεδῖον φαίνον-
 ται, ὅσοι δέ, οὐκ ἔχειν εἰκάσαι. ξυντάξας οὖν τὴν στρα-
 τιὰν προῦχώρει ὥς ἐς μάχην· καὶ ἄλλοι αὖ τῶν προ-
 δρόμων προσελάσαντες ἀκριβέστερον οὗτοι κατιδόντες
 ἔφασκον δοκεῖν εἶναί σφισι οὐ πλείους ἢ χιλίους τοὺς
 ἱππέας.

8 Ἀναλαβὼν οὖν τὴν τε βασιλικὴν ἰλὴν καὶ τῶν ἐταί-
 ρων μίαν καὶ τῶν προδρόμων τοὺς Παίονας ἤλαυνε σπου-
 δῇ, τὴν δὲ ἄλλην στρατιὰν βάδην ἐπεσθαι ἐκέλευσεν. οἱ
 δὲ τῶν Περσῶν ἱππεῖς, κατιδόντες τοὺς ἀμφ' Ἀλέξαν-

δρον ὁξέως ἐπάγοντας, ἔφευγον ἀνὰ κράτος. καὶ Ἀλέ- 2
ξανδρος διώκων ἐνέκειτο· καὶ οἱ μὲν πολλοὶ ἀπέφευγον,
τοὺς δέ τινας καὶ ἀπέκτειναν, ὅσοις οἱ ἵπποι ἐν τῇ φυγῇ
ἔκαμον, τοὺς δὲ καὶ ζῶντας αὐτοῖς ἵπποις ἔλαβον· καὶ
παρὰ τούτων ἔμαθον ὅτι οὐ πόρρω εἴη Δαρείος ξὺν δυ-
νάμει πολλῇ.

Βεβοηθήκεσαν γὰρ Δαρείῳ Ἰνδῶν τε ὅσοι Βακτρίοις 3
ὅμοροι καὶ αὐτοὶ Βάκτριοι καὶ Σογδιανοί· τούτων μὲν
πάντων ἡγεῖτο Βῆσος ὁ τῆς Βακτρίας χώρας σατράπης.
εἶποντο δὲ αὐτοῖς καὶ Σάκαι, Σκυθικὸν τοῦτο [τὸ] γένος
τῶν τὴν Ἀσίαν ἐποικούντων Σκυθῶν, οὐχ ὑπήκοοι οὗ-
τοι Βῆσος, ἀλλὰ κατὰ συμμαχίαν τὴν Δαρείου· ἡγεῖτο
δὲ αὐτῶν Μαυάκης· αὐτοὶ δὲ ἱπποτοξόται ἦσαν. Βαρ- 4
σαέντης δὲ Ἀραχωτῶν σατράπης Ἀραχωτοὺς τε ἦγε καὶ
τοὺς ὀρείους Ἰνδοὺς καλουμένους. Σατιβαρζάνης δὲ ὁ
Ἀρείων σατράπης Ἀρείους ἦγε. Παρθυαίους δὲ καὶ Ἱρ-
κανίους καὶ Ταπούρους, τοὺς πάντας ἱππέας, Φρατα-
φέρνης ἦγεν. Μήδων δὲ ἡγεῖτο Ἀτροπάτης· ξυνετατ-
τοντο δὲ Μήδοις Καδούσιοί τε καὶ Ἀλβανοὶ καὶ Σακεσί-
ναι. τοὺς δὲ προσοίκους τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ Ὀκονδοβά- 5
της καὶ Ἀριοβαρζάνης καὶ Ὀτάνης ἐκόσμουν. Οὕξιοι δὲ
καὶ Σουσιανοὶ ἡγεμόνα παρεῖχοντο Ὁξάθρην τὸν Ἀβου-
λίτου. Βουπάρης δὲ Βαβυλωνίων ἡγεῖτο. οἱ δ' ἀνάσπα-
στοι Κᾶρες καὶ Σιτακηνοὶ σὺν Βαβυλωνίοις ἐτετάχατο.
Ἀρμενίων δὲ Ὀρόντης καὶ Μιθραύστης ἦρχε, καὶ Ἀριά-
κης Καππαδοκῶν. Σύρους δὲ τοὺς τε ἐκ τῆς κοίλης καὶ 6
ὅσοι τῆς μεταξὺ τῶν ποταμῶν Συρίας Μαζαῖος ἦγεν. ἐλέ-
γετο δὲ ἡ πᾶσα στρατιὰ ἡ Δαρείου ἱππεῖς μὲν ἐς τετρα-
κισμυρίους, πεζοὶ δὲ ἐς ἑκατὸν μυριάδας, καὶ ἄρματα
δρεπανηφόρα διακόσια, ἐλέφαντες δὲ οὐ πολλοί, ἀλλὰ
ἐς πεντεκαίδεκα μάλιστα Ἰνδοῖς τοῖς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰν-
δοῦ ἦσαν.

- 7 Ξὺν ταύτῃ τῇ δυνάμει ἔστρατοπεδεύκει Δαρεῖος ἐν Γαυραμήλοις πρὸς ποταμῷ Βουμῳδῷ, ἀπέχων Ἀρβήλων τῆς πόλεως ὅσον ἑξακοσίους σταδίους, ἐν χώρῳ ὁμαλῷ πάντῃ. καὶ γὰρ καὶ ὅσα ἀνώμαλα αὐτοῦ ἐς ἱππασίαν, ταῦτα δὲ ἐκ πολλοῦ οἱ Πέρσαι τοῖς τε ἄρμασιν ἐπελαύνειν εὐπετῇ πεποιήκεσαν καὶ τῇ ἵππῳ ἱππάσιμα. ἦσαν γὰρ οἱ ἀνέπειθον Δαρεῖον ὑπὲρ τῆς πρὸς Ἴσῳ γενομένης μάχης ὅτι ἄρα ἐμειονέκτησε τῶν χωρίων τῇ στενότητι· καὶ Δαρεῖος οὐ χαλεπῶς ἐπείθετο.
- 9 Ταῦτα ὥς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τῶν κατασκόπων τῶν Περσῶν ὅσοι ἐάλωσαν, ἐμεινεν αὐτοῦ ἵνα ἐξηγγέλθη ἡμέρας τέσσαρας· καὶ τὴν τε στρατιὰν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἀνέπαιψε, τό τε στρατόπεδον τάφρῳ τε καὶ χάρακι ἐτείχισεν. ἔγνω γὰρ τὰ μὲν σκευοφόρα ἀπολείπειν καὶ ὅσοι τῶν στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν, αὐτοὺς δὲ ξὺν τοῖς μαχίμοις οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ ὅπλα φέρουσιν ἵεναι ἐς τὸν
- 2 ἀγῶνα. ἀναλαβὼν οὖν τὴν δύναμιν νυκτὸς ἦγεν ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν μάλιστα, ὥς ἅμ' ἡμέρᾳ προσμῖξαι τοῖς βαρβάροις. Δαρεῖος δέ, ὥς προσηγγέλθη αὐτῷ προσάγων ἤδη Ἀλέξανδρος, ἐκτάσσει τὴν στρατιὰν ὥς ἐς μάχην· καὶ Ἀλέξανδρος ἦγεν ὡσαύτως τεταγμένους. καὶ ἀπείχε μὲν ἀλλήλων τὰ στρατόπεδα ὅσον ἐξήκοντα σταδίους, οὐ μὴν πω καθεώρων ἀλλήλους· γήλοφοι γὰρ ἐν μέσῳ ἐπίπροσθεν ἀμφοῖν ἦσαν.
- 3 Ὡς δὲ ἀπείχετο Ἀλέξανδρος ὅσον ἐς τριάκοντα σταδίους καὶ κατ' αὐτῶν ἤδη τῶν γηλόφων ἦει αὐτῷ ὁ στρατός, ἐνταῦθα, ὥς εἶδε τοὺς βαρβάρους, ἔστησε τὴν αὐτοῦ φάλαγγα· καὶ ξυγκαλέσας τοὺς τε ἐταίρους καὶ στρατηγούς καὶ ἰλάρχας καὶ τῶν συμμάχων τε καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων τοὺς ἡγεμόνας ἐβουλεύετο εἰ αὐτόθεν ἐπάγοι ἤδη τὴν φάλαγγα, ὥς οἱ πλεῖστοι ἄγειν ἐκέλευον,
- 4 ἢ καθάπερ Παρμενίωνι [καλῶς] ἐδόκει, τότε μὲν αὐτοῦ

καταστρατοπεδεύειν, κατασκέψασθαι δὲ τὸν τε χῶρον
ξύμπαντα, εἰ δὴ τι ὑποπτον αὐτοῦ ἢ ἄπορον, ἢ εἰ τά-
φροι ἢ σκόλοπες καταπεπηγότες ἀφανεῖς, καὶ τὰς τάξεις
τῶν πολεμίων ἀκριβέστερον κατιδεῖν. καὶ νικᾷ Παρμε-
νίων τῇ γνώμῃ, καὶ καταστρατοπεδεύουσιν αὐτοῦ ὅπως
τεταγμένοι ἐμελλον ἰέναι ἐς τὴν μάχην.

Ἀλέξανδρος δέ, ἀναλαβὼν τοὺς ψιλοὺς καὶ τῶν ἱπ- 5
πέων τοὺς εἰαίρους, περιήρει ἐν κύκλῳ σκοπῶν τὴν χώ-
ραν πᾶσαν ἵνα τὸ ἔργον αὐτῷ ἔσεσθαι ἐμελλεν. ἐπανελ-
θὼν δὲ καὶ συγκαλέσας αὐτίς τοὺς αὐτοὺς ἡγεμόνας, αὐ-
τοὺς μὲν οὐκ ἔφη χρῆναι παρακαλεῖσθαι πρὸς οὗ ἐς τὸν
ἀγῶνα· πάλαι γὰρ εἶναι δι' ἀρετὴν τε τὴν σφῶν παρα-
κεκλημένους καὶ ὑπὸ τῶν πολλάκις ἤδη καλῶν ἔργων
ἀποδεδειγμένων. τοὺς κατὰ σφᾶς δὲ ἐκάστους ἐξορμᾷ 6
ἡξίου, λοχαγόν τε λοχίτας καὶ ἰλάρχην τὴν ἰλην τὴν αὐ-
τοῦ ἕκαστον καὶ ταξιάρχους τὰς τάξεις, τοὺς τε ἡγεμό-
νας τῶν πεζῶν τὴν φάλαγγα ἕκαστον τὴν οἱ ἐπιτετραμ-
μένην, ὥς ἐν τῇδε τῇ μάχῃ οὐχ ὑπὲρ Κοίλης Συρίας ἢ
Φοινίκης, οὐδὲ ὑπὲρ Αἰγύπτου, ὥς πρόσθεν, μαχουμέ-
νους, ἀλλὰ ὑπὲρ τῆς ξυμπάσης Ἀσίας, οὕστινας χρὴ ἀρ-
χειν, ἐν τῷ τότε κριθησόμενον. οὐκ οὖν τὴν ἐς τὰ καλὰ 7
ἐξόρμησιν διὰ πολλῶν ἀναγκαίαν αὐτοῖς εἶναι οἴκοθεν
τοῦτο ἔχουσιν, ἀλλὰ κόσμου τε ἐν τῷ κινδύνῳ ὅπως τις
καθ' αὐτὸν ἐπιμελήσεται καὶ σιγῆς ἀκριβοῦς ὁπότε σι-
γῶντας ἐπιέναι δέοι, καὶ αὖ λαμπρᾶς τῆς βοῆς ἵνα ἐμ-
βοῇσαι καλόν, καὶ ἀλαλαγμοῦ ὥς φοβερωτάτου ὁπότε
ἐπαλαλάξαι καιρός· αὐτοὶ τε ὅπως ὀξέως κατακούοιεν 8
τῶν τε παραγγελλομένων, καὶ παρ' αὐτῶν αὖ ὅπως ἐς
τὰς τάξεις ὀξέως παραδιδῶνται τὰ παραγγέλματα· ἐν τε
τῷ καθ' αὐτὸν ἕκαστον καὶ τὸ πᾶν μεμνησθαι ξυγκιν-
δυνεῦόν τε ἀμελουμένῳ καὶ δι' ἐπιμελείας ἐκπονουμένῳ
ξυνορθούμενον.

10 Ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἄλλα οὐ πολλὰ παρακαλέσας τε καὶ ἀντιπαρακληθεὶς πρὸς τῶν ἡγεμόνων θαρρεῖν ἐπὶ σφίσι, δειπνοποιεῖσθαι τε καὶ ἀναπαύεσθαι ἐκέλευσε τὸν στρατόν. Παρμενίων δὲ λέγουσιν ὅτι ἀφικόμενος παρ' αὐτὸν ἐπὶ τὴν σκηνήν, νύκτωρ παρήνει ἐπιθέσθαι τοῖς Πέρσiais· ἀπροσδοκήτοις τε γὰρ καὶ ἀνατεταραγμένοις 2 καὶ ἅμα ἐν νυκτὶ φοβερωτέροις ἐπιθήσεσθαι. ὁ δὲ ἐκείνῳ μὲν ἀποκρίνεται, ὅτι καὶ ἄλλοι κατήκουον τῶν λόγων, αἰσχροὺν εἶναι κλέψαι τὴν νίκην, ἀλλὰ φανερώς καὶ ἄνευ σοφίσματος χρῆναι νικῆσαι Ἀλέξανδρον. καὶ τὸ μεγάληγορον αὐτοῦ τοῦτο οὐχ ὑπέρογκον μᾶλλον τι ἢ εὐθαρσὲς ἐν τοῖς κινδύνοις ἐφαίνετο· δοκεῖν δ' ἔμοιγε, καὶ λογι- 3 σμῶ ἀκριβεῖ ἐχρήσατο ἐν τῷ τοιῷδε· ἐν νυκτὶ γὰρ τοῖς τε ἀποχωρόντως καὶ τοῖς ἐνδεῶς πρὸς τὰς μάχας παρεσκευασμένοις πολλὰ ἐκ τοῦ παραλόγου ξυμβάντα τοὺς μὲν ἔσφηλε, τοὺς κρείσσοντας, τοῖς χείροσι δὲ παρὰ τὰ ἐξ ἀμφοῖν ἐλπισθέντα τὴν νίκην παρέδωκεν· αὐτῷ τε κινδυνεύοντι τὸ πολὺ ἐν ταῖς μάχαις σφαλερὰ ἢ νύξ κατεφαίνετο, καὶ ἅμα ἡσσηθέντι τε αὐτίς Δαρεῖω τὴν ξυγχώρησιν τοῦ χείροσι ὄντι χειρόνων ἡγεῖσθαι ἢ λαθραία τε καὶ 4 νυκτερινὴ ἐκ σφῶν ἐπίθεσις ἀφηρεῖτο, εἴ τε τι ἐκ τοῦ παραλόγου πταῖσμα σφίσι ξυμπέσοι, τοῖς μὲν πολεμίοις τὰ κύκλῳ φίλια καὶ αὐτοὶ τῆς χάρας ἔμπειροι, σφεῖς δὲ ἄπειροι ἐν πολεμίοις τοῖς πᾶσιν, ὧν οὐ μικρὰ μοῖρα οἱ αἰχμάλωτοι ἦσαν, ξυνεπιθησόμενοι ἐν νυκτὶ μὴ ὅτι πταίσασιν, ἀλλὰ καὶ εἰ μὴ παρὰ πολὺ νικῶντες φαίνονται. τούτων τε τῶν λογισμῶν ἔνεκα ἐπαινῶ Ἀλέξανδρον καὶ τοῦ ἐς τὸ φανερὸν ὑπερόγκου οὐ μεῖον.

11 Δαρεῖος δὲ καὶ ὁ ξὺν Δαρεῖω στρατὸς οὕτως ὅπως τὴν ἀρχὴν ἐτάξαντο ἔμειναν τῆς νυκτὸς ξυντεταγμένοι, ὅτι οὔτε στρατόπεδον αὐτοῖς περιεβέβλητο ἀκριβὲς καὶ ἅμα ἐφοβοῦντο μὴ σφισι νύκτωρ ἐπίθοντο οἱ πολέμιοι.

καὶ εἶπερ τι ἄλλο, καὶ τοῦτο ἐκάκωσε τοῖς Πέρσαις ἐν τῷ 2
τότε τὰ πράγματα, ἡ στάσις ἡ πολλή ἡ ξὺν τοῖς ὅπλοις
καὶ τὸ δέος, ὅ τι περ φιλεῖ πρὸ τῶν μεγάλων κινδύνων
γίγνεσθαι, οὐκ ἐκ τοῦ παραυτίκα σχεδιασθέν, ἀλλ' ἐν
πολλῷ χρόνῳ μελετηθέν τε καὶ τὰς γνώμας αὐτοῖς δου-
λωσάμενον.

Ἐτάχθη δὲ [αὐτῷ] ἡ στρατιὰ ὧδε· ἐάλω γὰρ ὕστερον 3
ἡ τάξις ἦντινα ἔταξε Δαρεῖος γεγραμμένη, ὡς λέγει Ἀρι-
στόβουλος. τὸ μὲν εὐωνύμου αὐτῷ κέρας οἱ τε Βάκτριοι
ἱππεῖς εἶχον καὶ ξὺν τούτοις Δάαι καὶ Ἀραχωτοί· ἐπὶ δὲ
τούτοις Πέρσαι ἐτετάχατο, ἱππεῖς τε ὁμοῦ καὶ πεζοὶ ἀνα-
μειγμένοι, καὶ Σούσιοι ἐπὶ Πέρσαις, ἐπὶ δὲ Σουσίσις
Καδούσιοι. αὕτη μὲν ἡ τοῦ εὐωνύμου κέρας ἔστε ἐπὶ τὸ 4
μέσον τῆς πάσης φάλαγγος τάξις ἦν· κατὰ δὲ τὸ δεξιὸν
οἱ τε ἐκ Κοίλης Συρίας καὶ οἱ ἐκ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν
ἐτετάχατο, καὶ Μῆδοι ἔτι κατὰ τὸ δεξιὸν, ἐπὶ δὲ Παρ-
θυαῖοι καὶ Σάκαι, ἐπὶ δὲ Τάπουροι καὶ Ὑρκάνιοι, ἐπὶ
δὲ Ἀλβανοὶ καὶ Σακεσίνοι, οὗτοι μὲν ἔστε ἐπὶ τὸ μέσον
τῆς πάσης φάλαγγος. κατὰ τὸ μέσον δέ, ἵνα ἦν βασιλεὺς 5
Δαρεῖος, οἱ τε συγγενεῖς οἱ βασιλέως ἐτετάχατο καὶ οἱ
μηλοφόροι Πέρσαι καὶ Ἰνδοὶ καὶ Κᾶρες οἱ ἀνάσπαστοι
καλούμενοι καὶ οἱ Μάρδοι τοξόται· Οὔξιοι δὲ καὶ Βαβυ-
λώνιοι καὶ οἱ πρὸς τῇ ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ Σιτακηνοὶ ἐς
βάθος ἐπιτεταγμένοι ἦσαν. προετετάχατο δὲ ἐπὶ μὲν τοῦ 6
εὐωνύμου κατὰ τὸ δεξιὸν τοῦ Ἀλεξάνδρου οἱ τε Σκύθαι
ἱππεῖς καὶ τῶν Βακτριανῶν ἐς χιλίους καὶ ἄρματα δρε-
πανηφόρα ἑκατόν. οἱ δὲ ἐλέφαντες ἔστησαν κατὰ τὴν Δα-
ρείου ἰλὴν τὴν βασιλικὴν καὶ ἄρματα ἐς πεντήκοντα. τοῦ 7
δὲ δεξιοῦ οἱ τε Ἀρμενίων καὶ Καππαδοκῶν ἱππεῖς προ-
ετετάχατο καὶ ἄρματα δρεπανηφόρα πεντήκοντα. οἱ δὲ
Ἕλληνες οἱ μισθοφόροι παρὰ Δαρείον τε αὐτὸν ἐκατέ-
ρωθεν καὶ τοὺς ἅμα αὐτῷ Πέρσας κατὰ τὴν φάλαγγα

αὐτὴν τῶν Μακεδόνων, ὥς μόνοι δὴ ἀντίρροποι τῇ φάλαγγι, ἐτάχθησαν.

- 8 Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἡ στρατιὰ ἐκοσμήθη ὥδε. τὸ μὲν δεξιὸν αὐτῷ εἶχον τῶν ἱππέων οἱ ἐταῖροι, ὧν προετέτακτο ἡ Ἰλη ἡ βασιλική, ἧς Κλεῖτος ὁ Δρωπίδου ἰλάρχης ἦν, ἐπὶ δὲ ταύτῃ ἡ Γλαυκίου Ἰλη, ἐχομένη δὲ αὐτῆς ἡ Ἀρίστωνος, ἐπὶ δὲ ἡ Σωπόλιδος τοῦ Ἑρμοδώρου, ἐπὶ δὲ ἡ Ἡρακλείδου τοῦ Ἀντιόχου, ἐπὶ ταύτῃ δὲ ἡ Δημητρίου τοῦ Ἀλθαίμενους, ταύτης δὲ ἐχομένη ἡ Μελεάγρου, τελευταία δὲ τῶν βασιλικῶν ἰλῶν ἧς Ἡγέλοχος ὁ Ἱπποστράτου ἰλάρχης ἦν. ξυμπάσης δὲ τῆς ἵππου τῶν ἐταίρων Φιλώτας ἦρχεν ὁ Παρμενίωνος. τῆς δὲ φάλαγγος τῶν Μακεδόνων ἐχόμενον τῶν ἱππέων πρῶτον τὸ ἄρῃμα ἐτέτακτο τῶν ὑπασπιστῶν καὶ ἐπὶ τούτῳ οἱ ἄλλοι ὑπασπισταί· ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Νικάνωρ ὁ Παρμενίωνος· τούτων δὲ ἐχομένη ἡ Κοῖνου τοῦ Πολεμοκράτους τάξις ἦν, μετὰ δὲ τούτους ἡ Περγίκου τοῦ Ὀρόντου, ἔπειτα ἡ Μελεάγρου τοῦ Νεοπτολέμου, ἐπὶ δὲ ἡ Πολυσπέρχοντος τοῦ Σιμμίου, ἐπὶ δὲ ἡ Ἀμύντου τοῦ Ἀνδρομένους· ταύτης δὲ ἡγεῖτο Σιμμίας, ὅτι Ἀμύντας ἐπὶ Μακεδονίας ἐς ξυλλογὴν στρατιᾶς ἐσταλμένος ἦν. τὸ δὲ εὐώνυμον τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων ἡ Κρατέρου τοῦ Ἀλεξάνδρου τάξις εἶχε, καὶ αὐτὸς Κράτερος ἐξῆρχε τοῦ εὐωνύμου τῶν πεζῶν· καὶ ἱππεῖς ἐχόμενοι αὐτοῦ οἱ ξύμμαχοι, ὧν ἡγεῖτο Ἐρίγνιος ὁ Λαρίχου· τούτων δὲ ἐχόμενοι ὥς ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας οἱ Θεσσαλοὶ ἱππεῖς, ὧν ἦρχε Φίλιππος ὁ Μενελάου. ξύμπαν δὲ τὸ εὐώνυμον ἦγε Παρμενίων ὁ Φιλῶτα, καὶ ἄμφ' αὐτὸν οἱ τῶν Φαρσαλίων ἱππεῖς οἱ κράτιστοί τε καὶ πλείστοι τῆς Θεσσαλικῆς ἵππου ἀνεστρέφοντο.

- 12 Ἡ μὲν ἐπὶ μετώπου τάξις Ἀλεξάνδρῳ ὥδε κεκόσμητο· ἐπέταξε δὲ καὶ δευτέραν τάξιν ὥς εἶναι τὴν φάλαγγα

ἀμφίστομον. καὶ παρήγγελτο τοῖς ἡγεμόσι τῶν ἐπιτε-
 ταγμένων, εἰ κυκλούμενους τοὺς σφῶν ὑπὸ τοῦ Περσι-
 κοῦ στρατεύματος κατίδοιεν, ἐπιστρέψαντας ἐς τὸ ἔμπα-
 λιν δέχεσθαι τοὺς βαρβάρους· ἐς ἐπικαμπὴν δέ, εἴ που 2
 ἀνάγκη καταλαμβάνοι ἢ ἀναπτύξαι ἢ ξυγκλεῖσαι τὴν φά-
 λαγγα, κατὰ μὲν τὸ δεξιὸν κέρας ἐχόμενοι τῆς βασιλικῆς
 ἱλῆς τῶν Ἀργιάνων ἐτάχθησαν οἱ ἡμίσεις, ὧν ἡγεῖτο
 Ἄτταλος, καὶ μετὰ τούτων οἱ Μακεδόνες τοξόται, ὧν
 Βρίσων ἦρχεν, ἐχόμενοι δὲ τῶν τοξοτῶν οἱ ἄρχαιοι κα-
 λούμενοι ξένοι καὶ ἄρχων τούτων Κλέανδρος. προετά- 3
 χθησαν δὲ τῶν τε Ἀργιάνων καὶ τῶν τοξοτῶν οἱ τε πρό-
 δρομοι ἱππεῖς καὶ οἱ Παῖονες, ὧν Ἀρέτης καὶ Ἀρίστων
 ἡγοῦντο. ξυμπάντων δὲ προτεταγμένοι ἦσαν οἱ μισθο-
 φόροι ἱππεῖς, ὧν Μενίδας ἦρχε. τῆς δὲ βασιλικῆς ἱλῆς καὶ
 τῶν ἄλλων ἐταίρων προτεταγμένοι ἦσαν τῶν τε Ἀργιά-
 νων καὶ τῶν τοξοτῶν οἱ ἡμίσεις, καὶ οἱ Βαλάκρου ἀκον-
 τισταί· οὗτοι κατὰ ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα ἐτετάχατο.
 Μενίδα δὲ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν παρήγγελτο, εἰ περιῦπ- 4
 πεύοιεν οἱ πολέμιοι τὸ κέρας σφῶν, ἐς πλαγίους ἐμβάλλ-
 λειν αὐτοὺς ἐπικάμψαντας. τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως
 οὕτως ἐτέτακτο Ἀλεξάνδρῳ· κατὰ δὲ τὸ εὐώνυμον ἐς ἐπι-
 καμπὴν οἱ τε Θράκες ἐτετάχατο, ὧν ἡγεῖτο Σιτάλκης, καὶ
 ἐπὶ τούτοις οἱ ξύμμαχοι ἱππεῖς, ὧν ἦρχε Κοίρανος, ἐπὶ
 δὲ οἱ Ὀδρύσαι ἱππεῖς, ὧν ἡγεῖτο Ἀγάθων ὁ Τυρίμμη.
 ξυμπάντων δὲ ταύτῃ προετάχθη ἡ ξενικὴ ἵππος ἢ τῶν 5
 μισθοφόρων, ὧν ἦρχεν Ἀνδρόμαχος ὁ Ἰέρωνος. ἐπὶ δὲ
 τοῖς σκενοφόροις οἱ ἀπὸ Θράκης πεζοὶ ἐς φυλακὴν ἐτά-
 χθησαν. ἡ δὲ πᾶσα στρατιὰ Ἀλεξάνδρου ἱππεῖς μὲν ἐς
 ἐπτακισχιλίους, πεζοὶ δὲ ἀμφὶ τὰς τέσσαρας μυριάδας.

Ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη τὰ στρατόπεδα ἐγίγνετο, ὥφθη Δα- 13
 ρεῖός τε καὶ οἱ ἀμφ' αὐτόν, οἱ τε μηλοφόροι Πέρσαι καὶ
 Ἰνδοὶ καὶ Ἀλβανοὶ καὶ Κᾶρες οἱ ἀνάσπαστοι καὶ οἱ Μάρ-

δοι τοξόται, κατ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον τεταγμένοι καὶ τὴν ἰλὴν τὴν βασιλικήν. ἦγε δὲ ὥς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τὸ αὐτοῦ Ἀλέξανδρος μάλλον, καὶ οἱ Πέρσαι ἀντιπαρῆγον, ὑπερ-
 2 φαλαγγοῦντες πολὺ ἐπὶ τῷ σφῶν εὐωνύμῳ. ἤδη τε οἱ τῶν Σκυθῶν ἱππεῖς παριππεύοντες ἤπτοντο τῶν προτεταγμένων τῆς Ἀλεξάνδρου τάξεως καὶ Ἀλέξανδρος ἐτι ὁμῶς ἦγεν ἐπὶ δόρυ, καὶ ἐγγὺς ἦν τοῦ ἐξαλλάσσειν τὸν ὠδοπεποιημένον πρὸς τῶν Περσῶν χάρον. ἔνθα δὲ δεισας Δαρεῖος μὴ προχωρησάντων ἐς τὰ οὐχ ὁμαλὰ τῶν Μακεδόνων ἀχρεῖά σφισι γένηται τὰ ἄρματα, κελεύει τοὺς προτεταγμένους τοῦ εὐωνύμου περιῖππεύειν τὸ κέρας τὸ δεξιόν, ἣ Ἀλέξανδρος ἦγε, τοῦ μηκέτι προσωτέρω
 3 αὐτοὺς ἐξάγειν τὸ κέρας. τούτου δὲ γενομένου Ἀλέξανδρος ἐμβάλλειν κελεύει ἐς αὐτοὺς τοὺς μισθοφόρους ἱππέας, ὧν Μενίδας ἠγεῖτο. ἀντεκδραμόντες δὲ ἐπ' αὐτοὺς οἱ τε Σκύθαι ἱππεῖς καὶ τῶν Βακτριῶν οἱ ξυντεταγμένοι τοῖς Σκύθαις τρέπουσιν ὀλίγους ὄντας πολλῷ πλείονες. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς περὶ Ἀρίστωνά τε, τοὺς Παίονας, καὶ τοὺς ξένους ἐμβαλεῖν τοῖς Σκύθαις ἐκέλευσε· καὶ
 4 ἐγκλίνουσιν οἱ βάρβαροι. Βάκριοι δὲ οἱ ἄλλοι πελάσαντες τοῖς Παίοσι τε καὶ ξένοις τοὺς τε σφῶν φεύγοντας ἤδη ἀνέστρεψαν ἐς τὴν μάχην καὶ τὴν ἵππομαχίαν ξυστῆναι ἐποίησαν. καὶ ἐπιπτον μὲν πλείονες τῶν Ἀλεξάνδρου, τῷ τε πλήθει τῶν βαρβάρων βιαζόμενοι καὶ ὅτι αὐτοὶ τε οἱ Σκύθαι καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῖς ἀκριβέστερον ἐς φυλακὴν πεφραγμένοι ἦσαν. ἀλλὰ καὶ ὥς τάς τε προσβολὰς αὐτῶν ἐδέχοντο οἱ Μακεδόνες καὶ βία κατ' ἱλας προσπίπτοντες ἐξώθουν ἐκ τῆς τάξεως.

5 Καὶ ἐν τούτῳ τὰ ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα ἐφῆκαν οἱ βάρβαροι κατ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον, ὥς ἀναταράζοντες αὐτῷ τὴν φάλαγγα. καὶ ταύτῃ μάλιστα ἐψεύσθησαν· τὰ μὲν γὰρ εὐθὺς ὥς προσεφέρετο κατηκόντισαν οἱ τε Ἀγριᾶνες

καὶ οἱ ξὺν Βαλάκῳ ἀκοντισταὶ οἱ προτεταγμένοι τῆς ἵππου τοῦ τῶν ἐταίρων· τὰ δὲ τῶν ῥυτήρων ἀντιλαμβανόμενοι τοὺς τε ἀναβάτας κατέσπων καὶ τοὺς ἵππους περιϋστάμενοι ἔκοπτον. ἔστι δὲ ἃ καὶ διεξέπεσε διὰ τῶν τάξεων· 6 διέσχον γάρ, ὥσπερ παρήγγελτο αὐτοῖς, ἵνα προσέπιπτε τὰ ἄρματα· καὶ ταύτῃ μάλιστα ξυνέβη αὐτὰ τε σῶα καὶ οἷς ἐπηλάθῃ ἀβλαβεῖς διελθεῖν· ἀλλὰ καὶ τούτων οἱ τε ἵπποκόμοι τῆς Ἀλεξάνδρου στρατιᾶς καὶ οἱ ὑπασπισταὶ οἱ βασιλικοὶ ἐκράτησαν.

Ὡς δὲ Δαρεῖος ἐπῆγεν ἤδη τὴν φάλαγγα πᾶσαν, ἐν-14 ταῦθα Ἀλέξανδρος Ἀρέτην μὲν κελεύει ἐμβαλεῖν τοῖς περιϋππεύουσι τὸ κέρασ σφῶν τὸ δεξιὸν ὥς ἐς κύκλωσιν· αὐτὸς δὲ τέως μὲν ἐπὶ κέρως τοὺς ἄμφ' αὐτὸν ἦγε· τῶν 2 δὲ ἐκβοηθησάντων ἱππέων τοῖς κυκλουμένοις τὸ κέρασ τὸ δεξιὸν παραρρηξάντων τι τῆς πρώτης φάλαγγος τῶν βαρβάρων ἐπιστρέψας κατὰ τὸ διέχον καὶ ὥσπερ ἔμβολον ποιήσας τῆς τε ἵππου τῆς ἐταιρικῆς καὶ τῆς φάλαγγος τῆς ταύτῃ τεταγμένης ἦγε δρόμῳ τε καὶ ἀλαλαγμῷ ὥς ἐπὶ αὐτὸν Δαρεῖον. καὶ χρόνον μὲν τινα ὀλίγον ἐν χειρ- 3 σιν ἡ μάχη ἐγένετο· ὥς δὲ οἱ τε ἱππεῖς οἱ ἄμφ' Ἀλέξανδρον καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος εὐρώστως ἐνέκειντο ὠθι- σμοῖς τε χρώμενοι καὶ τοῖς ξυστοῖς τὰ πρόσωπα τῶν Περσῶν κόπτοντες, ἢ τε φάλαγξ ἢ Μακεδονικὴ πυκνὴ καὶ ταῖς σαρίσσαις πεφρικυῖα ἐμβεβλήκει ἤδη αὐτοῖς, καὶ πάντα ὁμοῦ τὰ δεινὰ καὶ πάλαι ἤδη φοβερῷ ὄντι Δαρεῖῳ ἐφαίνετο, πρῶτος αὐτὸς ἐπιστρέψας ἔφρευγεν· ἐφοβήθησαν δὲ καὶ οἱ περιϋππεύοντες τῶν Περσῶν τὸ κέρασ ἐμβαλόντων ἐς αὐτοὺς εὐρώστως τῶν περὶ Ἀρέτην.

Ταύτῃ μὲν δὴ τῶν Περσῶν φυγὴ καρτερὰ ἦν, καὶ οἱ 4 Μακεδόνες ἐφεπόμενοι ἐφόνεον τοὺς φεύγοντας. οἱ δὲ ἄμφι Σιμμίαν καὶ ἡ τούτου τάξις οὐκέτι συνεξορμῆσαι Ἀλεξάνδρῳ δυνατοὶ ἐγένοντο ἐς τὴν δίωξιν, ἀλλ' ἐπιστή-

σαντες τὴν φάλαγγα αὐτοῦ ἡγωνίζοντο, ὅτι τὸ εὐώνυμον
 5 τῶν Μακεδόνων πονεῖσθαι ἡγγέλλετο. καὶ ταύτῃ πα-
 ραρραγείσης αὐτοῖς τῆς τάξεως κατὰ τὸ διέχον διεκπαί-
 ουσι τῶν τε Ἰνδῶν τινες καὶ τῆς Περσικῆς ἵππου ὥς ἐπὶ
 τὰ σκευοφόρα τῶν Μακεδόνων· καὶ τὸ ἔργον ἐκεῖ καρ-
 τερόν ἐγίνετο. οἳ τε γὰρ Πέρσαι θρασέως ἐνέκειντο ἀνό-
 πλοις τοῖς πολλοῖς καὶ οὐ προσδοκήσασιν ἐπὶ σφᾶς διεκ-
 πεσεῖσθαι τινας διακόψαντας διπλὴν τὴν φάλαγγα, καὶ
 6 ἐπέθεντο καὶ αὐτοὶ τοῖς Μακεδόσιν ἐν τῷ ἔργῳ. τῶν δὲ
 ἐπιτεταγμένων τῇ πρώτῃ φάλαγγι οἱ ἡγεμόνες ὀξέως,
 μαθόντες τὸ γιγνόμενον, μεταβαλόντες, ἥπερ παρήγγελ-
 το αὐτοῖς, τὴν τάξιν ἐπιγίγνονται κατὰ νότου τοῖς Πέρ-
 σαις, καὶ πολλοὺς μὲν αὐτῶν αὐτοῦ ἀμφὶ τοῖς σκευοφό-
 ροις ξυνεχομένους ἀπέκτειναν· οἱ δὲ αὐτῶν ἐγκλίναντες
 ἔφευγον. οἱ δὲ ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν Περσῶν, οὐπω
 τῆς φυγῆς τῆς Δαρείου ἡσθημένοι, περιῖππεύσαντες τὸ
 Ἀλεξάνδρου εὐώνυμον κατὰ κέρας τοῖς ἀμφὶ Παρμενίωνα
 ἐνέβαλλον.

15 Καὶ ἐν τούτῳ ἀμφιβόλων τὰ πρῶτα γιγνομένων τῶν
 Μακεδόνων πέμπει Παρμενίων παρ' Ἀλεξάνδρου σπου-
 δῇ ἀγγελοῦντα ὅτι ἐν ἀγῶνι ξυνέχεται τὸ κατὰ σφᾶς καὶ
 βοηθεῖν δεῖ. ταῦτα ὥς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, τοῦ μὲν
 διώκειν ἔτι ἀπετράπετο, ἐπιστρέψας δὲ σὺν τῇ ἵππῳ τῶν
 ἐταίρων ὥς ἐπὶ τὸ δεξιὸν τῶν βαρβάρων ἦγε δρόμῳ. καὶ
 πρῶτα μὲν τοῖς φεύγουσι τῶν πολεμίων ἵππεῦσι, τοῖς τε
 Παρθυαίοις καὶ τῶν Ἰνδῶν ἔστιν οἷς καὶ Πέρσαις τοῖς
 2 πλείστοις καὶ κρατίστοις ἐμβάλλει. καὶ ἵππομαχία αὕτη
 καρτερωτάτῃ τοῦ παντὸς ἔργου ξυνέστη. ἐς βάθος τε γάρ,
 οἷα δὴ ἰληδόν, τεταγμένοι, ἀνέστρεφον οἱ βάρβαροι καὶ
 ἀντιμέτωποι τοῖς ἀμφ' Ἀλεξάνδρου ξυμπεσόντες οὔτε
 ακοντισμῷ ἔτι οὔτ' ἐξελιγμοῖς τῶν ἵππων, ἥπερ ἵππο-

μαχίας δίκη, ἐχρῶντο, ἀλλὰ διεκπαῖσαι πᾶς τις τὸ καθ' αὐτόν, ὥς μόνην ταύτην σωτηρίαν σφίσιν οὕσαν ἐπειρόμενοι, ἔκοπτόν τε καὶ ἐκόπτοντο ἀφειδῶς, οἷα δὴ οὐχ ὑπὲρ νίκης ἀλλοτριᾶς ἔτι, ἀλλ' ὑπὲρ σωτηρίας οἰκείας ἀγωνιζόμενοι. καὶ ἐνταῦθα πίπτουσι μὲν ἀμφὶ ἐξήκοντα τῶν ἐταίρων τοῦ Ἀλεξάνδρου, καὶ τιτρώσκεται Ἡφαιστίων τε αὐτὸς καὶ Κοῖνος καὶ Μενίδας· ἀλλ' ἐκράτησε καὶ τούτων Ἀλέξανδρος.

Καὶ τούτων μὲν ὅσοι διεξέπεσον διὰ τῶν ἀμφ' Ἀλέ- 3
ξανδρον ἔφευγον ἀνὰ κράτος· Ἀλέξανδρος δὲ ἐγγὺς ἦν προσμιῖξαι ἤδη τῷ δεξιῷ κέρατι τῶν πολεμίων. καὶ ἐν τούτῳ οἱ Θεσσαλοὶ ἱππεῖς λαμπρῶς ἀγωνισάμενοι οὐχ ὑπελείποντο Ἀλεξάνδρῳ τοῦ ἔργου· ἀλλὰ γὰρ ἔφευγον ἤδη οἱ ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν βαρβάρων, ὁπότε Ἀλέ-
ξανδρος αὐτοῖς συνέμιξεν, ὥστε ἀποτραπόμενος Ἀλέξαν-
δρος ἐς τὸ διώκειν αὐτοὺς Δαρεῖον ἐξώρμησε· καὶ ἐδίωξεν 4
ἔστε φάος ἦν· καὶ οἱ ἀμφὶ Παρμενίωνα τὸ κατ' αὐτοὺς διώκοντες εἶποντο. ἀλλὰ Ἀλέξανδρος μὲν διαβὰς τὸν πο-
ταμὸν τὸν Λύκον κατεστρατοπέδευσεν αὐτοῦ, ὥς ἀνα-
παῦσαι ὀλίγον τοὺς τε ἄνδρας καὶ τοὺς ἵππους· Παρμε-
νίων δὲ τό τε στρατόπεδον τῶν βαρβάρων εἶλε καὶ τὰ
σκευοφόρα καὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ τὰς καμήλους.

Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπαύσας τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἱππέας 5
ἔστε ἐπὶ μέσας νύκτας προὔχῳρει αὐτοὺς κατὰ σπουδὴν ἐπ' Ἀρβηλα, ὥς Δαρεῖόν τε αἰρήσων ἐκεῖ καὶ τὰ χρήματα καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν. καὶ ἀφίκετο εἰς Ἀρβηλα τῇ ὑστεραίᾳ, διώξας τοὺς πάντας ἐκ τῆς μά-
χης σταδίους μάλιστα ἐς ἑξακοσίους. καὶ Δαρεῖον μὲν οὐ καταλαμβάνει ἐν Ἀρβήλοισι, ἀλλ' ἔφευγεν οὐδέν τι ἐλι-
νύσας Δαρεῖος· τὰ χρήματα δὲ ἐγκατελήφθη καὶ ἡ κατα-
σκευὴ πᾶσα, καὶ τὸ ἄρμα τὸ Δαρείου αὐτοὺς ἐγκατελήφθη·
καὶ ἡ ἀσπίς αὐτοὺς καὶ τὰ τόξα ἐάλω.

6 Ἀπέθανον δὲ τῶν ἄμφ' Ἀλέξανδρον ἄνδρες μὲν ἐς
 ἑκατὸν μάλιστα, ἵπποι δὲ ἕκ τε τῶν τραυμάτων καὶ τῆς
 κακοπαθείας τῆς ἐν τῇ διώξει ὑπὲρ τοὺς χιλίους, καὶ τού-
 των τῆς εταιρικῆς ἵππου σχεδόν τι οἱ ἡμίσεις. τῶν βαρ-
 βάρων δὲ νεκρῶν μὲν ἐλέγοντο ἐς τριάκοντα μυριάδας,
 ἐάλωσαν δὲ πολὺ πλείονες τῶν ἀποθανόντων καὶ οἱ
 ἐλέφαντες καὶ τῶν ἁρμάτων ὅσα μὴ κατεκόπη ἐν τῇ μάχῃ.

7 Τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ ταύτῃ ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος
 Ἀθηναίοις Ἀριστοφάνους μηνὸς Πυανεσιῶνος· καὶ Ἀρι-
 στάνδρῳ ξυνέβη ἡ μαντεία ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐν ὅτῳ ἡ
 σελήνη ἐκλιπῆς ἐφάνη τὴν τε μάχην Ἀλέξανδρῳ καὶ τὴν
 νίκην γενέσθαι.

16 Δαρεῖος μὲν δὴ εὐθὺς ἐκ τῆς μάχης παρὰ τὰ ὄρη τα
 Ἀρμενίων ἤλαυνεν ἐπὶ Μηδίας, καὶ ξὺν αὐτῷ οἱ τε Βάκ-
 τριοι ἱππεῖς, ὥς τότε ἐν τῇ μάχῃ ξυνετάχθησαν, ἔφεν-
 γον καὶ Περσῶν οἱ τε συγγενεῖς οἱ βασιλέως καὶ τῶν μη-
 2 λοφόρων καλουμένων οὐ πολλοί. προσεγένοντο δὲ αὐτῷ
 κατὰ τὴν φυγὴν καὶ τῶν μισθοφόρων ξένων ἐς δισχι-
 λίους, οὓς Πάρων τε ὁ Φωκεὺς καὶ Γλαῦκος ὁ Αἰτωλὸς
 ἦγον. ταύτῃ δὲ αὐτῷ ἡ φυγὴ ἐπὶ Μηδίας ἐρίγνυτο ὅτι
 ἐδόκει τὴν ἐπὶ Σούσων τε καὶ Βαβυλῶνος ἥξειν Ἀλέξαν-
 δρον ἐκ τῆς μάχης, ὅτι οἰκουμένη τε ἐκείνη πᾶσα ἦν καὶ
 ὁδὸς τοῖς σκευοφόροις οὐ χαλεπή, καὶ ἅμα τοῦ πολέμου
 τὸ ἄθλον ἡ Βαβυλὼν καὶ τὰ Σοῦσα ἐφαίνετο· ἡ δὲ ἐπὶ
 Μηδίας μεγάλῳ στρατεύματι οὐκ εὐπορος.

3 Καὶ οὐκ ἐψεύσθη Δαρεῖος. Ἀλέξανδρος γὰρ ἐξ Ἀρ-
 βήλων ὁρμηθεὶς τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος εὐθὺς προὐχώρει.
 ἤδη τε οὐ πόρρῳ Βαβυλῶνος ἦν καὶ τὴν δύναμιν ξυντε-
 ταγμένην ὥς ἐς μάχην ἦγε, καὶ οἱ Βαβυλώνιοι πανδημεὶ
 ἀπήντων αὐτῷ ξὺν ἱερεῦσί τε σφῶν καὶ ἄρχουσι, δῶρά
 τε ὥς ἕκαστοι φέροντες καὶ τὴν πόλιν ἐνδιδόντες καὶ τὴν
 4 ἄκραν καὶ τὰ χρήματα. Ἀλέξανδρος δὲ παρελθὼν εἰς τὴν

Βαβυλῶνα τὰ ἱερὰ ἃ Ξέρξης καθέειλεν ἀνοικοδομεῖν προσ-
 ἔταξε Βαβυλωνίους, τὰ τε ἄλλα καὶ τοῦ Βήλου τὸ ἱερόν,
 ὃν μάλιστα θεῶν τιμῶσι Βαβυλώνιοι. σατράπην δὲ κατ-
 ἔστησε Βαβυλωνίων Μαζαῖον, Ἀπολλόδωρον δὲ τὸν Ἀμ-
 φιπολίτην στρατηγὸν τῶν μετὰ Μαζαίου ὑπολειπομένων
 στρατιωτῶν, καὶ Ἀσκληπιόδωρον τὸν Φίλωνος τοὺς φό-
 ρους ἐκλέγειν. κατέπεμψε δὲ καὶ ἐς Ἀρμενίαν Μιθρίνην 5
 σατράπην, ὃς τὴν ἐν Σάρδεσιν ἀκρόπολιν Ἀλεξάνδρῳ
 ἐνέδωκεν. ἐνθα δὴ καὶ τοῖς Χαλδαίοις ἐνέτυχεν, καὶ ὅσα
 ἐδόκει Χαλδαίοις ἀμφὶ τὰ ἱερὰ τὰ ἐν Βαβυλῶνι ἔπραξε,
 τὰ τε ἄλλα καὶ τῷ Βήλῳ καθ' ἃ ἐκεῖνοι ἐξηγοῦντο ἔθυσεν.

Αὐτὸς δὲ ἐπὶ Σούσων ἐστέλλετο· καὶ ἐντυγχάνει αὐ- 6
 τῷ κατὰ τὴν ὁδὸν ὃ τε παῖς τοῦ Σουσίων σατράπου καὶ
 παρὰ Φιλοξένου ἐπιστολεύς. Φιλόξενον γὰρ εὐθύς ἐκ τῆς
 μάχης ἐπὶ Σούσων ἐστάλκει Ἀλέξανδρος. τῇ δὲ ἐπιστολῇ
 τῇ παρὰ Φιλοξένου ἐνεγέγραπτο ὅτι τὴν τε πόλιν οἱ Σού-
 σιοι παραδεδώκασιν καὶ τὰ χρήματα πάντα σφῶά ἐστιν
 Ἀλεξάνδρῳ. ἀφίκετο δὲ ἐς Σοῦσα Ἀλέξανδρος ἐκ Βαβυ- 7
 λῶνος ἐν ἡμέραις εἴκοσι· καὶ παρελθὼν εἰς τὴν πόλιν τὰ
 τε χρήματα παρέλαβεν, ὅντα ἀργυρίου τάλαντα ἐς πεντα-
 κισμύρια, καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν τὴν βασιλικήν. πολ-
 λὰ δὲ καὶ ἄλλα κατελήφθη αὐτοῦ, ὅσα Ξέρξης ἀπὸ τῆς
 Ἑλλάδος ἄγων ἦλθε, τὰ τε ἄλλα καὶ Ἀρμοδίου καὶ Ἀρι-
 στογείτονος χαλκαῖ εἰκόνες. καὶ ταύτας Ἀθηναίοις ὀπίσω 8
 πέμπει Ἀλέξανδρος, καὶ νῦν κεῖνται Ἀθήνησιν ἐν Κερα-
 μεικῷ αἱ εἰκόνες, ἧ ἄνιμεν ἐς πόλιν, καταντικρὺ μάλιστα
 τοῦ Μητροφῶ, οὐ μακρὰν τῶν Εὐδανέμων τοῦ βωμοῦ.
 ὅστις δὲ μεμύηται ταῖν θεαῖν ἐν Ἐλευσίνι, οἶδε τὸν Εὐ-
 δανέμου βωμὸν ἐπὶ τοῦ δαπέδου ὄντα.

Ἐνταῦθα θύσας τῷ πατρίῳ νόμῳ Ἀλέξανδρος καὶ 9
 λαμπάδα ποιήσας καὶ ἁγῶνα γυμνικόν, καταλιπὼν σατρά-
 πην μὲν τῆς Σουσιανῆς Ἀβουλίτην, ἄνδρα Πέρσην, φρου-

ραρχον δὲ ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν Σούσων Μάξαρον τῶν ἐταίρων καὶ στρατηγὸν Ἀρχέλαον τὸν Θεοδώρου, προὔχῳρει ὡς ἐπὶ Πέρσας· ἐπὶ θάλασσαν δὲ κατέπεμψεν ὑπαρχον Σν-
 10 ρίας καὶ Φοινίκης καὶ Κιλικίας Μένητα. καὶ τούτῳ ἔδω-
 κεν ἄργυρίου τάλαντα ἐς τρισχίλια φέρειν ἐπὶ θάλασσαν,
 καὶ ἀπ' αὐτῶν ἀποστείλαι παρ' Ἀντίπατρον ὅσων ἂν δέη-
 ται Ἀντίπατρος ἐς τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους πόλεμον.
 ἐνταῦθα καὶ Ἀμύντας ὁ Ἀνδρομένους ξὺν τῇ δυνάμει
 11 ἀφίκετο ἣν ἐκ Μακεδονίας ἦγε. καὶ τούτων τοὺς μὲν ἱπ-
 πέας ἐς τὴν ἵππον τὴν ἐταιρικὴν κατέταξεν Ἀλέξανδρος,
 τοὺς πεζοὺς δὲ προσέθηκε ταῖς τάξεσι ταῖς ἄλλαις, κατὰ
 ἔθνη ἐκάστους ξυντάξας. κατέστησε δὲ καὶ λόχους δύο
 ἐν ἐκάστη ἵλῃ, οὐ πρόσθεν ὄντας λόχους ἱππικούς, καὶ
 λοχαγοὺς ἐπέστησε τοὺς κατ' ἀρετὴν προκριθέντας ἐκ
 τῶν ἐταίρων.

- 17** Ἄρας δὲ ἐκ Σούσων καὶ διαβὰς τὸν Πασιτίγρην πο-
 ταμὸν ἐμβάλλει εἰς τὴν Οὐξίαν γῆν. Οὐξίαν δὲ οἱ μὲν
 τὰ πεδιά οἰκοῦντες τοῦ τε σατραπικοῦ τῶν Περσῶν ἤκουον
 καὶ τότε Ἀλεξάνδρῳ σφᾶς ἐνέδοσαν· οἱ δὲ ὄρειοι καλού-
 μενοι Οὐξιοὶ Πέρσαις τε οὐχ ὑπήκοοι ἦσαν καὶ τότε πέμ-
 ψαντες παρ' Ἀλεξάνδρῳ οὐκ ἄλλως παρήσειν ἔφασαν
 τὴν ἐπὶ Πέρσας ἰόντα ξὺν τῇ δυνάμει ἢ λαβεῖν ὅσα καὶ
 παρὰ τοῦ Περσῶν βασιλέως ἐπὶ τῇ παρόδῳ ἐλάμβανον.
 2 καὶ τούτους ἀποπέμπει Ἀλέξανδρος, ἥκειν κελεύσας ἐπὶ
 τὰ στενὰ ὧν κρατοῦντες ἐπὶ σφίσιν ἐδόκουν τὴν πάροδον
 εἶναι τὴν ἐς Πέρσας, ἵνα καὶ παρ' αὐτοῦ λάβοιεν τὰ τεταγ-
 μένα. αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς σωματοφύλακας τοὺς βα-
 σιλικούς καὶ τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τῆς ἄλλης στρατιᾶς ἐς
 ὀκτακισχιλίους τῆς νυκτὸς ἦει ἄλλην ἢ τὴν φανεράν ἡγη-
 3 σαμένων αὐτῷ τῶν Σουσίων. καὶ διελθὼν ὁδὸν τραχεῖαν
 καὶ δύσπορον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἐπιπίπτει ταῖς κώμαις τῶν
 Οὐξίων, καὶ λείαν τε πολλὴν ἔλαβε καὶ αὐτῶν ἔτι ἐν ταῖς

εὐναῖς ὄντων πολλοὺς ἀπέκτεινεν· οἱ δὲ ἀπέφυγον εἰς τὰ ὄρη. αὐτὸς δὲ ἦει σπουδῇ ἐπὶ τὰ στενά, ἵνα ἀπαντήσῃ-
σθαι οἱ Οὐξιοὶ πανδημεὶ ἐδόκουν, ληψόμενοι τὰ τεταγ- 4
μένα. Κράτερον δὲ ἔτι πρόσθεν ἀπέστειλε τὰ ἄκρα κατα-
ληψόμενον ἔνθα ᾤετο βιαζομένους τοὺς Οὐξίους ἀποχω-
ρήσειν. αὐτὸς δὲ πολλῶ τάχει ἦει· καὶ φθάνει τε κρατήσας
τῶν παρόδων καὶ ξυντάταγμένους τοὺς ἄμφ' αὐτὸν ἔχων ἐξ
ὑπερδεξίων χωρίων ἐπῆγεν ὥς ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. οἱ δέ, 5
τῷ τε τάχει τῷ Ἀλεξάνδρου ἐκπλαγέντες καὶ τοῖς χωρίοις,
οἷς μάλιστα δὴ ἐπεποίθεσαν, πλεονεκτούμενοι, ἔφυγον
οὐδὲ εἰς χεῖρας ἐλθόντες· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἄμφ'
Ἀλεξάνδρου ἐν τῇ φυγῇ ἀπέθανον, πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ
τὴν ὁδόν, κρημνώδη οὖσαν· οἱ πλεῖστοι δὲ ἐπὶ τὰ ὄρη
ἀναφεύγοντες ἐμπίπτουσιν ἐς τοὺς ἄμφι Κράτερον καὶ
ὑπὸ τούτων ἀπώλονται. ταῦτα τὰ γέρα παρ' Ἀλεξάνδρου 6
λαβόντες χαλεπῶς εὔροντο δεόμενοι παρ' αὐτοῦ τὴν χώ-
ραν τὴν σφῶν ἔχοντες φόρους ὅσα ἔτη Ἀλεξάνδρῳ ἀπο-
φέρειν. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου λέγει τὴν Δαρείου μη-
τέρα δεηθῆναι ὑπὲρ αὐτῶν Ἀλεξάνδρου δοῦναι σφισι τὴν
χώραν οἰκεῖν. ὁ φόρος δὲ ὁ συνταχθεὶς ἦν ἵπποι ἐς ἔτος
ἐκατὸν καὶ ὑποζύγια πεντακόσια καὶ πρόβατα τρισμύρια.
χρήματα γὰρ οὐκ ἦν Οὐξίοις οὐδὲ γῆ οἷα ἐργάζεσθαι,
ἀλλὰ νομεῖς αὐτῶν οἱ πολλοὶ ἦσαν.

Ἐκ δὲ τούτου τὰ μὲν σκευοφόρα καὶ τοὺς Θετταλοὺς 18
ἱππέας καὶ τοὺς ξυμμάχους καὶ τοὺς μισθοφόρους τοὺς
ξένους καὶ ὅσοι ἄλλοι τοῦ στρατεύματος βαρύτερον ὥπλι-
σμένοι ξὺν Παρμενίωνι ἐκπέμπει, ὥς ἐπὶ Πέρσας ἄγειν
κατὰ τὴν ἀμαξιτὸν τὴν ἐς Πέρσας φέρουσαν. αὐτὸς δὲ 2
τοὺς πεζοὺς τοὺς Μακεδόνας ἀναλαβὼν καὶ τὴν ἵππον
τὴν ἐταιρικὴν καὶ τοὺς προδρομοὺς ἱππέας καὶ τοὺς
Ἀργιᾶνας καὶ τοὺς τοξότας ἦει σπουδῇ τὴν διὰ τῶν ὁρῶν.
ὥς δὲ ἐπὶ τὰς πύλας τὰς Περσίδας ἀφίκετο, καταλαμβάνει

αὐτοῦ Ἀριοβαρζάνην τὸν Περσῶν σατράπην, πεζοὺς μὲν ἐς τετρακισμυρίους ἔχοντα, ἱππέας δὲ ἐς ἑπτακοσίους, διατειχικότες τὰς πύλας καὶ αὐτοῦ πρὸς τῷ τείχει ἐστρατοπεδευκότες, ὥς εἰργεῖν τῆς παρόδου Ἀλέξανδρον.

- 3 Τότε μὲν δὴ αὐτοῦ κατεστρατοπεδεύσατο· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ξυντάξας τὴν στρατιὰν ἐπῆγε τῷ τείχει. ὥς δὲ ἄπορόν τε διὰ δυσχωρίαν ἐφαίνετο αἰρεθῆναι καὶ πολλὰς πληγὰς οἱ ἄμφ' αὐτὸν ἐλάμβανον ἐξ ὑπερδεξίου τε χωρίου καὶ ἀπὸ μηχανῶν βαλλόμενοι, τότε μὲν ἀποχωρεῖ ἐς
4 τὸ στρατόπεδον· τῶν δὲ αἰχμαλώτων φρασάντων ἄλλην ὁδὸν περιάξιν αὐτόν, ὥς εἶσω παρελθεῖν τῶν πυλῶν, ἐπεὶ τραχεῖαν τὴν ὁδὸν καὶ στενὴν ἐπύθετο, Κράτερον μὲν αὐτοῦ καταλείπει ἐπὶ στρατοπέδου, τὴν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ τὴν Μελεάγρου καὶ τῶν τοξοτῶν ὀλίγους
5 καὶ τῶν ἱππέων ἐς πεντακοσίους, καὶ προστάττει αὐτῷ, ἐπειδὰν ἐκπεριεληλυθότα αὐτὸν αἰσθηται καὶ προσάγοντα ἤδη τῷ στρατοπέδῳ τῶν Περσῶν, (αἰσθήσεσθαι δὲ οὐ χαλεπῶς, σημαίνειν γὰρ αὐτῷ τὰς σάλπιγγας) τότε δὲ προσβαλεῖν τῷ τείχει· αὐτὸς δὲ προὔχωρει νύκτωρ, καὶ διελθὼν ὅσον ἑκατὸν σταδίους ἀναλαμβάνει τοὺς ὑπασπιστάς καὶ τὴν Περδίκκου τάξιν καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς κουφοτάτους καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν ἐταίρων τὴν ἱλὴν τὴν βασιλικὴν καὶ τετραρχίαν πρὸς ταύτῃ μίαν ἱππικὴν, καὶ ξὺν τούτοις ἦει ἐπικάμψας ὥς ἐπὶ τὰς πύλας ἵν' οἱ αἰχ-
6 μάλωτοι ἦγον. Ἀμύνταν δὲ καὶ Φιλώταν καὶ Κοῖνον τὴν ἄλλην στρατιὰν ὥς ἐπὶ τὸ πεδίον ἄγειν καὶ τὸν ποταμὸν ὃν ἔχρῃν περᾶσαι ἰόντι ἐπὶ Πέρσας γεφυροῦν ἐκέλευσεν· αὐτὸς δὲ ἦει ὁδὸν χαλεπὴν καὶ τραχεῖαν καὶ ταύτην δρόμῳ τὸ πολὺ ἦγε. τὴν μὲν δὴ πρώτην φυλακὴν τῶν βαρβάρων πρὶν φάους ἐπιπεσὼν διέφθειρε καὶ τῶν δευτέρων
7 τοὺς πολλοὺς· τῆς τρίτης δὲ οἱ πλείους διέφυγον, καὶ οὐδὲ οὗτοι εἰς τὸ στρατόπεδον τὸ Ἀριοβαρζάνου ἔφυγον,

ἀλλ' αὐτόθεν ὥς εἶχον ἐς τὰ ὄρη πεφοβημένοι, ὥστε ἔλα-
 θεν ὑπὸ τὴν ἕω ἐπιπесσὼν τῷ στρατοπέδῳ τῶν πολεμίων.
 καὶ ἅμα μὲν προσέβαλλε τῇ τάφρῳ, ἅμα δὲ καὶ αἱ σάλ-
 πιγγες ἐσήμαινον τοῖς ἀμφὶ Κράτερον, καὶ Κράτερος
 προσῆγε τῷ προτειχίσματι. οἱ πολέμιοι δὲ πάντοθεν ἀμ- 8
 φίβολοι γιγνόμενοι οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἔφυγον, ἀλλὰ
 πανταχόθεν γὰρ εἶργοντο, τῇ μὲν Ἀλεξάνδρου ἐπικειμέ-
 νου, ἄλλῃ δὲ τῶν ἀμφὶ Κράτερον παραθεόντων, ὥστε
 ἠναγκάσθησαν οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἐς τὰ τείχη ἀποστρέψαν-
 τες φεύγειν· εἶχετο δὲ καὶ τὰ τείχη πρὸς τῶν Μακεδόνων
 ἤδη. Ἀλέξανδρος γὰρ τοῦτο αὐτὸ ὅπερ ξυνέβη ὑποτοπή- 9
 σας Πτολεμαίου ἀπολελοίπει αὐτοῦ, ἔχοντα τῶν πεζῶν
 ἐς τρισχιλίους, ὥστε οἱ μὲν πλεῖστοι τῶν βαρβάρων ἐν
 χερσὶ πρὸς τῶν Μακεδόνων κατεκόπησαν· οἱ δὲ καὶ ἐν
 τῇ φυγῇ, φοβερά γενομένη, κατὰ τῶν κρημνῶν ῥίψαντες
 ἀπώλουντο· αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριοβαρζάνης ξὺν ὀλίγοις ἰππεῦ-
 σιν ἐς τὰ ὄρη ἀπέφυγεν.

Ἀλέξανδρος δὲ σπουδῇ αὐτίς ἦγεν ὥς ἐπὶ τὸν ποτα- 10
 μόν, καὶ καταλαμβάνει ἤδη πεποιημένην ἐπ' αὐτοῦ γέ-
 φυραν, καὶ διαβαίνει ξὺν τῇ στρατιᾷ εὐπετῶς. ἐντεῦθεν
 δὲ αὐτίς σπουδῇ ἤλανυνεν ἐς Πέρσας, ὥστε ἔφθῃ ἀφικέ-
 σθαι πρὶν τὰ χρήματα διαρπάσασθαι τοὺς φύλακας. ἔλαβε
 δὲ καὶ τὰ ἐν Πασαργάδαις χρήματα ἐν τοῖς Κύρου τοῦ
 πρώτου θησαυροῖς. σατράπην μὲν δὴ Περσῶν κατέστησε 11
 Φρασφόρτην τὸν Ῥεομίθρου παῖδα· τὰ βασιλεια δὲ τὰ
 Περσικὰ ἐνέπρησε, Παρμενίωνος σῶζειν συμβουλευόν-
 τος, τὰ τε ἄλλα καὶ ὅτι οὐ καλὸν αὐτοῦ κτήματα ἤδη
 ἀπολλύναι καὶ ὅτι οὐχ ὡσαύτως προσέξουσιν αὐτῷ οἱ
 κατὰ τὴν Ἀσίαν ἄνθρωποι, ὥς οὐδὲ αὐτῷ ἐγνωκότε κατ-
 ἔχειν τῆς Ἀσίας τὴν ἀρχήν, ἀλλ' ἐπελθεῖν μόνον νικῶν-
 τα. ὁ δὲ τιμωρήσασθαι ἐθέλειν Πέρσας ἔφρασκεν ἀνθ' 12
 ὧν ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα ἐλάσαντες τὰς τε Ἀθήνας κατέσκαψαν

καὶ τὰ ἱερὰ ἐνέπρησαν, καὶ ὅσα ἄλλα κακὰ τοὺς Ἕλληνας εἰργάσαντο, ὑπὲρ τούτων δίκας λαβεῖν. ἀλλ' οὐδ' ἐμοὶ δοκεῖ σὺν νῶ δοῦναι τοῦτό γε Ἀλέξανδρος οὐδὲ εἶναι τις αὕτη Περσῶν τῶν πάλαι τιμωρία.

- 19** Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος προὔχῳρει ἐπὶ Μηδίας· ἐκεῖ γὰρ ἐπυνθάνετο εἶναι Δαρεῖον. γνώμην δὲ πεποιήτο Δαρεῖος, εἰ μὲν ἐπὶ Σούσων καὶ Βαβυλῶνος μένοι Ἀλέξανδρος, αὐτοῦ προσμένειν καὶ αὐτὸς ἐν Μηδοῖς, εἰ δὴ τι νεωτερισθεῖη τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον· εἰ δὲ ἐλαύνου ἐπ' αὐτόν, αὐτὸς δὲ ἄνω ἰέναι τὴν ἐπὶ Παρθυαίους τε καὶ Ὑρκανίαν, ἔστω ἐπὶ Βάκτρα τὴν τε χώραν φθείρων πᾶσαν καὶ ἄπορον ποιῶν Ἀλεξάνδρῳ τὴν πρόσω ὁδόν.
- 2** τὰς μὲν δὴ γυναικας καὶ τὴν ἄλλην τὴν ἔτι ἀμφ' αὐτόν κατασκευὴν καὶ τὰς ἄρμαμάξας ἐπὶ τὰς Κασπίας καλουμένας πύλας πέμπει· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ δυνάμει ἣτις ἐκ τῶν παρόντων ξυνείλεκτο αὐτῷ προσέμενεν ἐν Ἐκβατάνοις. ταῦτα ἀκούων Ἀλέξανδρος προὔχῳρει ἐπὶ Μηδίας. καὶ Παραϊτάκας μὲν ἐς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλὼν κατεστρέψατο καὶ σατραπεύειν ἔταξεν αὐτῶν Ὁξάθρην τοῖς
- 3** Ἀβουλίτου τοῦ [πρότερον] Σούσων σατράπου παῖδα. αὐτὸς δὲ ὡς ἡγγέλθη κατὰ τὴν ὁδὸν ὅτι ἐγνωκὼς εἶη Δαρεῖος ἀπαντᾶν τε αὐτῷ ὡς ἐς μάχην καὶ αὐτῷ διακινδυνεύειν (Σκύθας τε γὰρ αὐτῷ ἤκειν καὶ Καδουσίους συμμάχους) τὰ μὲν ὑποζύγια καὶ τοὺς τούτων φύλακας καὶ τὴν ἄλλην κατασκευὴν ἐπεσθαι ἐκέλευσε· τὴν στρατιὰν δὲ τὴν ἄλλην ἀναλαβὼν ἦγεν ἐσταλμένους ὡς ἐς μάχην.
- 4** καὶ ἀφικνεῖται δωδεκάτῃ ἡμέρᾳ ἐς Μηδίαν. ἔνθα ἔμαθεν οὐκ οὔσαν ἀξιόμαχον δύναμιν Δαρεῖω οὐδὲ Καδουσίους ἢ Σκύθας αὐτῷ συμμάχους ἤκοντας, ἀλλ' ὅτι φεύγειν ἐγνωκὼς εἶη Δαρεῖος· ὁ δὲ ἔτι μᾶλλον ἦγε σπουδῇ. ὡς δὲ ἀπείχεν Ἐκβατάνων ὅσον τριῶν ἡμερῶν ὁδόν, ἐνταῦθα ἀπῆντα αὐτῷ Βιστάνης ὁ Ὠχοῦ παῖς, τοῦ πρὸ Δαρείου

βασιλεύσαντος Περσῶν· καὶ οὗτος ἀπήγγειλεν ὅτι Δα- 5
ρεῖος ἐς πέμπτην ἡμέραν εἶη πεφευγώς, ἔχων τὰ τε χρή-
ματα ἐκ Μήδων ἐς ἑπτακισχίλια τάλαντα καὶ στρατιὰν
ἱππέας μὲν ἐς τρισχιλίους, πεζοὺς δὲ ἐς ἑξακισχιλίους.

Ἐλθὼν δὲ ἐς Ἐκβάτανα Ἀλέξανδρος τοὺς μὲν Θετ-
ταλοὺς ἱππέας καὶ τοὺς ἄλλους ξυμμάχους ἀποπέμπει
ὀπίσω ἐπὶ θάλασσαν, τὸν τε μισθὸν ἀποδοὺς αὐτοῖς ἐν-
τελῇ τὸν ξυντεταγμένον καὶ δισχίλια παρ' αὐτοῦ τάλαντα
ἐπιδούς· ὅστις δὲ ἰδίᾳ βούλοιο ἔτι μισθοφορεῖν παρ' 6
αὐτῷ, ἀπογράφεσθαι ἐκέλευσε· καὶ ἐγένοντο οἱ ἀπογρα-
ψάμενοι οὐκ ὀλίγοι. Ἐπόκιλλον δὲ τὸν Πολυειδοῦς ἔταξε
καταγαγεῖν αὐτοὺς ὡς ἐπὶ θάλασσαν, ἱππέας ἄλλους ἔχον-
τα ἐς φυλακὴν αὐτῶν· οἱ γὰρ Θεσσαλοὶ τοὺς ἵππους αὐ-
τοῦ ἀπέδοντο. ἐπέστειλε δὲ καὶ Μένητι, ἐπειδὰν ἀφίκων-
ται ἐπὶ θάλασσαν, καὶ ἐπιμεληθῆναι ὅπως ἐπὶ τριηρῶν
κομισθῇσονται ἐς Εὐβοίαν. Παρμενίωνα δὲ προσέταξε 7
τὰ χρήματα τὰ ἐκ Περσῶν κομιζόμενα εἰς τὴν ἄκραν τὴν
ἐν Ἐκβατάνοις καταθέσθαι καὶ Ἀρπάλῳ παραδοῦναι·
Ἀρπαλον γὰρ ἐπὶ τῶν χρημάτων ἀπέλιπε καὶ φυλακὴν
τῶν χρημάτων Μακεδόνας ἐς ἑξακισχιλίους καὶ ἱππέας καὶ
ψιλοὺς ὀλίγους· αὐτὸν δὲ Παρμενίωνα τοὺς ξένους ἀνα-
λαβόντα καὶ τοὺς Θρᾷκας καὶ ὅσοι ἄλλοι ἱππεῖς ἔξω τῆς
ἵππου τῆς ἐταιρικῆς παρὰ τὴν χώραν τὴν Καδουσίων
ἐλαύνειν ἐς Ὀρκανίαν. Κλείτῳ δὲ τῷ τῆς βασιλικῆς ἱλῆς 8
ἡγεμόνι ἐπέστειλεν, ἐπειδὰν ἐκ Σούσων εἰς Ἐκβάτανα
ἀφίκηται, καταλέλειπτο γὰρ ἐν Σούσοις ἀρρωστών, ἀνα-
λαβόντα τοὺς Μακεδόνας τοὺς ἐπὶ τῶν χρημάτων τότε
ὑπολειφθέντας, ἵεναι τὴν ἐπὶ Παρθυαίους, ἵνα καὶ αὐτὸς
ῥῆξιν ἔμελλεν.

Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τὴν τε ἵππον τῶν ἐταίρων καὶ 20
τοὺς προδρομοὺς καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππέας, ὧν Ἑρί-
γυιος ἡγεῖτο, καὶ τὴν φάλαγγα τὴν Μακεδονικὴν ἔξω τῶν

ἐπὶ τοῖς χρήμασι ταχθέντων καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἤλαυνεν ὥς ἐπὶ Δαρεῖον, καὶ αὐτῷ κατὰ τὴν ὁδὸν σπουδῇ γιγνομένην τῶν τε στρατιωτῶν πολλοὶ κά-
 2 μνοντες ὑπελείποντο καὶ ἵπποι ἀπέθνησκον· ἀλλὰ καὶ ὥς ἦγε, καὶ ἀφικνεῖται ἐς Πάγας ἐνδεκάτῃ ἡμέρᾳ. διέχει δὲ ὁ χώρος οὗτος ἀπὸ τῶν Κασπίων πυλῶν ὁδὸν ἡμέρας μιᾶς ἐλαύνοντι ὥς Ἀλέξανδρος ἦγε. Δαρεῖος δὲ ἐφθάκει ἤδη παρεληλυθὼς εἰς τὴν πυλῶν τῶν Κασπίων. τῶν δὲ ξυμφευρόντων Δαρεῖω πολλοὶ μὲν ἀπολιπόντες αὐτὸν ἐν τῇ φυγῇ ἐπὶ τὰ αὐτῶν ἕκαστοι ἀπεχώρουν, οὐκ ὀλίγοι
 3 δὲ καὶ Ἀλέξανδρῳ σφᾶς ἐνεδίδοσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ὥς ἀπέγνω κατὰ πόδας αἰρήσειν Δαρεῖον, μείνας αὐτοῦ πέντε ἡμέρας καὶ ἀναπαύσας τὸν στρατὸν Μηδίας μὲν σατράπην ἀπέδειξεν Ὀξοδάτην, Πέρσην ἄνδρα, ὃς ἐτύγγανε πρὸς Δαρεῖον ξυνειλημμένος καὶ ἐν Σούσοις εἰργόμενος· τοῦτο αὐτῷ ἐς πίστιν ἦν πρὸς Ἀλέξανδρον· αὐτὸς δὲ ὥς
 4 ἐπὶ Παρθυαίους ἦγε. καὶ τῇ πρώτῃ μὲν πρὸς ταῖς Κασπαίαις πύλαις ἐστρατοπέδευσε· τῇ δευτέρᾳ δὲ εἰς τὴν παρεληλυθὲ τῶν πυλῶν ἔσπε οἰκούμενα ἦν. ἐπισιτισόμενος δὲ αὐτόθεν, ὅτι ἐρημον τὴν πρόσω χώραν ἤκουεν, ἐς προνομὴν ἐκπέμπει Κοῖνον ξὺν ἱππεῦσί τε καὶ τῶν πεζῶν ὀλίγοις.

21 Καὶ ἐν τούτῳ ἀφικνεῖται παρ' αὐτὸν ἀπὸ τοῦ Δαρεῖου στρατοπέδου Βαγιστάνης, Βαβυλώνιος ἀνὴρ τῶν γνωρίμων καὶ ξὺν τούτῳ Ἀντίβηλος τῶν Μαζαίου παίδων. οὗτοι ἀπήγγειλαν ὅτι Ναβαρζάνης τε, χιλιάρχης τῶν ξὺν Δαρεῖω φευρόντων ἱππέων, καὶ Βῆσσος ὁ Βακτρίων σατράπης καὶ Βαρσαέντης ὁ Ἀραχωτῶν καὶ Δραγ-
 2 γῶν σατράπης ξυνειληφότες εἶεν Δαρεῖον. ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος ἔτι μᾶλλον ἦγε σπουδῇ, τοὺς ἐταίρους μόνους ἔχων ἀμφ' αὐτὸν καὶ τοὺς προδρομοὺς ἱππέας καὶ τῶν πεζῶν τοὺς εὐρωστοτάτους τε καὶ κουφοτάτους

ἐπιλεξάμενος, οὐδὲ τοὺς ἀμφὶ Κοῖνον προσμείνας ἐκ τῆς
 προνομῆς ἐπανελθεῖν. τοῖς δὲ ὑπολειπομένοις ἐπιστήσας
 Κράτερον προστάττει ἔπεσθαι μὴ μακρὰς ὁδοὺς ἄγοντα.
 οἱ δὲ ἀμφ' αὐτὸν τὰ ὅπλα εἶχον μόνον καὶ δύο ἡμερῶν 3
 σιτία. ἐλθὼν δὲ τὴν τε νύκτα ὅλην καὶ τῆς ἐπιούσης
 ἡμέρας μέχρι μεσημβρίας ὀλίγον χρόνον ἀναπαύσας τὸν
 στρατὸν αὐτῷ ἦεν ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ἅμα ἡμέρα ὑπο-
 φαινούσῃ παρῆν εἰς τὸ στρατόπεδον, ὅθεν ἀφωρμήκει
 ὀπίσω Βαγιστάνης. καὶ τοὺς μὲν πολεμίους οὐ κατέλαβε, 4
 Δαρεῖον δὲ πέρι ἐπύθετο αὐτὸν μὲν συνειλημμένον ἄγε-
 σθαι ἐφ' ἄρμαμάξης, Βῆσσω δὲ ἀντὶ Δαρεῖου γενέσθαι
 τὸ κράτος καὶ ἡγεμόνα ὠνομάσθαι Βῆσσον πρὸς τε τῶν
 Βακτρίων ἱππέων καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι βάρβαροι ξυνέφευ-
 γον Δαρεῖω, πλὴν Ἀρταβάξου καὶ τῶν Ἀρταβάξου παῖ-
 δων καὶ τῶν Ἑλλήνων τῶν μισθοφόρων· τούτους δὲ πι-
 στοὺς εἶναι Δαρεῖω, καὶ εἶργειν μὲν τὰ γιγνόμενα οὐ
 δυνατοὺς εἶναι, ἐκτραπέντας δὲ ἔξω τῆς λεωφόρου ὁδοῦ
 ὥς ἐπὶ τὰ ὄρη ἵεναι κατὰ σφᾶς, οὐ μετέχοντας τοῖς ἀμφὶ
 Βῆσσον τοῦ ἔργου. γνώμην δὲ πεποιῆσθαι τοὺς ξυλλα- 5
 βόντας Δαρεῖον, εἰ μὲν διώκοντα σφᾶς Ἀλεξάνδρου πυν-
 θάνοιντο, παραδοῦναι Δαρεῖον Ἀλεξάνδρῳ καὶ σφίσι τι
 ἀγαθὸν εὐρίσκεσθαι· εἰ δὲ τὸ ἔμπαλιν ἐπανεληλυθότα
 μάθοιεν, τοὺς δὲ στρατιάν τε ξυλλέγειν ὅσῃν πλείστην
 δύναιντο καὶ διασώζειν ἐς τὸ κοινὸν τὴν ἀρχήν. Βῆσσον
 δὲ ἐν τῷ παρόντι ἐξηγεῖσθαι κατ' οἰκειότητά τε τὴν Δα-
 ρεῖου καὶ ὅτι ἐν τῇ αὐτοῦ σατραπείᾳ τὸ ἔργον ἐγίνετο.

Ταῦτα ἀκούσαντι Ἀλεξάνδρῳ ἀνὰ κράτος διωκτέα 6
 ἐφαίνετο. καὶ ἤδη μὲν ἐξέκαμνον οἱ τε ἄνδρες καὶ οἱ ἵπ-
 ποι· ὑπὸ τῇ ταλαιπωρίᾳ τῇ ξυνεχεῖ· ἀλλὰ καὶ ὥς ἦγε, καὶ
 διελθὼν ὁδὸν πολλὴν τῆς τε νυκτὸς καὶ τῆς ἐπὶ ταύτῃ
 ἡμέρας ἔστε ἐπὶ μεσημβρίαν ἀφικνεῖται ἐς τινα κώμην,
 ἵνα τῇ προτεραίᾳ ἐστρατοπεδεύκεσαν οἱ Δαρεῖον ἄγον-

- 7 *τες. ἐνταῦθα ἀκούσας ὅτι νυκτὸς ποιεῖσθαι τὴν πορείαν ἐγνωσμένον εἶη τοῖς βαρβάροις, ἤλεγχε τοὺς προσχώρους εἰ δὴ τινα εἶδεῖεν ἐπιτομωτέραν ὁδὸν ἐπὶ τοὺς φεύγοντας. οἱ δὲ εἰδέναι μὲν ἔφασαν, ἐρήμην δὲ εἶναι τὴν ὁδὸν δι' ἀνυδρίαν. ὁ δὲ ταύτην ἄγειν ἐκέλευσε· καὶ γνοὺς ὅτι οὐχ ἔφονται οἱ πεξοὶ αὐτῷ σπουδῇ ἐλαύνοντι τῶν μὲν ἱππέων ἐς πεντακοσίους κατεβίβασεν ἀπὸ τῶν ἱππῶν· τοὺς ἡγεμόνας δὲ τῶν πεξῶν καὶ τῶν ἄλλων ἐπιλεξάμενος τοὺς κρατιστεύοντας ἐπιβῆναι τῶν ἱππῶν ἐκέλευσεν οὕτως*
- 8 *ὅπως οἱ πεξοὶ ὠπλισμένοι ἦσαν. Νικάνορα δὲ τὸν τῶν ὑπασπιστῶν ἡγεμόνα καὶ Ἀτταλον τὸν τῶν Ἀγριάνων κατὰ τὴν ὁδὸν ἦντινα οἱ ἀμφὶ Βῆσσον προῦκεχωρήκυσαν τοὺς ὑπολειφθέντας ἄγειν ἐκέλευσε, καὶ τούτους ὡς κουφότατα ἐσταλμένους, τοὺς δὲ ἄλλους πεξοὺς ἐν τάξει ἐπε-*
- 9 *σθαι. αὐτὸς δὲ ἀμφὶ δείλην ἄγειν ἀρξάμενος δρόμῳ ἡγεῖτο· διελθὼν δὲ τῆς νυκτὸς σταδίου ἐς τετρακοσίους ὑπὸ τὴν ἑὼ ἐπιτυγχάνει τοῖς βαρβάροις ἀτάκτως ἰοῦσι καὶ ἀνόπλοις, ὥστε ὀλίγοι μὲν τινες αὐτῶν ὡς ἀμυνόμενοι ὤρμησαν, οἱ δὲ πολλοὶ εὐθὺς ὡς Ἀλέξανδρον αὐτὸν κατεῖδον οὐδὲ ἐς χεῖρας ἐλθόντες ἔφευγον· καὶ οἱ τραπέν-*
- 10 *τες ἐς ἀλλήν ὀλίγων πεσόντων καὶ οὗτοι ἔφυγον. Βῆσσος δὲ καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ τέως μὲν ἐφ' ἀρμαμάξης Δαρεῖον μετὰ σφῶν ἐκόμιζον· ὡς δὲ ὁμοῦ ἤδη ἦν Ἀλέξανδρος, Δαρεῖον μὲν Ναβαρζάνης καὶ Βαρσαέντης κατατρώσαντες αὐτοῦ ἀπέλιπον· αὐτοὶ δὲ ἔφυγον ξὺν ἱππεῦσιν ἐξακοσίοις. Δαρεῖος δὲ ἀποθνήσκει ὀλίγον ὕστερον ἐκ τῶν τραυμάτων πρὶν ὀφθῆναι Ἀλεξάνδρῳ.*
- 22 *Ἀλέξανδρος δὲ τὸ μὲν σῶμα τὸ Δαρείου ἐς Πέρσας ἐπεμψε, θάψαι κελεύσας ἐν ταῖς βασιλικαῖς θήκαις, καθάπερ καὶ οἱ ἄλλοι οἱ πρὸ Δαρείου βασιλεῖς· σατράπην δὲ ἀπέδειξε Παρθυαίων καὶ Τροκανίων Ἀμμινάσπην Παρθυαῖον· ἦν δὲ οὗτος τῶν Αἰγυπτῶν ἐνδόντων Ἀλεξάν-*

δρῶ μετὰ Μαξάκου. Τληπόλεμος δὲ Πυθοφάνους τῶν
ἐταίρων ξυνετάχθη αὐτῷ σκοπεῖν τὰ ἐν Παρθυαίοις τε
καὶ Ὅρκανίοις.

Τοῦτο τὸ τέλος Δαρεῖω ἐγένετο ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθη- 2
ναίοις Ἀριστοφῶντος μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος, ἀνδρὶ τὰ
μὲν πολέμια, εἶπερ τινὶ ἄλλῳ, μαλθακῷ τε καὶ οὐ φρε-
νῆρει, εἰς δὲ τὰ ἄλλα οὐδὲν ἀνεπιεικὲς ἔργον ἀποδειξα-
μένῳ ἢ οὐδὲ ἐγγενόμενον αὐτῷ ἀποδειξασθαι, ὅτι ὁμοῦ
μὲν εἰς τὴν βασιλείαν παρελθεῖν, ὁμοῦ δὲ προσπολεμεῖ-
σθαι πρὸς τε Μακεδόνων καὶ τῶν Ἑλλήνων ξυνέβη. οὐκ-
ουν οὐδὲ ἐθέλονται ἐξῆν ἔτι ὑβρίζειν ἐς τοὺς ὑπηκόους,
ἐν μείζονι κινδύνῳ ἢ περ ἐκεῖνοι καθεστηκότι. ζῶντι μὲν 3
δὴ ξυμφορὰ αὐτῷ ἄλλαι ἐπ' ἄλλαις ξυνηνέχθησαν, οὐδέ
τις ἀνακωχὴ ἐγένετο ἐπειδὴ πρῶτον ἐς τὴν ἀρχὴν παρ-
ῆλθεν· ἀλλὰ εὐθύς μὲν τὸ τῶν σατραπῶν ἐπὶ Γρανικῷ
πταῖσμα ξυνέβη τὸ ἱππικόν, εὐθύς δὲ Ἰωνία τε καὶ Αἰο-
λὶς εἶχοντο καὶ Φρύγες ἀμφοτέρω καὶ Λυδία καὶ Κᾶρες
πλήν Ἀλικαρνασσεῶν· ὀλίγον δὲ ὕστερον καὶ Ἀλικαρ- 4
νασσὸς ἐξήρητο, ἐπὶ δὲ ἡ παραλία πᾶσα ἔσπε ἐπὶ τὴν Κι-
λικίαν· ἔνθεν δὲ ἡ αὐτοῦ ἐπ' Ἰσθμῷ ἦσσαν, ἵνα τὴν τε μη-
τέρα αἰχμαλωτισθεῖσαν καὶ τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας
ἐπεῖδεν· ἐπὶ τῷδε Φοινίκη τε ἀπώλετο καὶ Αἴγυπτος πᾶ-
σα· ἐπὶ δὲ αὐτὸς ἐν Ἀρβήλοις ἐφυγέ τε ἐν πρώτοις αἰ-
σχρῶς καὶ στρατιὰν πλείστην παντὸς τοῦ βαρβαρικοῦ
γένους ἀπώλεσε· φυγὰς τε ἐκ τούτου τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς 5
πλανώμενος, καὶ τελευτῶν πρὸς τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐς τὰ
ἔσχατα προδοθεὶς, βασιλεύς τε ἐν τῷ αὐτῷ καὶ δεσμώτης
ξὺν ἀτιμίᾳ ἀρόμενος, τέλος δὲ πρὸς τῶν οἰκιοτάτων ἐπι-
βουλευθεὶς ἀπώλετο. ζῶντι μὲν Δαρεῖω τοιαῦτα ξυνη- 6
νέχθη· τελευτήσαντι δὲ ταφὴ τε ἡ βασιλικὴ καὶ τῶν παί-
δων ὅποια καὶ βασιλεύοντος αὐτοῦ τροφή τε Ἀλεξάνδρου

καὶ παῖδες, καὶ γαμβρὸς Ἀλέξανδρος. ὁπότε δὲ ἐτελεύτα ἐγγρόναι ἀμφὶ τὰ πεντήκοντα ἔτη.

23 Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς ὑπολειφθέντας ἐν τῇ διώξει τῆς στρατιᾶς ἀναλαβὼν ἐς Ὑρκανίαν προῦχώρει. κεῖται δὲ ἡ Ὑρκανία χώρα ἐν ἀριστερᾷ τῆς ὁδοῦ τῆς ἐπὶ Βάκτρα φερούσης· καὶ τῇ μὲν ὄρεσιν ἀπείργεται δασέσι καὶ ὑψηλοῖς, τὸ πεδίον δὲ αὐτῆς καθήκει ἔστε ἐπὶ τὴν μεγάλην τὴν ταύτη θάλασσαν. ταύτην δὲ ἤγεν, ὅτι ταύτη τοὺς ξένους τοὺς ἀμφὶ Δαρεῖον διαπεφευγέναι ἐς τὰ τῶν Ταπούρων ὄρη ἐπύθετο καὶ αὐτοὺς ἅμα τοὺς Ταπούρους **2** χειρωσόμενος. τριχῇ δὴ διελὼν τὸν στρατὸν αὐτὸς μὲν τὴν ἐπιτομωτάτην καὶ χαλεπωτάτην ἡγήσατο, τὸ πλεῖστον καὶ ἅμα τὸ κουφότατον τῆς δυνάμεως ἄγων· Κράτερον δὲ τὴν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ τὴν Ἀμύντου καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὓς καὶ ὀλίγους τῶν ἱππέων ἐπὶ Ταπούρων ἔστειλεν· Ἐρίγνιον δὲ τοὺς τε ξένους καὶ τὴν λοιπὴν ἵππον ἀναλαβόντα τὴν λεωφόρον τε καὶ μακροτέραν ἡγεῖσθαι ἐκέλευσε, τὰς ἀμάξας καὶ τὰ σκευοφόρα καὶ τὸν ἄλλον ὄμιλον ἄγοντα.

3 Ὑπερβαλὼν δὲ τὰ πρῶτα ὄρη καὶ καταστρατοπεδεύσας αὐτοῦ ἀναλαβὼν τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τῆς Μακεδονικῆς φάλαγγος τοὺς κουφοτάτους καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὓς ἦει χαλεπὴν ὁδὸν καὶ δύσπορον, φύλακας τῶν ὁδῶν καταλιπὼν ἵνα σφαλερόν τι αὐτῷ ἐφαίνετο, ὥς μὴ τοῖς ἐπομένοις κατ' ἐκεῖνο ἐπίθωιντο οἱ τὰ ὄρη ἔχοντες **4** τῶν βαρβάρων. αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν τοξοτῶν διελθὼν τὰ στενὰ ἐν τῷ πεδίῳ κατεστρατοπέδευσε πρὸς ποταμῷ οὐ μεγάλῳ. καὶ ἐνταῦθα ὄντος αὐτοῦ Ναβαρζάνης τε ὁ Δαρεῖου χιλιάρχης καὶ Φραταφέρνης ὁ Ὑρκανίας τε καὶ Παρθυαίων σατράπης καὶ ἄλλοι τῶν ἀμφὶ Δαρεῖον Περσῶν οἱ ἐπιφανέστατοι ἀφικόμενοι παρέδωκαν σφᾶς αὐτούς. **5** ὑπομείνας δὲ ἐν τῷ στρατοπέδῳ τέσσαρας ἡμέρας ἀνέ-

λαβε τοὺς ὑπολειφθέντας κατὰ τὴν ὁδόν, τοὺς μὲν ἄλλους ἀσφαλῶς διελθόντας, τοῖς δὲ Ἀγριᾶσιν ὀπισθοφυλακοῦσιν ἐπέθεντο οἱ ὄρειοι τῶν βαρβάρων, καὶ μεῖον ἔχοντες τῷ ἀκροβολισμῷ ἀπηλλάγησαν.

Ἄρας δὲ ἐντεῦθεν προῆι ὡς ἐφ' Ἑρκανίας εἰς Ζα-6
δράκαρτα, πόλιν Ἑρκανίων. καὶ ἐν τούτῳ οἱ περὶ Κρά-
τερον ξυνέμιξαν αὐτῷ, τοῖς μὲν ξένοις τοῖς Δαρείου οὐκ
ἐντετυχηκότες, τὴν χώραν δὲ ὅσῃν διαπεπορευμένοι ἦσαν
τὴν μὲν βία, τὴν δὲ ἐνδιδόντων τῶν κατοικούντων προσ-
πεποιημένοι. ἐνταῦθα καὶ Ἑρίγνιος ἦκε ξὺν τοῖς σκευο-
φόροις καὶ ταῖς ἀμάξαις. ὀλίγον δὲ ὕστερον Ἀρτάβαζος 7
ἀφίκετο παρ' Ἀλέξανδρον καὶ τῶν παίδων αὐτοῦ Κωφὴν
καὶ Ἀριοβαρζάνης καὶ Ἀρσάμης καὶ ξὺν τούτοις παρὰ
τῶν ξένων τῶν ξὺν Δαρείῳ πρέσβεις καὶ Αὐτοφραδάτης
ὁ Ταπούρων σατραπῆς. Αὐτοφραδάτῃ μὲν δὴ τὴν σα-
τραπείαν ἀπέδωκεν· Ἀρτάβαζον δὲ καὶ τοὺς παῖδας ἅμα
οἱ ἐν τιμῇ ἦγε, τὰ τε ἄλλα ἐν τοῖς πρώτοις Περσῶν ὄν-
τας καὶ τῆς ἐς Δαρεῖον πίστεως ἔνεκα. τοῖς πρέσβεσι δὲ 8
τῶν Ἑλλήνων δεομένοις σπείσασθαι σφισιν ὑπὲρ τοῦ
παντὸς ξενικοῦ ἀπεκρίνατο ὁμολογίαν μὲν οὐκ ἂν ποιή-
σασθαι πρὸς αὐτοὺς οὐδεμίαν· ἀδικεῖν γὰρ μεγάλα τοὺς
στρατενομένους ἐναντία τῇ Ἑλλάδι παρὰ τοῖς βαρβάροις
παρὰ τὰ δόγματα τὰ τῶν Ἑλλήνων· ἐκέλευσε δὲ ἥκειν
ξύμπαντας καὶ παραδιδόναι σφᾶς αὐτοὺς ἐπιτρέποντας
Ἀλεξάνδρῳ χρῆσθαι ὅ τι καὶ βούλοιοτο ἢ σῶζεσθαι ὅπη
δύναιντο. οἱ δὲ ἐπιτρέπειν ἔφασαν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ 9
τοὺς ἄλλους Ἀλεξάνδρῳ· ξυμπέμπειν τε ἐκέλευον τὸν
ἡγησόμενον αὐτοῖς, ὡς ἀσφαλῶς διακομισθεῖεν παρ' αὐ-
τόν· εἶναι δὲ ἐλέγοντο ἐς χιλίους καὶ πεντακοσίους. καὶ
Ἀλέξανδρος πέμπει Ἀνδρόνικον τὸν Ἀγέρρου καὶ Ἀρτά-
βαζον παρ' αὐτούς.

Αὐτὸς δὲ προῆγεν ὡς ἐπὶ Μάρδους, ἀναλαβὼν τοὺς 24

τε ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ
 τὴν Κοίνου καὶ Ἀμύντου τάξιν καὶ τῶν ἐταίρων ἱππέων
 τοὺς ἡμίσεας καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς· ἥδη γὰρ αὐτῷ καὶ
 2 ἱππακοντισταὶ τάξεις ἦσαν. ἐπελθὼν δὲ τὸ πολὺ μέρος τῆς
 χώρας τῶν Μάρδων πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν αὐτῶν φεύ-
 γοντας, οὓς δὲ τινὰς ἐς ἀλλήν τετραμμένους, πολλοὺς
 δὲ ζῶντας ἔλαβεν. οὐ γὰρ ἔστιν ὅστις χρόνου ἐμβεβλήκει
 ἐς τὴν γῆν αὐτῶν ἐπὶ πολέμῳ διὰ τε δυσχωρίαν καὶ ὅτι
 πένητες οἱ Μάρδοι καὶ μάχιμοι ἐπὶ τῇ πενίᾳ ἦσαν. οὐκ-
 ουν οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἐμβαλεῖν ἄν ποτε δείσαντες, ἄλ-
 λως τε καὶ προκεχωρηκότα ἥδη ἐς τὸ πρόσω, ταύτῃ μᾶλ-
 3 λόν τι ἀφύλακτοι ἠλίσκοντο. πολλοὶ δὲ αὐτῶν καὶ εἰς τὰ
 ὄρη κατέφυγον, ἃ δὴ ὑπερύψηλά τε καὶ ἀπότομα αὐτοῖς
 ἐν τῇ χώρᾳ ἐστίν, ὥς πρὸς ταῦτά γε οὐχ ἦξοντα Ἀλέξαν-
 δρον. ἐπεὶ δὲ καὶ ταύτῃ προσῆγεν, οἱ δὲ πέμψαντες πρέ-
 σβεις σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνέδοσαν καὶ τὴν χώραν· καὶ Ἀλέ-
 ξανδρος αὐτοὺς μὲν ἀφῆκεν, σατράπην δὲ ἀπέδειξεν αὐ-
 τῶν Αὐτοφραδάτην, ὄνπερ καὶ Ταπούρων.
 4 Αὐτὸς δ' ἐπανελθὼν ἐς τὸ στρατόπεδον ἐνθενπερ
 ὠρμήθη ἐς τῶν Μάρδων τὴν γῆν κατέλαβε τοὺς Ἑλλη-
 νας τοὺς μισθοφόρους ἦκοντας καὶ τοὺς Λακεδαιμονίων
 πρέσβεις οἱ παρὰ βασιλέα Λαρεῖον ἐπρέσβευον, Καλλι-
 κρατίδαν τε καὶ Πάυσιππον καὶ Μόνιμον καὶ Ὀνόμαντα,
 καὶ Ἀθηναίων Δρωπίδην. τούτους μὲν δὴ ξυλλαβὼν ἐν
 φυλακῇ εἶχε. τοὺς Σινωπέων δὲ ἀφῆκεν, ὅτι Σινωπεῖς
 οὔτε τοῦ κοινοῦ τῶν Ἑλλήνων μετεῖχον, ὑπὸ Πέρσαις τε
 τεταγμένοι οὐκ ἀπεικότα ποιεῖν ἐδόκουν παρὰ τὸν βα-
 5 σιλέα σφῶν πρεσβεύοντες. ἀφῆκε δὲ καὶ τῶν ἄλλων Ἑλ-
 λήνων ὅσοι πρὸ τῆς εἰρήνης τε καὶ τῆς ξυμμαχίας τῆς
 πρὸς Μακεδόνας γενομένης παρὰ Πέρσαις ἐμισθοφό-
 ρουν, καὶ Καλχηδονίων Ἡρακλείδην τὸν πρεσβευτὴν
 ἀφῆκε· τοὺς δὲ ἄλλους ξυστρατεύεσθαι οἱ ἐπὶ μισθῷ τῷ

αὐτῷ ἐκέλευσε· καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς Ἀνδρόνικον, ὅσπερ ἤγαγέ τε αὐτοὺς καὶ ἐνδηλος ἐγεγόνει οὐ φαῦλον ποιούμενος σῶσαι τοὺς ἄνδρας.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἤγεν ὥς ἐπὶ Ζευδράκαρτα, **25** τὴν μεγίστην πόλιν τῆς Ὑρκανίας, ἵνα καὶ τὰ βασιλεία τοῖς Ὑρκανίοις ᾦν. καὶ ἐνταῦθα διατρίψας ἡμέρας πεντεκαίδεκα καὶ θύσας τοῖς θεοῖς ὥς νόμος καὶ ἀγῶνα γυμνικὸν ποιήσας ὥς ἐπὶ Παρθυαίους ἤγεν· ἐκεῖθεν δὲ ἐπὶ τὰ τῆς Ἀρείας ὄρια καὶ Σουσίαν, πόλιν τῆς Ἀρείας, ἵνα καὶ Σατιβαρζάνης ᾦκε παρ' αὐτὸν ὁ τῶν Ἀρείων σατράπης. τούτῳ μὲν δὴ τὴν σατραπείαν ἀποδοὺς ξυμπέμπει **2** αὐτῷ Ἀνάξιππον τῶν ἐταίρων, δοὺς αὐτῷ τῶν ἱππακοντιστῶν ἑς τεσσαράκοντα, ὥς ἔχοι φύλακας καθιστάναι τῶν τόπων, τοῦ μὴ ἀδικεῖσθαι τοὺς Ἀρείους πρὸς τῆς στρατιᾶς κατὰ τὴν πάροδον.

Ἐν τούτῳ δὲ ἀφικνοῦνται παρ' αὐτὸν Περσῶν τινες, **3** οἱ ἡγγελλον Βῆσσον τὴν τε τιάραν ὀρθὴν ἔχειν καὶ τὴν Περσικὴν στολὴν φόροῦντα Ἀρταξέροξην τε καλεῖσθαι ἀντὶ Βῆσσον καὶ βασιλέα φάσκειν εἶναι τῆς Ἀσίας· ἔχειν τε ἀμφ' αὐτὸν Περσῶν τε τοὺς ἐς Βάκτρα διαφυγόντας καὶ αὐτῶν Βακτριανῶν πολλοὺς· προσδοκᾶσθαι δὲ ἤξειν αὐτῷ καὶ Σκύθας ξυμμάχους.

Ἀλέξανδρος δὲ ὁμοῦ ἤδη ἔχων τὴν πᾶσαν δύναμιν **4** ᾗ ἐπὶ Βάκτρων, ἵνα καὶ Φίλιππος ὁ Μενελάου παρ' αὐτὸν ἀφίκετο ἐκ Μηθίας, ἔχων τοὺς τε μισθοφόρους ἱππέας, ὧν ἡγεῖτο αὐτός, καὶ Θεσσαλῶν τοὺς ἐθέλοντας ὑπομείναντας καὶ τοὺς ξένους τοὺς Ἀνδρομάχου. Νικάνωρ δὲ ὁ Παρμενίωνος ὁ τῶν ὑπασπιστῶν ἄρχων τετελευτήκει ἤδη νόσῳ. ἰόντι δὲ Ἀλεξάνδρῳ τὴν ἐπὶ Βάκτρα **5** ἐξηγγέλθη Σατιβαρζάνης ὁ Ἀρείων σατράπης Ἀνάξιππον μὲν καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς τοὺς ξὺν αὐτῷ ἀπεκτονῶς, ὀπλίζων δὲ τοὺς Ἀρείους καὶ ξυνάγων εἰς Ἀρτακόανα πό-

λιν, ἵνα τὸ βασίλειον ᾗν τῶν Ἀρείων· ἐκείθεν δὲ ὅτι ἐγνώκει, ἐπειδὴν προκεχωρηκότα Ἀλέξανδρον πύθεται, ἰέναι ξὺν τῇ δυνάμει παρὰ Βῆσσον, ὥς ξὺν ἐκείνῳ ἐπι-
 6 θησόμενος ὅπῃ ἂν τύχῃ τοῖς Μακεδόσιν. ταῦτα ὥς ἐξηγ-
 γέλθη αὐτῷ, τὴν μὲν ἐπὶ Βάκτρα ὁδὸν οὐκ ἤγεν· ἀνα-
 λαβὼν δὲ τοὺς τε ἐταίρους ἱππέας καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς
 καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Ἀμύντου
 τε καὶ Κοίνου τάξιν, τὴν δὲ ἄλλην δύναμιν αὐτοῦ κατα-
 λιπὼν καὶ ἐπ' αὐτῇ Κράτερον ἡγεμόνα σπουδῇ ἤγεν ὥς
 ἐπὶ Σατιβαρζάνην τε καὶ τοὺς Ἀρείους, καὶ διελθὼν
 ἐν δυσὶν ἡμέραις σταδίους ἐς ἑξακοσίους πρὸς Ἀρτακό-
 ἀνα ἦκε.

7 Σατιβαρζάνης μὲν οὖν, ὥς ἐγνω ἐγγὺς ὄντα Ἀλέ-
 ξανδρον, τῇ ὀξύτητι τῆς ἐφόδου ἐκπλαγεὶς ξὺν ὀλίγοις
 ἱππεῦσι τῶν Ἀρείων ἔφυγε· πρὸς γὰρ τῶν πολλῶν στρα-
 τιωτῶν κατελείφθη ἐν τῇ φυγῇ, ὥς κἀκεῖνοι ἔμαθον προσ-
 ἄγοντα Ἀλέξανδρον. Ἀλέξανδρος δέ, ὅσους ξυναιτίους
 τῆς ἀποστάσεως κατέμαθε καὶ ἐν τῷ τότε ἀπολελοιπότας
 τὰς κώμας, τούτους δὲ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ, ὀξείας τὰς διώξεις
 ποιησάμενος, τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δὲ ἠνδραπόδισε·
 σατράπην δὲ Ἀρείων ἀπέδειξεν Ἀρσάμην, ἄνδρα Πέρ-
 8 σην. αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἀμφὶ Κράτερον ὑπολελειμμένοις,
 ὁμοῦ οὐσιν ἤδη, ὥς ἐπὶ τὴν Ζαραγγαίων χώραν ἦγε· καὶ
 ἀφικνεῖται ἵνα τὰ βασίλεια τῶν Ζαραγγαίων ᾗν. Βαρσα-
 ἐντης δέ, ὃς τότε κατεῖχε τὴν χώραν, εἷς ὢν τῶν ξυνεπι-
 θεμένων Δαρείῳ ἐν τῇ φυγῇ, προσιόντα Ἀλέξανδρον
 μαθὼν ἐς Ἰνδοὺς τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ
 ἔφυγε. ξυλλαβόντες δὲ αὐτὸν οἱ Ἰνδοὶ παρ' Ἀλέξανδρον
 ἀπέστειλαν· καὶ ἀποθνήσκει πρὸς Ἀλεξάνδρου τῆς ἐς
 Δαρεῖον ἀδικίας ἕνεκα.

26 Ἐνταῦθα καὶ τὴν Φιλώτα ἐπιβουλὴν τοῦ Παρμενίω-
 νος ἔμαθεν Ἀλέξανδρος, καὶ λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀρι-

στόβουλος ὅτι προηγγελεμένην ἤδη οἱ καὶ πρότερον ἐν Αἰγύπτῳ, οὐ μέντοι πιστή γε ἐφάνη τῆς τε φιλίας τῆς πάλαι εἵνεκα καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐς Παρμενίωνά τε τὸν πατέρα τὸν Φιλῶτα τιμῆς καὶ ἐς αὐτὸν Φιλῶταν πίστεως. Πτολεμαῖος δὲ ὁ Λάγου λέγει εἰσαχθῆναι ἐς Μακεδόνας 2 Φιλῶταν· καὶ κατηγορῆσαι μὲν αὐτοῦ ἰσχυρῶς Ἀλέξανδρον, ἀπολογῆσασθαι δὲ αὐτὸν Φιλῶταν· καὶ τοὺς ἐπιμηνυτὰς τοῦ ἔργου παρελθόντας ἐξελέγξαι Φιλῶταν τε καὶ τοὺς ἄμφ' αὐτὸν ἄλλοις τε ἐλέγχοις οὐκ ἀφανέσι καὶ μάλιστα δὴ ὅτι αὐτὸς Φιλῶτας πεπύσθαι μὲν ἐπιβουλήν τινα Ἀλεξάνδρῳ παρασκευαζομένην συνέφη, ἐξηλέγχετο δὲ κατασιωπήσας ταύτην πρὸς Ἀλέξανδρον, καίτοι δις ἐπὶ τὴν σκηνὴν ὁσημέραι τὴν Ἀλεξάνδρου φοιτῶν. καὶ 3 Φιλῶταν μὲν κατακοντισθῆναι πρὸς τῶν Μακεδόνων καὶ ὅσοι ἄλλοι μετέσχον αὐτῷ τῆς ἐπιβουλῆς· ἐπὶ Παρμενίωνα δὲ σταλῆναι Πολυδάμαντα, ἓνα τῶν ἐταίρων, γράμματα φέροντα παρ' Ἀλεξάνδρου πρὸς τοὺς στρατηγούς τοὺς ἐν Μηδίᾳ, Κλέανδρον τε καὶ Σιτάλκην καὶ Μενίδαν· οὗτοι γὰρ ἐπὶ τῆς στρατιᾶς ἧς Παρμενίων ἦρχε τεταγμένοι ἦσαν· καὶ πρὸς τούτων ἀποθανεῖν Παρμενίω- 4 να, τυχὸν μὲν ὅτι οὐ πιστὸν ἐδόκει εἶναι Ἀλέξανδρος Φιλῶτα ἐπιβουλεύοντος μὴ ξυμμετασχεῖν Παρμενίωνα τῷ παιδὶ τοῦ βουλευματος· τυχὸν δὲ ὅτι, εἰ καὶ μὴ ξυμμετέσχε, σφαλερὸς ἦδη ἦν περιῶν Παρμενίων τοῦ παιδὸς αὐτοῦ ἀνηρημένου, ἐν τοσαύτῃ ὣν ἀξιῶσει παρὰ τε αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐς τὸ ἄλλο στράτευμα, μὴ ὅτι τὸ Μακεδονικόν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων ξένων, ὧν πολλάκις καὶ ἐν τῷ μέρει καὶ παρὰ τὸ μέρος κατὰ πρόσταξιν τὴν Ἀλεξάνδρου ξὺν χάριτι ἐξηγεῖτο.

Λέγουσι δὲ καὶ Ἀμύνταν τὸν Ἀδρομένους κατὰ τὸν 27 αὐτὸν χρόνον ὑπαχθῆναι ἐς κρίσιν καὶ Πολέμωνα καὶ Ἀτταλον καὶ Σιμίλιν τοὺς Ἀμύντου ἀδελφούς, ὡς ξυμ-

μετασχόντας καὶ αὐτοὺς τῆς ἐπιβουλῆς τῆς κατ' Ἀλεξάν-
 2 δρου κατὰ πίστιν τε καὶ ἐταιρίαν τὴν Φιλώτα. καὶ ἐδό-
 κει πιστοτέρᾳ ἢ ἐπιβουλῇ ἐς τὸ πλῆθος, ὅτι Πολέμων, εἰς
 τῶν ἀδελφῶν τῶν Ἀμύντου, ξυλληφθέντος Φιλώτα ἔφυ-
 γεν ἐς τοὺς πολεμίους. ἀλλ' Ἀμύντας γε ξὺν τοῖς ἀδελ-
 φοῖς ὑπομείνας τὴν δίκην καὶ ἀπολογησάμενος ἐν Μα-
 κεδόσι καρτερῶς ἀφίεται τῆς αἰτίας· καὶ εὐθύς ὥς ἀπέ-
 φυγεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἠξίωσεν ἀφεθῆναι οἱ ἐλθεῖν παρὰ
 τὸν ἀδελφὸν καὶ ἐπαναγαγεῖν αὐτὸν παρ' Ἀλέξανδρον·
 3 καὶ οἱ Μακεδόνες ξυγχωροῦσιν. ὁ δὲ ἀπελθὼν αὐτῇ τῇ
 ἡμέρᾳ τὸν Πολέμωνα ἐπανήγαγε· καὶ ταύτῃ πολὺ ἔτι
 μᾶλλον ἢ πρόσθεν ἔξω αἰτίας ἐφάνη Ἀμύντας. ἀλλ' ὀλί-
 γον γε ὕστερον κώμην τινὰ πολιορκῶν τοξευθεὶς ἐκ τῆς
 πληγῆς ἐτελεύτησεν, ὥστε οὐδὲν πλέον αὐτῷ γίνεται
 τὴν κρίσιν ἀποφυγόντι ὅτι μὴ ἀγαθῶ νομιζομένῳ ἀπο-
 θανεῖν.

4 Ἀλέξανδρος δέ, καταστήσας ἐπὶ τοὺς ἐταίρους ἱπ-
 πάρχας δύο, Ἡφαιστίωνά τε τὸν Ἀμύντορος καὶ Κλεῖτον
 τὸν Δρωπίδου, καὶ δίχα διελὼν τὴν τάξιν τῶν ἐταίρων,
 ὅτι οὐδὲ φίλων ἂν ἠβοῦλετο ἓνα τοσοῦτων ἱππέων, ἄλ-
 λως τε καὶ τῶν κρατίστων τοῦ παντὸς ἱππικοῦ κατὰ τε
 ἀξίωσιν καὶ τὴν ἄλλην ἀρετὴν ἐξηγεῖσθαι, ἀφικνεῖται ἐς
 τοὺς πάλαι μὲν Ἀριάσπας καλουμένους, ὕστερον δὲ Εὐ-
 εργέτας ἐπονομασθέντας, ὅτι Κύρῳ τῷ Καμβύσου ξυν-
 5 ἐπελάβοντο τῆς ἐς Σκύθας ἐλάσεως. καὶ τούτους Ἀλέ-
 ξανδρος ὧν τε ἐς Κῦρον ὑπῆρξαν οἱ πρόγονοι αὐτῶν τι-
 μήσας καὶ αὐτὸς καταμαθὼν ἄνδρας οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους
 τοὺς ταύτῃ βαρβάρους πολιτεύοντας, ἀλλὰ τοῦ δικαίου
 ἴσα καὶ τοῖς κρατίστοις τῶν Ἑλλήνων μεταποιουμένους,
 ἐλευθέρους τε ἀφῆκε καὶ χώραν τῆς ὁμόρου ὅσῃν αὐτοὶ
 σφίσιν ἤτησαν, οὐ πολλὴν δὲ οὐδ' αὐτοὶ ἤτησαν, προσ-
 ἐθηκεν. ἐνταῦθα θύσας τῷ Ἀπόλλωνι Δημήτριον μὲν

ἓνα τῶν σωματοφυλάκων, ὑποπιεύσας μετασχεῖν Φιλῶτα τῆς ἐπιβουλῆς, ξυνέλαβε· σωματοφύλακα δὲ ἀντὶ Δημητρίου ἀπέδειξε Πτολεμαῖον τὸν Λάγον.

Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος προΐει ὥς ἐπὶ Βάκτρα τε **28** καὶ Βῆσσον, Δράγγας τε καὶ Γαδρωσοὺς ἐν τῇ παρόδῳ παραστησάμενος. παρεστήσατο δὲ καὶ τοὺς Ἀραχωτοὺς καὶ σατράπην κατέστησεν ἐπ' αὐτοῖς Μένωνα. ἐπῆλθε δὲ καὶ τῶν Ἰνδῶν τοὺς προσχώρους Ἀραχωτοῖς. ξύμπαντα δὲ ταῦτα τὰ ἔθνη διὰ χιόνος τε πολλῆς καὶ ξὺν ἀπορίᾳ τῶν ἐπιτηδείων καὶ τῶν στρατιωτῶν ταλαιπωρία ἐπῆλθε. μαθὼν δὲ τοὺς Ἀρείους αὐτίς ἀφεστάναι, Σατιβαρζά- **2** νου ἐς τὴν χώραν αὐτῶν ἐμβαλόντος σὺν ἱππεῦσι δισχίλοις, οὓς παρὰ Βῆσσου ἔλαβεν, ἀποστέλλει παρ' αὐτοὺς Ἀρτάβαζόν τε τὸν Πέρσην καὶ Ἑρίγνιον καὶ Κάρανον τῶν ἐταίρων· προσέταξε δὲ καὶ Φραταφέρνῃν, τὸν τῶν Παρθυαίων σατράπην, ξυνεμβαλεῖν αὐτοῖς ἐς τοὺς Ἀρείους. καὶ γίνεται μάχη τοῖς ἀμφὶ Ἑρίγνιον καὶ Κάρανον **3** πρὸς Σατιβαρζάνην καρτερὰ, οὐδὲ πρόσθεν οἱ βάρβαροι ἐνέκλιναν πρὶν Σατιβαρζάνην ξυμπεσόντα Ἑριγνίῳ [πρὸς Ἑριγνίου] πληγέντα δόρατι ἐς τὸ πρόσωπον ἀποθανεῖν. τότε δὲ ἐγκλίναντες οἱ βάρβαροι προτροπάδην ἔφενγον.

Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος πρὸς τὸν Καύκασον τὸ **4** ὄρος ἦγεν, ἵνα καὶ πόλιν ἔκτισε καὶ ὠνόμασεν Ἀλεξάνδρειαν· καὶ θύσας ἐνταῦθα τοῖς θεοῖς ὅσοις νόμος αὐτῷ ὑπερέβαλε τὸ ὄρος τὸν Καύκασον, σατράπην μὲν τῇ χώρᾳ ἐπιτάξας Προέξην, ἄνδρα Πέρσην, τῶν δὲ ἐταίρων Νειλόξενον τὸν Σατύρου ἐπίσκοπον ξὺν στρατιᾷ ἀπολιπών.

Τὸ δὲ ὄρος ὃ Καύκασος ὑψηλὸν μὲν ἐστίν ὥσπερ τι **5** ἄλλο τῆς Ἀσίας, ὡς λέγει Ἀριστόβουλος, ψιλὸν δὲ πολὺ αὐτοῦ τό γε ταύτῃ. μακρὸν γὰρ ὄρος παρατέταται ὃ Καύκασος, ὥστε καὶ τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος, ὃς δὴ τὴν Κιλικίαν τε καὶ Παμφυλίαν ἀπείργει, ἀπὸ τοῦ Κανκάσου εἶναι

- λέγουσι καὶ ἄλλα ὄρη μεγάλα, ἀπὸ τοῦ Καυκάσου διακε-
κριμένα ἄλλη καὶ ἄλλη ἐπωνυμία κατὰ ἥθη τὰ ἐκάστων.
- 6 ἀλλὰ ἐν γε τούτῳ τῷ Καυκάσῳ οὐδὲν ἄλλο ὅτι μὴ τέρ-
μινθοι πεφύκασι καὶ σίλφιον, ὥς λέγει Ἀριστόβουλος·
ἀλλὰ καὶ ὥς ἐπωκεῖτο πολλοῖς ἀνθρώποις καὶ πρόβατα
πολλὰ καὶ κτήνη ἐνέμοντο, ὅτι καὶ χαίρουσι τῷ σιλφίῳ
τὰ πρόβατα, καὶ εἰ ἐκ πολλοῦ πρόβατον σιλφίου αἰσθοί-
το, καὶ θεῖ ἐπ' αὐτὸ καὶ τό τε ἄνθος ἐπινέμεται καὶ τὴν
- 7 ῥίζαν ἀνορύττον καὶ ταύτην κατεσθίει. ἐπὶ τῷδε ἐν Κυ-
ρήνῃ ὥς μακροτάτῳ ἀπελαύνουσιν τὰς ποίμνας τῶν χω-
ρίων ἵνα αὐτοῖς τὸ σίλφιον φύεται· οἱ δὲ καὶ περιφράσ-
σουσι τὸν χῶρον, τοῦ μηδ' εἰ πελάσειεν αὐτῷ πρόβατα,
δυνατὰ γενέσθαι εἶσω παρελθεῖν, ὅτι πολλοῦ ἄξιον Κυ-
ρηναίοις τὸ σίλφιον.
- 8 Βῆσσος δέ, ἔχων ἄμφ' αὐτὸν Περγῶν τε τοὺς μετα-
σχόντας αὐτῷ τῆς Δαρείου συλλήψεως καὶ αὐτῶν Βακ-
τριῶν ἐς ἐπτακισχιλίους καὶ Δάας τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ Τα-
νάϊδος ποταμοῦ ἐποικούντας, ἔφθειρε τὴν ὑπὸ τῷ ὄρει
τῷ Καυκάσῳ, ὥς ἐρημία τε τῆς χώρας τῆς ἐν μέσῳ αὐτοῦ
τε καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων ἀπεύρεται
- 9 Ἀλέξανδρον τοῦ μὴ ἐλαύνειν πρόσω. ἀλλ' Ἀλέξανδρος
ἤλαυνεν οὐδὲν μείον, χαλεπῶς μὲν διὰ τε χιόνος πολλῆς
καὶ ἐνδείας τῶν ἀναγκαίων, ἥει δὲ ὅμως. Βῆσσος δέ, ἐπεὶ
ἐξηγγέλλετο αὐτῷ οὐ πόρρω ἦδη ὢν Ἀλέξανδρος, διαβάς
τὸν Ὠξὸν ποταμὸν τὰ μὲν πλοῖα ἐφ' ὧν διέβη κατέκαυ-
σεν, αὐτὸς δὲ εἰς Ναύτακα τῆς Σογδιανῆς χώρας ἀπεχώ-
- 10 ρει. εἶποντο δὲ αὐτῷ οἱ τε ἄμφι Σπιταμένην καὶ Ὀξυάρ-
την, ἔχοντες τοὺς ἐκ τῆς Σογδιανῆς ἱππέας, καὶ Δάαι οἱ
ἀπὸ τοῦ Τανάϊδος. οἱ δὲ τῶν Βακτριῶν ἱππεῖς ὥς φεύ-
γειν ἐγνωκότα ἔμαθον Βῆσσον, ἄλλος ἄλλῃ ἐπὶ τὰ σφῶν
ἐκαστοι ἀπηλλάγησαν.

29 Ἀλέξανδρος δὲ ἐς Δράψακα ἀφικόμενος καὶ ἀναπαύ-

σας τὴν στρατιὰν ἐς ᾿Αορνόν τε ἦγε καὶ Βάκτρα, αἱ δὲ μέγισταί εἰσι πόλεις ἐν τῇ Βακτριῶν χώρᾳ. καὶ ταύτας τε ἐξ ἐφόδου ἔλαβε καὶ φυλακὴν ἐν τῇ ἄκρᾳ τῆς ᾿Αόρνου ἀπέλιπε καὶ ἐπὶ ταύτης Ἀρχέλαον τὸν Ἀνδρόκλου τῶν ἐταίρων· τοῖς δὲ ἄλλοις Βακτρίοις, οὐ χαλεπῶς προσχωρήσασιν, ἐπέταξε σατράπην Ἀρτάβαζον τὸν Πέρσην.

Αὐτὸς δὲ ἦγεν ὥς ἐπὶ τὸν ᾿Ωξον ποταμόν. ὁ δὲ ᾿Ωξος 2 ῥέει μὲν ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ Καυκάσου, ἔστι δὲ ποταμῶν μέγιστος τῶν ἐν τῇ ᾿Ασίᾳ, ὅσους γε δὴ καὶ Ἀλέξανδρος καὶ οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐπῆλθον, πλὴν τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν· οἱ δὲ Ἰνδοὶ πάντων ποταμῶν μέγιστοί εἰσιν. ἐξίησι δὲ ὁ ᾿Ωξος ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν τὴν καθ' Ὑρκανίαν. διαβάλλειν δὲ ἐπιχειροῦντι αὐτῷ τὸν ποταμόν πάντῃ ἀπο- 3 ρον ἐφαίνετο· τὸ μὲν γὰρ εὖρος ἦν ἐς ἕξ μάλιστα σταδίους, βάθος δὲ οὐ πρὸς λόγον τοῦ εὗρους, ἀλλὰ πολὺ δὴ τι βαθύτερος καὶ ψαμμώδης καὶ ῥεῦμα ὀξύ, ὥς τὰ καταπηγνύμενα πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ ἐκστρέφεσθαι ἐκ τῆς γῆς οὐ χαλεπῶς, οἷα δὲ οὐ βεβαίως κατὰ τῆς ψάμμου ἰδρυμένα. ἄλλως δὲ καὶ ἀπορία ὕλης ἐν τοῖς τόποις ἦν καὶ τριβὴ 4 πολλὴ ἐφαίνετο, εἰ μακρόθεν μετίοιεν ὅσα ἐς γεφύρωσιν τοῦ πόρου. ξυναγαγὼν οὖν τὰς διφθέρας ὑφ' αἷς ἐσκήνουν οἱ στρατιῶται φορυτοῦ ἐμπληῆσαι ἐκέλευσεν ὥς ξηροτάτου καὶ καταδῆσαι τε καὶ ξυρράψαι ἀκριβῶς, τοῦ μὴ ἐσθύνεσθαι ἐς αὐτὰς τοῦ ὕδατος. ἐμπλησθεῖσαι δὲ καὶ ξυρραφεῖσαι ἱκαναὶ ἐγένοντο διαβιβάσαι τὸν στρατὸν ἐν πέντε ἡμέραις.

Πρὶν δὲ διαβαίνειν τὸν ποταμόν, τῶν τε Μακεδόνων 5 ἐπιλέξας τοὺς πρεσβυτάτους καὶ ἤδη ἀπολέμους καὶ τῶν Θεσσαλῶν τοὺς ἐθέλοντάς καταμείναντας ἐπ' οἴκου ἀπέστειλεν. ἐκπέμπει δὲ καὶ Στασάνορα, ἓνα τῶν ἐταίρων, ἐς Ἀρείους, προστάξας Ἀρσάμην μὲν τὸν σατράπην τῶν

Ἀρείων ξυλλαβεῖν, ὅτι ἐθελokaκεῖν αὐτῷ Ἀρσάμης ἔδο-
 ξεν, αὐτὸν δὲ σατράπην εἶναι αὐτ' ἐκείνου Ἀρείων.

6 Περὰσας δὲ τὸν Ὡξον ποταμὸν ἦγε κατὰ σπουδὴν
 ἵνα Βῆσσον εἶναι ξὺν τῇ δυνάμει ἐπυνθάνετο. καὶ ἐν τού-
 τῳ ἀφικνοῦνται παρὰ Σπιταμένους καὶ Δαταφέρνηου πρὸς
 αὐτὸν ἀγγέλλοντες ὅτι Σπιταμένης καὶ Δαταφέρνης, εἰ
 πεμφθεὶς αὐτοῖς καὶ ὀλίγη στρατιὰ καὶ ἡγεμῶν τῇ στρα-
 τιᾷ, ξυλλήφονται Βῆσσον καὶ παραδώσουσιν Ἀλεξάνδρῳ.
 ἐπεὶ καὶ νῦν ἀδέσμῳ φυλακῇ φυλάσσεσθαι πρὸς αὐτῶν
 7 Βῆσσον. ταῦτα ὡς ἤκουσεν Ἀλέξανδρος, αὐτὸς μὲν ἀνα-
 παύων ἦγε τὴν στρατιὰν σχολαίτερον ἢ πρόσθεν. Πτο-
 λεμαῖον δὲ τὸν Λάγρου ἀποστέλλει τῶν τε ἐταίρων ἱππαρ-
 χίας τρεῖς ἄγοντα καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς ξύμπαντας,
 πεζῶν δὲ τὴν τε Φιλώτα τάξιν καὶ τῶν ὑπασπιστῶν χιλι-
 αρχίαν μίαν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας πάντας καὶ τῶν τοξοτῶν
 τοὺς ἡμίσεας, σπουδῇ ἐλαύνειν κελεύσας ὡς Σπιταμένην
 τε καὶ Δαταφέρνην. καὶ Πτολεμαῖος ἦει ὡς ἐτέτακτο, καὶ
 διελθὼν ἐν ἡμέραις τέσσαρσι σταθμοὺς δέκα ἀφικνεῖται
 ἐς τὸ στρατόπεδον οὗ τῇ προτεραίᾳ ἡυλισμένοι ἦσαν οἱ
 ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην βάρβαροι.

30 Ἐνταῦθα ἔμαθε Πτολεμαῖος ὅτι οὐ βεβαία τῷ Σπι-
 ταμένει καὶ Δαταφέρνη ἡ γνώμη ἐστὶν ἀμφὶ τῇ παραδόσει
 τοῦ Βῆσσον. τοὺς μὲν δὴ πεζοὺς κατέλιπε, προστάξας
 ἔπεσθαι ἐν τάξει, αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς ἱππεῦσιν ἐλάσας ἀφί-
 κето πρὸς κώμην τινα, ἣν ὁ Βῆσσος ἦν ξὺν ὀλίγοις στρα-
 2 τιώταις. οἱ γὰρ ἀμφὶ τὸν Σπιταμένην μετακεχωρήκεσαν
 ἡδὴ ἐκεῖθεν, καταιδεσθέντες αὐτοὶ παραδοῦναι τὸν Βῆσ-
 σον. Πτολεμαῖος δὲ περιστήσας ἐν κύκλῳ τῆς κώμης τοὺς
 ἱππέας (ἦν γὰρ τι καὶ τεῖχος περιβεβλημένον καὶ πύλαι
 κατ' αὐτό) ἐπεκηρυκεύετο τοῖς ἐν τῇ κώμῃ βαρβάροις
 ἀπαθεῖς σφᾶς ἀπαλλάσσεσθαι παραδόντας Βῆσσον. οἱ δὲ
 3 ἐδέχοντο τοὺς ξὺν Πτολεμαίῳ ἐς τὴν κώμην. καὶ Πτολε-

μαῖος ξυλλαβὼν Βῆσσον ὀπίσω ἐπανήει· προπέμψας δὲ ἤρετο Ἀλέξανδρον ὅπως χρὴ ἐς ὅσιν ἄγειν Ἀλεξάνδρου Βῆσσον. καὶ Ἀλέξανδρος γυμνὸν ἐν κλοιῷ δῆσαντα οὕτως ἄγειν ἐκέλευσε καὶ καταστήσαντα ἐν δεξιᾷ τῆς ὁδοῦ ἣ αὐτός τε καὶ ἡ στρατιὰ παρελάσεσθαι ἔμελλε. καὶ Πτολεμαῖος οὕτως ἐποίησεν.

Ἀλέξανδρος δὲ ἰδὼν τὸν Βῆσσον ἐπιστήσας τὸ ἄρμα 4 ἤρετο ἀνθ' ὅτου βασιλέα τὸν αὐτοῦ καὶ ἅμα καὶ οἰκεῖον καὶ εὐεργέτην Δαρεῖον γενόμενον τὰ μὲν πρῶτα ξυνέλαβε καὶ δῆσας ἤγρεν, ἔπειτα ἀπέκτεινε. καὶ ὁ Βῆσσος οὐ μόνον οἱ ταῦτα δόξαντα πρᾶξαι ἔφη, ἀλλὰ ξὺν τοῖς τότε ἀμφὶ Δαρεῖον οὖσιν, ὡς σωτηρίαν σφίσιν εὐρέσθαι παρ' Ἀλεξάνδρου. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τοῖσδε μαστιγοῦν ἐκέ- 5 λευεν αὐτὸν καὶ ἐπιλέγειν τὸν κήρυκα ταῦτά ἐκεῖνα ὅσα αὐτὸς τῷ Βῆσσω ἐν τῇ πύστει ὠνείδισε. Βῆσσος μὲν δὴ οὕτως αἰκισθεὶς ἀποπέμπεται ἐς Βάκτρα ἀποθανούμενος. καὶ ταῦτα Πτολεμαῖος ὑπὲρ Βῆσσου ἀνέγραψεν· Ἀριστό- βουλος δέ, τοὺς ἀμφὶ Σπιταμένην τε καὶ Λαταφέρνην Πτολεμαῖῳ ἀγαγεῖν Βῆσσον καὶ παραδοῦναι Ἀλεξάνδρῳ γυμνὸν ἐν κλοιῷ δῆσαντας.

Ἀλέξανδρος δὲ ἀναπληρώσας τὸ ἱππικὸν ἐκ τῶν αὐ- 6 τόθεν ἵππων (πολλοὶ γὰρ αὐτῷ ἵπποι ἐν τε τῇ ὑπερβολῇ τοῦ Κανκάσου καὶ ἐν τῇ ἐπὶ τὸν Ὠξόν τε καὶ ἀπὸ τοῦ Ὠξου πορείᾳ ἐξέλιπον) ὡς ἐπὶ Μαράκανδα ἤγε· τὰ δὲ ἐστὶ βασιλεία τῆς Σορδιανῶν χώρας. ἐνθεν δὲ ἐπὶ τὸν Τά- 7 ναῖν ποταμὸν προήει. τῷ δὲ Τανάϊδι τούτῳ, ὃν δὴ καὶ Ἰαξάρτην ἄλλῳ ὀνόματι πρὸς τῶν ἐπιχωρίων βαρβάρων καλεῖσθαι λέγει Ἀριστόβουλος, αἱ πηγαὶ μὲν ἐκ τοῦ Κανκάσου ὄρους καὶ αὐτῷ εἰσιν· ἐξίησι δὲ καὶ οὗτος ὁ ποτα- 8 μὸς ἐς τὴν Ἰρκανίαν θάλασσαν. ἄλλος δ' ἂν εἴη Τάναϊς 8 ὑπὲρ ὅτου λέγει Ἡρόδοτος ὁ λογοποιὸς ὄγδοον εἶναι τῶν ποταμῶν τῶν Σκυθικῶν Τάναῖν, καὶ ῥέειν μὲν ἐκ λίμνης

μεγάλης ἀνίσχοντα, ἐκδιδόναι δὲ ἐς μείζω ἔτι λίμνην, τὴν καλουμένην Μαιῶτιν· καὶ τὸν Τάναϊν τοῦτον εἶδιν
 9 οἱ ὅρου ποιοῦσι τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης, οἷς δὴ ἀπὸ τοῦ μυχοῦ τοῦ πόντου τοῦ Εὐξείνου ἡ λίμνη τε ἡ Μαιῶτις καὶ ὁ ἐς ταύτην ἐξιὲς ποταμὸς ὁ Τάναϊς οὗτος διείργει τὴν Ἀσίαν τε καὶ τὴν Εὐρώπην, καθάπερ ἡ κατὰ Γάδειρά τε καὶ τοὺς ἀντιπέρας Γαδείρων Λίβνας τοὺς Νομάδας θάλασσα τὴν Λιβύην αὖ καὶ τὴν Εὐρώπην διείργει, οἷς γε δὴ ἡ Λιβύη ἀπὸ τῆς Ἀσίας τῆς ἄλλης τῷ Νεῖλῳ ποταμῷ διακέκριται.

- 10 Ἐνταῦθα ἀποσκεδάσθ έντες τινὲς τῶν Μακεδόνων ἐς προνομὴν κατακόπτονται πρὸς τῶν βαρβάρων· οἱ δὲ δρᾶσαντες τὸ ἔργον ἀπέφυγον ἐς ὅρος τραχύτατον καὶ πάντη ἀπότομον· ἦσαν δὲ τὸ πλῆθος ἐς τρισμυρίους. καὶ
 11 ἀναλαβὼν ἦγεν. ἔνθα δὴ προσβολαὶ πολλαὶ ἐγίνοντο τοῖς Μακεδόσιν ἐς τὸ ὅρος· καὶ τὰ μὲν πρῶτα ἀπεκρούοντο βαλλόμενοι ἐκ τῶν βαρβάρων, καὶ ἄλλοι τε πολλοὶ τραυματαῖα ἐγένοντο καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐς τὴν κνήμην τοξεύεται διαμπὰξ καὶ τῆς περόνης τι ἀποθραύεται αὐτῷ ἐκ τοῦ τοξεύματος. ἀλλὰ καὶ ὥς ἔλαβέ τε τὸ χωρίον καὶ τῶν βαρβάρων οἱ μὲν αὐτοῦ κατεκόπησαν πρὸς τῶν Μακεδόνων, πολλοὶ δὲ καὶ κατὰ τῶν πετρῶν ῥίψαντες σφᾶς ἀπέθανον, ὥστε ἐκ τρισμυρίων οὐ πλείους ἀποσώθῃναι ὀκτακισχιλίων.

APPIANOY
ANABASEΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΝ ΤΕΤΑΡΤΟΝ.

Οὐ πολλαῖς δὲ ἡμέραις ὕστερον ἀφικνοῦνται παρ' 1
Ἀλέξανδρον πρέσβεις παρὰ τε Σκυθῶν τῶν Ἀρίων κα-
λουμένων, (οὓς καὶ Ὅμηρος δικαιοτάτους ἀνθρώπους εἰ-
πὼν ἐν τῇ ποιήσει ἐπήνεσεν· οἰκοῦσι δὲ ἐν τῇ Ἀσία [καὶ]
οὗτοι αὐτόνομοι, οὐχ ἥκιστα διὰ πενίαν τε καὶ δικαιοσύνην)
καὶ παρὰ τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης Σκυθῶν, οἳ δὴ τὸ μέγι-
στον ἔθνος ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἐποικοῦσι. καὶ τούτοις ξυμ- 2
πέμπει Ἀλέξανδρος τῶν ἐταίρων, πρόφασιν μὲν κατὰ
πρεσβείαν φιλίαν ξυνθησομένους, ὃ δὲ νοῦς τῆς πομπῆς
εἰς κατασκοπὴν τι μᾶλλον ἔφερε φύσεώς τε τῆς χώρας τῆς
Σκυθικῆς καὶ πλήθους αὐτῶν καὶ νομαίων καὶ ὀπλίσεως
ἦντινα ἔχοντες στέλλονται εἰς τὰς μάχας.

Αὐτὸς δὲ πρὸς τῷ Τανάϊδι ποταμῷ ἐπενόει πόλιν οἰ- 3
κισαί, καὶ ταύτην ἑαυτοῦ ἐπωνυμιον. ὃ τε γὰρ χῶρος ἐπι-
τήδειος αὐτῷ ἐφαίνετο ἀνέξῃ ἐπὶ μέγα τὴν πόλιν καὶ
ἐν καλῷ οἰκισθῆσεσθαι τῆς ἐπὶ Σκύθας, εἴποτε ξυμβαί-
νοι, ἐλάσεως καὶ τῆς προφυλακῆς τῆς χώρας πρὸς τὰς
καταδρομὰς τῶν πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐποικούντων βαρ-
βάρων. ἐδόκει δ' ἂν καὶ μεγάλη γενέσθαι ἡ πόλις πλήθει 4
τε τῶν εἰς αὐτὴν ξυνοικισομένων καὶ τοῦ ὀνόματος τῇ
λαμπρότητι. καὶ ἐν τούτῳ οἱ πρόσχωροι τῷ ποταμῷ βάρ-
βαροι τοὺς τε τὰ φρούρια ἐν ταῖς πόλεσι σφῶν ἔχοντας
στρατιώτας τῶν Μακεδόνων ξυλλαβόντες ἀπέκτειναν καὶ
τὰς πόλεις εἰς ἀσφάλειάν τινα μᾶλλον ὠχύρουν. ξυνεπε- 5
λάβοντο δὲ αὐτοῖς τῆς ἀποστάσεως καὶ τῶν Σογδιανῶν
οἱ πολλοί, ἐπαρθέντες πρὸς τῶν ξυλλαβόντων Βῆσσαν,

ὥστε καὶ τῶν Βακτριανῶν ἔστιν οὗς σφισιν οὗτοι ξυν-
 απέστησαν, εἴτε δὴ καὶ δείσαντας Ἀλέξανδρον, εἴτε καὶ
 λόγον ἐπὶ τῇ ἀποστάσει διδόντες, ὅτι ἐς ἓνα ξύλλογον
 ἐπηγγέλκει Ἀλέξανδρος ξυνελθεῖν τοὺς ὑπάρχους τῆς
 χώρας ἐκείνης εἰς Ζαρίασπα, τὴν μεγίστην πόλιν, ὥς ἐπ'
 ἀγαθῷ οὐδενὶ τοῦ ξυλλόγου γιγνομένου.

2 Ταῦτα ὡς ἀπηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, παραγγείλας τοῖς
 πεζοῖς κατὰ λόχους κλίμακας ποιῆσθαι ὅσαι ἐκάστῳ λόχῳ
 ἐπηγγέλθησαν, αὐτὸς μὲν ἐπὶ τὴν πρώτην ἀπὸ τοῦ στρα-
 τοπέδου ὁρμηθέντι πόλιν προῦχώρει, ἥ ὄνομα ἦν Γάζα·
 ἐς γὰρ ἐπὶ πόλεις συμπεφευγέναι ἐλέγοντο οἱ ἐκ τῆς χώ-
 2 ρας βάρβαροι· Κράτερον δὲ ἐκπέμπει πρὸς τὴν καλου-
 μένην Κυρούπολιν, ἥπερ μεγίστη πασῶν καὶ ἐς αὐτὴν
 οἱ πλεῖστοι ξυνειλεγμένοι ἦσαν τῶν βαρβάρων. παρήγ-
 γελτο δὲ αὐτῷ στρατοπεδεῦσαι πλησίον τῆς πόλεως καὶ
 τάφρον τε ἐν κύκλῳ αὐτῆς ὀρύξαι καὶ χάρακα περιβαλέ-
 σθαι καὶ τὰς μηχανὰς ὅσαις χρῆσθαι ξυμπηγνύναι, ὥς
 πρὸς τοὺς ἀμφὶ Κράτερον τὴν γνώμην τετραμμένοι οἱ
 ἐκ τῆς πόλεως ταύτης ἀδύνατοι ὦσι ταῖς ἄλλαις πόλεσιν
 3 ἐπωφελεῖν. αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὴν Γάζαν ἐπεὶ ἀφίκετο, ὥς εἶχεν
 ἐξ ἐφόδου σημαίνει προσβάλλειν τῷ τείχει, γῆϊνῳ τε καὶ
 οὐχ ὑψηλῷ ὄντι, προσθέντας ἐν κύκλῳ πάντοθεν τὰς
 κλίμακας· οἱ δὲ σφενδονῆται αὐτῷ καὶ οἱ τοξόται τε καὶ
 οἱ ἀκοντισταὶ ὁμοῦ τῇ ἐφόδῳ τῶν πεζῶν ἐσηκόντιζον εἰς
 τοὺς προμαχομένους ἀπὸ τοῦ τείχους καὶ βέλη ἀπὸ μη-
 χανῶν ἠφίετο, ὥστε ὀξέως μὲν ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν
 βελῶν ἐγνυνώθη τὸ τεῖχος τῶν προμαχομένων, ταχεῖα
 δὲ ἢ πρόσθεσις τῶν κλιμάκων καὶ ἡ ἀνάβασις τῶν Μα-
 4 κεδόνων ἢ ἐπὶ τὸ τεῖχος ἐγίνετο. τοὺς μὲν δὴ ἄνδρας
 πάντας ἀπέκτειναν, οὕτως ἐξ Ἀλεξάνδρου προστεταγμέ-
 νον· γυναῖκας δὲ καὶ παῖδας καὶ τὴν ἄλλην λεῖαν διήρ-
 पासαν. ἐνθεν δὲ εὐθὺς ἦγεν ἐπὶ τὴν δευτέραν ἀπ' ἐκεί-

νης πόλιν ὥκισμένην· καὶ ταύτην τῷ αὐτῷ τε τρόπῳ καὶ τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ λαμβάνει καὶ τοὺς ἀλόντας τὰ αὐτὰ ἐπραξεν. ὁ δὲ ἤγεν ἐπὶ τὴν τρίτην πόλιν, καὶ ταύτην τῇ ὑστεραίᾳ ἐπὶ τῇ πρώτῃ προσβολῇ εἶλεν.

Ἐν ᾧ δὲ αὐτὸς ξὺν τοῖς πεξοῖς ἀμφὶ ταῦτα εἶχε, τοὺς 5 ἱππέας ἐκπέμπει ἐς τὰς δύο τὰς πλησίον πόλεις, προστάξας παραφυλάττειν τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔνδον, μήποτε τὴν ἄλωσιν αἰσθόμενοι τῶν πλησίον πόλεων καὶ ἅμα τὴν αὐτοῦ οὐ διὰ μακροῦ ἔφοδον, οἱ δὲ ἐς φυγὴν τραπέντες ἄποροι αὐτῷ διώκειν γένωνται. καὶ ξυνέβη δὲ οὕτως ὅπως εἶκασε, καὶ ἐν δέοντι ἐγένετο αὐτῷ ἡ πομπὴ τῶν ἱππέων. οἱ γὰρ τὰς δύο τὰς οὐπω ἐαλωκυίας πόλεις 6 ἔχοντες τῶν βαρβάρων, ὥς καπνὸν τε εἶδον ἀπὸ τῆς πρὸ σφῶν πόλεως ἐμπιπραμένης καὶ τινες καὶ ἀπὸ τοῦ πάθους αὐτοῦ διαφυρόντες αὐτάγγελοι τῆς ἀλώσεως ἐγένοντο, ὥς τάχους ἕκαστοι εἶχον ἀθροοὶ ἐκ τῶν πόλεων φεύγοντες ἐμπίπτουσιν εἰς τὸ στῆφος τῶν ἱππέων ξυντεταγμένον καὶ κατεκόπησαν οἱ πλείστοι αὐτῶν.

Οὕτω δὴ τὰς πέντε πόλεις ἐν δυσὶν ἡμέραις ἐλὼν τε 3 καὶ ἑξαנדραποδισάμενος ἦει ἐπὶ τὴν μεγίστην αὐτῶν τὴν Κυρούπολιν. ἡ δὲ τετειχισμένη τε ἦν ὑψηλοτέρῳ τείχει ἢ περ αἱ ἄλλαι, οἷα δὴ ὑπὸ Κύρου οἰκισθεῖσα, καὶ τοῦ πλείστου καὶ μαχιμωτάτου τῶν ταύτῃ βαρβάρων ἐς ταύτην συμπεφευγότος οὐχ ὥσανύτως ῥαδίᾳ ἐξ ἐφόδου ἐλεῖν τοῖς Μακεδόσιν ἐγίνετο. ἀλλὰ μηχανὰς γὰρ προσάγων τῷ τείχει Ἀλέξανδρος ταύτῃ μὲν κατασεῖειν ἐπενόει τὸ τεῖχος καὶ κατὰ τὸ ἀεὶ παραρρηγνύμενον αὐτοῦ τὰς προσβολὰς ποιεῖσθαι. αὐτὸς δὲ ὥς κατεῖδε τοὺς ἔκρους τοῦ 2 ποταμοῦ, ὃς διὰ τῆς πόλεως χειμάρρους ὦν διέρχεται, ξηροὺς ἐν τῷ τότε ὕδατος καὶ οὐ ξυνεχεῖς τοῖς τείχεσιν, ἀλλ' οἷους παρασχεῖν πάροδον τοῖς στρατιώταις διαδύναι ἐς τὴν πόλιν, ἀναλαβὼν τοὺς τε σωματοφύλακας καὶ τοὺς

ὑπασπιστὰς καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, τετραμ-
 μένων τῶν βαρβάρων πρὸς τὰς μηχανὰς καὶ τοὺς ταύτη
 προσμαχομένους λανθάνει κατὰ τοὺς ἔκρους ξὺν ὀλίγοις
 3 τὸ πρῶτον παρελθὼν ἐς τὴν πόλιν· ἀναρρήξας δὲ ἐν-
 δοθεν τῶν πυλῶν αἱ κατὰ τοῦτο τὸ χωρίον ἦσαν, δέχεται
 καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώτας εὐπετῶς. ἐνθα δὴ οἱ βάρ-
 βαροι ἐχομένην ἤδη τὴν πόλιν αἰσθόμενοι ἐπὶ τοὺς ἄμφ'
 Ἀλέξανδρον ὁμῶς ἐτράπησαν· καὶ γίνεται προσβολὴ αὐ-
 τῶν καρτερά· καὶ βάλλεται λίθῳ αὐτὸς Ἀλέξανδρος βι-
 αίως τὴν τε κεφαλὴν καὶ τὸν αὐχένα καὶ Κράτερος τοξεύ-
 4 σαν ἐκ τῆς ἀγορᾶς τοὺς βαρβάρους. καὶ ἐν τούτῳ οἱ κατὰ
 τὸ τεῖχος προσβεβληκότες ἔρημον ἤδη τὸ τεῖχος τῶν προ-
 μαχομένων αἰρουῦσιν. ἐν μὲν δὴ τῇ πρώτῃ καταλήψει τῆς
 πόλεως ἀπέθανον τῶν πολεμίων μάλιστα ἐς ὀκτακισχι-
 λίους· οἱ δὲ λοιποὶ (ἦσαν γὰρ οἱ πάντες ἐς μυρίους καὶ
 πεντακισχιλίους μαχίμους οἱ ξυνεληλυθότες) καταφεύ-
 γουσιν ἐς τὴν ἄκραν. καὶ τούτους περιστρατοπεδεύσας
 Ἀλέξανδρος ἡμέρᾳ μιᾷ ἐφρούρησεν· οἱ δὲ ἐνδεία ὕδατος
 ἐνεχείρισαν σφᾶς Ἀλεξάνδρῳ.

5 Τὴν δὲ ἐβδόμην πόλιν ἐξ ἐφόδου ἔλαβε, Πτολεμαῖος
 μὲν λέγει ὅτι αὐτοὺς σφᾶς ἐνδόντας· Ἀριστόβουλος δὲ
 ὅτι βία καὶ ταύτην ἐξεῖλε καὶ ὅτι πάντας τοὺς καταλη-
 φθέντας ἐν αὐτῇ ἀπέκτεινε. Πτολεμαῖος δὲ κατανεῖμαι
 λέγει αὐτὸν τοὺς ἀνθρώπους τῇ στρατιᾷ καὶ δεδεμένους
 κελεῦσαι φυλάττεσθαι ἔστ' ἂν ἐκ τῆς χώρας ἀπαλλάττη-
 6 ται αὐτός, ὥς μηδὲνα ἀπολείπεσθαι τῶν τὴν ἀπόστασιν
 πραξάντων.

6 Ἐν τούτῳ δὲ τῶν τε ἐκ τῆς Ἀσίας Σκυθῶν στρατιὰ
 ἀφικνεῖται πρὸς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ τοῦ Τανάϊδος,
 ἀκούσαντες οἱ πολλοὶ αὐτῶν ὅτι ἔστιν οἱ καὶ τῶν ἐπ'
 ἐκεῖνα τοῦ ποταμοῦ βαρβάρων ἀπ' Ἀλεξάνδρου ἀφεστᾶ-

σιν, ὥς εἰ δὴ τι λόγου ἂν ἄξιον νεωτερίζοιτο, καὶ αὐτοὶ ἐπιθησόμενοι τοῖς Μακεδόσι. καὶ οἱ ἀμφὶ Σπιταμένην δὲ ἀπηγγέλθησαν ὅτι τοὺς ἐν Μαρακάνδοις καταλειφθέντας ἐν τῇ ἄκρᾳ πολιορκοῦσιν. ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρος ἐπὶ μὲν 7 τοὺς ἀμφὶ Σπιταμένην Ἀνδρόμαχόν τε ἀποστέλλει καὶ Μενέδημον καὶ Κάρανον, ἱππέας μὲν ἔχοντας τῶν ἐταίρων ἐς ἐξήκοντα καὶ τῶν μισθοφόρων ὀκτακοσίους, ὧν Κάρανος ἡγεῖτο, πεξοὺς δὲ μισθοφόρους ἐς χιλίους πεντακοσίους· ἐπιτάσσει δὲ αὐτοῖς Φαρνούχην τὸν ἐρμηνέα, τὸ μὲν γένος Λύκιον τὸν Φαρνούχην, ἐμπείρως δὲ τῆς τε φωνῆς τῶν ταύτῃ βαρβάρων ἔχοντα καὶ τὰ ἄλλα ὁμιλῆσαι αὐτοῖς δεξιὸν φαινόμενον.

Αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν ἣν ἐπενόει τειχίσας ἐν ἡμέραις 4 εἴκοσι καὶ ξυνοικίσας ἐς αὐτὴν τῶν τε Ἑλλήνων μισθοφόρων καὶ ὅστις τῶν προσοικούντων βαρβάρων ἐθέλοντῆς μετέσχε τῆς ξυνοικήσεως καὶ τινας καὶ τῶν ἐκ τοῦ στρατοπέδου Μακεδόνων, ὅσοι ἀπόμαχοι ἤδη ἦσαν, θύσας τοῖς θεοῖς ὡς νόμος αὐτῷ καὶ ἀγῶνα ἱππικόν τε καὶ γυμνικὸν ποιήσας, ὥς οὐκ ἀπαλλασσομένους ἐώρα τοὺς Σκύθας ἀπὸ τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' ἐκτοξεύοντες 2 ἐς τὸν ποταμὸν ἐωρῶντο, οὐ πλατὺν ταύτῃ ὄντα, καὶ τινα καὶ πρὸς ὕβριν τοῦ Ἀλεξάνδρου βαρβαρικῶς ἐθρασύνοντο, ὥς οὐκ ἂν τολμήσαντα Ἀλέξανδρον ἄψασθαι Σκυθῶν ἢ μαθόντα ἂν ὅτι περ τὸ διάφορον Σκύθαις τε καὶ τοῖς Ἀσιανοῖς βαρβάροις, ὑπὸ τούτων παροξυνόμενος ἐπενόει διαβαίνειν ἐπ' αὐτούς καὶ τὰς διφθέρας παρεσκεύαζεν ἐπὶ τῷ πόρῳ. θυομένῳ δὲ ἐπὶ τῇ διαβάσει τὰ 3 ἱερὰ οὐκ ἐρίγνυτο· ὁ δὲ βαρέως μὲν ἔφερεν οὐ γιγνομένων· ὅμως δὲ ἐκαρτέρει καὶ ἔμενεν. ὥς δὲ οὐκ ἀνίσταν οἱ Σκύθαι, αὐτίς ἐπὶ τῇ διαβάσει ἐθύετο· καὶ αὖ ἐς κίνδυνον αὐτῷ σημαίνεσθαι Ἀρίστανδρος ὁ μάντις ἔφραζεν· ὁ δὲ κρεῖσσον ἔφη ἐς ἔσχατον κινδύνου ἐλθεῖν ἢ

κατεστραμμένον ξύμπασαν ὀλίγου δεῖν τὴν Ἀσίαν γέλω-
 τα εἶναι Σκύθαις, καθάπερ Δαρεῖος ὁ Ξέρξου πατὴρ πά-
 λαι ἐγένετο. Ἀρίστανδρος δὲ οὐκ ἔφη παρὰ τὰ ἐκ τοῦ
 θείου σημαινόμενα ἄλλα ἀποδείξασθαι, ὅτι ἄλλα ἐθέλει
 ἀκοῦσαι Ἀλέξανδρος.

- 4 Ὁ δέ, ὥς αἵ τε διφθέραι αὐτῷ παρεσκευασμένοι ἦσαν
 ἐπὶ τῷ πόρῳ καὶ ὁ στρατὸς ἐξωπλισμένος ἐφειστήκει τῷ
 ποταμῷ, αἵ τε μηχαναὶ ἀπὸ ξυνδήματος ἐξηκόντιζον ἐς
 τοὺς Σκύθας παριππεύοντας ἐπὶ τῇ ὄχθῃ καὶ ἔστιν οἱ
 αὐτῶν ἐτιτρώσκοντο ἐκ τῶν βελῶν, εἷς δὲ δὴ διὰ τοῦ
 γέροντος τε καὶ τοῦ θώρακος διαμπαῖς πληγαὶ πίπτει ἀπὸ
 τοῦ ἵππου, οἱ μὲν ἐξεπλάγησαν πρὸς τε τῶν βελῶν τὴν
 διὰ μακροῦ ἄφεςιν καὶ ὅτι ἀνὴρ ἀγαθὸς αὐτοῖς τετελευ-
 5 τήκει, καὶ ὀλίγον ἀνεχώρησαν ἀπὸ τῆς ὄχθης. Ἀλέξαν-
 δρος δὲ τεταραγμένους πρὸς τὰ βέλη ἰδὼν ὑπὸ σαλπίγγων
 ἐπέρα τὸν ποταμὸν αὐτὸς ἡγούμενος· εἶπετο δὲ αὐτῷ καὶ
 ἡ ἄλλη στρατιά. πρῶτον μὲν δὴ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς
 σφενδονήτας ἀποβιβάσας σφενδονᾶν τε καὶ ἐκτοξεύειν
 ἐκέλευσεν ἐς τοὺς Σκύθας, ὥς μὴ πελάξειν αὐτοὺς τῇ
 φάλαγγι τῶν πεζῶν ἐκβαινούσῃ, πρὶν τὴν ἵππον αὐτῷ
 6 διαβῆναι πᾶσαν. ὥς δὲ ἄθροοι ἐπὶ τῇ ὄχθῃ ἐγένοντο,
 ἀφῆκεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας τὸ μὲν πρῶτον μίαν ἱππαρχίαν
 τῶν ξένων καὶ τῶν σαρισοφόρων ἱλας τέσσαρας· καὶ
 τούτους δεξάμενοι οἱ Σκύθαι καὶ ἐς κύκλους περιῖππεύ-
 οντες ἐβαλλόν τε πολλοὶ ὀλίγους, αὐτοὶ δὲ οὐ χαλεπῶς
 διεφύγγανον. Ἀλέξανδρος δὲ τοὺς τε τοξότας καὶ τοὺς
 Ἀργιᾶνας καὶ τοὺς ἄλλους ψιλοῦς, ὧν Βάλακρος ἦρχεν,
 7 ἀναμίξας τοῖς ἱππεῦσιν ἐπῆγεν ἐπὶ τοὺς Σκύθας. ὥς δὲ
 ὁμοῦ ἤδη ἐγένοντο, ἐλάσαι ἐκέλευσεν ἐς αὐτοὺς τῶν τε
 ἐταίρων τρεῖς ἱππαρχίας καὶ τοὺς ἱππακοντιστὰς ξύμπαν-
 τας· καὶ αὐτὸς δὲ τὴν λοιπὴν ἵππον ἄγων σπουδῇ ἐνέ-
 βαλλεν ὀρθίαις ταῖς ἱλαῖς. οὐκ οὐν ἔτι οἷοί τε ἦσαν ἐξε-

λίσσειν τὴν ἱππασίαν ἐς κύκλους, ὥς πρόσθεν ἔτι· ὁμοῦ μὲν γὰρ ἡ ἵππος προσέκειτο αὐτοῖς, ὁμοῦ δὲ οἱ ψιλοὶ ἀναμειγμένοι τοῖς ἱππεῦσι οὐκ εἶων τὰς ἐπιστροφὰς ἀσφαλεῖς ποιεῖσθαι. ἔνθα λαμπρὰ ἤδη φυγὴ τῶν Σκυθῶν ἦν· 8 καὶ πίπτουσι μὲν αὐτῶν ἐς χιλίους καὶ εἰς τῶν ἡγεμόνων, Σατράκης, ἐάλωσαν δὲ ἐς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα. ὥς δὲ ἡ δίωξις ὀξεῖά τε καὶ διὰ καύματος πολλοῦ ταλαιπώρως ἐρίγνετο, δίψει τε ἡ στρατιὰ πᾶσα εἶχετο, καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐλάνων πίνει ὅποιον ἦν ὕδωρ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. καὶ ἦν γὰρ πονηρὸν τὸ ὕδωρ, ρεῦμα ἀθρόον 9 κατασκήπτει αὐτῷ ἐς τὴν γαστέρα· καὶ ἐπὶ τῷδε ἡ δίωξις οὐκ ἐπὶ πάντων Σκυθῶν ἐγένετο· εἰ δὲ μὴ, δοκοῦσιν ἄν μοι καὶ πάντες διαφθαρεῖναι ἐν τῇ φυγῇ, εἰ μὴ Ἀλεξάνδρῳ τὸ σῶμα ἔκαμε. καὶ αὐτὸς ἐς ἔσχατον κινδύνου ἐλθὼν ἐκομίσθη ὀπίσω ἐς τὸ στρατόπεδον. καὶ οὕτω ξυνέβη ἡ μαντεία Ἀριστάνδρῳ.

Ὀλίγον δὲ ὕστερον παρὰ τοῦ βασιλέως Σκυθῶν ἀφικνοῦνται παρ' Ἀλέξανδρον πρέσβεις, ὑπὲρ τῶνπραχθέντων ἐς ἀπολογία ἐκπεμφθέντες, ὅτι οὐκ ἀπὸ κοινοῦ τῶν Σκυθῶν ἐπράχθη, ἀλλὰ καθ' ἰδίαν ἀρπαγὴν ληστρικῶ τρόπῳ σταλέντων, καὶ αὐτὸς ὅτι ἐθέλει ποιεῖν τὰ ἐπαγγελλόμενα. καὶ τούτῳ φιλάνθρωπα ἐπιστέλλει Ἀλέξανδρος, ὅτι οὔτε ἀπιστοῦντα μὴ ἐπεξιέναι καλὸν αὐτῷ ἐφαίνεται, οὔτε κατὰ καιρὸν ἦν ἐν τῷ τότε ἐπεξιέναι.

Οἱ δὲ ἐν Μαρακάνδοις ἐν τῇ ἄκρᾳ φρουρούμενοι 2 Μακεδόνες προσβολῆς γενομένης τῇ ἄκρᾳ ἐκ Σπιταμέ-
νους τε καὶ τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐπεκδραμόντες ἀπέκτεινάν τε τῶν πολεμίων ἔστιν οὓς καὶ ἀπώσαντο ξύμπαντας, καὶ αὐτοὶ ἀπαθεῖς ἀπεχώρησαν ἐς τὴν ἄκραν. ὥς δὲ καὶ οἱ 3 ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐσταλμένοι ἐς Μαράκανδα ἤδη προσ-
άγοντες Σπιταμένει ἐξηγγέλλοντο, τὴν μὲν πολιορκίαν ἐκλείπει τῆς ἄκρας, αὐτὸς δὲ ὥς ἐς τὰ βασίλεια τῆς Σογδι-

- ανῆς ἀνεχώρει. Φαρνούχης δὲ καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ στρατηγοὶ
 σπεύδοντες ἐξελάσαι αὐτὸν παντάπασιν ἐπὶ τε τὰ ὄρια
 τῆς Σογδιανῆς ξυνείποντο ὑποχωροῦντι καὶ εἰς τοὺς Νο-
 μάδας τοὺς Σκύθας οὐδενὶ λογισμῷ ξυνεσβάλλουσιν.
- 4 ἔνθα δὴ προσλαβὼν ὁ Σπιταμένης τῶν Σκυθῶν ἱππέων
 ἐς ἑξακοσίους προσεπλήρωθη ὑπὸ τῆς ξυμμαχίας τῆς Σκυ-
 θικῆς δέξασθαι ἐπιόντας τοὺς Μακεδόνας· παραταξάμε-
 νος δὲ ἐν χωρίῳ ὁμαλῷ πρὸς τῇ ἐρήμῳ τῆς Σκυθικῆς ὑπο-
 μεῖναι μὲν τοὺς πολεμίους ἢ αὐτὸς ἐς αὐτοὺς ἐμβαλεῖν
 οὐκ ᾔθελε, περιῦπνέων δὲ ἐτόξευεν ἐς τὴν φάλαγγα τῶν
- 5 πεζῶν. καὶ ἐπελαυνόντων μὲν αὐτοῖς τῶν ἀμφὶ Φαρνού-
 χην ἔφευγεν εὐπετῶς, οἷα δὴ ὠκνέτρων τε αὐτοῖς καὶ ἐν
 τῷ τότε ἀκμαιοτέρων ὄντων τῶν ἵππων, τοῖς δ' ἀμφὶ
 Ἀνδρόμαχον ὑπὸ τε τῆς ξυνεχοῦς πορείας καὶ ἅμα χιλοῦ
 ἀπορίας κεκάκωτο ἢ ἵππος· μένουσι δὲ ἢ ὑποχωροῦσιν
- 6 ἐπέκειντο εὐρώστως οἱ Σκύθαι. ἔνθα δὴ πολλῶν μὲν τι-
 τρωσκομένων ἐκ τῶν τοξευμάτων, ἔστι δ' ὧν καὶ πιπτόν-
 των ἐς πλαίσιον ἰσόπλευρον τάξαντες τοὺς στρατιώτας
 ἀνεχώρουν ὥς ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Πολυτίμητον, ὅτι
 νάπος ταύτῃ ἦν, ὥς μήτε τοῖς βαρβάροις εὐπετέες ἐτι
 εἶναι ἐκτοξεύειν ἐς αὐτούς, σφίσι τε οἱ πεζοὶ ὠφελιμώ-
 τεροι ᾔδει.
- 7 Κάρανος δὲ ὁ ἱπάρχης οὐκ ἀνακοινώσας Ἀνδρο-
 μάχῳ διαβαίνειν ἐπεχείρησε τὸν ποταμὸν ὥς ἐς ἀσφαλὲς
 ταύτῃ καταστήσων τὴν ἵππον· καὶ οἱ πεζοὶ αὐτῷ ἐπηκο-
 λούθησαν, οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ φοβερά τε καὶ
 οὐδενὶ κόσμῳ ἐγένετο αὐτοῖς ἢ ἔσβασις ἢ ἐς τὸν ποταμὸν
- 8 κατὰ κρημνώδεις τὰς ὄχθας. καὶ οἱ βάρβαροι αἰσθόμενοι
 τὴν ἀμαρτίαν τῶν Μακεδόνων αὐτοῖς ἵπποις ἔνθεν καὶ
 ἔνθεν ἐσβάλλουσιν ἐς τὸν πόρον. καὶ οἱ μὲν τῶν ἤδη δια-
 βεβηκότων καὶ ἀποχωρούντων εἶχοντο, οἱ δὲ τοὺς δια-
 βαίνοντας ἀντιμέτωποι ταχθέντες ἀνείλουν ἐς τὸν ποτα-

μόν, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν πλαγίων ἐξετόξευον ἐς αὐτούς, οἱ δὲ 9
τοῖς ἔτι ἐσβαίνουσιν ἐπέκειντο, ὥστε ἀπορία πάντοθεν
ξυνεχόμενοι οἱ Μακεδόνες ἐς νῆσόν τινα τῶν ἐν τῷ πο-
ταμῷ ξυμφεύρουσιν οὐ μεγάλην. καὶ περιστάντες αὐτούς
οἱ Σκύθαι τε καὶ οἱ ξὺν Σπιταμένει ἱππεῖς ἐν κύκλῳ πάν-
τας κατετόξευσαν· ὀλίγους δὲ ἡνδραποδίσαντο αὐτῶν,
καὶ τούτους πάντας ἀπέκτειναν.

Ἀριστόβουλος δὲ ἐνέδρα τὸ πολὺ τῆς στρατιᾶς δια- 6
φθαρῆναι λέγει, τῶν Σκυθῶν ἐν παραδείσῳ κρυφθέντων
οἱ ἐκ τοῦ ἀφανοῦς ἐπεγέροντο τοῖς Μακεδόσιν ἐν αὐτῷ
τῷ ἔργῳ· ἵνα τὸν μὲν Φαρνούχην παραχωρεῖν τῆς ἡγε-
μονίας τοῖς ξυμπεμφθεῖσι Μακεδόσιν, ὥς οὐκ ἐμπείρως
ἔχοντα ἔργων πολεμικῶν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ καθομιλῆσαι τοὺς
βαρβάρους μᾶλλον τι πρὸς Ἀλεξάνδρου ἢ ἐπὶ τῷ ἐν ταῖς
μάχαις ἐξηγεῖσθαι ἐσταλμένον, τοὺς δὲ Μακεδόνας τε
εἶναι καὶ ἐταίρους βασιλέως. Ἀνδρόμαχον δὲ καὶ Κάρα- 2
νον καὶ Μενέδημον οὐ δέξασθαι τὴν ἡγεμονίαν, τὸ μὲν
τι ὥς μὴ δοκεῖν παρὰ τὰ ἐπηγγελμένα ὑπὸ Ἀλεξάνδρου
αὐτούς τι κατὰ σφᾶς νεωτερίζειν· τὸ δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ
δεινῷ οὐκ ἐθελήσαντας, εἰ δὴ τι πταίσειαν, μὴ ὅσον κατ'
ἄνδρα μόνον μετέχειν αὐτούς, ἀλλὰ καὶ ὥς τὸ πᾶν αὐ-
τοὺς κακῶς ἐξηγησαμένους. ἐν τούτῳ δὴ τῷ θοορύβῳ τε
καὶ τῇ ἀταξίᾳ ἐπιθεμένους αὐτοῖς τοὺς βαρβάρους κατα-
κόψαι πάντας, ὥστε ἱππέας μὲν μὴ πλείονας τῶν τεσσα-
ράκοντα ἀποσώθῃναι, πεζοὺς δὲ ἐς τριακοσίους.

Ταῦτα δὴ ὥς ἡγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, ἤλγησέ τε τῷ πά- 3
θει τῶν στρατιωτῶν καὶ ἔγνω σπουδῇ ἐλάνειν ὥς ἐπὶ
Σπιταμένην τε καὶ τοὺς ἄμφ' αὐτὸν βαρβάρους. ἀναλα-
βὼν οὖν τῶν τε ἐταίρων ἱππέων τοὺς ἡμίσεας καὶ τοὺς
ὑπασπιστάς ξύμπαντας καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶ-
νας καὶ τῆς φάλαγγος τοὺς κουφοτάτους ἦει ὥς ἐπὶ Μα-
ράκανδα, ἵνα ἐπανήκειν Σπιταμένην ἐπυνθάνετο καὶ

- 4 αὐτοῖς πολιορκεῖν τοὺς ἐν τῇ ἄκρᾳ. καὶ αὐτοὺς μὲν ἐν τρι-
 σὶν ἡμέραις διελθὼν χιλίους καὶ πεντακόσιους σταδίους
 τῇ τετάρτῃ ὑπὸ τὴν ἕω προσῆγε τῇ πόλει. Σπιταμένης
 δὲ καὶ οἱ ἄμφ' αὐτόν, ὡς ἐξηγγέλθη προσάγων Ἀλέξαν-
 δρος, οὐκ ἔμειναν, ἀλλ' ἐκλιπόντες τὴν πόλιν φεύγουσιν.
- 5 ὁ δὲ ἐχόμενος αὐτῶν ἐδίωκεν· ὡς δὲ ἐπὶ τὸν χῶρον ἦκεν
 οὗ ἡ μάχη ἐγένετο, θάψας τοὺς στρατιώτας ἐκ τῶν παρ-
 οντων εἶπετο ἔστε ἐπὶ τὴν ἔρημον τοῖς φεύγουσιν. ἐκεί-
 θεν δ' ἀναστρέφων ἐπόρθει τὴν χώραν καὶ τοὺς ἐς τὰ
 ἐρύματα καταπεφευγότας τῶν βαρβάρων ἔκτεινεν, ὅτι
 ξυνεπιθέσθαι ἐξηγγέλλοντο καὶ αὐτοὶ τοῖς Μακεδόσι· καὶ
 ἐπῆλθε πᾶσαν τὴν χώραν ὅσῃν ὁ ποταμὸς ὁ Πολυτίμητος
- 6 ἐπάρδων ἐπέρχεται. ἵνα δὲ ἀφανίζεται τῷ ποταμῷ τὸ
 ὕδωρ, ἐντεῦθεν ἤδη τὸ ἐπ' ἐκεῖνα ἔρημος ἡ χώρα ἐστίν·
 ἀφανίζεται δέ, καίπερ πολλοῦ ὦν ὕδατος, ἐς τὴν ψάμμον.
 καὶ ἄλλοι ποταμοὶ ὡσαύτως ἐκεῖ ἀφανίζονται μεγάλοι καὶ
 ἀέναιοι, ὃ τε Ἐπαρδος, ὃς ῥέει διὰ Μάρδων τῆς χώρας,
 καὶ Ἀρειος, ὅτου ἐπάνυμος ἡ τῶν Ἀρείων γῆ ἐστὶ, καὶ
- 7 Ἐτύμανδρος, ὃς δι' Εὐεργετῶν ῥέει. καὶ εἰσὶ ξύμπαντες
 οὗτοι τηλικούτοι ποταμοὶ ὥστε οὐδεὶς αὐτῶν μείων ἐστὶ
 τοῦ Πηνειοῦ τοῦ Θεσσαλικοῦ ποταμοῦ, ὃς διὰ τῶν Τεμ-
 πῶν ῥέων ἐκδίδοι ἐς θάλασσαν· ὁ δὲ Πολυτίμητος πολὺ
 ἔτι μείζων ἢ κατὰ τὸν Πηνειὸν ποταμὸν ἐστὶ.
- 7 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἐς Ζαριάσπα ἀφίκετο· καὶ
 αὐτοῦ κατέμενεν ἔστε παρελθεῖν τὸ ἀκμαῖον τοῦ χειμῶ-
 νος. ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο παρ' αὐτὸν Φραταφέρνης τε
 ὁ Παρθυαίων σατράπης καὶ Στασάνωρ ὁ ἐς Ἀρείους ἀπο-
 πεμφθεὶς ὡς Ἀρσάμην συλληφόμενος, τὸν τε Ἀρσάμην
 δεδεμένον ἄγοντες καὶ Βαρζάνην, ὅντινα Βῆσσος τῆς
 Παρθυαίων σατράπην κατέστησε, καὶ τινας ἄλλους τῶν
- 2 τότε ξὺν Βῆσσο ἀποστάντων. ἦκον δὲ ἐν τῷ αὐτῷ Ἐπό-
 κιλλος καὶ Μελαμνίδας καὶ Πτολεμαῖος ὁ τῶν Θρακῶν

στρατηγὸς ἀπὸ θαλάσσης, οἱ τὰ τε χρήματα ξὺν Μένητι πεμφθέντα καὶ τοὺς ξυμμάχους ὥς ἐπὶ θάλασσαν κατήγαγον. καὶ Ἀσανδρος δὲ ἐν τούτῳ ἦκε καὶ Νέαρχος, στρατιὰν Ἑλλήνων μισθοφόρων ἄγοντες, καὶ Ἀσκληπιόδωρος τε ὁ Συρίας σατράπης καὶ Μένης ὁ ὑπαρχος ἀπὸ θαλάσσης, καὶ οὗτοι στρατιὰν ἄγοντες.

Ἐνθα δὴ ξύλλογον ἐκ τῶν παρόντων ξυναγαγὼν 3 Ἀλέξανδρος παρήγαγεν ἐς αὐτοὺς Βῆσσον· καὶ κατηγόρησας τὴν Δαρείου προδοσίαν τὴν τε εἶνα Βῆσσου ἀποτιμηθῆναι καὶ τὰ ὧτα ἄκρα ἐκέλευσεν, αὐτὸν δὲ ἐς Ἐκβάτανα ἄγεσθαι, ὥς ἐκεῖ ἐν τῷ Μήδων τε καὶ Περσῶν ξυλόγῳ ἀποθανούμενον. καὶ ἐγὼ οὔτε τὴν ἄραν ταύτην 4 τιμωρίαν Βῆσσου ἐπαινῶ, ἀλλὰ βαρβαρικὸν εἶναι τίθεμαι τῶν ἀκρωτηρίων τὴν λώβην καὶ ὑπαχθῆναι Ἀλέξανδρον ξύμφημι ἐς ξῆλον τοῦ Μηδικοῦ τε καὶ Περσικοῦ πλούτου καὶ τῆς κατὰ τοὺς βαρβάρους βασιλέας οὐκ ἴσης ἐς τοὺς ὑπηκόους ξυνδιαιτήσεως, ἐσθῆτά τε ὅτι Μηδικὴν ἀντὶ τῆς Μακεδονικῆς τε καὶ πατρίου Ἡρακλείδης ὦν μετέλαβεν, οὐδαμῇ ἐπαινῶ, καὶ τὴν κίταριν τὴν Περσικὴν τῶν νενικημένων ἀντὶ ὧν αὐτὸς ὁ νικῶν πάλαι ἐφόρει ἀμείψαι οὐκ ἐπηδέσθη, οὐδὲν τούτων ἐπαινῶ, ἀλλ' εἶπερ τι 5 ἄλλο, καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου μεγάλα πράγματα ἐς τεκμηρίωσιν τίθεμαι ὥς οὔτε τὸ σῶμα ὅτῳ εἴη καρτερόν, οὔτε ὅστις γένει ἐπιφανής, οὔτε κατὰ πόλεμον εἰ δὴ τις διευτυχοίη ἔτι μᾶλλον ἢ Ἀλέξανδρος, οὐδὲ εἰ τὴν Λιβύην τις πρὸς τῇ Ἀσίᾳ, καθάπερ οὖν ἐπενόει ἐκεῖνος, ἐκπεριπλεύσας κατὰσχοι, οὐδὲ εἰ τὴν Εὐρώπην ἐπὶ τῇ Ἀσίᾳ τε καὶ Λιβύῃ τρίτην, τούτων οὐδέν τι ὄφελος ἐς εὐδαιμονίαν ἀνθρώπου, εἰ μὴ σωφρονεῖν ἐν ταύτῳ ὑπάρχει τούτῳ τῷ ἀνθρώπῳ τῷ τὰ μεγάλα, ὥς δοκεῖ, πράγματα πράξαντι.

Ἐνθα δὴ καὶ τὸ Κλείτου τοῦ Δρωπίδου πάθημα καὶ 8 τὴν Ἀλεξάνδρου ἐπ' αὐτῷ συμφορὰν, εἰ καὶ ὀλίγον ὕστε-

ρον ἐπράχθη, οὐκ ἔξω τοῦ καιροῦ ἀφηγήσομαι. εἶναι μὲν
 γὰρ ἡμέραν ἱερὰν τοῦ Διονύσου Μακεδόσι καὶ θύειν
 2 Διονύσῳ ὅσα ἔτη ἐν αὐτῇ Ἀλέξανδρον· τὸν δὲ τοῦ Διο-
 νύσου μὲν ἐν τῷ τότε ἀμελῆσαι λέγουσι, Διοσκούροιν δὲ
 θύσαι, ἐξ ὅτου δὴ ἐπιφρασθέντα τοῖν Διοσκούροιν τὴν
 θυσίαν· πόρρω δὲ τοῦ πότου προϊόντος (καὶ γὰρ καὶ τὰ
 τῶν πότων ἤδη Ἀλεξάνδρῳ ἐς τὸ βαρβαρικώτερον νε-
 νεωτέριστο) ἀλλ' ἐν γε τῷ πότῳ τότε ὑπὲρ τοῖν Διοσκού-
 ροιν λόγους γίνεσθαι, ὅπως ἐς Δία ἀνηνέχθη αὐτοῖν ἡ
 3 γένεσις ἀφαιρεθεῖσα Τυνδάρεω. καὶ τινας τῶν παρόντων
 κολακεῖα τῇ Ἀλεξάνδρου, οἷοι δὴ ἄνδρες διέφθειράν τε
 αἰὲ καὶ οὐποτε παύσονται ἐπιτρίβοντες τὰ τῶν αἰὲ βασι-
 λέων πράγματα, κατ' οὐδὲν ἀξιοῦν συμβάλλειν Ἀλεξάν-
 δρῳ τε καὶ τοῖς Ἀλεξάνδρου ἔργοις τὸν Πολυδεύκην καὶ
 τὸν Κάστορα. οἱ δὲ οὐδὲ τοῦ Ἡρακλέους ἀπείχοντο ἐν
 τῷ πότῳ· ἀλλὰ τὸν φθόνον γὰρ ἐμποδῶν ἴστασθαι τοῖς
 ξῶσι τὸ μὴ οὐ τὰς δικαίας τιμὰς αὐτοῖς ἐκ τῶν ξυνόντων
 γίνεσθαι.

4 Κλεῖτον δὲ δῆλον μὲν εἶναι πάλαι ἤδη ἀχθόμενον
 τοῦ τε Ἀλεξάνδρου τῇ ἐς τὸ βαρβαρικώτερον μετακινήσει
 καὶ τῶν κολακευόντων αὐτὸν τοῖς λόγοις· τότε δὲ καὶ
 αὐτὸν πρὸς τοῦ οἴνου παροξυνόμενον οὐκ ἔαν οὔτε ἐς τὸ
 θεῖον ὑβρίζειν, οὔτε τὰ τῶν πάλαι ἡρώων ἔργα ἐκφαν-
 λίζοντας χάριν ταύτην ἄχαριν προστιθέναι Ἀλεξάνδρῳ.
 5 εἶναι γὰρ οὖν οὐδὲ τὰ Ἀλεξάνδρου οὕτω τι μεγάλα καὶ
 θαυμαστά ὥς ἐκεῖνοι ἐπαίρουσιν· οὐκ οὖν μόνον γε κατα-
 πρᾶξαι αὐτά, ἀλλὰ τὸ πολὺ γὰρ μέρος Μακεδόνων εἶναι
 τὰ ἔργα. καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἀνιᾶσαι Ἀλέξανδρον λε-
 χθέντα. οὐδὲ ἐγὼ ἐπαινῶ τὸν λόγον, ἀλλὰ ἱκανὸν γὰρ
 εἶναι τίθεμαι ἐν τοιαύτῃ παροινίᾳ τὸ καθ' αὐτὸν σιγῶντα
 ἔχειν μηδὲ τὰ αὐτὰ τοῖς ἄλλοις ἐς κολακεῖαν πλημμε-
 6 λεῖν. ὥς δὲ καὶ τῶν Φιλίππου τινὲς ἔργων, ὅτι οὐ μεγάλα

οὐδὲ θαυμαστὰ Φιλίππῳ κατεπράχθη, οὐδεμιᾷ ξὺν δίκῃ ἐπεμνήσθησαν, χαριζόμενοι καὶ οὗτοι Ἀλεξάνδρῳ, τὸν Κλεῖτον ἤδη οὐκέτι ἐν ἑαυτοῦ ὄντα πρεσβεύειν μὲν τὰ τοῦ Φιλίππου, καταβάλλειν δὲ Ἀλέξανδρόν τε καὶ τὰ τούτου ἔργα, παροινοῦντα ἤδη τὸν Κλεῖτον, τὰ τε ἄλλα καὶ πολὺν εἶναι ἐξουειδίζοντα Ἀλεξάνδρῳ ὅτι πρὸς αὐτοῦ ἄρα ἐσώθη, ὁπότε ἡ ἱππομαχία ἢ ἐπὶ Γρανικῷ ξυνειστήκει πρὸς Πέρσας· καὶ δὴ καὶ τὴν δεξιὰν τὴν αὐτοῦ σο-
7 βαρῶς ἀνατείναντα, αὕτη σε ἡ χεὶρ, φάναι, ὦ Ἀλέξανδρε, ἐν τῷ τότε ἔσωσε. καὶ Ἀλέξανδρον οὐκέτι φέρειν τοῦ Κλεῖτου τὴν παροινίαν τε καὶ ὕβριν, ἀλλὰ ἀναπηδᾶν γὰρ ξὺν ὀργῇ ἐπ' αὐτόν, κατέχεσθαι δὲ ὑπὸ τῶν ξυμπιπνόντων. Κλεῖτον δὲ οὐκ ἀνιέναι ὑβρίζοντα. Ἀλέξανδρος δὲ ἐβόα 8 ἀνακαλῶν τοὺς ὑπασπιστάς· οὐδενὸς δὲ ὑπακούοντος ἐς ταῦτ' ἔφη καθεσθηκέναι Δαρείῳ, ὁπότε πρὸς Βῆσσου τε καὶ τῶν ἀμφὶ Βῆσσον ξυλληφθεὶς ἤγρετο οὐδὲ τι ἄλλο ὅτι μὴ ὄνομα ἦν βασιλέως. οὐκ οὐν ἔτι οἴους τε εἶναι κατέχειν αὐτὸν τοὺς ἐταίρους, ἀλλ' ἀναπηδήσαντα γὰρ οἱ μὲν λόγχην ἀρπάσαι λέγουσι τῶν σωματοφυλάκων τινὸς καὶ ταύτῃ παίσαντα Κλεῖτον ἀποκτεῖναι· οἱ δὲ σάρισαν παρὰ τῶν φυλάκων τινὸς καὶ ταύτην. Ἀριστόβουλος δὲ ὅθεν 9 μὲν ἡ παροινία ὠρμήθη οὐ λέγει· Κλεῖτον δὲ γενέσθαι μόνου τὴν ἀμαρτίαν, ὃν γε ὠργισμένον Ἀλεξάνδρου καὶ ἀναπηδήσαντος ἐπ' αὐτόν ὡς διαχωρησόμενον ἀπαχθῆναι μὲν διὰ θυρῶν ἔξω ὑπὲρ τὸ τεῖχος τε καὶ τὴν τάφρον τῆς ἄκρας, ἵνα ἐγένετο, πρὸς Πτολεμαίου τοῦ Λάγου τοῦ σωματοφύλακος· οὐ καρτερήσαντα δὲ ἀναστρέψαι αὐτῷ καὶ περιπετῇ Ἀλεξάνδρῳ γενέσθαι Κλεῖτον ἀνακαλοῦντι, καὶ φάναι ὅτι οὗτός τοι ἐγὼ ὁ Κλεῖτος, ὦ Ἀλέξανδρε· καὶ ἐν τούτῳ πληγέντα τῇ σαρίσῃ ἀποθανεῖν.

Καὶ ἐγὼ Κλεῖτον μὲν τῆς ὕβρεως τῆς ἐς τὸν βασιλέα 9 τὸν αὐτοῦ μεγαλωστὶ μέμφομαι· Ἀλέξανδρον δὲ τῆς

- συμφορᾶς οἰκτεῖρω, ὅτι δυοῖν κακοῖν ἐν τῷ τότε ἡττη-
 μενον ἐπέδειξεν αὐτόν, ὑφ' ὧτων δὴ καὶ τοῦ ἑτέρου οὐκ
 ἐπέοικεν ἄνδρα σωφρονουῦντα ἐξηττᾶσθαι, ὀργῆς τε καὶ
 2 παροινίας. ἀλλὰ τὰ ἐπὶ τοῖσδε αὖ ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου,
 ὅτι παραυτίκα ἔγνω σφέτλιον ἔργον ἐργασάμενος. καὶ λέ-
 γουσιν εἰσὶν οἱ τὰ Ἀλεξάνδρου ἀναγράψαντες ὅτι ἐρείσας
 τὴν σάρισαν πρὸς τὸν τοῖχον ἐπιπίπτειν ἐγνώκει αὐτῇ,
 ὥς οὐ καλὸν αὐτῷ ζῆν ἀποκτείναντι φίλον αὐτοῦ ἐν οἴνῳ.
 3 οἱ πολλοὶ δὲ ξυγγραφεῖς τοῦτο μὲν οὐ λέγουσιν· ἀπελ-
 θόντα δὲ ἐς τὴν εὐνὴν κεῖσθαι ὀδυρόμενον, αὐτόν τε
 τὸν Κλεῖτον ὀνομαστὶ ἀνακαλοῦντα καὶ τὴν Κλείτου μὲν
 ἀδελφὴν, αὐτὸν δὲ ἀναθρεψαμένην, Λανίκην τὴν Δρω-
 πίδου παῖδα, ὥς καλὰ ἄρα αὐτῇ τροφεῖα ἀποτετικῶς εἴη
 4 ἀνδρωθεῖς, ἥ γε τοὺς μὲν παῖδας τοὺς ἑαυτῆς ὑπὲρ αὐτοῦ
 μαχομένους ἐπεῖδεν ἀποθανόντας, τὸν ἀδελφὸν δὲ αὐτῆς
 αὐτὸς αὐτοχειρίᾳ ἔκτεινε· φονέα τε τῶν φίλων οὐ δια-
 λείπειν αὐτὸν ἀνακαλοῦντα, ἄσιτόν τε καὶ ἄποτον καρ-
 τερεῖν ἔστε ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, οὐδέ τινα ἄλλην θεραπείαν
 θεραπεῦσαι τὸ σῶμα.
 5 Καὶ ἐπὶ τούτοις τῶν μάντεων τινες μῆνιν ἐκ Διο-
 νύσου ἦδον, ὅτι ἡ θυσία ἐξελείφθη Ἀλεξάνδρῳ ἢ τοῦ
 Διονύσου. καὶ Ἀλέξανδρος μόγισ πρὸς τῶν ἐταίρων πει-
 σθεὶς σίτου τε ἤψατο καὶ τὸ σῶμα κακῶς ἐθεράπευσε·
 καὶ τῷ Διονύσῳ τὴν θυσίαν ἀπέδωκεν, ἐπεὶ οὐδὲ αὐτῷ
 ἄκουτι ἦν ἐς μῆνιν τοῦ θεοῦ μᾶλλον τι ἢ τὴν αὐτοῦ
 6 κακότητα ἀναφέρεισθαι τὴν ξυμφοράν. ταῦτα μεγαλωστὶ
 ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου, τὸ μῆτε ἀπαυθαδιάσασθαι ἐπὶ κακῷ,
 μῆτε προστάτην τε καὶ ξυνήγορον κακίονα ἔτι γενέσθαι
 τοῦ ἀμαρτηθέντος, ἀλλὰ συμφῆσαι γὰρ ἐπταικέναι ἄν-
 θρωπὸν γε ὄντα.
 7 Εἰσὶ δὲ οἱ λέγουσιν Ἀνάξαρχον τὸν σοφιστὴν ἐλθεῖν
 μὲν παρ' Ἀλέξανδρου κληθέντα, ὥς παραμυθησόμενον·

εὐρόντα δὲ κείμενον καὶ ἐπιστένοντα ἐπιγελάσαντα, ἄγνοεῖν, φάναι, διότι ἐπὶ τῷδε οἱ πάλοι σοφοὶ ἄνδρες τὴν Δίκην πάρεδρον τῷ Διὶ ἐποίησαν ὥς ὅτι ἂν πρὸς τοῦ Διὸς κυρωθῇ, τοῦτο ξὺν δίκῃ πεπραγμένον· καὶ οὖν καὶ τὰ ἐκ βασιλέως μεγάλου γιγνόμενα δίκαια χρῆναι νομίζεσθαι, πρῶτα μὲν πρὸς αὐτοῦ βασιλέως, ἔπειτα πρὸς τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. ταῦτα εἰπόντα παραμυθῇ-8
 σασθαι μὲν Ἀλέξανδρον ἐν τῷ τότε· κακὸν δὲ μέγα, ὥς ἐγὼ φημι, ἐξεργάσασθαι Ἀλεξάνδρῳ καὶ μεῖζον ἔτι ἢ ὅτῳ τότε ξυνείχετο· εἶπερ οὖν σοφοῦ ἀνδρὸς τήνδε ἔγνω τὴν δόξαν, ὥς οὐ τὰ δίκαια ἄρα χρὴ σπουδῇ ἐπιλεγόμενον πράττειν τὸν βασιλέα, ἀλλὰ ὅτι ἂν καὶ ὅπως οὖν ἐκ βασιλέως πραχθῇ, τοῦτο δίκαιον νομίζειν. ἐπεὶ καὶ προσ-9
 κυνεῖσθαι ἐθέλειν Ἀλέξανδρον λόγος κατέχει, ὑπούσης μὲν αὐτῷ καὶ τῆς ἀμφὶ τῷ Ἀμμωνος πατρὸς μᾶλλον τι ἢ Φιλίππου δόξης, θαυμάζοντα δὲ ἤδη τὰ Περσῶν καὶ Μήδων τῆς τε ἐσθῆτος τῇ ἀμείψει καὶ τῆς ἄλλης θεραπείας τῇ μετακοσμήσει. οὐκ ἐνδεῆσαι δὲ οὐδὲ πρὸς τοῦτο αὐτῷ τοὺς κολακείας ἐς αὐτὸ ἐνδιδόντας, ἄλλους τέ τινας καὶ δὴ καὶ τῶν σοφιστῶν τῶν ἀμφ' αὐτὸν Ἀνάξαρχόν τε καὶ Ἄγιν Ἀργεῖον, ἐποποιόν.

Καλλισθένην δὲ τὸν Ὀλύμπιον Ἀριστοτέλους τε τῶν 10
 λόγων διακηκοῦτα καὶ τὸν τρόπον ὄντα ὑπαγροικότερον οὐκ ἐπαινεῖν ταῦτα. τούτου μὲν δὴ ἔνεκα καὶ αὐτὸς Καλλισθένει ξυμφέρομαι· ἐκεῖνα δὲ οὐκέτι ἐπιεικῇ δοκῶ τοῦ Καλλισθένους, εἶπερ ἀληθῆ ξυγγράπται, ὅτι ὑφ' αὐτῷ εἶναι ἀπέφαινε καὶ τῇ αὐτοῦ ξυγγραφῇ Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τὰ Ἀλεξάνδρου ἔργα. οὐκ οὖν αὐτὸς ἀφῆχθαι ἐξ 2
 Ἀλεξάνδρου δόξαν κτησόμενος, ἀλλὰ ἐκείνον εὐκλεᾶ ἐς ἀνθρώπους ποιήσων. καὶ οὖν καὶ τοῦ θείου τὴν μετουσίαν Ἀλεξάνδρῳ οὐκ ἐξ ὧν Ὀλυμπιάς ὑπὲρ τῆς γενέσεως αὐτοῦ ψεύδεται ἀνηρτηῆσθαι, ἀλλ' ἐξ ὧν ἂν αὐτὸς ὑπὲρ

3 Ἀλεξάνδρου συγγράφας ἐξενέγκη ἐς ἀνθρώπους. εἰσὶ δὲ οἱ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ὥς ἄρα ἤρετό ποτε αὐτὸν Φιλώ-
 4 τας ὄντινα οἶοιτο μάλιστα τιμηθῆναι πρὸς τῆς Ἀθηναίων πόλεως· τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι Ἀρμόδιον καὶ Ἀριστογεί-
 5 τωνα, ὅτι τὸν ἕτερον τοῖν τυράννοιν ἔκτειναν καὶ τυραν-
 6 νίδα ὅτι κατέλυσαν. ἐρέσθαι τε αὖθις τὸν Φιλώταν εἰ
 τῷ τύραννον κτείναντι ὑπάρχει παρ' οὔστινας ἐθέλει
 τῶν Ἑλλήνων φυγόντα σῶζεσθαι· καὶ ἀποκρίνασθαι αὖ-
 7 θις Καλλισθένην, εἰ καὶ μὴ παρ' ἄλλους, παρὰ γε Ἀθη-
 ναίους ὅτι φυγόντι ὑπάρχει σῶζεσθαι. τούτους γὰρ καὶ
 πρὸς Εὐρυσθέα πολεμῆσαι ὑπὲρ τῶν παίδων τῶν Ἡρα-
 κλέους, τυραννοῦντα ἐν τῷ τότε τῆς Ἑλλάδος.

8 Ὑπὲρ δὲ τῆς προσκυνήσεως ὅπως ἡναντιώθη Ἀλε-
 9 ξάνδρῳ, καὶ τοῖσδε κατέχει λόγος. ξυγκεῖσθαι μὲν γὰρ
 τῷ Ἀλεξάνδρῳ πρὸς τοὺς σοφιστάς τε καὶ τοὺς ἄμφ' αὐ-
 10 τὸν Περσῶν καὶ Μήδων τοὺς δοκιμωτάτους μνήμην τοῦ
 11 λόγου τοῦδε ἐν πότῳ ἐμβαλεῖν· ἄρξαι δὲ τοῦ λόγου Ἀνά-
 12 ξαρχον, ὥς πολὺ δικαιότερον ἂν θεὸν νομιζόμενον Ἀλέ-
 13 ξανδρον Διονύσου τε καὶ Ἡρακλέους, μὴ ὅτι τῶν ἔργων
 ἔνεκα ὅσα καὶ ἡλίκα καταπέπρακται Ἀλεξάνδρῳ, ἀλλὰ
 καὶ ὅτι Διόνυσος Θηβαῖος μὲν ἦν, οὐδέν τι προσήκων
 Μακεδόσι, καὶ Ἡρακλῆς Ἀργεῖος, οὐδὲ οὗτος προσήκων,
 ὅτι μὴ κατὰ γένος τὸ Ἀλεξάνδρου· Ἡρακλείδην γὰρ εἶναι
 14 Ἀλεξάνδρου· Μακεδόνας δὲ αὖ τὸν σφῶν βασιλέα δι-
 15 καιότερον θείαις τιμαῖς κοσμοῦντας. καὶ γὰρ οὐδὲ ἐκεῖνο
 εἶναι ἀμφίλογον ὅτι ἀπελθόντα γε ἐξ ἀνθρώπων ὥς θεὸν
 τιμήσουσι· πόσῳ δὴ δικαιότερον ζῶντα γεραίρειν ἢ περ
 τελευτήσαντα ἐς οὐδὲν ὄφελος τῷ τιμωμένῳ.

16 **II** Λεχθέντων δὲ τούτων τε καὶ τοιούτων λόγων πρὸς
 Ἀναξάρχου τοὺς μὲν μετεσχηκότας τῆς βουλῆς ἐπαινεῖν
 τὸν λόγον καὶ ἤδη ἐθέλειν ἄρχεσθαι τῆς προσκυνήσεως·
 τοὺς Μακεδόνας δὲ τοὺς πολλοὺς ἀχθομένους τῷ λόγῳ

σιγῇ ἔχειν. Καλλισθένην δὲ ὑπολαβόντα, Ἀλέξανδρον 2
 μὲν, εἰπεῖν, ὦ Ἀνάξαρχε, οὐδεμιᾶς ἀνάξιον ἀποφαίνω
 τιμῆς ὅσαι ξύμμετροι ἀνθρώπων· ἀλλὰ διακεκρίσθαι γὰρ
 τοῖς ἀνθρώποις ὅσαι τε ἀνθρώπιναι τιμαὶ καὶ ὅσαι θεῖαι
 πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις, καθάπερ νῶν τε οἰκοδομήσει
 καὶ ἀγαλμάτων ἀναστάσει καὶ τεμένη ὅτι τοῖς θεοῖς ἐξαι-
 ρεῖται καὶ θύεται ἐκείνοις καὶ σπένδεται, καὶ ὕμνοι μὲν
 ἐς τοὺς θεοὺς ποιοῦνται, ἔπαινοι δὲ ἐς ἀνθρώπους· ἀτὰρ
 οὐχ ἥμισυ τῷ τῆς προσκυνήσεως νόμῳ. τοὺς μὲν γὰρ 3
 ἀνθρώπους φιλεῖσθαι πρὸς τῶν ἀσπαζομένων· τὸ θεῖον
 δέ, ὅτι ἄνω πον ἰδρυμένον οὐδὲ ψαῦσαι αὐτοῦ θέμις,
 ἐπὶ τῷδε ἄρα τῇ προσκυνήσει γεραίρεται, καὶ χοροὶ τοῖς
 θεοῖς ἴστανται καὶ παιᾶνες ἐπὶ τοῖς θεοῖς ἄδονται. καὶ
 οὐδὲν θαυμαστόν, ὁπότε γε καὶ αὐτῶν τῶν θεῶν ἄλλοις
 ἄλλαι τιμαὶ πρόσκεινται, καὶ ναὶ μὰ Δία ἥρωσιν ἄλλαι,
 καὶ αὗται ἀποκεκριμέναι τοῦ θείου. οὐκουν εἰκὸς ξύμ- 4
 παντα ταῦτα ἀναταράσσοντας τοὺς μὲν ἀνθρώπους ἐς
 σχῆμα ὑπέρογκον καθιστάναι τῶν τιμῶν ταῖς ὑπερβολαῖς,
 τοὺς θεοὺς δὲ τόγε ἐπὶ σφίσιν ἐς ταπεινότητα οὐ πρό-
 πουςαν καταβάλλειν τὰ ἴσα ἀνθρώποις τιμῶντας. οὐκουν
 οὐδὲ Ἀλέξανδρον ἀνασχέσθαι ἄν, εἰ τῶν ἰδιωτῶν τις εἰς-
 ποιοῖτο ταῖς βασιλικαῖς τιμαῖς χειροτονία ἢ ψήφῳ οὐ δι-
 καία. πολὺν ἂν οὖν δικαιότερον τοὺς θεοὺς δυσχεραίνειν 5
 ὅσοι ἄνθρωποι ἐς τὰς θείας τιμὰς σφᾶς εἰσποιοῦσιν ἢ
 πρὸς τῶν ἄλλων εἰσποιοῦμενοι ἀνέχονται. Ἀλέξανδρον
 δὲ πόρρω τοῦ ἱκανοῦ ἀνδρῶν ἀγαθῶν τὸν ἄριστον εἶναι
 τε καὶ δοκεῖν, καὶ βασιλέων τὸν βασιλικώτατον καὶ στρα-
 τηγῶν τὸν ἀξιοστρατηγότατον. καὶ σέ, εἴπερ τινὰ ἄλλον, 6
 ὦ Ἀνάξαρχε, εἰσηγητὴν τε τούτων τῶν λόγων ἐχρῆν
 γίγνεσθαι καὶ κωλυτὴν τῶν ἐναντίων, ἐπὶ σοφίᾳ τε καὶ
 παιδεύσει Ἀλεξάνδρῳ ξυνόντα. οὐκουν ἄρχειν γε τοῦδε
 τοῦ λόγου πρέπον ἦν, ἀλλὰ μεμνηῆσθαι γὰρ οὐ Καμβύση

οὐδὲ Ξέρξῃ ξυνόντα ἢ συμβουλευόντα, ἀλλὰ Φιλίππου
 μὲν παιδί, Ἡρακλείδῃ δὲ ἀπὸ γένους καὶ Αἰακίδῃ, ὅτου
 οἱ πρόγονοι ἐξ Ἀργούς εἰς Μακεδονίαν ἦλθον, οὐδὲ βία,
 7 ἀλλὰ νόμῳ Μακεδόνων ἄρχοντες διετέλεσαν. οὐκοῦν οὐδὲ
 αὐτῷ τῷ Ἡρακλεῖ ζῶντι ἔτι θεῖαι τιμαὶ παρ' Ἑλλήνων
 ἐγένοντο, ἀλλ' οὐδὲ τελευτήσαντι πρόσθεν ἢ πρὸς τοῦ
 θεοῦ τοῦ ἐν Δελφοῖς ἐπιθεσπισθῆναι ὡς θεὸν τιμᾶν Ἡρα-
 κλέα. εἰ δέ, ὅτι ἐν τῇ βαρβάρῳ γῇ οἱ λόγοι γίνονται,
 βαρβαρικά χρὴ ἔχειν τὰ φρονήματα, καὶ ἐγὼ τῆς Ἑλλάδος
 μεμνησθαί σε ἀξιῶ, ὦ Ἀλέξανδρε, ἥς ἔνεκα ὁ πᾶς στόλος
 8 σοι ἐγένετο, προσθεῖναι τὴν Ἀσίαν τῇ Ἑλλάδι. καὶ οὖν
 ἐνθυμήθητι, ἐκεῖσε ἐπανελθὼν ἄρά γε καὶ τοὺς Ἑλληνας
 τοὺς ἐλευθερωτάτους προσαναγκάσεις ἐς τὴν προσκύνη-
 σιν, ἢ Ἑλλήνων μὲν ἀφ᾽ ἑξῆ, Μακεδόσι δὲ προσθήσεις τήνδε
 τὴν ἀτιμίαν, ἢ διακεκριμένα ἔσται σοι αὐτῷ τὰ τῶν τι-
 μῶν εἰς ἅπαντας, ὡς πρὸς Ἑλλήνων μὲν καὶ Μακεδόνων
 ἀνθρωπίνως τε καὶ Ἑλληνικῶς τιμᾶσθαι, πρὸς δὲ τῶν
 9 βαρβάρων μόνων βαρβαρικῶς. εἰ δὲ ὑπὲρ Κύρου τοῦ
 Καμβύσου λέγεται πρῶτον προσκυνηθῆναι ἀνθρώπων
 Κύρον καὶ ἐπὶ τῷδε ἐμμεῖναι Πέρσαις τε καὶ Μήδοις τήνδε
 τὴν ταπεινότητα, χρὴ ἐνθυμείσθαι ὅτι τὸν Κύρον ἐκεῖ-
 νον Σκύθαι ἐσωφρόνισαν, πένητες ἄνδρες καὶ αὐτόνομοι,
 καὶ Δαρεῖον ἄλλοι αὖ Σκύθαι, καὶ Ξέρξην Ἀθηναῖοι καὶ
 Λακεδαιμόνιοι, καὶ Ἀρταξέρξην Κλέαρχος καὶ Ξενοφῶν
 καὶ οἱ ξὺν τούτοις μύριοι, καὶ Δαρεῖον τοῦτον Ἀλέξαν-
 δρος μὴ προσκυνούμενος.

12 Ταῦτα δὴ καὶ τοιαῦτα εἰπόντος Καλλισθένους ἀνιᾶ-
 σαι μὲν μεγαλωστὶ Ἀλέξανδρον, Μακεδόσι δὲ πρὸς θυ-
 μοῦ εἰπεῖν. καὶ τοῦτο γνόντα Ἀλέξανδρον πέμψαντα κω-
 2 λῦσαι Μακεδόνας μεμνησθαι ἔτι τῆς προσκυνήσεως. ἀλλὰ
 σιγῆς γὰρ γενομένης ἐπὶ τοῖς λόγοις ἀναστάντας Περσῶν
 τοὺς πρεσβυτάτους ἐφεξῆς προσκυνεῖν. Λεοννάτου δέ,

ἓνα τῶν ἐταίρων, ἐπειδὴ τις ἐδόκει τῶν Περσῶν αὐτῷ οὐκ ἐν κόσμῳ προσκυνῆσαι, τὸν δὲ ἐπιγελάσαι τῷ σχήματι τοῦ Περσοῦ, ὥς ταπεινόν· καὶ τούτῳ χαλεπήναντα τότε Ἀλέξανδρον ξυναλλαγῆναι αὐτῷ. ἀναγέγραπται δὲ δὴ καὶ τοῖόςδε λόγος. προπίνειν φιάλην χρυσῇν ἐν κύκλῳ³ Ἀλέξανδρον πρῶτοις μὲν τούτοις πρὸς οὔστινας ξυνέκειτο αὐτῷ τὰ τῆς προσκυνήσεως· τὸν δὲ πρῶτον ἐκπιόντα τὴν φιάλην προσκυνῆσαί τε ἀναστάντα καὶ φιληθῆναι πρὸς αὐτοῦ, καὶ τοῦτο ἐφεξῆς διὰ πάντων χωρῆσαι. ὥς δὲ ἐς Καλλισθένην ἦκεν ἡ πρόποσις ἀναστῆναι μὲν⁴ Καλλισθένην καὶ ἐκπιεῖν τὴν φιάλην, καὶ προσελθόντα ἐθέλειν φιλῆσαι οὐ προσκυνήσαντα. τὸν δὲ τυχεῖν μὲν τότε διαλεγόμενον Ἡφαιστίωνι· οὐκ οὖν προσέχειν τὸν νοῦν, εἰ καὶ τὰ τῆς προσκυνήσεως ἐπιτελῇ αὐτῷ Καλλισθένει ἐγένετο. ἀλλὰ Δημήτριον γὰρ τὸν Πυθώνιακος,⁵ ἓνα τῶν ἐταίρων, ὥς προσῆει αὐτῷ ὁ Καλλισθένης φιλήσων, φάναι ὅτι οὐ προσκυνήσας πρόσεισι· καὶ τὸν Ἀλέξανδρον οὐ παρασχεῖν φιλῆσαι ἑαυτόν· τὸν δὲ Καλλισθένην, φιλήματι, φάναι, ἔλαττον ἔχων ἄπειμι.

Καὶ τούτων ἐγὼ ὅσα ἐς ὕβριν τε τὴν Ἀλεξάνδρου⁶ τὴν ἐν τῷ παραινίᾳ καὶ ἐς σκαιότητα τὴν Καλλισθένους φέροντα, οὐδὲν οὐδαμῇ ἐπαινῶ· ἀλλὰ τὸ καθ' αὐτὸν γὰρ κοσμίως τίθεσθαι ἐξαρκεῖν φημί, αὖξοντα ὥς ἀνυστὸν τὰ βασιλέως πράγματα ὅτῳτις ξυνεῖναι οὐκ ἀπηξίωσεν. οὐκ⁷ οὖν ἀπεικότως δι' ἀπεχθείας γενέσθαι Ἀλεξάνδρῳ Καλλισθένην τίθεμαι ἐπὶ τῇ ἀκαίρῳ τε παρορησίᾳ καὶ ὑπερόγκῳ ἀβελτηρίᾳ. ἐφ' ὅτῳ τεκμαίρομαι μὴ χαλεπῶς πιστευθῆναι τοὺς κατειπόντας Καλλισθένους ὅτι μετέσχε τῆς ἐπιβουλῆς τῆς γενομένης Ἀλεξάνδρῳ ἐκ τῶν παίδων, τοὺς δὲ ὅτι καὶ ἐπῆρεν αὐτὸς εἰς τὸ ἐπιβουλεύσαι. ξυνέβη δὲ τὰ τῆς ἐπιβουλῆς ὧδε.

Ἐκ Φιλίππου ἦν ἥδη καθεστηκὸς τῶν ἐν τέλει Μα- **13**

κεδόνων τοὺς παῖδας ὅσοι ἐς ἡλικίαν ἐμειρακιοῦντο κα-
 ταλέγεσθαι ἐς θεραπείαν τοῦ βασιλέως, τὰ τε περὶ τὴν
 ἄλλην δίαιταν τοῦ σώματος διακονεῖσθαι βασιλεῖ καὶ κοι-
 μώμενον φυλάσσειν τούτοις ἐπετέτραπτο· καὶ ὁπότε ἐξε-
 λαύνοι βασιλεύς, τοὺς ἵππους παρὰ τῶν ἱπποκόμων δε-
 χόμενοι ἐκείνοι προσῆγον καὶ ἀνέβαλλον οὗτοι βασιλεῖ
 2 τοὺν Περσικὸν τρόπον καὶ τῆς ἐπὶ θήρᾳ φιλοτιμίας βασιλεῖ
 παῖς, φιλοσοφία δὲ ἐδόκει προσέχειν τὸν νοῦν καὶ Καλ-
 λισθένην θεραπεύειν ἐπὶ τῷδε. ὑπὲρ τούτου λόγος κατ-
 ἔχει ὅτι ἐν θήρᾳ προσφερομένου Ἀλεξάνδρου σὺν ἐφθῇ
 βαλὼν τὸν σὺν ὁ Ἑρμόλαος· καὶ ὁ μὲν σὺς πίπτει βλη-
 θεὶς, Ἀλέξανδρος δὲ τοῦ καιροῦ ὑστερήσας ἐχάλεπνε τῷ
 Ἑρμόλῳ καὶ κελεύει αὐτὸν πρὸς ὀργὴν πληγὰς λα-
 βεῖν ὁρώντων τῶν ἄλλων παίδων, καὶ τὸν ἵππον αὐτοῦ
 ἀφείλετο.

3 Τοῦτον τὸν Ἑρμόλαον ἀλγήσαντα τῇ ὕβρει φράσαι
 πρὸς Σώστρατον τὸν Ἀμύντου, ἡλικιώτην τε ἑαυτοῦ καὶ
 ἐραστὴν ὄντα, ὅτι οὐ βιωτόν οἱ ἐστὶ μὴ τιμωρησαμένῳ
 Ἀλέξανδρον τῆς ὕβρεως, καὶ τὸν Σώστρατον οὐ χαλεπῶς
 4 συμπεῖσαι μετασχεῖν τοῦ ἔργου, ἅτε ἐρῶντα. ὑπὸ τούτων
 δὲ ἀναπεισθῆναι Ἀντίπατρόν τε τὸν Ἀσκληπιοδώρου τοῦ
 Συρίας σατραπεύσαντος καὶ Ἐπιμένην τὸν Ἀρσέου καὶ
 Ἀντικλέα τὸν Θεοκρίτου καὶ Φιλώταν τὸν Κάρσιδος τοῦ
 Θρακός. ὥς οὖν περιῆκεν ἐς Ἀντίπατρον ἡ νυκτερινὴ
 φυλακή, ταύτῃ τῇ νυκτὶ ξυγκείμενον εἶναι ἀποκτεῖναι
 Ἀλέξανδρον, κοιμωμένῳ ἐπιπεσόντας.

5 Ἐνυμῆναι δὲ οἱ μὲν αὐτομάτως λέγουσιν ἔστε ἡμέ-
 ραν πίνειν Ἀλέξανδρον· Ἀριστόβουλος δὲ ᾧδε ἀνέγραψε.
 Σύραν γυναικὰ ἐφομαρτεῖν Ἀλεξάνδρῳ κάτοχον ἐκ τοῦ
 θεοῦ γιγνομένην· καὶ ταύτην τὸ μὲν πρῶτον γέλωτα
 εἶναι Ἀλεξάνδρῳ τε καὶ τοῖς ἄμφ' αὐτόν· ὥς δὲ τὰ πάντα

ἐν τῇ κατοχῇ ἀληθεύουσα ἐφαίνετο, οὐκέτι ἀμελεῖσθαι ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ἀλλ' εἶναι γὰρ τῇ Σύρᾳ πρόσοδον πρὸς τὸν βασιλέα καὶ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν, καὶ καθεύδοντι πολλάκις ἤδη ἐπιστῆναι. καὶ δὴ καὶ τότε ἀπαλλασσομένου 6 ἐκ τοῦ πότου κατεχομένην ἐκ τοῦ θείου ἐντυχεῖν, καὶ δεῖσθαι ἐπανελθόντα πίνειν ὅλην τὴν νύκτα· καὶ Ἀλέξανδρον θεῖόν τι εἶναι νομίσαντα ἐπανελθεῖν τε καὶ πίνειν, καὶ οὕτω τοῖς παισὶ διαπεσεῖν τὸ ἔργον.

Τῇ δὲ ὑστεραίᾳ Ἐπιμένης ὁ Ἀρσέου τῶν μετεχόντων 7 τῆς ἐπιβουλῆς φράζει τὴν προᾶξιν Χαρικλεῖ τῷ Μενάνδρου, ἐραστῇ ἑαυτοῦ γεγονότι· Χαρικλῆς δὲ φράζει Εὐρύλοχῳ τῷ ἀδελφῷ τοῦ Ἐπιμένους. καὶ ὁ Εὐρύλοχος ἐλθὼν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τὴν Ἀλεξάνδρου Πτολεμαίῳ τῷ Ἀάγου τῷ σωματοφύλακι καταλέγει ἅπαν τὸ προᾶγμα· ὁ δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἔφρασε. καὶ Ἀλέξανδρος ξυλλαβεῖν κελεύει ὧν τὰ ὀνόματα εἶπεν ὁ Εὐρύλοχος· καὶ οὗτοι στρεβλούμενοι σφῶν τε αὐτῶν κατεῖπον τὴν ἐπιβουλὴν καὶ τινὰς καὶ ἄλλους ὠνόμασαν.

Ἀριστόβουλος μὲν λέγει ὅτι καὶ Καλλισθένην ἐπᾶραι 14 σφᾶς ἔφασαν ἐς τὸ τόλμημα· καὶ Πτολεμαῖος ὡσαύτως λέγει. οἱ δὲ πολλοὶ οὐ ταύτῃ λέγουσιν, ἀλλὰ διὰ μῖσος γὰρ τὸ ἤδη ὄν πρὸς Καλλισθένην ἐξ Ἀλεξάνδρου καὶ ὅτι ὁ Ἑρμόλαος ἐς τὰ μάλιστα ἐπιτήδειος ἦν τῷ Καλλισθένει, οὐ χαλεπῶς πιστεῦσαι τὰ χείρῳ ὑπὲρ Καλλισθένους Ἀλέξανδρου. ἤδη δὲ τινες καὶ τάδε ἀνέγραψαν, τὸν Ἑρμό- 2 λαον προαχθέντα ἐς τοὺς Μακεδόνας ὁμολογεῖν τε ἐπιβουλευσαι — καὶ γὰρ οὐκ εἶναι ἔτι ἐλευθέρῳ ἀνδρὶ φέρειν τὴν ὕβριν τὴν Ἀλεξάνδρου — πάντα καταλέγοντα, τὴν τε Φιλώτα οὐκ ἔνδικον τελευτὴν καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Παρμενίωνος ἔτι ἐκνομωτέραν καὶ τῶν ἄλλων τῶν τότε ἀποθανόντων, καὶ τὴν Κλείτου ἐν μέθῃ ἀναίρεσιν, καὶ τὴν ἐσθῆτα τὴν Μηδικήν, καὶ τὴν προσκύνησιν τὴν

βουλευθεῖσαν καὶ οὐπω πεπαυμένην, καὶ πότους τε καὶ
 ὕπνους τοὺς Ἀλεξάνδρου· ταῦτα οὐ φέροντα ἔτι ἐλευ-
 θερῶσαι ἐθέλῃσαι ἑαυτὸν τε καὶ τοὺς ἄλλους Μακεδόνας.
 3 τοῦτον μὲν δὴ αὐτόν τε καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ ξυλληφθέντας
 καταλευσθῆναι πρὸς τῶν παρόντων. Καλλισθένην δὲ
 Ἀριστόβουλος μὲν λέγει δεδεμένον ἐν πέδαις ξυμπεριά-
 γεσθαι τῇ στρατιᾷ, ἔπειτα νόσῳ τελευτῆσαι, Πτολεμαῖος
 δὲ ὁ Λάγου στρεβλωθέντα καὶ κρεμασθέντα ἀποθανεῖν.
 οὕτως οὐδὲ οἱ πάννυ πῖστοι ἐς τὴν ἀφήγησιν καὶ ξυγγε-
 νόμενοι ἐν τῷ τότε Ἀλεξάνδρῳ ὑπὲρ τῶν γνωρίμων τε
 καὶ οὐ λαθόντων σφᾶς ὅπως διεπράχθη ξύμφωνα ἀνέ-
 4 γραψαν. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ὑπὲρ τούτων αὐτῶν ἄλλοι
 ἄλλως ἀφηγήσαντο· ἀλλ' ἐμοὶ ταῦτα ἀποχρῶντα ἔστω
 ἀναγεγραμμένα. ταῦτα μὲν δὴ οὐ πολλῷ ὕστερον πρα-
 χθέντα ἐγὼ ἐν τοῖσδε τοῖς ἀμφὶ Κλεῖτον ξυνενεχθεῖσιν
 Ἀλεξάνδρῳ ἀνέγραψα, τούτοις μᾶλλον τι οἰκεῖα ὑπολα-
 βὼν ἐς τὴν ἀφήγησιν.

15 Παρ' Ἀλέξανδρον δὲ ἦκεν αὐθις Σκυθῶν τῶν ἐκ τῆς
 Εὐρώπης πρεσβεία ξὺν τοῖς πρέσβεσιν οἷς αὐτὸς ἐς Σκύ-
 θας ἔστειλεν. ὁ μὲν δὴ τότε βασιλεὺς τῶν Σκυθῶν ὅτε
 οὗτοι ὑπ' Ἀλεξάνδρου ἐπέμποντο τετελευτηκῶς ἐτύχα-
 2 νεν· ἀδελφὸς δὲ ἐκείνου ἐβασίλευεν. ἦν δὲ ὁ νοῦς τῆς
 πρεσβείας ἐθέλειν ποιεῖν πᾶν τὸ ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπαγγελ-
 λόμενον Σκύθας· καὶ δῶρα ἔφερον Ἀλεξάνδρῳ παρὰ
 τοῦ βασιλέως τῶν Σκυθῶν ὅσα μέγιστα νομίζεται ἐν Σκύ-
 θαῖς· καὶ τὴν θυγατέρα ὅτι ἐθέλει Ἀλεξάνδρῳ δοῦναι
 γυναικα βεβαιότητος οὔνεκα τῆς πρὸς Ἀλέξανδρον φιλίας
 3 τε καὶ συμμαχίας. εἰ δὲ ἀπαξιοῖ τὴν Σκυθῶν βασιλίσσαν
 γῆμαι Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ τῶν γε σατραπῶν τῶν τῆς Σκυ-
 θικῆς χώρας καὶ ὅσοι ἄλλοι δυνάσται κατὰ τὴν γῆν τὴν
 Σκυθίδα, τούτων τὰς παῖδας ἐθέλειν δοῦναι τοῖς πιστο-
 τάτοις τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον· ἥξειν δὲ καὶ αὐτὸς ἔφα-

σκεν, εἰ κελεύοιτο, ὥς παρ' αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἀκοῦσαι ὅσα ἐπαγγέλλοι. ἀφίκετο δὲ ἐν τούτῳ παρ' Ἀλέξανδρον ⁴ καὶ Φαρασμάνης ὁ Χωρασμίων βασιλεὺς ξὺν ἱππεῦσι χιλίοις καὶ πεντακοσίοις. ἔφασκε δὲ ὁ Φαρασμάνης ὁμορος οἰκεῖν τῷ τε Κόλχων γένει καὶ ταῖς γυναιξὶ ταῖς Ἀμαξόσι, καὶ εἰ ἐθέλοι Ἀλέξανδρος, ἐπὶ Κόλχους τε καὶ Ἀμαξόνας ἐλάσας καταστρέψασθαι τὰ ἐπὶ τὸν πόντον τὸν Εὐξείνιον ταύτῃ καθήκοντα γένη, ὁδῶν τε ἡγεμῶν ἔσεσθαι ἐπηγγέλλετο καὶ τὰ ἐπιτήδεια τῇ στρατιᾷ παρασκευάσειν.

Τοῖς τε οὖν παρὰ τῶν Σκυθῶν ἤκουσι φιλάνθρωπα ⁵ ἀποκρίνεται Ἀλέξανδρος καὶ ἐς τὸν τότε καιρὸν ξύμφορα, γάμου δὲ οὐδὲν δεῖσθαι Σκυθικοῦ, καὶ Φαρασμάνην ἐπαινέσας τε καὶ φιλίαν καὶ ξυμμαχίαν πρὸς αὐτὸν ξυνθέμενος αὐτῷ μὲν τότε οὐκ ἔφη ἐν καιρῷ εἶναι ἐλαυνεῖν ἐπὶ τὸν Πόντον· Ἀρταβάζω δὲ τῷ Πέρσῃ, ὅτῳ τὰ Βακτρίων ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπετέτραπτο, καὶ ὅσοι ἄλλοι πρόσχωροι τούτῳ σατράπαι ξυστήσας Φαρασμάνην ἀποπέμπει ἐς τὰ ἥδη τὰ αὐτοῦ. αὐτῷ δὲ τὰ Ἰνδῶν ἔφη ἐν τῷ τότε μέλειν. τούτους γὰρ καταστρεφάμενος πᾶσαν ἂν ⁶ ἤδη ἔχειν τὴν Ἀσίαν· ἐχομένης δὲ τῆς Ἀσίας ἐπανιέναι ἐς τὴν Ἑλλάδα· ἐκεῖθεν δὲ ἐφ' Ἑλλησπόντου τε καὶ τῆς Προποντίδος ξὺν τῇ δυνάμει πάσῃ τῇ τε ναυτικῇ καὶ τῇ περὶ τὴν ἐλάσειν εἶσω τοῦ Πόντου· καὶ ἐς τὸ τότε ἡξίου ἀποθέσθαι Φαρασμάνην ὅσα ἐν τῷ παραντίκῃ ἐπηγγέλλετο.

Αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν Ὠξόν τε ποταμὸν ἦει αὐθις καὶ ἐς ⁷ τὴν Σογδιανὴν προχωρεῖν ἐγνώκει, ὅτι πολλοὺς τῶν Σογδιανῶν ἐς τὰ ἐρύματα ξυμπεφευγέναι ἡγγέλλετο οὐδὲ ἐθέλειν κατακούειν τοῦ σατράπου ὅστις αὐτοῖς ἐξ Ἀλεξάνδρου ἐπετέτακτο. στρατοπεδεύοντος δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ὠξῷ οὐ μακρὰν τῆς σκηνῆς τῆς αὐτοῦ Ἀλε-

ξάνδρου πηγὴ ὕδατος καὶ ἄλλη ἐλαίου πηγὴ πλησίον
 8 αὐτῆς ἀνέσχε. καὶ Πτολεμαῖω τῷ Λάγου τῷ σωματοφύ-
 λακι ἐπειδὴ ἐσηγγέλθη τὸ τέρας, Πτολεμαῖος Ἀλεξάνδρῳ
 ἔφρασεν. Ἀλέξανδρος δὲ ἔθυσεν ἐπὶ τῷ φάσματι ὅσα οἱ
 μάντεις ἐξηγοῦντο. Ἀρίστανδρος δὲ πόνων εἶναι σημεῖον
 τοῦ ἐλαίου τὴν πηγὴν ἔφρασκεν· ἀλλὰ καὶ νίκην ἐπὶ τοῖς
 πόνοις σημαίνειν.

16 Διαβὰς οὖν ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς ἐς τὴν Σογδια-
 νήν, Πολυσπέρχοντα δὲ καὶ Ἀτταλον καὶ Γοργίαν καὶ Με-
 λέαγρον αὐτοῦ ἐν Βάκτροις ὑπολιπόμενος τούτοις μὲν
 παρήγγειλε τὴν τε χώραν ἐν φυλακῇ ἔχειν, ὥς μή τι νεω-
 τερίσῳσιν οἱ ταύτῃ βάρβαροι, καὶ τοὺς ἤδη ἀφεσθηκότας
 2 αὐτῶν ἐξαιρεῖν· αὐτὸς δὲ ἐς πέντε μέρη διελὼν τὴν ἅμα
 οἱ στρατιὰν τῶν μὲν Ἡφαιστίωνα ἄρχειν ἔταξε, τῶν δὲ
 Πτολεμαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύλακα· τοῖς τρίτοις
 δὲ Περδίκκην ἐπέταξε· τῆς δὲ τετάρτης τάξεως Κοῖνος
 καὶ Ἀρτάβαξος ἡγοῦντο αὐτῷ· τὴν δὲ πέμπτην μοῖραν
 ἀναλαβὼν αὐτὸς ἐπήει τὴν χώραν ὥς ἐπὶ Μαράκανδα.
 3 καὶ οἱ ἄλλοι ὥς ἐκάστοις προῦχώρει ἐπήεσαν, τοὺς μὲν
 τινὰς τῶν ἐς τὰ ἐρύματα ξυμπεφευγόντων βίᾳ ἐξαιροῦν-
 τες, τοὺς δὲ καὶ ὁμολογίᾳ προσχωροῦντάς σφισιν ἀνα-
 λαμβάνοντες. ὥς δὲ ξύμπασα αὐτῷ ἡ δύναμις, ἐπελθοῦσα
 τῶν Σογδιανῶν τῆς χώρας τὴν πολλήν, ἐς Μαράκανδα
 ἀφίκετο, Ἡφαιστίωνα μὲν ἐκπέμπει τὰς ἐν τῇ Σογδιανῇ
 πόλεις συνοικίζειν, Κοῖνον δὲ καὶ Ἀρτάβαξον ὥς ἐς Σκύ-
 θας, ὅτι ἐς Σκύθας καταπεφευγένοι Σπιταμένης αὐτῷ
 ἐσηγγέλλετο, αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ λοιπῇ στρατιᾷ ἐπιὼν τῆς
 Σογδιανῆς ὅσα ἔτι πρὸς τῶν ἀφεσθηκότων κατείχετο
 ταῦτα οὐ χαλεπῶς ἐξήρει.

4 Ἐν τούτοις δὲ Ἀλεξάνδρου ὄντος Σπιταμένης τε καὶ
 σὺν αὐτῷ τῶν Σογδιανῶν τινες φυγάδων ἐς τῶν Σκυ-
 θῶν τῶν Μασσαγετῶν καλουρένων τὴν χώραν ξυμπε-

φευγότες ξυναγαρόντες τῶν Μασσαγετῶν ἱππέας ἑξακο-
 σίους ἀφίκοντο πρὸς τι φρούριον τῶν κατὰ τὴν Βακτρια-
 νήν. καὶ τῷ τε φρουράρχῳ οὐδὲν πολέμιον προσδεχομένῳ 5
 ἐπιπεσόντες καὶ τοῖς ξὺν τούτῳ τὴν φυλακὴν ἔχουσι τοὺς
 μὲν στρατιώτας διέφθειραν, τὸν φρουράρχον δὲ ἐλόντες
 ἐν φυλακῇ εἶχον. θαρρήσαντες δὲ ἐπὶ τοῦ φρουρίου τῇ
 καταλήψει ὀλίγαις ἡμέραις ὕστερον Ζαριάσποις πελάσαν-
 τες τῇ μὲν πόλει προσβαλεῖν ἀπέγνωσαν, λείαν δὲ πολλὴν
 περιβαλλόμενοι ἤλαννον.

Ἦσαν δὲ ἐν τοῖς Ζαριάσποις νόσῳ ὑπολελειμμένοι 6
 τῶν ἐταίρων ἱππέων οὐ πολλοὶ καὶ ξὺν τούτοις Πείθων
 τε ὁ Σωσικλέους, ἐπὶ τῆς βασιλικῆς θεραπείας τῆς ἐν Ζα-
 ριάσποις τεταγμένος, καὶ Ἀριστόνικος ὁ κιθαρωδός. καὶ
 οὗτοι αἰσθόμενοι τῶν Σκυθῶν τὴν καταδρομὴν (ἤδη γὰρ
 ἐκ τῆς νόσου ἀναρρωσθέντες ὅπλα τε ἔφερον καὶ τῶν ἱπ-
 πων ἐπέβαινον) ξυναγαρόντες τοὺς τε μισθοφόρους ἱπ-
 πέας ἐς ὀρδοήκοντα, οἱ ἐπὶ φυλακῇ τῶν Ζαριάσπων ὑπο-
 λελειμμένοι ἦσαν, καὶ τῶν παίδων τινὰς τῶν βασιλικῶν
 ἐκβοηθοῦσιν ἐπὶ τοὺς Μασσαγέτας. καὶ τῇ μὲν πρώτῃ 7
 προσβολῇ οὐδὲν ὑποτοπήσασι τοῖς Σκύθαις ἐπιπεσόντες
 τὴν τε λείαν ξύμπασαν ἀφείλοντο αὐτοὺς καὶ τῶν ἀγόν-
 των τὴν λείαν οὐκ ὀλίγους ἀπέκτειναν. ἐπανιόντες δὲ
 αὐτοὶ ἀτάκτως, ἅτε οὐδενὸς ἐξηγουμένου, ἐνεδρευθέντες
 πρὸς Σπιταμένους καὶ τῶν Σκυθῶν τῶν μὲν ἐταίρων
 ἀποβάλλουσιν ἐπτά, τῶν δὲ μισθοφόρων ἱππέων ἐξήκον-
 τα· καὶ Ἀριστόνικος ὁ κιθαρωδὸς αὐτοῦ ἀποθνήσκει, οὐ
 κατὰ κιθαρωδὸν ἀνὴρ ἀγαθὸς γενόμενος. Πείθων δὲ
 τρωθεὶς ζῶν λαμβάνεται πρὸς τῶν Σκυθῶν.

Καὶ ταῦτα ὡς Κρατέρῳ ἐξηγγέλθη, σπουδῇ ἐπὶ τοὺς 17
 Μασσαγέτας ἤλαννεν. οἱ δὲ ὡς ἐπύθοντο πλησίον ἐπ-
 ελαύνοντά σφισι Κράτερον, ἔφευγον ἀνὰ κράτος ὡς ἐς
 τὴν ἐρήμην. καὶ Κράτερος ἐχόμενος αὐτῶν αὐτοῖς τε ἐκεί-

νοις περιπίπτει οὐ πόρρω τῆς ἐρήμου καὶ ἄλλοις ἵππεῦσι
 2 Μασσαγετῶν ὑπὲρ τοὺς χιλίους. καὶ μάχη γίνεται τῶν τε
 Μακεδόνων καὶ τῶν Σκυθῶν καρτερά· καὶ ἐνίκων οἱ
 Μακεδόνες. τῶν δὲ Σκυθῶν ἀπέθανον μὲν ἑκατὸν καὶ
 πεντήκοντα ἵππεις· οἱ δὲ ἄλλοι οὐ χαλεπῶς ἐς τὴν ἐρή-
 μην διεσώθησαν, ὅτι ἄπορον ἦν προσωτέρω τοῖς Μακε-
 δόσι διώκειν.

3 Καὶ ἐν τούτῳ Ἀλέξανδρος Ἀρτάβαζον μὲν τῆς σα-
 τραπείας τῆς Βακτριῶν ἀπαλλάττει δεηθέντα διὰ γῆρας,
 Ἀμύνταν δὲ τὸν Νικολάου σατράπην ἀντ' αὐτοῦ καθ-
 ἴστησι. Κοῖνον δὲ ἀπολείπει αὐτοῦ τὴν τε αὐτοῦ τάξιν
 καὶ τὴν Μελεάγρου ἔχοντα καὶ τῶν ἐταίρων ἵππέων ἐς
 τετρακοσίους καὶ τοὺς ἵππακοντιστὰς πάντας καὶ τῶν
 Βακτριῶν τε καὶ Σογδιανῶν καὶ ὅσοι ἄλλοι μετὰ Ἀμύν-
 του ἐτάχθησαν, προστάξας ἅπασιν ἀκούειν Κοῖνου καὶ
 διαχειμᾶζειν αὐτοῦ ἐν τῇ Σογδιανῇ, τῆς τε χώρας ἕνεκα
 τῆς φυλακῆς καὶ εἰ πῃ ἄρα Σπιταμένην περιφερόμενον
 κατὰ τὸν χειμῶνα ἐνεδρεύσαντας ξυλλαβεῖν.

4 Σπιταμένης δὲ καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν ὥς φρουραῖς τε
 πάντα κατελημμένα ἐώρων ἐκ τῶν Μακεδόνων καὶ σφι-
 σιν ἄπορα πάντα τὰ τῆς φυγῆς ἐγίνετο, ὥς ἐπὶ Κοῖνόν
 τε καὶ τὴν ξὺν τούτῳ στρατιὰν ἐτράποντο, ὥς ταύτῃ
 μᾶλλον τι ἀξιόμαχοι ἐδόμενοι. ἀφικόμενοι δὲ ἐς Βαράς,
 χωρίον τῆς Σογδιανῆς ὀχυρόν, ἐν μεθορίῳ τῆς τε Σογ-
 διανῶν γῆς καὶ τῆς Μασσαγετῶν Σκυθῶν ὤκισμένον,
 ἀναπειθουσιν οὐ χαλεπῶς τῶν Σκυθῶν ἵππείας ἐς τρισχι-
 5 λίους συνεμβάλλειν σφίσιν ἐς τὴν Σογδιανήν. οἱ δὲ Σκύ-
 θαι οὗτοι ἀπορία τε πολλῇ ἔχονται καὶ ἅμα ὅτι οὔτε πό-
 λεις εἰσὶν αὐτοῖς οὔτε ἐδραῖοι οἰκοῦσιν, ὥς δειμαίνειν ἂν
 περὶ τῶν φιλτάτων, οὐ χαλεποὶ ἀναπεισθῆναί εἰσιν ἐς
 ἄλλον καὶ ἄλλον πόλεμον. ὥς δὲ Κοῖνός τε καὶ οἱ ἄμφ'
 αὐτὸν ἔμαθον προσιόντας τοὺς ξὺν Σπιταμένει ἵππείας,

ἀπῆντων καὶ αὐτοὶ μετὰ τῆς στρατιᾶς· καὶ γίγνεται αὐ- 6
 τῶν μάχη καρτερά· καὶ νικῶσιν οἱ Μακεδόνες, ὥστε τῶν
 μὲν βαρβάρων ἱππέων ὑπὲρ τοὺς ὀκτακοσίους πεσεῖν ἐν
 τῇ μάχῃ, τῶν δὲ ξὺν Κοίνῳ ἱππέας μὲν ἐς εἴκοσι καὶ
 πέντε, πεζοὺς δὲ δώδεκα. οἳ τε οὖν Σογδιανοὶ οἳ ἔτι ὑπο-
 λειπόμενοι ξὺν Σπιταμένει καὶ τῶν Βακτρίων οἳ πολλοὶ
 ἀπολείπουσιν ἐν τῇ φυγῇ Σπιταμένην καὶ ἀφικόμενοι
 παρὰ Κοῖνον παρέδωκαν σφᾶς αὐτοὺς Κοίνῳ, οἳ τε Μασ- 7
 σαγέται οἱ Σκύθαι κακῶς πεπραγότες τὰ μὲν σκευοφόρα
 τῶν ξυμπαταξαμένων σφίσι Βακτρίων τε καὶ Σογδια-
 νῶν διήρπασαν, αὐτοὶ δὲ ξὺν Σπιταμένει ἐς τὴν ἔρημον
 ἔφευγον. ὥς δὲ ἐξηγγέλλετο αὐτοῖς Ἀλέξανδρος ἐν ὁρμῇ
 ᾧ ἐπὶ τὴν ἔρημον ἐλαύνειν ἀποτεμόντες τοῦ Σπιταμέ-
 νους τὴν κεφαλὴν παρὰ Ἀλέξανδρον πέμπουσιν, ὥς ἀπο-
 στρέφοντες ἀπὸ σφῶν αὐτὸν τούτῳ τῷ ἔργῳ.

Καὶ ἐν τούτῳ Κοῖνός τε ἐς Ναύτακα παρ' Ἀλέξαν- 18
 δρον ἐπανέρχεται καὶ οἱ ἀμφὶ Κράτερόν τε καὶ Φρατα-
 φέρην τὸν τῶν Παρθυαίων σατράπην καὶ Στασάνωρ ὁ
 Ἀρείων, πεπραγμένων σφίσι πάντων ὅσα ἐξ Ἀλεξάνδρου
 ἐτέτακτο. Ἀλέξανδρος δέ, περὶ Ναύτακα ἀναπαύων τὴν 2
 στρατιὰν ὅτι περ ἀκμαῖον τοῦ χειμῶνος ἦν, Φραταφέρ-
 ῃν μὲν ἀποστέλλει ἐς Μάρδους καὶ Ταπούρους, Αὐτο-
 φραδάτην ἐπανάξοντα τὸν σατράπην, ὅτι πολλάκις ἤδη
 μετὰπεμπος ἐξ Ἀλεξάνδρου γιγνόμενος οὐχ ὑπήκουε
 καλοῦντι. Στασάνωρα δὲ ἐς Δράγγας σατράπην ἐπέμ- 3
 πει, ἐς Μήδους δὲ Ἀτροπάτην ἐπὶ σατραπείᾳ καὶ τοῦτον
 τῇ Μήδων, ὅτι Ὁξοδάτης ἐθελοκακεῖν αὐτῷ ἐφαίνετο.
 Σταμένην δὲ ἐπὶ Βαβυλῶνος στέλλει, ὅτι Μαζαῖος ὁ
 Βαβυλώνιος ὑπαρχος τετελευτηκέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο.
 Σώπολιν δὲ καὶ Ἐπόκιλλον καὶ Μενίδαν ἐς Μακεδονίαν
 ἐκπέμπει, τὴν στρατιὰν τὴν ἐκ Μακεδουίας αὐτῷ ἀνά-
 ξοντας.

4 Ἄμα δὲ τῷ ἥρι ὑποφαίνονται προὔχῳρει ὥς ἐπὶ τὴν
ἐν τῇ Σογδιανῇ πέτραν, ἐς ἣν πολλοὺς μὲν τῶν Σογδια-
νῶν συμπεφευγέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο· καὶ ἡ Ὀξυάρτου
δὲ γυνὴ τοῦ Βακτρίου καὶ αἱ παῖδες αἱ Ὀξυάρτου ἐς τὴν
πέτραν ταύτην συμπεφευγέναι ἐλέγοντο, Ὀξυάρτου αὐ-
τὰς ὥς ἐς ἀνάλωτον δῆθεν τὸ χωρίον ἐκείνο ὑπεκθεμέ-
νου, ὅτι καὶ αὐτὸς ἀφειστήκει ἀπ' Ἀλεξάνδρου. ταύτης
γὰρ ἐξαιρεθείσης οὐκέτι οὐδὲν ὑπολειφθήσεσθαι ἐδόκει
5 τῶν Σογδιανῶν τοῖς νεωτερίζειν ἐθέλουσιν. ὥς δὲ ἐπέ-
λασαν τῇ πέτρᾳ καταλαμβάνει πάντῃ ἀπότομον ἐς τὴν
προσβολήν, σιτία τε ξυγκεκομισμένους τοὺς βαρβάρους
ὥς ἐς χρόνιον πολιορκίαν· καὶ χιῶν πολλὴ ἐπιπεσοῦσα
τὴν τε πρόσβασιν ἀπορωτέραν ἐποίει τοῖς Μακεδόσι καὶ
ἅμα ἐν ἀφθονίᾳ ὕδατος τοὺς βαρβάρους διῆγεν. ἀλλὰ
6 καὶ ὥς προσβάλλειν ἐδόκει τῷ χωρίῳ. καὶ γὰρ τι καὶ
ὑπέρογκον ὑπὸ τῶν βαρβάρων λεχθὲν ἐς φιλοτιμίαν ξὺν
ὀργῇ ἐμβεβλήκει Ἀλέξανδρον. προκληθέντες γὰρ ἐς ξύμ-
βασιν καὶ προτεινομένου σφίσιν ὅτι σώοις ὑπάρξει ἐπὶ
τὰ σφέτερα ἀπαλλαγῆναι παραδοῦσι τὸ χωρίον, οἱ δὲ σὺν
γέλῳτι βαρβαρίζοντες πτηνοὺς ἐκέλευον ζητεῖν στρατιώ-
τας Ἀλέξανδρον, οἵτινες αὐτῷ ἐξαιρήσουσι τὸ ὄρος, ὥς
τῶν γε ἄλλων ἀνθρώπων οὐδεμίαν ὥραν σφίσιν οὔσαν.
7 ἔνθα δὴ ἐκήρυξεν Ἀλέξανδρος τῷ μὲν πρώτῳ ἀναβάντι
δώδεκα τάλαντα εἶναι τὸ γέρας, δευτέρῳ δὲ ἐπὶ τούτῳ
τὰ δεύτερα καὶ τρίτῳ τὰ ἐφεξῆς, ὥς τελευταῖον εἶναι τῷ
τελευταίῳ ἀνελθόντι τριακοσίους Δαρεικοὺς τὸ γέρας.
καὶ τοῦτο τὸ κήρυγμα παρῶξυνεν ἔτι μᾶλλον καὶ ἄλλως
τοὺς Μακεδόνας ὠρμημένους.

19 Ξυνταξάμενοι δὴ ὅσοι πετροβατεῖν ἐν ταῖς πολιορ-
κίαις αὐτῶν μεμελετήκησαν, ἐς τριακοσίους τὸν ἀριθμόν,
καὶ πασσάλους μικροὺς σιδηροῦς, οἷς αἱ σκηναὶ καταπε-
πήγесαν αὐτοῖς, παρασκευάσαντες, τοῦ καταπηγνύναι

αὐτοὺς ἔς τε τὴν χιόνα ὅπου πεπηγυῖα φανείη καὶ εἴ ποὺ
 τι τῆς χώρας ἔρημον χιόνος ὑποφαίνοιτο, καὶ τούτους
 καλωδίοις ἐκ λίνου ἰσχυροῖς ἐκδήσαντες τῆς νυκτὸς προὐ-
 χώρουν κατὰ τὸ ἀποτομώτατόν τε τῆς πέτρας καὶ ταύτη
 ἀφυλακτότατον. καὶ τούτους τοὺς πασάλους καταπη- 2
 γνύντες τοὺς μὲν εἰς τὴν γῆν, ὅπου διεφαίνετο, τοὺς δὲ
 καὶ τῆς χιόνος ἔς τὰ μάλιστα οὐ θρυφθησόμενα, ἀνεῖλ-
 κον σφᾶς αὐτοὺς ἄλλοι ἄλλη τῆς πέτρας. καὶ τούτων ἔς
 τριάκοντα μὲν ἐν τῇ ἀναβάσει διεφθάρησαν, ὥστε οὐδὲ
 τὰ σώματα αὐτῶν ἔς ταφὴν εὐρέθη, ἐμπεσόντα ἄλλη καὶ
 ἄλλη τῆς χιόνος. οἱ δὲ λοιποὶ ἀναβάντες ὑπὸ τὴν ἕω καὶ 3
 τὸ ἄκρον τοῦ ὄρους καταλαβόντες σινδόνας κατέσειον ὡς
 ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τῶν Μακεδόνων, οὕτως αὐτοῖς ἔξ
 Ἀλεξάνδρου παρηγγελμένον. πέμψας δὲ κήρυκα ἐμβοῇ-
 σαι ἐκέλευσε τοῖς προφυλάσσουσι τῶν βαρβάρων μὴ δια-
 τρίβειν ἔτι, ἀλλὰ παραδιδόναι σφᾶς· ἐξευρῆσθαι γὰρ δὴ
 τοὺς πτηνοὺς ἀνθρώπους καὶ ἔχεσθαι ὑπ' αὐτῶν τοῦ
 ὄρους τὰ ἄκρα· καὶ ἅμα ἐδείκνυνεν τοὺς ὑπὲρ τῆς κορυ-
 φῆς στρατιώτας.

Οἱ δὲ βάρβαροι ἐκπλαγέντες τῷ παραλόγῳ τῆς ὀψεως 4
 καὶ πλείονάς τε ὑποτοπήσαντες εἶναι τοὺς κατέχοντας τὰ
 ἄκρα καὶ ἀκριβῶς ὠπλισμένους ἐνέδοσαν σφᾶς αὐτούς·
 οὕτω πρὸς τὴν ὄψιν τῶν ὀλίγων ἐκείνων Μακεδόνων φο-
 βεροὶ ἐγένοντο. ἔνθα δὴ ἄλλων τε πολλῶν γυναιῖκες καὶ
 παῖδες ἐλήφθησαν καὶ ἡ γυνὴ ἡ Ὀξυάρτου καὶ οἱ παῖδες.
 καὶ ἦν γὰρ Ὀξυάρτη παῖς παρθένος ἐν ὥρᾳ γάμου, Ῥω- 5
 ξάνη ὀνόματι, ἣν δὴ καλλίστην τῶν Ἀσιανῶν γυναικῶν
 λέγουσιν ὀφθῆναι οἱ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες μετὰ
 γε τὴν Δαρείου γυναιῖκα. καὶ ταύτην ἰδόντα Ἀλέξανδρον
 ἔς ἔρωτα ἐλθεῖν αὐτῆς· ἐρασθέντα δὲ οὐκ ἐθελῆσαι ὑβρί-
 σαι καθάπερ αἰχμάλωτον, ἀλλὰ γῆμαι γὰρ οὐκ ἀπαξιῶ-
 σαι. καὶ τοῦτο ἐγὼ Ἀλεξάνδρου τὸ ἔργον ἐπαινῶ μᾶλλον 6

τι ἢ μέμφομαι. καίτοι τῆς γε Δαρείου γυναικός, ἢ καλίστη δὴ ἐλέγετο τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυναικῶν, ἢ οὐκ ἦλθεν ἐς ἐπιθυμίαν ἢ καρτερός αὐτὸς αὐτοῦ ἐγένετο, νέος τε ὦν καὶ τὰ μάλιστα ἐν ἀκμῇ τῆς εὐτυχίας, ὁπότε ὑβρίζουσιν οἱ ἄνθρωποι· ὁ δὲ κατηδέσθη τε καὶ ἐφείσατο, σωφροσύνη τε πολλῇ διαχρώμενος καὶ δόξης ἅμα ἀγαθῆς οὐκ ἀτόπῳ ἐφέσει.

20 Καὶ τοίνυν καὶ λόγος κατέχει ὀλίγον μετὰ τὴν μάχην ἢ πρὸς Ἰσσοῦ Δαρεῖον τε καὶ Ἀλεξάνδρῳ συνέβη ἀποδράντα ἐλθεῖν παρὰ Δαρεῖον τὸν εὐνοῦχον τὸν φύλακα αὐτῷ τῆς γυναικός. καὶ τοῦτον ὥς εἶδε Δαρεῖος, πρῶτα μὲν πυθέσθαι εἰ ζῶσιν αὐτῷ οἱ παῖδες καὶ ἡ γυνή τε καὶ ἡ 2 μήτηρ. ὥς δὲ ζώσας τε ἐπύθετο καὶ βασιλίσσαι ὅτι καλοῦνται καὶ ἡ θεραπεία ὅτι ἀμφ' αὐτάς ἐστιν ἥντινα καὶ ἐπὶ Δαρείου ἐθεραπεύοντο, ἐπὶ τῷδε αὖ πυθέσθαι εἰ σωφρονεῖ αὐτῷ ἡ γυνή ἐτι. ὥς δὲ σωφρονοῦσαν ἐπύθετο, αὐτῆς ἐρέσθαι μὴ τι βίαιον ἐξ Ἀλεξάνδρου αὐτῇ ἐς ὕβριν ξυνέβη· καὶ τὸν εὐνοῦχον ἐπομόσαντα φάναι ὅτι, ὦ βασιλεῦ, οὕτω τοι ὥς ἀπέλιπες ἔχει ἡ σὴ γυνή, καὶ Ἀλέξαν- 3 δρος ἀνδρῶν ἄριστός τέ ἐστι καὶ σωφρονέστατος. ἐπὶ τοῖσδε ἀνατεῖναι Δαρεῖον ἐς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας καὶ εὐξασθαι ὧδε. ἀλλ' ὦ Ζεῦ βασιλεῦ, ὅτῳ ἐπιτέτραπται νέμειν τὰ βασιλέων πράγματα ἐν ἀνθρώποις, σὺ νῦν μάλιστα μὲν ἐμοὶ φύλαξον Περσῶν τε καὶ Μήδων τὴν ἀρχήν, ὥσπερ οὖν καὶ ἔδωκας· εἰ δὲ δὴ ἐγὼ οὐκέτι σοι βασιλεὺς τῆς Ἀσίας, σὺ δὲ μηδενὶ ἄλλῳ ὅτι μὴ Ἀλεξάνδρῳ παραδοῦναι τὸ ἐμὸν κράτος. οὕτως οὐδὲ πρὸς τῶν πολέ- μίων ἄρα ἀμελεῖται ὅσα σῶφρονα ἔργα.

4 Ὁξυάρτης δὲ ἀκούσας τοὺς παῖδας ἐχομένους, ἀκούσας δὲ καὶ ὑπὲρ Ῥωξάνης τῆς θυγατρὸς ὅτι μέλει αὐτῆς Ἀλεξάνδρῳ, θαρσύνειν ἀφίκετο παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ ἦν ἐν τιμῇ παρ' αὐτῷ, ἥπερ εἰκὸς ἐπὶ ξυντυχίᾳ τοιαύτῃ.

Ἀλέξανδρος δέ, ὡς τὰ ἐν Σογδιανοῖς αὐτῷ διεπέ- **21**
 πρακτο, ἐχομένης ἤδη καὶ τῆς πέτρας ἐς Παραιτάκας
 προῦχώρει, ὅτι καὶ ἐν Παραιτάκαις χωρίον τι ὀχυρόν,
 ἄλλην πέτραν, κατέχειν ἐλέγοντο πολλοὶ τῶν βαρβάρων.
 ἐκαλεῖτο δὲ αὕτη Χοριήνου ἡ πέτρα· καὶ ἐς αὐτὴν αὐτὸς
 τε ὁ Χοριήνης συμπεφεύγει καὶ ἄλλοι τῶν ὑπάρχων οὐκ
 ὀλίγοι. ἦν δὲ τὸ μὲν ὕψος τῆς πέτρας ἐς σταδίους εἴκοσι, **2**
 κύκλος δὲ ἐς ἐξήκοντα· αὕτη δὲ ἀπότομος πάντοθεν,
 ἄνodos δὲ ἐς αὐτὴν μία καὶ αὕτη στενὴ τε καὶ οὐκ εὐπο-
 ρος, οἷα δὴ παρὰ τὴν φύσιν τοῦ χωρίου πεποιημένη, ὡς
 χαλεπὴν εἶναι καὶ μηδενὸς εἰργοντος καὶ καθ' ἓνα ἀνελ-
 θεῖν. φάραγξ δὲ κύκλῳ περιείργει τὴν πέτραν βαθεῖα,
 ὥστε ὅστις προσάξειν στρατιὰν τῇ πέτρᾳ ἔμελλε, πολὺ
 πρόσθεν αὐτῷ τὴν φάραγγα εἶναι χωστέον, ὡς ἐξ ὀμαλοῦ
 ὁρμαῖσθαι προσάγοντα ἐς προσβολὴν τὸν στρατόν.

Ἀλλὰ καὶ ὡς Ἀλέξανδρος ἤπτετο τοῦ ἔργου· οὕτω **3**
 πάντα ᾤετο χρῆναι βατά τε αὐτῷ καὶ ἐξαιρετέα εἶναι, ἐς
 τοσόνδε τόλμης τε καὶ εὐτυχίας προῦκεχωρήκει. τέμνων
 δὴ τὰς ἐλάτας (πολλὰ γὰρ καὶ ὑπερύψηλοι ἐλάται ἦσαν
 ἐν κύκλῳ τοῦ ὄρους) κλίμακας ἐκ τούτων ἐποίει, ὡς κάθ-
 οδον εἶναι ἐς τὴν φάραγγα τῇ στρατιᾷ· οὐ γὰρ ἦν ἄλλως
 κατελθεῖν ἐς αὐτήν. καὶ τὰς μὲν ἡμέρας αὐτὸς Ἀλέξαν- **4**
 δρος ἐφειστήκει τῷ ἔργῳ, τὸ ἥμισυ τοῦ στρατοῦ ἔχων
 ἐργαζόμενον· τὰς δὲ νύκτας ἐν μέρει οἱ σωματοφύλακες
 αὐτῷ εἰργάζοντο Περγίικας τε καὶ Λεοννάτος καὶ Πτο-
 λεμαῖος ὁ Λάγου τῷ λοιπῷ μέρει τῆς στρατιᾶς, τριχῇ δια-
 νεμεμημένῳ ὅπερ αὐτῷ ἐς τὴν νύκτα ἐπετέτακτο. ἦνυ-
 τον δὲ τῆς ἡμέρας οὐ πλέον ἥπερ εἴκοσι πήχεις καὶ τῆς
 νυκτὸς ὀλίγον ἀποδέον, καίτοι συμπάσης τῆς στρατιᾶς
 ἐργαζομένης· οὕτω τό τε χωρίον ἄπορον ἦν καὶ τὸ ἔργον
 ἐν αὐτῷ χαλεπόν. κατιόντες δὲ ἐς τὴν φάραγγα πασσά- **5**
 λους κατεπήγνυνον ἐς τὸ ὀξύτατον τῆς φάραγγος, διέχον-

τας ἀλλήλων ὅσον ξύμμετρον πρὸς ἰσχύν τε καὶ ξυνοχὴν τῶν ἐπιβαλλομένων. ἐπέβαλλον δὲ πλέγματα ἐκ λύγων εἰς γεφύρας μάλιστα ἰδεάν, καὶ ταῦτα ξυνδοῦντες χοῦν ἄνωθεν ἐπεφόρουν, ὥς ἐξ ὀμαλοῦ γίγνεσθαι τῇ στρατιᾷ τὴν πρόσοδον τὴν πρὸς τὴν πέτραν.

- 6 Οἱ δὲ βάρβαροι τὰ μὲν πρῶτα κατεφρόνουν ὥς ἀπόρου πάντη τοῦ ἐργηρήματος· ὥς δὲ τοξεύματα ἤδη εἰς τὴν πέτραν ἐξικνοῦντο καὶ αὐτοὶ ἀδύνατοι ἦσαν ἄνωθεν ἐξείργειν τοὺς Μακεδόνας (ἐπεποίητο γὰρ αὐτοῖς προκαλύμματα πρὸς τὰ βέλη, ὥς ὑπ' αὐτοῖς ἀβλαβῶς ἐργάζεσθαι) ἐκπλαγεῖς ὁ Χοριήνης πρὸς τὰ γιγνόμενα κήρυκα πέμπει πρὸς Ἀλέξανδρον, δεόμενος Ὁξυάρτην οἱ ἀνα-
7 πέμψαι· καὶ πέμπει Ὁξυάρτην Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ ἀφικόμενος πείθει Χοριήνην ἐπιτρέψαι Ἀλεξάνδρῳ αὐτόν τε καὶ τὸ χωρίον. βία μὲν γὰρ οὐδὲν ὅ τι οὐχ ἄλωτὸν εἶναι Ἀλεξάνδρῳ καὶ τῇ στρατιᾷ τῇ ἐκείνου· ἐς πίστιν δὲ ἐλθόντος καὶ φιλίαν, τὴν πίστιν τε καὶ δικαιοσύνην μεγα-
8 λωστὶ ἐπῆναι τοῦ βασιλέως, τὰ τ' ἄλλα καὶ τὸ αὐτοῦ ἐν πρῶτοις ἐς βεβαίωσιν τοῦ λόγου προφέρων. τούτοις πεισθεὶς ὁ Χοριήνης αὐτός τε ἦκε παρ' Ἀλέξανδρον καὶ τῶν οἰκείων τινὲς καὶ ἐταίρων αὐτοῦ. ἐλθόντι δὲ τῷ Χοριήνῃ φιλάνθρωπά τε ἀποκρινάμενος καὶ πίστιν ἐς φιλίαν δοὺς αὐτὸν μὲν κατέχει, πέμψαι δὲ κελεύει τῶν συγκατελθόντων τινὰς αὐτῷ ἐς τὴν πέτραν τοὺς κελεύοντας ἐνδοῦ-
9 ναι τὸ χωρίον. καὶ ἐνδίδοται ὑπὸ τῶν ξυμπεφευγόντων, ὥστε καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἀναλαβὼν τῶν ὑπασπιστῶν ἐς πεντακοσίους ἀνέβη κατὰ θέαν τῆς πέτρας, καὶ τοσούτου ἐδέησεν ἀνεπιεικὲς τι ἐς τὸν Χοριήνην ἔργον ἀποδείξασθαι ὥστε καὶ αὐτὸ τὸ χωρίον ἐκεῖνο ἐπιτρέπει Χοριήνῃ καὶ ὑπαρχον εἶναι ὅσωνπερ καὶ πρόσθεν ἔδωκε.
- 10 Ξυνέβη δὲ χεიმῶνί τε κακοπαθῆσαι αὐτῷ τὴν στρατιὰν πολλῆς χιόνος ἐπιπεσούσης ἐν τῇ πολιορκίᾳ καὶ ἅμα

ἀπορία τῶν ἐπιτηδείων ἐπιέσθησαν. ἀλλὰ Χοριήνης ἐς δίμηνον σιτία ἔφη δώσειν τῇ στρατιᾷ καὶ ἔδωκε σῖτόν τε καὶ οἶνον τῶν ἐν τῇ πέτρᾳ ἀποθέτων κρέα τε ταριχηρὰ κατὰ σκηνὴν. καὶ ταῦτα δοὺς οὐκ ἔφασκεν ἀναλῶσαι τῶν παρεσκευασμένων ἐς τὴν πολιορκίαν οὐδὲ τὴν δεκάτην μοῖραν. ἐνθὲν ἐν τιμῇ μᾶλλον τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἦν ὥς οὐ πρὸς βίαν μᾶλλον ἢ κατὰ γνώμην ἐνδοὺς τὴν πέτραν.

Ταῦτα δὲ καταπραξάμενος Ἀλέξανδρος αὐτὸς μὲν ἐς **22** Βάκτρα ἦει· Κράτερον δὲ τῶν ἐταίρων ἱππέας ἔχοντα ἐξακοσίους καὶ τῶν πεζῶν τὴν τε αὐτοῦ τάξιν καὶ τὴν Πολυσπέρχοντος καὶ Ἀττάλου καὶ τὴν Ἀλκέτα ἐπὶ Κατάνην τε καὶ Αὐστάνην ἐκπέμπει, οἱ δὲ μόνοι ἔτι ὑπελείποντο ἐν τῇ Παραιτακηνῶν χώρᾳ ἀφεστηκότες. καὶ μά- **2** χης γενομένης πρὸς αὐτοὺς καρτερᾶς νικῶσιν οἱ ἀμφὶ Κράτερον τῇ μάχῃ· καὶ Κατάνης μὲν ἀποθνήσκει αὐτοῦ μαχόμενος, Αὐστάνης δὲ ξυλληφθεὶς ἀνήχθη παρ' Ἀλέξανδρον· τῶν δὲ ξὺν αὐτοῖς βαρβάρων ἱππεῖς μὲν ἀπέθανον ἐς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι, πεζοὶ δὲ ἀμφὶ τοὺς χιλίους πεντακοσίους. ταῦτα δὲ ὥς ἐπράχθη τοῖς ἀμφὶ Κράτερον, καὶ οὗτοι ἐς Βάκτρα ἦεσαν. καὶ ἐν Βάκτροις τὸ ἀμφὶ Καλλισθένην τε καὶ τοὺς παῖδας πάθημα Ἀλεξάνδρῳ ξυνηγέχθη.

Ἐκ Βάκτρων δὲ ἐξήκοντος ἤδη τοῦ ἤρος ἀναλαβὼν **3** τὴν στρατιὰν προῦχώρει ὥς ἐπὶ Ἰνδοὺς, Ἀμύνταν ἀπολιπὼν ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Βακτριῶν καὶ ξὺν αὐτῷ ἱππέας μὲν τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους, πεζοὺς δὲ μυρίους. ὑπερβαλὼν δὲ τὸν Καύκασον ἐν δέκα ἡμέραις ἀφίκετο ἐς **4** Ἀλεξάνδρειαν πόλιν, τὴν κτισθεῖσαν ἐν Παραπαμισδαῖς ὅτε τὸ πρῶτον ἐπὶ Βάκτρων ἐστέλλετο. καὶ τὸν μὲν ὑπαρχον ὅστις αὐτῷ ἐπὶ τῆς πόλεως τότε ἐτάχθη παραλύει τῆς ἀρχῆς, ὅτι οὐ καλῶς ἐξηγείσθαι ἔδοξε· προσκατ- **5** οικίσας δὲ καὶ ἄλλους τῶν περιοίκων τε καὶ ὅσοι τῶν

στρατιωτῶν ἀπόμαχοι ἦσαν ἐς τὴν Ἀλεξάνδρειαν Νικά-
 νορα μὲν, ἓνα τῶν ἐταίρων, τὴν πόλιν αὐτὴν κοσμεῖν
 ἐκέλευσε· σατράπην δὲ Τυριάσπην κατέστησε τῆς τε χώ-
 ρας τῆς Παραπαμισαδῶν καὶ τῆς ἄλλης ἕστε ἐπὶ τὸν Κω-
 6 φῆνα ποταμόν. ἀφικόμενος δὲ ἐς Νίκαιαν πόλιν καὶ τῇ
 Ἀθηνᾶ θύσας προὔχῳρι ὡς ἐπὶ τὸν Κωφῆνα, προπέμ-
 ψας κήρυκα ὡς Ταξίλην τε καὶ τοὺς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ
 ποταμοῦ, κελεύσας ἀπαντᾶν ὅπως ἂν ἐκάστοις προχωρῇ.
 καὶ Ταξίλης τε καὶ οἱ ἄλλοι ὑπαρχοὶ ἀπήντων, δῶρα τὰ
 μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς νομιζόμενα κομίζοντες, καὶ τοὺς ἐλέ-
 φαντας δώσειν ἔφασκον τοὺς παρὰ σφίσιν ὄντας, ἀριθ-
 μὸν ἐς πέντε καὶ εἴκοσιν.

7 Ἐνθα δὲ διελὼν τὴν στρατιὰν Ἡφαιστίωνα μὲν καὶ
 Περδίκκην ἐκπέμπει-ἐς τὴν Πευκελαῶτιν χώραν ὡς ἐπὶ
 τὸν Ἰνδὸν ποταμόν, ἔχοντας τὴν τε Γοργίου τάξιν καὶ
 Κλείτου καὶ Μελεάγρου καὶ τῶν ἐταίρων ἱππέων τοὺς
 ἡμίσεας καὶ τοὺς μισθοφόρους ἱππέας ξύμπαντας, προσ-
 τάξας τὰ τε κατὰ τὴν ὁδὸν χωρία ἢ βίᾳ ἐξαίρειν ἢ ὁμο-
 λογίᾳ παρίστασθαι· καὶ ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν ἀφικομέ-
 νους παρασκευάζειν ὅσα ἐς τὴν διάβασιν τοῦ ποταμοῦ
 ξύμφορα. ξὺν τούτοις δὲ καὶ Ταξίλης καὶ οἱ ἄλλοι ὑπαρ-
 8 χοὶ στέλλονται. καὶ οὗτοι ὡς ἀφίκοντο πρὸς τὸν Ἰνδὸν
 ποταμόν, ἔπρασσον ὅσα ἐξ Ἀλεξάνδρου ἦν τεταγμένα.
 Ἀστῆς δὲ ὁ τῆς Πευκελαώτιδος χώρας ὑπαρχος νεωτερί-
 σας αὐτὸς τε ἀπόλλυται καὶ τὴν πόλιν προσαπώλεσεν ἐς
 ἥντινα ξυμπεφεύγει. ἐξείλον γὰρ αὐτὴν ἐν τριάκοντα
 ἡμέραις προσκαθήμενοι οἱ ξὺν Ἡφαιστίωνι. καὶ αὐτὸς
 μὲν Ἀστῆς ἀποθνήσκει, τῆς πόλεως δὲ ἐτάχθη ἐπιμελεῖ-
 σθαι Σαργαῖος, ὃς ἔτι πρόσθεν πεφευγὼς Ἀσπην παρὰ
 Ταξίλην ἠντομολήκει· καὶ τοῦτο ἦν αὐτῷ τὸ πιστὸν πρὸς
 Ἀλέξανδρον.

ρων ἰππέων ὅσοι μὴ ξὺν Ἡφαιστίῳ ἐτετάχατο καὶ τῶν πεξεταίρων καλουμένων τὰς τάξεις καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς ἰπακουντιστάς, προῦχώρει ἐς τὴν Ἀσπασίων τε καὶ Γουραίων χώραν καὶ Ἀσδακηνῶν. πορευθεὶς δὲ παρὰ τὸν Χόην καλούμενον ποταμὸν ὄρει- 2 νὴν τε ὁδὸν καὶ τραχεῖαν καὶ τοῦτον διαβάς χαλεπῶς τὸ μὲν πεζῶν τὸ πλῆθος βάρη ἐπεσθαὶ οἱ ἐκέλευσεν· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς ἰππέας ξύμπαντας καὶ τῶν πεζῶν τῶν Μακεδόνων ἐς ὀκτακοσίους ἐπιβιβάσας τῶν ἵππων ξὺν ταῖς ἀσπίσι ταῖς περὶ αὐτοὺς σπουδῇ ἤγεν, ὅτι τοὺς ταύτη οἰκοῦντας βαρβάρους ξυμπεφευγέναι ἐς τε τὰ ὄρη τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐξηγγέλλετο αὐτῷ καὶ ἐς τὰς πόλεις ὅσαι ὀχυραὶ αὐτῶν ἐς τὸ ἀπομάχεσθαι. καὶ τούτων τῇ πρώτῃ καθ' 3 ὁδὸν πόλει ὠκισμένην προσβαλὼν τοὺς μὲν πρὸ τῆς πόλεως τεταγμένους ὥς εἶχεν ἐξ ἐφόδου ἐτρέψατο καὶ κατέκλεισεν ἐς τὴν πόλιν· αὐτὸς δὲ τιτρώσκεται βέλει διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸν ὦμον· τὸ δὲ τραῦμα οὐ χαλεπὸν αὐτῷ ἐγένετο· ὁ γὰρ θώραξ ἔσχε τὸ μὴ οὐ διαμπαῖξ διὰ τοῦ ὦμου ἐλθεῖν τὸ βέλος· καὶ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐτρώθη καὶ Λεοννάτος.

Τότε μὲν δὴ ἵνα ἐπιμαχώτατον τοῦ τείχους ἐφαίνετο 4 ἐστρατοπεδεύσατο πρὸς τῇ πόλει· τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὑπὸ τὴν ἕω, διπλοῦν γὰρ τεῖχος περιεβέβλητο τῇ πόλει, ἐς μὲν τὸ πρῶτον, ἅτε οὐκ ἀκριβῶς τετειχισμένον, οὐ χαλεπῶς ἐβιάσαντο οἱ Μακεδόνες· πρὸς δὲ τῷ δευτέρῳ ὀλίγον ἀντισχόντες οἱ βάρβαροι, ὥς αἶ τε κλίμακες προσέκειντο ἤδη καὶ ὑπὸ τῶν βελῶν πάντοθεν ἐτιτρώσκοντο οἱ προμαχόμενοι, οὐκ ἔμειναν, ἀλλὰ κατὰ τὰς πύλας ὥς ἐπὶ τὰ ὄρη ἐκπίπτουσιν ἐκ τῆς πόλεως. καὶ τούτων οἱ 5 μὲν ἐν τῇ φυγῇ ἀποθνήσκουσιν· ὅσους δὲ ζῶντας ἔλαβον αὐτῶν, ξύμπαντας ἀποκτείνουσιν οἱ Μακεδόνες, ὅτι ἐτρώθη ὑπ' αὐτῶν Ἀλέξανδρος ὀργιζόμενοι· οἱ πολλοὶ

δὲ ἐς τὰ ὄρη, ὅτι οὐ μακρὰν τῆς πόλεως τὰ ὄρη ἦν, ἀπέφυγον. τὴν πόλιν δὲ κατασκάψας ἐς Ἄνδακα ἄλλην πόλιν ἦγε. ταύτην δὲ ὁμολογία ἐνδοθεῖσαν κατασχὼν Κράτερον μὲν ξὺν τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι τῶν πεζῶν καταλείπει αὐτοῦ ἐξαιρεῖν ὅσαι ἂν ἄλλαι πόλεις μὴ ἐκοῦσαι προσχωρῶσι καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν ὅπως ξυμφορώτατον ἐς τὰ παρόντα κοσμεῖν.

24 Αὐτὸς δέ, ἄγων τοὺς ὑπασπιστάς τε καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν Κοίνου τε καὶ Ἀττάλου τάξιν καὶ τῶν ἱππέων τὸ ἄγλημα καὶ τῶν ἄλλων ἐταίρων ἐς τέσσαρας μάλιστα ἱππαρχίας καὶ τῶν ἱπποτοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας, ὥς ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Εὐάσπλα προὐχώρει, ἵνα ὁ τῶν Ἀσπασίων ὑπαρχος ἦν· καὶ διελθὼν πολλὴν 2 ὁδὸν δευτεραῖος ἀφίκετο πρὸς τὴν πόλιν. οἱ δὲ βάρβαροι προσάγοντα αἰσθόμενοι Ἀλέξανδρον ἐμπρήσαντες τὴν πόλιν ἔφευγον πρὸς τὰ ὄρη. οἱ δὲ ἅμφ' Ἀλέξανδρον εἵχοντο τῶν φευγόντων ἔσπε ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ φόνος πολὺς γίγνεται τῶν βαρβάρων, πρὶν ἐς τὰς δυσχωρίας φθάσαι ἀπελθόντας.

3 Τὸν δὲ ἡγεμόνα αὐτὸν τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν Πτολεμαῖος ὁ Λάγου πρὸς τινι ἤδη γηλόφῳ κατιδὼν ὄντα καὶ τῶν ὑπασπιστῶν ἔστιν οὓς ἅμφ' αὐτὸν ξὺν πολὺ ἐλάττωσιν αὐτὸς ὦν ὅμως ἐδίωκεν ἔτι ἐκ τοῦ ἵππου· ὥς δὲ χαλεπὸς ὁ γήλοφος τῷ ἵππῳ ἀναδραμεῖν ἦν, τοῦτον μὲν αὐτοῦ καταλείπει, παραδούς τινι τῶν ὑπασπιστῶν ἄγειν· αὐ- 4 τὸς δὲ ὥς εἶχε πεζὸς τῷ Ἰνδῷ εἶπετο. ὁ δὲ ὥς πελάζοντα ἤδη κατεῖδε τὸν Πτολεμαῖον, αὐτὸς τε μεταβάλλει ἐς τὸ ἔμπαλιν καὶ οἱ ὑπασπισταὶ ξὺν αὐτῷ. καὶ ὁ μὲν Ἰνδὸς τοῦ Πτολεμαίου διὰ τοῦ θώρακος παίει ἐκ χειρὸς ἐς τὸ στῆθος ξυστῷ μακρῷ, καὶ ὁ θώραξ ἔσχε τὴν πληγὴν· Πτολεμαῖος δὲ τὸν μηρὸν διαμπαξ βαλὼν τοῦ Ἰνδοῦ κα- 5 ταβάλλει τε καὶ σκυλεύει αὐτόν. ὥς δὲ τὸν ἡγεμόνα σφῶν

κείμενον οἱ ἄμφ' αὐτὸν εἶδον, οὗτοι μὲν οὐκέτι ἔμενον· οἱ δὲ ἐκ τῶν ὀρῶν αἰρούμενον τὸν νεκρὸν τοῦ ὑπάρχου ἰδόντες πρὸς τῶν πολεμίων ἤλγησάν τε καὶ καταδραμόν-
τες ξυνάπτουσιν ἐπ' αὐτῷ μάχην καρτεράν πρὸς τῷ γη-
λόφῳ. ἤδη γὰρ καὶ Ἀλέξανδρος ἔχων τοὺς ἀπὸ τῶν ἱπ-
πων καταβεβηκότας πεξοὺς πρὸς τῷ γηλόφῳ ἦν. καὶ οὗ-
τοι ἐπιγενόμενοι μόγισ ἐξέωσαν τοὺς Ἰνδοὺς ἐς τὰ ὄρη
καὶ τοῦ νεκροῦ ἐκράτησαν.

Ἐπερβαλὼν δὲ τὰ ὄρη Ἀλέξανδρος ἐς πόλιν κατήλ- 6
θεν ἥ ὄνομα ἦν Ἀριγαῖον· καὶ ταύτην καταλαμβάνει ἐμ-
πεπρωσμένην ὑπὸ τῶν ἐνοικούντων καὶ τοὺς ἀνθρώπους
πεφευγότας. ἐνταῦθα δὲ ἀφίκοντο αὐτῷ καὶ οἱ ἄμφι Κρά-
τερον ξὺν τῇ στρατιᾷ, πεπραγμένων σφίσι ξυμπάντων
ὅσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἐτέτακτο. ταύτην μὲν δὴ τὴν πό- 7
λιν, ὅτι ἐν ἐπικαίρῳ χωρίῳ ἐδόκει οἰκεῖσθαι, ἐκτειχίσαι
τε προστάσσει Κρατέρῳ καὶ ξυνοικίσαι ἐς αὐτὴν τοὺς τε
προσχωροὺς ὅσοι ἐθέλονται καὶ εἰ δὴ τινες ἀπόμαχοι τῆς
στρατιᾶς. αὐτὸς δὲ προὐχώρει ἵνα ξυμπεφευγῆναι ἐπυν-
θάνετο τοὺς πολλοὺς τῶν ταύτῃ βαρβάρων. ἐλθὼν δὲ
πρὸς τι ὄρος κατεστρατοπέδευσεν ὑπὸ ταῖς ὑπωρεΐαις
τοῦ ὄρους.

Καὶ ἐν τούτῳ Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ἐκπεμφθεὶς μὲν 8
ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐς προνομίην, προελθὼν δὲ προσωτέρῳ
αὐτὸς ξὺν ὀλίγοις ὥς ἐς κατασκοπήν, ἀπαγγέλλει Ἀλε-
ξάνδρῳ πυρὰ κατιδεῖν τῶν βαρβάρων πλείονα ἢ ἐν τῷ
Ἀλεξάνδρου στρατοπέδῳ. καὶ Ἀλέξανδρος τῷ μὲν πλή- 9
θει τῶν πυρῶν ἠπίστησεν· εἶναι δέ τι ξυνεστηκὸς τῶν
ταύτῃ βαρβάρων αἰσθόμενος μέρος μὲν τῆς στρατιᾶς αὐ-
τοῦ καταλείπει πρὸς τῷ ὄρει ὥς εἶχον ἐστρατοπεδευμέ-
νους· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ὅσοι ἀποχωρῶντες ἐς τὰ ἀπηγ-
γελμένα ἐφαίνοντο, ὥς πλησίον ἤδη ἀφεώρων τὰ πυρὰ,
τριχῇ διανέμει τὴν στρατιάν. καὶ τῷ μὲν ἐνὶ ἐπέταξε 10

Λεοννάτον τὸν σωματοφύλακα, ξυντάξας αὐτῷ τὴν τε Ἀττάλου καὶ τὴν Βαλάκρου τάξιν· τὴν δευτέραν δὲ μοῖραν Πτολεμαίῳ τῷ Λάγου ἄγειν ἔδωκε, τῶν τε ὑπασπιστῶν τῶν βασιλικῶν τὸ τρίτον μέρος καὶ τὴν Φιλίππου καὶ Φιλῶτα τάξιν καὶ δύο χιλιαρχίας τῶν τοξοτῶν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν ἱππέων τοὺς ἡμίσεας· τὴν δὲ τρίτην μοῖραν αὐτὸς ἤγεν ἵνα οἱ πλεῖστοι τῶν βαρβάρων ἐφαίνοντο.

23 Οἱ δὲ ὥς ἤσθοντο προσάγοντας τοὺς Μακεδόνας, κατεῖχον γὰρ χωρία ὑπερδέξια, τῷ τε πλήθει σφῶν θαρσύναντες καὶ τῶν Μακεδόνων, ὅτι ὀλίγοι ἐφαίνοντο, καταφρονήσαντες ἐς τὸ πεδίον ὑποκατέβησαν· καὶ μάχη γίγνεται καρτερά. ἀλλὰ τούτους μὲν οὐ ξὺν πόνῳ ἐνίκα 2 Ἀλέξανδρος· οἱ δὲ ἄμφι Πτολεμαῖον οὐκ ἐν τῷ ὁμαλῷ παρετάξαντο, ἀλλὰ γήλοφον γὰρ κατεῖχον οἱ βάρβαροι, ὀρθίους ποιήσαντας τοὺς λόχους Πτολεμαῖος προσῆγεν ἥπερ ἐπιμαχώτατον τοῦ λόφου ἐφαίνετο, οὐ πάντῃ τὸν λόφον κυκλωσάμενος, ἀλλ' ἀπολιπὼν, εἰ φεύγειν ἐθέ- 3 λωεν οἱ βάρβαροι, χώραν αὐτοῖς ἐς τὴν φυγὴν. καὶ γίνε- ται καὶ τούτοις μάχη καρτερά τοῦ χωρίου τῇ χαλεπότητι καὶ ὅτι οὐ κατὰ τοὺς ἄλλους τοὺς ταύτῃ βαρβάρους οἱ Ἰνδοί, ἀλλὰ πολὺν δὴ τι ἀλκιμώτατοι τῶν προσχώρων εἰ- σίν. ἐξώσθησαν δὲ καὶ οὗτοι ἀπὸ τοῦ ὄρους ὑπὸ τῶν Μα- κεδόνων· καὶ οἱ ἄμφι Λεοννάτον τῇ τρίτῃ μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς ὡσαύτως ἔπραξαν· ἐνίκων γὰρ καὶ οὗτοι τοὺς 4 κατὰ σφᾶς. καὶ λέγει Πτολεμαῖος ἀνθρώπους μὲν ληφθῆ- ναι τοὺς πάντας ὑπὲρ τετρακισμυρίους, βοῶν δὲ ὑπὲρ τὰς τρεῖς καὶ εἴκοσι μυριάδας· καὶ τούτων τὰς καλλίστας ἐπιλεξάμενον Ἀλέξανδρον, ὅτι διαφέρουσαι αὐτῷ κάλλει τε καὶ μεγέθει ἐφαίνοντο, πέμψαι ἐθέλειν ἐς Μακεδονίαν ἐργάζεσθαι τὴν χώραν.

5 Ἐντεῦθεν ἐπὶ τὴν τῶν Ἀσβακηνῶν χώραν ἤγεν·

τούτους γὰρ ἐξηγγέλλετο παρεσκευάσθαι ὡς μαχουμένους, ἱππέας μὲν ἐς δισμυρίους ἔχοντας, πεζοὺς δὲ ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους, τριάκοντα δὲ ἐλέφαντας. Κράτερος μὲν δὴ, ἐκτετειχικῶς ἤδη τὴν πόλιν ἐφ' ἧς τῷ οἰκισμῷ κατελείπτο, τοὺς τε βαρύτερον ὠπλισμένους τῆς στρατιᾶς Ἀλεξάνδρῳ ἤγεν καὶ τὰς μηχανάς, εἴ που πολιορκίας δεήσειεν. αὐτὸς δὲ Ἀλέξανδρος, τοὺς τε ἑταίρους ἱππέας 6 ἄγων καὶ τοὺς ἱππακοντιστάς καὶ τὴν Κοίνου καὶ Πολυσπέρχοντος τάξιν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας ἐς χιλίους καὶ τοὺς τοξότας, ἦει ὡς ἐπὶ τοὺς Ἀσσακηνοὺς· ἦγε δὲ διὰ τῆς Γουραίων χώρας. καὶ τὸν ποταμὸν τὸν ἐπώνυμον τῆς 7 χώρας τὸν Γουραῖον χαλεπῶς διέβη, διὰ βαθύτητά τε καὶ ὅτι ὀξὺς ὁ ῥοὺς ἦν αὐτῷ καὶ οἱ λίθοι στρογγύλοι ἐν τῷ ποταμῷ ὄντες σφαλεροὶ τοῖς ἐπιβαίνουσιν ἐρίγνοντο. οἱ δὲ βάρβαροι ὡς προσάγοντα ἤσθοντο Ἀλέξανδρον, ἄθροοι μὲν ἐς μάχην καταστῆναι οὐκ ἐτόλμησαν· διαλυθέντες δὲ ὡς ἕκαστοι κατὰ πόλεις ταύτας ἐπενόουν ἀπομαχώμενοι διασώζειν.

Καὶ Ἀλέξανδρος πρῶτα μὲν ἐπὶ Μάσσαγα ἦγε, τὴν **26** μεγίστην τῶν ταύτῃ πόλεων. ὡς δὲ προσῆγεν ἤδη τοῖς τείχεσι, θαρρήσαντες οἱ βάρβαροι τοῖς μισθοφόροις τοῖς ἐκ τῶν πρόσω Ἰνδῶν, ἦσαν γὰρ οὗτοι ἐς ἑπτακισχιλίους, ὡς στρατοπεδευομένους εἶδον τοὺς Μακεδόνας, δρόμῳ ἐπ' αὐτοὺς ἦσαν. καὶ Ἀλέξανδρος ἰδὼν πλησίον τῆς πό- 2 λεως ἐσομένην τὴν μάχην, προσωτέρω ἐκκαλέσασθαι αὐτοὺς βουληθεὶς τῶν τειχῶν, ὡς εἰ τροπὴ γίγνοιτο, ἐγίνωσκε γὰρ ἐσομένην, μὴ δι' ὀλίγου ἐς τὴν πόλιν καταφυγόντες εὐμαρῶς διασώζωιντο, ὡς ἐκθέοντας εἶδε τοὺς βαρβάρους, μεταβαλλομένους κελεύει τοὺς Μακεδόνας ὀπίσω ἀποχωρεῖν ὡς πρὸς γήλοφόν τινα, ἀπέχοντα ἀπὸ τοῦ χωρίου ἵνα περ στρατοπεδεύειν ἐγνώκει ἐπτά που μάλιστα σταδίους. καὶ οἱ πολέμιοι ἀναθαρσῆσαντες, ὡς 3

- ἐγκεκλιότων ἤδη τῶν Μακεδόνων, δρόμῳ τε καὶ ξὺν οὐδενὶ κόσμῳ ἐφέροντο ἐς αὐτούς. ὥς δὲ ἐξικνεῖτο ἡδη τὰ τοξεύματα, ἐνταῦθα Ἀλέξανδρος ἀπὸ ξυνθήματος ἐπιστρέψας ἐς αὐτούς τὴν φάλαγγα δρόμῳ ἀντεπῆγε. πρῶτοι δὲ οἱ ἱππακοντισταὶ τε αὐτῷ καὶ οἱ Ἀγριᾶνες καὶ οἱ τοξόται ἐκδραμόντες ξυνέμιξαν τοῖς βαρβάροις· αὐτὸς δὲ
- 4 τὴν φάλαγγα ἐν τάξει ἤγε. οἱ δὲ Ἴνδοι τῷ τε παραλόγῳ ἐκπλαγέντες καὶ ἅμα ἐν χερσὶ γεγεννημένης τῆς μάχης ἐγκλίναντες ἔφευγον ἐς τὴν πόλιν. καὶ ἀπέθανον μὲν αὐτῶν ἄμφι τοὺς διακοσίους, οἱ δὲ λοιποὶ ἐς τὰ τεῖχη κατεκλείσθησαν. καὶ Ἀλέξανδρος προσῆγε τῷ τείχει τὴν φάλαγγα, καὶ ἐντεῦθεν τοξεύεται μὲν ἀπὸ τοῦ τείχους ἐς τὸ
- 5 σφυρὸν οὐ χαλεπῶς. ἐπαγαγὼν δὲ τὰς μηχανὰς τῇ ὕστεραίᾳ τῶν μὲν τειχῶν τι εὐμαρῶς κατέσεισε· βιαζομένους δὲ ταύτῃ τοὺς Μακεδόνας ἢ παρέρρηκτο τοῦ τείχους οὐκ ἀτόλμως οἱ Ἴνδοι ἡμύνοντο, ὥστε ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ ἀνεκαλέσατο τὴν στρατιάν. τῇ δὲ ὕστεραίᾳ τῶν τε Μακεδόνων αὐτῶν ἡ προσβολὴ καρτερωτέρα ἐρίγνετο καὶ πύργος ἐπήχθη ξύλινος τοῖς τείχεσιν, ὅθεν ἐκτοξεύσαντες οἱ τοξόται καὶ βέλη ἀπὸ μηχανῶν ἀφιέμενα ἀνέστελλον ἐπὶ πολὺ τοὺς Ἴνδούς. ἀλλ' οὐδ' ὥς βιάσασθαι εἶδω τοῦ τείχους οἰοί τε ἐγένοντο.
- 6 Τῇ δὲ τρίτῃ προσαγαγὼν αὖθις τὴν φάλαγγα καὶ ἀπὸ μηχανῆς γέφυραν ἐπιβαλὼν τοῦ τείχους ἢ παρερρωγὸς ἦν, ταύτῃ ἐπῆγε τοὺς ὑπασπιστάς, οἵπερ αὐτῷ καὶ Τύρον ὡσαύτως ἐξείλον. πολλῶν δὲ ὑπὸ προθυμίας ὠθουμένων ἄχθος λαβοῦσα μεῖζον ἢ γέφυρα κατερράγη
- 7 καὶ πίπτουσι ξὺν αὐτῇ οἱ Μακεδόνες. οἱ δὲ βάρβαροι ἰδόντες τὸ γιγνόμενον λίθοις τε ξὺν βοῇ ἀπὸ τῶν τειχῶν καὶ τοξεύμασι καὶ ἄλλῳ ὅτῳ τις μετὰ χειρὸς ἔχων ἐτύγγανεν ἢ ὅτῳ τις ἐν τῷ τότε ἔλαβεν ἐξηκόντιζον ἐς τοὺς Μακεδόνας· οἱ δὲ καὶ κατὰ θύρας, αἵτινες αὐτοῖς κατὰ τὰ

μεσοπυργία μικραὶ ἦσαν, ἐκθέοντες ἐκ χειρὸς ἔπαιον τεταραγμένους.

Ἀλέξανδρος δὲ πέμπει Ἀλκέταν ξὺν τῇ αὐτοῦ τάξει 27 τοὺς τε κατατετρωμένους ἀναλαβεῖν καὶ ὅσοι προσεμάχοντο ἐπανακαλέσασθαι ὥς ἐπὶ τὸ στρατόπεδον. καὶ τῇ τετάρτῃ ὡσαύτως ἐπ' ἄλλης μηχανῆς ἄλλη ἐπιβάθρα αὐτῷ προσήγετο πρὸς τὸ τεῖχος.

Καὶ οἱ Ἴνδοί, ἕως μὲν αὐτοῖς ὁ ἡγεμὼν τοῦ χωρίου 2 περιῆν, ἀπεμάχοντο καρτερῶς· ὥς δὲ βέλει ἀπὸ μηχανῆς τυπεῖς ἀποθνήσκει ἐκείνος, αὐτῶν τε οἱ μὲν τινες πεπτωκότες ἐν τῇ ξυνεχεῖ πολιορκίᾳ, οἱ δὲ πολλοὶ τραυματῖαι τε καὶ ἀπόμαχοι ἦσαν, ἐπεκηρυκεύοντο πρὸς Ἀλέξανδρον. τῷ δὲ ἀσμένῳ γίνεται ἄνδρας ἀγαθοὺς διασῶσαι· 3 καὶ ξυμβαίνει ἐπὶ τῷδε Ἀλέξανδρος τοῖς μισθοφόροις Ἴνδοις ὥς καταταχθέντας ἐς τὴν ἄλλην στρατιὰν ξὺν αὐτῷ στρατεύεσθαι. οἱ μὲν δὴ ἐξῆλθον ξὺν τοῖς ὅπλοις, καὶ κατεστρατοπέδευσαν κατὰ σφᾶς ἐπὶ γηλόφῳ ὃς ἦν ἀντίπορος τοῦ τῶν Μακεδόνων στρατοπέδου. νυκτὸς δὲ ἐπενόουν δρασμῷ διαχρησάμενοι ἐς τὰ σφέτερα ἦθη ἀπαναστῆναι, οὐκ ἐθέλοντες ἐναντία αἵρεσθαι τοῖς ἄλλοις Ἴνδοις ὅπλα. καὶ ταῦτα ὥς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, περιστήσας 4 τῆς νυκτὸς τῷ γηλόφῳ τὴν στρατιὰν πᾶσαν κατακόπτει τοὺς Ἴνδους ἐν μέσῳ ἀπολαβών, τὴν τε πόλιν αἰρεῖ κατὰ κράτος, ἐρημωθεῖσαν τῶν προμαχομένων, καὶ τὴν μητέρα τὴν Ἀσσακίηνου καὶ τὴν παῖδα ἔλαβεν. ἀπέθανον δὲ ἐν τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ τῶν ξὺν Ἀλεξάνδρῳ ἐς πέντε καὶ εἴκοσιν.

Ἐνθεν δὲ Κοῖνον μὲν ὥς ἐπὶ Βάξιρα ἐκπέμπει, γνώ- 5 μην ποιησάμενος ὅτι μαθόντες τῶν Μασσάγων τὴν ἄλωσιν ἐνδῶσουσι σφᾶς αὐτούς. Ἀτταλον δὲ καὶ Ἀλκέταν καὶ Δημήτριον τὸν ἱππάρχην ἐπὶ Ὠρα στέλλει, ἄλλην πόλιν, παραγγείλας περιτειχίζειν τὴν πόλιν ἔστ' ἂν ἀφίκηται

6 αὐτός. καὶ γίγνεται ἐκδρομὴ τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπὶ τοὺς ἀμφὶ Ἀλκέταν. οὐ χαλεπῶς δὲ τρεψάμενοι αὐτοὺς οἱ Μακεδόνες εἶσω τοῦ τείχους ἐς τὴν πόλιν ἀποστρέφουσι. καὶ Κοῖνῳ οὐ προχωρεῖ τὰ ἐν τοῖς Βαζύροις, ἀλλὰ πιστεύοντες γὰρ τοῦ χωρίου τῇ ὀχυρότητι, ὅτι ὑπερύψηλόν τε ἦν καὶ πάντῃ ἀκριβῶς τετειχισμένον, οὐδὲν ξυμβατικὸν ἐνεδίδοσαν.

7 Ταῦτα μαθὼν Ἀλέξανδρος ὥρμητο μὲν ὡς ἐπὶ Βάξιρα· γνοὺς δὲ ὅτι τῶν προσοίκων τινὲς βαρβάρων παριέναι ἐς τὰ Ὄρα τὴν πόλιν λαθόντες μέλλουσι, πρὸς Ἀβισάρου ἐπὶ τῷδε ἐσταλμένοι, ἐπὶ τὰ Ὄρα πρῶτον ἦγε· Κοῖνον δὲ ἐπιτειχίσαι τῇ πόλει τῶν Βαζύρων καρτερόν τι χωρίον προσέταξε, καὶ ἐν τούτῳ φυλακὴν καταλιπόντα ἀποχωρῶσαν, ὥς μὴ ἄδεια εἴη τοῖς ἐν τῇ πόλει χρῆσθαι τῇ χώρᾳ, αὐτὸν ἄγοντα τῆς στρατιᾶς τὴν λοιπὴν παρ'

8 αὐτὸν ἰέναι. οἱ δὲ ἐκ τῶν Βαζύρων ὡς εἶδον ἀπιόντα ξὺν τῷ πλείστῳ τῆς στρατιᾶς τὸν Κοῖνον, καταφρονήσαντες τῶν Μακεδόνων, ὥς οὐ γενομένων ἂν σφισιν ἀξιωμαχῶν, ἐπεκθέουσιν ἐς τὸ πεδίον· καὶ γίγνεται αὐτῶν μάχη καρτερά. καὶ ἐν ταύτῃ πίπτουσι μὲν τῶν βαρβάρων ἐς πεντακοσίους, ζῶντες δὲ ἐλήφθησαν ὑπὲρ τοὺς ἐβδομήκοντα· οἱ δὲ λοιποὶ ἐν τῇ πόλει ξυμφυγόντες βεβαιότερον ἤδη εἶργοντο τῆς χώρας ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ ἐπιτειχίσματος

9 τος. καὶ Ἀλεξάνδρῳ δὲ τῶν Ὄρων ἡ πολιορκία οὐ χαλεπὴ ἐγένετο, ἀλλ' εὐθύς ἐξ ἐφόδου προσβαλὼν τοῖς τείχεσι τῆς πόλεως ἐκράτησε, καὶ τοὺς ἐλέφαντας τοὺς ἐγκαταλειφθέντας ἔλαβε.

28 Καὶ ταῦτα οἱ ἐν τοῖς Βαζύροις ὡς ἔμαθον, ἀπογνόντες τὰ σφέτερα πράγματα ἀμφὶ μέσας νύκτας τὴν πόλιν ἐκλείπουσιν, ἔφυγον δὲ ἐς τὴν πέτραν. ὥς δὲ καὶ οἱ ἄλλοι βάρβαροι ἔπραττον· ἀπολιπόντες τὰς πόλεις ξύμπαντες ἔφευγον ἐς τὴν πέτραν τὴν ἐν τῇ χώρᾳ Ἀορνον καλου-

μένην. μέγα γάρ τι τοῦτο χρῆμα πέτρας ἐν τῇ χώρᾳ ταύτῃ ἐστί, καὶ λόγος ὑπὲρ αὐτῆς κατέχει οὐδὲ Ἡρακλεῖ τῷ Διὸς ἀλωτὸν γενέσθαι τὴν πέτραν. εἰ μὲν δὴ καὶ ἐς Ἴν- 2 δοὺς ἀφίκετο ὁ Ἡρακλῆς ὁ Θηβαῖος ἢ ὁ Τύριος ἢ ὁ Αἰγύπτιος ἐς οὐδέτερα ἔχω ἰσχυρίσασθαι· μᾶλλον δὲ δοκῶ ὅτι οὐκ ἀφίκετο, ἀλλὰ πάντα γὰρ ὅσα χαλεπὰ οἱ ἄνθρωποι ἐς τοσόνδε ἄρα αὖξουσιν αὐτῶν τὴν χαλεπότητα ὥς καὶ τῷ Ἡρακλεῖ ἂν ἄπορα γενέσθαι μυθεύειν. καὶ γὰρ ὑπὲρ τῆς πέτρας ταύτης οὕτω γινώσκω, τὸν Ἡρακλέα ἐς κόμπου τοῦ λόγου ἐπιφημίζεσθαι. τὸν μὲν δὴ κύκλον τῆς 3 πέτρας λέγουσιν ἐς διακοσίους σταδίους μάλιστα εἶναι, ὕψος δὲ αὐτῆς, ἵνα περ χθαμαλώτατον, σταδίων ἑνδεκα, καὶ ἀνάβασιν χειροποίητον μίαν χαλεπὴν· εἶναι δὲ καὶ ὕδωρ ἐν ἅκρᾳ τῇ πέτρᾳ πολὺ καὶ καθαρὸν, πηγὴν ἀνίσχουσιν, ὥς καὶ ἀπορρεῖν ἀπὸ τῆς πηγῆς ὕδωρ, καὶ ὕλην καὶ γῆν ἀγαθὴν ἐργάσιμον ὅσῃν καὶ χιλίοις ἀνθρώποις ἀποχρῶσαν ἂν εἶναι ἐργάζεσθαι.

Καὶ ταῦτα ἀκούοντα Ἀλέξανδρον πόθος λαμβάνει 4 ἐξελεῖν καὶ τοῦτο τὸ ὄρος, οὐχ ἥκιστα ἐπὶ τῷ ἄμφι τὸν Ἡρακλέα μύθῳ πεφημισμένῳ. τὰ μὲν δὴ Ὠρεὰ καὶ τὰ Μάσσαγα φρούρια ἐποίησεν ἐπὶ τῇ χώρᾳ· τὰ Βάξιρα δὲ πόλιν ἐξετείχισε. καὶ οἱ ἄμφι Ἡφαιστίωνά τε καὶ Περ- 5 δίκκαν αὐτῷ ἄλλην πόλιν ἐκτειχίσαντες, Ὀροβάτις ὄνομα τῇ πόλει ἦν, καὶ φρουρὰν καταλιπόντες, ὥς ἐπὶ τὸν Ἴνδον ποταμὸν ἦσαν· ὥς δὲ ἀφίκοντο, ἔπρασσον ἤδη ὅσα ἐς τὸ ζεῦξαι τὸν Ἴνδον ὑπὸ Ἀλεξάνδρου ἐτέτακτο.

Ἀλέξανδρος δὲ τῆς μὲν χώρας τῆς ἐπὶ τάδε τοῦ Ἴν- 6 δοῦ ποταμοῦ σατράπην κατέστησε Νικάνορα τῶν ἐταίρων. αὐτὸς δὲ τὰ μὲν πρῶτα ὥς ἐπὶ τὸν Ἴνδον ποταμὸν ἦγε, καὶ πόλιν τε Πευκελαῶτιν οὐ πόρρω τοῦ Ἴνδοῦ ὠκισμένην ὁμολογία παρεστήσατο καὶ ἐν αὐτῇ φρουρὰν καταστήσας τῶν Μακεδόνων καὶ Φίλιππον ἐπὶ τῇ φρουρᾷ

ἡγεμόνα, ὁ δὲ καὶ ἄλλα προσηγάγετο μικρὰ πολίσματα
 πρὸς τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ ὠκισμένα· ξυνείποντο δὲ αὐτῷ
 7 Κωφαῖός τε καὶ Ἀσσαγέτης οἱ ὑπαρχοὶ τῆς χώρας. ἀφι-
 κόμενος δὲ ἐς Ἐμβόλιμα πόλιν, ἣ ξύνεγγυς τῆς πέτρας
 Ἀόρου ὠκεῖτο, Κράτερον μὲν ξὺν μέρει τῆς στρατιᾶς
 καταλείπει αὐτοῦ, σῖτόν τε ἐς τὴν πόλιν ὥς πλείστον ξυν-
 ἀγειν καὶ ὅσα ἄλλα ἐς χρόνιον τριβὴν, ὥς ἐντεῦθεν ὁρ-
 μωμένους τοὺς Μακεδόνας χρονίῳ πολιορκίᾳ ἐκτροχῶσαι
 τοὺς κατέχοντας τὴν πέτραν, εἰ μὴ ἐξ ἐφόδου ληφθεῖη.
 8 αὐτὸς δὲ τοὺς τοξότας τε ἀναλαβὼν καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας
 καὶ τὴν Κοίνου τάξιν καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης φάλαγγος ἐπι-
 λέξας τοὺς κουφοτάτους τε καὶ ἅμα εὐοπλοτάτους καὶ τῶν
 ἐταίρων ἱππέων ἐς διακοσίους καὶ ἱπποτοξότας ἐς ἑκατὸν
 προσῆγε τῇ πέτρᾳ. καὶ ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ κατεστρατο-
 πεδεύσατο ἵνα ἐπιτήδειον αὐτῷ ἐφαίνετο· τῇ δὲ ὑστε-
 ραίᾳ ὀλίγον προελθὼν ὥς πρὸς τὴν πέτραν αὐθις ἐστρα-
 τοπεδεύσατο.

29 Καὶ ἐν τούτῳ ἦκον παρ' αὐτὸν τῶν προσχώρων τινές,
 σφᾶς τε αὐτοὺς ἐνδιδόντες καὶ ἡγήσασθαι φάσκοντες ἐς
 τῆς πέτρας τὸ ἐπιμαχώτατον, ὅθεν οὐ χαλεπὸν αὐτῷ ἔσε-
 σθαι ἐλεῖν τὸ χωρίον. καὶ ξὺν τούτοις πέμπει Πτολε-
 μαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύλακα, τοὺς τε Ἀγριᾶνας
 ἄγοντα καὶ τοὺς φιλοὺς τοὺς ἄλλους καὶ τῶν ὑπασπιστῶν
 ἐπιλέκτους, προστάξας, ἐπειδὴν καταλάβῃ τὸ χωρίον,
 κατέχειν μὲν αὐτὸ ἰσχυρᾷ φυλακῇ, οἱ δὲ σημαίνειν ὅτι
 2 ἔχεται. καὶ Πτολεμαῖος ἐλθὼν ὁδὸν τραχεῖάν τε καὶ δύσ-
 πορον λανθάνει τοὺς βαρβάρους κατασχὼν τὸν τόπον·
 καὶ τοῦτον χάρακι ἐν κύκλῳ καὶ τάφρῳ ὀχυρώσας πυρ-
 σὸν αἶρει ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐνθεν ὀφθῆσεσθαι ὑπ' Ἀλεξάν-
 δρου ἔμελλε. καὶ ὥφθη τε ἅμα ἡ φλόξ καὶ Ἀλέξανδρος
 ἐπῆγε τῇ ὑστεραίᾳ τὴν στρατιάν· ἀμυνομένων δὲ τῶν
 βαρβάρων οὐδὲν πλέον αὐτῷ ὑπὸ δυσχωρίας ἐρίγνετο

ὥς δὲ Ἀλεξάνδρῳ ἄπορον τὴν προσβολὴν κατέμαθον οἱ 3
 βάρβαροι, ἀναστρέψαντες τοῖς ἀμφὶ Πτολεμαῖον αὐτοὶ
 προσέβαλλον· καὶ γίνεται αὐτῶν τε καὶ τῶν Μακεδόνων
 μάχη καρτερά, τῶν μὲν διασπάσαι τὸν χάρακα σπουδὴν
 ποιουμένων, τῶν Ἰνδῶν, Πτολεμαίου δὲ διαφυλάξαι τὸ
 χωρίον· καὶ μείον σχόντες οἱ βάρβαροι ἐν τῷ ἀκροβο-
 λισμῷ νυκτὸς ἐπιγενομένης ἀπεχώρησαν.

Ἀλέξανδρος δὲ τῶν Ἰνδῶν τινα τῶν αὐτομόλων, πι- 4
 στὸν τε ἄλλως καὶ τῶν χωρίων δαήμονα ἐπιλεξάμενος,
 πέμπει παρὰ Πτολεμαῖον τῆς νυκτὸς γράμματα φέροντα
 τὸν Ἰνδόν, ἵνα ἐγγράπτο, ἐπειδὴ αὐτὸς προσβάλλῃ τῇ
 πέτρᾳ, τὸν δὲ ἐπιέναι τοῖς βαρβάροις κατὰ τὸ ὄρος, μηδὲ
 ἀγαπᾶν ἐν φυλακῇ ἔχοντα τὸ χωρίον, ὥς ἀμφοτέρωθεν
 βαλλομένους τοὺς Ἰνδοὺς ἀμφιβόλους γίνεσθαι. καὶ 5
 αὐτὸς ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ἄρας ἐκ τοῦ στρατοπέδου προσῆγε
 τὴν στρατιὰν κατὰ τὴν πρόσβασιν ἣ Πτολεμαῖος λαθὼν
 ἀνέβη, γνώμην ποιούμενος ὥς εἰ ταύτῃ βιασάμενος ξυμ-
 μίξει τοῖς ἀμφὶ Πτολεμαῖον, οὐ χαλεπὸν ἔτι ἐσόμενον
 αὐτῷ τὸ ἔργον. καὶ ξυνέβη οὕτως. ἔσπε μὲν γὰρ ἐπὶ με- 6
 σημβρίαν ξυνειστήκει καρτερὰ μάχῃ τοῖς τε Ἰνδοῖς καὶ
 τοῖς Μακεδόσιν, τῶν μὲν ἐκβιαζομένων ἐς τὴν πρόσβα-
 σιν, τῶν δὲ βαλλόντων ἀνιόντας· ὥς δὲ οὐκ ἀνίσταν οἱ
 Μακεδόνες, ἄλλοι ἐπ' ἄλλοις ἐπιόντες, οἱ δὲ πρόσθεν
 ἀναπανόμενοι, μόγις δὴ ἀμφὶ δειλὴν ἐκράτησαν τῆς
 παρόδου καὶ ξυνέμιξαν τοῖς ξὺν Πτολεμαίῳ. ἐκεῖθεν δὲ
 ὁμοῦ ἤδη γενομένη ἡ στρατιὰ πᾶσα ἐπήγετο αὐθις ὥς ἐπ'
 αὐτὴν τὴν πέτραν· ἀλλὰ γὰρ ἔτι ἄπορος ἦν αὐτῇ ἡ προσ-
 βολή. ταύτῃ μὲν δὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦτο τὸ τέλος γίνεταί.

ὑπὸ δὲ τὴν ἑὼ παραγγέλλει στρατιώτῃ ἐκάστῳ κό- 7
 πτειν χάρακας ἑκατὸν κατ' ἄνδρα. καὶ οὗτοι κεκομμένοι
 ἦσαν καὶ αὐτὸς ἐχώννυνεν ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς κορυφῆς
 τοῦ λόφου ἵνα ἐστρατοπεδευνότες ἦσαν ὥς ἐπὶ τὴν πέ-

τραν χῶμα μέγα, ἐνθεν τοξεύματά τε ἂν ἐξικνεῖσθαι ἐς τοὺς προμαχομένους δυνατὰ αὐτῷ ἐφαίνετο καὶ ἀπὸ μηχανῶν βέλη ἀφιέμενα· καὶ ἐχώννυον αὐτῷ πᾶς τις ἀντιλαμβανόμενος τοῦ ἔργου· καὶ αὐτὸς ἐφειστήκει θεατῆς καὶ ἐπαινέτης τοῦ ξὺν προθυμίας περαιομένου, κολαστῆς δὲ τοῦ ἐν τῷ παραχρῆμα ἐκλιποῦς.

30 Τῇ μὲν δὴ πρώτῃ ἡμέρᾳ ὥς ἐπὶ στάδιον ἔχωσεν αὐτῷ ὁ στρατός. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν οἳ τε σφενδονῆται σφενδονῶντες ἐς τοὺς Ἴνδους ἐκ τοῦ ἤδη κεχωσμένου καὶ ἀπὸ τῶν μηχανῶν βέλη ἀφιέμενα ἀνέστελλε τῶν Ἰνδῶν τὰς ἐκδρομὰς τὰς ἐπὶ τοὺς χωννύοντας. καὶ ἐχώννυτο αὐτῷ ἐς τρεῖς ἡμέρας ξυνεχῶς τὸ χωρίον. τῇ τετάρτῃ δὲ βιασάμενοι τῶν Μακεδόνων οὐ πολλοὶ κατέσχον ὀλίγον γήλοφον ἰσόπεδον τῇ πέτρᾳ· καὶ Ἀλέξανδρος οὐδέν τι ἐλινύων ἐπῆγε τὸ χῶμα, ξυνάψαι ἐθέλων τὸ χωννύμενον τῷ γηλόφῳ ὄντινα οἱ ὀλίγοι αὐτῷ ἤδη κατεῖχον.

2 Οἱ δὲ Ἴνδοι πρὸς τε τὴν ἀδιήγητον τόλμαν τῶν ἐς τὸν γήλοφον βιασαμένων Μακεδόνων ἐκπλαγέντες καὶ τὸ χῶμα ξυνάπτον ἤδη ὀρῶντες, τοῦ μὲν ἀπομάχεσθαι ἔτι ἀπείχοντο· πέμψαντες δὲ κήρυκα σφῶν παρ' Ἀλέξανδρον ἐθέλειν ἔφασκον ἐνδοῦναι τὴν πέτραν, εἰ σφισι σπένδοιτο. γνώμην δὲ ἐπεποίηντο ἐν τῷ ἔτι διαμέλλοντι τῶν σπονδῶν διαγαγόντες τὴν ἡμέραν νυκτὸς ὥς ἕκαστοι

3 διασκεδάννυσθαι ἐπὶ τὰ σφέτερα ἤθη. καὶ τοῦτο ὥς ἐπύθετο Ἀλέξανδρος, ἐνδίδωσιν αὐτοῖς χρόνον τε ἐς τὴν ἀποχώρησιν καὶ τῆς φυλακῆς τὴν κύκλωσιν τὴν πάντῃ ἀφελεῖν. καὶ αὐτὸς ἔμενευ ἕστε ἥρξαντο τῆς ἀποχωρήσεως· καὶ ἐν τούτῳ ἀναλαβὼν τῶν σωματοφυλάκων καὶ τῶν ὑπασπιστῶν ἐς ἐπτακοσίους κατὰ τὸ ἐκλειμμένον τῆς πέτρας ἀνέρχεται ἐς αὐτὴν πρῶτος, καὶ οἱ Μακεδόνες

4 ἄλλος ἄλλῃ ἀνιμῶντες ἀλλήλους ἀνῆσαν. καὶ οὗτοι ἐπὶ τοὺς ἀποχωροῦντας τῶν βαρβάρων τραπόμενοι ἀπὸ ξυν-

θήματος, πολλοὺς μὲν αὐτῶν ἐν τῇ φυγῇ ἀπέκτειναν· οἱ δὲ καὶ πεφοβημένως ἀποχωροῦντες κατὰ τῶν κρημνῶν ῥίψαντες σφᾶς ἀπέθανον. εἶχετο τε Ἀλεξάνδρῳ ἡ πέτρα ἢ τῷ Ἡρακλεῖ ἄπορος γενομένη, καὶ ἔθνευ ἐπ' αὐτῇ Ἀλέξανδρος καὶ κατεσκεύασε φρούριον, παραδοὺς Σισι-κόττῳ ἐπιμελεῖσθαι τῆς φρουρᾶς, ὃς ἐξ Ἰνδῶν μὲν πάλαι ἠὺτομολήκει ἐς Βάκτρα παρὰ Βῆσσον, Ἀλεξάνδρου δὲ κατασχόντος τὴν χώραν τὴν Βακτριαν ξυνεστράτευέ τε αὐτῷ καὶ πιστὸς ἐς τὰ μάλιστα ἐφαίνεταιο.

Ἄρας δ' ἐκ τῆς πέτρας ἐς τὴν Ἀσσακηνῶν χώραν ἐμ- 5
βάλλει. τὸν γὰρ ἀδελφὸν τὸν Ἀσσακηνοῦ ἐξηγγέλλετο τοὺς τε ἐλέφαντας ἔχοντα καὶ τῶν προσχώρων βαρβάρων πολλοὺς ξυμπεφευγέναι ἐς τὰ ταύτῃ ὄρη. καὶ ἀφικόμε-
νος εἰς Ἀύρτα πόλιν τῶν μὲν ἐνοικούντων οὐδένα κατα-
λαμβάνει οὐδὲ ἐν τῇ χώρᾳ τῇ πρὸς τῇ πόλει· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν Νεάρχον τε καὶ Ἀντίοχον τοὺς χιλιάρχους τῶν ὑπασπιστῶν ἐκπέμπει· καὶ Νεάρχῳ μὲν τοὺς Ἀγριᾶνας 6
τοὺς φιλοὺς ἄγειν ἔδωκεν, Ἀντίοχῳ δὲ τὴν τε αὐτοῦ χι-
λιαρχίαν καὶ δύο ἐπὶ ταύτῃ ἄλλας. ἐστέλλοντο δὲ τὰ τε
χωρία κατοψόμενοι καὶ εἴ ποὺ τινας τῶν βαρβάρων ξυλ-
λαβεῖν ἐς ἔλεγχον τῶν κατὰ τὴν χώραν, τῶν τε ἄλλων
καὶ μάλιστα δὴ τὰ ἀμφὶ τοὺς ἐλέφαντας ἐμελλεν αὐτῷ
μαθεῖν.

Αὐτὸς δὲ ὡς ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν ἤδη ἦγε, καὶ ἡ 7
στρατιὰ αὐτῷ ὠδοποιεῖτο πρόσω ἰοῦσα ἄπορα ἄλλως ὄντα
τὰ ταύτῃ χωρία. ἐνταῦθα ξυλλαμβάνει ὀλίγους τῶν βαρ-
βάρων, καὶ παρὰ τούτων ἔμαθεν ὅτι οἱ μὲν ἐν τῇ χώρᾳ
Ἰνδοὶ παρὰ Ἀβισάρῃ ἀποπεφευγότες εἶεν, τοὺς ἐλέφαν-
τας δὲ ὅτι αὐτοῦ κατέλιπον νέμεσθαι πρὸς τῷ ποταμῷ
τῷ Ἰνδῷ· καὶ τούτους ἠγγήσασθαι οἱ τὴν ὁδὸν ἐκέλευσεν
ὡς ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας. εἰσὶ δὲ Ἰνδῶν πολλοὶ κυνηγέται 8
τῶν ἐλεφάντων, καὶ τούτους σπὸνδῇ ἀμφ' αὐτὸν εἶχεν

Ἀλέξανδρος, καὶ τότε ἐθήρα ξὺν τούτοις τοὺς ἐλέφαν-
 τας· καὶ δύο μὲν αὐτῶν ἀπόλλυνται κατὰ κρημνοῦ σφαῖς
 ῥίψαντες ἐν τῇ διώξει, οἱ δὲ ἄλλοι ξυλληφθέντες ἔφερόν
 9 τε τοὺς ἀμβάτας καὶ τῇ στρατιᾷ ξυνετάσσοντο. ἐπεὶ δὲ
 καὶ ὕλη ἐργασίμῳ ἐνέτυχε παρὰ τὸν ποταμόν, καὶ αὕτη
 ἐκόπη αὐτῷ ὑπὸ τῆς στρατιᾶς καὶ ναῦς ἐποιήθησαν. καὶ
 αὗται κατὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν ἤγοντο ὥς ἐπὶ τὴν γέφυ-
 ραν ἦντινα Ἡφαιστίων καὶ Περδίκκας αὐτῷ ἐξωκοδομη-
 κότες πάλαι ἦσαν.

APPIANOY
 ANABASΕΩΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ
 BIBLION ΠΕΜΠΤΟΝ.

1 Ἐν δὲ τῇ χώρᾳ ταύτῃ, ἦντινα μεταξὺ τοῦ τε Κω-
 φῆνος καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ἐπῆλθεν Ἀλέξανδρος, καὶ
 Νῦσαν πόλιν οἰκεῖσθαι λέγουσι· τὸ δὲ κτίσμα εἶναι Διο-
 νύσου· Διόνυσον δὲ κτίσαι τὴν Νῦσαν ἐπεὶ τε Ἰνδοὺς
 ἐχειρώσατο, ὅστις δὴ οὗτος ὁ Διόνυσος καὶ ὁπότε ἢ ὄθεν
 2 ἐπ' Ἰνδοὺς ἐστράτευσεν· οὐ γὰρ ἔχω συμβαλεῖν εἰ ὁ Θη-
 βαῖος Διόνυσος ἐκ Θηβῶν ἢ ἐκ Τρωῶλου τοῦ Λυδίου ὁρ-
 μηθεὶς ἐπ' Ἰνδοὺς ἦκε στρατιὰν ἄγων, τοσαῦτα μὲν ἔθνη
 μάχιμα καὶ ἄγνωστα τοῖς τότε Ἑλλήσιν ἐπελθόν, οὐδὲν
 δὲ ἄλλο αὐτῶν ὅτι μὴ τὸ Ἰνδῶν βίᾳ χειρωσάμενος· πλήν
 γε δὴ ὅτι οὐκ ἀκριβῆ ἐξεταστὴν χορὴ εἶναι τῶν ὑπὲρ τοῦ
 θείου ἐκ παλαιοῦ μεμυθευμένων. τὰ γάρ τοι κατὰ τὸ
 εἰκὸς ξυντιθέντι οὐ πιστά, ἐπειδὰν τὸ θεῖόν τις προσθῇ
 τῷ λόγῳ, οὐ πάντῃ ἄπιστα φαίνεται.

Ὡς δὲ ἐπέβη τῇ Νύσῃ Ἀλέξανδρος, ἐκπέμπουσι παρ' 3
 αὐτὸν οἱ Νυσαῖοι τὸν κρατιστεύοντα σφῶν, ὄνομα δὲ ἦν
 αὐτῷ Ἀκουφίς, καὶ ξὺν αὐτῷ πρέσβεις τῶν δοκιμωτάτων
 τριάκοντα, δεησομένους Ἀλεξάνδρου ἀφεῖναι τῷ θεῷ τὴν
 πόλιν. παρελθεῖν τε δὴ ἐς τὴν σκηνὴν τὴν Ἀλεξάνδρου 4
 τοὺς πρέσβεις καὶ καταλαβεῖν καθήμενον κεκοιμημένον
 ἔτι ἐκ τῆς ὁδοῦ ξὺν τοῖς ὅπλοις τοῖς τε ἄλλοις καὶ τὸ κρά-
 νος περικείμενον καὶ τὸ δόρυ ἔχοντα· θαμβῆσαι τε ἰδόν-
 τας τὴν ὕψιν καὶ πεσόντας ἐς γῆν ἐπὶ πολὺ σιγὴν ἔχειν.
 ὥς δὲ ἐξανέστησέ τε αὐτοὺς Ἀλέξανδρος καὶ θαρρεῖν ἐκέ-
 λευσε, τότε δὴ τὸν Ἀκουφιν ἀρξάμενον λέγειν ὧδε.

ὦ βασιλεῦ, δέονταί σου Νυσαῖοι ἔασαι σφᾶς ἔλευ- 5
 θέρους τε καὶ αὐτονόμους αἰδοῖ τοῦ Διονύσου. Διόνυ-
 σος γὰρ ἐπειδὴ χειρωσάμενος τὸ Ἰνδῶν ἔθνος ἐπὶ θάλασ-
 σαν ὀπίσω κατῆι τὴν Ἑλληνικὴν, ἐκ τῶν ἀπομάχων στρα-
 τιωτῶν, οἱ δὴ καὶ Βάκχοι αὐτῷ ἦσαν, κτίζει τὴν πόλιν
 τήνδε μνημόσυνον τῆς αὐτοῦ πλάνης τε καὶ νίκης τοῖς
 ἔπειτα ἐσόμενον, καθάπερ οὖν καὶ σὺ αὐτὸς Ἀλεξάν-
 δρειάν τε ἔκτισας τὴν πρὸς Καυκάσῳ ὄρει καὶ ἄλλην Ἀλε-
 ξάνδρειαν ἐν τῇ Αἰγυπτίῳ γῇ, καὶ ἄλλας πολλὰς τὰς
 μὲν ἔκτισας ἤδη, τὰς δὲ καὶ κτίσεις ἀνὰ χρόνον, οἷα δὴ
 πλείονα Διονύσου ἔργα ἀποδειξάμενος. Νῦσάν τε οὖν 6
 ἐκάλεσε τὴν πόλιν ὁ Διόνυσος ἐπὶ τῆς τροφοῦ τῆς Νύσης
 καὶ τὴν χώραν Νυσαίαν· τὸ δὲ ὄρος ὅ τι περ πλησίον ἐστὶ
 τῆς πόλεως καὶ τοῦτο Μηρὸν ἐπωνόμασε Διόνυσος, ὅτι
 δὴ κατὰ τὸν μῦθον ἐν μηρῷ τῷ τοῦ Διὸς ἠϋξήθη. καὶ ἐκ
 τούτου ἐλευθέραν τε οἰκοῦμεν τὴν Νῦσαν καὶ αὐτοὶ αὐ-
 τόνομοι καὶ ἐν κόσμῳ πολιτεύοντες· τῆς δὲ ἐκ Διονύσου
 οἰκίσεως καὶ τόδε σοι γενέσθω τεκμήριον· κίττος γὰρ
 οὐκ ἄλλη τῆς Ἰνδῶν γῆς φνόμενος παρ' ἡμῖν φύεται.

Καὶ ταῦτα πάντα Ἀλεξάνδρῳ πρὸς θυμοῦ ἐγίνετο 2
 ἀκοίειν καὶ ἤθελε πιστὰ εἶναι τὰ ὑπὲρ τοῦ Διονύσου τῆς

πλάνης μυθεύμενα· καὶ κτίσμα εἶναι Διονύσου τὴν
 Νῦσαν ἥθελεν, ὥς ἤδη τε ἤκειν αὐτὸς ἐνθα ἦλθε Διόνυ-
 σος καὶ ἐπ' ἐκεῖνα ἂν ἐλθεῖν Διονύσου· οὐδ' ἂν Μακε-
 δόνας τὸ πρόσω ἀπαξιῶσαι συμπονεῖν οἱ ἔτι κατὰ ξῆλον
 2 τῶν Διονύσου ἔργων. καὶ δίδωσιν ἐλευθέρους τε εἶναι
 τοὺς οἰκήτορας τῆς Νύσης καὶ αὐτονόμους. ὥς δὲ καὶ
 τοὺς νόμους ἐπύθετο αὐτῶν καὶ ὅτι πρὸς τῶν ἀρίστων
 τὸ πολίτευμα ἔχεται, ταῦτά τε ἐπήνεσε καὶ ἡξίωσε τῶν
 τε ἱππέων οἱ ξυμπέμψαι ἐς τριακοσίους καὶ τῶν προεστώ-
 των τοῦ πολιτεύματος, ἦσαν δὲ καὶ αὐτοὶ τριακόσιοι, ἐκα-
 τὸν τοὺς ἀρίστους ἐπιλεξαμένους· Ἄκουφιν δὲ εἶναι τὸν
 ἐπιλεγόμενον, ὄντινα καὶ ὑπαρχον τῆς χώρας τῆς Νυ-
 3 σαίας κατέστησεν αὐτός. τὸν δὲ Ἄκουφιν ταῦτα ἀκού-
 σαντα ἐπιμειδιάσαι λέγεται τῷ λόγῳ· καὶ Ἀλέξανδρον
 ἐρέσθαι ἐφ' ὅτῳ ἐγέλασεν· ἀποκρίνασθαι δ' Ἄκουφιν·
 καὶ πῶς ἂν, ὦ βασιλεῦ, μία πόλις ἑκατὸν ἀνδρῶν ἀγα-
 θῶν ἐρημωθεῖσα ἔτι καλῶς πολιτεύοιτο; ἀλλὰ σύ, εἴ σοι
 μέλει Νυσαίων, τοὺς ἱππέας μὲν ἄγρεσθαι τοὺς τριακο-
 σίους καὶ εἰ βούλει, ἔτι τούτων πλείονας· ἀντὶ δὲ τῶν
 ἑκατόν, οὕστινας τοὺς ἀρίστους ἐπιλέξαι σὺ κελεύεις, δι-
 πλασίους τῶν ἄλλων τῶν κακῶν ἄγρεσθαι, ἵνα σοι καὶ
 αὐτίς ἀφικομένῳ δεῦρο ἐν τῷ αὐτῷ τούτῳ κόσμῳ φανείη
 ἢ πόλις. ταῦτα λέγοντα, λέγειν γὰρ δόξαι φρόνιμα, πεῖ-
 4 σαι Ἀλέξανδρον. καὶ τοὺς μὲν ἱππέας ξυμπέμπειν οἱ
 ἐκέλευσε, τοὺς δὲ ἑκατὸν τοὺς ἐπιλέκτους μηκέτι αἰτῆσαι,
 ἀλλὰ μηδ' ἀντ' αὐτῶν ἄλλους· τὸν δὲ παῖδα ἄρα τοῦ
 Ἀκούφιος καὶ τῆς θυγατρὸς τὸν παῖδα ξυμπέμψαι αὐτῷ
 Ἄκουφιν.

5 Ἀλέξανδρον δὲ πόθος ἔλαβεν ἰδεῖν τὸν χῶρον ὅπου
 τινα ὑπομνήματα τοῦ Διονύσου οἱ Νυσαῖοι ἐκόμπαζον.
 ἐλθεῖν τε ἐς τὸ ὄρος τὸν Μηρὸν ξὺν τοῖς ἐταίροις τοῖς
 ἱππεῦσι καὶ τῷ περικῷ ἀγῆματι καὶ ἰδεῖν κισσοῦ τε ἀνά·

πλεων καὶ δάφνης τὸ ὄρος καὶ ἄλση παντοῖα· καὶ ἰδεῖν
 σύσκιον, καὶ θήρας ἐν αὐτῷ εἶναι θηρίων παντοδαπῶν.
 καὶ τοὺς Μακεδόνας ἡδέως τὸν κισσὸν ἰδόντας, οἷα δὴ 6
 διὰ μακροῦ ὀφθέντα (οὐ γὰρ εἶναι ἐν τῇ Ἰνδῶν χώρα κισ-
 σόν, οὐδὲ ἵνα περ αὐτοῖς ἄμπελοι ᾗσαν) στεφάνους σπου-
 δῇ ἀπ' αὐτοῦ ποιήσασθαι καὶ στεφανώσασθαι ὡς εἶχον
 ἐφνυνοῦντας τὸν Διόνυσόν τε καὶ τὰς ἐπωνυμίας τοῦ
 θεοῦ ἀνακαλοῦντας. θῦσαι τε αὐτοῦ Ἀλέξανδρον τῷ Διο-
 νύσῳ καὶ εὐωχηθῆναι ὁμοῦ τοῖς ἐταίροις. οἱ δὲ καὶ τάδε 7
 ἀνέγραψαν, εἰ δὴ τῷ πιστὰ καὶ ταῦτα, πολλοὺς τῶν ἀμφ'
 αὐτὸν τῶν οὐκ ἡμελημένων Μακεδόνων τῷ τε κισσῷ
 ἐστεφανωμένους καὶ ὑπὸ τῇ κατακλήσει τοῦ θεοῦ κατα-
 σχεθῆναί τε πρὸς τοῦ Διονύσου καὶ ἀνευᾶσαι τὸν θεὸν
 καὶ βακχεῦσαι.

Καὶ ταῦτα ὅπως τις ἐθέλει ὑπολαβὼν ἀπιστεῖτω ἢ 3
 πιστενέτω. οὐ γὰρ ἔγωγε Ἐρατοσθένει τῷ Κυρηναίῳ
 πάντῃ συμφέρομαι, ὃς λέγει πάντα ὅσα ἐς τὸ θεῖον ἀνα-
 φέρεται ἐκ Μακεδόνων πρὸς χάριν τὴν Ἀλεξάνδρου ἐς
 τὸ ὑπέρογκον ἐπιφημισθῆναι. καὶ γὰρ καὶ σπήλαιον λέ- 2
 γει ἰδόντας ἐν Παραπαμισάδαις τοὺς Μακεδόνας καὶ τινα
 μῦθον ἐπιχώριον ἀκούσαντας ἢ καὶ αὐτοὺς ξυνθέντας
 φημίσαι ὅτι τοῦτο ἄρα ἦν τοῦ Προμηθέως τὸ ἄντρον, ἵνα
 ἐδέδετο, καὶ ὁ αἰτὸς ὅτι ἐκεῖσε ἐφοῖτα δαισόμενος τῶν
 σπλάγχνων τοῦ Προμηθέως, καὶ ὁ Ἡρακλῆς ὅτι ἐκεῖσε
 ἀφικόμενος τὸν τε αἰτὸν ἀπέκτεινε καὶ τὸν Προμηθέα
 τῶν δεσμῶν ἀπέλυσε. τὸν δὲ Καύκασον τὸ ὄρος ἐκ τοῦ 3
 Πόντου ἐς τὰ πρὸς ἑω μέρη τῆς γῆς καὶ τὴν Παραπαμι-
 σαδῶν χώραν ὡς ἐπὶ Ἰνδοὺς μετὰγειν τῷ λόγῳ τοὺς Μα-
 κεδόνας, Παραπάμισον ὄντα τὸ ὄρος αὐτοὺς καλοῦντας
 Καύκασον τῆς Ἀλεξάνδρου ἕνεκα δόξης, ὡς ὑπὲρ τὸν
 Καύκασον ἄρα ἐλθόντα Ἀλέξανδρον. ἐν τε αὐτῇ τῇ Ἰν- 4
 δῶν γῇ βοῦς ἰδόντας ἐγκεκαυμένας ῥόπαλον τεκμηριοῦ.

σθαι ἐπὶ τῷδε ὅτι Ἑρακλῆς ἐς Ἰνδοὺς ἀφίκετο. ὅμοια
καὶ ὑπὲρ Διονύσου τῆς πλάνης ἀπιστεῖ Ἑρατοσθένης·
ἐμοὶ δ' ἐν μέσῳ κείσθων οἱ ὑπὲρ τούτων λόγοι.

5 Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἀφίκετο ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμόν
καταλαμβάνει γέφυράν τε ἐπ' αὐτῷ πεποιημένην πρὸ
Ἡφαιστίωνος καὶ πλοῖα πολλὰ μὲν σμικρότερα, δύο δ'
τριακοντόρους, καὶ παρὰ Ταξίλου τοῦ Ἰνδοῦ δῶρα ἤκου-
τα ἀργυρίου μὲν τάλαντα ἐς διακόσια, ἱερεῖα δὲ βοὺς μὲν
τρισχιλλίας, πρόβατα δὲ ὑπὲρ μύρια, ἐλέφαντας δὲ ἐς τριά-
6 κοντα· καὶ ἵππεῖς δὲ ἑπτακόσιοι αὐτῷ Ἰνδῶν ἐς ξυμμα-
χίαν παρὰ Ταξίλου ἤκον· καὶ πόλιν Τάξιλα, τὴν μεγίστην
μεταξὺ Ἰνδοῦ τε ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου, ὅτι αὐτῷ Ταξι-
λης ἐνδίδωσιν. ἐνταῦθα θύει Ἀλέξανδρος τοῖς θεοῖς ὅσοις
αὐτῷ νόμος καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικὸν καὶ ἵππικὸν ἐπὶ
τῷ ποταμῷ· καὶ γίνεται αὐτῷ ἐπὶ τῇ διαβάσει τὰ ἱερά.

4 Ὁ δ' Ἰνδὸς ποταμὸς ὅτι μέγιστος ποταμῶν ἐστὶ τῶν
κατὰ τὴν Ἀσίαν τε καὶ τὴν Εὐρώπην, πλην Γάγγου, καὶ
τούτου Ἰνδοῦ ποταμοῦ, καὶ ὅτι αἱ πηγαὶ εἰσιν αὐτῷ ἐπὶ
τάδε τοῦ ὄρους τοῦ Παραπαμίσου ἢ Κανκάσου, καὶ ὅτι
ἐκδίδωσιν εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν τὴν κατὰ Ἰνδοὺς
ὡς ἐπὶ νότον ἄνεμον, καὶ ὅτι δίστομός ἐστιν ὁ Ἰνδὸς καὶ
αἱ ἐκβολαὶ αὐτοῦ ἀμφότεραι τεναγώδεις, καθάπερ αἱ
πέντε τοῦ Ἰστροῦ, καὶ ὅτι Δέλτα ποιεῖ καὶ αὐτὸς ἐν τῇ
Ἰνδῶν γῇ τῷ Αἰγυπτίῳ Δέλτα παραπλήσιον καὶ τοῦτο
Πάτταλα καλεῖται Ἰνδῶν φωνῇ, ταῦτα μὲν ὑπὲρ τοῦ Ἰν-
δοῦ, τὰ μάλιστα οὐκ ἀμφίλογα, καὶ ἐμοὶ ἀναγεγράφθω.
2 ἐπεὶ καὶ ὁ Ὑδάσπης καὶ Ἀκεσίνης καὶ Ὑδραώτης καὶ Ὑφα-
σις, καὶ οὗτοι Ἰνδοὶ ποταμοὶ ὄντες, τῶν μὲν ἄλλων τῶν
Ἀσιανῶν ποταμῶν πολὺ τι κατὰ μέγεθος ὑπερφέρουσι·
τοῦ Ἰνδοῦ δὲ μείονες εἰσι καὶ πολὺ δὴ μείονες, ὅπου καὶ
αὐτὸς ὁ Ἰνδὸς τοῦ Γάγγου. Κτησίας μὲν, εἰ δὴ τῷ ἱκα-
νος καὶ Κτησίας ἐς τεκμηρίωσιν, ἵνα μὲν στενότατος αὐ-

τὸς αὐτοῦ ὁ Ἰνδὸς ἐστὶ, τεσσαράκοντα σταδίους ὅτι διέ-
χουσιν αὐτῷ αἱ ὄχθαι· ἵνα δὲ πλατύτατος καὶ ἑκατόν· τὸ
πολὺ δὲ εἶναι αὐτοῦ τὸ μέσον τούτοις.

Τοῦτον τὸν ποταμὸν τὸν Ἰνδὸν ὑπὸ τὴν ἑὸν διέβαινε 3
ξὺν τῇ στρατιᾷ Ἀλέξανδρος ἐς τῶν Ἰνδῶν τὴν γῆν· ὑπὲρ
ᾧ ἐγὼ οὔτε οἷς τισι νόμοις διαχωρῶνται ἐν τῇδε τῇ ξυγ-
γραφῇ ἀνέγραψα, οὔτε ξῶα εἰ δὴ τινα ἄτοπα ἢ χώρα αὐ-
τοῖς ἐκφέρει, οὔτε ἰχθύας ἢ κήτη ὅσα ἢ οἷα ὁ Ἰνδὸς ἢ ὁ
Ῥδάσπης ἢ ὁ Γάγγης ἢ οἱ ἄλλοι Ἰνδῶν ποταμοὶ φέρου-
σιν, οὐδὲ τοὺς μύρμηκας τοὺς τὸν χρυσὸν σφισιν ἐργα-
ζομένους, οὐδὲ τοὺς γρύπας τοὺς φύλακας, οὐδὲ ὅσα ἄλλα
ἐφ' ἡδονῇ μᾶλλον τι πεποιήται ἢ ἐς ἀφήγησιν τῶν ὄντων,
ὥς τάγε κατ' Ἰνδοὺς ὅσα ἂν ἄτοπα ψεύσωνται, οὐκ ἐξε-
λεγχθῆσόμενα πρὸς οὐδαμῶν. ἀλλὰ Ἀλέξανδρος γὰρ καὶ 4
οἱ ξὺν τούτῳ στρατεύσαντες τὰ πολλὰ ἐξήλεγξαν, ὅσα γε
μὴ καὶ αὐτῶν ἐστὶν οἱ ἐψεύσαντο· ἀχρύστους τε εἶναι Ἰν-
δοὺς ἐξήλεγξαν, ὅσους γε δὴ Ἀλέξανδρος ξὺν τῇ στρατιᾷ
ἐπῆλθε, πολλοὺς δὲ ἐπῆλθε, καὶ ἥκιστα χλιδῶντας κατὰ
τὴν δίαίταν· ἀλλὰ μεγάλους μὲν τὰ σώματα, οἷους με-
γίστους τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν, πενταπῆχεις τοὺς πολλοὺς
ἢ ὀλίγον ἀποδέοντας· καὶ μελαντέρους τῶν ἄλλων ἀν-
θρώπων, πλὴν Αἰθιοπῶν, καὶ τὰ πολέμια πολὺ τι γεν-
ναιοτάτους τῶν γε δὴ τότε ἐποίκων τῆς Ἀσίας. τὸ γὰρ 5
Περσῶν τῶν πάλαι, ξὺν οἷς ὀρμηθεὶς Κῦρος ὁ Καμβύσου
Μήδους τε τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας ἀφείλετο καὶ ἄλλα ἔθνη
τὰ μὲν κατεστρέψατο, τὰ δὲ προσχωρήσαντά οἱ ἐκόντα
κατέσχευ, οὐκ ἔχω ἀτρεκῶς ὥς γε δὴ πρὸς τὰ Ἰνδῶν ξυμ-
βαλεῖν. καὶ γὰρ καὶ Πέρσαι τότε πένητές τε ἦσαν καὶ χώ-
ρας τραχείας οἰκήτορες, καὶ νόμιμά σφισιν ἦν οἷα ἐγγυ-
τάτω εἶναι τῇ Λακωνικῇ παιδεύσει. τὸ δὲ τραῦμα τὸ
γενόμενον Πέρσαις ἐν τῇ Σκυθικῇ γῇ οὐδὲ τοῦτο ἔχω
ἀτρεκῶς συμβαλεῖν πότερα δυσχωρίαις ξυννεχθεῖσιν ἢ

τινι ἄλλῃ Κύρου ἁμαρτία ξυνέβη ἢ Σκυθῶν γε τῶν ταύ-
τη κακίους τὰ πολέμια Πέρσαι ἦσαν.

- 5 Ἀλλ' ὑπὲρ Ἰνδῶν ἰδίᾳ μοι γεγράφεται ὅσα πιστότατα
ἐς ἀφήγησιν οἳ τε ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατεύσαντες καὶ ὁ
ἐκπεριπλεύσας τῆς μεγάλης θαλάσσης τὸ κατ' Ἰνδοὺς
Νέαρχος, ἐπὶ δὲ ὅσα Μεγασθένης τε καὶ Ἐρατοσθένης,
δοκίμῳ ἄνδρῳ, ξυνεγραψάτην, καὶ νόμιμα ἅττα Ἰνδοῖς
ἐστὶ καὶ εἰ δὴ τινα ζῶα ἄτοπα αὐτόθι φύεται καὶ τὸν πα-
2 ράπλουν αὐτὸν τῆς ἔξω θαλάσσης. νῦν δὲ ὅσον ἐς τὰ
Ἀλεξάνδρου ἔργα ἀποχωρῶν ἐφαίνετο, τοσόνδε μοι ἀνα-
γεγράφθω· τὸν Ταῦρον τὸ ὄρος ἀπειργεῖν τὴν Ἀσίαν,
ἀρχόμενον μὲν ἀπὸ Μυκάλης τοῦ καταντικροῦ Σάμου τῆς
νῆσου ὄρους, ἀποτεμνόμενον δὲ τὴν τε Παμφύλων καὶ
Κιλικῶν γῆν ἔνθεν μὲν ὡς ἐς Ἀρμενίαν παρήκειν· ἀπὸ
δ' Ἀρμενίων ὡς ἐπὶ Μηδίαν παρὰ Παρθυαίους τε καὶ
3 Χωρασμίους· κατὰ δὲ Βακτρίους ξυμβάλλειν τῷ Παρα-
παμίσῳ ὄρει, ὃ δὴ Καύκασον ἐκάλουν οἱ Ἀλεξάνδρῳ ξυ-
στρατεύσαντες Μακεδόνες, ὥς μὲν λέγεται τὰ Ἀλεξάν-
δρου αὖξοντες, ὅτι δὴ καὶ ἐπ' ἐκεῖνα ἄρα τοῦ Καυκάσου
κρατῶν τοῖς ὅπλοις ἦλθεν Ἀλέξανδρος· τυχὸν δὲ καὶ
ξυνεχὲς τυγχάνει ὃν τοῦτο τὸ ὄρος τῷ ἄλλῳ τῷ Σκυθικῷ
Καυκάσῳ, καθάπερ οὖν αὐτῷ τούτῳ ὁ Ταῦρος· καὶ ἐμοὶ
αὐτῷ πρότερόν ποτε ἐπὶ τῷδε λέλεκται Καύκασος τὸ ὄρος
4 τοῦτο καὶ ὕστερον τῷδε τῷ ὀνόματι κληθήσεται. τὸν δὲ
Καύκασον τοῦτον καθήκειν ἔστε ἐπὶ τὴν μεγάλην τὴν
πρὸς ἔω τε καὶ Ἰνδοὺς θάλασσαν. τοὺς οὖν ποταμούς,
ὅσοι κατὰ τὴν Ἀσίαν λόγον ἄξιοι, ἐκ τοῦ Ταύρου τε καὶ
τοῦ Καυκάσου ἀνίσχοντας τοὺς μὲν ὡς ἐπ' ἄρκτον τε-
τραμμένον ἔχειν τὸ ὕδωρ, καὶ τούτων τοὺς μὲν ἐς τὴν
λίμνην ἐκδιδόναι τὴν Μαιῶτιν, τοὺς δὲ ἐς τὴν Ὀρκανίαν
καλουμένην θάλασσαν, καὶ ταύτην κόλπον οὔσαν τῆς
5 μεγάλης θαλάσσης· τοὺς δὲ ὡς ἐπὶ νότον ἄνεμον τὸν

Εὐφράτην τε εἶναι καὶ τὸν Τίγρητα καὶ τὸν Ἰνδὸν τε καὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ Ἀκεσίνην καὶ Ὑδραώτην καὶ Ὑφασιν καὶ ὅσοι ἐν μέσῳ τούτων τε καὶ τοῦ Γάγγου ποταμοῦ ἐς θάλασσαν καὶ οὗτοι ἐσβάλλουσιν ἢ εἰς τενάγην ἀναχεόμενοι ἀφανίζονται, καθάπερ ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἀφανίζεται.

Ὅτω δὴ τὰ τῆς Ἀσίας ὧδε ἔχει ὥς πρὸς τοῦ Ταύρου **6**
 τε καὶ τοῦ Καυκάσου τέμνεσθαι ἀπ' ἀνέμου ξεφύρου ὥς ἐπ' ἀπηλιώτην ἄνεμον τὴν Ἀσίαν, τούτῳ δὺο μὲν αὐταὶ μέγισται πρὸς αὐτοῦ τοῦ Ταύρου τῆς Ἀσίας μοῖραι γίνονται, ἡ μὲν ἐς μεσημβρίαν τε καὶ πρὸς νότον ἄνεμον [τοῦ Ταύρου] κεκλιμένη, ἡ δὲ ἐπ' ἄρκτον τε καὶ ἄνεμον βορρᾶν. τῆς δὲ ὥς ἐπὶ νότον Ἀσίας τετραχῇ αὖ τεμνομένης **2**
 μέγιστην μὲν μοῖραν τὴν Ἰνδῶν γῆν ποιεῖ Ἐρατοσθένης τε καὶ Μεγασθένης, ὃς ξυνὴν μὲν Σιβυρίῳ τῷ σατράπῃ τῆς Ἀραχωσίας, πολλάκις δὲ λέγει ἀφικέσθαι παρὰ Σανδράκοτον τὸν Ἰνδῶν βασιλέα· ἐλαχίστην δὲ ὄσσην ὁ Εὐφράτης ποταμὸς ἀπείργει ὥς πρὸς τὴν ἐντὸς τὴν ἡμετέραν θάλασσαν. δὺο δὲ αἱ μεταξὺ Εὐφράτου τε ποταμοῦ καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ἀπειργόμεναι αἱ δὺο ξυντεθεῖσαι μόλις ἄξιαι τῇ Ἰνδῶν γῇ ξυμβαλεῖν. ἀπείργεσθαι δὲ τὴν **3**
 Ἰνδῶν χώραν πρὸς μὲν ἕω τε καὶ ἀπηλιώτην ἄνεμον ἔστε ἐπὶ μεσημβρίαν τῇ μεγάλῃ θαλάσῃ· τὸ πρὸς βορρᾶν δὲ αὐτῆς ἀπείργειν τὸν Καύκασον τὸ ὄρος ἔστε ἐπὶ τοῦ Ταύρου τὴν ξυμβολήν· τὴν δὲ ὥς πρὸς ἐσπέραν τε καὶ ἄνεμον Ἰάπυγα ἔστε ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς ἀποτεμνεται. καὶ ἔστι πεδίου ἡ πολλὴ αὐτῆς, καὶ τοῦτο, ὥς εἰκάξουσιν, ἐκ τῶν ποταμῶν προσκεχωσμένον. εἶναι γὰρ οὖν καὶ τῆς ἄλλης χώρας ὅσα πεδία οὐ πρόσω **4**
 θαλάσσης τὰ πολλὰ τῶν ποταμῶν παρ' ἐκάστοις ποιήματα, ὥστε καὶ τῆς χώρας τὴν ἐπωνυμίαν τοῖς ποταμοῖς ἐκ παλαιοῦ προσκείσθαι, καθάπερ Ἑρμοῦ τέ τι πεδίου

λέγεσθαι, ὃς κατὰ τὴν Ἀσίαν γῆν ἀνίσχων ἐξ ὄρους Μη-
 τρὸς Δινδυμήνης παρὰ πόλιν Σμύρναν Αἰολικὴν ἐκδιδοί-
 ἐς θάλασσαν· καὶ ἄλλο Καῦστρου πεδίου Ἀνδίου † ἀπὸ
 Ἀνδίου ποταμοῦ καὶ Καϊκὸν ἄλλο ἐν Μυσία καὶ Μαιάν-
 5 δρου τὸ Καρικὸν ἔσται ἐπὶ Μίλητον πόλιν Ἰωνικὴν. Αἴ-
 γυπτὸν τε Ἡρόδοτος τε καὶ Ἐκαταῖος οἱ λογοποιοὶ ἢ ἐκ
 δὴ τοῦ ἄλλου ἢ Ἐκαταίου ἐστὶ τὰ ἀμφὶ τῇ γῇ τῇ Αἰγυπτίᾳ
 ποιήματα δῶρόν τε τοῦ ποταμοῦ ἀμφοτέρω ὡσαύτως
 ὀνομάζουσι καὶ οὐκ ἀμαυροῖς τεκμηρίοις ὅτι ταύτῃ ἔχει
 Ἡροδότῳ ἐπιδέδεικται, ὥς καὶ τὴν γῆν αὐτὴν τυχὸν τοῦ
 ποταμοῦ εἶναι ἐπώνυμον. Αἰγύπτος γὰρ τὸ παλαιὸν ὁ
 ποταμὸς ὅτι ἐκαλεῖτο ὄντινα νῦν Νεῖλον Αἰγύπτιοι τε
 καὶ οἱ ἔξω Αἰγύπτου ἄνθρωποι ὀνομάζουσιν, ἱκανὸς τε-
 6 κμηριῶσαι Ὅμηρος, λέγων ἐπὶ τῇ ἐκβολῇ τοῦ Αἰγύπτου
 ποταμοῦ τὸν Μενέλεων στήσαι τὰς νέας. εἰ δὲ οὖν εἰς τε
 ποταμὸς παρ' ἐκάστοις καὶ οὐ μεγάλοι οὔτοι ποταμοὶ
 ἱκανοὶ γῆν πολλὴν ποιῆσαι ἐς θάλασσαν προχεόμενοι,
 ὁπότε ἰλὺν καταφέρουσι καὶ πηλὸν ἐκ τῶν ἄνωθεν τόπων
 ἐνθεν περ αὐτοῖς αἱ πηγαὶ εἰσιν, οὐδὲ ὑπὲρ τῆς Ἰνδῶν
 ἄρα χώρας ἐς ἀπιστίαν ἵεναι ἄξιον, ὅπως πεδίου τε ἢ
 πολλή ἐστὶ καὶ ἐκ τῶν ποταμῶν τὸ πεδίου ἔχει προσκε-
 7 χωσμένον. Ἑρμὸν μὲν γὰρ καὶ Κάϋστρον καὶ Καϊκόν τε
 καὶ Μαίανδρον ἢ ὅσοι πολλοὶ ποταμοὶ τῆς Ἀσίας ἐς τήνδε
 τὴν ἐντὸς θάλασσαν ἐκδιδοῦσιν οὐδὲ ξύμπαντας ξυντε-
 θέντας ἐν τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν ἄξιον ξυμβαλεῖν πλή-
 θους ἕνεκα τοῦ ὕδατος, μὴ ὅτι τῷ Γάγγῃ τῷ μεγίστῳ,
 ὅτῳ οὔτε Νεῖλου ὕδαρ τοῦ Αἰγυπτίου οὔτε ὁ Ἴστρος ὁ
 8 κατὰ τὴν Εὐρώπην ῥέων ἄξιοι ξυμβαλεῖν, ἀλλ' οὐδὲ τῷ
 Ἰνδῷ ποταμῷ ἐκεῖνοί γε πάντες ξυμμιχθέντες ἐς ἴσον ἔρ-
 χονται, ὃς μέγας τε εὐθύς ἀπὸ τῶν πηγῶν ἀνίσχει καὶ
 πεντεκαίδεκα ποταμούς, πάντας τῶν Ἀσιανῶν μείζονας,
 παραλαβὼν καὶ τῇ ἐπωνυμίᾳ κρατήσας οὕτως ἐκδιδοῖ ἐς

θάλασσαν. ταῦτά μοι ἐν τῷ παρόντι περὶ Ἰνδῶν τῆς χώρας λελέχθω· τὰ δὲ ἄλλα ἀποκείσθω ἐς τὴν Ἰνδικὴν συγγραφὴν.

Τὸ δὲ ζευγμα τὸ ἐπὶ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ ὅπως μὲν 7
ἐποιήθη Ἀλεξάνδρῳ οὔτε Ἀριστόβουλος οὔτε Πτολε-
μαῖος, οἷς μάλιστα ἐγὼ ἔπομαι, λέγουσιν· οὐδὲ αὐτοὺς ἔχω
ἀτρεκῶς εἰκάσαι, πότερα πλοίοις ἐξεύχθη ὁ πόρος, κα-
θάπερ οὖν ὁ Ἑλλήσποντός τε πρὸς Ξέρξου καὶ ὁ Βόσπο-
ρός τε καὶ ὁ Ἴστρος πρὸς Δαρείου, ἢ γέφυρα κατὰ τοῦ
ποταμοῦ διηνεκὴς ἐποιήθη αὐτῷ· δοκεῖ δὲ ἔμοιγε πλοίοις
μᾶλλον ζευχθῆναι· οὐ γὰρ ἂν δέξασθαι γέφυραν τὸ βά-
θος τοῦ ὕδατος, οὐδ' ἂν ἐν τοσῶδε χρόνῳ ἔργον οὕτως
ἄτοπον ξυντελεσθῆναι. εἰ δὲ δὴ πλοίοις ἐξεύχθη ὁ πόρος, 2
πότερα ξυνδεθεῖσαι αἱ νῆες σχολίοις καὶ κατὰ στοῖχον
ὀρμισθεῖσαι ἐς τὸ ζευγμα ἀπήρκεσαν, ὥς λέγει Ἡρόδοτος
ὁ Ἀλικαρνασεὺς ζευχθῆναι τὸν Ἑλλήσποντον, ἢ ὅτῳ τρό-
πῳ Ῥωμαίοις ἐπὶ τῷ Ἴστρῳ ποταμῷ ζευγμα ποιεῖται καὶ
ἐπὶ τῷ Ῥήνῳ τῷ Κελτικῷ, καὶ τὸν Εὐφράτην καὶ τὸν
Τίγρητα, ὅσάκις κατέλαβεν αὐτοὺς ἀνάγκη, ἐγεφύρωσαν,
οὐδὲ τοῦτο ἔχω ξυμβαλεῖν. καίτοι ταχυτάτῃ γε ὧν ἐγὼ 3
οἶδα Ῥωμαίοις ἢ γεφύρωσις ἢ διὰ τῶν νεῶν γίνεται, καὶ
ταύτην ἐγὼ ἀφηγήσομαι ἐν τῷ παρόντι, ὅτι λόγου ἄξια.
αἱ νῆες αὐτοῖς κατὰ τοῦ ῥοῦ ἀφίενται ἀπὸ ξυνθήματος,
οὐκ ἐπ' εὐθύ, ἀλλὰ καθάπερ αἱ πρύμναν κρουόμεναι.
ταύτας ὑποφέρει μὲν, οἷα εἰκός, ὁ ῥοῦς, ἀνέχει δὲ κελή-
τιον ἐπῆρες, ἔστ' ἂν καταστήσῃ ἐς τὸ τεταγμένον χωρίον·
καὶ ἐνταῦθα ἤδη καθίεται πλέγματα ἐκ λύγου πυραμοει-
δῇ πλήρῃ λίθων λογάδων ἀπὸ πρῶρας ἐκάστης νεώς, τοῦ
ἀνέχειν τὴν ναῦν πρὸς τὸν ῥοῦν. ὅτε δὲ δὴ μία τις τῶν 4
νεῶν ἅμα δὴ ἐσχέθη, καὶ ἄλλη, ἀπὸ ταύτης διέχουσα ὅσον
ξύμμετρον πρὸς ἰσχὺν τῶν ἐπιβαλλομένων, ἀντίπρωρος
πρὸς τὸ ῥεῦμα ὀρμίζεται· καὶ ἀπ' ἀμφοῖν ξύλα τε ἐς εὐθύ

ὀξέως ἐπιβάλλεται καὶ σανίδες ἐγκάρσιαι ἐς τὸ ξυνδεῖν. καὶ διὰ πασῶν οὕτω τῶν νεῶν, ὅσαι ἱκαναὶ γεφυρωῶσαι 5 τὸν πόρον, χωρεῖ τὸ ἔργον. ἑκατέρωθεν δὲ τοῦ ζεύγματος κλίμακες προβάλλονται καταπηγνύμεναι, τοῦ ἀσφαλεστέραν τοῖς τε ἵπποις καὶ τοῖς ζεύγεσι τὴν ἐφοδον γίγνεσθαι, καὶ ἅμα ὥς σύνδεσμος εἶναι τοῦ ζεύγματος. δι' ὀλίγου τε ξυντελεῖται ἅπαν καὶ ξὺν πολλῷ θορόβῳ, καὶ τὸ τεταγμένον ἐν τῷ δρωμένῳ ὁμῶς οὐκ ἄπεστιν· οἱ τε παρακελευσμοὶ ὥς τύχοιεν κατὰ ναῦν ἑκάστην καὶ αἱ ἐπιτιμήσεις τοῦ ἐκλιποῦς οὔτε τὴν κατάκουσιν τῶν παραγγελμάτων οὔτε τὴν ὀξύτητα τοῦ ἔργου ἀφαιροῦνται.

8 Ῥωμαίοις μὲν δὴ οὕτω ταῦτα ἐκ παλαιοῦ ἐπῆσκηται· Ἀλεξάνδρῳ δὲ ὅπως ἐξεύχθη ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς οὐκ ἔχω εἰπεῖν, ὅτι μὴδὲ οἱ ξυστρατεύσαντες αὐτῷ εἶπον. ἀλλὰ μοι δοκεῖ ὥς ἐγγυτάτω τούτων ἐξεῦχθαι, ἢ εἰ δὴ τινι ἄλλῃ 2 μηχανῇ, ἐκείνην ἔχέτω. ὥς δὲ διέβη πέραν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐνταῦθα αὖ θύει κατὰ νόμον Ἀλέξανδρος. ἄρας δὲ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς Τάξιλα ἀφίκετο, πόλιν μεγάλην καὶ εὐδαίμονα, τὴν μεγίστην τῶν μεταξὺ Ἰνδοῦ τε ποταμοῦ καὶ Ὑδάσπου. καὶ ἐδέχετο αὐτὸν Ταξίλης ὁ ὑπαρχος τῆς πόλεως καὶ αὐτοὶ οἱ τῇδε Ἰνδοὶ φίλως· καὶ Ἀλέξανδρος προστίθησιν αὐτοῖς χώραν τῆς ὁμόρου ὅσης 3 ἐδέοντο. ἦκον δὲ ἐνταῦθα παρ' αὐτὸν καὶ παρὰ Ἀβισάρου πρέσβεις τοῦ τῶν ὀρείων Ἰνδῶν βασιλέως ὃ τε ἀδελφὸς τοῦ Ἀβισάρου καὶ ἄλλοι ξὺν αὐτῷ οἱ δοκιμώτατοι, καὶ παρὰ Λοξάρεως νομάρχου ἄλλοι, δῶρα φέροντες. καὶ ἐνταῦθα αὖ Ἀλέξανδρος ἐν Ταξίλοις θύει ὅσα οἱ νόμος καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἵππικόν. καὶ ἀποδείξας σατράπην τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν Φίλιππον τὸν Μαχάτα φρουράν τε ἀπολείπει ἐν Ταξίλοις καὶ τοὺς ἀπομάχους τῶν στρατιωτῶν διὰ νόσον· αὐτὸς δὲ ἦγεν ὥς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμόν.

Ἐπ' ἐκεῖνα γὰρ τοῦ Ὑδάσπου Πῶρος αὐτῷ εἶναι 4
 ἐξηγγέλλετο ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ, ἐγνωκὼς εἶργειν τοῦ
 πόρου αὐτὸν ἢ περῶντι ἐπιτίθεσθαι. ταῦτα ὡς ἔγνω Ἀλέ-
 ξανδρος, Κοῖνον μὲν τὸν Πολεμοκράτους πέμψας ὀπίσω
 ἐπὶ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν τὰ πλοῖα ὅσα παρεσκεύαστο αὐτῷ
 ἐπὶ τοῦ πόρου τοῦ Ἰνδοῦ ξυντεμόντα κελεύει φέρειν ὡς
 ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν. καὶ ξυνετμήθη τε τὰ πλοῖα 5
 καὶ ἐκομίσθη αὐτῷ, ὅσα μὲν βραχύτερα διχῇ διατμηθέν-
 τα, αἱ τριακόντοροι δὲ τριχῇ ἐτμήθησαν, καὶ τὰ τμήματα
 ἐπὶ ξευγῶν διεκομίσθη ἔσπε ἐπὶ τὴν ὄχθην τοῦ Ὑδάσπου·
 καὶ κεῖ ξυμπηχθὲν τὸ ναυτικὸν αὐθις δὴ ὁμοῦ ὥφθη ἐν
 τῷ Ὑδάσπῃ. αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ἦν τε δύναιμι ἐχων
 ἦκεν ἐς Τάξιλα καὶ πεντακισχιλίους τῶν Ἰνδῶν οὓς Τα-
 ξίλης τε καὶ οἱ ταύτη ὑπαρχοὶ ἦγον ἦει ὡς ἐπὶ τὸν Ὑδά-
 σπην ποταμὸν.

Καὶ Ἀλέξανδρός τε κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῇ ὄχθῃ 9
 τοῦ Ὑδάσπου, καὶ Πῶρος κατὰ τὴν ἀντιπέρας ὄχθην
 ὥφθη ξὺν πάσῃ τῇ στρατιᾷ καὶ τῶν ἐλεφάντων τῷ στίφει.
 ταύτῃ μὲν δὴ ἡ κατεστρατοπεδευκότεα εἶδεν Ἀλέξανδρον
 αὐτὸς μένων ἐφύλαττε τὸν πόρον· ὅσα δὲ ἄλλα τοῦ πο-
 ταμοῦ εὐπορώτερα, ἐπὶ ταῦτα φρουρὰς διαπέμψας καὶ
 ἡγεμόνας ἐπιστήσας ἐκάστοις εἶργειν ἐπενόει τοῦ πόρου
 τοὺς Μακεδόνας. ταῦτα δὲ ὁρῶντι Ἀλεξάνδρῳ κινητέα 2
 καὶ αὐτῷ ἐδόκει ἡ στρατιὰ πολλαχῇ, ὡς τὸν Πῶρον ἀμ-
 φιβολον γίνεσθαι. διελὼν δὲ ἐς πολλὰ τὸν στρατὸν τοὺς
 μὲν αὐτὸς ἄλλη καὶ ἄλλη ἦγε τῆς χώρας, τὰ μὲν πορθῶν
 ὅσα πολέμια, τὰ δὲ σκοπῶν ὅπῃ εὐπορώτερος αὐτῷ ὁ
 ποταμὸς φανεῖται, τοὺς δὲ τῶν ἡγεμόνων ἄλλοις καὶ ἄλ-
 λοις ἐπιτάξας καὶ αὐτοὺς πολλαχῇ διέπεμπε. σῆτος δὲ 3
 αὐτῷ πάντοθεν ἐκ τῆς ἐπὶ τὰδε τοῦ Ὑδάσπου χώρας ἐς
 τὸ στρατόπεδον ξυνεκομίζετο, ὡς δῆλον εἶναι τῷ Πῶρῳ
 ὅτι ἐγνωκὼς εἶη προσλιπαρεῖν τῇ ὄχθῃ, ἔσπε τὸ ὕδωρ

τοῦ ποταμοῦ μείον γενόμενον τοῦ χειμῶνος πολλαχῇ παραδοῦναι οἱ τὸν πόρον· τὰ τε πλοῖα αὐτῷ ἄλλη καὶ ἄλλη παραπλέοντα καὶ αἱ διφθέραι τῆς κάρφης ἐμπιπλάμεναι καὶ ἡ ὄχθη πᾶσα πλήρης φαινομένη τῇ μὲν ἱππέων, τῇ δὲ πεζῶν, οὐκ εἶα ἡρεμεῖν τὸν Πῶρον, οὐδὲ ἐν τι ἐπιλεξάμενον ἐς φυλακὴν ξύμφορον, ἐς τοῦτο ἐκ πάντων παρασκευάζεσθαι. ἄλλως τε ἐν μὲν τῷ τότε οἱ ποταμοὶ πάντες οἱ Ἰνδικοὶ πολλοῦ τε ὕδατος καὶ θολεροῦ ἔρρεον καὶ ὀξέος τοῦ ρεύματος· ἦν γὰρ ὥρα ἔτους ἥ μετὰ τροπὰς μάλιστα ἐν θέρει τρέπεται ὁ ἥλιος· ταύτῃ δὲ τῇ ὥρᾳ ὕδατά τε ἐξ οὐρανοῦ ἀθρόα τε καταφέρεται ἐς τὴν γῆν τὴν Ἰνδικὴν καὶ αἱ χιόνες αἱ τοῦ Καυκάσου, ἐνθενπερ τῶν πολλῶν ποταμῶν αἱ πηγαὶ εἰσι, κατατηκόμεναι αὖξουσιν αὐτοῖς τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα· χειμῶνος δὲ ἐμπαλιν ἰσχουσιν, ὀλίγοι τε γίνονται καὶ καθαροὶ ἰδεῖν καὶ ἔστιν ὅπου περάσιμοι, πλήν γε δὴ τοῦ Ἰνδοῦ καὶ Γάγγου, καὶ τυχὸν καὶ ἄλλου τοῦ· ἀλλ' ὅ γ' Ὑδάσπης περατὸς γίνεται.

10 Ταύτην οὖν τὴν ὥραν τοῦ ἔτους προσμένειν ἐς τὸ φανερὸν ἔφασκεν, εἰ ἐν τῷ τότε εἴργοιτο· ὁ δὲ οὐδὲν μείον ἐφεδρεύων ἔμενεν, εἰ πη λάθῃι ὑφαρπάσας ὀξέως τὸν πόρον. ἥ μὲν δὴ αὐτὸς Πῶρος κατεστρατοπεδεύκει πρὸς τῇ ὄχτῃ τοῦ Ὑδάσπου, ἔγνω ἀδύνατος ὢν περᾶσαι ὑπὸ πλήθους τε τῶν ἐλεφάντων καὶ ὅτι πολλὴ στρατιὰ καὶ αὕτη τεταγμένη τε καὶ ἀκριβῶς ὠπλισμένη ἐκβαίνουσιν αὐτοῖς ἐπιθήσεσθαι ἔμελλεν· οἱ τε ἵπποι οὐκ ἂν ἐδόκουν αὐτῷ ἐθελῆσαι οὐδὲ ἐπιβῆναι τῆς ὄχθης τῆς πέραν, προσκειμένων σφίσιν ἐνθὺς τῶν ἐλεφάντων καὶ τῇ τε ὄψει ἅμα καὶ τῇ φωνῇ φοβούντων, οὐδ' ἂν ἔτι πρόσθεν μεῖναι ἐπὶ τῶν διφθερῶν κατὰ τὸν πόρον, ἀλλ' ἐκπηδᾶν γὰρ ἐς τὸ ὕδωρ ἀφορῶντες πέραν τοὺς ἐλέφαντας ἐκφρονες γιγνόμενοι. κλέψαι οὖν ἐπενόει τὴν διάβασιν ὧδε πράττων. νύκτωρ παραγαγὼν ἄλλη καὶ ἄλλη τῆς ὄχθης

τοὺς πολλοὺς τῶν ἱππέων βοήν τε ἐποίει καὶ ἡλαλάζετο τῷ Ἐνναλίῳ, καὶ τᾶλλα ὅσα ἐπὶ διαβάσει συσκευαζομένων θόρυβος παντοδαπὸς ἐγίνετο. καὶ ὁ Πῶρός τε ἀντιπαρῆει πρὸς τὴν βοήν ἐπάγων τοὺς ἐλέφαντας καὶ Ἀλέξανδρος ἐς ἔθος αὐτὸν τῆς ἀντιπαραγωγῆς καθίστη. ὥς 4 δὲ ἐπὶ πολὺ τοῦτο ἐγίνετο καὶ βοή μόνον καὶ ἀλαλαγμὸς ἦν, οὐκέτι ὁ Πῶρος μετεκινεῖτο πρὸς τὰς ἐκδρομὰς τῶν ἱππέων, ἀλλ' ἐκείνων γὰρ γνούς τὸν φόβον κατὰ χώραν ἐπὶ στρατοπέδου ἔμεινε· σκοποὶ δὲ αὐτῷ πολλαχοῦ τῆς ὄχθης καθειστήκεσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ὥς ἐξείργαστο αὐτῷ ἄφοβον τὸ τοῦ Πῶρου εἰς τὰς νυκτερινὰς ἐπιχειρήσεις μηχανᾶται τι τοιόνδε.

Ἄκρα ἦν ἀνέχουσα τῆς ὄχθης τοῦ Ὑδάσπου, ἵνα ἐπέ- 11
καμπτεν ὁ ποταμὸς λόγου ἄξιός, αὐτῇ τε δασεῖα εἶδει παντοίων δένδρων καὶ κατ' αὐτὴν νῆσος ἐν τῷ ποταμῷ ὑλώδης τε καὶ ἀστιβῆς ὑπ' ἐρημίας. ταύτην καταμαθὼν τὴν νῆσον καταντικρὺ τῆς ἄκρας, ἀμφοτέρω ὑλώδη τὰ χωρία καὶ οἷα κρύψαι τῆς διαβάσεως τὴν ἐπιχείρησιν, ταύτῃ ἔγνω διαβιβάζειν τὸν στρατόν. ἀπείχε δὲ ἢ τε ἄκρα καὶ 2 ἢ νῆσος τοῦ μεγάλου στρατοπέδου ἐς πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν σταδίους. παρὰ πᾶσαν δὲ τὴν ὄχθην φυλακαὶ τε αὐτῷ καθεστηκυῖαι ἦσαν, διαλείπουσαι ὅσον ξύμμετρον ἐς τὸ ξυνορᾶν τε ἀλλήλους καὶ κατακοῦειν εὐπετῶς ὁπόθεν τι παραγγέλλοιτο, καὶ πανταχόθεν βοαὶ τε νύκτωρ ἐπὶ πολλὰς νύκτας ἐγίννοντο καὶ πυρὰ ἐκαίετο.

Ἐπειδὴ δὲ ἔγνω ἐπιχειρεῖν τῷ πόρῳ, κατὰ μὲν τὸ 3 στρατόπεδον φανερωῶς αὐτῷ τὰ τῆς διαβάσεως παρεσκευάζετο. καὶ Κράτερος ὑπελέλειπτο ἐπὶ στρατοπέδου τὴν τε αὐτοῦ ἔχων ἱππαρχίαν καὶ τοὺς ἐξ Ἀραχωτῶν καὶ Παρ-
αμισαδῶν ἱππέας καὶ τῆς φάλαγγος τῶν Μακεδόνων τὴν τε Ἀλκέτου καὶ τὴν Πολυσπέρχοντος τάξιν καὶ τοὺς νομάρχας τῶν ἐπὶ τὰδε Ἰνδῶν καὶ τοὺς ἅμα τούτοις τοὺς

4 πεντακισχιλίους. παρηγγέλλετο δὲ Κρατέρῳ μὴ πρὶν διαβαίνειν τὸν πόρον πρὶν ἀπαλλαγῆναι Πῶρον ξὺν τῇ δυνάμει ὥς ἐπὶ σφᾶς ἢ φεύγοντα μαθεῖν, αὐτοὺς δὲ νικῶντας· ἦν δὲ μέρος μὲν τι τῆς στρατιᾶς ἀναλαβὼν Πῶρος ἐπ' ἐμὲ ἄγῃ, μέρος δέ τι ὑπολείψθῃ αὐτῷ ἐπὶ στρατοπέδου καὶ ἐλέφαντες, σὺ δὲ δὴ καὶ ὥς μένειν κατὰ χώραν· εἰ δὲ τοὺς ἐλέφαντας ξύμπαντας ἅμα οἱ ἄγῃ Πῶρος ἐπ' ἐμέ, τῆς δὲ ἄλλης στρατιᾶς ὑπολείποιτό τι ἐπὶ στρατοπέδου, σὺ δὲ διαβαίνειν σπουδῇ· οἱ γὰρ ἐλέφαντες μόνοι, ἔφη, ἄποροι εἰσιν πρὸς τοὺς ἐκβαίνοντας ἵππους· ἡ δὲ ἄλλη στρατιὰ εὖπορος.

12 Ταῦτα μὲν Κρατέρῳ ἐνετέλλετο. ἐν μέσῳ δὲ τῆς νήσου τε καὶ τοῦ μεγάλου στρατοπέδου, ἵνα αὐτῷ Κράτερος ὑπολέλειπτο, Μελέαγρός τε καὶ Ἀτταλος καὶ Γοργίας ξὺν τοῖς μισθοφόροις ἵππευσί τε καὶ πεξοῖς ἐτετάχατο· καὶ τούτοις διαβαίνειν παρηγγέλλετο κατὰ μέρος, διελόντας τὸν στρατόν, ὅποτε ξυνεχομένους ἤδη ἐν τῇ μάχῃ τοὺς Ἰνδοὺς ἴδοιεν.

2 Αὐτὸς δὲ ἐπιλεξάμενος τῶν τε ἐταίρων τὸ ἄγῃμα καὶ τὴν Ἡφαιστίωνος ἱππαρχίαν καὶ τὴν Περδίκκου τε καὶ Δημητρίου καὶ τοὺς ἐκ Βάκτρων καὶ Σογδιανῶν καὶ τοὺς Σκύθας ἱππέας καὶ Δάας τοὺς ἱπποτοξότας καὶ τῆς φάλαγγος τοὺς τε ὑπασπιστάς καὶ τὴν Κλείτου τε καὶ Κοίνου τάξιν καὶ τοὺς τοξότας τε καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας, ἦγεν ἀφανῶς, πολὺ τι ἀπέχων τῆς ὄχθης, τοῦ μὴ καταφανῆς εἶναι ἄγων ἐπὶ τὴν νῆσον καὶ τὴν ἄκραν ἔνθεν διαβαί-
3 νειν αὐτῷ ἦν ἐγνωσμένον. καὶ ἐνταῦθα ἐπληροῦντο τῆς νυκτὸς αἱ διφθέραι τῆς κάρφης ἐκ πολλοῦ ἤδη παρενηνεγμένης καὶ κατεσφράπτοντο ἐς ἀκρίβειαν· ὕδωρ τε ἐξ οὐρανοῦ τῆς νυκτὸς λάβρον ἐπιγίνεται. ταύτῃ καὶ μᾶλλον τι ἢ παρασκευή τε αὐτῷ καὶ ἡ ἐπιχείρησις ἡ ἐς τὴν διάβασιν οὐ φανερά κατέστη τῷ κτύπῳ τῷ ἀπὸ τῶν

ὅπλων καὶ τῷ θορύβῳ τῷ ἀπὸ τῶν παραγγελμάτων τῶν
 τε βροντῶν καὶ τοῦ ὄμβρου ἀντιπαταγούντων. καὶ τῶν 4
 πλοίων δὲ τὰ πολλὰ αὐτῷ ξυντετμημένα παρεκεκόμιστο
 εἰς τὸν χώρον τοῦτον καὶ ἀφανῶς αὐθις ξυμπεπηγμένα
 ἐν τῇ ὕλῃ ἐκρύπτετο, τὰ τε ἄλλα καὶ αἱ τριακόντοροι.
 ὑπὸ δὲ τὴν ἕω ὅ τε ἄνεμος καὶ ὁ ὄμβρος κεκοίμητο. καὶ
 ἡ μὲν ἄλλη στρατιὰ αὐτῷ ἡ ἱππικὴ τῶν διφθερῶν ἐπι-
 βάσας καὶ ὅσους τῶν πεζῶν τὰ πλοῖα ἐδέχετο ἐπέρα κατὰ
 τὴν νῆσον, ὥς μὴ πρόσθεν ὀφθεῖεν πρὸς τῶν σκοπῶν τῶν
 ἐκ Πύρου καθεστηκότων πρὶν παραλλάξαντας τὴν νῆσον
 ὀλίγον ἔτι ἀπέχειν τῆς ὄχθης.

Αὐτὸς δὲ ἐπιβάς τριακοντόρου ἐπέρα καὶ ἅμα αὐτῷ **13**

Πτολεμαῖος τε καὶ Περδίκκας καὶ Λυσίμαχος οἱ σωμα-
 τοφύλακες καὶ Σέλευκος τῶν ἐταίρων, ὁ βασιλεύσας ὕστε-
 ρον, καὶ τῶν ὑπασπιστῶν οἱ ἡμίσεες· τοὺς δὲ ἄλλους
 ὑπασπιστάς ἄλλαι τριακόντοροι ἔφερον. ὥς δὲ τὴν νῆσον
 παρήλλαξεν ἡ στρατιὰ, φανερῶς ἤδη ἐπεῖχον τῇ ὄχθῃ·
 καὶ οἱ σκοποὶ κατιδόντες αὐτῶν τὴν ὀρμὴν ὥς ἐκάστοις
 τάχους οἱ ἵπποι εἶχον ἥλαυνον ὥς ἐπὶ τὸν Πύρον. ἐν 2
 τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος πρῶτος αὐτὸς ἐκβὰς καὶ τοὺς ἀπὸ
 τῶν ἄλλων τριακοντόρων ἀναλαβὼν ξυνέταττε τοὺς αἰεὶ
 ἐκβαίνοντας τῶν ἱππέων· οἱ γὰρ ἱππεῖς πρῶτοι ἐτετά-
 χατο αὐτῷ ἐκβαίνειν· καὶ τούτους ἄγων προῆει ἐν τάξει.
 ἔλαθε δὲ οὐκ εἰς βέβαιον χωρίον ἐκβὰς ἀγνοίᾳ τῶν τόπων,
 ἀλλὰ εἰς νῆσον γὰρ καὶ αὐτὴν μὲν μέγαν, ἥ δὲ καὶ μᾶλ-
 λον νῆσος οὖσα ἔλαθεν, οὐ πολλῶ δὲ ὕδατι πρὸς τοῦ πο-
 ταμοῦ ἀποτεμνομένην ἀπὸ τῆς ἄλλης γῆς. καὶ ἅμα ἡν- 3
 ξήκει τὸ ὕδωρ ὁ ὄμβρος λάβρος τε καὶ ἐπὶ πολὺ τῆς νυκτὸς
 κατασχών, ὥστε οὐκ ἐξεύρισκον αὐτῷ οἱ ἱππεῖς τὸν πό-
 ρον, καὶ δέος ἦν αὐθις ἄλλου δεῆσαι αὐτῷ ἐπὶ τῇ δια-
 βάσει ἴσου τῷ πρώτῳ πόνου. ὥς δὲ ἐξευρέθη ποτὲ ὁ πό-
 ρος, ἦγε κατ' αὐτὸν χαλεπῶς· ἦν γὰρ τῶν μὲν πεζῶν

ὑπὲρ τοὺς μαστοὺς τὸ ὕδωρ ἵνα περ τὸ βαθυτάτον αὐτοῦ·
 τῶν δὲ ἵππων ὅσον τὰς κεφαλὰς ὑπερίσχειν τοῦ ποταμοῦ.
 4 ὥς δὲ καὶ τοῦτο ἐπεπέρατο αὐτῷ τὸ ὕδωρ, ἐπὶ μὲν τὸ
 δεξιὸν κέρας παρήγαγε τό τε ἄγλημα τῶν ἱππέων καὶ τῶν
 ἄλλων ἱππαρχιῶν τοὺς κρατίστους ἐπιλεξάμενος· τοὺς
 δὲ ἱπποτοξότας τῆς πάσης ἵππου προέταξε· τῶν δὲ πεζῶν
 πρώτους μὲν τοὺς ὑπασπιστάς τοὺς βασιλικούς, ὧν ἡγεῖ-
 το Σέλευκος, ἐπέταξε τῇ ἵππῳ· ἐπὶ δὲ τούτοις τὸ ἄγλημα
 τὸ βασιλικόν· ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς ἄλλους ὑπα-
 σπιστάς, ὥς ἐκάστοις αἱ ἡγεμονίαι ἐν τῷ τότε ξυνέβαινον·
 κατὰ δὲ τὰ ἄκρα τῆς φάλαγγος οἱ τοξόται αὐτῷ καὶ οἱ
 Ἀργιᾶνες καὶ οἱ ἀκοντισταὶ ἐκατέρωθεν ἐπέστησαν.

14 Οὕτως ἐκτάξας τὸν μὲν πεζὸν στρατὸν ἐν κόσμῳ βά-
 δην ἐπεσθαι ἐκέλευσεν, οὐ πολὺ ἀποδέοντας τῶν ἐξα-
 κισχιλίων· αὐτὸς δέ, ὅτι κρατεῖν ἐδόκει τῇ ἵππῳ, τοὺς
 ἱππέας μόνους ἀναλαβὼν σπουδῇ ἡγεῖτο, ὄντας ἑς πεν-
 τακισχιλίους. Ταύρῳ δὲ τῷ τοξάρχῃ προσέταξε τοὺς
 2 τοξότας ἐπάγειν τῇ ἵππῳ καὶ αὐτοὺς σπουδῇ. γνώμην δὲ
 ἐπεποίητο, ὥς εἰ μὲν προσμίξειαν αὐτῷ οἱ ἀμφὶ τὸν Πῶ-
 ρον ξὺν τῇ δυνάμει ἀπάσῃ, ἢ κρατήσῃ αὐτῶν οὐ χαλε-
 πῶς τῇ ἵππῳ προσβαλὼν ἢ ἀπομαχεῖσθαι γε ἔσται τοὺς
 πεζοὺς ἐν τῷ ἔργῳ ἐπιγενέσθαι· εἰ δὲ πρὸς τὴν τόλμαν
 τῆς διαβάσεως ἄτοπον γενομένην οἱ Ἴνδοι ἐκπλαγέντες
 φεύγοιεν, οὐ πόρρωθεν ἔξεσθαι αὐτῶν κατὰ τὴν φυγὴν,
 ὥς πλείονα ἐν τῇ ἀποχωρήσει τὸν φόνον γενόμενον ὀλί-
 γον ὑπολείπεσθαι αὐτῷ τὸ ἔργον.

3 Ἀριστόβουλος δὲ λέγει τὸν Πῶρον παῖδα φθάσαι
 ἀφικόμενον ξὺν ἄρμασιν ὥς ἐξήκοντα πρὶν τὸ ὕστερον
 ἐκ τῆς νήσου τῆς μακροῦς περᾶσαι Ἀλέξανδρον· καὶ τοῦ-
 τον δυνηθῆναι ἂν εἰρᾶι Ἀλέξανδρον τῆς διαβάσεως, χα-
 λεπῶς καὶ μηδενὸς εἰργοντος περαιωθέντα, εἶπερ οὖν
 καταπηδήσαντες οἱ Ἴνδοι ἐκ τῶν ἁρμάτων προσέκειντο

τοῖς πρώτοις τῶν ἐκβαίνοντων· ἀλλὰ παραλλάξαι γὰρ
 ξὺν τοῖς ἄρμασι καὶ ἀκίνδυνον ποιῆσαι Ἀλέξανδρῳ τὴν
 διάβασιν· καὶ ἐπὶ τούτους ἀφεῖναι Ἀλέξανδρον τοὺς ἵπ-
 ποτοξότας, καὶ τραπῆναι αὐτοὺς οὐ χαλεπῶς, πληγὰς
 λαμβάνοντας. οἱ δὲ καὶ μάχην λέγουσιν ἐν τῇ ἐκβάσει γε- 4
 νέσθαι τῶν Ἰνδῶν τῶν ξὺν τῷ παιδὶ τῷ Πῶρου ἀφιγμέ-
 νων πρὸς Ἀλέξανδρον τε καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ ἱππέας. καὶ
 γὰρ καὶ ἀφικέσθαι ξὺν μείζονι δυνάμει τὸν Πῶρου παῖ-
 δα, καὶ αὐτόν τε Ἀλέξανδρον τρωθῆναι πρὸς αὐτοῦ καὶ
 τὸν ἵππον αὐτοῦ ἀποθανεῖν τὸν Βουκεφάλαν, φίλτατον
 Ἀλέξανδρῳ ὄντα τὸν ἵππον, καὶ τοῦτον τρωθέντα ὑπὸ
 τοῦ παιδὸς τοῦ Πῶρου. ἀλλὰ Πτολεμαῖος ὁ Αἰγύπτου, ὅτῳ 5
 καὶ ἐγὼ συμφέρομαι, ἄλλως λέγει. ἐκπεμφθῆναι μὲν γὰρ
 τὸν παῖδα ὑπὸ τοῦ Πῶρου λέγει καὶ οὗτος, ἀλλ' οὐχ ἐξή-
 κοντα μόνον ἄρματα ἄγοντα. οὐδὲ γὰρ εἰκὸς Πῶρον ἀκού-
 σαντα ἐκ τῶν σκοπῶν ὅτι δὴ ἡ αὐτὸς Ἀλέξανδρος διαβέ-
 βηκε τοῦ Ὑδάσπου τὸν πόρον ἢ μέρος γέ τι τῆς στρα-
 τίας, σὺν ἐξήκοντα ἄρμασι μόνοις ἐκπέμψαι τὸν αὐτοῦ
 παῖδα· ἃ δὴ ὥς μὲν ἐπὶ κατασκοπὴν ἐκπεμπόμενα πολλὰ 6
 τε καὶ οὐκ εὖζωνα ἐς τὴν ἀποχώρησιν ἦν· ὥς δὲ εἰς τὸ
 εἰρξάι τε τοὺς οὕτω πεπερακότας τῶν πολεμίων καὶ τοῖς
 ἡδὴ ἐκβεβηκόσιν ἐπιθέσθαι, οὐδαμῇ ἀξιόμαχα. ἀλλὰ
 δισχιλίους γὰρ λέγει ἱππέας ἄγοντα ἀφικέσθαι τοῦ Πῶ-
 ρου τὸν παῖδα, ἄρματα δὲ ἑκατὸν καὶ εἴκοσι· φθάσαι δὲ
 περᾶσαντα Ἀλέξανδρον καὶ τὸν ἐκ τῆς νήσου τὸν τελευ-
 ταῖον πόρον.

Καὶ ἐπὶ τούτους τὰ μὲν πρώτα ἐκπέμψαι Ἀλέξαν- 15
 δρον καὶ οὗτος λέγει τοὺς ἱπποτοξότας, αὐτόν δ' ἄγειν
 τοὺς ἱππέας· προσάγειν γὰρ οἰηθῆναι Πῶρον ξὺν τῇ
 πάσῃ δυνάμει· τὴν δὲ ἵππον ταύτην προτεταγμένην αὐ-
 τῷ πορεύεσθαι πρὸ τοῦ ἄλλου στρατοῦ. ὥς δὲ κατέμαθεν 2
 ἀτρεκῶς τὸ πλῆθος τὸ τῶν Ἰνδῶν, ἐνταῦθα δὴ ὁξέως ἐπι-

πесеῖν αὐτοῖς ξὺν τῇ ἄμφ' αὐτὸν ἵππῳ· τοὺς δὲ ἐγκλῖναι, ὥς Ἀλέξανδρόν τε αὐτὸν κατεῖδον καὶ τὸ στίφος ἄμφ' αὐτὸν τῶν ἱππέων, οὐκ ἐπὶ μετώπου, ἀλλὰ κατ' ἑλκας ἐμβεβληκός. καὶ τούτων ἱππέας μὲν πεσεῖν ἐς τετρακοσίους, πεσεῖν δὲ καὶ τοῦ Πώρου τὸν παῖδα· τὰ δὲ ἄρματα αὐτοῖς ἵπποις ἀλῶναι ἐν τε τῇ ἀποχωρήσει βαρέα γιγνόμενα καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ ὑπὸ πηλοῦ ἀχρεῖα.

- 3 Πῶρος δὲ ὥς αὐτῷ ὅσοι ἱππεῖς ἐκ τῆς φυγῆς διεσώζοντο Ἀλέξανδρόν τε αὐτὸν πεπερακότα ξὺν τῆς στρατιᾶς τῷ καρτερωτάτῳ καὶ τὸν παῖδα ἐν τῇ μάχῃ τετελευτηκότα ἤγγειλαν, ἐγίγνετο μὲν καὶ ὥς ἀμφίβολος τῇ γνώμῃ, ὅτι καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ καταντικρὺ τοῦ μεγάλου στρατοπέδου οἱ ξὺν Κρατέρῳ ὑπολελειμμένοι ἐπιχειροῦντες τῇ διαβά-
- 4 σει ἐφαίνοντο· εἴλετο δ' οὖν ἐπ' αὐτὸν Ἀλέξανδρον ἐλάσας ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ πρὸς τὸ καρτερώτατόν τε τῶν Μακεδόνων καὶ αὐτὸν τὸν βασιλέα διαγωνίσασθαι. ἀλλὰ καὶ ὥς ὀλίγους τῶν ἐλεφάντων σὺν οὐ πολλῇ στρατιᾷ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ στρατοπέδου ἀπέλιπεν, ὥς φοβεῖν ἀπὸ τῆς ὄχθης τοὺς ξὺν Κρατέρῳ ἱππέας. αὐτὸς δὲ τὴν τε ἵππον ἀναλαβὼν πᾶσαν, ἐς τετρακισχιλίους ἱππέας, καὶ τὰ ἄρματα πάντα, τριακόσια ὄντα, καὶ τῶν ἐλεφάντων διακοσίους καὶ τῶν πεζῶν ὅ τι περ ὄφελος, ἐς τρισμυρίους,
- 5 ἤλαυνεν ὥς ἐπ' Ἀλέξανδρον. ὥς δ' ἐνέτυχε χωρίῳ ἵνα οὐ πηλὸς αὐτῷ ἐφαίνετο, ἀλλ' ὑπὸ ψάμμου γὰρ ξύμπαν ἦν ἄπεδον καὶ στερεὸν ἐς τὰς ἐφόδους τε καὶ ἀναστροφὰς τῶν ἵππων, ἐνταῦθα ἔτασσε τὴν στρατιάν, πρώτους μὲν τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ μετώπου, διέχοντα ἐλέφαντα ἐλέφαντος οὐ μείον πλέθρου, ὥς πρὸ πάσης τε τῆς φάλαγγος τῶν πεζῶν παραταθῆναι αὐτῷ τοὺς ἐλέφαντας ἐπὶ μετώπου καὶ φόβον πάντῃ παρέχειν τοῖς ἄμφ' Ἀλέξανδρον
- 6 ἱππεῦσιν. ἄλλως τε οὐδὲ ἡξίου ἐς τὰ διαλείποντα τῶν ἐλεφάντων τολμῆσαι ἄν τινα ὥσασθαι τῶν πολεμίων, οὔτε

ξὺν ἵπποις διὰ τὸν φόβον τῶν ἵππων, πεζοὺς τε ἔτι μείον·
κατὰ στόμα τε γὰρ ἂν πρὸς τῶν ὀπλιτῶν προσβαλλόντων
εἴργεσθαι καὶ καταπατηθῆσεσθαι ἐπιστρεψάντων ἐπ' αὐ-
τοὺς τῶν ἐλεφάντων. ἐπὶ τούτοις δὲ οἱ πεζοὶ αὐτῷ ἔτε- 7
τάχατο, οὐκ ἴσον τὸ μέτωπον τοῖς θηρίοις ἐπέχοντες,
ἀλλ' ἐν δευτέρῳ μετώπῳ μετὰ τοὺς ἐλέφαντας, ὅσον ἐς
τὰ διαλείποντα ἐπ' ὀλίγον ἐμβεβλήσθαι τοὺς λόχους.
ἦσαν δὲ αὐτῷ καὶ κατὰ τὰ κέρατα ἔτι ὑπὲρ τοὺς ἐλέ-
φαντας πεζοὶ ἐφεστηκότες, ἐκατέρωθεν δὲ τῶν πεζῶν ἡ
ἵππος αὐτῷ ἐτέτακτο καὶ πρὸ ταύτης τὰ ἄρματα ἐκα-
τέρωθεν.

Αὕτη μὲν ἡ Πῶρου τάξις ἦν. Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἤδη **16**
καθεώρα τοὺς Ἰνδοὺς ἐκτασσομένους, ἐπέστησε τοὺς ἵπ-
πέας τοῦ πρόσω, ὡς ἀναλαμβάνειν τῶν πεζῶν τοὺς αἰ-
προσάγοντας. ὡς δὲ καὶ ἡ φάλαγξ αὐτῷ δρόμῳ συνάψασα
ὁμοῦ ἤδη ἦν, ὁ δὲ οὐκ εὐθύς ἐκτάξας ἐπῆγεν, ὡς μὴ κα-
ματηροὺς τε καὶ πνευστιῶντας ἀκμῇσι παραδοῦναι τοῖς
βαρβάροις, ἀλλὰ ἐς κύκλους παριππεύων ἀνέπαινε τοὺς
πεζοὺς ἔσπε καταστῆναι αὐτοῖς τὸν θυμόν. ὡς δὲ τὴν 2
τάξιν κατεῖδε τῶν Ἰνδῶν, κατὰ μέσον μὲν, ἵνα οἱ ἐλέ-
φαντες προεβέβληντο καὶ πυκνὴ ἡ φάλαγξ κατὰ τὰ δια-
λείποντα αὐτῶν ἐπετέτακτο, οὐκ ἔγνω προάγειν, αὐτὰ
ἐκεῖνα ὀκνήσας ἅπερ ὁ Πῶρος τῷ λογισμῷ ξυνθεὶς ταύτη
ἔταξεν· ἀλλὰ αὐτὸς μὲν, ἅτε ἱπποκρατῶν, τὴν πολλὴν
τῆς ἵππου ἀναλαβὼν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρας τῶν πολε-
μίων παρήλαυνεν, ὡς ταύτῃ ἐπιθησόμενος. Κοῖνον δὲ 3
πέμπει ὡς ἐπὶ τὸ δεξιόν, τὴν Δημητρίου καὶ τὴν αὐτοῦ
ἔχοντα ἱππαρχίαν, κελεύσας, ἐπειδὰν τὸ κατὰ σφᾶς στί-
φος τῶν ἱππέων ἰδόντες οἱ βάρβαροι ἀντιπαριππεύωσιν,
αὐτὸν κατόπιν ἔχεσθαι αὐτῶν· τῶν πεζῶν δὲ τὴν φά-
λαγγα Σελεύκῳ καὶ Ἀντιγένει καὶ Ταύρωνι προσέταξεν
ἄγειν· μὴ πρόσθεν δὲ ἄπτεσθαι τοῦ ἔργου πρὶν ὑπὸ τῆς

ἵππου τῆς ἀμφ' αὐτὸν τεταραγμένην τὴν τε φάλαγγα τῶν πεζῶν καὶ τοὺς ἱππέας κατίδωσιν.

4 Ἦδη τε ἐντὸς βέλους ἐρίγνετο καὶ ἐφῆκεν ἐπὶ τὸ κέρας τὸ εὐώνυμον τῶν Ἰνδῶν τοὺς ἱπποτοξότας, ὄντας ἐς χιλίους, ὡς ταράξαι τοὺς ταύτῃ ἐφεσθηκότας τῶν πολεμίων τῇ πυκνότητί τε τῶν τοξευμάτων καὶ τῶν ἵππων τῇ ἐπελάσει. καὶ αὐτὸς δὲ τοὺς ἐταίρους ἔχων τοὺς ἱππέας παρήλαυνεν ὀξέως ἐπὶ τὸ εὐώνυμον τῶν βαρβάρων, κατὰ κέρας ἔτι τεταραγμένοις ἐμβαλεῖν σπουδὴν ποιούμενος, πρὶν ἐπὶ φάλαγγος ἐκταθῆναι αὐτοῖς τὴν ἵππον.

17 Ἐν τούτῳ δὲ οἱ τε Ἰνδοὶ τοὺς ἱππέας πάντοθεν ξυναλίσαντες παρίππευον Ἀλεξάνδρῳ ἀντιπαρεξάγοντες τῇ ἐλάσει, καὶ οἱ περὶ Κοῖνον, ὡς παρήγγελτο, κατόπιν αὐτοῖς ἐπεφαίνοντο. ταῦτα ξυνιδόντες οἱ Ἰνδοὶ ἀμφίστομον ἠναγκάσθησαν ποιῆσαι τὴν τάξιν τῆς ἵππου, τὴν μὲν ὡς ἐπ' Ἀλέξανδρον τὴν πολλὴν τε καὶ κρατίστην· οἱ δὲ ἐπὶ 2 Κοῖνόν τε καὶ τοὺς ἅμα τούτῳ ἐπέστρεφον. τοῦτό τε οὖν εὐθὺς ἐτάραξε τὰς τάξεις τε καὶ τὰς γνώμας τῶν Ἰνδῶν καὶ Ἀλέξανδρος ἰδὼν τὸν καιρὸν ἐν αὐτῇ τῇ ἐπὶ θάτερα ἐπιστροφῇ τῆς ἵππου ἐπιτίθεται τοῖς καθ' αὐτόν, ὥστε οὐδὲ τὴν ἐμβολὴν ἐδέξαντο τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἱππέων οἱ Ἰνδοί, ἀλλὰ κατηράχθησαν ὥσπερ εἰς τεῖχος τι 3 φίλιον τοὺς ἐλέφαντας. καὶ ἐν τούτῳ οἱ ἐπιστάται τῶν ἐλεφάντων ἀντεπῆγον τῇ ἵππῳ τὰ θηρία, καὶ ἡ φάλαγξ αὐτῇ τῶν Μακεδόνων ἀντεπῆει πρὸς τοὺς ἐλέφαντας, ἐς τε τοὺς ἐπιβάτας αὐτῶν ἀκοντίζοντες καὶ αὐτὰ τὰ θηρία περισταδὸν πάντοθεν βάλλοντες. καὶ ἦν τὸ ἔργον οὐδενὶ τῶν πρόσθεν ἀγώνων ἰοικός· τὰ τε γὰρ θηρία ἐπεκθύοντα ἐς τὰς τάξεις τῶν πεζῶν, ὅπῃ ἐπιστρέψειεν, ἐκεράττε καίπερ πυκνὴν οὖσαν τὴν τῶν Μακεδόνων φάλαγγα καὶ οἱ ἱππεῖς οἱ τῶν Ἰνδῶν, τοῖς πεζοῖς ἰδόντες ξυνεσθηκός

τὸ ἔργον, ἐπιστρέψαντες αὐθις καὶ αὐτοὶ ἐπήλαντον τῇ ἵππῳ. ὥς δὲ πάλιν ἐκράτησαν αὐτῶν οἱ ἅμφ' Ἀλέξαν- 4
δρον, τῇ τε ῥώμῃ καὶ τῇ ἐμπειρίᾳ πολὺ προέχοντες, ὥς ἐπὶ τοὺς ἐλέφαντας αὐθις κατεilhθήσαν. καὶ ἐν τούτῳ
πᾶσα ἡ ἵππος Ἀλεξάνδρου ἐς μίαν ἱλὴν ἤδη ξινηγμένη,
οὐκ ἐκ παραγγέλματος, ἀλλὰ ἐν τῷ ἄγῳ αὐτῷ ἐς τήνδε
τὴν τάξιν καταστᾶσα, ὅποι προσπέσοι τῶν Ἰνδῶν ταῖς
τάξεσι ξὺν πολλῷ φόνῳ ἀπελύοντο. καὶ ἐς στενὸν ἤδη 5
κατεilhμένων τῶν θηρίων οὐ μείω πρὸς αὐτῶν οἱ φίλοι
ἤπερ οἱ πολέμιοι ἐβλάπτοντο, ἐν ταῖς ἐπιστροφαῖς τε καὶ
τοῖς ὤθισμοις καταπατούμενοι. τῶν τε οὖν ἱππέων, οἷα
δὴ ἐν στενῷ περὶ τοὺς ἐλέφαντας εἰλουμένων, πολὺς φό-
νος ἐγίνετο καὶ οἱ ἡγεμόνες τῶν ἐλεφάντων οἱ πολλοὶ
κατηκουτισμένοι ἦσαν, καὶ αὐτοὶ οἱ ἐλέφαντες τὰ μὲν τι-
τρωσκόμενοι, τὰ δὲ ὑπὸ τε τῶν πόνων καὶ ἐρημίας ἡγε-
μόνων οὐκέτι διακεκριμένοι ἐν τῇ μάχῃ ἦσαν· ἀλλ' οἷα 6
δὴ ὑπὸ τοῦ κακοῦ ἔκφρονες φιλίοις τε ὁμοῦ καὶ πολεμίοις
προσφερόμενοι πάντα τρόπον ἐξώθουν τε καὶ κατεπά-
τουν καὶ κατέκαινον. ἀλλ' οἱ μὲν Μακεδόνες, ἅτε ἐν εὐ-
ρυχωρίᾳ τε καὶ κατὰ γνώμην τὴν σφῶν προσφερόμενοι
τοῖς θηρίοις, ὅπη μὲν ἐπιφέρουσιν εἶκον, ἀποστραφέν-
των δὲ εἶχοντο ἐσακοντίζοντες· οἱ δὲ Ἰνδοὶ ἐν αὐτοῖς ἀνα-
στρεφόμενοι τὰ πλείω ἤδη πρὸς ἐκείνων ἐβλάπτοντο. ὥς 7
δὲ καματηρά τε ἦν τὰ θηρία καὶ οὐκέτι αὐτοῖς ἐρρωμέναι
αἱ ἐκδρομαὶ ἐγίννοντο, ἀλλὰ συριγμῷ μόνον διαχρώμενα
ὥσπερ αἱ πρύμναν κρουόμεναι νῆες ἐπὶ πόδα ὑπεχώρουν,
αὐτὸς μὲν Ἀλέξανδρος περιβάλλει ἐν κύκλῳ τὴν ἵππον
τῇ πάσῃ τάξει, τοὺς πεξοὺς δὲ ξυνασπίσαντας ὥς ἐς πυ-
κνοτάτην ξύγκλεισιν ἐπάγειν τὴν φάλαγγα ἐσήμηνε. καὶ
οὕτως οἱ μὲν ἱππεῖς τῶν Ἰνδῶν πλὴν ὀλίγων κατεκόπη-
σαν ἐν τῷ ἔργῳ· ἐκόπτοντο δὲ καὶ οἱ πεξοὶ πανταχόθεν
ἤδη προσκειμένων σφίσι τῶν Μακεδόνων. καὶ ἐν τούτῳ

ἵνα διέσχεν ἡ ἵππος ἡ Ἀλεξάνδρου ἐς φυγὴν πάντες ἐπεστράφησαν.

18 Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ Κράτερός τε καὶ οἱ ἄλλοι ὅσοι τῆς στρατιᾶς τῆς Ἀλεξάνδρου ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου ὑπολειμμένοι ἡγεμόνες ἦσαν, ὡς νικῶντα λαμπρῶς κατείδον Ἀλέξανδρον, ἐπέρων καὶ αὐτοὶ τὸν ποταμόν. καὶ οὗτοι οὐ μείονα τὸν φόνον ἐν τῇ ἀποχωρήσει τῶν Ἰνδῶν ἐποίησαν, ἀκμῆτες ἀντὶ κεκμηκότων τῶν ἀμφ' Ἀλέξανδρον ἐπιγενόμενοι τῇ διώξει.

2 Ἀπέθανον δὲ τῶν Ἰνδῶν πεξοὶ μὲν ὀλίγον ἀποδέοντες τῶν δισφυρίων, ἱππεῖς δὲ ἐς τρισχιλίους, τὰ δὲ ἄρματα ξύμπαντα κατεκόπη· καὶ Πῶρου δύο παῖδες ἀπέθανον καὶ Σπιτάκης ὁ νομάρχης τῶν ταύτη Ἰνδῶν καὶ τῶν ἐλεφάντων καὶ ἄρμάτων οἱ ἡγεμόνες καὶ οἱ ἱππάρχαι καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς στρατιᾶς τῆς Πῶρου ξύμπαντες.

*** ἐλήφθησαν δὲ καὶ οἱ ἐλέφαντες, ὅσοι γε αὐτῶν μὴ αὐτοῦ ἀπέθανον. τῶν δ' ἀμφ' Ἀλέξανδρον πεξοὶ μὲν ἀπὸ ἐξακισχιλίων τῶν ἐν τῇ πρώτῃ προσβολῇ γενομένων ἐς ὀγδοήκοντα μάλιστα ἀπέθανον· ἱππεῖς δὲ τῶν μὲν ἱποτοξοτῶν, οἳ δὴ καὶ πρῶτοι τοῦ ἔργου ἦψαντο, δέκα· τῆς δὲ ἐταιρικῆς ἵππου ἀμφὶ τοὺς εἴκοσι· τῶν δὲ ἄλλων ἱππέων ὡς διακόσιοι.

4 Πῶρος δὲ μεγάλα ἔργα ἐν τῇ μάχῃ ἀποδειξάμενος μὴ ὅτι στρατηγοῦ, ἀλλὰ καὶ στρατιώτου γενναίου, ὡς τῶν τε ἱππέων τὸν φόνον κατείδε καὶ τῶν ἐλεφάντων τοὺς μὲν αὐτοῦ πεπτωκότας, τοὺς δὲ ἐρήμους τῶν ἡγεμόνων λυπρούς πεπλανημένους, τῶν δὲ πεξῶν αὐτῷ οἱ πλείους ἀπολώλεσαν, οὐχ ἥπερ Δαρειῶς ὁ μέγας βασιλεὺς ἐξάρχων τοῖς ἀμφ' αὐτὸν τῆς φυγῆς ἀπεχώρει, ἀλλὰ
5 ἔστε γὰρ ὑπέμενέ τι τῶν Ἰνδῶν ἐν τῇ μάχῃ ξυνεστηκός, ἐς τοσόνδε ἀγωνισάμενος, τετρωμένος δὲ τὸν δεξιὸν ὤμον, ὃν δὴ γυμνὸν μόνον ἔχων ἐν τῇ μάχῃ ἀνεστρέφετο

(ἀπὸ γὰρ τοῦ ἄλλου σώματος ἦρκει αὐτῷ τὰ βέλη ὁ θώ-
 ραξ, περιττὸς ὢν κατὰ τε τὴν ἰσχὺν καὶ τὴν ἁρμονίαν,
 ὡς ὕστερον καταμαθεῖν θεωμένοις ἦν), τότε δὴ καὶ αὐ-
 τὸς ἀπεχώρει ἐπιστρέψας τὸν ἐλέφαντα. καὶ Ἀλέξανδρος 6
 μέγαν τε αὐτὸν καὶ γενναῖον ἄνδρα ἰδὼν ἐν τῇ μάχῃ σῶ-
 σαι ἐπεθύμησε. πέμπει δὴ παρ' αὐτὸν πρῶτα μὲν Ταξι-
 λην τὸν Ἰνδόν· καὶ Ταξίλης προσιππεύσας ἐφ' ὅσον οἱ
 ἀσφαλὲς ἐφαίνετο τῷ ἐλέφαντι ὃς ἔφερε τὸν Πῶρον ἐπι-
 στησαί τε ἡξίου τὸ θηρίον, οὐ γὰρ εἶναι οἱ ἔτι φεύγειν,
 καὶ ἀκοῦσαι τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου λόγων. ὁ δὲ ἰδὼν ἄν- 7
 δρα ἐχθρὸν ἐκ παλαιοῦ τὸν Ταξίλην ἐπιστρέψας ἀνήγετο
 ὡς ἀκοντίσων· καὶ ἂν καὶ κατέκτανεν τυχόν, εἰ μὴ ὑπο-
 φθάσας ἐκεῖνος ἀπήλασεν ἀπὸ τοῦ Πῶρου πρόσω τὸν
 ἵππον. Ἀλέξανδρος δὲ οὐδὲ ἐπὶ τῷδε τῷ Πῶρῳ χαλεπὸς
 ἐγένετο, ἀλλ' ἄλλους τε ἐν μέρει ἐπεμπε καὶ δὴ καὶ Με-
 ρόην ἄνδρα Ἰνδόν, ὅτι φίλον εἶναι ἐκ παλαιοῦ τῷ Πῶρῳ
 τὸν Μερόην ἔμαθε. Πῶρος δὲ ὡς τὰ παρὰ τοῦ Μερόου 8
 ἤκουσε καὶ ἐκ τοῦ δίψους ἅμα ἐκρατεῖτο, ἐπέστησέ τε τὸν
 ἐλέφαντα καὶ κατέβη ἀπ' αὐτοῦ· ὡς δὲ ἐπιέ τε καὶ ἀνέ-
 ψυξεν, ἄγειν αὐτὸν σπουδῇ ἐκέλευσεν παρ' Ἀλεξάνδρου.

Καὶ ὁ μὲν ἦγετο· Ἀλέξανδρος δὲ ὡς προσάγοντα 19
 ἐπύθετο, προσιππεύσας πρὸ τῆς τάξεως ξὺν ὀλίγοις τῶν
 εταίρων ἀπαντᾷ τῷ Πῶρῳ· καὶ ἐπιστήσας τὸν ἵππον τό-
 τε μέγεθος ἐθαύμαζεν, ὑπὲρ πέντε πήχεις μάλιστα ξυμ-
 βαῖνον, καὶ τὸ κάλλος τοῦ Πῶρου καὶ ὅτι οὐ δεδουλωμέ-
 νος τῇ γνώμῃ ἐφαίνετο, ἀλλ' ὥσπερ ἂν ἀνὴρ ἀγαθὸς
 ἀνδρὶ ἀγαθῷ προσέλθοι ὑπὲρ βασιλείας τῆς αὐτοῦ πρὸς
 βασιλέα ἄλλον καλῶς ἡγωνισμένος. ἔνθα δὴ Ἀλέξανδρος 2
 πρῶτος προσειπὼν αὐτὸν λέγειν ἐκέλευσεν ὅ τι οἱ γενέ-
 σθαι ἐθέλοι. Πῶρον δὲ ἀποκρίνασθαι λόγος, ὅτι βασιλι-
 κῶς μοι χρῆσαι, ὧ Ἀλέξανδρε. καὶ Ἀλέξανδρος ἡσθίς
 τῷ λόγῳ, τοῦτο μὲν ἔσται σοι, ὧ Πῶρε, ἔφη, ἐμοῦ ἔνεκα·

σὺ δὲ σαυτοῦ ἔνεκα ὅ τι σοὶ φίλον ἀξίου. ὁ δὲ πάντα ἔφη
 3 ἐν τούτῳ ἐνεῖναι. καὶ Ἀλέξανδρος τούτῳ ἔτι μᾶλλον τῷ
 λόγῳ ἡσθεὶς τὴν τε ἀρχὴν τῷ Πῶρῳ τῶν τε αὐτοῦ Ἰν-
 δῶν ἔδωκε καὶ ἄλλην ἔτι χώραν πρὸς τῇ πάλαι οὔσῃ πλεί-
 ονα τῆς πρόσθεν προσέθηκε· καὶ οὕτως αὐτός τε βασι-
 λικῶς κεκροημένος ἦν ἀνδρὶ ἀγαθῷ καὶ ἐκείνῳ ἐκ τούτου
 ἐς ἅπαντα πιστῷ ἐχρήσατο. τοῦτο τὸ τέλος τῇ μάχῃ τῇ
 πρὸς Πῶρόν τε καὶ τοὺς ἐπ' ἐκείνα τοῦ Ὑδάσπου ποτα-
 μοῦ Ἰνδοὺς Ἀλεξάνδρῳ ἐγένετο ἐπ' ἀρχοντος Ἀθηναίους
 Ἡγεμόνος μηνὸς Μουνυχιῶνος.

4 Ἵνα δὲ ἡ μάχη ξυνέβη καὶ ἐνθεν ὁρμηθεὶς ἐπέρασε
 τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν πόλεις ἐκτίσεν Ἀλέξανδρος. καὶ
 τὴν μὲν Νίκαιαν τῆς νίκης τῆς κατ' Ἰνδῶν ἐπώνυμον
 ὠνόμασε· τὴν δὲ Βουκεφάλαν ἐς τοῦ ἵππου τοῦ Βουκε-
 φάλα τὴν μνήμην, ὃς ἀπέθανεν αὐτοῦ, οὐ βληθεὶς πρὸς
 5 οὐδενός, ἀλλ' ὑπὸ καμάτου τε καὶ ἡλικίας. ἦν γὰρ ἀμφὶ
 τὰ τριάκοντα ἔτη, καματηρὸς γενόμενος, πολλὰ δὲ πρό-
 σθεν ξυγκαμῶν τε καὶ συγκινδυνεύσας Ἀλεξάνδρῳ, ἀνα-
 βαίνόμενός τε πρὸς μόνου Ἀλεξάνδρου ὁ Βουκεφάλας
 οὗτος, ὅτι τοὺς ἄλλους πάντας ἀπηξίου ἀμβάτας, καὶ με-
 γέθει μέγας καὶ τῷ θυμῷ γενναῖος. σημεῖον δέ οἱ ἦν βοὸς
 κεφαλὴ ἐγκεχαραγμένη, ἐφ' ὅτου καὶ τὸ ὄνομα τοῦτο λέ-
 γουσιν ὅτι ἔφερεν· οἱ δὲ λέγουσιν ὅτι λευκὸν σῆμα εἶχεν
 ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, μέλας ὦν αὐτός, ἐς βοὸς κεφαλὴν μά-
 6 λιστα εἰκασμένον. οὗτος ὁ ἵππος ἐν τῇ Οὐξίῳν χώρα ἀφα-
 νῆς ἐγένετο Ἀλεξάνδρῳ, καὶ Ἀλέξανδρος προεκήρυξεν
 ἀνὰ τὴν χώραν πάντας ἀποκτενεῖν Οὐξίους, εἰ μὴ ἀπά-
 ξουσιν αὐτῷ τὸν ἵππον· καὶ ἀπήχθη εὐθύς ἐπὶ τῷ κη-
 ρύγματι. τοσὴδε μὲν σπουδὴ Ἀλεξάνδρῳ ἀμφ' αὐτὸν
 ἦν, τοσόσδε δὲ Ἀλεξάνδρου φόβος τοῖς βαρβάροις. καὶ
 ἐμοὶ ἐς τοσόνδε τετιμήσθω ὁ Βουκεφάλας οὗτος Ἀλεξάν-
 δρου ἔνεκα.

Ἀλεξάνδρῳ δὲ ἐπειδὴ οἱ ἀποθανόντες ἐν τῇ μάχῃ κε-20
κόσμηντο τῷ πρόποντι κόσμῳ, ὁ δὲ τοῖς θεοῖς τὰ νομι-
ζόμενα ἐπινίκια ἔθνε, καὶ ἄγων ἐποιεῖτο αὐτῷ γυμνικός
τε καὶ ἱππικός αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ τοῦ Ὑδάσπου ἵνα περ
τὸ πρῶτον διέβη ἅμα τῷ στρατῷ. Κράτερον μὲν δὴ ξὺν 2
μέρει τῆς στρατιᾶς ὑπελείπετο, τὰς πόλεις ἄστινας ταύτῃ
ἐκτιζεν ἀναστήσοντά τε καὶ ἐκτειχιοῦντα· αὐτὸς δὲ ἤλαν-
νεν ὥς ἐπὶ τοὺς προσχώρους τῇ Πῶρου ἀρχῇ Ἰνδούς.
ὄνομα δὲ ἦν τῷ ἔθνει Γλανγανῖκαι, ὥς λέγει Ἀριστόβου-
λος, ὥς δὲ Πτολεμαῖος, Γλαῦσαι· ὅποτερως δὲ ἔχει τὸ
ὄνομα οὐ μοι μέλει. ἐπῆει δὲ τὴν χώραν αὐτῶν Ἀλέξαν- 3
δρος τῶν τε ἐταίρων ἱππέων ἔχων τοὺς ἡμίσεας καὶ τῶν
πεζῶν ἀπὸ φάλαγγος ἐκάστης ἐπιλέκτους καὶ τοὺς ἱππο-
τοξότας ξύμπαντας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τοὺς τοξότας·
καὶ προσεχώρουν αὐτῷ ὁμολογία πάντες. καὶ ἔλαβε πό- 4
λεις μὲν ἑς τριάκοντα καὶ ἐπτὰ, ὧν ἵνα ὀλίγιστοι ἦσαν
οἰκήτορες πεντακισχιλίων οὐκ ἐλάττους ἦσαν, πολλῶν
δὲ καὶ ὑπὲρ τοὺς μυρίους· καὶ κώμας πλήθει τε πολλὰς
ἔλαβε καὶ πολυανθρώπους οὐ μεῖον τῶν πόλεων. καὶ
ταύτης τῆς χώρας Πῶρῳ ἄρχειν ἔδωκε· καὶ Ταξίλῃ δὲ
διαλλάττει Πῶρον καὶ Ταξίλῃν ἀποπέμπει ὀπίσω εἰς τὰ
ἦθη τὰ αὐτοῦ.

Ἐν τούτῳ δὲ παρὰ τε Ἀβισάρου πρέσβεις ἦκον, ἐν- 5
διδόντες αὐτόν τε Ἀλεξάνδρῳ Ἀβισάρην καὶ τὴν χώραν
ὅσης ἦρχε. καίτοι πρό γε τῆς μάχης τῆς πρὸς Πῶρον γε-
νομένης Ἀλεξάνδρῳ ἐπενόει Ἀβισάρης καὶ αὐτὸς ξὺν
Πῶρῳ τάττεσθαι· τότε δὲ καὶ τὸν ἀδελφὸν τὸν αὐτοῦ
ξὺν τοῖς ἄλλοις πρέσβεσι παρ' Ἀλέξανδρον ἐπεμψε, χρή-
ματά τε κομίζοντα καὶ ἐλέφαντας τεσσαράκοντα δῶρον
Ἀλεξάνδρῳ. ἦκον δὲ καὶ παρὰ τῶν αὐτονόμων Ἰνδῶν 6
πρέσβεις παρ' Ἀλέξανδρον καὶ παρὰ Πῶρου ἄλλου του
ὑπάρχου Ἰνδῶν. Ἀλέξανδρος δὲ διὰ τάχους Ἀβισάρην

ἵεναι παρ' αὐτὸν κελεύει, ἐπαπειλήσας, εἰ μὴ ἔλθοι, ὅτι αὐτὸν ὄψεται ἤκοντα ξὺν τῇ στρατιᾷ ἵνα οὐ χαιρήσει ἰδὼν.

7 Ἐν τούτῳ δὲ Φραταφέρουης τε ὁ Παρθυαίων καὶ Ὑρκανίας σατράπης τοὺς καταλειφθέντας παρὰ οἱ Θοῤῃκας ἄγων ἤκεν ὥς Ἀλέξανδρον καὶ παρὰ Σισικόττου τοῦ Ἀσσακηνῶν σατράπου ἄγγελοι, ὅτι τὸν τε ὑπαρχον σφῶν ἀπεκτονότες εἶεν οἱ Ἀσσακηνοὶ καὶ ἀπ' Ἀλεξάνδρου ἀφεστηκότες. καὶ ἐπὶ τούτους Φίλιππον ἐκπέμπει καὶ Τυριάσπην σὺν στρατιᾷ τὰ περὶ τὴν Ἀσσακηνῶν χώραν καταστησομένους καὶ κοσμήσοντας.

8 Αὐτὸς δὲ ὥς ἐπὶ τὸν Ἀκεσίνην ποταμὸν προὔχῳρει. τούτου τοῦ Ἀκεσίνου ποταμοῦ τὸ μέγεθος μόνου τῶν Ἰνδῶν ποταμῶν Πτολεμαῖος ὁ Αἰγίου ἀνέγραψεν· εἶναι γὰρ ἵνα ἐπέρασεν αὐτὸν Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῶν πλοίων τε καὶ τῶν διφθερῶν ξὺν τῇ στρατιᾷ τὸ μὲν ῥεῦμα ὁξὺ τοῦ Ἀκεσίνου πέτραις μεγάλαις καὶ ὀξείαις, καθ' ὧν φερόμενον βία τὸ ὕδωρ κυμαίνεσθαι τε καὶ καχλάζειν· τὸ δὲ
9 εὖρος σταδίους ἐπέχειν πεντεκαίδεκα. τοῖς μὲν δὴ ἐπὶ τῶν διφθερῶν περῶσιν εὐμαρῇ γενέσθαι τὸν πόρον· τοὺς δὲ ἐν τοῖς πλοίοις διαβάλλοντας ἐποκειλάντων πολλῶν πλοίων ἐπὶ ταῖς πέτραις καὶ ξυναραχθέντων οὐκ ὀλίγους αὐτοῦ ἐν τῷ ὕδατι διαφθαρήναι. εἴη ἂν οὖν ἐκ τοῦδε τοῦ λόγου ξυντιθέντι τεκμηριουῖσθαι ὅτι οὐ πόρρω τοῦ ἀληθοῦς ἀναγέγραπται τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ τὸ μέγεθος ὅσοις ἐς τεσσαράκοντα σταδίους δοκεῖ τοῦ Ἰνδοῦ εἶναι τὸ εὖρος ἵνα μέσῳς ἔχει αὐτὸς αὐτοῦ ὁ Ἰνδός· ἵνα δὲ στενότατός τε καὶ διὰ στενότητα βαθύτατος ἐς τοὺς πεντεκαίδεκα ξυνάγασθαι· καὶ ταῦτα πολλὰ εἶναι τοῦ Ἰνδοῦ. καὶ γὰρ καὶ τοῦ Ἀκεσίνου τεκμαίρομαι ἐπιλέξασθαι Ἀλέξανδρον ἵνα περὶ τὸ πλατύτατον ἦν τοῦ πόρου, ὥς σχολαιτέρῳ χρήσασθαι τῷ ῥεύματι.

21 Περάσας δὲ τὸν ποταμὸν Κοῖνον μὲν ξὺν τῇ αὐτοῦ

τάξει ἀπολείπει αὐτοῦ ἐπὶ τῇ ὄχθῃ, προστάξας ἐπιμελεῖσθαι τῆς ὑπολελειμμένης στρατιᾶς τῆς διαβάσεως, οὐ τὸν τε σῖτον αὐτῷ τὸν ἐκ τῆς ἤδη ὑπηκόου τῶν Ἰνδῶν χώρας καὶ τὰ ἄλλα ἐπιτήδεια παρακομίζειν ἔμελλον. Πῶρον δὲ 2 ἐς τὰ αὐτοῦ ἦθῃ ἀποπέμπει, κελεύσας Ἰνδῶν τε τοὺς μαχιμωτάτους ἐπιλεξάμενον καὶ εἴ τινας παρ' αὐτῷ ἔχοι ἐλέφαντας, τούτους δὲ ἀναλαμβάνοντα ἰέναι παρ' αὐτόν. αὐτὸς δὲ Πῶρον τὸν ἕτερον τὸν κακόν, ὅτι ἐξηγγέλθη πεφευγέναι ἀπολιπὼν τὴν χώραν ἧς ἦρχεν, ἐπενόει διώκειν σὺν τοῖς κουφοτάτοις τῆς στρατιᾶς. ὁ γὰρ Πῶρος 3 οὗτος, ἔστε μὲν πολέμια ξυνειστήκει Ἀλεξάνδρῳ τὰ πρὸς τὸν ἄλλον Πῶρον, πρέσβεις παρ' Ἀλεξάνδρῳ πέμπων, αὐτόν τε καὶ τὴν ὑπὸ οἷ χώραν ἐνεδίδου Ἀλεξάνδρῳ, κατὰ ἔχθος τὸ Πῶρον μᾶλλον ἢ φιλίᾳ τῇ Ἀλεξάνδρου· ὥς δὲ ἀφειμένον τε ἐκείνον καὶ πρὸς τῇ αὐτοῦ καὶ ἄλλης πολλῆς ἄρχοντα ἔμαθε, τότε δὴ φοβηθεὶς, οὐχ οὕτω τι Ἀλεξάνδρῳ, ὥς τὸν Πῶρον ἐκείνον τὸν ὁμώνυμον, φεύγει τὴν ἑαυτοῦ, ἀναλαβὼν ὅσους τῶν μαχίμων ξυμπεῖσαι ἠδυνήθη μετασχεῖν οἱ τῆς φυγῆς.

Ἐπὶ τοῦτον ἐλαύνων Ἀλεξάνδρος ἀφικνεῖται ἐπὶ τὸν 4 Ὑδραώτην ποταμόν, ἄλλον αὖ τοῦτον Ἰνδὸν ποταμόν, τὸ μὲν εὖρος οὐ μείονα τοῦ Ἀκεσίνου, ὁξύτητι δὲ τοῦ ῥοῦ μείονα. ὅσῃν δὲ τῆς χώρας ἔστε ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ἐπῆλθε, φυλακὰς ὑπέλιπεν ἐν τοῖς ἐπικαιροτάτοις χωρίοις, ὅπως οἱ ἀμφὶ Κράτερόν τε καὶ Κοῖνον δι' ἀσφαλείας ἐπέρχοιντο τῆς χώρας τὴν πολλὴν προνομεύοντες. ἐνταῦθα Ἡφαιστίωνα μὲν ἐκπέμπει, δούς αὐτῷ μέρος τῆς 5 στρατιᾶς, πεζῶν μὲν φάλαγγας δύο, ἱππέων δὲ τὴν τε αὐτοῦ καὶ τὴν Δημητρίου ἱππαρχίαν καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς ἡμίσεας, ἐς τὴν Πῶρου τοῦ ἀφεσθηκότος χώραν, κελεύσας παραδιδόναι ταύτην Πῶρῳ τῷ ἄλλῳ, καὶ εἰ δὴ τινα πρὸς ταῖς ὄχθαις τοῦ Ὑδραώτου ποταμοῦ αὐτόνομα

ἔθνη Ἰνδῶν νέμεται, καὶ ταῦτα προσαγαγόμενον τῷ Πώ-
6 ρῳ ἄρχειν ἐγκειρίσαι. αὐτὸς δὲ ἐπέρα τὸν Ὑδραῶτην πο-
ταμόν, οὐ καθάπερ τὸν Ἀκείνην χαλεπῶς. προχωροῦντι
δὲ αὐτῷ ἐπ' ἐκεῖνα τῆς ὄχθης τοῦ Ὑδραῶτου τοὺς μὲν
πολλοὺς καθ' ὁμολογίαν προσχωρεῖν ξυνέβαινεν, ἥδη δέ
τινας ξὺν ὅπλοις ἀπαντήσαντας· τοὺς δὲ καὶ ὑποφεύγον-
τας ἐλὼν βία κατεστρέψατο.

22 Ἐν τούτῳ δὲ ἐξαγγέλλεται Ἀλεξάνδρῳ τῶν αὐτονό-
μων Ἰνδῶν ἄλλους τέ τινας καὶ τοὺς καλουμένους Κα-
θαίους αὐτούς τε παρασκευάζεσθαι ὥς ἐς μάχην, εἰ προσ-
άγοι τῇ χώρᾳ αὐτῶν Ἀλέξανδρος, καὶ ὅσα ὁμορὰ σφισιν
ὠσαύτως αὐτόνομα, καὶ ταῦτα παρακαλεῖν ἐς τὸ ἔργον·
2 εἶναι δὲ τὴν τε πόλιν ὀχυρὰν πρὸς ἣν ἐπευρόουν ἀγωνί-
σασθαι, Σάγγαλα ἣν τῇ πόλει ὄνομα, καὶ αὐτοὶ οἱ Κα-
θαῖοι εὐτολμώτατοί τε καὶ τὰ πολέμια κράτιστοι ἐνομί-
ζοντο· καὶ τούτοις κατὰ τὰ αὐτὰ Ὁξυδράκαι ἄλλο Ἰνδῶν
ἔθνος, καὶ Μαλλοί, ἄλλο καὶ τοῦτο· ἐπεὶ καὶ ὀλίγῳ πρό-
σθεν στρατεύσαντας ἐπ' αὐτοὺς Πῶρόν τε καὶ Ἀβισάρην
ξὺν τε τῇ σφετέρᾳ δυνάμει καὶ πολλὰ ἄλλα ἔθνη τῶν αὐ-
τονόμων Ἰνδῶν ἀναστήσαντας οὐδὲν πράξαντας τῆς πα-
ρασκευῆς ἄξιον ξυνέβη ἀπελθεῖν.

3 Ταῦθ' ὥς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, σπουδῇ ἤλαννεν
ὥς ἐπὶ τοὺς Καθαίους. καὶ δευτεραῖος μὲν ἀπὸ τοῦ ποτα-
μοῦ τοῦ Ὑδραῶτου πρὸς πόλιν ἦκεν ἥ ὄνομα Πίμπραμα·
τὸ δ' ἔθνος τοῦτο τῶν Ἰνδῶν Ἀδραῖσται ἐκαλοῦντο. οὗ-

4 τοι μὲν δὴ προσεχώρησαν ὁμολογίᾳ Ἀλεξάνδρῳ. καὶ Ἀλέ-
ξανδρος ἀναπαύσας τῇ ὑστεραίᾳ τὴν στρατιὰν τῇ τρίτῃ
προῦχώρει ἐπὶ τὰ Σάγγαλα, ἵνα οἱ Καθαῖοί τε καὶ οἱ ἄλ-
λοι πρόσχωροι αὐτοῖς ξυνεληλυθότες πρὸ τῆς πόλεως πα-
ρατεταγμένοι ἦσαν ἐπὶ γηλόφου οὐ πάντῃ ἀποτόμου
κύκλῳ δὲ τοῦ γηλόφου ἀμάξας περιστήσαντες ἐντὸς αὐ-
τῶν ἐστρατοπέδευον, ὥς τριπλοῦν χάρακα περιβεβλησθαι

πρὸ τῶν ἀμαξῶν. Ἀλέξανδρος δὲ τό τε πλῆθος κατιδὼν τῶν βαρβάρων καὶ τοῦ χωρίου τὴν φύσιν, ὥς μάλιστα πρὸς τὰ παρόντα ἐν καιρῷ οἱ ἐφαίνετο παρετάσσετο· καὶ τοὺς μὲν ἱπποτοξότας εὐθύς ὥς εἶχεν ἐκπέμπει ἐπ' αὐτούς, ἀκροβολίζεσθαι κελεύσας παριππεύοντας, ὥς μήτε ἐκδρομὴν τινα ποιήσασθαι τοὺς Ἰνδοὺς πρὶν ξυνταχθῆναι αὐτῷ τὴν στρατιὰν καὶ ὥς πληγὰς γίνεσθαι αὐτοῖς καὶ πρὸ τῆς μάχης ἐντὸς τοῦ ὀχυρώματος. αὐτὸς δὲ ἐπὶ 6 μὲν τοῦ δεξιοῦ κέρως τῶν ἱππέων τὸ ἄγλημα κατέστησε καὶ τὴν Κλείτου ἱππαρχίαν, ἐχομένους δὲ τούτων τοὺς ὑπασπιστάς, καὶ ἐπὶ τούτοις τοὺς Ἀγριαῖνας· κατὰ δὲ τὸ εὐώνυμον Περδίκκας αὐτῷ ἐτέτακτο, τὴν τε αὐτοῦ ἔχων ἱππαρχίαν καὶ τὰς τῶν πεξεταίρων τάξεις· ἐπὶ κέρως δὲ ἑκατέρου οἱ τοξόται αὐτῷ διχῇ διακριθέντες ἐτάχθησαν. ἐκτάσσοντι δὲ αὐτῷ παρεγέροντο καὶ οἱ ἀπὸ τῆς ὀπισθο- 7 φυλακίας πεζοὶ τε καὶ ἱππεῖς. καὶ τούτων τοὺς μὲν ἱππέας ἐπὶ τὰ κέρατα διελὼν παρήγαγεν· ἀπὸ δὲ τῶν πεζῶν τῶν προσγενομένων πυκνοτέραν τὴν σύγκλεισιν τῆς φάλαγγος ποιήσας αὐτὸς ἀναλαβὼν τὴν ἵππον τὴν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ τεταγμένην παρήγαγεν ἐπὶ τὰς κατὰ τὸ εὐώνυμον τῶν Ἰνδῶν ἀμάξας. ταύτῃ γὰρ εὐπροσοδώτερον αὐτῷ ἐφαίνετο τὸ χωρίον καὶ οὐ πυκναὶ ὥσαύτως αἱ ἀμαξαι ἐφειστήκεσαν.

Ὡς δὲ ἐπὶ τὴν ἵππον προσαγαγοῦσαν οὐκ ἐξέδραμον **23** οἱ Ἰνδοὶ ἔξω τῶν ἀμαξῶν, ἀλλ' ἐπιβεβηκότες αὐτῶν ἀφ' ὑψηλοῦ ἠκροβολίζοντο, γνοὺς Ἀλέξανδρος ὅτι οὐκ εἴη τῶν ἱππέων τὸ ἔργον καταπηδήσας ἀπὸ τοῦ ἵππου πεζὸς ἐπῆγε τῶν πεζῶν τὴν φάλαγγα. καὶ ἀπὸ μὲν τῶν πρώ- 2 των ἀμαξῶν οὐ χαλεπῶς ἐβιάσαντο οἱ Μακεδόνες τοὺς Ἰνδοὺς· πρὸ δὲ τῶν δευτέρων οἱ Ἰνδοὶ παραταξάμενοι ῥᾶον ἀπεμάχοντο, οἷα δὴ πυκνότεροί τε ἐφεστηκότες ἐν ἐλάττονι τῷ κύκλῳ καὶ τῶν Μακεδόνων οὐ κατ' εὐρυχω-

ρίαν ὥσανύτως προσαγόντων σφίσιν, ἐν ᾧ τὰς τε πρώτας
 ἀμάξας ὑπεξῆγον καὶ κατὰ τὰ διαλείμματα αὐτῶν ὥς ἐκά-
 στοις προῦχώρει ἀτάκτως προσέβαλλον· ἀλλὰ καὶ ἀπὸ
 τούτων ὅμως ἐξώσθησαν οἱ Ἴνδοι βιασθέντες πρὸς τῆς
 3 φάλαγγος. οἱ δὲ οὐκέτι ἐπὶ τῶν τρίτων ἔμενον, ἀλλὰ καὶ
 ὥς τάχους εἶχον φυγῇ εἰς τὴν πόλιν κατεκλείσθησαν. καὶ
 Ἀλέξανδρος ταύτην μὲν τὴν ἡμέραν περιεστρατοπέδευσε
 τοῖς πεζοῖς τὴν πόλιν ὅσα γε ἡδυνήθη αὐτῷ περιβαλεῖν
 ἢ φάλαγξ· ἐπὶ πολὺ γὰρ ἐπέχον τὸ τεῖχος τῷ στρατοπέδῳ
 4 κυκλώσασθαι οὐ δυνατὸς ἐγένετο· κατὰ δὲ τὰ διαλεί-
 ποντα αὐτοῦ, ἵνα καὶ λίμνη οὐ μακρὰν τοῦ τείχους ἦν,
 τοὺς ἱππέας ἐπέταξεν ἐν κύκλῳ τῆς λίμνης, γνοὺς οὐ βα-
 θεῖαν οὕσαν τὴν λίμνην καὶ ἅμα εἰκάσας ὅτι φοβεροὶ γε-
 νόμενοι οἱ Ἴνδοι ἀπὸ τῆς προτέρας ἥττης ἀπολείψουσι
 5 τῆς νυκτὸς τὴν πόλιν. καὶ ξυνέβη οὕτως ὅπως εἰκάσεν·
 ἀμφὶ γὰρ δευτεραν φυλακὴν ἐκπίπτοντες ἐκ τοῦ τείχους
 οἱ πολλοὶ αὐτῶν ἐνέκυρσαν ταῖς προφυλακαῖς τῶν ἱπ-
 πέων, καὶ οἱ μὲν πρῶτοι αὐτῶν κατεκόπησαν πρὸς τῶν
 ἱππέων· οἱ δὲ ἐπὶ τούτοις αἰσθόμενοι ὅτι φυλάσσεται ἐν
 κύκλῳ ἡ λίμνη ἐς τὴν πόλιν αὐθις ἀνεχώρησαν.
 6 Ἀλέξανδρος δὲ χάρακί τε διπλῷ περιβάλλει ἵνα περ
 μὴ εἴσῃ ἡ λίμνη τὴν πόλιν καὶ φυλακὰς ἐν κύκλῳ τῆς
 λίμνης ἀκριβεστέρας κατέστησεν. αὐτὸς δὲ μηχανὰς προσ-
 ἄγειν τῷ τείχει ἐπενόει, ὥς κατασεῖν τὸ τεῖχος. αὐτο-
 μολήσαντες δὲ αὐτῷ τῶν ἐκ τῆς πόλεως τινες φράζουσιν
 ὅτι ἐν νῷ ἔχοιεν αὐτῆς ἐκείνης τῆς νυκτὸς ἐκπίπτειν ἐκ
 τῆς πόλεως οἱ Ἴνδοι κατὰ τὴν λίμνην ἵνα περ τὸ ἐκλιπὲς
 7 ἦν τοῦ χάρακος. ὁ δὲ Πτολεμαῖον τὸν Λάγου ἐπιτάττει
 ἐνταῦθα, τῶν τε ὑπασπιστῶν αὐτῷ δοὺς χιλιαρχίας τρεῖς
 καὶ τοὺς Ἀργιᾶνας ξύμπαντας καὶ μίαν τάξιν τῶν τοξο-
 τῶν, ἀποδείξας τὸ χωρίον ἥπερ μάλιστα εἰκάξε βιάσε-
 σθαι τοὺς βαρβάρους· σὺ δὲ ἐπειδὰν αἰσθῇ, ἔφη, βιάσο-

μένους ταύτη, αὐτοὺς μὲν ξὺν τῇ στρατιᾷ εἰργεῖν τοὺς βαρβάρους τοῦ πρόσω, τὸν δὲ σαλπικτὴν κέλευε σημαίνειν· ὑμεῖς δέ, ἄνδρες ἡγεμόνες, ἐπειδὴν σημανθῇ, ξὺν τοῖς καθ' αὐτοὺς ἕκαστοι ξυντεταγμένοι ἰέναι ἐπὶ τὸν θόρουβον ἵνα ἂν ἡ σάλπιγξ παρακαλῇ. ἀποστατήσω δὲ οὐδὲ ἐγὼ τοῦ ἔργου.

Ὁ μὲν ταῦτα παρήγγειλε· Πτολεμαῖος δὲ ἀμάξας τε **24** ἐκ τῶν ἀπολελειμμένων ἐν τῇ πρώτῃ φυγῇ ἀμαξῶν ταύτῃ ξυναγαγὼν ὡς πλείστας κατέστησεν ἐγκαρσίας, ἵνα πολλὰ ἐν νυκτὶ τὰ ἄπορα φαίνεται τοῖς φεύγουσι, καὶ τοῦ χάρακος τοῦ κεκομμένου τε καὶ οὐ καταπηχθέντος συννηῖσαι ἄλλη καὶ ἄλλη ἐκέλευσεν ἐν μέσῳ τῆς τε λίμνης καὶ τοῦ τείχους. καὶ ταῦτα αὐτῷ οἱ στρατιῶται ἐν τῇ νυκτὶ ἐξεργάσαντο. ἤδη τε ἦν ἀμφὶ τετάρτην φυλακὴν καὶ οἱ **2** βάρβαροι, καθάπερ ἐξήγγελτο Ἀλεξάνδρῳ, ἀνοίξαντες τὰς ὥς ἐπὶ τὴν λίμνην πύλας δρόμῳ ἐπ' αὐτὴν ἐφέροντο. οὐ μὴν ἔλαθον τὰς ταύτῃ φυλακὰς οὐδὲ Πτολεμαῖον τὸν ἐπ' αὐταῖς τεταγμένον· ἀλλὰ ἐν τούτῳ οἱ τε σαλπικταὶ ἐσήμαινον αὐτῷ καὶ αὐτοὺς τὴν στρατιὰν ὥπλισμένην τε καὶ συντεταγμένην ἔχων ἐχώρει ἐπὶ τοὺς βαρβάρους. τοῖς **3** δὲ αἱ τε ἀμάξαι ἐμποδῶν ἦσαν καὶ ὁ χάραξ ἐν μέσῳ καταβεβλημένος. ὡς δὲ ἦ τε σάλπιγξ ἐφθέγγετο καὶ οἱ ἀμφὶ Πτολεμαῖον προσέκειντο αὐτοῖς, τοὺς αἰὲ ἐκπίπτοντας διὰ τῶν ἀμαξῶν κατακαίνοντες, ἐνταῦθα δὴ ἀποστρέφονται αὐτοὶς ἐς τὴν πόλιν. καὶ ἀπέθανον αὐτῶν ἐν τῇ ἀποχωρήσει ἐς πεντακοσίους.

Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Πῶρος ἀφίκετο, τοὺς τε ὑπολοί- **4** πους ἐλέφαντας ἅμα οἱ ἄγων καὶ τῶν Ἰνδῶν ἐς πεντακισχιλίους· αἱ τε μηχαναὶ Ἀλεξάνδρῳ ξυμπεπηγμέναι ἦσαν καὶ προσήγοντο ἤδη τῷ τείχει. ἀλλὰ οἱ Μακεδόνες, πρὶν καὶ κατασεισθῆναι τι τοῦ τείχους, ὑπορύττοντές τε αὐτοὶ πλίνθινον ὃν τὸ τεῖχος καὶ τὰς κλίμακας ἐν κύκλῳ

- 5 πάντη προσθέντες αἰροῦσι κατὰ κράτος τὴν πόλιν. καὶ ἀποθνήσκουσι μὲν ἐν τῇ καταλήψει τῶν Ἰνδῶν ἑς μυρίους καὶ ἑπτακισχιλίους, ἑάλωσαν δὲ ὑπὲρ τὰς ἑπτὰ μυριάδας καὶ ἄρματα τριακόσια καὶ ἵππεις πεντακόσιοι. τῆς δὲ ξὺν Ἀλεξάνδρῳ στρατιᾷς ἀπέθανον μὲν ὀλίγον ἀποδέοντες τῶν ἑκατὸν ἐν τῇ πάσῃ πολιορκίᾳ· τραυματίαι δὲ οὐ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν νεκρῶν ἐγένοντο, ἀλλ' ὑπὲρ τοὺς χιλίους καὶ διακοσίους, καὶ ἐν τούτοις τῶν ἡγεμόνων ἄλλοι τε καὶ Λυσίμαχος ὁ σωματοφύλαξ.
- 6 Θάψας δὲ ὡς νόμος αὐτῷ τοὺς τελευτήσαντας Εὐμένην τὸν γραμματέα ἐκπέμπει ἑς τὰς δύο πόλεις τὰς ξυναφεστῶσας τοῖς Σαργάλοις, δούς αὐτῷ τῶν ἱππέων ἑς τριακοσίους, φράσσοντας τοῖς ἔχουσι τὰς πόλεις τῶν τε Σαργάλων τὴν ἄλωσιν καὶ ὅτι αὐτοῖς οὐδὲν ἔσται χαλεπὸν ἐξ Ἀλεξάνδρου ὑπομένουσί τε καὶ δεχομένοις φιλίως Ἀλέξανδρον· οὐδὲ γὰρ οὐδὲ ἄλλοις τισὶ γενέσθαι τῶν
- 7 αὐτονόμων Ἰνδῶν ὅσοι ἐκόντες σφᾶς ἐνέδοσαν. οἱ δὲ (ἤδη γὰρ ἐξηγγέλτο αὐτοῖς κατὰ κράτος ἐαλωκότα πρὸς Ἀλεξάνδρου τὰ Σάγγαλα) φοβεροὶ γενόμενοι ἔφευγον ἀπολιπόντες τὰς πόλεις. καὶ Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ ἐξηγγέλθη αὐτῷ ἡ φυγή, σπουδῇ ἐδίωκεν· ἀλλὰ οἱ πολλοὶ μὲν αὐτῶν ἔφθασαν ἀποφυγόντες, διὰ μακροῦ γὰρ ἡ δίωξις ἐγίνετο· ὅσοι δὲ κατὰ τὴν ἀποχώρησιν ἀσθενεῖα ὑπελείποντο, οὗτοι ἐγκαταληφθέντες πρὸς τῆς στρατιᾷς ἀπέ-
- 8 θανον ἑς πεντακοσίους μάλιστα. ὡς δὲ ἀπὲρνω διώκειν τοῦ πρόσω τοὺς φεύγοντας, ἐπανελθὼν ἑς τὰ Σάγγαλα τὴν πόλιν μὲν κατέσκαψε, τὴν χώραν δὲ τῶν Ἰνδῶν τοῖς πάλαι μὲν αὐτονόμοις, τότε δὲ ἐκουσίως προσχωρήσασι προσέθηκε. καὶ Πῶρον μὲν ξὺν τῇ δυνάμει τῇ ἀμφ' αὐτὸν ἐκπέμπει ἐπὶ τὰς πόλεις αἱ προσκεχωρήκεσαν, φρουρὰς εἰσάξοντα εἰς αὐτάς· αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπὶ τὸν Ὑφρασιν ποταμὸν προὔχῳρει, ὡς καὶ τοὺς ἐπ' ἐκεῖνα

Ἰνδούς καταστρέψαιτο. οὐδὲ ἐφαίνετο αὐτῷ πέρας τι τοῦ πολέμου ἔστε ὑπελείπετό τι πολέμιον.

Τὰ δὲ δὴ πέραν τοῦ Ὑφάσιος ποταμοῦ εὐδαίμονά **25**
 τε τὴν χώραν εἶναι ἐξηγγέλλετο καὶ ἀνθρώπους ἀγαθοὺς
 μὲν γῆς ἐργάτας, γενναίους δὲ τὰ πολέμια καὶ εἰς τὰ ἴδια
 δὲ σφῶν ἐν κόσμῳ πολιτεύοντας· πρὸς γὰρ τῶν ἀρίστων
 ἄρχεσθαι τοὺς πολλούς, τοὺς δὲ οὐδὲν ἕξω τοῦ ἐπιεικοῦς
 ἐξηγεῖσθαι. πλήθός τε ἐλεφάντων εἶναι τοῖς ταύτῃ ἀθρώ-
 ποις πολὺ τι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους Ἰνδούς καὶ μεγέθει με-
 γίστους καὶ ἀνδρείᾳ. ταῦτα δὲ ἐξαγγελλόμενα Ἀλέξαν- **2**
 δρον μὲν παρώξυνεν ἐς ἐπιθυμίαν τοῦ πρόσω ἵεναι· οἱ
 Μακεδόνες δὲ ἐξέκαμνον ἤδη ταῖς γνώμας, πόνοους τε
 ἐκ πόνων καὶ κινδύνους ἐκ κινδύνων ἐπαναιρούμενον
 ὁρῶντες τὸν βασιλέα· ξύλλογοί τε ἐρίγνοντο κατὰ τὸ
 στρατόπεδον τῶν μὲν τὰ σφέτερα ὀδυρομένων, ὅσοι ἐπιει-
 κέστατοι, τῶν δὲ οὐκ ἀκολουθήσειν, οὐδ' ἦν ἄγῃ Ἀλέ-
 ξανδρος, ἀπισχυριζομένων. ταῦτα ὥς ἐπύθετο Ἀλέξαν-
 δρος, πρὶν καὶ ἐπὶ μεῖζον προελθεῖν τὴν ταραχὴν τοῖς
 στρατιώταις καὶ τὴν ἀθυμίαν, ξυγκαλέσας τοὺς ἡγεμόνας
 τῶν τάξεων ἔλεξεν ὧδε.

Ὅρῶν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Μακεδόνες τε καὶ ξύμμαχοι, **3**
 οὐχ ὁμοίᾳ ἔτι τῇ γνώμῃ ἐπομένους μοι ἐς τοὺς κινδύνους,
 ξυνήγαγον ἐς ταυτό, ὥς ἢ πείσας ἄγειν τοῦ πρόσω ἢ
 πεισθεῖς ὀπίσω ἀποστρέφεσθαι. εἰ μὲν δὴ μεμποί εἰσιν
 ὑμῖν οἱ μέγρι δεῦρο πονηθέντες πόνοι καὶ αὐτὸς ἐγὼ
 ἡγούμενος, οὐδὲν ἔτι προὔργου λέγειν μοί ἐστιν. εἰ δὲ **4**
 Ἰωνία τε πρὸς ὑμῶν διὰ τούσδε τοὺς πόνοους ἔχεται καὶ
 Ἑλλήσποντος καὶ Φρύγες ἀμφοτέροι καὶ Καππαδόκες καὶ
 Παφλαγόνες καὶ Λυδοὶ καὶ Κᾶρες καὶ Λύκιοι καὶ Παμ-
 φυλία δὲ καὶ Φοινίκη καὶ Αἴγυπτος ξὺν τῇ Αἰβύῃ τῇ Ἑλ-
 ληνικῇ καὶ Ἀραβίας ἔστιν ἅ καὶ Συρία ἢ τε κοίλη καὶ ἡ
 μέση τῶν ποταμῶν, καὶ Βαβυλῶν δὲ ἔχεται καὶ τὸ Σου- **5**

σίῳν ἔθνος καὶ Πέρσαι καὶ Μῆδοι καὶ ὅσων Πέρσαι καὶ Μῆδοι ἐπῆρχον, καὶ ὅσων δὲ οὐκ ἦρχον, τὰ ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας, τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Κανκάσου, ὅ τι ἂν ἐς τὰ πρόσω ἔτι τοῦ Τανάϊδος, Βακτριανοί, Ὑρκάνιοι, ἡ θάλασσα ἡ Ὑρκανία, Σκύθας τε ἀνεστείλαμεν ἔστω ἐπὶ τὴν ἔρημον, ἐπὶ τούτοις μέντοι καὶ ὁ Ἰνδὸς ποταμὸς διὰ τῆς ἡμετέρας ρεῖ, ὁ Ὑδάσπης διὰ τῆς ἡμετέρας, ὁ Ἀκεσίνης, ὁ Ὑδραώτης, τί ὀκνεῖτε καὶ τὸν Ὑφασιν καὶ τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ὑφάσιος γένη προσθεῖναι τῇ ὑμετέρᾳ Μακεδόνων ἀρχῇ; ἢ δέδωκε μὴ δέξωνται ὑμᾶς ἔτι ἄλλοι βάρβαροι ἐπιόντας; ὦν γε οἱ μὲν προσχωροῦσιν ἐκόντες, οἱ δὲ φεύγοντες ἀλίσκονται, οἱ δὲ ἀποφυγόντες τὴν χώραν ἡμῶν ἔρημον παραδιδόασιν, ἢ δὲ τοῖς ξυμμάχοις τε καὶ τοῖς ἐκουσί τοι προσχωρήσασι προστίθεται.

- 26** Πέρας δὲ τῶν πόνων γενναίῳ μὲν ἀνδρὶ οὐδὲν δοκῶ ἔγωγε ὅτι μὴ αὐτοὺς τοὺς πόρους, ὅσοι αὐτῶν ἐς καλὰ ἔργα φέρουσιν. εἰ δέ τις καὶ αὐτῷ τῷ πολεμεῖν ποθεῖ ἀκούσαι ὅ τι περ ἔσται πέρας, μαθέτω ὅτι οὐ πολλὴ ἔτι ἡμῶν ἡ λοιπὴ ἔστιν ἔστω ἐπὶ τὸν ποταμόν τε Γάγγην καὶ τὴν ἑῴαν θάλασσαν· ταύτῃ δὲ λέγω ὑμῶν ξυναφῆς φανεῖται ἡ Ὑρκανία θάλασσα· ἐκπεριέρχεται γὰρ γῆν περὶ πᾶσαν ἡ μεγάλη θάλασσα. καὶ ἐγὼ ἐπιδείξω Μακεδόσι τε καὶ τοῖς ξυμμάχοις τὸν μὲν Ἰνδικὸν κόλπον ξύρρουν ὄντα τῷ Περσικῷ, τὴν δὲ Ὑρκανίαν τῷ Ἰνδικῷ· ἀπὸ δὲ τοῦ Περσικοῦ ἐς Λιβύην περιπλευσθήσεται στόλῳ ἡμετέρῳ τὰ μέχρι Ἡρακλέους Στηλῶν· ἀπὸ δὲ Στηλῶν ἡ ἐντὸς Λιβύῃ πᾶσα ἡμετέρα γίνεται καὶ ἡ Ἀσία δὴ οὕτω πᾶσα, καὶ ὅροι τῆς ταύτης ἀρχῆς οὕςπερ καὶ τῆς γῆς ὅρους ὁ θεὸς ἐποίησε. νῦν δὲ δὴ ἀποτρεπομένων πολλὰ μὲν μάχιμα ὑπολείπεται γένη ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ὑφάσιος ἔστω ἐπὶ τὴν ἑῴαν θάλασσαν, πολλὰ δὲ ἀπὸ τούτων ἔτι ἐπὶ τὴν Ὑρκανίαν ὥς ἐπὶ βορρᾶν ἄνεμον, καὶ τὰ Σκυθικὰ

ἐνῇ οὐ πόρρω τούτων, ὥστε δέος μὴ ἀπελθόντων ὀπί-
 ω καὶ τὰ νῦν κατεχόμενα οὐ βέβαια ὄντα ἐπαρθῇ πρὸς
 πόστασιν πρὸς τῶν μήπω ἐχομένων. καὶ τότε δὴ ἀνό- 4
 ητοι ἡμῖν ἔσονται οἱ πολλοὶ πόνοι ἢ ἄλλων αὐτοῖς ἐξ
 ὀρχῆς δεήσει πόνων τε καὶ κινδύνων. ἀλλὰ παραμείνατε,
 ἄνδρες Μακεδόνες καὶ ξύμμαχοι. ποιοῦντων τοι καὶ κιν-
 δυνεύοντων τὰ καλὰ ἔργα, καὶ ζῆν τε ξὺν ἀρετῇ ἡδὺ καὶ
 ἐποθνήσκειν κλέος ἀθάνατον ὑπολειπομένους. ἢ οὐκ 5
 ὅτι ὁ πρόγονος ὁ ἡμέτερος οὐκ ἐν Τίρυνθι οὐδὲ Ἄρ-
 γει, ἀλλ' οὐδὲ ἐν Πελοποννήσῳ ἢ Θήβαις μένων ἐς το-
 σόνδε κλέος ἦλθεν ὥς θεὸς ἐξ ἀνθρώπου γενέσθαι ἢ δο-
 καῖν; οὐ μὲν δὴ οὐδὲ Διονύσου, ἀκροτέρου τούτου θεοῦ
 ἢ καθ' Ἡρακλέα, ὀλίγοι πόνοι. ἀλλὰ ἡμεῖς γε καὶ ἐπ'
 ἐκεῖνα τῆς Νύσης ἀφίγμεθα καὶ ἡ Ἄορος πέτρα ἢ τῷ
 Ἡρακλεῖ ἀνάλωτος πρὸς ἡμῶν ἔχεται. ὑμεῖς δὲ καὶ τὰ ἔτι 6
 ὑπόλοιπα τῆς Ἀσίας πρόσθετε τοῖς ἤδη κεκτημένοις καὶ
 τὰ ὀλίγα τοῖς πολλοῖς. ἐπεὶ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς τί ἂν μέγα
 καὶ καλὸν κατεπέπρακτο, εἰ ἐν Μακεδονίᾳ καθήμενοι
 ἱκανὸν ἐποιοῦμεθα ἀπόνως τὴν οἰκίαν διασώζειν, Θρᾷ-
 κας τοὺς ὁμόρους ἢ Ἰλλυριοὺς ἢ Τριβαλλοὺς ἢ καὶ τῶν
 Ἑλλήνων ὅσοι οὐκ ἐπιτήδειοι ἐς τὰ ἡμέτερα ἀναστέλ-
 λοντες;

Εἰ μὲν δὴ ὑμᾶς ποιοῦντας καὶ κινδυνεύοντας αὐτὸς 7
 ἀπόνως καὶ ἀκινδύνως ἐξηγούμενος ἦγον, οὐκ ἀπεικό-
 τως ἂν προεκάμνετε ταῖς γνώμας, τῶν μὲν πόνων μύ-
 νοις ὑμῖν μετόν, τὰ δὲ ἅθλα αὐτῶν ἄλλοις περιποιούν-
 τες· νῦν δὲ κοινοὶ μὲν ἡμῖν οἱ πόνοι, ἴσον δὲ μέτεστι
 τῶν κινδύνων, τὰ δὲ ἅθλα ἐν μέσῳ κεῖται ξύμπασιν. ἢ 8
 τε γὰρ χώρα ὑμετέρα καὶ ὑμεῖς αὐτῆς σατραπεύετε. καὶ
 τῶν χρημάτων τὸ μέρος νῦν τε ἐς ὑμᾶς τὸ πολὺ ἔρχεται
 καὶ ἐπειδὰν ἐπεξέλθωμεν τὴν Ἀσίαν, τότε οὐκ ἐμπλήσας
 μὰ Δία ὑμᾶς, ἀλλὰ καὶ ὑπερβαλὼν ὅσα ἕκαστος ἐλπίζει

ἀγαθὰ ἔσεσθαι τοὺς μὲν ἀπιέναι οἴκαδε ἐθέλοντας εἰς τὴν οἰκείαν ἀποπέμψω ἢ ἐπανάξω αὐτός· τοὺς δὲ αὐτοὺς μένοντας ζηλωτοὺς τοῖς ἀπερχομένοις ποιήσω.

27 Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα εἰπόντος Ἀλεξάνδρου πολὺν μὲν χρόνον σιωπὴ ἦν οὔτε ἀντιλέγειν τολμώντων πρὸς τὸν βασιλέα ἐκ τοῦ εὐθέος οὔτε ξυγχωρεῖν ἐθέλόντων· ἐν δὲ τούτῳ πολλάκις μὲν Ἀλέξανδρος ἐκέλευε λέγειν τὸν βουλόμενον, εἰ δὴ τις τὰ ἐναντία τοῖς ὑπ' αὐτοῦ λεχθεῖς γινώσκει· ἔμενε δὲ καὶ ὥς ἐπὶ πολὺ ἡ σιωπὴ· ὅπῃ δέ ποτε θαρσήσας Κοῖνος ὁ Πολεμοκράτους ἔλεξε τοιαῦδε.

2 Ἐπειδὴ καὶ αὐτός, ὃ βασιλεῦ, οὐ κατὰ πρόσταγμα ἐθέλεις Μακεδόνων ἐξηγεῖσθαι, ἀλλὰ πείσας μὲν ἄξιον φῆς, πεισθεῖς δὲ οὐ βιάσασθαι, οὐχ ὑπὲρ ἡμῶν τῶνδε ποιήσομαι ἐγὼ τοὺς λόγους, οἳ καὶ προτιμώμενοι τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἄθλα τῶν πόνων οἱ πολλοὶ ἤδη κεκοιμήμενοι καὶ τῷ κρατιστεύειν παρὰ τοὺς ἄλλους προθυμοῖ σοι ἐς πάντα ἐσμέν, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς τῆς πολλῆς.

3 οὐδὲ ὑπὲρ ταύτης τὰ καθ' ἡδονὴν ἐκείνοις ἐρῶ, ἀλλ' ἀνομιζῶ ξύμφορά τέ σοι ἐς τὰ παρόντα καὶ ἐς τὰ μέλλοντα μάλιστα ἀσφαλῆ εἶναι. δίκαιος δέ εἰμι καθ' ἡλικίαν τε μὴ ἀποκρύπτεσθαι τὰ δοκοῦντα βέλτιστα καὶ κατὰ τὴν ἐκ σοῦ μοι οὔσαν καὶ ἐς τοὺς ἄλλους ἀξιώσιν καὶ κατὰ τὴν ἐν τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις ἐς τόδε ἀπροφάσιστον

4 τόλμαν. ὅσῳ γάρ τοι πλεῖστα καὶ μέγιστα σοί τε ἡγουμένῳ καταπέπρακται καὶ τοῖς ἅμα σοὶ οἴκοθεν ὀρμηθεῖσι, τοσῶδε μᾶλλον τι ξύμφορόν μοι δοκεῖ πέρας τι ἐπιθεῖναι τοῖς πόνοις τε καὶ κινδύνοις. αὐτὸς γάρ τοι ὄρῳ ὅσοι μὲν Μακεδόνων τε καὶ Ἑλλήνων ἅμα σοὶ ὠρμήθημεν,

5 ὅσοι δὲ ὑπολελείμεθα· ὧν Θετταλοὺς μὲν ἀπὸ Βάκτρων εὐθύς, οὐ προθύμους ἔτι ἐς τοὺς πόλους αἰσθόμενος, οἴκαδε, καλῶς ποιῶν, ἀπέπεμψας· τῶν δὲ ἄλλων Ἑλλήνων οἱ μὲν ἐν ταῖς πόλεσι ταῖς πρὸς σοῦ οἰκισθείσαις

κατωκισμένοι οὐδ' οὗτοι πάντες ἐκόντες μένουσιν· οἱ δέ, συμπονοῦντές τε ἔτι καὶ ξυγκινδυνεύοντες αὐτοί τε καὶ ἡ Μακεδονικὴ στρατιά, τοὺς μὲν ἐν ταῖς μάχαις ἀπολώλεκασιν, οἱ δὲ ἐκ τῶν τραυματίων ἀπόμαχοι γεγεννημένοι ἄλλοι ἄλλῃ τῆς Ἀσίας ὑπολελειμμένοι εἰσίν· οἱ πλείους 6 δὲ νόσῳ ἀπολώλασιν, ὀλίγοι δὲ ἐκ πολλῶν ὑπολείπονται, καὶ οὔτε τοῖς σώμασιν ἔτι ὡσαύτως ἐρρωμένοι, ταῖς τε γυνώμαις πολὺ ἔτι μᾶλλον προκεκηκότες. καὶ τούτοις ξύμπασι πόθος μὲν γονέων ἐστίν, ὅσοις ἔτι σώζονται, πόθος δὲ γυναικῶν καὶ παιδῶν, πόθος δὲ δὴ τῆς γῆς αὐτῆς τῆς οἰκείας, ἣν ξὺν τῷ ἐκ σοῦ πορισθέντι σφίσι κόσμῳ, μεγάλοι τε ἀντὶ μικρῶν καὶ πλουσίοι ἐκ πενήτων ἀναστρέφοντες, ξύγγνωστοί εἰσιν ἐπιδεῖν ποθοῦντες. σὺ 7 δὲ νῦν μὴ ἄγειν ἄκοντας· οὐδὲ γὰρ ὁμοίοις ἔτι χρήσῃ ἐς τοὺς κινδύνους, οἷς τὸ ἐκούσιον ἐν τοῖς ἀγῶσιν ἀπέσται· ἐπανελθὼν δ' αὐτός τε, εἰ δοκεῖ, ἐς τὴν οἰκείαν καὶ τὴν μητέρα τὴν σαυτοῦ ἰδὼν καὶ τὰ τῶν Ἑλλήνων καταστησάμενος καὶ τὰς νίκας ταύτας τὰς πολλὰς καὶ μεγάλας ἐς τὸν πατρῷον οἶκον κομίσας οὕτω δὴ ἐξ ἀρχῆς ἄλλον στόλον στέλλεσθαι, εἰ μὲν βούλει, ἐπ' αὐτὰ ταῦτα τὰ πρὸς τὴν ἑὼ ὥκισμένα Ἰνδῶν γένη· εἰ δὲ βούλει, ἐς τὸν Εὐξείνου πόντον· εἰ δέ, ἐπὶ Καρχηδόνα καὶ τὰ ἐπ' ἐκεῖνα Καρχηδονίων τῆς Λιβύης. ταῦτα δὲ σὸν ἤδη ἐξη- 8 γεῖσθαι. ἔψονται δέ σοι ἄλλοι Μακεδόνες καὶ ἄλλοι Ἑλληνες, νέοι τε ἀντὶ γερόντων καὶ ἀκμηῆτες ἀντὶ κεκηκότεων, καὶ οἷς τὰ τοῦ πολέμου διὰ τὸ ἀπεύρατον ἔς τε τὸ παραυτίκα οὐ φοβερά καὶ κατὰ τὴν τοῦ μέλλοντος ἐλπίδα ἐν σπουδῇ ἔσται· οὗς καὶ ταύτῃ ἔτι προθυμότερον ἀκολουθήσειν σοι εἰκός, ὁρῶντας τοὺς πρότερον συμπονήσαντάς τε καὶ ξυγκινδυνεύσαντας ἐς τὰ σφέτερα ἦδη ἐπανεληλυθότας, πλουσίους τε ἀντὶ πενήτων καὶ ἀντὶ ἀφανῶν τῶν πάλαι εὐκλειεῖς. καλὸν δέ, ὦ βασιλεῦ, εἶπερ 9

τι καὶ ἄλλο, καὶ ἡ ἐν τῷ εὐτυχεῖν σωφροσύνη. σοὶ μὲν γὰρ αὐτῷ ἡγουμένῳ καὶ στρατιὰν τοιαύτην ἄγοντι ἐμὲν πολεμίων θέος οὐδέν· τὰ δὲ ἐκ τοῦ δαιμονίου ἀδόκητά τε καὶ ταύτη καὶ ἀφύλακτα τοῖς ἀνθρώποις ἐστί.

- 28** Τοιαῦτα εἰπόντος τοῦ Κοίνου θόρυβον γενέσθαι ἐκ τῶν παρόντων ἐπὶ τοῖς λόγοις· πολλοῖς δὲ δὴ καὶ δάκρυα προχυνθέντα ἔτι μᾶλλον δηλῶσαι τό τε ἀκούσιον τῆς γνώμης ἐς τοὺς πρόσω κινδύνους καὶ τὸ καθ' ἡδονὴν σφισιν εἶναι τὴν ἀναχώρησιν. Ἀλέξανδρος δὲ τότε μὲν ἀχθεσθεὶς τοῦ τε Κοίνου τῇ παρρησίᾳ καὶ τῷ ὄκνῳ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων διέλυσε τὸν ξύλλογον· ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν ξυγκαλέσας αὐθις ξὺν ὀργῇ τοὺς αὐτοὺς αὐτὸς μὲν ἰέναι ἔφη τοῦ πρόσω, βιάσεσθαι δὲ οὐδένα ἄκουτα Μακεδόνων ξυνέπεσθαι· ἔξιν γὰρ τοὺς ἀκολουθήσοντας τῷ βασιλεῖ σφῶν ἐκόντας· τοῖς δὲ καὶ ἀπιέναι οἴκαδε ἐθέλουσιν ὑπάρχειν ἀπιέναι καὶ ἐξαγγέλλειν τοῖς οἰκείοις ὅτι τὸν βασιλέα σφῶν ἐν μέσοις τοῖς πολεμίοις ἐπανήκουσιν ἀπολιπόντες. ταῦτ' εἰπόντα ἀπελθεῖν ἐς τὴν σκηνὴν, μηδεμίνα τῶν ἐταίρων προσέσθαι αὐτῆς τε ἐκείνης τῆς ἡμέρας καὶ ἐς τὴν τρίτην ἔτι ἀπ' ἐκείνης, ὑπομένοντα εἰ δὴ τις τροπὴ ταῖς γνώμαις τῶν Μακεδόνων τε καὶ ξυμμάχων. οἷα δὲ ἐν ὄχλῳ στρατιωτῶν τὰ πολλὰ φιλεῖ γίνεσθαι, ἔμπεσοῦσα εὐπειθεστέρους παρέξει αὐτούς. ὥς δὲ σιγῇ αὐτὴ πολλὴ ἦν ἀνὰ τὸ στρατόπεδον καὶ ἀχθόμενοι μὲν τῇ ὀργῇ αὐτοῦ δηλοὶ ἦσαν, οὐ μὲν μεταβαλλόμενοί γε ὑπ' αὐτῆς, ἐνταῦθα δὲ λέγει Πτολεμαῖος ὁ Λάγου ὅτι ἐπὶ τῇ διαβάσει οὐδὲν μείον ἐθύετο, θυομένῳ δὲ οὐκ ἐρίγνετο αὐτῷ τὰ ἱερά. τότε δὲ τοὺς πρεσβυτάτους τε τῶν ἐταίρων καὶ μάλιστα τοὺς ἐπιτηδείους αὐτῷ ξυναγαγών, ὥς πάντα ἐς τὴν ὀπίσω ἀναχώρησιν αὐτῷ ἔφε-
ρεν, ἐκφαίνει ἐς τὴν στρατιὰν ὅτι ἔγνωσται ὀπίσω ἀποστρέφειν.

Οἱ δὲ ἐβόων τε οἷα ἂν ὄχλος ξυμμιγῆς χαίρων βοή- 29

σεις καὶ ἐδάκρουν οἱ πολλοὶ αὐτῶν· οἱ δὲ καὶ τῇ σκηνῇ
τῇ βασιλικῇ πελάζοντες εὗχοντο Ἀλεξάνδρῳ πολλὰ καὶ
ἀγαθὰ, ὅτι πρὸς σφῶν μόνων νικηθῆναι ἠνέσχετο. ἔνθα
δὴ διελὼν κατὰ τάξεις τὴν στρατιὰν δώδεκα βωμοὺς κα-
τασκευάζειν προστάττει, ὕψος μὲν κατὰ τοὺς μεγίστους
πύργους, εὖρος δὲ μείζονας ἔτι ἢ κατὰ πύργους, χαρι-
στήρια τοῖς θεοῖς τοῖς ἐς τοσόνδε ἀγαροῦσιν αὐτὸν νι-
κῶντα καὶ μνημεῖα τῶν αὐτοῦ πόνων. ὥς δὲ κατεσκευα- 2
σμένοι αὐτῷ οἱ βωμοὶ ἦσαν, θύει δὴ ἐπ' αὐτῶν ὥς νόμος
καὶ ἀγῶνα ποιεῖ γυμνικόν τε καὶ ἵππικόν. καὶ τὴν μὲν
χώραν τὴν μέχρι τοῦ Ὑφάσιος ποταμοῦ Πάτρῳ ἄρχειν
προσέθηκεν, αὐτὸς δὲ ἐπὶ τὸν Ὑδραώτην ἀνέστρεφε. δια-
βὰς δὲ τὸν Ὑδραώτην, ἐπὶ τὸν Ἀκесίνην αὐτὸς ἐπανήει ὀπί-
σω. καὶ ἐνταῦθα καταλαμβάνει τὴν πόλιν ἐξωκοδομη- 3
μένην ἥντινα Ἡφαιστίων αὐτῷ ἐκτειχίσαι ἐτάχθη· καὶ
ἐς ταύτην ξυνοικίσας τῶν τε προσχώρων ὅσοι ἐθελονταὶ
κατωκίζοντο καὶ τῶν μισθοφόρων ὅτι περ ἀπόμαχον,
αὐτὸς τὰ ἐπὶ τῷ κατάπλῳ παρεσκευάζετο τῷ ἐς τὴν μεγά-
λην θάλασσαν.

Ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο πρὸς αὐτὸν Ἀρσάκης τε ὁ τῆς 4
ὁμόρου Ἀβισάρῃ χώρας ὑπαρχος καὶ ὁ ἀδελφὸς Ἀβισάρου
καὶ οἱ ἄλλοι οἰκεῖοι, δῶρά τε κομίζοντες ἅ μέγιστα παρ'
Ἰνδοῖς καὶ τοὺς παρ' Ἀβισάρου ἐλέφαντας, ἀριθμὸν ἐς
τριακόντα· Ἀβισάρην γὰρ νόσῳ ἀδύνατον γενέσθαι ἐλ-
θεῖν. ξυνέβαινον δὲ τούτοις καὶ οἱ παρ' Ἀλεξάνδρου ἐκ-
πεμφθέντες πρέσβεις πρὸς Ἀβισάρην. καὶ ταῦτα οὐ χα- 5
λεπῶς πιστεύσας οὕτως ἔχειν Ἀβισάρῃ τε τῆς αὐτοῦ
χώρας σατραπεύειν ἔδωκε καὶ Ἀρσάκην τῇ Ἀβισάρου
ἐπικρατείᾳ προσέθηκε· καὶ φόρους οὕστινας ἀποίδουσιν
τάξας θύει αὐτὸς καὶ ἐπὶ τῷ Ἀκесίνῃ ποταμῷ. καὶ τὸν Ἀκε-
σίνην αὐτὸς διαβὰς ἐπὶ τὸν Ὑδάσπην ἤκεν, ἵνα καὶ τῶν

πόλεων τῆς τε Νικαίας καὶ τῶν Βουκεφάλων ὅσα πρὸς τῶν ὄμβρων πεπονηκότα ἦν ξὺν τῇ στρατιᾷ ἐπεσκεύασε καὶ τὰ ἄλλα τὰ κατὰ τὴν χώραν ἐκόσμει.

APPIANOY

ANABASIS AΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

BIBAIION EKTON.

- 1 Ἀλέξανδρος δέ, ἐπειδὴ παρεσκευάσθησαν αὐτῷ ἐπὶ τοῦ Ὑδάσπου ταῖς ὄχθαις πολλαὶ μὲν τριακόντοροι καὶ ἡμιόλιαι, πολλὰ δὲ καὶ ἱππαγωγὰ πλοῖα καὶ ἄλλα ὅσα ἐς παρακομιδὴν στρατιᾶς ποταμῷ εὐπορα, ἔγνω καταπλεῖν
- 2 κατὰ τὸν Ὑδάσπην ὡς ἐπὶ τὴν μεγάλην θάλασσαν. πρότερον μὲν γε ἐν τῷ Ἰνδῷ ποταμῷ κροκοδείλους ἰδὼν, μόνῳ τῶν ἄλλων ποταμῶν πλὴν Νείλου, πρὸς δὲ ταῖς ὄχθαις τοῦ Ἀκεσίνου κυάμους πεφυκότας ὁποίους ἡ γῆ ἐκφέρει ἡ Αἰγυπτία, καὶ ἀκούσας ὅτι ὁ Ἀκεσίνης ἐμβάλλει εἰς τὸν Ἰνδόν, ἔδοξεν ἐξευρηκέναι τοῦ Νείλου τὰς
- 3 ἀρχάς, ὡς τὸν Νεῖλον ἐνθένδε ποθὲν ἐξ Ἰνδῶν ἀνίσχοντα καὶ δι' ἐρήμου πολλῆς γῆς ῥέοντα καὶ ταύτῃ ἀπολλύοντα τὸν Ἰνδὸν τὸ ὄνομα, ἔπειτα ὁπόθεν ἄρχεται διὰ τῆς οἰκουμένης χώρας ρεῖν Νεῖλον ἤδη πρὸς Αἰθιοπῶν τε τῶν ταύτῃ καὶ Αἰγυπτίων καλούμενον, ὡς Ὅμηρος ἐποίησεν ἐπώνυμον τῆς Αἰγύπτου Αἰγυπτον, οὕτω δὲ ἐκδιδόναι
- 4 ἐς τὴν ἐντὸς θάλασσαν. καὶ δὴ καὶ πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα γράφοντα ὑπὲρ τῶν Ἰνδῶν τῆς γῆς ἄλλα τε γράψαι καὶ ὅτι δοκοίη αὐτῷ ἐξευρηκέναι τοῦ Νείλου τὰς πηγάς, μικροῖς δὲ τισι καὶ φαύλοις ὑπὲρ τῶν τηλικούτων τεκμαι-
- 5 ρόμενον. ἐπεὶ μέντοι ἀτρεκέστερον ἐξήλεγξε τὰ ἀμφὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ἰνδῷ, οὕτω δὲ μαθεῖν παρὰ τῶν ἐπιχωρίων

τὸν μὲν Ὑδάσπην τῷ Ἀκεσίνῃ, τὸν Ἀκεσίνην δὲ τῷ Ἰνδῷ
 τό τε ὕδωρ ξυμβάλλοντας καὶ τῷ ὀνόματι ξυγχωροῦντας,
 τὸν Ἰνδὸν δὲ ἐκδιδόντα ἤδη ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν,
 δίστομον τὸν Ἰνδὸν ὄντα, οὐδέν τι αὐτῷ προσῆκον τῆς
 γῆς τῆς Αἰγυπτίας, τηνικαῦτα δὲ τῆς ἐπιστολῆς τῆς πρὸς
 τὴν μητέρα τοῦτο ὁ ἀμφὶ τῷ Νείλῳ ἔγραφεν ἀφελεῖν. καὶ 6
 τὸν κατάπλουν τὸν κατὰ τοὺς ποταμοὺς ἔσπε ἐπὶ τὴν με-
 γάλην θάλασσαν ἐπινοοῦντα παρασκευασθῆναί οἱ ἐπὶ
 τῷδε κελεῦσαι τὰς ναῦς. αἱ δ' ὑπηρεσίαι αὐτῷ ἐς τὰς
 ναῦς ξυνεπληρώθησαν ἐκ τῶν ξυνεπομένων τῇ στρατιᾷ
 Φοινίκων καὶ Κυπρίων καὶ Καρῶν καὶ Αἰγυπτίων.

Ἐν δὲ τούτῳ Κοῖνος μὲν, ἐν τοῖς πιστοτάτοις Ἀλε- 2
 ξάνδρῳ ὢν τῶν ἐταίρων, νόσῳ τελευτᾷ· καὶ τοῦτον θά-
 πτει ἐκ τῶν παρόντων μεγαλοπρεπῶς. αὐτὸς δὲ ξυνα-
 γαγὼν τοὺς τε ἐταίρους καὶ ὅσοι Ἰνδῶν πρέσβεις παρ'
 αὐτὸν ἀφιγμένοι ἦσαν βασιλέα μὲν τῆς ἐαλωκυίας ἤδη
 Ἰνδῶν γῆς ἀπέδειξε Πῶρον, ἐπὶ μὲν ἔθνων τῶν ξυμ-
 πάντων, πόλεων δὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὑπὲρ τὰς δισχιλίαις.
 τὴν στρατιὰν δὲ διένειμεν ὧδε. αὐτὸς μὲν τοὺς ὑπασπι- 2
 στάς τε ἅμα οἱ ξύμπαντας ἐπὶ τὰς ναῦς ἀνεβίβασε καὶ
 τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὸ ἄγλημα τῶν ἱπ-
 πέων. Κράτερος δὲ αὐτῷ μοῖραν τε τῶν πεζῶν καὶ τῶν
 ἱππέων παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Ὑδάσπου τὴν ἐν δεξιᾷ ἦγε·
 κατὰ δὲ τὴν ἑτέραν ὄχθην τὸ πλεῖστόν τε καὶ κράτιστον
 τῆς στρατιᾶς καὶ τοὺς ἐλέφαντας Ἡφαιστίων προῦχώρει
 ἄγων, ἤδη ὄντας ἐς διακοσίους· τούτοις δὲ ἦν παρηγγελ-
 μένον ὥς τάχιστα ἄγειν ἵναπερ τὰ Σωπείδου βασίλεια·
 Φιλίππῳ δὲ τῷ σατράπῃ τῆς ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ Ἰνδοῦ ὥς 3
 ἐπὶ Βακτροίους γῆς διαλιπόντι τρεῖς ἡμέρας παρήγγελο
 ἔπεσθαι ξὺν τοῖς ἀμφ' αὐτόν. τοὺς ἱππέας δὲ τοὺς Νυ-
 σαίους ὀπίσω ἀποπέμπει ἐς τὴν Νῦσαν. τοῦ μὲν δὴ ναυ-
 τικοῦ παντὸς Νέαρχος αὐτῷ ἐξηγεῖτο, τῆς δὲ αὐτοῦ νεῶς

κυβερνήτης Ὀνησίκριτος, ὃς ἐν τῇ ξυγγραφῇ ἦντινα ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου ξυνέγραψε καὶ τοῦτο ἐψεύσατο, ναύαρχον 4 εἶναι γράψας, κυβερνήτην ὄντα. ἦν δὲ τὸ ξύμπαν πλῆθος τῶν νεῶν, ὥς λέγει Πτολεμαῖος ὁ Δάγου, ᾧ μάλιστα ἐγὼ ἔπομαι, τριακόντοροι μὲν ἐς ὀγδοήκοντα· τὰ δὲ πάντα πλοῖα σὺν τοῖς ἱππαγωγοῖς τε καὶ κερκούροις καὶ ὅσα ἄλλα ποτάμια ἢ τῶν πάλαι πλεόντων κατὰ τοὺς ποταμοὺς ἢ ἐν τῷ τότε ποιηθέντων οὐ πολὺ ἀποδέοντα τῶν [δις]χιλίων.

- 3 Ὡς δὲ ξύμπαντα αὐτῷ παρεσκεύαστο, ὑπὸ τὴν ἑω ὁ μὲν στρατὸς ἐπέβαινε τῶν νεῶν, αὐτὸς δὲ ἔθυε τοῖς θεοῖς ὥς νόμος καὶ τῷ ποταμῷ τῷ Ὑδάσπῃ ὅπως οἱ μάντις ἐξηγοῦντο. καὶ ἐπιβάς τῆς νεῶς ἀπὸ τῆς πρῶρας ἐκ χρυσῆς φιάλης ἔσπενδεν ἐς τὸν ποταμόν, τὸν τε Ἀκεσίνην ξυνεπικαλούμενος τῷ Ὑδάσπῃ, ὄντινα μέγιστον [αὖ] τῶν ἄλλων ποταμῶν ξυμβάλλειν τῷ Ὑδάσπῃ ἐπέπυστο καὶ οὐ πόρρω αὐτῶν εἶναι τὰς ξυμβολάς, καὶ τὸν Ἰνδόν, ἐς ὃν 2 τινα ὁ Ἀκεσίνης ξὺν τῷ Ὑδάσπῃ ἐμβάλλει. ἐπὶ δὲ Ἡρακλεῖ τε τῷ προπάτορι σπείσας καὶ Ἀμμωνι καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ὅσοις αὐτῷ νόμος σημῆναι ἐς ἀναγωγὴν κελεύει τῇ σάλπιγγι. ἅμα τε δὴ ἐσημάνθη καὶ ἀνήγοντο ἐν κόσμῳ. παρήγγελτο γὰρ ἐφ' ὅσων τε τὰ σκευοφόρα πλοῖα ἐχοῖν τετάχθαι καὶ ἐφ' ὅσων τὰ ἱππαγωγά, ἐφ' ὅσων τε τὰς μαχίμους τῶν νεῶν, ὥς μὴ συμπίπτειν ἀλλήλαις κατὰ τὸν πόρον εἰκῇ πλεούσας· καὶ ταῖς ταχυναν- 3 τούσαις φθάνειν οὐκ ἐφίετο ἔξω τῆς τάξεως. ἦν δὲ ὁ τε κτύπος τῆς εἰρεσίας οὐδενὶ ἄλλῳ εἰκώς, ἅτε ἀπὸ πολλῶν νεῶν ἐν ταύτῳ ἐρεσσομένων, καὶ βοή ἀπὸ τε τῶν κελευστῶν ἐνδιδόντων τὰς ἀρχάς τε καὶ ἀναπαύλας τῆς εἰρεσίας καὶ τῶν ἐρετῶν ὁπότε ἀθρόοι ἐμπίπτοντες τῷ ῥοθίῳ ἐπαλαλάξειαν· αἶ τε ὄχθαι, ὑψηλότεραι τῶν νεῶν πολλαχῇ οὔσαι, ἐς στενόν τε τὴν βοήν ξυνάγουσαι, καὶ τῇ

ξυναγωγῇ αὐτῇ ἐπὶ μέγα ἠϋξημένην ἐς ἀλλήλας ἀντέ-
 πεμπον, καὶ πον καὶ νάπαι ἐκατέρωθεν τοῦ ποταμοῦ τῇ
 τε ἐρημίᾳ καὶ τῇ ἀντιπέμψει τοῦ κτύπου καὶ αὐταὶ ξυν-
 επελάμβανον· οἱ τε ἵπποι διαφαινόμενοι διὰ τῶν ἵππα- 4
 γαυῶν πλοίων, οὐ πρόσθεν ἵπποι ἐπὶ νεῶν ὀφθέντες ἐν
 τῇ Ἰνδῶν γῇ (καὶ γὰρ καὶ τὸν Διονύσου ἐπ' Ἰνδοὺς στό-
 λον οὐκ ἐμέμνητο γενέσθαι ναυτικόν), ἔκπληξιν παρεῖ-
 χον τοῖς θεωμένοις τῶν βαρβάρων, ὥστε οἱ μὲν αὐτῶν
 αὐτόθεν τῇ ἀναγωγῇ παραγενόμενοι ἐπὶ πολὺ ἐφωμάρ-
 τουν· ἐς ὅσους δὲ τῶν ἤδη Ἀλεξάνδρῳ προσκεχωρηκότων 5
 Ἰνδῶν ἡ βοή τῶν ἐρετῶν ἡ ὁ κτύπος τῆς εἰρεσίας ἐξίκετο,
 καὶ οὗτοι ἐπὶ τῇ ὄχθῃ κατέθουν καὶ ξυνείποντο ἐπάδον-
 τες βαρβαρικῶς. φιλῶδοι γάρ, εἶπερ τινὲς ἄλλοι Ἰνδοὶ
 καὶ φιλορχήμονες ἀπὸ Διονύσου ἔτι καὶ τῶν ἅμα Διο-
 νύῳ βακχευσάντων κατὰ τὴν Ἰνδῶν γῆν.

Οὕτω δὲ πλέων τρίτῃ ἡμέρᾳ κατέσχευ Ἰναπερ Ἡφαι- 4
 στίωνί τε καὶ Κρατέρῳ κατὰ τὸ αὐτὸ στρατοπεδεύειν ἐπὶ
 ταῖς ἀντιπέρας ὄχθαις παρήγγελο. μέινας δὲ ἐνταῦθα
 ἡμέρας δύο, ὥς καὶ Φίλιππος αὐτῷ ξὺν τῇ λοιπῇ στρατιᾷ
 ἀφίκετο, τοῦτον μὲν ἐπὶ τὸν Ἀκεσίνην ποταμὸν ἐκπέμπει
 ξὺν οἷς ἔχων ἦκε, τάξας παρὰ τοῦ Ἀκεσίνου ποταμοῦ τὴν
 ὄχθην πορεύεσθαι· τοὺς δὲ ἀμφὶ Κράτερόν τε καὶ Ἡφαι-
 στίωνα αὐθις ἐκπέμπει, παραγγείλας ὅπως χρὴ τὴν πο- 2
 ρεῖαν ποιεῖσθαι. αὐτὸς δὲ ἔπλει κατὰ τὸν Ὑδάσπην πο-
 ταμόν, οὐδαμοῦ μείονα ἐν τῷ κατάπλῳ εἴκοσι σταδίων τὸ
 εὖρος. προσορμιζόμενος δὲ ὅπη τύχοι ταῖς ὄχθαις τοὺς
 προσοικοῦντας τῷ Ὑδάσπῃ Ἰνδῶν τοὺς μὲν ἐνδιδόντας
 σφᾶς ὁμολογίαις κατελάμβανεν· ἤδη δὲ τινὰς καὶ ἐς ἀλ-
 κὴν χωρήσαντας βία κατεστρέψατο. αὐτὸς δὲ ὥς ἐπὶ τὴν 3
 Μαλλῶν τε καὶ Ὀξυδρακῶν γῆν σπουδῇ ἔπλει, πλείστους
 τε καὶ μαχιμωτάτους τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν πυνθανόμενος
 καὶ ὅτι ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ παῖδας μὲν καὶ γυναῖκας ἀπο-

τεθεῖσθαι ἐς τὰς ὀχυρωτάτας τῶν πόλεων, αὐτοὶ δὲ ἐγνώ-
 κέναι διὰ μάχης ἵεναι πρὸς αὐτόν· ἐφ' ὅτῳ δὴ καὶ σπου-
 δῇ πλείονι ἐποιεῖτο τὸν πλοῦν, ὅπως μὴ καθεστηκόσιν
 αὐτοῖς, ἀλλὰ ἐν τῷ ἐνδεεῖ τε ἔτι τῆς παρασκευῆς καὶ τε-
 4 ταραγμένῳ προσφέρηται. ἐνθεν δὲ ὠρμήθη τὸ δεύτερον,
 καὶ πέμπτη ἀφίκετο ἡμέρα ἐπὶ τὴν ξυβολὴν τοῦ τε Ὑδά-
 σπου καὶ τοῦ Ἀκεσίνου. ἵνα δὲ ξυμβάλλουσιν οἱ ποταμοὶ
 οὗτοι, στενότατος εἰς ποταμὸς ἐκ τοῖν δυοῖν γίγνεται καὶ
 τὸ ρεῦμα αὐτῷ ὁξὺ ἐπὶ τῇ στενότητι καὶ δίνειν ἄτοποι
 ὑποστρέφοντος τοῦ ῥοῦ, καὶ τὸ ὕδωρ κυμαίνεται τε καὶ
 καχλάζει ἐπὶ μέγα, ὥς καὶ πόρρω ἔτι ὄντων ἐξακούεσθαι
 5 τὸν κτύπον τοῦ κύματος. καὶ ἦν μὲν προεξηγγελμένα
 ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ἐκ τῶν ἐγχωρίων καὶ Ἀλεξάνδρου τῇ
 στρατιᾷ· ὅμως δὲ ἐπειδὴ ἐπέλαξεν αὐτῷ ταῖς ξυβολαῖς
 ὁ στρατός, ἐς τοσόνδε ὁ ἀπὸ τοῦ ῥοῦ κτύπος κατεῖχεν,
 ὥστε ἐπέστησαν τὰς εἰρεσίας οἱ ναῦται, οὐκ ἐκ παραγγέλ-
 ματος, ἀλλὰ τῶν τε κελευστῶν ὑπὸ θαύματος ἐκσιωπη-
 σάντων καὶ αὐτοὶ μετέωροι πρὸς τὸν κτύπον γενόμενοι.
 6 Ὡς δὲ οὐ πόρρω τῶν ξυβολῶν ἦσαν, ἐνταῦθα δὴ οἱ
 κυβερνήται παραγγέλλουσιν ὥς βιασιότατῃ εἰρεσίᾳ χρω-
 μένους ἐξελαύνειν ἐκ τῶν στενῶν, τοῦ μὴ ἐμπιπτούσας
 τὰς ναῦς ἐς τὰς δίνας ἀναστρέφεσθαι πρὸς αὐτῶν, ἀλλὰ
 2 κρατεῖν γὰρ τῇ εἰρεσίᾳ τῶν ἐπιστροφῶν τοῦ ὕδατος. τὰ
 μὲν δὴ στρογγύλα πλοῖα ὅσα καὶ ἔτυχεν αὐτῶν περιστρα-
 φέντα πρὸς τοῦ ῥοῦ, οὐδέν τι παθόντα ἐν τῇ ἐπιστροφῇ,
 ὅτι μὴ συνταράξαντα τοὺς ἐμπλέοντας, κατέστη ἐς εὐθύ,
 πρὸς αὐτοῦ τοῦ ῥοῦ ὀρθωθέντα· αἱ δὲ μακρὰι νῆες οὐχ
 ὡσαύτως ἀπαθεῖς ἀπῆλθον ἐν τῇ ἐπιστροφῇ, οὔτε με-
 τέωροι ἐπὶ τοῦ καχλάζοντος κύματος ὡσαύτως οὔσαι, ὅσαι
 3 τε δίκροτοι αὐτῶν τὰς κάτω κώπας οὐκ ἐπὶ πολὺν ἔξω
 ἔχουσιν τοῦ ὕδατος· καὶ αἱ κώπαι δὴ αὐτοῖς, πλαγίους
 ἐν ταῖς δίναις γενομένοις, συνετρίβοντο, ὅσων γε ἐγκατ-

ελήφθησαν ὑπὸ τοῦ ὕδατος οὐ φθασάντων αὐτάς με-
 τεωρίσαι, ὥς πολλὰς μὲν πονῆσαι τῶν νεῶν, δύο δὲ δὴ
 περιπεσούσας ἀλλήλαις αὐτάς τε διαφθαρεῖν καὶ τῶν
 ἐμπλεόντων ἐν αὐταῖς πολλούς. ὥς δὲ ἐς πλάτος ἦδη ὁ
 ποταμὸς διέσχευεν, ἐνταῦθα δὴ ὅ τε ῥοῦς οὐκέτι ὡσαύτως
 χαλεπὸς ἦν καὶ αἱ δῖναι οὐχ ὁμοίαι τῇ βίᾳ ἐπέστρεφον.
 προσορμίσας οὖν τῇ ἐν δεξιᾷ ὄχθῃ Ἀλέξανδρος τὸν στρα- 4
 τὸν, ἵνα σκέπη τε ἦν τοῦ ῥοῦ καὶ προσβολὴ ταῖς ναυσὶ
 καὶ τις καὶ ἄκρα τοῦ ποταμοῦ ἐπιτηδείως ἀνεῖχεν ἐς τῶν
 ναυαγίων τε τὴν ξυναγωγὴν καὶ εἴ τινες ἐπ' αὐτῶν ζῶν-
 τες ἔτι ἐφέροντο, τούτους τε διέσωσε καὶ ἐπισκευάσας τὰς
 πεπονηκυίας τῶν νεῶν, Νέαρχον μὲν καταπλεῖν κελεύει
 ἔστ' ἂν ἀφίκηται ἐπὶ τὰ ὄρια τοῦ Μαλλῶν ἔθνους· αὐ-
 τὸς δὲ τῶν βαρβάρων τῶν οὐ προσχωρούντων καταδρο-
 μὴν τῆς χώρας ποιησάμενος καὶ κωλύσας ἐπικουρῆσαι
 αὐτοὺς τοῖς Μαλλοῖς, οὕτω δὴ αὖθις ξυνέμιξε τῷ ναυτικῷ.

Καὶ ἐνταῦθα Ἡφαιστίων τε αὐτῷ καὶ Κράτερος καὶ 5
 Φίλιππος ξὺν τοῖς ἄμφ' αὐτοὺς ὁμοῦ ἦδη ἦσαν. ὁ δὲ τοὺς
 μὲν ἐλέφαντας καὶ τὴν Πολυσπέρχοντος τάξιν καὶ τοὺς
 ἵπποτοξότας καὶ Φίλιππον ξὺν τῇ ἄμφ' αὐτὸν στρατιᾷ
 διαβιβάσας τὸν Ὑδάσπην ποταμὸν Κρατέρῳ ἄγειν προσ-
 ἔταξε· Νέαρχον δὲ ξὺν τῷ ναυτικῷ πέμπει, τρισὶν ἡμέ-
 ραις τὴν στρατιὰν κελεύσας φθάνειν κατὰ τὸν πλοῦν.
 τὸν δὲ ἄλλον στρατὸν τριχῇ διένειμε· καὶ Ἡφαιστίωνα 6
 μὲν πέντε ἡμέραις προῖέναι ἔταξεν, ὥς εἴ τινες τοὺς ξὺν
 αὐτῷ τεταγμένους φεύγοντες ἐς τὸ πρόσω κατὰ σπουδὴν
 ἵοιεν, τοῖς ἄμφ' Ἡφαιστίωνα ἐμπίπτοντες ἀλίσκωνται·
 Πτολεμαῖον δὲ τὸν Λάγρου, δοὺς καὶ τούτῳ τῆς στρατιᾶς
 μέρος, τρισὶν ἡμέραις ὑπολειπόμενον ἔπεσθαι ἐκέλευσεν,
 ὥς ὅσοι τὸ ἔμπαινον ὑποστρέφουεν αὐτὸν φεύγοντες, οὗ-
 τοι δὲ εἰς τοὺς ἄμφι τὸν Πτολεμαῖον ἐμπίπτοιεν. ἐπ' αὖν δὲ 7
 ἀφίκωνται ἐς τὰς ξυμβολὰς τοῦ τε Ἀκεσίνου καὶ τοῦ

Ἰδραώτου ποταμοῦ, ἐνταῦθα δὲ τοὺς τε φθάνοντας ὑπομένειν ἐκέλευσεν ἔστ' ἂν ἦκη αὐτὸς καὶ τοὺς ἀμφὶ Κράτερον καὶ Πτολεμαῖον αὐτῷ ξυμβαλεῖν.

- 6 Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τοὺς ὑπασπιστάς τε καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τῶν πεξεταίρων καλουμένων τὴν Πείθωνος τάξιν καὶ τοὺς ἱπποτοξότας τε πάντας καὶ τῶν ἱππέων τῶν εταίρων τοὺς ἡμίσεας διὰ γῆς ἀνύδρου ὥς ἐπὶ Μαλλοὺς ἦγεν, ἔθνος Ἰνδικὸν Ἰνδῶν 2 τῶν αὐτονόμων. καὶ τῇ μὲν πρώτῃ κατεστρατοπέδευσε πρὸς ὕδατι οὐ πολλῷ, ὃ δὴ ἀπείχε τοῦ Ἀκесίνου ποταμοῦ σταδίου εἰς ἑκατόν· δειπνοποιησάμενος δὲ καὶ ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν οὐ πολὺν χρόνον παραγγέλλει ὅ τις ἔχει ἄγρος ἐμπλήσαι ὕδατος. διελθὼν δὲ τῆς τε ἡμέρας τὸ ἔτι ὑπολειπόμενον καὶ τὴν νύκτα ὅλην ἐς τετρακοσίους μάλιστα σταδίους ἅμα ἡμέραν πρὸς πόλιν ἀφί- 3 κετο ἐς ἣν ξυμπεφεύγεσαν πολλοὶ τῶν Μαλλῶν. οἱ δὲ οὔποτ' ἂν οἰηθέντες διὰ τῆς ἀνύδρου ἐλθεῖν ἐπὶ σφᾶς Ἀλέξανδρον ἔξω τε τῆς πόλεως οἱ πολλοὶ καὶ ἄνοπλοι ἦσαν· ἐφ' ὅτῳ καὶ δῆλος ἐγένετο ταύτην ἀγαγὼν Ἀλέξανδρος, ἦν ὅτι ἀγαγεῖν χαλεπὸν ἦν, ἐπὶ τῷδε οὐδὲ τοῖς πολεμίοις ὅτι ἄξει πιστὸν ἐφαίνετο. τούτοις μὲν δὴ οὐ προσδοκήσασιν ἐπιπεσὼν τοὺς μὲν πολλοὺς ἀπέκτεινεν αὐτῶν οὐδὲ εἰς ἀλκὴν, οἷα δὴ ἀνόπλους, τραπέντας· τῶν δὲ ἄλλων ἐς τὴν πόλιν κατειληθέντων κύκλῳ περιστήσας τῷ τείχει τοὺς ἱππέας, ὅτι μήπω ἢ φάλαγξ τῶν πεζῶν 4 ἠκόλουθήκει αὐτῷ, ἀντὶ χάρακος ἐχρήσατο τῇ ἱππῳ. ὥς δὲ τάχιστα οἱ πεζοὶ ἀφίκοντο, Περδίκκαν μὲν τὴν τε αὐτοῦ ἱππαρχίαν ἔχοντα καὶ τὴν Κλείτου καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας πρὸς ἄλλην πόλιν ἐκπέμπει τῶν Μαλλῶν, οἱ ξυμπεφευγότες ἦσαν πολλοὶ τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν, φυλάσσειν τοὺς ἐν τῇ πόλει κελεύσας, ἔργου δὲ μὴ ἔχεσθαι ἔστ' ἂν ἀφίκηται αὐτός, ὥς μηδὲ ἀπὸ ταύτης τῆς πόλεως διαφυ-

ρόντας τινὰς αὐτῶν ἀγγέλους γενέσθαι τοῖς ἄλλοις βαρ-
 βάροις ὅτι προσάγει ἤδη Ἀλέξανδρος· αὐτὸς δὲ προσέ-
 βαλλε τῷ τείχει. οἱ δὲ βάρβαροι τὸ μὲν τεῖχος ἐκλείπου- 5
 σιν, ὡς οὐκ αἶν διαφυλάξοντες αὐτὸ ἔτι, πολλῶν ἐν τῇ
 καταλήψει τεθνηκότων, τῶν δὲ καὶ ἀπὸ τραυμάτων ἀπο-
 μάχων γεγενημένων· ἐς δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυρόντες χρό-
 νον μὲν τινα ἡμύνοντο ἐξ ὑπερδεξίου τε χωρίου καὶ χα-
 λεποῦ ἐς προσβολήν· προσκειμένων δὲ πάντοθεν εὐρώ-
 στως τῶν Μακεδόνων καὶ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου ἄλλοτε ἄλλη
 ἐπιφαινομένου τῷ ἔργῳ ἢ τε ἄκρα κατὰ κράτος ἐάλω
 καὶ οἱ ξυμφυρόντες ἐς αὐτὴν πάντες ἀπέθανον· ἦσαν
 δὲ ἐς δισχιλίους.

Περδίκκας δὲ ἐς τὴν πόλιν ἐφ' ἣντινα ἐστάλη ἀφι- 6
 κόμενος τὴν μὲν πόλιν ἐρήμην καταλαμβάνει· μαθὼν δὲ
 ὅτι οὐ πρὸ πολλοῦ πεφεύγεσαν ἐξ αὐτῆς οἱ ἐνοικοῦντες
 δρόμῳ ἤλαυνε κατὰ στίβον τῶν φευγόντων· οἱ δὲ ψιλοὶ
 ὡς τάχους ποδῶν εἶχον αὐτῷ ἐφείποντο. καταλαβὼν δὲ
 τῶν φευγόντων κατέκοψεν ὅσοι γε μὴ ἔφθασαν ἐς τὰ ἔλη
 ξυμφυρόντες.

Ἀλέξανδρος δὲ δειπνοποιησάμενός τε καὶ ἀναπαύσας 7
 τοὺς ἅμφ' αὐτὸν ἔσπε ἐπὶ πρώτην φυλακὴν ἦει τοῦ πρό-
 σω· καὶ τὴν νύκτα διελθὼν πολλὴν ὁδὸν ἅμα ἡμέρᾳ
 ἀφίκετο πρὸς τὸν Ὑδραώτην ποταμόν. ἐνθα δὲ τῶν Μαλ-
 λῶν τοὺς μὲν πολλοὺς διαβεβηκότας ἤδη ἔμαθε, τοῖς δὲ
 καὶ διαβαίνουσιν ἐπιγενόμενος περὶ αὐτὸν τὸν πόρον
 πολλοὺς αὐτῶν διέφθειρε. καὶ αὐτὸς ὡς εἶχε ξυνδιαβὰς 2
 κατὰ τὸν αὐτὸν πόρον διώκων εἶχετο τῶν φθασάντων
 ἐς τὴν ἀποχώρησιν. καὶ πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν αὐτῶν,
 τοὺς δὲ καὶ ζῶντας ἔλαβεν, οἱ πλείους δὲ κατέφυγον ἐς
 τι χωρίον ὀχυρὸν καὶ τετειχισμένον. Ἀλέξανδρος δέ, ὡς
 οἱ πεζοὶ ἀφίκοντο αὐτῷ, ἀποστέλλει ἐπὶ τούτους Πείθωνα
 τὴν τε αὐτοῦ τάξιν ἔχοντα καὶ τῶν ἱππέων δύο ἱππαρ-

3 χίας. καὶ οὗτοι δὴ ἐξ ἐφόδου προσβαλόντες λαμβάνουσι
τὸ χωρίον καὶ τοὺς καταπεφευγότας ἐς αὐτὸ ἡνδραπόδι-
σαν, ὅσοι γε μὴ ἐν τῇ προσβολῇ διεφθάρησαν. ταῦτα δὲ
οἱ ἀμφὶ τὸν Πείθωνα διαπραξάμενοι ἐπανῆλθον αὐτοῖς
ἐς τὸ στρατόπεδον.

4 Αὐτὸς δὲ Ἀλέξανδρος ὥς ἐπὶ τῶν Βραχυάνων τινὰ
πόλιν ἦγεν, ὅτι καὶ ἐς ταύτην ξυμπεφευγέναι τινὰς τῶν
Μαλλῶν ἔμαθεν. ὥς δὲ ἀφίκετο πρὸς αὐτήν, ἐπῆγε τῷ τεί-
χει πάντοθεν πυκνὴν τὴν φάλαγγα. οἱ δὲ ὑπορυσσόμενα
τὰ τεῖχη ἰδόντες καὶ ἐκ τῶν βελῶν ἀναστελλόμενοι τὰ μὲν
τείχη καὶ οὗτοι ἐκλείπουσιν, ἐς δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυγόν-
τες ἐκεῖθεν ἡμύνοντο· ξυνεισπεσόντων δὲ αὐτοῖς ὀλίγων
Μακεδόνων μεταβαλλόμενοι καὶ ξυστραφέντες τοὺς μὲν
ἐξέωσαν αὐτῶν, ἀπέκτειναν δὲ ἐν τῇ ὑποστροφῇ ἐς πέντε
5 καὶ εἴκοσι. καὶ ἐν τούτῳ Ἀλέξανδρος τὰς τε κλίμακας
κελεύει πάντοθεν προστιθέναι τῇ ἄκρᾳ καὶ ὑπορύττειν
τὸ τεῖχος. ὥς δὲ πύργος τε ἔπεσεν ὑπορυσσόμενος καὶ
τοῦ μεταπυργίου τι παραρραγὲν ἐπιμαχωτέραν ταύτην
ἐποίησε τὴν ἄκραν, πρῶτος Ἀλέξανδρος ἐπιβὰς τοῦ τεί-
6 χους ὥφθη ἔχων τὸ τεῖχος. καὶ τοῦτον ἰδόντες οἱ ἄλλοι
Μακεδόνες αἰσχυρθέντες ἄλλος ἄλλῃ ἀνῆεσαν. εἶχετό τε
ἤδη ἡ ἄκρα, καὶ τῶν Ἰνδῶν οἱ μὲν τὰς οἰκίας ἐνεπίμπρα-
σαν καὶ ἐν αὐταῖς ἐγκαταλαμβανόμενοι ἀπέθνησκον, οἱ
πολλοὶ δὲ μαχόμενοι αὐτῶν. ἀπέθανον δὲ οἱ πάντες ἐς
πεντακισχιλίους, ζῶντες δὲ δι' ἀνδρείαν ὀλίγοι ἐλήφθησαν.

8 Μείνας δὲ αὐτοῦ μίαν ἡμέραν καὶ ἀναπαύσας τὴν
στρατιὰν τῇ ὑστεραίᾳ προὔχῳ ὥς ἐπὶ τοὺς ἄλλους
Μαλλούς. καὶ τὰς μὲν πόλεις ἐκλελοιπότας καταλαμβά-
νει, αὐτοὺς δὲ ἔμαθεν ὅτι πεφευγότες εἶεν ἐς τὴν ἔρημον.
2 καὶ ἐνταῦθα αὐτοῖς μίαν ἡμέραν ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν
ἐς τὴν ἐπιούσαν Πείθωνα μὲν καὶ Δημήτριον τον ἱππάρ-
χην πρὸς τὸν ποταμὸν ὀπίσω ἀπέπεμψεν ὧν τε αὐτοὶ

ἡγοῦντο ἄγοντας καὶ πρὸς τούτοις ψιλῶν τάξεις δοὺς αὐ-
τοῖς ὅσαι ἱκαναὶ πρὸς τὸ ἔργον. προσέταξε δὲ παρὰ τῇ 3
ὄχθῃ τοῦ ποταμοῦ ἰόντας, εἴ τισι περιτυγχάνοιεν τῶν ἐς
τὰς ὕλας ξυμπεφευγόντων, αἱ δὲ πολλὰ πρὸς τῇ ὄχθῃ
τοῦ ποταμοῦ ἦσαν, τούτους κτείνειν, ὅσοι μὴ ἐθελονταὶ
σφαῖς ἐνδιδόειν. καὶ πολλοὺς καταλαβόντες ἐν ταῖς ὕλαις
οἱ ἄμφι Πείθωνά τε καὶ Δημήτριον ἀπέκτειναν.

Αὐτὸς δὲ ἦγεν ἐπὶ τὴν μεγίστην τῶν Μαλλῶν πόλιν, 4
ἵνα καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων πολλοὺς ξυμπεφευγέναι
αὐτῷ ἐξηγγέλλετο. ἀλλὰ καὶ ταύτην ἐξέλιπον οἱ Ἴνδοι
ὥς προσάγοντα Ἀλέξανδρον ἔμαθον· διαβάντες δὲ τὸν
Ὑδραῶτην ποταμὸν ἐπὶ ταῖς ὄχθαις αὐτοῦ, ὅτι ὑψηλαὶ αἱ
ὄχθαι ἦσαν, παρατεταγμένοι ἔμενον, ὥς εἰρξοντες τοῦ
πόρου Ἀλέξανδρον. καὶ ταῦτα ὥς ἤκουσεν, ἀναλαβὼν 5
τὴν ἵππον τὴν ἅμα αὐτῷ πᾶσαν ἦει ὥς ἐπὶ τὸν Ὑδραῶ-
την, ἵνα περ παρατετάχθαι τοὺς Μαλλοὺς ἐξηγγέλλετο·
οἱ δὲ πεζοὶ ἐπεσθαι αὐτῷ ἐτάχθησαν. ὥς δὲ ἀφίκετό τε
ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐν τῷ πέραν τοὺς πολεμίους τεταγμένους
κατεῖδε, ὥς εἶχεν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐμβάλλει ἐς τὸν πόρον ξὺν
τῇ ἵππῳ μόνη. οἱ δέ, ἰδόντες ἐν μέσῳ τοῦ ποταμοῦ ὄντα 6
ἤδη Ἀλέξανδρον, κατὰ σπουδὴν μὲν, ξυντεταγμένοι δὲ
ὁμῶς ἀπεχώρουν ἀπὸ τῆς ὄχθης· καὶ Ἀλέξανδρος ξὺν
μόνῃ τῇ ἵππῳ εἶπετο. ὥς δὲ κατεῖδον ἱππέας μόνους, ἐπι-
στρέψαντες οἱ Ἴνδοι καρτερῶς ἐμάχοντο, πληθὸς ὄντες ἐς
πέντε μυριάδας. καὶ Ἀλέξανδρος ὥς τὴν τε φάλαγγα αὐ-
τῶν πυκνὴν κατεῖδε καὶ αὐτῷ οἱ πεζοὶ ἀπῆσαν, προσβο-
λὰς μὲν ἐποίει ἐς κύκλους παριππεύων· ἐς χεῖρας δὲ οὐκ
ἦει τοῖς Ἰνδοῖς. καὶ ἐν τούτῳ παραγίνονται αὐτῷ οἱ τε 7
Αγριᾶνες καὶ ἄλλαι τάξεις τῶν ψιλῶν, αἳ δὲ ἐπιλέκτους
ἦμα οἱ ἦγε, καὶ οἱ τοξόται· οὐ πόρρω δὲ οὐδὲ ἡ φάλαγξ
ἐφαίνετο τῶν πεζῶν. καὶ οἱ Ἴνδοι ὁμοῦ σφισι πάντων
τῶν δεινῶν προσκειμένων ἀποστρέψαντες ἤδη προτρο-

3 χίας. καὶ οὗτοι δὴ ἐξ ἐφόδου προσβαλόντες λαμβάνουσι τὸ χωρίον καὶ τοὺς καταπεφευγότες ἐς αὐτὸ ἡνδραπόδισαν, ὅσοι γε μὴ ἐν τῇ προσβολῇ διεφθάρησαν. ταῦτα δὲ οἱ ἀμφὶ τὸν Πείθωνα διαπραξάμενοι ἐπανῆλθον αὐτοῖς ἐς τὸ στρατόπεδον.

4 Αὐτὸς δὲ Ἀλέξανδρος ὥς ἐπὶ τῶν Βραχυάνων τινὰ πόλιν ἦγεν, ὅτι καὶ ἐς ταύτην ξυμπεφευγέναι τινὰς τῶν Μαλλῶν ἔμαθεν. ὥς δὲ ἀφίκετο πρὸς αὐτήν, ἐπῆγε τῷ τείχει πάντοθεν πυκνὴν τὴν φάλαγγα. οἱ δὲ ὑπορυσσόμενα τὰ τεῖχη ἰδόντες καὶ ἐκ τῶν βελῶν ἀναστελλόμενοι τὰ μὲν τεῖχη καὶ οὗτοι ἐκλείπουσιν, ἐς δὲ τὴν ἄκραν ξυμφυγόντες ἐκεῖθεν ἡμύνοντο· ξυνεισπεσόντων δὲ αὐτοῖς ὀλίγων Μακεδόνων μεταβαλλόμενοι καὶ ξυστραφέντες τοὺς μὲν ἐξέωσαν αὐτῶν, ἀπέκτειναν δὲ ἐν τῇ ὑποστροφῇ ἐς πέντε
5 καὶ εἴκοσι. καὶ ἐν τούτῳ Ἀλέξανδρος τὰς τε κλίμακας κελεύει πάντοθεν προστιθέναι τῇ ἄκρᾳ καὶ ὑπορύττειν τὸ τεῖχος. ὥς δὲ πύργος τε ἔπεσεν ὑπορυσσόμενος καὶ τοῦ μεταπυργίου τι παραρραγὲν ἐπιμαχωτέραν ταύτῃ ἐποίησε τὴν ἄκραν, πρῶτος Ἀλέξανδρος ἐπιβὰς τοῦ τεί-
6 χους ὥφθη ἔχων τὸ τεῖχος. καὶ τοῦτον ἰδόντες οἱ ἄλλοι Μακεδόνες αἰσχυρνθέντες ἄλλος ἄλλῃ ἀνῆσαν. εἶχετό τε ἤδη ἡ ἄκρα, καὶ τῶν Ἰνδῶν οἱ μὲν τὰς οἰκίας ἐνεπίμπρασαν καὶ ἐν αὐταῖς ἐγκαταλαμβανόμενοι ἀπέθνησκον, οἱ πολλοὶ δὲ μαχόμενοι αὐτῶν. ἀπέθανον δὲ οἱ πάντες ἐς πεντακισχιλίους, ζῶντες δὲ δι' ἀνδρείαν ὀλίγοι ἐλήφθησαν.

8 Μείνας δὲ αὐτοῦ μίαν ἡμέραν καὶ ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν τῇ ὑστεραίᾳ προὔχωρει ὥς ἐπὶ τοὺς ἄλλους Μαλλούς. καὶ τὰς μὲν πόλεις ἐκλελοιπότες καταλαμβάνει, αὐτοὺς δὲ ἔμαθεν ὅτι πεφευγότες εἶεν ἐς τὴν ἔρημον.
2 καὶ ἐνταῦθα αὐτοῖς μίαν ἡμέραν ἀναπαύσας τὴν στρατιὰν ἐς τὴν ἐπιούσαν Πείθωνα μὲν καὶ Δημήτριον τον ἱπάρχην πρὸς τὸν ποταμὸν ὀπίσω ἀπέπεμψεν ὧν τε αὐτοῖ

ἡγοῦντο ἄγοντας καὶ πρὸς τούτοις ψιλῶν τάξεις δοὺς αὐ-
τοῖς ὅσαι ἱκαναὶ πρὸς τὸ ἔργον. προσέταξε δὲ παρὰ τῇ 3
ὄχθῃ τοῦ ποταμοῦ ἰόντας, εἴ τισι περιτυγχάνοιεν τῶν ἐς
τὰς ὕλας ξυμπεφευγόντων, αἱ δὲ πολλαὶ πρὸς τῇ ὄχθῃ
τοῦ ποταμοῦ ἦσαν, τούτους κτείνειν, ὅσοι μὴ ἐθέλονται
σφαῖς ἐνδιδόειν. καὶ πολλοὺς καταλαβόντες ἐν ταῖς ὕλαις
οἱ ἀμφὶ Πείθωνά τε καὶ Δημήτριον ἀπέκτειναν.

Αὐτὸς δὲ ἦγεν ἐπὶ τὴν μεγίστην τῶν Μαλλῶν πόλιν, 4
ἵνα καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων πολλοὺς ξυμπεφευγέναι
αὐτῷ ἐξηγγέλλετο. ἀλλὰ καὶ ταύτην ἐξέλιπον οἱ Ἴνδοι
ὥς προσάγοντα Ἀλέξανδρον ἔμαθον· διαβάντες δὲ τὸν
Ἰδραώτην ποταμὸν ἐπὶ ταῖς ὄχθαις αὐτοῦ, ὅτι ὑψηλαὶ αἱ
ὄχθαι ἦσαν, παρατεταγμένοι ἔμενον, ὥς εἰρξοντες τοῦ
πόρου Ἀλέξανδρον. καὶ ταῦτα ὥς ἤκουσεν, ἀναλαβὼν 5
τὴν ἵππον τὴν ἅμα αὐτῷ πᾶσαν ἦει ὥς ἐπὶ τὸν Ἰδραώ-
την, ἵνα περ παρατετάχθαι τοὺς Μαλλοὺς ἐξηγγέλλετο·
οἱ δὲ πεζοὶ ἔπεσθαι αὐτῷ ἐτάχθησαν. ὥς δὲ ἀφίκετό τε
ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐν τῷ πέραν τοὺς πολεμίους τεταγμένους
κατεῖδε, ὥς εἶχεν ἐκ τῆς ὁδοῦ ἐμβάλλει ἐς τὸν πόρον ξὺν
τῇ ἵππῳ μόνη. οἱ δὲ, ἰδόντες ἐν μέσῳ τοῦ ποταμοῦ ὄντα 6
ἤδη Ἀλέξανδρον, κατὰ σπουδὴν μὲν, ξυντεταγμένοι δὲ
ὁμῶς ἀπεχώρουν ἀπὸ τῆς ὄχθης· καὶ Ἀλέξανδρος ξὺν
μόνῃ τῇ ἵππῳ εἶπετο. ὥς δὲ κατεῖδον ἱππέας μόνους, ἐπι-
στρέψαντες οἱ Ἴνδοι καρτερῶς ἐμάχοντο, πλῆθος ὄντες ἐς
πέντε μυριάδας. καὶ Ἀλέξανδρος ὥς τὴν τε φάλαγγα αὐ-
τῶν πυκνὴν κατεῖδε καὶ αὐτῷ οἱ πεζοὶ ἀπῆσαν, προσβο-
λὰς μὲν ἐποίει ἐς κύκλους παριππεύων· ἐς χειρὰς δὲ οὐκ
ἦει τοῖς Ἰνδοῖς. καὶ ἐν τούτῳ παραγίνονται αὐτῷ οἱ τε 7
Αγριᾶνες καὶ ἄλλαι τάξεις τῶν ψιλῶν, αἳ δὲ ἐπιλέκτους
ἦμα οἱ ἦγε, καὶ οἱ τοξόται· οὐ πόρῳ δὲ οὐδὲ ἡ φάλαγξ
ἐφαίνετο τῶν πεζῶν. καὶ οἱ Ἴνδοι ὁμοῦ σφισι πάντων
τῶν δεινῶν προσκειμένων ἀποστρέψαντες ἤδη προτρο-

8 πάδην ἔφευγον ἐς πόλιν ὀχυρωτάτην τῶν πλησίον. καὶ Ἀλέξανδρος ἐπόμενός τε αὐτοῖς πολλοὺς ἔκτεινε καὶ ὥς ἐς τὴν πόλιν οἱ διαφυγόντες κατειλήθησαν, πρῶτα μὲν τοῖς ἱππεῦσιν ἐξ ἐφόδου ἐκνκλώσατο τὴν πόλιν· ὥς δὲ οἱ πεζοὶ αὐτῷ παρῆσαν, ταύτῃ μὲν τῇ ἡμέρᾳ περιστρατοπεδεύει ἐν κύκλῳ τοῦ τείχους, ὅτι οὐ πολὺ τε τῆς ἡμέρας ὑπελείπετο ἐς τὴν προσβολὴν καὶ ἡ στρατιὰ αὐτῷ ὑπὸ τε πορείας μακρᾶς οἱ πεζοὶ καὶ ὑπὸ διώξεως συνεχοῦς οἱ ἵπποι καὶ οὐχ ἥκιστα κατὰ τὸν πόρον τοῦ ποταμοῦ τεταλαιπωρήκεσαν.

9 τῇ δὲ ὑστεραία διχῇ διελὼν τὸν στρατὸν τοῦ μὲν ἑτέρου αὐτὸς ἡγούμενος προσέβαλλε τῷ τείχει, τὸ δὲ ἕτερον Περδίκκας προσῆγε. καὶ ἐν τούτῳ οὐ δεξιόμενοι οἱ Ἴνδοι τῶν Μακεδόνων τὴν ὁρμὴν τὰ μὲν τείχη τῆς πόλεως λείπουσιν, αὐτοὶ δὲ ἐς τὴν ἄκραν ξυνέφευγον. Ἀλέξανδρος μὲν οὖν καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν πυλίδα τινὰ κατασχίσαντες 2 παρῆλθον εἰς τὴν πόλιν πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων· οἱ δὲ ὁμοῦ Περδίκκας τεταγμένοι ὑστέρησαν ὑπερβαίνοντες κατὰ τὰ τείχη οὐκ εὐπετῶς, οὐδὲ τὰς κλίμακας οἱ πολλοὶ αὐτῶν φέροντες, ὅτι ἐαλωκέναι αὐτοῖς ἐδόκει ἡ πόλις, ὥς ἐρημούμενα τῶν προμαχομένων τὰ τείχη κατεῖδον. ὥς δὲ ἡ ἄκρα ἐχομένη πρὸς τῶν πολεμίων καὶ πρὸ ταύτης τεταγμένοι εἰς τὸ ἀπομάχεσθαι πολλοὶ ἐφάνησαν, ἐνταῦθα δὴ οἱ μὲν ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος, οἱ δὲ προσθέσει ὅπη παρ- εἰκοι τῶν κλιμάκων βιάσασθαι ἐπειρῶντο εἰς τὴν ἄκραν. 3 Ἀλέξανδρος δέ, ὥς βλακεύειν αὐτῷ ἐδόκουν τῶν Μακεδόνων οἱ φέροντες τὰς κλίμακας, ἀρπάσας κλίμακα ἐνὸς τῶν φερόντων προσέθηκε τῷ τείχει αὐτὸς καὶ εἰληθεὶς ὑπὸ τῇ ἀσπίδι ἀνέβαινεν· ἐπὶ δὲ αὐτῷ Πενκέστας ὁ τὴν ἱερὰν ἀσπίδα φέρων, ἣν ἐκ τοῦ νεῶ τῆς Ἀθηνᾶς τῆς Ἰλιάδος λαβὼν ἅμα οἱ εἶχεν Ἀλέξανδρος καὶ πρὸ αὐτοῦ ἐφέρετο ἐν ταῖς μάχαις· ἐπὶ δὲ τούτῳ Λεοννάτος ἀνῆει

κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα ὁ σωματοφύλαξ· κατὰ δὲ ἄλλην κλίμακα Ἀβρέας τῶν διμοιριτῶν τις στρατευομένων. ἤδη 4 τε πρὸς τῇ ἐπάλλξει τοῦ τείχους ὁ βασιλεὺς ἦν καὶ ἐρείσας ἐπ' αὐτῇ τὴν ἀσπίδα τοὺς μὲν ὥθει εἴσω τοῦ τείχους τῶν Ἰνδῶν, τοὺς δὲ καὶ αὐτοῦ τῷ ξίφει ἀποκτείνας γεγυμνώκει τὸ ταύτῃ τεῖχος· καὶ οἱ ὑπασπισταὶ ὑπέρφοβοι γενόμενοι ὑπὲρ τοῦ βασιλέως σπουδῇ ὠθούμενοι κατὰ τὴν αὐτὴν κλίμακα συντριβουσιν αὐτήν, ὥστε οἱ μὲν ἤδη ἀνιόντες αὐτῶν κάτω ἔπεσον, τοῖς δὲ ἄλλοις ἀπορον ἐποίησαν τὴν ἄνοδον.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς ἐπὶ τοῦ τείχους στὰς κύκλῳ τε ἀπὸ 5 τῶν πλησίον πύργων ἐβάλλετο, οὐ γὰρ πελάσαι γε ἐτόλμα τις αὐτῷ τῶν Ἰνδῶν, καὶ ὑπὸ τῶν ἐκ τῆς πόλεως, οὐδὲ πόρρῳ τούτων γε ἐσακοντιζόντων, ἔτυχε γάρ τι καὶ προσκεχωσμένον ταύτῃ πρὸς τὸ τεῖχος, δῆλος μὲν ἦν Ἀλέξανδρος ὢν τῶν τε ὀπλῶν τῇ λαμπρότητι καὶ τῷ ἀτόπῳ τῆς τόλμης, ἔγνω δὲ ὅτι αὐτοῦ μὲν μένων κινδυνεύσει μηδὲν ὅ τι καὶ λόγου ἄξιον ἀποδεικνύμενος, καταπηδήσας δὲ εἴσω τοῦ τείχους τυχὸν μὲν αὐτῷ τούτῳ ἐκπλήξει τοὺς Ἰνδοὺς, εἰ δὲ δὴ καὶ κινδυνεύειν δέοι, μεγάλα ἔργα καὶ τοῖς ἔπειτα πυθέσθαι ἄξια ἐργασάμενος οὐκ ἀσπουδεὶ ἀποθανεῖται· ταῦτα γνοὺς καταπηδᾷ ἀπὸ τοῦ τείχους ἐς τὴν ἄκραν. ἔνθα δὴ ἐρεισθεὶς πρὸς τῷ τείχει τοὺς μὲν 6 τινὰς ἐς χεῖρας ἐλθόντας καὶ τὸν γε ἡγεμόνα τῶν Ἰνδῶν προσφερόμενόν οἱ θρασύτερον παίσας τῷ ξίφει ἀποκτείνει· ἄλλον δὲ πελάζοντα λίθῳ βαλὼν ἔσχε, καὶ ἄλλον λίθῳ, τὸν δὲ ἐγγυτέρῳ προσάγοντα τῷ ξίφει αὖθις. οἱ δὲ βάρβαροι πελάζειν μὲν αὐτῷ οὐκέτι ἤθελον, ἐβαλλον δὲ πάντοθεν περιεστηκότες ὅ τι τις ἔχων βέλος ἐτύγγανεν ἢ ἐν τῷ τότε ἔλαβεν.

Ἐν τούτῳ δὲ Πενθέστας τε καὶ ὁ διμοιρίτης Ἀβρέας 10 καὶ ἐπ' αὐτοῖς Λεοννάτος, οἳ δὴ μόνον ἔτυχον πρὶν ξυν-

τριβῆναι τὰς κλίμακας ἀναβεβηκότες ἐπὶ τὸ τεῖχος, κα-
 ταπηδήσαντες καὶ αὐτοὶ πρὸ τοῦ βασιλέως ἐμάχοντο. καὶ
 Ἀβρέας μὲν ὁ διμοιρίτης πίπτει αὐτοῦ, τοξευθεὶς ἐς τὸ
 πρόσωπον· Ἀλέξανδρος δὲ βάλλεται καὶ αὐτὸς διὰ τοῦ
 θώρακος ἐς τὸ στῆθος τοξεύματι ὑπὲρ τὸν μαστόν, ὥστε
 λέγει Πτολεμαῖος ὅτι καὶ πνεῦμα ὁμοῦ τῷ αἵματι ἐκ τοῦ
 2 τραύματος ἐξεπνεῖτο. ὁ δέ, ἔσπε μὲν ἔτι θερμὸν ἦν αὐτῷ
 τὸ αἷμα, καίπερ κακῶς ἔχων, ἡμύνετο· πολλοῦ δὲ δὴ τοῦ
 αἵματος καὶ ἀθρόου, οἷα δὴ ξὺν πνεύματι, ἐκρυνέντος,
 ἱλιγγὸς τε αὐτὸν καὶ λειποψυχία κατέσχε καὶ πίπτει αὐ-
 τοῦ ἐπὶ τὴν ἀσπίδα ξυννεύσας. Πενκέστας δὲ περιβὰς
 πεπτωκότι καὶ ὑπερσχὼν τὴν ἱερὰν τὴν ἐξ Ἰλίου ἀσπίδα
 πρὸ αὐτοῦ καὶ Λεοννάτος ἐς τὰ ἐπὶ θάτερα οὗτοί τε βάλλ-
 λονται ἀμφοτέρω καὶ Ἀλέξανδρος ἐγγὺς ἦν ἤδη ὑπὸ τοῦ
 3 αἵματος ἐκλιπεῖν. τοῖς γὰρ Μακεδόσι καὶ ταύτῃ ἐν ἀπόρῳ
 γεγέννητο τὰ τῆς προσβολῆς ὅτι οἱ τὸν Ἀλέξανδρον βαλ-
 λόμενόν τε ἐπὶ τῷ τείχει ἰδόντες καὶ πηδῶντα εἶσω ἐς τὴν
 ἄκρην, ὑπὸ σπουδῆς τε καὶ φόβου μὴ τι αὐτοῖς ὁ βασι-
 λεὺς πάθῃ οὐ ξὺν νῷ κινδυνεύων, τὰς κλίμακας συντε-
 τριφότες ἄλλοι ἄλλας μηχανὰς ἐς τὸ ἀνελθεῖν ἐπὶ τὸ τεῖ-
 χος ὥς ἐν ἀπόροις ἐμηχανῶντο, οἱ μὲν πασσάλους ἐμ-
 πηγνύοντες ἐς τὸ τεῖχος, γήινον ὄν, καὶ κατὰ τούτους
 ἐκκρεμαννύμενοι χαλεπῶς ἀνεῖρπον, οἱ δέ, ἄλλοι ἐπ' ἄλ-
 4 λους ἐπιβαίνοντες. ὁ δὲ πρῶτος ἀνελθὼν ἐνρίπτει ἐαυ-
 τὸν κατὰ τοῦ τείχους ἐς τὴν πόλιν, ἵναπερ τὸν βασιλέα
 εἴρων κείμενον, ξὺν οἰμωγῇ καὶ ἀλαλαγμῷ πάντες. ἦδη
 τε ἀμφ' αὐτῷ πεπτωκότι καρτερὰ μάχη ξυνειστήκει ἄλ-
 λου ἐπ' ἄλλῳ τῶν Μακεδόνων προασπίζοντος, καὶ ἐν
 τούτῳ οἱ μὲν τὸν μοχλὸν ὅτῳ εἶχετο ἢ κατὰ τὸ μεταπύρ-
 ριον πύλην κατασχίσαντες ἐπ' ὀλίγους παρήεσαν· οἱ δὲ
 καθ' ὅ τι ἡ πύλη διέσχε τοὺς ὄμους ὑποθέντες καὶ ὥσαν-
 τες ἐς τὸ εἶσω τὸ τεῖχος ἀνεπέτασαν ταύτῃ τὴν ἄκρην.

Ἐν τούτῳ δὲ οἱ μὲν ἔκτεινον τοὺς Ἰνδούς, καὶ ἀπέ- **11**
κτεινάν γε πάντας οὐδὲ γυναιῖκα ἢ παῖδα ὑπελείποντο·
οἱ δὲ ἐξέφερον τὸν βασιλέα ἐπὶ τῆς ἀσπίδος κακῶς ἔχοντα,
οὕπῳ γιγνώσκοντες βιώσιμον ὄντα. τὸ δὲ βέλος ἐξελκῦ-
σαι ἐκ τοῦ τραύματος ἐπιτεμόντα τὴν πληγὴν οἱ μὲν Κρι-
τόδημον ἀνέγραψαν, ἱατρὸν Κῶον, τὸ γένος τῶν Ἀσκλη-
πιάδην· οἱ δέ, Περδίκκαν τὸν σωματοφύλακα, οὐ παρ-
όντος ἐν τῷ δεινῷ ἱατροῦ, ἐγκελευσαμένου Ἀλεξάνδρου
τῷ ξίφει ἐπιτεμεῖν τὴν πληγὴν καὶ κομίσασθαι τὸ βέλος.
ἐν δὲ τῇ κομιδῇ φορὰ αἵματος πολλοῦ γίνεται, ὥστε λει- **2**
ποψυχῆσαι αὐτοῖς Ἀλεξάνδρου καὶ οὕτω σχεθῆναι αὐτῷ
τὸ αἷμα ὑπὸ τῇ λειποψυχίᾳ. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα ἀναγέ-
γραπται τοῖς ξυγγραφεῦσιν ὑπὲρ τοῦ παθήματος, καὶ ἡ
φήμη παραδεξαμένη αὐτὰ κατὰ τοὺς πρώτους ψευσαμέ-
νους ἔτι καὶ εἰς ἡμᾶς διασώζει, οὐδὲ ἀφήσει παραδιδούσα
καὶ ἐφεξῆς ἄλλοις τὰ ψευδῆ, εἰ μὴ ὑπὸ τῆσδε τῆς ξυγγρα-
φῆς παύσεται.

Αὐτίκα ἐν Ὀξυδράκαις τὸ πάθημα τοῦτο γενέσθαι **3**
Ἀλεξάνδρῳ ὁ πᾶς λόγος κατέχει· τὸ δὲ ἐν Μαλλοῖς, ἔθνει
αὐτονόμῳ Ἰνδικῷ, ξυνέβη, καὶ ἡ τε πόλις Μαλλῶν ἦν
καὶ οἱ βαλόντες Ἀλέξανδρον Μαλλοί· οἱ δὲ ἐγνώκεσαν
μὲν ξυμμίξαντες τοῖς Ὀξυδράκαις οὕτω διαγωνίζεσθαι,
ἔφθη δὲ διὰ τῆς ἀνύδρου ἐπ' αὐτοὺς ἐλάσας πρὶν τινα
ὥφέλειαν αὐτοῖς παρὰ τῶν Ὀξυδρακῶν γενέσθαι ἢ αὐ-
τοὺς ἐκείνοις τι ἐπωφελεῖσθαι. ἐπεὶ καὶ τὴν τελευταίαν **4**
μάχην τὴν πρὸς Δαρεῖον γενομένην, καθ' ἣντινα ἔφυγε
Δαρεῖος οὐδὲ πρόσθεν ἔληξε τῆς φυγῆς πρὶν ξυλληφθῆ-
ναι ὑπὸ τῶν ἀμφὶ Βῆσσον καὶ προσάγοντος ἤδη Ἀλεξάν-
δρου ἀποθάνειν, πρὸς Ἀρβήλοις γενέσθαι ὁ πᾶς λόγος
κατέχει, καθάπερ οὖν καὶ τὴν πρὸ ταύτης ἐν Ἰσφῷ, καὶ
τὴν πρώτην ἱππομαχίαν πρὸς Γρανικῷ. ἀλλὰ πρὸς Γρα- **5**
νικῷ μὲν ξυνέβη μάχη ἱππικὴ καὶ πρὸς Ἰσφῷ ἡ αὐτοῖς

πρὸς Δαρεῖον μάχῃ· Ἀρβηλα δὲ τοῦ χώρου ἐν ᾧ τὴν ἐσχάτην μάχην Δαρεῖός τε καὶ Ἀλέξανδρος ἐμαχέσαντο οἱ μὲν τὰ πλεῖστα ξυγγράψαντες λέγουσιν ὅτι ἑξακοσίους σταδίους ἀπέχει, οἱ δὲ τὰ ἐλάχιστα, ὅτι ἐς πεντακοσίους. ἀλλὰ ἐν Γαυγαμήλοις γὰρ γενέσθαι τὴν μάχην πρὸς τῷ ποταμῷ Βουμῶδι λέγει Πτολεμαῖος καὶ Ἀριστόβουλος.

6 πόλις δὲ οὐκ ἦν τὰ Γαυγάμηλα, ἀλλὰ κώμη μεγάλη, οὐδὲ ὀνομαστός ὁ χώρος οὐδὲ εἰς ἀκοὴν ἡδὺ τὸ ὄνομα· ἐνθεν δέ μοι δοκεῖ πόλις οὖσα τὰ Ἀρβηλα ἀπηνέγκατο τὴν δόξαν τῆς μεγάλης μάχης. εἰ δὲ πρὸς Ἀρβήλοις χρηὶ οἶεσθαι γενέσθαι τὸ ἔργον ἐκεῖνο, εἰς τοσόνδε Ἀρβήλων ἀπέχον, καὶ τὴν ἐν Σαλαμίνι γενομένην ναυμαχίαν πρὸς ἰσθμῷ τῷ Κορινθίων ἔξεστι λέγειν ὅτι ἐγένετο, καὶ τὴν ἐπ' Ἀρτεμισίᾳ τῆς Εὐβοίας πρὸς Αἰγίνῃ ἢ Σουνίῳ.

7 Καὶ μὴν ὑπὲρ τῶν ὑπερασπισάντων ἐν τῷ κινδύνῳ Ἀλεξάνδρου, Πευκέσταν μὲν γενέσθαι ξύμπαντες ὁμολογοῦσιν, ὑπὲρ Λεοννάτου δὲ οὐκέτι συμφέρονται οὐδὲ ὑπὲρ Ἀβρέου τοῦ διμοιρίτου. καὶ οἱ μὲν ξύλῳ πληγέντα κατὰ τοῦ κράτους Ἀλέξανδρον καὶ ἰλιγγιάσαντα πεσεῖν, αὐτοῖς δὲ ἀναστάντα βληθῆναι βέλει διὰ τοῦ θώρακος ἐς τὸ στήθος· Πτολεμαῖος δὲ ὁ Ἀάγου ταύτην μόνην τὴν πληγὴν πληγῆναι λέγει τὴν ἐς τὸ στήθος. τὸ δὲ δὴ μέγιστον πλημμέλημα τῶν ξυγγραφάντων τὰ ἀμφὶ Ἀλέξανδρον ἐκεῖνο τίθεμαι ἔγωγε. Πτολεμαῖον γὰρ τὸν Ἀάγου ἔστιν οἱ ἀνέγραψαν ξυναναβῆναί τε Ἀλεξάνδρῳ κατὰ τὴν κλίμακα ὁμοῦ Πευκέστα καὶ ὑπερασπίσαι κειμένου, καὶ ἐπὶ τῷδε Σωτήρᾳ ἐπικληθῆναι τὸν Πτολεμαῖον· καίτοι αὐτὸς Πτολεμαῖος ἀναγέγραφεν οὐδὲ παραγενέσθαι τούτῳ τῷ ἔργῳ· ἀλλὰ στρατιᾶς γὰρ αὐτὸς ἡγούμενος ἄλλας μάχεσθαι μάχας καὶ πρὸς ἄλλους βαρβάρους. ταῦτα μὲν δὴ ἐν ἐκβολῇ τοῦ λόγου ἀναγεγράφθω μοι, ὥς μὴ ἀταλαίπωρον γίνεσθαι τοῖς ἔπειτα ἀνθρώποις

τὴν ὑπὲρ τῶν τηλικούτων ἔργων τε καὶ παθημάτων ἀφήγησιν.

Ἐν ᾧ δὲ Ἀλέξανδρος αὐτοῦ μένων τὸ τραῦμα ἔθε- **12**
ραπεύετο, ἐς τὸ στρατόπεδον ἔνθεν περ ὠρμήθη ἐπὶ τοὺς
Μαλλοὺς ὁ μὲν πρῶτος λόγος ἦκεν ὅτι τεθνηκῶς εἴη ἐκ
τοῦ τραύματος. καὶ τὰ μὲν πρῶτα οἰμωγὴ ἦν τῆς στρα-
τιᾶς ξυμπάσης, ἄλλου ἄλλῳ παραδιδόντος τὴν φήμην·
παυσάμενοι δὲ τῆς οἰμωγῆς ἄθρυμοί τε καὶ ἄποροι ἦσαν
ὅστις μὲν ἐξηγουμένους ἔσται τῆς στρατιᾶς (πολλοῖς γὰρ 2
δὴ ἐν ἴσῳ τὰ τῆς ἀξιώσεως ἐδόκει πρὸς τε αὐτοῦ Ἀλε-
ξάνδρου καὶ πρὸς Μακεδόνων καθεστηκέναι), ὅπως δὲ
ἀποσωθήσονται εἰς τὴν οἰκείαν, τοσούτων μὲν ἔθνῶν
μαχίμων περιειργόντων σφᾶς ἐν κύκλῳ, τῶν μὲν οὐπω
προσκεχωρηκότων, ἃ δὴ ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας εἰκάζου
ἀγωνιεῖσθαι καρτερῶς, τῶν δὲ ἀποστησομένων, ἀφαι-
ρεθέντος αὐτοῖς τοῦ Ἀλεξάνδρου φόβου· ποταμῶν τε ἐν
μέσῳ ἀδιαβάτων τότε γε ἐδόκουν εἶναι. καὶ πάντα σφί-
σιν ἄπορα καὶ ἀμήχανα ἐρήμοις Ἀλεξάνδρου ἐφαίνετο.
ὥς δὲ ἤκέ ποτε λόγος ὅτι ζῇ Ἀλέξανδρος, τούτῳ μὲν μό- 3
γισ ξυνεχώρησαν· εἰ δὲ καὶ βιώσιμός ἐστιν, οὐπω ἐπι-
στεύετο. ὥς δὲ καὶ γράμματα παρ' αὐτοῦ ἦκεν ὅτι ὅσον
οὐπω κατελεύσεται ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, οὐδὲ ταῦτα τοῖς
πολλοῖς ὑπὸ τοῦ ἄγαν δέους πιστὰ ἐφαίνετο, ἀλλὰ πλάτ-
τεσθαι γὰρ πρὸς τῶν ἄμφ' αὐτὸν σωματοφυλάκων τε καὶ
στρατηγῶν εἰκάζετο.

Καὶ ταῦτα ἐννοήσας Ἀλέξανδρος, μή τι νεωτερι- **13**
σθεῖν ἐν τῇ στρατιᾷ ὅτε πρῶτον ἠδυνήθη κομίζεται ἐπὶ
τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ὑδραώτου τὰς ὄχθας· καὶ πλέων κατὰ
τὸν ποταμόν (ἦν γὰρ τὸ στρατόπεδον ἐπὶ ταῖς ξυμβολαῖς
τοῦ τε Ὑδραώτου καὶ τοῦ Ἀκεσίνου, ἵνα Ἡφαιστίων τε
ἐπὶ τῆς στρατιᾶς ἦν καὶ Νέαρχος τὸ ναυτικὸν αὐτῷ εἶχεν),
ὥς ἐπέλαξεν ἡ ναὺς ἥδη τῷ στρατοπέδῳ τὸν βασιλέα φέ-

ρουσα, κελεύει δὴ ἀφελεῖν τὴν σκηνὴν ἀπὸ τῆς πρύμνης,
 2 ὥς καταφανῆς εἶναι πᾶσιν. οἱ δὲ ἔτι ἠπίσταντο, ὥς νεκροῦ
 δῆθεν κομιζομένου Ἀλεξάνδρου, πρὶν γε δὴ προσσχού-
 σης τῆς νεῶς τῇ ὄχθῃ ὁ μὲν τὴν χεῖρα ἀνέτεινεν ἐς τὸ
 πληθός· οἱ δὲ ἀνεβόησαν, ἐς τὸν οὐρανὸν ἀνασχόντες
 τὰς χεῖρας, οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον· πολλοὺς δὲ καὶ
 δάκρυα ἐπὶ τῷ ἀνελπίστῳ προεχύθη ἀκούσια. καὶ οἱ μὲν
 τῶν ὑπασπιστῶν κλίνην προσέφερον αὐτῷ ἐκκομιζομένῳ
 3 ἐκ τῆς νεῶς· ὁ δὲ τὸν ἵππον προσαγαγεῖν ἐκέλευσεν. ὥς
 δὲ ἐπιβὰς τοῦ ἵππου ὄφθη αὐθις, κρότῳ δὴ πολλῷ ἐπε-
 κτύπησεν ἡ στρατιὰ πᾶσα· ἐπήχησαν δὲ αἱ τε ὄχθαι καὶ
 αἱ πλησίον αὐτῶν νάπαι. προσάγων δὲ ἤδη τῇ σκηνῇ
 καταβαίνει ἀπὸ τοῦ ἵππου, ὥστε καὶ βαδίζων ὀφθῆναι.
 οἱ δὲ ἐπέλαζον ἄλλος ἄλλοθεν, οἱ μὲν χειρῶν, οἱ δὲ γονά-
 των, οἱ δὲ τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς ἀπτόμενοι· οἱ δὲ καὶ ἰδεῖν
 ἐγγύθεν καὶ τι καὶ ἐπευφημήσαντες ἀπελθεῖν· οἱ δὲ ται-
 νύαις ἔβαλλον, οἱ δὲ ἄνθεσιν, ὅσα ἐν τῷ τότε ἡ Ἰνδῶν
 γῇ παρεῖχε.

4 Νέαρχος δὲ λέγει ὅτι χαλεποὶ αὐτῷ τῶν φίλων ἐρέ-
 νοντο ὅσοι ἐκάκιζον ὅτι αὐτὸς πρὸ τῆς στρατιᾶς κινδυ-
 νεύοι· οὐ γὰρ στρατηγοῦ ταῦτα, ἀλλὰ στρατιώτου εἶναι.
 καὶ μοι δοκεῖ ἄχθεσθαι Ἀλέξανδρος τοῖσδε τοῖς λόγοις,
 ὅτι ἀληθεῖς τε ὄντας ἐγίνωσκε καὶ αὐτὸν ὑπαίτιον τῇ
 ἐπιτιμῇσει. καὶ ὅμως ὑπὸ μένους τε τοῦ ἐν ταῖς μάχαις
 καὶ τοῦ ἔρωτος τῆς δόξης, καθάπερ οἱ ἄλλης τινὸς ἡδο-
 νῆς ἐξῆττώμενοι, οὐ καρτερὸς ἦν ἀπέχεσθαι τῶν κινδύ-
 5 νων. ἄνθρωπον δὲ τινα πρεσβύτερον λέγει Βοιωτίον, τὸ
 δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου οὐ λέγει, ὥς ἀχθόμενόν τε πρὸς
 τὰς ἐπιτιμῆσεις τῶν φίλων κατέμαθεν Ἀλέξανδρον καὶ
 ἐσκυθρωπακότα, προσελθόντα τοῦτον βοιωτιάζοντα ἅμα
 τῇ φωνῇ ταῦτα φάναι· ὦ Ἀλέξανδρε, ἀνδρῶν τὰ ἔργα·
 καὶ τι καὶ λαμβεῖον ὑπείπειν, τὸν δὲ νοῦν εἶναι τοῦ λαμ-

βείου ὅτι τῷ τι δρῶντι καὶ παθεῖν ἐστὶν ὀφειλόμενον. καὶ τοῦτον ἐν τε τῷ παραντίκα εὐδοκιμῆσαι καὶ ἐπιτηδαιότερον ἐς τὸ ἔπειτα Ἀλεξάνδρῳ γενέσθαι.

Ἐν τούτῳ δὲ ἀφίκοντο παρ' Ἀλέξανδρον τῶν Μαλ-¹⁴
λῶν τῶν ὑπολειπομένων πρέσβεις, ἐνδιδόντες τὸ ἔθνος, καὶ παρὰ Ὀξυδρακῶν οἳ τε ἡγεμόνες τῶν πόλεων καὶ οἱ νομάρχαι αὐτοὶ καὶ ἄλλοι ἅμα τούτοις ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα οἱ γνωριμώτατοι αὐτοκράτορες περὶ σπονδῶν δῶρά τε ὅσα μέγιστα παρ' Ἰνδοῖς κομίζοντες καὶ τὸ ἔθνος καὶ οὗτοι ἐνδιδόντες. συγγνωστὰ δὲ ἁμαρτεῖν ἔφασαν οὐ² πάλαι παρ' αὐτὸν πρεσβευσάμενοι· ἐπιθυμεῖν γάρ, ὥσπερ τινὲς ἄλλοι, ἔτι μᾶλλον αὐτοὶ ἐλευθερίας τε καὶ αὐτόνομοι εἶναι, ἣντινα ἐλευθερίαν ἐξ ὅτου Διόνυσος ἐς Ἰνδοὺς ἤκε σῶαν σφίσιν εἶναι ἐς Ἀλέξανδρον· εἰ δὲ Ἀλεξάνδρῳ δοκοῦν ἐστίν, ὅτι καὶ Ἀλέξανδρον ἀπὸ θεῶν γενέσθαι λόγος κατέχει, σατράπην τε ἀναδέξασθαι ὅντινα τάττοι Ἀλέξανδρος καὶ φόρους ἀποίσειν τοὺς Ἀλεξάνδρῳ δόξαντας· διδόναι δὲ καὶ ὁμήρους ἐθέλειν ὅσους ἂν αἰτῇ Ἀλέξανδρος. ὁ δὲ χιλίους ἤτησε τοὺς κρατιστεύοντας τοῦ³ ἔθνους, οὓς, εἰ μὲν βούλοιτο, ἀντὶ ὁμήρων καθέξειν· εἰ δὲ μή, ξυστρατεύοντας ἔξειν ἔστ' ἂν διαπολεμηθῇ αὐτῷ πρὸς τοὺς ἄλλους Ἰνδοὺς. οἱ δὲ τοὺς τε χιλίους ἐπεμψαν, τοὺς κρατίστους καὶ μεγίστους σφῶν ἐπιλεξάμενοι, καὶ ἄρματα πεντακόσια οὐκ αἰτηθέντες καὶ τοὺς ἀμβάτας τῶν ἁρμάτων. Ἀλέξανδρος δὲ σατράπην μὲν τούτοις τε καὶ τῶν Μαλλῶν τοῖς ἔτι σωζομένοις ἐπέταξε Φίλιππον· τοὺς ὁμήρους δὲ αὐτοῖς ἀφῆκε, τὰ δὲ ἄρματα ἔλαβεν.

Ὡς δὲ ταῦτα αὐτῷ κεκόσμητο καὶ πλοῖα ἐπὶ τῇ δια-⁴
τριβῇ τῇ ἐκ τοῦ τραύματος πολλὰ προσευνευαπήγητο, ἀναβιβάσας ἐς τὰς ναῦς τῶν μὲν ἐταίρων ἱππέας ἐπτακοσίους καὶ χιλίους, τῶν ψιλῶν δὲ ὅσους περ καὶ πρότερον, πεξοὺς δὲ ἐς μυρίους, ὀλίγον μὲν τι τῷ Ὑδραώτῃ

ποταμῷ κατέπλευσεν· ὥς δὲ συνέμιξεν ὁ Ὑδραώτης τῷ Ἀκεσίνῃ, ὅτι ὁ Ἀκεσίνης κρατεῖ τοῦ Ὑδραώτου τῇ ἐπωνυμία, κατὰ τὸν Ἀκεσίνην αὐτὴ ἐπλεῖ, ἔστε ἐπὶ τὴν ξυβολὴν τοῦ Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ ἦκε. τέσσαρες γὰρ οὗτοι μεγάλοι ποταμοὶ καὶ ναυσίποροι οἱ τέσσαρες εἰς τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν τὸ ὕδωρ ξυμβάλλουσιν, οὐ ξὺν τῇ σφετέρᾳ ἕκαστος ἐπωνυμία, ἀλλὰ ὁ Ὑδάσπης μὲν εἰς τὸν Ἀκεσίνην ἐμβάλλει, ἐμβαλὼν δὲ τὸ πᾶν ὕδωρ Ἀκεσίνην παρέχεται καλούμενον· αὐθις δὲ ὁ Ἀκεσίνης οὗτος ξυμβάλλει τῷ Ὑδραώτῃ, καὶ παραλαβὼν τοῦτον ἔτι Ἀκεσίνης ἐστί· καὶ τὸν Ὑφασιν ἐπὶ τούτῳ ὁ Ἀκεσίνης παραλαβὼν τῷ αὐτοῦ δὴ ὀνόματι εἰς τὸν Ἰνδὸν ἐμβάλλει· ἐμβαλὼν δὲ ξυγχωρεῖ ἤδη τῷ Ἰνδῷ. ἔνθεν δὴ ὁ Ἰνδὸς πρὶν εἰς τὸ Δέλτα σχισθῆναι οὐκ ἀπιστῶ ὅτι καὶ εἰς ἑκατὸν σταδίους ἔρχεται καὶ ὑπὲρ τοὺς ἑκατὸν τυχὸν ἵνα περ λιμνάζει μᾶλλον.

- 15** Ἐνταῦθα ἐπὶ ταῖς ξυμβολαῖς τοῦ Ἀκεσίνου καὶ τοῦ Ἰνδοῦ προσέμενεν ἔστε ἀφίκετο αὐτῷ ξὺν τῇ στρατιᾷ Περδίκκας, καταστρεψάμενος ἐν-παρόδῳ τὸ Ἀβαστανῶν ἔθνος αὐτόνομον. ἐν τούτῳ δὲ ἄλλαι τε προσγίγνονται Ἀλεξάνδρῳ τριακόντοροι καὶ πλοῖα στρογγύλα ἄλλα, ἃ δὴ ἐν ἑσθέροις ἐναυπηγήθη αὐτῷ, οἳ δὴ καὶ ἄλλο ἔθνος Ἰνδῶν αὐτόνομον προσεχώρησαν. καὶ παρὰ Ὀσσαδίων, καὶ τούτου γένους αὐτονόμου Ἰνδικοῦ, πρέσβεις ἦκον, **2** ἐνδιδόντες καὶ οὗτοι τοὺς Ὀσσαδίους. Φιλίππῳ μὲν δὴ τῆς σατραπείας ὅρους ἔταξε τὰς συμβολὰς τοῦ τε Ἀκεσίνου καὶ Ἰνδοῦ, καὶ ἀπολείπει ξὺν αὐτῷ τοὺς τε Θράκας πάντας καὶ ἐκ τῶν τάξεων ὅσοι εἰς φυλακὴν τῆς χώρας ἱκανοὶ ἐφαίνοντο. πόλιν τε ἐνταῦθα κτίσαι ἐκέλευσεν ἐπ' αὐτῇ τῇ ξυμβολῇ τοῖν ποταμοῖν, ἐλπίσας μεγάλην τε ἔσεσθαι καὶ ἐπιφανῆ εἰς ἀνθρώπους, καὶ νεωσοί- **3** κους ποιηθῆναι. ἐν τούτῳ δὲ καὶ Ὀξυάρτης ὁ Βάκτριος,

ὁ Ῥωξάνης τῆς γυναικὸς Ἀλεξάνδρου πατὴρ, ἦκε παρ' Ἀλεξάνδρου καὶ προστίθησιν αὐτῷ Παραπαμισαδῶν στραπεύειν, ἀπαλλάξας Τιρυνάσπην τὸν πρόσθεν σατράπην, ὅτι οὐκ ἐν κόσμῳ ἐξηγεῖσθαι αὐτῷ ὁ Τιρυνάσπης ἐξήγγελτο.

Ἐνθα δὴ διαβιβάσας Κράτερόν τε καὶ τῆς στρατιᾶς 4 τὴν πολλὴν καὶ τοὺς ἐλέφαντας ἐν ἀριστερᾷ τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ, ὅτι εὐπορώτερά τε ταύτη τὰ παρὰ τὸν ποταμὸν στρατιᾷ βαρεῖα ἐφαίνετο καὶ τὰ ἔθνη τὰ προσοικοῦντα οὐ πάντῃ φίλια ἦν, αὐτὸς κατέπλει ἐς τῶν Σόγδων τὸ βασίλειον. καὶ ἐνταῦθα πόλιν τε ἐτείχιζεν ἄλλην καὶ νεωσοίκους ἐποiei ἄλλους καὶ τὰ πλοῖα αὐτῷ τὰ πεπονηκότα ἐπεσκευάσθη. τῆς δὲ ἀπὸ τῶν ξυμβολῶν τοῦ τε Ἰνδοῦ καὶ Ἀκεσίνου χώρας ἔσπε ἐπὶ θάλασσαν σατράπην ἀπέδειξεν Ὀξυάρτην καὶ Πείθωνα ξὺν τῇ παραλίᾳ πάσῃ τῆς Ἰνδῶν γῆς.

Καὶ Κράτερον μὲν ἐκπέμπει αὐτίς ξὺν τῇ στρατιᾷ 5 [διὰ τῆς Ἀραχώτων καὶ Δράγγων γῆς]· αὐτὸς δὲ κατέπλει ἐς τὴν Μουσικανοῦ ἐπικράτειαν, ἣντινα εὐδαιμονεστάτην τῆς Ἰνδῶν γῆς εἶναι ἐξηγγέλλετο, ὅτι οὐπω οὔτε ἀπηντῇκει αὐτῷ Μουσικανὸς ἐνδιδοὺς αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν οὔτε πρέσβεις ἐπὶ φιλίᾳ ἐκπέμπει, οὔδέ τι οὔτε αὐτὸς ἐπεπόμφει ἃ δὴ μέγαλῳ βασιλεῖ εἰκός, οὔτε τι ἡτήκει ἐξ Ἀλεξάνδρου. καὶ γίνυται αὐτῷ ὁ πλοῦς κατὰ τὸν 6 ποταμὸν ἐς τοσόνδε ἐσπουδασμένος ὥστε ἐφθῇ ἐπὶ τοῖς ὁρίοις γενέσθαι τῆς Μουσικανοῦ χώρας πρὶν πυθέσθαι Μουσικανὸν ὅτι ὥρμηται ὥς ἐπ' αὐτὸν Ἀλεξάνδρος. οὕτω δὲ ἐκπλαγεὶς κατὰ τάχος ἀπήντα Ἀλεξάνδρῳ, δῶρά τε τὰ πλείστου ἄξια παρ' Ἰνδοῖς κομίζων καὶ τοὺς ἐλέφαντας ξύμπαντας ἄγων καὶ τὸ ἔθνος τε καὶ αὐτὸν ἐνδιδοὺς καὶ ὁμολογῶν ἀδικεῖν, ὅπερ μέγιστον παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἦν ἐς τὸ τυχεῖν ὧν τις δέοιτο. καὶ οὖν καὶ Μουσικανῷ 7

ἐπὶ τοῖσδε ἄδεια ἐδόθη ἐξ Ἀλεξάνδρου, καὶ τὴν πόλιν ἐθαύμασεν Ἀλέξανδρος καὶ τὴν χώραν, καὶ ἄρχειν αὐτῆς Μουσικανῷ ἔδωκε. Κράτερος δὲ ἐν τῇ πόλει ἐτάχθη τὴν ἄκραν ἐκτείχισαι· καὶ παρόντος ἐτι ἐτείχισθη Ἀλεξάνδρου καὶ φυλακὴν κατεστάθη, ὅτι ἐπιτήδειον αὐτῷ ἐφάνη τοῦ χωρίου ἐς τὸ κατέχεσθαι τὰ κύκλῳ ἔθνη φυλαττόμενα.

16 Ἐνθεν δὲ ἀναλαβὼν τοὺς τε τοξότας καὶ τοὺς Ἀγριᾶνας καὶ τὴν ἵππον τὴν ἅμα οἱ πλέουσιν ἐξελαύνει ἐπὶ τὸν νομάρχην τῆς ταύτης γῆς, ὄνομα δὲ ἦν Ὁξυκανός, ὅτι μήτε αὐτὸς ἀφῖκτο μήτε πρέσβεις παρ' αὐτοῦ ἦκου 2 ἐνδιδόντες αὐτόν τε καὶ τὴν χώραν. δύο μὲν δὴ τὰς μεγίστας πόλεις τῶν ὑπὸ τῷ Ὁξυκανῷ ἐξ ἐφόδου κατὰ κράτος ἔλαβεν· ἐν δὲ τῇ ἐτέρᾳ τούτων καὶ αὐτὸς Ὁξυκανὸς ἐάλω. ὁ δὲ τὴν μὲν λείαν τῇ στρατιᾷ δίδωσι, τοὺς ἐλέφαντας δὲ ἅμα οἱ ἤγεν. καὶ ἄλλαι δὲ πόλεις αὐτῷ αἱ ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ ἐνεδίδοντο ἐπιόντι οὐδέ τις ἐτράπετο ἐς ἀλκὴν· οὕτω καὶ Ἴνδοι πάντες ἐδεδούλωντο ἤδη τῇ γνώμῃ πρὸς Ἀλεξάνδρου τε καὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τύχης.

3 Ὁ δὲ ἐπὶ Σάμβον αὖ ἤγε, τῶν ὀρείων Ἰνδῶν σατράπην ὑπ' αὐτοῦ κατασταθέντα, ὃς πεφευγέναι αὐτῷ ἐξηγγέλλετο ὅτι Μουσικανὸν ἀφειμένον πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐπύθετο καὶ τῆς χώρας τῆς ἑαυτοῦ ἄρχοντα· τὰ γὰρ πρὸς 4 Μουσικανὸν αὐτῷ πολέμια ἦν. ὥς δὲ ἐπέλαξεν ἤδη τῇ πόλει Ἀλέξανδρος ἦντινα μητρόπολιν εἶχεν ἢ τοῦ Σάμβου χώρα, ὄνομα ἦν τῇ πόλει Σινδίμανα, αἱ τε πύλαι αὐτῷ ἀνοίγονται προσάγοντι καὶ οἱ οἰκῆοι οἱ τοῦ Σάμβου τὰ τε χρήματα ἀπηρίθμησαν καὶ τοὺς ἐλέφαντας μετὰ σφῶν ἄγοντες ἀπήντων· οὐ γὰρ δὴ Ἀλεξάνδρῳ γε πολεμῶς ἔχοντα Σάμβον φυγεῖν, ἀλλὰ Μουσικανοῦ τὴν ἄφει- 5 σιν δεῖσαντα. ὁ δὲ καὶ ἄλλην πόλιν ἐν τούτῳ ἀποστᾶσαν εἶλε, καὶ τῶν Βραχμάνων, οἳ δὴ σοφισταὶ τοῖς Ἰνδοῖς εἰσιν, ὅσοι αἵτιοι τῆς ἀποστάσεως ἐγένοντο ἀπέκτεινεν·

ὑπὲρ ὧν ἐγὼ τῆς σοφίας, εἰ δὴ τίς ἐστίν, ἐν τῇ Ἰνδικῇ
 ξυγγραφῇ δηλώσω.

Καὶ ἐν τούτῳ Μουσικανὸς αὐτῷ ἀφεστάναι ἐξηγ- 17
 γέλλετο. καὶ ἐπὶ τοῦτον μὲν ἐκπέμπει Πείθωνα τὸν Ἀγή-
 νορος σατράπην ξὺν στρατιᾷ ἀποχωρῶση. αὐτὸς δὲ τὰς
 πόλεις τὰς ὑπὸ Μουσικανῷ τεταγμένας ἐπελθὼν τὰς μὲν
 ἐξανδραποδίσας αὐτῶν κατέσκαψεν, εἰς ἃς δὲ φρουρὰς
 εἰσήγαγε καὶ ἄκρας ἐξετείχισε. ταῦτα δὲ διαπραξάμενος
 ἐπὶ τὸ στρατόπεδόν τε ἐπανῆκε καὶ τὸν στόλον. ἐνθα δὲ 2
 Μουσικανὸς τε ξυλληφθεὶς ἄγεται πρὸς Πείθωνος, καὶ
 τοῦτον κρεμάσαι κελεύει Ἀλέξανδρος ἐν τῇ αὐτοῦ γῇ, καὶ
 τῶν Βραχυάνων ὅσοι αἵτιοι τῆς ἀποστάσεως Μουσικανῷ
 κατέστησαν· ἀφίκετο δὲ αὐτῷ καὶ ὁ τῶν Παττάλων τῆς
 χώρας ἄρχων, ὃ δὴ τὸ Δέλτα ἔφην εἶναι τὸ πρὸς τοῦ πο-
 ταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ ποιούμενον, μεῖζον ἔτι τοῦ Δέλτα τοῦ
 Αἰγυπτίου, καὶ οὗτος τὴν τε χώραν αὐτῷ τὴν αὐτοῦ ἐνε- 3
 δίδου πᾶσαν καὶ αὐτόν τε καὶ τὰ αὐτοῦ ἐπέτρεψε. τοῦ-3
 τον μὲν δὴ ἐπὶ τῇ αὐτοῦ ἀρχῇ ἐκπέμπει αὐτῆς, παραγ-
 γείλας παρασκευάζειν ὅσα ἐς ὑποδοχὴν τῇ στρατιᾷ· αὐτὸς
 δὲ Κράτερον μὲν τὴν τε Ἀττάλου τάξιν ἄγοντα καὶ τὴν
 Μελεάγρου καὶ Αντιγένους καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὗς
 καὶ τῶν ἐταίρων τε καὶ ἄλλων Μακεδόνων ὅσους ἐς Μα-
 κεδονίαν ἀπομάχους ὄντας ἤδη ἔστελλε τὴν ἐπ' Ἀραχω-
 τῶν καὶ Ζαράγγων ἐπεμπεν ἐς Καρμανίαν, καὶ τοὺς ἐλέ-
 φαντας τούτῳ ἄγειν ἔδωκε· τῇ δὲ ἄλλῃ στρατιᾷ, ὅση γε 4
 μὴ ξὺν αὐτῷ κατέπλει ὥς ἐπὶ θάλασσαν, Ἡφαιστίων ἐπε-
 τάχθη· Πείθωνα δὲ τοὺς τε ἱππακοντιστάς ἄγοντα καὶ
 τοὺς Ἀγριᾶνας ἐς τὴν ἐπ' ἐκεῖνα ὄχθην τοῦ Ἰνδοῦ διαβι-
 βάσας, οὐχ ἥπερ Ἡφαιστίων τὴν στρατιὰν ἄγειν ἤμελλε,
 τὰς τε ἐκτετειχισμένας ἤδη πόλεις ξυνοικίσαι ἐκέλευσε καὶ
 εἰ δὴ τινα νεωτερίζοιτο πρὸς τῶν ταύτῃ Ἰνδῶν καὶ ταῦτα
 ἐς κόσμον καταστήσαντα ξυμβάλλειν οἱ ἐς τὰ Πάτταλα.

5 Ἦδη δὲ τρίτην ἡμέραν αὐτῷ τοῦ πλοῦ ἔχοντι ἔξαγ-
 γέλλεται ὅτι ὁ τῶν Παττάλων ὑπαρχος ξυλλαβὼν τῶν
 Πατταλέων τοὺς πολλοὺς ἀποδεδρακὼς οἴχοιτο, ἀπολι-
 πῶν τὴν χώραν ἔρημον· καὶ ἐπὶ τούτῳ πλείονι ἢ πρό-
 σθεν σπουδῇ κατέπλει Ἀλέξανδρος. ὥς δὲ ἀφίκετο εἰς τὰ
 Πάτταλα, τὴν τε χώραν καὶ τὴν πόλιν ἔρημον καταλαμ-
 6 βάνει τῶν ἐνοικούντων τε καὶ ἐπεργαζομένων. ὁ δὲ κατὰ
 δίωξιν τῶν φευγόντων ἐκπέμψας τῆς στρατιᾶς τοὺς κου-
 φοτάτους, ἐπεὶ τινες αὐτῶν ξυνελήφθησαν, ἀποπέμπει
 τούτους παρὰ τοὺς ἄλλους, ἐντειλάμενος ἐπανιέναι θαρ-
 ροῦντας· εἶναι γὰρ αὐτοῖς τὴν τε πόλιν οἰκεῖν ὥς πρό-
 σθεν καὶ τὴν χώραν ἐργάζεσθαι. καὶ ἐπανήλθον οἱ πολ-
 λοὶ αὐτῶν.

18 Αὐτὸς δὲ Ἡφαιστίῳνι προστάξας τειχίζειν ἐν τοῖς
 Παττάλοις ἄκραν ἀποπέμπει εἰς τὴν ἄνυδρον τῆς πλησίον
 γῆς φρέατά τε ὀρύξοντας καὶ οἰκήσιμον τὴν χώραν κατα-
 σκευάσσοντας. καὶ τούτοις ἐπέθεντο τῶν προσχώρων τινὲς
 βαρβάρων, καὶ ἔστι μὲν οὓς διέφθειραν αὐτῶν ἄφνω
 προσπεσόντες, πολλοὺς δὲ καὶ σφῶν ἀποβαλόντες ἔφυ-
 γον εἰς τὴν ἔρημον, ὥστε ἐπιτελεσθῆναι τοῖς ἐκπεμφθεῖσι
 τὰ ἔργα, προσγενομένης αὐτοῖς καὶ ἄλλης στρατιᾶς, ἣν
 Ἀλέξανδρος πνυθόμενος τῶν βαρβάρων τὴν ἐπίθεσιν
 ἐστάλκει μεθέξοντας τοῦ ἔργου.

2 Περὶ δὲ τοῖς Παττάλοις σχίζεται τοῦ Ἰνδοῦ τὸ ὕδωρ
 εἰς δύο ποταμοὺς μεγάλους· καὶ οὗτοι ἀμφοτέρωι σώζουσι
 τοῦ Ἰνδοῦ τὸ ὄνομα ἔστω ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ἐνταῦθα
 ναύσταθμόν τε καὶ νεωσοίκους ἐποίει Ἀλέξανδρος. ὥς δὲ
 προῦκεχωρήκει αὐτῷ τὰ ἔργα, ὁ δὲ καταπλεῖν ἐπενόει
 ἔστω ἐπὶ τὴν ἐκβολὴν τοῦ ἐν δεξιᾷ ῥέοντος ποταμοῦ εἰς τὴν
 3 θάλασσαν. Λεωννάτον μὲν δὴ, δοὺς αὐτῷ τῶν τε ἱππέων
 εἰς χιλίους καὶ τῶν ὀπλιτῶν τε καὶ ψιλῶν εἰς ὀκτακισχι-
 λίους, κατὰ τὴν νῆσον τὰ Πάτταλα ἐκπέμπει ἀντιπαρά-

γειν τῷ στόλῳ· αὐτὸς δὲ τὰς μάλιστα τῶν νεῶν ταχυναν-
 τούσας ἀναλαβὼν ὅσαι τε ἡμιόλιαι καὶ τὰς τριακοντόρους
 πάσας καὶ τῶν κερκούρων ἔστιν οὓς ἔπλει κατὰ τὸν πο-
 ταμὸν τὸν ἐν δεξιᾷ. οὐκ ἔχοντι δὲ αὐτῷ ἡγεμόνα τοῦ 4
 πλοῦ, ὅτι πεφεύγεσαν οἱ ταύτῃ Ἴνδοί, ἀπορώτερα τὰ τοῦ
 κατάπλου ἦν· χειμῶν τε ἐπιγίγνεται ἐς τὴν ὑστεραίαν
 ἀπὸ τῆς ἀναγωγῆς καὶ ὁ ἄνεμος τῷ ῥόῳ πνέων ὑπεναν-
 τίος κοιλόν τε ἐποίει τὸν ποταμὸν καὶ τὰ σκάφη διέσειεν,
 ὥστε ἐπόνησαν αὐτῷ αἱ πλείσται τῶν νεῶν· τῶν δὲ τρια-
 κοντόρων ἔστιν αἱ καὶ πάντῃ διελύθησαν. ἔφθασαν δὲ
 ἐποκείλαντες αὐτὰς πρὶν παντάπασι διαπεσεῖν ἐν τῷ
 ὕδατι. ἕτεραι οὖν ξυνεπήγνυντο. καὶ τῶν ψιλῶν τοὺς 5
 κουφοτάτους ἐκπέμψας ἐς τὴν προσωτέρῳ τῆς ὄχθης χώ-
 ραν ξυλλαμβάνει τινὰς τῶν Ἰνδῶν, καὶ οὗτοι τὸ ἀπὸ
 τοῦδε ἐξηγοῦντο αὐτῷ τὸν πόρον. ὥς δὲ ἦκον ἵνα περ
 ἀναχεῖται ἐς εὖρος ὁ ποταμός, ὥς καὶ διακοσίους ταύτῃ
 σταδίους ἐπέχειν ἦπερ εὐρύτατος αὐτὸς αὐτοῦ ἦν, τό τε
 πνεῦμα κατῆι μέγα ἀπὸ τῆς ἔξω θαλάσσης καὶ αἱ κῶπαι
 ἐν κλύδωνι χαλεπῶς ἀνεφέροντο, ξυμφεύγουσιν αὖ ἐς
 διώρυχα ἐς ἣντινα οἱ ἡγεμόνες αὐτῷ καθηγῆσαντο.

Ἐνταῦθα ὁρμισάντων τὸ πάθημα ἐπιγίγνεται τῆς 19
 μεγάλης θαλάσσης ἡ ἄμπωτις, ὥστε ἐπὶ ξηροῦ ἀπελεί-
 φθησαν αὐτοῖς αἱ νῆες. καὶ τοῦτο οὕτω πρότερον ἐγνω-
 κόσι τοῖς ἄμφ' Ἀλέξανδρον ἐκπληξιν μὲν καὶ αὐτὸ οὐ
 σμικρὰν παρέσχε· πολὺν δὲ δὴ ἔτι μείζονα ὁπότε διελθού-
 σης τῆς ὥρας προσῆι τε τὸ ὕδωρ καὶ τὰ σκάφη ἐμετεω-
 ρίζοντο. ὅσας μὲν δὴ τῶν νεῶν ἐν τῷ πηλῷ ἐδραίας κατ- 2
 ἔλαβεν, αὗται δὲ ἀβλαβῶς τε ἐμετεωρίσθησαν καὶ οὐδὲν
 χαλεπὸν παθοῦσαι ἔπλεον αὐτίς· ὅσαι δὲ ἐν ξηροτέρῳ τε
 τῇ γῇ καὶ οὐ βεβαίως τὴν στάσιν ἔχουσαι ὑπελείφθησαν,
 αὗται δὲ ἀθρόου ἐπελθόντος τοῦ κύματος αἱ μὲν αὐτῶν
 ἐμπεσοῦσαι ἐς ἀλλήλας, αἱ δὲ πρὸς τῇ γῇ ἀραχθεῖσαι

3 ξυνετρίβησαν. ταύτας τε οὖν ἐπεσκεύασεν Ἀλέξανδρος
 ἐκ τῶν παρόντων καὶ ἐν κερκούροις δυοῖν προπέμπει
 κατὰ τὸν ποταμὸν τοὺς κατασκευασμένους τὴν νῆσον ἐς
 ἥντινα οἱ ἐπιχώριοι ἔφασκον ὀρμιστέα εἶναι αὐτῷ κατὰ
 τὸν πλοῦν τὸν ἐπὶ θάλασσαν. Κιλλουτὰ δὲ τῇ νήσῳ τὸ
 ὄνομα ἔλεγον. ὥς δὲ ἐξηγγέλθη ὅτι ὄρμοι τε ἐν τῇ νήσῳ
 εἰσὶ καὶ αὐτὴ μεγάλη καὶ ὕδωρ ἔχουσα, ὁ μὲν ἄλλος αὐτῷ
 στόλος ἐς τὴν νῆσον κατέσχευεν· αὐτὸς δὲ ταῖς ἄριστα πλε-
 ούσαις τῶν νεῶν ἐπ' ἐκεῖνα προὔχῳρει, ὥς ἀπιδεῖν τοῦ
 ποταμοῦ τὴν ἐκβολὴν τὴν ἐς τὴν θάλασσαν, εἰ παρέχοι
 4 τὸν ἐκπλοὺν εὖπορον. προελθόντες δὲ ἀπὸ τῆς νήσου
 σταδίους ὅσον διακοσίους ἀφορῶσιν ἄλλην νῆσον, ταύ-
 την ἤδη ἐν τῇ θαλάσῃ. τότε μὲν δὴ ἐπανῆλθον ἐς τὴν
 ἐν τῷ ποταμῷ νῆσον, καὶ πρὸς τοῖς ἄκροις αὐτῆς καθορ-
 μισθεὶς θύει τοῖς θεοῖς Ἀλέξανδρος ὅσοις ἔφασκεν ὅτι
 παρὰ τοῦ Ἀμμωνος ἐπηγγελημένον ἦν θῦσαι αὐτῷ. ἐς δὲ
 τὴν ὑπερβαίαν κατέπλει ὥς ἐπὶ τὴν ἄλλην τὴν ἐν τῷ πόν-
 τῳ νῆσον· καὶ προσσχὼν καὶ ταύτῃ ἔθυε καὶ ἐνταῦθα
 ἄλλας αὖ θυσίας ἄλλοις τε θεοῖς καὶ ἄλλῳ τρόπῳ· καὶ
 5 ταύτας δὲ κατ' ἐπιθεσπισμὸν θύειν τοῦ Ἀμμωνος. αὐτὸς
 δὲ ὑπερβαλὼν τοῦ Ἰνδοῦ ποταμοῦ τὰς ἐκβολὰς ἐς τὸ πέ-
 λαγος ἀνέπλει, ὥς μὲν ἔλεγεν, ἀπιδεῖν εἰ ποὺ τις χώρα
 πλησίον ἀνίσχει ἐν τῷ πόντῳ· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ, οὐχ ἥκιστα
 ὥς πεπλευκέναι τὴν μεγάλην τὴν ἔξω Ἰνδῶν θάλασσαν.
 ἐνταῦθα ταύρους τε σφάξας τῷ Ποσειδῶνι ἀφῆκεν ἐς τὴν
 θάλασσαν καὶ σπείσας ἐπὶ τῇ θυσίᾳ τὴν τε φιάλην, χρυ-
 σὴν οὖσαν, καὶ κρατῆρας χρυσοῦς ἐνέβαλλεν ἐς τὸν πόν-
 τον χαριστήρια, εὐχόμενος σῶόν οἱ παραπέμψαι τὸν
 στρατὸν τὸν ναυτικόν, ὅντινα ξὺν Νεάρχῳ ἐπενόει στέλ-
 λειν ὥς ἐπὶ τὸν κόλπον τὸν Περσικόν καὶ τὰς ἐκβολὰς
 τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ Τίγρητος.

20 Ἐπανελθὼν δὲ ὀπίσω ἐς τὰ Πάτταλα τὴν τε ἄκραν

τετειχισμένην καταλαμβάνει καὶ Πείθωνα ξὺν τῇ στρα-
τιᾷ ἀφιγμένον καὶ τούτῳ ξύμπαντα καταπεπραγμένα ἐφ'
οἷσπερ ἐστάλη. Ἡφαιστίων μὲν δὴ ἐτάχθη παρασκευά-
ζειν τὰ πρὸς τὸν ἐκτειχισμόν τε τοῦ ναυστάθμου καὶ τῶν
νεωσοίκων τὴν κατασκευήν· καὶ γὰρ καὶ ἐνταῦθα ἐπε-
νόει στόλον ὑπολείπεσθαι νεῶν οὐκ ὀλίγων πρὸς τῇ πό-
λει τοῖς Παττάλοις, ἵναπερ ἐσχίζετο ὁ ποταμός ὁ Ἰνδός.

Αὐτὸς δὲ κατὰ τὸ ἕτερον στόμα τοῦ Ἰνδοῦ κατέπλει 2
αὐθις ἐς τὴν μεγάλην θάλασσαν, ὥς καταμαθεῖν ὅπῃ εὐ-
πορωτέρα ἢ ἐκβολὴ τοῦ Ἰνδοῦ ἐς τὸν πόντον γίνεται·
ἀπέχει δὲ ἀλλήλων τὰ στόματα τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἰνδοῦ
ἐς σταδίους μάλιστα ὀκτακοσίους καὶ χιλίους. ἐν δὲ τῷ 3
κατάπλῳ ἀφίκετο τῆς ἐκβολῆς τοῦ ποταμοῦ ἐς λίμνην με-
γάλην, ἣντινα ἀναχεόμενος ὁ ποταμός, τυχὸν δὲ καὶ ἐκ
τῶν πέριξ ὑδάτων ἐμβαλόντων ἐς αὐτήν, μεγάλην τε
ποιεῖ καὶ κόλπῳ μάλιστα θαλάσσης ἐοικυῖαν· καὶ γὰρ
ἰχθύες ἤδη ἐν αὐτῇ τῶν ἀπὸ θαλάσσης ἐφαίνοντο, μεί-
ζονες τῶν ἐν τῇδε τῇ ἡμετέρᾳ θαλάσσει. προσορμισθεὶς
οὖν κατὰ τὴν λίμνην ἵναπερ οἱ καθηγεμόνες ἐξηγοῦντο,
τῶν μὲν στρατιωτῶν τοὺς πολλοὺς καταλείπει σὺν Λεον-
νάτῳ αὐτοῦ καὶ τοὺς κερκούρους ξύμπαντας. αὐτὸς δὲ 4
ταῖς τριακοντόροις τε καὶ ἡμιολίαις ὑπερβαλὼν τὴν ἐκ-
βολὴν τοῦ Ἰνδοῦ καὶ προελθὼν καὶ ταύτῃ ἐς τὴν θάλασ-
σαν εὐπορωτέραν τε κατέμαθε τὴν ἐπὶ τάδε τοῦ Ἰνδοῦ
ἐκβολὴν καὶ αὐτὸς προσορμισθεὶς τῷ αἰγιαλῷ καὶ τῶν ἱπ-
πέων τινὰς ἅμα οἱ ἔχων παρὰ θάλασσαν ἥει σταθμοὺς
τρεῖς, τὴν τε χώραν ὁποία τίς ἐστίν ἢ ἐν τῷ παράπλῳ
ἐπισκεπτόμενος καὶ φρεάτα ὀρύττεσθαι κελεύων, ὅπως
ἔχοιεν ὑδρεύεσθαι οἱ πλείοντες. αὐτὸς μὲν δὴ ἐπανελθὼν 5
ἐπὶ τὰς ναῦς ἀνέπλει ἐς τὰ Πάτταλα· μέρος δέ τι τῆς
στρατιᾶς τὰ αὐτὰ ταῦτα ἐργασομένους κατὰ τὴν παρα-
λίαν ἐπεμψεν, ἐπανιέναι καὶ τούτοις προστάξας ἐς τὰ

Πάτταλα. αὐθις δὲ ὥς ἐπὶ τὴν λίμνην καταπλεύσας ἄλλον ναύσταθμον καὶ ἄλλους νεωσοίκους ἐνταῦθα κατεσκεύασε, καὶ φυλακὴν καταλιπὼν τῷ χωρίῳ σιτόν τε ὅσον καὶ ἐς τέσσαρας μῆνας ἐξαρκέσαι τῇ στρατιᾷ ἐπηγάγετο καὶ τὰλλα ὅσα ἐν τῷ παράπλῳ παρεσκεύασεν.

21 Ἦν δὲ ἐν μὲν τῷ τότε ἄπορος ἡ ὥρα ἐς τὸν πλοῦν· οἱ γὰρ ἐτήσιοι ἄνεμοι κατεῖχον, οἳ δὴ τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ οὐ καθάπερ παρ' ἡμῖν ἀπ' ἄρκτου, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς μεγάλης 2 θαλάσσης κατὰ νότον μάλιστα ἄνεμον ἴστανται. ἀπὸ δὲ τοῦ χειμῶνος τῆς ἀρχῆς τὸ ἀπὸ Πλειάδων δύσεως ἔσται ἐπὶ τροπὰς ἃς ἐν χειμῶνι ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει πλοῖμα εἶναι ταύτῃ ἐξηγγέλλετο. τότε γὰρ κατὰ γῆν μᾶλλον, οἷα δὴ πολλῷ ὕδατι ἐξ οὐρανοῦ βεβρεγμένην, αὔρας ἴστασθαι μάλθ' ἀκῶς καὶ ἐς τὸν παράπλουν ταῖς τε κώπαις καὶ τοῖς ἱστίοις ξυμμέτρους.

3 Νέαρχος μὲν δὴ ἐπιταχθεὶς τῷ ναυτικῷ προσέμενε τὴν ὥραν τοῦ παράπλου· αὐτὸς δὲ ἄρας ἐκ Παττάλων ἔσται μὲν ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν Ἀράβιον ξὺν τῇ στρατιᾷ πάσῃ προὔχωρει. ἐκεῖθεν δέ, ἀναλαβὼν τῶν ὑπασπιστῶν τε καὶ τῶν τοξοτῶν τοὺς ημίσεας καὶ τῶν πεζεταίρων καλουμένων τὰς τάξεις καὶ τῆς ἵππου τῆς ἐταιρικῆς τό τε ἄγλημα καὶ ἵλην ἀφ' ἐκάστης ἱππαρχίας καὶ τοὺς ἵπποτοξότας ξύμπαντας, ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν ἐν ἀριστερᾷ ἐτράπετο, ὕδατά τε ὀρύσσειν, ὥς κατὰ τὸν παράπλουν ἄφθονα εἶναι τῇ στρατιᾷ τῇ παραπλεύουσῃ καὶ ἅμα ὥς τοῖς Ὠρεῖταις τοῖς ταύτῃ Ἰνδοῖς, αὐτονομίοις ἐκ πολλοῦ οὔσιν, ἄφνω ἐπιπείσειν, ὅτι μηδὲν φίλιον αὐτοῖς ἐς αὐτόν τε καὶ τὴν στρατιὰν ἐπέπρακτο. τῆς δὲ ὑπολειφθείσης 4 δυνάμεως Ἡφαιστίων αὐτῷ ἀφηγεῖτο. Ἀραβῖται μὲν δὴ, ἔθνος καὶ τοῦτο αὐτόνομον τῶν περὶ τὸν Ἀράβιον ποταμὸν νεμομένων, οὔτε ἀξιόμαχοι δόξαντες εἶναι Ἀλεξάνδρῳ οὔτε ὑποδῦναι ἐθελήσαντες, ὥς προσάγοντα ἐπύ-

θοντο Ἀλέξανδρον, φεύγουσιν ἐς τὴν ἔρημον. Ἀλέξανδρος δὲ διαβάς τὸν Ἀράβιον ποταμόν, στενόν τε καὶ ὀλίγου ὕδατος, καὶ διελθὼν ἐν νυκτὶ τῆς ἐρήμου τὴν πολλὴν ὑπὸ τὴν ἑω πρὸς τῇ οἰκουμένη ἦν· καὶ τοὺς μὲν πεζοὺς ἐν τάξει ἐκέλευσεν ἔπεσθαι, τοὺς δὲ ἱππέας ἀναλαβὼν αὐτὸς καὶ ἐς ἱλας κατανείμας, ὅπως ἐπὶ πλεῖστον τοῦ πεδίου ἐπέχοιεν, ἐπήει τὴν χώραν τῶν Ὀρειτῶν. ὅσοι μὲν δὴ ἐς ἀλκὴν ἐτράποντο αὐτῶν κατεκόπησαν πρὸς 5 τῶν ἱππέων· πολλοὶ δὲ καὶ ζῶντες ἐάλωσαν. ὁ δὲ τότε μὲν κατεστρατοπέδευσε πρὸς ὕδατι οὐ πολλῷ· ὥς δὲ καὶ οἱ περὶ Ἡφαιστίωνα αὐτῷ ὁμοῦ ἤδη ἦσαν, προῦχώρει ἐς τὸ πρόσω. ἀφικόμενος δὲ ἐς κώμην ἥπερ ἦν μεγίστη τοῦ ἔθνους τοῦ Ὀρειτῶν, Ῥαμβακία ἐκαλεῖτο ἡ κώμη, τὸν τε χῶρον ἐπήνεσε καὶ ἐδόκει ἂν αὐτῷ πόλις ξυνοικισθεῖσα μεγάλη καὶ εὐδαίμων γενέσθαι. Ἡφαιστίωνα μὲν δὴ ἐπὶ τούτοις ὑπελείπετο.

Αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν αὐθις τῶν ὑπασπιστῶν καὶ τῶν 22 Ἀγριάνων τοὺς ἡμίσεας καὶ τὸ ἄγλημα τῶν ἱππέων καὶ τοὺς ἱπποτοξότας προῆει ὥς ἐπὶ τὰ ὄρια τῶν τε Γαδρωσῶν καὶ Ὀρειτῶν, ἵναπερ στενὴ τε ἡ πάροδος αὐτῷ εἶναι ἐξηγγέλλετο καὶ οἱ Ὀρεῖται τοῖς Γαδρωσοῖς ξυντεταγμένοι πρὸ τῶν στενῶν στρατοπεδεύειν, ὥς εἰρξοντες τῆς παρόδου Ἀλέξανδρον. καὶ ἦσαν μὲν ταύτῃ τεταγμένοι· 2 ὥς δὲ προσάγων ἤδη ἐξηγγέλλετο, οἱ μὲν πολλοὶ ἔφυγον ἐκ τῶν στενῶν λιπόντες τὴν φυλακὴν· οἱ δὲ ἡγεμόνες τῶν Ὀρειτῶν ἀφίκοντο παρ' αὐτὸν σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὸ ἔθνος ἐνδιδόντες. τούτοις μὲν δὴ προστάττει, ξυγκαλέσαντας τὸ πλῆθος τῶν Ὀρειτῶν πέμπειν ἐπὶ τὰ σφέτερα ἦθη, ὥς δεινὸν οὐδὲν πεισομένους· σατράπην δὲ καὶ τούτοις ἐπιτάσσει Ἀπολλοφάνην. καὶ ξὺν τούτῳ ἀπο- 3 λείπει Λεοννάτον τὸν σωματοφύλακα ἐν Ὀροις, ἔχοντα τοὺς τε Ἀγριᾶνας ξύμπαντας καὶ τῶν τοξοτῶν ἔστιν οὓς

καὶ τῶν ἱππέων καὶ τοὺς ἄλλους πεζοὺς τε καὶ ἱππέας Ἑλληνας μισθοφόρους, τό τε ναυτικὸν ὑπομένειν ἔστ' ἂν περιπλεύσῃ τὴν χώραν καὶ τὴν πόλιν ξυνοικίξῃ καὶ τὰ κατὰ τοὺς Ὠρεῖτας κοσμεῖν, ὅπως μᾶλλον τι προσέχοιεν τῷ σατραπῇ τὸν νοῦν. αὐτὸς δὲ ξὺν τῇ στρατιᾷ τῇ πολλῇ, καὶ γὰρ καὶ Ἑφαιστίων ἀφίκετο ἄγων αὐτῷ τοὺς ὑπολειφθέντας, προῦχώρει ὥς ἐπὶ Γαδρωσοὺς ἔρημον τὴν πολλήν.

- 4 Καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ λέγει Ἀριστόβουλος σμύρνης πολλὰ δένδρα πεφυκέναι μείζονα ἢ κατὰ τὴν ἄλλην σμύρναν· καὶ τοὺς Φοίνικας τοὺς κατ' ἐμπορίαν τῇ στρατιᾷ ξυνεπομένους ξυλλέγοντας τὸ δάκρυον τῆς σμύρνης (πολὺ γὰρ εἶναι, οἷα δὴ ἐκ μεγάλων τε τῶν πρέμνων καὶ οὐπω πρόσθεν ξυλλελεγμένον) ἐμπλήσαντας τὰ ὑποξύ-
5 για ἄγειν. ἔχειν δὲ τὴν ἔρημον ταύτην καὶ νάρδου ῥίζαν πολλήν τε καὶ εὐόδμον· καὶ ταύτην ξυλλέγειν τοὺς Φοίνικας· πολὺ δὲ εἶναι αὐτῆς τὸ καταπατούμενον πρὸς τῆς στρατιᾶς, καὶ ἀπὸ τοῦ πατουμένου ὁδμὴν ἡδεῖαν κατ-
6 ἔχειν ἐπὶ πολὺ τῆς χώρας· τοσόνδε εἶναι τὸ πλήθος. εἶναι δὲ καὶ ἄλλα δένδρα ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸ μὲν τι δάφνη ἑοικὸς τὸ φύλλον, καὶ τοῦτο ἐν τοῖς προσκλυζομένοις τῇ θαλάσῃ χωρίοις πεφυκέναι· καὶ ἀπολείπεσθαι μὲν τὰ δένδρα πρὸς τῆς ἀμπώτεως ἐπὶ ξηροῦ, ἐπελθόντος δὲ τοῦ ὕδατος ἐν τῇ θαλάσῃ πεφυκότεα φαίνεσθαι· τῶν δὲ καὶ αἰεὶ τὰς ῥίζας τῇ θαλάσῃ ἐπικλύζεσθαι, ὅσα ἐν κοίλοις χωρίοις ἐπεφύκει, ἐνθενπερ οὐχ ὑπενόστει τὸ ὕδωρ, καὶ ὅμως οὐ διαφθείρεσθαι τὸ δένδρον πρὸς τῆς θαλάσσης.
7 εἶναι δὲ τὰ δένδρα ταύτῃ πήχεων καὶ τριάκοντα ἔστιν ἅ αὐτῶν, τυχεῖν τε ἀνθοῦντα ἐκεῖνῃ τῇ ὥρᾳ, καὶ τὸ ἄνθος εἶναι τῷ λευκῷ μάλιστα ἢ προσφερές, τὴν ὁδμὴν δὲ πολὺ τι ὑπερφέρον. καὶ ἄλλον εἶναι καυλὸν ἐκ γῆς πεφυκότεα ἀκάνθης, καὶ τούτῳ ἐπεῖναι ἰσχυρὰν τὴν ἀκανθάν, ὥστε

ἤδη τινῶν καὶ παριππενόντων ἐμπλακείσαν τῇ ἐσθῇτι κατασπάσαι ἀπὸ τοῦ ἵππου μᾶλλον τι τὸν ἱππέα ἢ αὐτὴν ἀποσχισθῆναι ἀπὸ τοῦ καυλοῦ. καὶ τῶν λαγῶν λέγεται ὅτι 8 παραθεόντων εἶχοντο ἐν ταῖς θριξίν αἱ ἄκανθαι, καὶ ὅτι οὕτως ἠλίσκοντο οἱ λαγῶ, καθάπερ ὑπὸ ἰξοῦ αἱ ὄρνιθες ἢ τοῖς ἀγκίστροις οἱ ἰχθύες· σιδήρῳ δὲ ὅτι διακοπῆναι οὐ χαλεπὴ ἦν· καὶ ὁπὸν ὅτι ἀνίει πολὺν ὁ καυλὸς τῆς ἀκάνθης τεμνομένης, ἔτι πλείονα ἢ αἱ συκαὶ τοῦ ἥρος καὶ δριμύτερον.

Ἐνθεν δὲ διὰ τῆς Γαδρωσῶν χώρας ἦει ὁδὸν χαλε- 23 πὴν καὶ ἄπορον τῶν ἐπιτηδείων, τῶν τε ἄλλων καὶ ὕδωρ πολλαχοῦ τῇ στρατιᾷ οὐκ ἦν· ἀλλὰ νύκτωρ ἠναγκάζοντο τὴν πολλὴν πορεύεσθαι καὶ προσωτέρω ἀπὸ θαλάσσης, ἐπεὶ αὐτῷ γε ἐν σπουδῇ ἦν ἐπελθεῖν τὰ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς χώρας καὶ λιμένας τε ἰδεῖν τοὺς ὄντας καὶ ὅσα γε ἐν παρόδῳ δυνατὰ γένοιτο τῷ ναυτικῷ παρασκευάσαι, ἢ φρέατα ὀρύξαντας ἢ ἀγορᾶς που ἢ ὅρμου ἐπιμεληθέντας. ἀλλὰ ἦν γὰρ ἔρημα παντάπασι τὰ πρὸς 2 τῇ θαλάσῃ τῆς Γαδρωσῶν γῆς, ὁ δὲ Θόαντα τὸν Μανδροδώρου κατὰπέμπει ἐπὶ θάλασσαν ξὺν ὀλίγοις ἱππεῦσι, κατασκευόμενον εἰ πού τις ὅρμος ὦν τυγχάνει ταύτῃ ἢ ὕδωρ οὐ πόρρω ἀπὸ θαλάσσης ἢ τι ἄλλο τῶν ἐπιτηδείων. καὶ οὗτος ἐπανελθὼν ἀπήγγειλεν ἀλιέας τινὰς καταλα- 3 βεῖν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ ἐν καλύβαις πνιγηραῖς· πεποιῆσθαι δὲ τὰς καλύβας ξυνθέντας τὰς κόγχας· στέγην δὲ εἶναι αὐταῖς τὰς ἀκάνθας τῶν ἰχθύων· καὶ τούτους τοὺς ἀλιέας ὕδατι ὀλίγῳ διαχοῇσθαι, χαλεπῶς διαμωμένους τὸν κάχληκα, καὶ οὐδὲ τούτῳ πάντῃ γλυκεῖ τῷ ὕδατι.

Ὡς δὲ ἀφίκετο Ἀλέξανδρος ἐς χώρόν τινα τῆς Γα- 4 δρωσίας ἵνα ἀφθονώτερος ἦν σῖτος, διανέμει ἐς τὰ ὑποζύγια τὸν καταληφθέντα· καὶ τοῦτον σημηνάμενος τῇ ἑαυτοῦ σφραγίδι, κατακομίζεσθαι κελεύει ὥς ἐπὶ θάλασ-

σαν. ἐν ᾧ δὲ ἦει ὡς ἐπὶ τὸν σταθμὸν ἐνθενπερ ἐγγυτάτω
 ἦν ἡ θάλασσα, ἐν τούτῳ ὀλίγα φροντίσαντες οἱ στρατιῶ-
 ται τῆς σφραγίδος αὐτοὶ τε οἱ φύλακες τῷ σίτῳ ἐχρή-
 σαντο καὶ ὅσοι μάλιστα λιμῷ ἐπιέζοντο καὶ τούτοις μετέ-
 5 δωκαν. ἐς τοσόνδε πρὸς τοῦ κακοῦ ἐνικῶντο, ὥς τὸν
 πρόδηλον καὶ παρόντα ἤδη ὄλεθρον τοῦ ἀφανοῦς τε καὶ
 πρόσω ἔτι ὄντος ἐκ τοῦ βασιλέως κινδύνου ξὺν λογισμῷ
 ἔδοξε σφισιν ἔμπροσθεν ποιήσασθαι. καὶ Ἀλέξανδρος κα-
 ταμαθὼν τὴν ἀνάγκην συνένωτο τῷ πράξασιν. αὐτὸς δὲ
 ὅσα ἐκ τῆς χώρας ἐπιδραμῶν ξυναγαγεῖν ἠδυνήθη εἰς
 ἐπισιτισμὸν τῇ στρατιᾷ τῇ περιπλεούσῃ ξὺν τῷ στόλῳ,
 6 ταῦτα κομίσοντα πέμπει Κρηθεά τὸν Καλλατιανόν. καὶ
 τοῖς ἐγγχωρίοις προσετάχθη ἐκ τῶν ἄνω τόπων σιτόν τε
 ὅσον δυνατοὶ ἦσαν κατακομίσαι ἀλέσαντας καὶ τὰς βαλά-
 νους τὰς τῶν φοινίκων καὶ πρόβατα ἐς ἀγορὰν τῷ στρα-
 τῷ. καὶ ἐς ἄλλον αὖτόπον Τήλεφον κατέπεμψε τῶν ἐταί-
 ρων σὺν σίτῳ οὐ πολλῷ ἀληλεσμένῳ.

24 Αὐτὸς δὲ προὔχῳρει ὡς ἐπὶ τὰ βασίλεια τῶν Γαδρω-
 σῶν, ὃ δὲ χῶρος Ποῦρα ὀνομάζεται, ἵναπερ ἀφίκετο ἐξ
 Ὠρων ὀρμηθεὶς ἐν ἡμέραις ταῖς πάσαις ἐξήκοντα. καὶ
 λέγουσιν οἱ πολλοὶ τῶν ξυγγραψάντων τὰ ἀμφ' Ἀλέξαν-
 δρον οὐδὲ τὰ ξύμπαντα ὅσα ἐταλαιπώρησεν αὐτῷ κατὰ
 Ἀσίαν ἢ στρατιὰ ξυμβληθῆναι ἄξια εἶναι τοῖς τῇδε πο-
 2 νηθεῖσι πόνοις. οὐ μὲν ἀγνοήσαντα Ἀλέξανδρον τῆς ὁδοῦ
 τὴν χαλεπότητα ταύτῃ ἐλθεῖν, τοῦτο μὲν μόνος Νέαρχος
 λέγει ᾧδε, ἀλλὰ ἀκούσαντα γὰρ ὅτι οὐπω τις πρόσθεν
 διελθὼν ταύτῃ ξὺν στρατιᾷ ἀπεσώθη ὅτι μὴ Σεμίραμις
 ἐξ Ἰνδῶν ἔφυγε· καὶ ταύτην δὲ ἔλεγον οἱ ἐπιχώριοι ξὺν
 εἴκοσι μόνοις τῆς στρατιᾶς ἀποσωθῆναι. Κῦρον δὲ τὸν
 3 Καμβύσου ξὺν ἑπτὰ μόνοις καὶ τοῦτον. ἐλθεῖν γὰρ δὴ
 καὶ Κῦρον ἐς τοὺς χώρους τούτους ὡς ἐσβαλοῦντα ἐς τὴν
 Ἰνδῶν γῆν, φθάσαι δὲ ὑπὸ τῆς ἐρημίας τε καὶ ἀπορίας

τῆς ὁδοῦ ταύτης ἀπολέσαντα τὴν πολλὴν τῆς στρατιᾶς.
καὶ ταῦτα Ἀλεξάνδρῳ ἐξαγγελλόμενα ἔρην ἐμβαλεῖν πρὸς
Κῦρον καὶ Σεμίραμιν. τούτων τε οὖν ἕνεκα καὶ ἅμα ὥς
τῷ ναυτικῷ ἐγγύθεν ἐκπορίζεσθαι τὰ ἀναγκαῖα, λέγει
Νέαρχος ταύτην τραπῆναι Ἀλέξανδρον. τό τε οὖν καῦμα 4
ἐπιφλέγον καὶ τοῦ ὕδατος τὴν ἀπορίαν πολλὴν τῆς στρα-
τιᾶς διαφθεῖραι καὶ μάλιστα δὴ τὰ ὑποξύγια· ταῦτα μὲν
οὖν πρὸς τοῦ βάρους τε τῆς ψάμμου καὶ τῆς θερμῆς, ὅτι
κεκαυμένη ἦν, τὰ πολλὰ δὲ καὶ δίψει ἀπόλλυσθαι· καὶ
γὰρ καὶ γηλόφοις ἐπιτυγχάνειν ὑψηλοῖς ψάμμου βαθείας,
οὐ νεναγμένης, ἀλλ' οἷας δέχεσθαι καθάπερ ἐς πηλὸν ἢ
ἔτι μᾶλλον ἐς χιόνα ἀπάτητον ἐπιβαίνοντας. καὶ ἅμα ἐν 5
ταῖς προσβάσεσί τε καὶ καταβαίνοντας τοὺς τε ἵππους
καὶ τοὺς ἡμιόνους ἔτι μᾶλλον κακοπαθεῖν τῷ ἀνωμάλῳ
τῆς ὁδοῦ καὶ ἅμα οὐ βεβαίῳ. τῶν δὲ σταθμῶν τὰ μήκη
πιέσαι οὐχ ἥκιστα τὴν στρατιάν· ἀπορία γὰρ ὕδατος οὐ
ξύμετρος οὕσα μᾶλλον τι ἦγε πρὸς ἀνάγκην τὰς πο-
ρείας ποιεῖσθαι. ὁπότε μὲν δὴ τῆς νυκτὸς ἐπελθόντες τὴν 6
ὁδὸν ἦντινα ἀνύσαι ἐχρῆν ἔωθεν πρὸς ὕδωρ ἔλθοιεν, οὐ
πάντῃ ἐταλαιπωροῦντο· προχωροῦσης δὲ τῆς ἡμέρας ὑπὸ
μήκους τῆς ὁδοῦ, εἰ ὁδοιποροῦντες ἔτι ἐγκαταληφθεῖεν,
ἐνταῦθα ἂν ἐταλαιπωρουν πρὸς τοῦ καύματός τε καὶ ἅμα
δίψει ἀπαύστῳ συνεχόμενοι.

Τῶν δὲ δὴ ὑποξυγίων πολὺς ὁ φθόρος καὶ ἐκούσιος 25
τῇ στρατιᾷ ἐγίνετο· ξυνιόντες γάρ, ὁπότε ἐπιλείποι
σφᾶς τὰ σιτία καὶ τῶν ἵππων τοὺς πολλοὺς ἀποσφάζον-
τες καὶ τῶν ἡμιόνων τὰ κρέα ἐσιτοῦντο, καὶ ἔλεγον δίψει
ἀποθανεῖν αὐτοὺς ἢ ὑπὸ καμάτου ἐκλιπόντας· καὶ ὁ τὴν
ἀτρέκειαν τοῦ ἔργου ἐξελέγξων ὑπὸ τε τοῦ πόνου οὐδεὶς
ἦν καὶ ὅτι ξύμπαντες τὰ αὐτὰ ἡμάρτανον. καὶ Ἀλέξαν- 2
δρον μὲν οὐκ ἐλελήθει τὰ γινόμενα, ἱασιν δὲ τῶν παρ-
όντων ἑώρα τὴν τῆς ἀγνοίας προσποίησιν μᾶλλον τι ἢ

τὴν ὥς γινωσκομένων ἐπιχώρησιν. οὐκ οὐν οὐδὲ τοὺς νόσφ' ἀμύνοντας τῆς στρατιᾶς οὐδὲ τοὺς διὰ κάματος ὑπολειπομένους ἐν ταῖς ὁδοῖς ἄγειν ἔτι ἦν εὐμαρῶς ἀπορία τε τῶν ὑποζυγίων καὶ ὅτι τὰς ἀμάξας αὐτοὶ κατέκροτον, ἀπόρους οὖσας αὐτοῖς ὑπὸ βάθους τῆς ψάμμου ἄγεσθαι, καὶ ὅτι ἐν τοῖς πρώτοις σταθμοῖς διὰ ταῦτα ἐξήναγκάζοντο οὐ τὰς βραχυτάτας ἰέναι τῶν ὁδῶν, ἀλλὰ τὰς
 3 εὐπορωτάτας τοῖς ζεύγεσι. καὶ οὕτως οἱ μὲν νόσφ' κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑπελείποντο, οἱ δὲ ὑπὸ καμάτου ἢ καύματος ἢ τῷ δίψει οὐκ ἀντέχοντες, καὶ οὔτε οἱ ἄξοντες ἦσαν οὔτε οἱ μένοντες θεραπεύουσιν· σπουδῇ γὰρ πολλῇ ἐρίγνετο ὁ στόλος, καὶ ἐν τῷ ὑπὲρ τοῦ παντὸς προθύμῳ τὸ καθ' ἑκάστους ξὺν ἀνάγκῃ ἡμελεῖτο· οἱ δὲ καὶ ὑπὸ κατόχοι κατὰ τὰς ὁδοὺς γενόμενοι, οἷα δὴ νυκτὸς τὸ πολὺ τὰς πορείας ποιοῦμενοι, ἔπειτα ἐξαναστάντες, οἷς μὲν δύναμις ἔτι ἦν κατὰ τὰ ἱκνῆ τῆς στρατιᾶς ἐφομαρτήσαντες ὀλίγοι ἀπὸ πολλῶν ἐσώθησαν· οἱ πολλοὶ δὲ ὥσπερ ἐν πελάγει ἐκπεσόντες ἐν τῇ ψάμμῳ ἀπώλλυντο.

4 Ξυνηνέχθη δὲ τῇ στρατιᾷ καὶ ἄλλο πάθημα, ὃ δὴ οὐχ ἥκιστα ἐπίσεν αὐτοὺς τε καὶ τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὑποζύγια. ὕεται γὰρ ἡ Γαδρωσίῳ γῇ ὑπ' ἀνέμων τῶν ἐτησίῳ, καθάπερ οὖν καὶ ἡ Ἰνδῶν γῇ, οὐ τὰ πεδία τῶν Γαδρωσίῳ, ἀλλὰ τὰ ὄρη, ἵνα περ προσφέρονται τε ἀνεφέλαι ἐκ τοῦ πνεύματος καὶ ἀναχέονται, οὐχ ὑπερβάλλουσαι τῶν ὄρων τὰς κορυφάς. ὥς δὲ ἠϋλίσθη ἡ στρατιὰ πρὸς χειμάρρῳ ὀλίγου ὕδατος, αὐτοῦ δὴ ἔνεκα τοῦ ὕδατος, ἀμφὶ δευτέραν φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐμπλησθεὶς ὑπὸ τῶν ὄμβρων ὁ χειμάρρους ὁ ταύτῃ ῥέων ἀφανῶν τῇ στρατιᾷ γεγεννημένων τῶν ὄμβρων, τοσούτῳ ἐπῆλθε τῷ ὕδατι, ὥς γύναια καὶ παιδάρια τὰ πολλὰ τῶν ἐπομένων τῇ στρατιᾷ διαφθεῖραι καὶ τὴν κατασκευὴν τὴν βασιλικὴν ξύμπασαν ἀφανίσαι καὶ τῶν ὑποζυγίων ὅσα ἀπελείπετο,

αὐτοὺς δὲ μόλις καὶ χαλεπῶς ξὺν τοῖς ὅπλοις οὐδὲ τοῦ-
τοις πᾶσιν ἀποσωθῆναι. οἱ πολλοὶ δὲ καὶ πίνοντες, 6
ὁπότε ἐκ καύματος τε καὶ δίψους ὕδατι ἀθρόω ἐπιτύ-
χοιεν, πρὸς αὐτοῦ τοῦ ἀπαύστου ποτοῦ ἀπώλλυντο,
καὶ τούτων ἔνεκα Ἀλέξανδρος τὰς στρατοπεδείας οὐ
πρὸς τοῖς ὕδασι αὐτοῖς τὸ πολὺ ἐποιεῖτο, ἀλλὰ ἀπέχων
ὅσον εἴκοσι σταδίους μάλιστα, ὥς μὴ ἀθρόους ἐμπίπ-
τοντας τῷ ὕδατι αὐτοὺς τε καὶ τὰ κτήνη ἀπόλλυσθαι
καὶ ἅμα τοὺς μάλιστα ἀκράτορας σφῶν ἐπεμβαίνοντας
ἐς τὰς πηγὰς ἢ τὰ ρεύματα διαφθείρειν καὶ τῇ ἄλλῃ
στρατιᾷ τὸ ὕδωρ.

Ἐνθα δὴ ἔργον καλὸν εἶπερ τι ἄλλο τῶν Ἀλεξάν- 26
δρου οὐκ ἔδοξέ μοι ἀφανίσαι, ἢ ἐν τῇδε τῇ χώρᾳ πρα-
χθὲν ἢ ἐτι ἔμπροσθεν ἐν Παραπαμισάδαις, ὥς μετεξέτεροι
ἀνέγραψαν. ἰέναι μὲν τὴν στρατιὰν διὰ ψάμμου τε καὶ
τοῦ καύματος ἤδη ἐπιφλέγοντος, ὅτι πρὸς ὕδωρ ἐχρῆν
ἐξανύσαι· τὸ δὲ ἦν πρόσθεν τῆς ὁδοῦ· καὶ αὐτόν τε Ἀλέ-
ξανδρον δίψει κατεχόμενον μόλις μὲν καὶ χαλεπῶς, πε-
ξὺν δὲ ὅμως ἡγεῖσθαι· ὥς δὲ καὶ τοὺς ἄλλους στρατιώ-
τας, οἷάπερ φιλεῖ ἐν τῷ τοιῷδε, κουφοτέρως φέρειν τοὺς
πόνους ἐν ἰσότητι τῆς ταλαιπωρήσεως. ἐν δὲ τούτῳ τῶν 2
ψιλῶν τινες κατὰ ζήτησιν ὕδατος ἀποτραπέντας ἀπὸ τῆς
στρατιᾶς εὗρεῖν ὕδωρ συλλελεγμένον ἐν τινι χαράδρᾳ οὐ
βαθείᾳ, ὀλίγην καὶ φανύλην πίδακα· τοῦτο οὖν χαλε-
πῶς συλλέξαντας σπουδῇ ἰέναι παρ' Ἀλέξανδρον, ὥς μέγα
δὴ τι ἀγαθὸν φέροντας· ὥς δὲ ἐπέλαζον ἤδη, ἐμβαλόν-
τας ἐς κράνος τὸ ὕδωρ προσενεγκεῖν τῷ βασιλεῖ. τὸν δὲ 3
λαβεῖν μὲν καὶ ἐπαινέσαι τοὺς κομίσαντας· λαβόντα δὲ
ἐν ὅψει πάντων ἐκχεῖ· καὶ ἐπὶ τῷδε τῷ ἔργῳ ἐς τοσόνδε
ἐπιρρωσθῆναι τὴν στρατιὰν ξύμπασαν ὥστε εἰκάσαι ἄν
τινα πότον γενέσθαι πᾶσιν ἐκείνο τὸ ὕδωρ τὸ πρὸς Ἀλε-
ξάνδρου ἐκχυθέν. τοῦτο ἐγώ, εἶπερ τι ἄλλο, τὸ ἐρ-

γον εἰς καρτερίαν τε καὶ ἅμα στρατηγίαν ἐπαινῶ Ἀλεξάνδρου.

4 Ξυνηνέχθη δέ τι καὶ τοιόνδε τῇ στρατιᾷ ἐν τῇ γῇ ἐκείνῃ. οἱ γὰρ ἡγεμόνες τῆς ὁδοῦ τελευτῶντες οὐκέτι μεμνησθαι ἔφασκον τὴν ὁδόν, ἀλλ' ἀφανισθῆναι τὰ σημεῖα αὐτῆς πρὸς τοῦ ἀνέμου ἐπιπνεύσαντος· καὶ οὐ γὰρ εἶναι ἐν τῇ ψάμμῳ πολλῇ τε καὶ ὁμοίᾳ πάντῃ νενημένῃ ὅτῳ τεκμηριώσονται τὴν ὁδόν, οὔτ' οὖν δένδρα ξυνήθη παρ' αὐτὴν πεφυκότα, οὔτε τινα γήλοφον βέβαιον ἀνεστηκότα· οὐδὲ πρὸς τὰ ἄστρα ἐν νυκτὶ ἢ μεθ' ἡμέραν πρὸς τὸν ἥλιον μεμελετῆσθαι σφισι τὰς πορείας, καθάπερ τοῖς ταύταις πρὸς τῶν ἄρκτων τὴν μὲν Φοίνιξι, τὴν
5 ὀλίγην, τὴν δὲ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις, τὴν μείζονα. ἐνθα δὴ Ἀλέξανδρον ξυνέντα ὅτι ἐν ἀριστερᾷ δεξιᾷ ἀποκλίναντα ἄγειν, ἀναλαβόντα ὀλίγους ἅμα οἱ ἱππέας προκεχωρηκέναι· ὥς δὲ καὶ τούτων οἱ ἱπποὶ ἐξέκαμνον ὑπὸ τοῦ καύματος, ἀπολιπεῖν καὶ τούτων τοὺς πολλούς, αὐτὸν δὲ ξὺν πέντε τοῖς πᾶσιν ἀφιππάσασθαι, καὶ εὗρεῖν τὴν θάλασσαν· διαμησάμενόν τε αὐτὸν ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ τὸν κάχληκα ἐπιτυχεῖν ὕδατι γλυκεῖ καὶ καθαρῷ, καὶ οὕτω μετελθεῖν τὴν στρατιάν πᾶσαν· καὶ ἐς ἑπτὰ ἡμέρας ἰέναι παρὰ τὴν θάλασσαν, ὑδρενομένους ἐκ τῆς ἡϊόνος. ἐνθεν δέ, ἥδη γὰρ γιννώσκειν τὴν ὁδὸν τοὺς ἡγεμόνας, ἐπὶ τῆς μεσογαίας ποιεῖσθαι τὸν στόλον.

27 Ὡς δὲ ἀφίκετο ἐς τῶν Γαδρωσίων τὰ βασίλεια, ἀναπαύει ἐνταῦθα τὴν στρατιάν. καὶ Ἀπολλοφάνην μὲν παύει τῆς σατραπείας, ὅτι οὐδενὸς ἔγνω ἐπιμεληθέντα τῶν προεπηγγελμένων, Θόαντα δὲ σατραπεύειν τῶν ταύτη ἔταξε· τούτου δὲ νόσῳ τελευτήσαντος Σιβύρτιος τὴν σατραπείαν ἐκδέχεται· ὁ αὐτὸς δὲ καὶ Καρμανίας σατράπης ἦν νεωστὶ ἐξ Ἀλεξάνδρου ταχθεὶς· τότε δὲ τούτῳ μὲν Ἀραχωτῶν τε καὶ τῶν Γαδρωσίων ἄρχειν ἐδόθη,

Καρμανίαν δὲ ἔσχε Τληπόλεμος ὁ Πυθοφάνους. ἤδη τε 2 ἐπὶ Καρμανίας προὔχῳρει ὁ βασιλεὺς καὶ ἀγγέλλεται αὐτῷ Φίλιππον τὸν σατράπην τῆς Ἰνδῶν γῆς ἐπιβουλευθέντα πρὸς τῶν μισθοφόρων δόλῳ ἀποθανεῖν, τοὺς δὲ ἀποκτείναντας ὅτι οἱ σωματοφύλακες τοῦ Φιλίππου οἱ Μακεδόνες τοὺς μὲν ἐν αὐτῷ τῷ ἔργῳ, τοὺς δὲ καὶ ὕστερον λαβόντες ἀπέκτειναν. ταῦτα δὲ ὥς ἔγνων, ἐκπέμπει γράμματα ἐς Ἰνδοὺς παρὰ Εὐδημόν τε καὶ Ταξίλην ἐπιμελειῖσθαι τῆς χώρας τῆς πρόσθεν ὑπὸ Φιλίππῳ τεταγμένης ἔστ' ἂν αὐτὸς σατράπην ἐκπέμψῃ ἐπ' αὐτῆς.

Ἦδη δ' ἐς Καρμανίαν ἦκοντος Ἀλεξάνδρου Κράτε- 3 ρος ἀφικνεῖται, τὴν τε ἄλλην στρατιὰν ἅμα οἱ ἄγων καὶ τοὺς ἐλέφαντας καὶ Ὀρδάνην τὸν ἀποστάντα καὶ νεωτερίσαντα συνειληφώς. ἐνταῦθα δὲ Στασάνωρ τε ὁ Ἀρείων καὶ ὁ Ζαράγγων σατράπης ἦκε καὶ ξὺν αὐτοῖς Φαρισμάνης ὁ Φραταφέρου τοῦ Παρθυαίων καὶ Ὑρκανίων σατράπην παῖς. ἦκον δὲ καὶ οἱ στρατηγοὶ οἱ ὑπολειφθέντες ἅμα Παρμενίωνι ἐπὶ τῆς στρατιᾶς τῆς ἐν Μηδία, Κλέανδρος τε καὶ Σιτάλκης καὶ Ἡράκων, τὴν πολλὴν τῆς στρατιᾶς καὶ οὗτοι ἄγοντες. τοὺς μὲν δὴ ἀμφὶ Κλέανδρόν τε 4 καὶ Σιτάλκην πολλὰ ἐπικαλούντων αὐτοῖς τῶν τε ἐγχωρίων καὶ τῆς στρατιᾶς αὐτῆς, ὥς ἰερά τε πρὸς αὐτῶν σεσυλημένα καὶ θήκας παλαιὰς κεκινημένας καὶ ἄλλα ἄδικα ἔργα ἐς τοὺς ὑπηκόους τετολμημένα καὶ ἀτάσθαλα, ταῦτα ὥς ἐξηγγέλθη, τοὺς μὲν ἀπέκτεινεν, ὥς καὶ τοῖς ἄλλοις θεός εἶναι ὅσοι σατράπαι ἢ ὑπαρχοὶ ἢ νομάρχαι ἀπολείποντο, τὰ ἴσα ἐκείνοις πλημμελοῦντας πείσεσθαι. (καὶ 5 τοῦτο, εἶπερ τι ἄλλο, κατέσχευ ἐν κόσμῳ τὰ ἔθνη τὰ ἐξ Ἀλεξάνδρου δοριάλωτα ἢ ἐκόντα προσχωρήσαντα, τοσαῦτα μὲν πλήθει ὄντα, τόσον δὲ ἀλλήλων ἀφρестηκότα, ὅτι οὐκ ἐξῆν ὑπὸ τῇ Ἀλεξάνδρου βασιλείᾳ ἀδικεῖσθαι τοὺς ἀρχομένους ὑπὸ τῶν ἀρχόντων.) Ἡράκων δὲ τότε

μὲν ἀφείδῃ τῆς αἰτίας· ὀλίγον δὲ ὕστερον ἐξελεγχθεὶς
 πρὸς ἀνδρῶν Σουσίων σεσυληκέναι τὸ ἐν Σούσοις ἱερὸν
 6 καὶ οὗτος ἔδωκε δίκην. οἱ δὲ ξὺν Στασάνορι καὶ Φρατα-
 φέρῃ πληθὺς τε ὑποζυγίων παρ' Ἀλέξανδρον ἄγοντες
 ἦλθον καὶ καμήλους πολλὰς, ὥς ἔμαθον ὅτι τὴν ἐπὶ Γα-
 δρωσίων ἄγει, εἰκάσαντες ὅτι τὰ αὐτὰ ἐκεῖνα πείσεται
 αὐτῷ ἢ στρατιὰ ἃ δὴ ἔπαθε. καὶ οὖν καὶ ἐν καιρῷ μὲν
 οὗτοι ἀφίκοντο, ἐν καιρῷ δὲ οἱ κάμηλοί τε καὶ τὰ ὑπο-
 ζύγια· διένειμε γὰρ ξύμπαντα Ἀλέξανδρος τοῖς μὲν ἡγε-
 μόσι κατ' ἄνδρα, τοῖς δὲ κατ' ἱλᾶς τε καὶ ἑκατοστίας,
 τοῖς δὲ κατὰ λόχους, ὅπως τὸ πλῆθος τῶν ὑποζυγίων τε
 καὶ καμήλων αὐτῷ ξυνέβαινεν.

28 Ἦδη δέ τινες καὶ τοιάδε ἀνέγραψαν, οὐ πιστὰ ἐμοὶ
 λέγοντες, ὥς συζεύξας δύο ἄρμαμάξας κατακείμενος ξὺν
 τοῖς ἐταίροις καταυλούμενος τὴν διὰ Καρμανίας ἦγεν, ἡ
 στρατιὰ δὲ αὐτῷ ἐστεφανωμένη τε καὶ παίζουσα εἶπετο,
 προῦκειτο δὲ αὐτῇ σιτά τε καὶ ὅσα ἄλλα ἐς τρυφήν παρὰ
 τὰς ὁδοὺς συγκεκομισμένα πρὸς τῶν Καρμανίων, καὶ
 ταῦτα μὲν πρὸς μίμησιν τῆς Διονύσου Βακχείας ἀπει-
 2 κάσθη Ἀλέξανδρῳ, ὅτι καὶ ὑπὲρ ἐκείνου λόγος ἐλέγετο
 καταστρεψάμενον Ἰνδοὺς Διόνυσον οὕτω τὴν πολλὴν
 τῆς Ἀσίας ἐπελθεῖν, καὶ Θριάμβόν τε αὐτὸν ἐπικληθῆναι
 τὸν Διόνυσον καὶ τὰς ἐπὶ ταῖς νίκαις ταῖς ἐκ πολέμου
 πομπὰς ἐπὶ τῷ αὐτῷ τούτῳ θριάμβους. ταῦτα δὲ οὔτε
 Πτολεμαῖος ὁ Ἀάγου οὔτε Ἀριστόβουλος ὁ Ἀριστοβού-
 3 λου ἀνέγραψαν οὐδέ τις ἄλλος ὄντινα ἱκανὸν ἂν τις
 ποιῆσαιτο τεκμηριῶσαι ὑπὲρ τῶν τοιῶνδε. καὶ μοι ὥς
 οὐ πιστὰ ἀναγεγράφθαι ἐξήρακσαν. ἀλλ' ἐκεῖνα ἦδη
 Ἀριστοβούλῳ ἐπόμενος ξυγγράφῳ, θῦσαι ἐν Καρμα-
 νία Ἀλέξανδρον χαριστήρια τῆς κατ' Ἰνδῶν νίκης καὶ
 ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς, ὅτι ἀπεσώθη ἐκ Γαδρωσίων, καὶ ἄγῳ-
 να διαθεῖναι μουσικόν τε καὶ γυμνικόν· κατατάξαι δὲ

καὶ Πευκέσταν ἐς τοὺς σωματοφύλακας, ἥδη μὲν ἐγνω-
κότα σατράπην καταστήσαι τῆς Περσίδος, ἐθέλοντα δὲ
πρὸ τῆς σατραπείας μὴδὲ ταύτης τῆς τιμῆς καὶ πίστεως
ἀπείρατον εἶναι, ἐπὶ τῷ ἐν Μαλλοῖς ἔργῳ· εἶναι δὲ αὐτῷ 4
ἐπὶ εἰς τότε σωματοφύλακας, Λεοννάτον Ἀντέου, Ἡφαι-
στίωνα τὸν Ἀμύντορος, Λυσίμαχον Ἀγαθοκλέους, Ἀρι-
στόνουν Πεισαίου, τούτους μὲν Πελλαίους, Περδίκκην
δὲ Ὀρόντου ἐκ τῆς Ὀρεστίδος, Πτολεμαῖον δὲ τὸν Ἀάγου
καὶ Πείθωνα Κρατεύα Ἑορδαίους· ὄγδοον δὲ προσγε-
νέσθαι αὐτοῖς Πευκέσταν τὸν Ἀλεξάνδρου ὑπερασπί-
σαντα.

Ἐν τούτῳ δὲ καὶ Νέαρχος περιπλεύσας τὴν Ὠρων 5
τε καὶ Γαδρωσίῳ γῆν καὶ τὴν Ἰχθυοφάγων κατήρην ἐς
τῆς Καρμανίας τὰ πρὸς θάλασσαν ὤκισμένα· ἐνθεν δὲ
ἀνελθὼν σὺν ὀλίγοις Ἀλεξάνδρῳ ἀπήγγειλε τὰ ἀμφὶ τὸν
περίπλουν τὸν γενόμενον αὐτῷ κατὰ τὴν ἔξω θάλασσαν.
τοῦτον μὲν δὴ καταπέμπει αὐτῷ ἐκπεριπλεύσοντα ἔστε 6
ἐπὶ τὴν Σουσιανῶν τε γῆν καὶ τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ
τὰς ἐκβολάς· ὅπως δὲ ἐπλεύσθη αὐτῷ τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰνδοῦ
ποταμοῦ ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Περσικὴν καὶ τὸ στόμα
τοῦ Τίγρητος, ταῦτα ἰδίᾳ ἀναγράψω αὐτῷ Νεάρχῳ ἐπό-
μενος, ὥς καὶ τήνδε εἶναι ὑπὲρ Ἀλεξάνδρου Ἑλληνικὴν
ξυγγραφὴν. ταῦτα μὲν δὴ ἐν ὑστέρῳ ἔσται τυχόν, εἰ ὅ τε
θυμὸς με καὶ ὁ θαίμων ταύτῃ ἄγει.

Ἀλέξανδρος δὲ Ἡφαιστίωνα μὲν σὺν τε τῇ πλείστῃ 7
μοίρᾳ τῆς στρατιᾶς καὶ τοῖς ὑποξυγίοις, καὶ τοὺς ἐλέφαν-
τας ἅμα οἱ ἔχοντα τὴν παρὰ θάλασσαν ἀπὸ Καρμανίας
ὥς ἐπὶ τὴν Περσίδα ἄγειν ἐκέλευσεν, ὅτι χειμῶνος ὥρα
γιγνομένου αὐτῷ τοῦ στόλου τὰ πρὸς τῇ θαλάσῃ τῆς
Περσίδος ἀλεεινά τε ἦν, καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἀφθόνως
ἔχοντα.

Αὐτὸς δὲ ξὺν τοῖς κουφοτάτοις τῶν πεζῶν καὶ ξὺν 29

τῶν ἱππέων τοῖς ἐταίροις καὶ μέρει τινὶ τῶν τοξοτῶν ἦει
 τὴν ἐπὶ Πασαργάδας τῆς Περσίδος. Στασάνορα δὲ κατα-
 2 πέμπει ἐπὶ τὴν χώραν τὴν ἑαυτοῦ. ὥς δὲ ἐπὶ τοῖς ὄροις
 ἦν τῆς Περσίδος, Φρασαόρτην μὲν οὐ κατέλαβε σατρα-
 πεύοντα ἔτι, (νόσῳ γὰρ τετελευτηκῶς ἐτύγχανεν ἐν Ἰν-
 δοῖς ἔτι Ἀλεξάνδρου ὄντος) Ὁρξίνης δὲ ἐπεμέλετο τῆς
 Περσίδος, οὐ πρὸς Ἀλεξάνδρου κατασταθεὶς, ἀλλ' ὅτι
 οὐκ ἀπηξίωσεν αὐτὸν ἐν κόσμῳ Πέρσας διαφυλάξαι Ἀλε-
 3 ξάνδρῳ, οὐκ ὄντος ἄλλου ἄρχοντος. ἦλθε δὲ ἐς Πασαρ-
 γάδας καὶ Ἀτροπάτης ὁ Μηδίας σατράπης, ἄγων Βαρυ-
 ἄξην ἄνδρα Μηδὸν συνειλημμένον, ὅτι ὀρθὴν τὴν κίδα-
 ριν περιθέμενος βασιλέα προσεῖπεν αὐτὸν Περσῶν τε
 καὶ Μηδῶν, καὶ ξὺν τούτῳ τοὺς μετασχόντας αὐτῷ τοῦ
 νεωτερισμοῦ τε καὶ τῆς ἀποστάσεως. τούτους μὲν δὴ
 ἀπέκτεινεν Ἀλέξανδρος.
 4 Ἐλύπησε δὲ αὐτὸν ἡ παρανομία ἡ ἐς τὸν Κύρου τοῦ
 Καμβύσου τάφον, ὅτι διορωρυγμένον τε καὶ σεσυλημέ-
 νον κατέλαβε τοῦ Κύρου τὸν τάφον, ὥς λέγει Ἀριστό-
 βουλος. εἶναι γὰρ ἐν Πασαργάδαις ἐν τῷ παραδείσῳ τῷ
 βασιλικῷ Κύρου ἐκείνου τάφον, καὶ περὶ αὐτὸν ἄλσος
 πεφυτεῦσθαι δένδρων παντοίων, καὶ ὕδατι εἶναι κατάρ-
 5 ρυτον καὶ πόαν βαθεῖαν πεφυκέναι ἐν τῷ λειμῶνι. αὐ-
 τὸν δὲ τὸν τάφον τὰ μὲν κάτω λίθου τετραπέδου ἐς τε-
 τράγωνον σχῆμα πεποιησθαι· ἄνωθεν δὲ οἶκημα ἐπεῖναι
 λίθινον ἐστεγασμένον, θυρίδα ἔχον φέρουσαν εἰς ὥστε-
 νήν, ὥς μόλις ἂν ἐνὶ [εἶναι] ἀνδρὶ οὐ μεγάλῳ πολλὰ κα-
 κοπαθοῦντι παρελθεῖν. ἐν δὲ τῷ οἰκῆματι πύελον χρυ-
 σῆν κεῖσθαι, ἵνα τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἐτέθαπτο, καὶ κλί-
 νην παρὰ τῇ πύελῳ· πόδας δὲ εἶναι τῇ κλίνῃ χρυσοῦς
 σφυρηλάτους, καὶ τάπητα ἐπιβλημάτων Βαβυλωνίων, καὶ
 6 καυνάκας πορφυροῦς ὑποστρώματα. ἐπεῖναι δὲ καὶ κάν-
 δυς καὶ ἄλλους χιτῶνας τῆς Βαβυλωνίου ἐργασίας. καὶ

ἀναξυρίδες Μηδικαὶ καὶ στολαὶ ὑακινθινοβαφεῖς λέγει
 ὅτι ἔκειντο, αἱ δὲ πορφύρας, αἱ δὲ ἄλλης καὶ ἄλλης χροῆας,
 καὶ στρεπτοὶ καὶ ἀκινάκαι καὶ ἐνώτια χρυσοῦ τε καὶ λί-
 θων κολλητά, καὶ τράπεζα ἔκειτο. ἐν μέσῳ δὲ τῆς κλίνης
 ἡ πύελος ἔκειτο ἡ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἔχουσα. εἶναι δὲ 7
 ἐντὸς τοῦ περιβόλου πρὸς τῇ ἀναβάσει τῇ ἐπὶ τὸν τάφον
 φερούσῃ οἰκῆμα σμικρὸν τοῖς Μάγοις πεποιημένον, οἷ
 δὴ ἐφύλασσον τὸν Κύρου τάφον, ἔτι ἀπὸ Καμβύσου τοῦ
 Κύρου, παῖς παρὰ πατρὸς ἐκδεχόμενοι τὴν φυλακὴν. καὶ
 τούτοις πρόβατόν τε ἐς ἡμέραν ἐδίδοτο ἐκ βασιλέως καὶ
 ἀλεύρων τε καὶ οἴνου τεταγμένα καὶ ἵππος κατὰ μῆνα ἐς
 θυσίαν τῷ Κύρῳ. ἐπεγέγραπτο δὲ ὁ τάφος Περσικοῖς
 γράμμασι· καὶ ἐδήλου Περσιστὶ τάδε· ὦ ἄνθρωπε, 8
 ἐγὼ Κύρος εἰμι ὁ Καμβύσου ὁ τὴν ἀρχὴν Πέρ-
 σαις καταστησάμενος καὶ τῆς Ἀσίας βασιλεύ-
 σας. Μὴ οὖν φθονήσης μοι τοῦ μνήματος.

Ἀλέξανδρος δέ (ἐπιμελὲς γὰρ ἦν αὐτῷ, ὁπότε ἔλοι 9
 Πέρσας, παριέναι ἐς τοῦ Κύρου τὸν τάφον) τὰ μὲν ἄλλα
 καταλαμβάνει ἐκπεφορημένα πλὴν τῆς πύελου καὶ τῆς
 κλίνης· οἱ δὲ καὶ τὸ σῶμα τοῦ Κύρου ἐλωβήσαντο, ἀφε-
 λόντες τὸ πῶμα τῆς πύελου, καὶ τὸν νεκρὸν ἐξέβαλον·
 αὐτὴν δὲ τὴν πύελον ἐπειρῶντο εὐογκὸν σφισι ποιή-
 σασθαι καὶ ταύτῃ εὐφορον τὰ μὲν παρακόπτοντες, τὰ δὲ
 ξυνθλῶντες αὐτῆς. ὥς δὲ οὐ προὔχῳρει αὐτοῖς τοῦτο τὸ
 ἔργον, οὕτω δὴ ἐάσαντες τὴν πύελον ἀπῆλθον. καὶ λέγει 10
 Ἀριστόβουλος αὐτὸς ταχθῆναι πρὸς Ἀλεξάνδρου κο-
 σμησαὶ ἐξ ὑπαρχῆς τῷ Κύρῳ τὸν τάφον· καὶ τοῦ μὲν σώ-
 ματος ὅσαπερ ἔτι σῶα ἦν καταθεῖναι ἐς τὴν πύελον καὶ
 τὸ πῶμα ἐπιθεῖναι· ὅσα δὲ λελώβητο αὐτῆς κατορθῶ-
 σαι· καὶ τὴν κλίνην ἐντεῖναι ταινίαις καὶ τὰ ἄλλα ὅσα ἐς
 κόσμον ἔκειτο κατ' ἀριθμὸν τε καὶ τοῖς πάλαι ὅμοια ἀπο-
 θεῖναι καὶ τὴν θυρίδα δὲ ἀφανίσαι τὰ μὲν αὐτῆς λίθῳ

ἐνοικοδομήσαντα, τὰ δὲ πηλῶ ἐμπλάσαντα· καὶ ἐπιβα-
 11 λειν τῷ πηλῷ τὸ σημεῖον τὸ βασιλικόν. Ἀλέξανδρος δὲ
 ξυλλαβὼν τοὺς Μάγους τοὺς φύλακας τοῦ τάφου ἐστρέ-
 βλωσεν, ὡς κατειπεῖν τοὺς δράσαντας· οἱ δὲ οὐδὲν οὔτε
 σφῶν οὔτε ἄλλου κατεῖπον στρεβλούμενοι, οὐδὲ ἄλλη
 πῇ ξυνηλέγχοντο ξυνειδότες τῷ ἔργῳ· καὶ ἐπὶ τῷδε ἀφεί-
 θησαν ἐξ Ἀλεξάνδρου.

30 Ἐνθεν δὲ ἐς τὰ βασίλεια ἦει τὰ Περσῶν, ἃ δὴ πρό-
 σθεν κατέφλεξεν αὐτός, ὥς μοι λέλεκται, ὅτε οὐκ ἐπῆνον
 τὸ ἔργον· ἀλλ' οὐδ' αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἐπανελθὼν ἐπῆ-
 νει. καὶ μὲν δὴ καὶ κατὰ Ὁρξίνου πολλοὶ λόγοι ἐλέχθη-
 σαν πρὸς Περσῶν, ὃς ἤρξε Περσῶν ἐπειδὴ Φρασαόρτης
 2 ἐτελεύτησε. καὶ ἐξηλέγχθη Ὁρξίνης ἱερά τε ὅτι σεσυλήκει
 καὶ τάφους βασιλικούς, καὶ Περσῶν πολλοὺς ὅτι οὐ ξὺν
 δίκῃ ἀπέκτεινε. τοῦτον μὲν δὴ οἷς ἐτάχθη ὑπὸ Ἀλεξάν-
 δρου ἐκρέμασαν. σατράπην δὲ Πέρσαις ἔταξε Πενκέσταν
 τὸν σωματοφύλακα, πιστόν τε οἱ ἐς τὰ μάλιστα τιθέμε-
 νος, τὰ τε ἄλλα καὶ ἐπὶ τῷ ἐν Μαλλοῖς ἔργῳ, ἵνα προε-
 κινδύνευσέ τε καὶ συνεξέσωσεν Ἀλέξανδρον, καὶ ἄλλως
 3 τῷ βαρβαρικῷ τρόπῳ τῆς διαίτης οὐκ ἀξύμφορον· ἐδή-
 λωσε δὲ ἐσθῆτά τε εὐθὺς ὡς κατεστάθη σατραπεύειν Περ-
 σῶν μόνος τῶν ἄλλων Μακεδόνων μεταβαλὼν τὴν Μη-
 δικὴν καὶ φωνὴν τὴν Περσικὴν ἐκμαθὼν καὶ τᾶλλα ξύμ-
 παντα ἐς τρόπον τὸν Περσικὸν κατασκευασάμενος. ἐφ'
 οἷς Ἀλέξανδρός γε ἐπῆνει αὐτὸν καὶ οἱ Πέρσαι ὡς τὰ παρὰ
 σφίσι πρὸ τῶν πατρίων πρεσβεύοντι ἔχαιρον.

APPIANOY
ANABASIS ALEXANDROY
BIBLION EBΔOMON.

Ὡς δὲ ἐς Πασαργάδας τε καὶ ἐς Περσέπολιν ἀφίκετο **1**
Ἀλέξανδρος, πόθος λαμβάνει αὐτὸν καταπλεῦσαι κατὰ
τὸν Εὐφράτην τε καὶ κατὰ τὸν Τίγρητα ἐπὶ τὴν θάλασ-
σαν τὴν Περσικὴν καὶ τῶν τε ποταμῶν ἰδεῖν τὰς ἐκβολὰς
τὰς ἐς τὸν πόντον, καθάπερ τοῦ Ἰνδοῦ, καὶ τὴν ταύτη
θάλασσαν. οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ὅτι ἐπενόει Ἀλέ- **2**
ξανδρος περιπλεῦσαι τὴν τε Ἀραβίαν τὴν πολλὴν καὶ τὴν
Αἰθιοπῶν γῆν καὶ τὴν Λιβύην τε καὶ τοὺς Νομάδας ὑπὲρ
τὸν Ἀτλαντα τὸ ὄρος ὥς ἐπὶ Γάδειρα εἶσω ἐς τὴν ἡμε-
τέραν θάλασσαν· καὶ τὴν Λιβύην τε καταστρεψάμενος
καὶ Καρχηδόνα οὕτω δὴ τῆς Ἀσίας πάσης δικαίως ἂν βα-
σιλεὺς καλεῖσθαι· τοὺς γάρ τοι Περσῶν καὶ Μήδων βα- **3**
σιλέας, οὐδὲ τοῦ πολλοστοῦ μέρους τῆς Ἀσίας ἐπάρχοντας,
οὐ σὺν δίκη καλεῖν σφᾶς μεγάλους βασιλέας. ἔνθεν δὲ
οἱ μὲν [λέγουσιν] ὅτι ἐς τὸν πόντον τὸν Εὐξείνου ἐσπλεῖν
ἐπενόει ἐς Σκύθας τε καὶ τὴν Μαιῶτιν λίμνην, οἱ δέ, ὅτι
ἐς Σικελίαν τε καὶ ἄκραν Ἰαπυγίαν· ἤδη γὰρ καὶ ὑποκι-
νεῖν αὐτὸν τὸ Ῥωμαίων ὄνομα προχωροῦν ἐπὶ μέγα.

Ἐγὼ δὲ ὅποια μὲν ἦν Ἀλεξάνδρου τὰ ἐνθυμήματα **4**
οὔτε ἔχω ἐγὼ ἀτρεκῶς ξυμβαλεῖν οὔτε μέλει ἔμοιγε εἰ-
κάσειν· ἐκεῖνο δὲ καὶ αὐτὸς ἂν μοι δοκῶ ἰσχυρίσασθαι,
οὔτε μικρόν τι καὶ φαῦλον ἐπινοεῖν Ἀλέξανδρον οὔτε
μεῖναι ἂν ἀτρεμοῦντα ἐπ' οὐδενὶ τῶν ἤδη κεκτημένων,
οὐδὲ εἰ τὴν Εὐρώπην τῇ Ἀσίᾳ προσέθηκεν, οὐδ' εἰ τὰς
Βρεττανῶν νήσους τῇ Εὐρώπῃ, ἀλλὰ ἔτι ἂν ἐπ' ἐκεῖνα
ζητεῖν τι τῶν ἡγνοημένων, εἰ καὶ μὴ ἄλλω τῷ, ἀλλὰ αὐ-

5 τόν γε αὐτῷ ἐρίζοντά. καὶ ἐπὶ τῷδε ἐπαινῶ τοὺς σοφισ-
 τὰς τῶν Ἰνδῶν, ὧν λέγουσιν ἔστιν οὓς καταληφθέντας
 ὑπ' Ἀλεξάνδρου ὑπαιθρίους ἐν λειμῶνι, ἵναπερ αὐτοῖς
 διατριβαὶ ἦσαν, ἄλλο μὲν οὐδὲν ποιῆσαι πρὸς τὴν ὄψιν
 αὐτοῦ τε καὶ τῆς στρατιᾶς, κρούειν δὲ τοῖς ποσὶ τὴν γῆν
 ἐφ' ἧς βεβηκότες ἦσαν. ὥς δὲ ἤρετο Ἀλέξανδρος δι' ἐρ-
 μηνέων ὅτι νοοῖ αὐτοῖς τὸ ἔργον, τοὺς δὲ ὑποκρίνασθαι
 6 ὧδε· ὦ βασιλεῦ Ἀλέξανδρε, ἄνθρωπος μὲν ἕκαστος το-
 σόνδε τῆς γῆς κατέχει ὅσονπερ τοῦτό ἐστιν ἐφ' ὅτῳ βε-
 βήκαμεν· σὺ δὲ ἄνθρωπος ὦν παραπλήσιος τοῖς ἄλλοις,
 πλήν γε δὴ ὅτι πολυπράγμων καὶ ἀτάσθαλος, ἀπὸ τῆς οἰ-
 κείας τοσαύτην γῆν ἐπεξέρχῃ πράγματα ἔχων τε καὶ παρέ-
 χων ἄλλοις. καὶ οὖν καὶ ὀλίγον ὕστερον ἀποθανὼν τοσοῦ-
 τον καθέξεις τῆς γῆς ὅσον ἐξαρκεῖ ἐντεθάφθαι τῷ σώματι.

2 Κάνταῦθα ἐπήνεσε μὲν Ἀλέξανδρος τοὺς τε λόγους
 αὐτοὺς καὶ τοὺς εἰπόντας, ἔπρασσε δὲ ὅμως ἄλλα καὶ
 τάναντία οἷς ἐπήνεσεν. ἐπεὶ καὶ Διογένην τὸν ἐκ Σινώ-
 πης θαυμάσαι λέγεται, ἐν Ἰσθμῷ ἐντυχὼν τῷ Διογένει
 κατακειμένῳ ἐν ἡλίῳ, ἐπιστάς ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς καὶ
 τοῖς πεζεταίροις καὶ ἐρόμενος εἰ του δέοιτο· ὁ δὲ Διογέ-
 νης ἄλλου μὲν ἔφη δεῖσθαι οὐδενός, ἀπὸ τοῦ ἡλίου δὲ
 2 ἀπελθεῖν ἐκέλευσεν αὐτόν τε καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. οὕτω
 τοι οὐ πάντῃ ἔξω ἦν τοῦ ἐπινοεῖν τὰ κρείττω Ἀλέξαν-
 δρος, ἀλλ' ἐκ δόξης γὰρ δεινῶς ἐκρατεῖτο. ἐπεὶ καὶ ἐς
 Τάξιλα αὐτῷ ἀφικομένῳ καὶ ἰδόντι τῶν σοφιστῶν Ἰνδῶν
 τοὺς γυμνοὺς πόθος ἐγένετο ξυνεῖναι τινὰ οἱ τῶν ἀν-
 δρῶν τούτων, ὅτι τὴν καρτερίαν αὐτῶν ἐθαύμασε· καὶ
 ὁ μὲν πρεσβύτατος τῶν σοφιστῶν, ὅτου ὁμιλεῖται οἱ ἄλ-
 λοι ἦσαν, Δάνδαμιν ὄνομα, οὔτε αὐτὸς ἔφη παρ' Ἀλέ-
 3 ξανδρον ἦξειν οὔτε τοὺς ἄλλους εἶα. ὑποκρίνασθαι γὰρ
 λέγεται ὥς Διὸς υἱὸς καὶ αὐτὸς εἶη, εἶπερ οὖν καὶ Ἀλέ-
 ξανδρος, καὶ ἔτι οὔτε δέοιτό του τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου,

ἔχειν γάρ οἱ εὖ τὰ παρόντα, καὶ ἅμα ὁρᾶν τοὺς ξὺν αὐτῷ
 πλανωμένους τοσαύτην γῆν καὶ θάλασσαν ἐπ' ἀγαθῷ
 οὐδενί, μηδὲ πέρας τι αὐτοῖς γινόμενον τῶν πολλῶν πλα-
 νῶν. οὐτ' οὖν ποθεῖν τι αὐτὸς ὅτου κύριος ἦν Ἀλέξαν-
 δρος δοῦναι, οὐτ' αὖ δεδιέναι, ὅτου κρατοίῃ ἐκείνος, ἔστιν
 οὐκ εἴργεσθαι· ζῶντι μὲν γάρ οἱ τὴν Ἰνδῶν γῆν ἕξα- 4
 κεῖν, φέρουσιν τὰ ὠραῖα· ἀποθανόντα δὲ ἀπαλλαγῇ-
 σεσθαι οὐκ ἐπιεικοῦς ξυνοίκου τοῦ σώματος. οὐκ οὖν οὐδὲ
 Ἀλέξανδρον ἐπιχειρῆσαι βιάσασθαι, γνόντα ἐλεύθερον
 ὄντα τὸν ἄνδρα· ἀλλὰ Κάλανον γὰρ ἀναπεισθῆναι τῶν
 ταύτῃ σοφιστῶν, ὅντινα μάλιστα δὴ αὐτοῦ ἀκράτορα Με-
 γασθένης ἀνέγραψεν αὐτοὺς τοὺς σοφιστὰς λέγειν κακί-
 ζοντας τὸν Κάλανον ὅτι ἀπολιπὼν τὴν παρὰ σφίσιν εὐ-
 δαιμονίαν, ὁ δὲ δεσπότην ἄλλον ἢ τὸν θεὸν ἐθεράπευε.

Ταῦτα ἐγὼ ἀνέγραψα, ὅτι καὶ ὑπὲρ Καλάνου ἐχορῆν 3
 εἰπεῖν ἐν τῇ περὶ Ἀλεξάνδρου συγγραφῇ· μαλακισθῆναι
 γάρ τι τῷ σώματι τὸν Κάλανον ἐν τῇ Περσίδι γῇ, οὐπω
 πρόσθεν νοσήσαντα· οὐκ οὖν οὐδὲ δίαιταν διαιτᾶσθαι
 ἐθέλειν ἀρρώστου ἀνδρός, ἀλλὰ εἰπεῖν γὰρ πρὸς Ἀλέ-
 ξανδρον, καλῶς αὐτῷ ἔχειν ἐν τῷ τοιῷδε καταστρέψαι,
 πρὶν τινος ἐς πείραν ἐλθεῖν παθήματος ὃ τι περ ἕξαναγ-
 κάσει αὐτὸν μεταβάλλειν τὴν πρόσθεν δίαιταν. καὶ Ἀλέ- 2
 ξανδρον ἀντειπεῖν μὲν αὐτῷ ἐπὶ πολὺ· ὥς δ' οὐχ ἡττη-
 σόμενον εἶδρα, ἀλλὰ ἄλλως ἂν ἀπαλλαγέντα, εἰ μὴ τις
 ταύτῃ ὑπείκῃτο, οὕτω δὲ ὅπη ἐπήγγελλεν αὐτός, κελεῦ-
 σαι νησθῆναι αὐτῷ πυράν, καὶ ταύτης ἐπιμεληθῆναι
 Πτολεμαῖον τὸν Λάγου τὸν σωματοφύλακα. οἱ δὲ καὶ
 πομπὴν τινα προπομπεῦσαι αὐτοῦ λέγουσιν ἵππους τε
 καὶ ἄνδρας, τοὺς μὲν ὀπλισμένους, τοὺς δὲ θυμιάματα
 παντοῖα τῇ πυρᾷ ἐπιφέροντας· οἱ δὲ καὶ ἐκπώματα χρυσᾶ
 καὶ ἀργυρᾶ καὶ ἐσθῆτα βασιλικὴν λέγουσιν ὅτι ἔφερον.
 αὐτῷ δὲ παρασκευασθῆναι μὲν ἵππον, ὅτι βαδίσαι ἀδυ- 3

νάτως εἶχεν ὑπὸ τῆς νόσου· οὐ μὴν δυνηθῆναί γε οὐδὲ
 τοῦ ἵππου ἐπιβῆναι, ἀλλὰ ἐπὶ κλίνῃς γὰρ κοιμισθῆναι
 φερόμενον, ἐστεφανωμένον τε τῷ Ἰνδῶν νόμῳ καὶ ἄδον-
 τα τῇ Ἰνδῶν γλώσσῃ. οἱ δὲ Ἰνδοὶ λέγουσιν ὅτι ὕμνοι θεῶν
 4 ἦσαν καὶ αὐτῶν ἔπαινοι. καὶ τὸν μὲν ἵππον τοῦτον ὅτου
 ἐπιβήσεσθαι ἐμελλε, βασιλικὸν ὄντα τῶν Νησαίων, πρὶν
 ἀναβῆναι ἐπὶ τὴν πυρὰν Λυσιμάχῳ χαρίσασθαι, τῶν τιμῶν
 θεραπευόντων αὐτὸν ἐπὶ σοφίᾳ· τῶν δὲ δὴ ἐκπωμάτων
 ἢ στρωμάτων ὅσα ἐμβληθῆναι ἐς τὴν πυρὰν κόσμον αὐτῷ
 τετάχει Ἀλέξανδρος, ἄλλα ἄλλοις δοῦναι τῶν ἄμφ' αὐ-
 5 τόν. οὕτω δὴ ἐπιβάντα τῇ πυρᾷ κατακλιθῆναι μὲν ἐν
 κόσμῳ, ὀραῖσθαι δὲ πρὸς τῆς στρατιᾶς ξυμπάσης. Ἀλε-
 ξάνδρῳ δὲ οὐκ ἐπιεικὲς φανῆναι τὸ θέαμα ἐπὶ φίλῳ ἄν-
 δρῇ γιγνόμενον· ἀλλὰ τοῖς γὰρ ἄλλοις θαῦμα περσασχέ-
 σθαι οὐδέν τι παρακινήσαντα ἐν τῷ πυρὶ τοῦ σώματος.
 6 ὥς δὲ τὸ πῦρ ἐς τὴν πυρὰν ἐνέβαλον οἷς προστεταγμένον
 ἦν, τὰς τε σάλπιγγας φθέγγεσθαι λέγει Νέαρχος, οὕτως ἐξ
 Ἀλεξάνδρου προστεταγμένον, καὶ τὴν στρατιὰν ἐπαλαλά-
 ξαι πᾶσαν ὁποιόν τι καὶ ἐς τὰς μάχας ἰοῦσα ἐπηλάλαξε, καὶ
 τοὺς ἐλέφαντας συνεπηγῆσαι τὸ ὄξυ καὶ πολεμικόν, τιμῶν-
 τας Κάλανον. ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ὑπὲρ Καλάνου τοῦ Ἰν-
 δοῦ ἱκανοὶ ἀναγεγράφασιν, οὐκ ἀχρεῖα πάντα ἐς ἀνθρώ-
 πους, ὅτῳ γινῶναι ἐπιμελές, ὅτι ὥς καρτερόν τέ ἐστι καὶ
 ἀνίκητον γνώμη ἀνθρωπίνη ὅ τι περ ἐθέλει ἐξεργάσασθαι.
 4 Ἐν τούτῳ δὲ Ἀλέξανδρος Ἀτροπάτην μὲν ἐπὶ τὴν
 αὐτοῦ σατραπείαν ἐκπέμπει παρελθὼν ἐς Σοῦσα· Ἀβου-
 λίτην δὲ καὶ τὸν τούτου παῖδα Ὀξάθρην, ὅτι κακῶς ἐπε-
 2 μελεῖτο τῶν Σουσίων, συλλαβὼν ἀπέκτεινε. πολλὰ μὲν
 δὴ πεπλημυέλητο ἐκ τῶν κατεχόντων τὰς χώρας ὅσαι
 δορίκνητοι πρὸς Ἀλεξάνδρου ἐγένοντο ἐς τε τὰ ἱερὰ καὶ
 τάφους καὶ αὐτοὺς τοὺς ὑπηκόους, ὅτι χρόνιος ὁ εἰς Ἰν-
 δοὺς στόλος ἐγγενήτο τῷ βασιλεῖ καὶ οὐ πιστὸν ἐφαί-

ετο ἀπονοστήσειν αὐτὸν ἐκ τοσῶνδε ἐθνῶν καὶ τοσῶνδε
 λεφάντων, ὑπὲρ τὸν Ἰνδόν τε καὶ Ὑδάσπην καὶ τὸν Ἀκε-
 ῖνην καὶ Ὑφασιν φθειρόμενον. καὶ αἱ ἐν Γαδρωσίοις 3
 ἐ αὐτῷ ξυμφοραὶ ξυνενεχθεῖσαι ἔτι μᾶλλον ἐπῆραν τοὺς
 αὐτῇ σατραπεύοντας καταφρονῆσαι αὐτοῦ τῆς οἰκοι-
 πονοστήσεως. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς Ἀλέξανδρος ὀξύ-
 ερος λέγεται γενέσθαι ἐν τῷ τότε ἐς τὸ πιστεῦσαί τε
 οἷς ἐπικαλουμένοις, ὥς πιθανοῖς δὴ ἐν παντὶ οὖσι, καὶ
 πὶ τὸ τιμωρῆσασθαι μέγας τοὺς καὶ ἐπὶ μικροῖς ἐξε-
 ερχθέντας, ὅτι καὶ τὰ μεγάλα ἂν ἐδόκουν αὐτῷ τῇ αὐτῇ
 γνώμῃ ἐξεργάσασθαι.

Ὁ δὲ καὶ γάμους ἐποίησεν ἐν Σούσοις ἑαυτοῦ τε καὶ 4
 τῶν ἐταίρων· αὐτὸς μὲν τῶν Δαρείου θυγατέρων τὴν
 τρεσβυτάτην Βαρσίνην ἡγάγετο, ὥς δὲ λέγει Ἀριστόβου-
 λος, καὶ ἄλλην πρὸς ταύτην, τῶν Ὀξου θυγατέρων τὴν
 νεωτάτην Παρύσατιν. ἤδη δὲ ἦν αὐτῷ ἡγμένη καὶ ἡ
 Ὀξυάρτου τοῦ Βακτρίου παῖς Ῥωξάνη. Δρύπετιν δὲ 5
 Ἡφαιστίωνι δίδωσι, Δαρείου παῖδα καὶ ταύτην, ἀδελφὴν
 τῆς αὐτοῦ γυναικός· ἐθέλειν γάρ οἱ ἀνεψιούς τῶν παί-
 δων γενέσθαι τοὺς Ἡφαιστίωνος παῖδας· Κρατέρῳ δὲ
 Ἀμαστρίνην τὴν Ὀξυάρτου τοῦ Δαρείου ἀδελφοῦ παῖδα·
 Περδίκκᾳ δὲ τὴν Ἀτροπάτου τοῦ Μηδίας σατράπου παῖδα
 ἔδωκε· Πτολεμαίῳ δὲ τῷ σωματοφύλακι καὶ Εὐμένει τῷ 6
 γραμματεῖ τῷ βασιλικῷ τὰς Ἀρταβάζου παῖδας τῷ μὲν
 Ἀρτακάμαν, τῷ δὲ Ἀρτωνιν· Νεάρχῳ δὲ τὴν Βαρσίνης
 τε καὶ Μέντορος παῖδα· Σελεύκῳ δὲ τὴν Σπιταμένους
 τοῦ Βακτρίου παῖδα· ὥσαύτως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις ἐταί-
 ροις τὰς δοκιμωτάτας Περσῶν τε καὶ Μήδων παῖδας ἐς
 ὀγδοήκοντα. οἱ γάμοι δὲ ἐποιήθησαν νόμῳ τῷ Περσικῷ· 7
 θρόνοι ἐτέθησαν τοῖς νυμφίοις ἐφεξῆς καὶ μετὰ τὸν πό-
 τον ἦκον αἱ γαμούμεναι καὶ παρεκαθέζοντο ἐκάστη τῷ
 ἑαυτῆς· οἱ δὲ ἐδεξιώσαντό τε αὐτάς καὶ ἐφίλησαν· πρῶ-

τος δὲ ὁ βασιλεὺς ἤρξεν· ἐν τῷ αὐτῷ γὰρ πάντων ἐρί-
γνοντο οἱ γάμοι. καὶ τοῦτο, εἶπερ τι ἄλλο, ἔδοξε δημοτι-
8 κόν τε καὶ φιλέταιρον πράξαι Ἀλέξανδρον. οἱ δὲ παρα-
λαβόντες ἀπῆγον τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος· προίκας δὲ ξυμ-
πάσαις ἐπέδωκεν Ἀλέξανδρος. καὶ ὅσοι δὲ ἄλλοι ἡγμένοι
ἦσαν Μακεδόνες τῶν Ἀσιανῶν τινὰς γυναικῶν, ἀπο-
γραφήναι ἐκέλευσε καὶ τούτων τὰ ὀνόματα, καὶ ἐγένοντο
ὑπὲρ τοὺς μυρίους, καὶ τούτοις δωρεὰ Ἀλεξάνδρου ἐδό-
θησαν ἐπὶ τοῖς γάμοις.

5 Καὶ τὰ χρέα ἐπιλύσασθαι τῆς στρατιᾶς ὅσοις χρέα
ἦν ἐν καιρῷ οἱ ἔδοξε, καὶ κελεύει ἀπογράφεσθαι ὅποσον
ὀφείλει ἕκαστος, ὥς ληψομένους. καὶ τὰ μὲν πρῶτα ὀλί-
γοι ἀπέγραψαν σφῶν τὰ ὀνόματα, δεδιότες ἐξ Ἀλεξάν-
δρου μὴ πεῖρα αὕτη εἶη καθευμένη, ὅτῳ οὐκ ἀποχρῶσα
ἢ μισθοφορὰ τῶν στρατιωτῶν ἐστὶ καὶ ὅτῳ πολυτελὴς ἢ
2 δίαται. ὥς δὲ ἐξήγγελτο ὅτι οὐκ ἀπογράφουσι σφᾶς οἱ
πολλοί, ἀλλ' ἐπικρύπτουσιν ὅτῳ τι εἶη συμβόλαιον, τὴν
μὲν ἀπιστίαν τῶν στρατιωτῶν ἐκάκισεν· οὐ γὰρ χρῆναι
οὗτ' οὖν τὸν βασιλέα ἄλλο τι ἢ ἀληθεύειν πρὸς τοὺς
ὑπηκόους, οὔτε τῶν ἀρχομένων τινὰ ἄλλο τι ἢ ἀληθεύειν
3 τὸν βασιλέα δοκεῖν. καταθεὶς δὲ τραπέζας ἐν τῷ στρατο-
πέδῳ καὶ ἐπὶ τούτων χρυσίον καὶ τοὺς ἐπιμελησομένους
τῆς δόσεως ἐκάστοις, ὅστις συμβόλαιον ἐπεδείκνυτο, ἐπι-
λύεσθαι τὰ χρέα ἐκέλευεν, οὐκ ἀπογραφομένους ἔτι τὰ
ὀνόματα. καὶ οὕτω δὴ ἐπίστευσάν τε ἀληθεύειν Ἀλέξαν-
δρον καὶ σὺν χάριτι μείζονι ἐρίγνετο αὐτοῖς τὸ μὴ γνω-
σθῆναι μᾶλλον τι ἢ τὸ παύσασθαι ὀφείλοντας. λέγεται
δὲ γενέσθαι ἢ δόσις αὕτη τῇ στρατιᾷ ἐς τάλαντα δισ-
μύρια.

4 Ἐδωκε δὲ καὶ δῶρα ἄλλοις ἄλλα, ὅπως τις κατ' ἀξίω-
σιν ἐτιμᾶτο ἢ κατ' ἀρετὴν εἴ τις ἐπιφανὴς ἐγεγόνει ἐν
τοῖς κινδύνοις. καὶ ἐστεφάνωσε χρυσοῖς στεφάνοις τοὺς

ἀνδραγαθία διαπρέποντας, πρῶτον μὲν Πενκέσταν τὸν ὑπερασπίσαντα, ἔπειτα Λεοννάτον, καὶ τοῦτον ὑπερα- 5 σπύσαντα, καὶ διὰ τοὺς ἐν Ἰνδοῖς κινδύνους καὶ τὴν ἐν Ὠροῖς νίκην γενομένην, ὅτι παραταξάμενος σὺν τῇ ὑπολειφθείσῃ δυνάμει πρὸς τοὺς νεωτερίζοντας τῶν τε Ὠρειτῶν καὶ τῶν πλησίον τούτων ὤκισμένων τῇ τε μάχῃ ἐκράτησε καὶ τᾶλλα καλῶς ἔδοξε τὰ ἐν Ὠροῖς κοσμήσαι. ἐπὶ 6 τούτοις δὲ Νέαρχον ἐπὶ τῷ περίπλῳ τῷ ἐκ τῆς Ἰνδῶν γῆς κατὰ τὴν μεγάλην θάλασσαν ἐστεφάνωσε· καὶ γὰρ καὶ οὗτος ἤδη ἀφιγμένος ἐς Σοῦσα ἦν· ἐπὶ τούτοις δὲ Ὀνησίκριτον τὸν κυβερνήτην τῆς νεῶς τῆς βασιλικῆς· ἔτι δὲ Ἡφαιστίωνα καὶ τοὺς ἄλλους σωματοφύλακας.

Ἦκον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ σατράπαι οἱ ἐκ τῶν πόλεων τε **6** τῶν νεοκτίστων καὶ τῆς ἄλλης γῆς τῆς δοριαλώτου, παῖδας ἡβάσκοντας ἤδη ἐς τρισμυρίους ἄγοντες, τὴν αὐτὴν ἡλικίαν γεγονότας, οὓς καὶ Ἐπιγόνους ἐκάλει Ἀλέξανδρος, κεκοσμημένους Μακεδονικοῖς ὅπλοις καὶ τὰ πολέμια ἐς τὸν τρόπον τὸν Μακεδονικὸν ἡσκημένους. καὶ 2 οὗτοι ἀφικόμενοι λέγονται ἀνιᾶσαι Μακεδόνας, ὥς πάντα δὴ μηχανωμένου Ἀλεξάνδρου ὑπὲρ τοῦ μηκέτι ὡσαύτως δεῖσθαι Μακεδόνων· εἶναι γὰρ οὖν καὶ Μηδικὴν τὴν Ἀλεξάνδρου στολὴν ἄλγος οὐ σμικρὸν Μακεδόσιν ὀρωμένην, καὶ τοὺς γάμους ἐν τῷ νόμῳ τῷ Περσικῷ ποιηθέντας οὐ πρὸς θυμοῦ γενέσθαι τοῖς πολλοῖς αὐτῶν, οὐδὲ τῶν γημάντων ἔστιν οἷς, καίτοι τῇ ἰσότητι τῇ ἐς 3 τὸν βασιλέα μεγάλως τετιμημένοις. Πενκέστας τε ὁ Περσῶν σατράπης τῇ τε σκευῇ καὶ τῇ φωνῇ Περσίζων ἐλύπει αὐτούς, ὅτι τῷ βαρβαρισμῷ αὐτοῦ ἔχαιρεν Ἀλέξανδρος, καὶ οἱ Βακτρίων δὲ καὶ οἱ Σογδιανῶν καὶ Ἀραχωτῶν ἱππεῖς, καὶ Ζαραγγῶν δὲ καὶ Ἀρείων καὶ Παρθυαίων καὶ ἐκ Περσῶν οἱ Εὐάκαι καλούμενοι ἱππεῖς καταλοχισθέντες εἰς τὴν ἵππον τὴν ἐταιρικὴν ὅσοι αὐτῶν κατ' ἀξίωσιν

- καὶ κάλλει τοῦ σώματος ἢ τῇ ἄλλῃ ἀρετῇ ὑπερφέροντες
 4 ἐφαίνοντο, καὶ πέμπτη ἐπὶ τούτοις ἱππαρχία προσγε-
 μένη, οὐ βαρβαρική ἢ πᾶσα, ἀλλὰ ἐπανξηθέντος γὰρ τοῦ
 παντὸς ἱππικοῦ κατελέγησαν ἐς αὐτὸ τῶν βαρβάρων, τῷ
 τε ἀγῆματι προσκαταλεγέντες Κωφὴν τε ὁ Ἀρταβάζου
 καὶ Ὑδάρνης καὶ Ἀρτιβόλης οἱ Μαζαίου, καὶ Σισίνης καὶ
 Φραδασμένης οἱ Φραταφέρνου τοῦ Παρθυαίων καὶ Ὑρ-
 κανίας σατράπου παῖδες, καὶ Ἰστάνης Ὀξυνάρτου μὲν παῖς,
 5 Ῥωξάνης δὲ τῆς γυναικὸς Ἀλεξάνδρου ἀδελφός. καὶ Ἀν-
 τοβάρης καὶ ὁ τούτου ἀδελφός Μιθροβαῖος, καὶ ἡγεμῶν
 ἐπὶ τούτοις ἐπισταθεὶς Ὑστάσπης ὁ Βάκτριος, καὶ τούτοις
 δόματα Μακεδονικὰ ἀντὶ τῶν βαρβαρικῶν μεσαγκύλων δο-
 θέντα, ταῦτα πάντα ἐλύπει τοὺς Μακεδόνας, ὥς πάντῃ δὴ
 βαρβαρίζοντος τῇ γνώμῃ Ἀλεξάνδρου, τὰ δὲ Μακεδονικὰ
 νόμιμά τε καὶ αὐτοὺς Μακεδόνας ἐν ἀτίμῳ χώρῳ ἄγοντος.
 7 Ἀλέξανδρος δὲ τῆς μὲν πεξῆς στρατιᾶς τὴν πολλὴν
 Ἠφαιστίωνα ἄγειν κελεύει ἔστε ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν
 Περσικήν. αὐτὸς δὲ ἀναπλεύσαντος αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ ἐς
 τὴν Σουσίαν γῆν ἐπιβὰς τῶν νεῶν ξὺν τοῖς ὑπασπισταῖς
 τε καὶ τῷ ἀγῆματι καὶ τῶν ἱππέων τῶν ἐταίρων ἀναβιβα-
 σάμενος οὐ πολλοὺς κατέπλει κατὰ τὸν Εὐλαῖον ποταμὸν
 2 ὥς ἐπὶ θάλασσαν. ἤδη δὲ πλησίον ὦν τῆς ἐκβολῆς τῆς ἐς
 τὸν πόντον τὰς μὲν πλείονάς τε καὶ πεπονηκυίας τῶν
 νεῶν καταλείπει αὐτοῦ· αὐτὸς δὲ ταῖς μάλιστα ταχυναν-
 τούσαις παρέπλει ἀπὸ τοῦ Εὐλαίου ποταμοῦ κατὰ τὴν
 θάλασσαν ὥς ἐπὶ τὰς ἐκβολὰς τοῦ Τίγρητος· αἱ δὲ ἄλλαι
 αὐτῷ νῆες ἀνακομισθεῖσαι κατὰ τὸν Εὐλαῖον ἔστε ἐπὶ τὴν
 διώρυχα ἢ τέτμηται ἐκ τοῦ Τίγρητος ἐς τὸν Εὐλαῖον, ταύ-
 τη διεκομίσθησαν ἐς τὸν Τίγρητα.
 3 Τῶν γὰρ δὴ ποταμῶν τοῦ τε Εὐφράτου καὶ τοῦ
 Τίγρητος, οἱ τὴν μέσην σφῶν Συρίαν ἀπείργουσιν, ὅθεν
 καὶ τὸ ὄνομα Μεσοποταμία πρὸς τῶν ἐπιχωρίων κληῖζε-

ται, ὁ μὲν Τίγρης πολὺ τι ταπεινότερος ῥέων τοῦ Εὐφράτου διώρυχάς τε πολλὰς ἐκ τοῦ Εὐφράτου ἐς αὐτὸν δέχεται καὶ πολλοὺς ἄλλους ποταμοὺς παραλαβὼν καὶ ἐξ αὐτῶν ἀύξηθεις ἐσβάλλει ἐς τὸν πόντον τὸν Περσικόν, μέγας τε καὶ οὐδαμοῦ διαβατὸς ἔστω ἐπὶ τὴν ἐκβολήν, 4 καθότι οὐ καταναλίσκεται αὐτοῦ οὐδὲν ἐς τὴν χώραν. ἔστι γὰρ μετεωροτέρα ἢ ταύτῃ γῇ τοῦ ὕδατος, οὐδὲ ἐκδίδωσιν οὗτος κατὰ τὰς διώρυχας οὐδὲ ἐς ἄλλον ποταμόν, ἀλλὰ δέχεται γὰρ ἐκείνους μᾶλλον· ἄρδεσθαί τε ἀπὸ οὗ τὴν χώραν οὐδαμῇ παρέχει. ὁ δὲ Εὐφράτης μετέωρός τε 5 ῥεῖ καὶ ἰσοχειλὴς πανταχοῦ τῇ γῇ, καὶ διώρυχές τε πολλαὶ ἀπ' αὐτοῦ πεποίηνται, αἱ μὲν ἁέναοι, ἀφ' ὧν ὑδρεύονται οἱ παρ' ἐκάτερα ῥοκισμένοι· τὰς δὲ καὶ πρὸς καιρὸν ποιοῦνται, ὁπότε σφίσιν ὕδατος ἐνδεῶς ἔχοι, ἐς τὸ ἐπάροδιν τὴν χώραν· οὐ γὰρ ὕεται τὸ πολὺ ἢ γῇ αὕτῃ ἐξ οὐρανοῦ· καὶ οὕτως ἐς οὐ πολὺ ὕδωρ ὁ Εὐφράτης τελευτῶν καὶ τεναγῶδες τοῦτο [οὕτως] ἀποπαύεται.

Ἀλέξανδρος δὲ περιπλεύσας κατὰ τὴν θάλασσαν 6 ὅσον μεταξὺ τοῦ τε Εὐλαίου ποταμοῦ καὶ τοῦ Τίγρητος ἐπεῖχεν ὁ αἰγιαλὸς τοῦ κόλπου τοῦ Περσικοῦ ἀνέπλει κατὰ τὸν Τίγρητα ἔστω ἐπὶ τὸ στρατόπεδον ἵνα Ἡφαιστίων αὐτῷ τὴν δύναμιν πᾶσαν ἔχων ἐστρατοπεδεύκει. ἐκεῖθεν δὲ αὐθις ἔπλει ἐς Ὠπιν, πόλιν ἐπὶ τοῦ Τίγρητος ῥοκισμένην. ἐν δὲ τῷ ἀνάπλω τοὺς καταρράκτας τοὺς κατὰ 7 τὸν ποταμὸν ἀφανίζων ὁμαλὸν πάντῃ ἐποίει τὸν ῥοῦν, οἱ δὲ ἐκ Περσῶν πεπονημένοι ἦσαν, τοῦ μὴ τινα ἀπὸ θαλάσσης ἀναπλεῦσαι εἰς τὴν χώραν αὐτῶν νηϊτῇ στόλῳ κρατήσαντα. ταῦτα δὲ μεμηχάνητο ἅτε δὴ οὐ ναυτικοῖς τοῖς Πέρσαις· οὕτω δὲ συνεχεῖς οἱ καταρράκται πεπονημένοι ἄπορον τὸν ἀνάπλου ἐποιοῦν τὸν κατὰ τὸν Τίγρητα. Ἀλέξανδρος δὲ οὐκ ἔφη τῶν κρατούντων τοῖς ὅπλοις εἶναι τὰ τοιαῦτα σοφίσματα· οὐκ οὐν πρὸς αὐτοῦ

ἔποιεῖτο ταύτην τὴν ἀσφάλειαν, ἥντινα ἔργῳ οὐδὲ λόγῳ ἀξίαν ἀπέφηνε, οὐ χαλεπῶς διακόψας τῶν Περσῶν τὰ σπουδάσματα.

- 8** Ὡς δὲ ἐς τὴν Ὠπιν ἀφίκετο, ξυναγαγὼν τοὺς Μακεδόνας προεῖπεν ὅτι τοὺς ὑπὸ γήρως ἢ πηρώσεως τοῦ σώματος ἀχρείους ἐς τὰ πολέμια ὄντας παραλύει μὲν τῆς στρατιᾶς, ἀποπέμπει δὲ ἐς τὰ σφέτερα ἡθῆ· ἐπιδώσει δὲ ἀπιοῦσιν ὅσα αὐτοὺς τε ζηλωτοτέρους ποιήσει τοῖς οἰκοῖ καὶ τοὺς ἄλλους Μακεδόνας ἐξορμήσει ἐς τὸ ἐθέλειν τῶν
- 2** αὐτῶν κινδύνων τε καὶ πόνων μετέχειν. Ἀλέξανδρος μὲν ὡς χαριούμενος δῆθεν τοῖς Μακεδόσι ταῦτα ἔλεγεν· οἱ δὲ ὡς ὑπερορῶμενοί τε ἤδη πρὸς Ἀλεξάνδρου καὶ ἀχρεῖοι πάντῃ ἐς τὰ πολέμια νομιζόμενοι οὐκ ἀλόγως αὐτῷ τῷ λόγῳ ἡχθέσθησαν τῷ πρὸς Ἀλεξάνδρου λεχθέντι, κατὰ τὴν στρατιὰν ταύτην πᾶσαν πολλοὺς καὶ ἄλλοις ἀχθесθέντες, ὅτι πολλάκις ἤδη ἐλύπει αὐτοὺς ἢ τε ἐσθῆς ἢ Περσικῇ ἐς τοῦτο φέρουσα καὶ τῶν Ἐπιγόνων τῶν βαρβάρων ἢ ἐς τὰ Μακεδονικὰ ἡθῆ κόσμησις καὶ ἀνάμιξις τῶν ἀλλοφύλων
- 3** ἱππέων ἐς τὰς τῶν ἐταίρων τάξεις. οὐκ οὖν σιγῇ ἔχοντες ἔκαρτέρησαν, ἀλλὰ πάντας γὰρ ἀπαλλάττειν τῆς στρατιᾶς ἐκέλευον, αὐτὸν δὲ μετὰ τοῦ πατρὸς στρατεύεσθαι, τὸν Ἀμμωνα δὴ τῷ λόγῳ ἐπικερτομοῦντες. ταῦτα ἀκούσας Ἀλέξανδρος (ἦν γὰρ δὴ ὀξύτερός τε ἐν τῷ τότε καὶ ἀπὸ τῆς βαρβαρικῆς θεραπείας οὐκέτι ὡς πάλαι ἐπιεικῆς ἐς τοὺς Μακεδόνας) καταπηδήσας σὺν τοῖς ἀμφ' αὐτὸν ἡγεμόσιν ἀπὸ τοῦ βήματος ξυλλαβεῖν τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν ταραξάντων τὸ πλῆθος κελεύει, αὐτὸς τῇ χειρὶ ἐπιδεικνύων τοῖς ὑπασπισταῖς οὕστινας χρὴ ξυλλαμβάνειν· καὶ ἐγένοντο οὗτοι ἐς τρεῖς καὶ δέκα. τούτους μὲν δὴ ἀπάγειν κελεύει τὴν ἐπὶ θάνατον. ὡς δὲ κατεσιώπησαν οἱ ἄλλοι ἐκπλαγέντες, ἀναβὰς αὐθις ἐπὶ τὸ βῆμα ἔλεγεν ὧδε.

Οὐχ ὑπὲρ τοῦ καταπαῦσαι ὑμῶν, ὦ Μακεδόνες, τὴν 9
 οἴκαδε ὁρμὴν λεχθήσεται μοι ὅδε ὁ λόγος, ἔξεστι γὰρ
 ὑμῖν ἀπιέναι ὅποι βούλεσθε ἐμοῦ γε ἔνεκα, ἀλλ' ὥς γινῶ-
 ναι ὑμᾶς πρὸς ὁποίους τινὰς ἡμᾶς ὄντας ὁποῖοί τινες αὐ-
 τοὶ γενόμενοι ἀπαλλάσσεσθε. καὶ πρῶτά γε ἀπὸ Φιλίπ- 2
 που τοῦ πατρός, ἥπερ καὶ εἰκός, τοῦ λόγου ἄρξομαι.
 Φίλιππος γὰρ παραλαβὼν ὑμᾶς πλανήτας καὶ ἀπόρους,
 ἐν διφθέραις τοὺς πολλοὺς νέμοντας ἀνὰ τὰ ὄρη πρό-
 βατα ὀλίγα καὶ ὑπὲρ τούτων κακῶς μαχομένους Ἴλλυ-
 ριοῖς τε καὶ Τριβαλλοῖς καὶ τοῖς ὁμόροις Θραξί, χλαμύδας
 μὲν ὑμῖν ἀντὶ τῶν διφθερῶν φορεῖν ἔδωκε, κατήγαγε δὲ
 ἐκ τῶν ὁρῶν ἐς τὰ πεδία, ἀξιομάχους καταστήσας τοῖς
 προσχώροις τῶν βαρβάρων, ὥς μὴ χωρίων ἔτι ὀχυρότητι
 πιστεύοντας μᾶλλον ἢ τῇ οἰκείᾳ ἀρετῇ σῶζεσθαι· πόλεων
 τε οἰκήτορας ἀπέφηνε καὶ νόμοις καὶ ἡθεσι χρηστοῖς ἐκό-
 σμησεν. αὐτῶν δὲ ἐκείνων τῶν βαρβάρων, ὅφ' ὧν πρό- 3
 σθεν ἡγεσθε καὶ ἐφέρεσθε αὐτοὶ τε καὶ τὰ ὑμέτερα, ἡγε-
 μόνας κατέστησεν ἐκ δούλων καὶ ὑπηκόων, καὶ τῆς Θρά-
 κης τὰ πολλὰ τῇ Μακεδονίᾳ προσέθηκε, καὶ τῶν ἐπὶ
 θαλάττῃ χωρίων τὰ ἐπικαιρότατα καταλαβόμενος τὴν ἐμ-
 πορίαν τῇ χώρᾳ ἀνεπέτασε, καὶ τῶν μετὰλλων τὴν ἐργα-
 σίαν ἀνενδεῇ παρέσχε· Θεσσαλῶν δὲ ἄρχοντας, οὓς πά- 4
 λαι ἐτεθνήκειτε τῷ δέει, ἀπέφηνε, καὶ τὸ Φωκέων ἔθνος
 ταπεινώσας τὴν ἐς τὴν Ἑλλάδα πάροδον πλατεῖαν καὶ
 εὐπορον ἀντὶ στενῆς τε καὶ ἀπόρου ὑμῖν ἐποίησεν· Ἀθη-
 ναίους τε καὶ Θηβαίους, ἐφεδρεύοντας αἰὲν τῇ Μακεδονίᾳ,
 ἐς τοσόνδε ἐταπείνωσεν, ἥδη ταῦτά γε καὶ ἡμῶν αὐτῷ
 ξυμπονοῦντων, ὥς ἀντὶ τοῦ φόρους τελεῖν Ἀθηναίοις
 καὶ ὑπακούειν Θηβαίων, παρ' ἡμῶν ἐν τῷ μέρει ἐκείνους
 τὴν ἀσφάλειάν σφισι πορίζεσθαι. ἐς Πελοπόννησον δὲ 5
 παρελθὼν τὰ ἐκεῖ αὖ ἐκόσμησε· καὶ ἡγεμὼν αὐτοκράτωρ
 συμπάσης τῆς ἄλλης Ἑλλάδος ἀποδειχθεὶς τῆς ἐπὶ τὸν

Πέρσῃν στρατιᾷς οὐχ ἑαυτῷ μᾶλλον τι τὴν δόξαν τήνδε ἢ τῷ κοινῷ τῶν Μακεδόνων προσέθηκε.

- 6 Ταῦτα μὲν τὰ ἐκ τοῦ πατρὸς τοῦ ἑμοῦ ἐς ὑμᾶς ὑπο-
 ηογμένα, ὥς μὲν αὐτὰ ἐφ' ἑαυτῶν σκέψασθαι μεγάλα,
 μικρὰ δὲ ὥς γε δὴ πρὸς τὰ ἡμέτερα ξυμβαλεῖν· ὃς παρα-
 λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς χρυσᾶ μὲν καὶ ἄργυρᾶ ἐκπώματα
 ὀλίγα, τάλαντα δὲ οὐδὲ ἐξήκοντα ἐν τοῖς θησαυροῖς,
 χρεῶν δὲ ὀφειλόμενα ὑπὸ Φιλίππου ἐς πεντακόσια τάλ-
 λαντα, δανεισάμενος ἐπὶ τούτοις αὐτὸς ἄλλα ὀκτακόσια
 ὀρμηθεὶς ἐκ τῆς χώρας τῆς γε οὐδὲ ὑμᾶς αὐτοὺς βοσκού-
 σης καλῶς εὐθύς μὲν τοῦ Ἑλλησπόντου ὑμῖν τὸν πόρον
 7 θαλασσοκρατούντων ἐν τῷ τότε Περσῶν ἀνεπέτασα· κρα-
 τήσας δὲ τῇ ἵππῳ τοὺς σατράπας τοῦ Δαρείου τὴν τε Ἰω-
 νίαν πᾶσαν τῇ ὑμετέρᾳ ἀρχῇ προσέθηκα καὶ τὴν Αἰολίδα
 πᾶσαν καὶ Φρύγας ἀμφοτέρους καὶ Λυδοὺς, καὶ Μίλητον
 εἶλον πολιορκίᾳ· τὰ δὲ ἄλλα πάντα προσχωρήσαντα λα-
 8 βὼν ἐκόντα ὑμῖν καρποῦσθαι ἔδωκα· καὶ τὰ ἐξ Αἰγύπτου
 καὶ Κυρήνης ἀγαθὰ, ὅσα ἀμαχεὶ ἐκτησάμην, ὑμῖν ἐρχε-
 ται· ἥ τε κοίλῃ Συρία καὶ ἡ Παλαιστίνη καὶ ἡ μέση τῶν
 ποταμῶν ὑμέτερον κτήμᾳ εἰσι· καὶ Βαβυλὼν καὶ Βάκτρα
 καὶ Σοῦσα ὑμέτερα· καὶ ὁ Λυδῶν πλοῦτος καὶ οἱ Περ-
 σῶν θησαυροὶ καὶ τὰ Ἰνδῶν ἀγαθὰ καὶ ἡ ἔξω θάλασσα
 ὑμέτερα· ὑμεῖς σατράπαι, ὑμεῖς στρατηγοί, ὑμεῖς ταξι-
 9 ἄρχαι. ὥς ἔμοιγε αὐτῷ τί περίεστιν ἀπὸ τούτων τῶν πό-
 νων ὅτι μὴ αὕτη ἡ πορφύρα καὶ τὸ διάδημα τοῦτο; κέ-
 κτημαι δὲ ἰδίᾳ οὐδέν, οὐδὲ ἔχει τις ἀποδεῖξαι θησαυροὺς
 ἑμοὺς ὅτι μὴ ταῦτα, ὑμέτερα κτήματα ἢ ὅσα ἔνεκα ὑμῶν
 φυλάττεται. ἐπεὶ οὐδὲ ἔστιν ἰδίᾳ μοι ἐς ὅ τι φυλάξω αὐ-
 τοὺς, σιτουμένῳ τε τὰ αὐτὰ ὑμῖν σιτία καὶ ὕπνον τὸν
 αὐτὸν αἰρουμένῳ· καίτοι οὐδὲ σιτία ἑμοὶ δοκῶ τὰ αὐτὰ
 τοῖς τρυφῶσιν ὑμῶν σιτεῖσθαι· προαγρυπνῶν δὲ ὑμῶν
 οἶδα, ὥς καθεύδειν ἔχοιτε ὑμεῖς.

Ἀλλὰ ταῦτα γὰρ ὑμῶν πονούντων καὶ ταλαιπωρου- 10
 μένων ἐκτησάμην αὐτὸς ἀπόνως καὶ ἀταλαιπώρως ἐξη-
 γούμενος. καὶ τίς ὑμῶν ἢ πονήσας οἶδεν ἑμοῦ μᾶλλον ἢ
 ἐγὼ ὑπὲρ ἐκείνου; ἄγε δὴ καὶ ὅτῳ τραύματα ὑμῶν ἐστι
 γυμνώσας αὐτὰ ἐπιδειξάτω καὶ ἐγὼ τὰ ἑμὰ ἐπιδείξω ἐν
 μέρει· ὥς ἔμοιγε οὐκ ἔστιν ὅ τι τοῦ σώματος τῶν γε δὴ 2
 ἔμπροσθεν μερῶν ἄτρωτον ὑπολέλειπται, οὐδὲ ὄπλον τι
 ἔστιν ἢ ἐκ χειρὸς ἢ τῶν ἀφιεμένων οὗ γε οὐκ ἔχνη ἐν
 ἑμυατῷ φέρω· ἀλλὰ καὶ ξίφει ἐκ χειρὸς τέτρωμαι καὶ τε-
 τόξευμαι ἤδη καὶ ἀπὸ μηχανῆς βέβλημαι, καὶ λίθοις πολ-
 λαῇ καὶ ξύλοις παιόμενος ὑπὲρ ὑμῶν καὶ τῆς ὑμετέρας
 δόξης καὶ τοῦ ὑμετέρου πλούτου νικῶντας ὑμᾶς ἄγω διὰ
 πάσης γῆς καὶ θαλάσσης καὶ πάντων ποταμῶν καὶ ὁρῶν
 καὶ πεδίων πάντων. γάμους τε ὑμῖν τοὺς αὐτοὺς γεγά- 3
 μηκα καὶ πολλῶν ὑμῶν οἱ παῖδες συγγενεῖς ἔσονται τοῖς
 παισὶ τοῖς ἑμοῖς. ἔτι δὲ ὧς χρέα ἦν, οὐ πολυπραγμονήσας
 ἐφ' ὅτῳ ἐγένετο, τοσαῦτα μὲν μισθοφορῶντων, τοσαῦτα
 δὲ ἀρπαζόντων, ὁπότε ἐκ πολιορκίας ἀρπαγὴ γίγνοιτο,
 διαλέλυνται ταῦτα. στέφανοί τε χρυσοῖ τοῖς πλείστοις
 ὑμῶν εἰσι μνημεῖα τῆς τε ἀρετῆς τῆς ὑμετέρας καὶ τῆς ἐξ
 ἑμοῦ τιμῆς ἀθάνατα. ὅστις δὲ δὴ καὶ ἀπέθανεν, εὐκλεῆς 4
 μὲν αὐτῷ ἢ τελευτῇ ἐγένετο, περιφανὴς δὲ ὁ τάφος, χαλ-
 καὶ δὲ αἱ εἰκόνες τῶν πλείστων οἴκοι ἐστᾶσιν, οἱ γονεῖς
 δ' ἐντιμοὶ εἰσι, λειτουργίας τε ξυμπάσης καὶ εἰσφορᾶς
 ἀπηλλαγμένοι· οὐ γὰρ τίς γε φεύγων ὑμῶν ἐτελεύτα
 ἑμοῦ ἄγοντος.

Καὶ νῦν τοὺς ἀπολέμους ὑμῶν ζηλωτοὺς τοῖς οἴκοι 5
 ἀποπέμψειν ἑμελλον· ἀλλ' ἐπειδὴ πάντες ἀπιέναι βού-
 λεσθε, ἅπιτε ἅπαντες, καὶ ἀπελθόντες οἴκοι ἀπαγγέilate
 ὅτι τὸν βασιλέα ὑμῶν Ἀλέξανδρον, νικῶντα μὲν Πέρσας
 καὶ Μήδους καὶ Βακτρίους καὶ Σάκας, καταστρεφάμενον 6
 δὲ Οὐξίους τε καὶ Ἀραχωτοὺς καὶ Δράγγας, κεκτημένον

δὲ καὶ Παρθυαίους καὶ Χωρασμίους καὶ Ὑρκανίους ἔστε ἐπὶ τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν, ὑπερβάντα δὲ τὸν Καύκασον ὑπὲρ τὰς Κασπίας πύλας, καὶ περάσαντα Ὠξὸν τε ποταμὸν καὶ Τάναϊν, ἔτι δὲ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, οὐδενὶ ἄλλῳ ὅτι μὴ Διονύσῳ περαθέντα, καὶ τὸν Ὑδάσπην καὶ 7 τὸν Ἀκεσίνην καὶ τὸν Ὑδραώτην, καὶ τὸν Ὑφασιν διαπεράσαντα ἄν, εἰ μὴ ὑμεῖς ἀπωκνήσατε, καὶ εἰς τὴν μεγάλην θάλασσαν κατ' ἀμφοτέρω τοῦ Ἰνδοῦ τὰ στόματα ἐμβαλόντα, καὶ διὰ τῆς Γαδρωσίας τῆς ἐρήμου ἐλθόντα, ἣ οὐδεὶς πω πρόσθεν ξὺν στρατιᾷ ἦλθε, καὶ Καρμανίαν ἐν παρόδῳ προσκνησάμενον καὶ τὴν Ὠρειτῶν γῆν, περιπεπλευκότος δὲ ἤδη αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ τὴν ἀπ' Ἰνδῶν γῆς εἰς Πέρσας θάλασσαν, ὥς εἰς Σοῦσα ἐπανηγάγετε, ἀπολιπόντες οἴχεσθε, παραδόντες φυλάσσειν τοῖς νευικημένοις βαρβάροις. ταῦτα ὑμῖν καὶ πρὸς ἀνθρώπων ἴσως εὐκλεᾶ καὶ πρὸς θεῶν ὅσια δῆπου ἔσται ἀπαγγελθέντα. ἄπιτε.

- 11** Ταῦτα εἰπὼν κατεπήδησέ τε ἀπὸ τοῦ βήματος ὀξέως καὶ ἐς τὰ βασίλεια παρελθὼν οὔτε ἐθεράπευσε τὸ σῶμα οὔτε τῷ ὥφθη τῶν ἐταίρων· ἀλλ' οὐδὲ ἐς τὴν ὑστεραίαν ὥφθη. τῇ τρίτῃ δὲ καλέσας εἶσω τῶν Περσῶν τοὺς ἐπιλέκτους τὰς τε ἡγεμονίας αὐτοῖς τῶν τάξεων διένειμε καὶ ὅσους συγγενεῖς ἀπέφηνε, τούτοις δὲ νόμιμον ἐποίησε 2 φιλεῖν αὐτὸν μόνοις. οἱ δὲ Μακεδόνες ἐν τε τῷ παραντίκῃ ἀκούσαντες τῶν λόγων ἐκπεπληγμένοι σιγῇ ἕμενον αὐτοῦ πρὸς τῷ βήματι οὐδέ τις ἠκολούθησε τῷ βασιλεῖ ἀπαλλαττομένῳ ὅτι μὴ οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἐταῖροί τε καὶ οἱ σωματοφύλακες· οἱ δὲ πολλοὶ οὔτε μένοντες ὅ τι πράτ- 3 τωσιν ἢ λέγωσιν εἶχον, οὔτε ἀπαλλάσσεσθαι ἤθελον. ὥς δὲ τὰ Περσῶν τε καὶ Μήδων αὐτοῖς ἐξηγγέλλετο, αἱ τε ἡγεμονίαι Πέρσαις διδόμεναι καὶ ἡ στρατιὰ ἡ βαρβαρική ἐς λόχους τε καταλεγομένη καὶ τὰ Μακεδονικὰ ὀνόματα

ἄγρημά τι Περσικὸν καλούμενον, καὶ πεζέταιροι Πέρσαι καὶ [ἀσθέταιροι ἄλλοι] καὶ ἀργυρασπίδων τάξεις Περσικὴ καὶ ἡ τῶν ἐταίρων ἵππος, καὶ ταύτης ἄλλο ἄγρημα βασιλικόν, οὐκέτι καρτεροὶ σφῶν ἦσαν· ἀλλὰ ξυνδραμόντες 4 ὥς πρὸς τὰ βασίλεια τὰ μὲν ὅπλα αὐτοῦ πρὸ τῶν θυρῶν ἐρρίπτουν, ἱκετηρίας ταύτας τῷ βασιλεῖ· αὐτοὶ δ' ἐβόων πρὸ τῶν θυρῶν ἐστηκότες δεόμενοι παρελθεῖν εἰσώ· τοὺς τε αἰτίους τῆς ἐν τῷ τότε ταραχῆς καὶ τοὺς ἄρξαντας τῆς βοῆς ἐκδιδόναι ἐθέλειν· οὐκ οὖν ἀπαλλαγῆσεσθαι τῶν θυρῶν οὔτε ἡμέρας οὔτε νυκτός, εἰ μὴ τινα οἶκτον σφῶν ἔξει Ἀλέξανδρος.

Ταῦτα ὥς ἀπηγγέλλετο αὐτῷ, ὁ δὲ σπουδῇ ἐξέρχε- 5 ται, καὶ ἰδὼν τε ταπεινῶς διακειμένους καὶ ἀκούσας σὺν οἰμωγῇ τῶν πολλῶν βοῶντων καὶ αὐτῷ προχεῖται δάκρυα. καὶ ὁ μὲν ἀνήγετο ὥς τι ἐρῶν· οἱ δὲ ἔμενον λιπαροῦντες. καὶ τις αὐτῶν καθ' ἡλικίαν τε καὶ ἱππαρχίαν 6 τῆς ἵππου τῆς ἐταιρικῆς οὐκ ἀφανῆς, Καλλίνης ὄνομα, τοιαῦτα εἶπεν· ὦ βασιλεῦ, τὰ λυποῦντά ἐστι Μακεδόνας ὅτι σὺ Περσῶν μὲν τινὰς ἤδη πεποίησαι σαυτῷ συγγενεῖς καὶ καλοῦνται Πέρσαι συγγενεῖς Ἀλεξάνδρου καὶ φιλοῦσί σε· Μακεδόνων δὲ οὐπὼ τις γέγενται ταύτης τῆς τιμῆς. ἔνθα δὴ ὑπολαβὼν Ἀλέξανδρος, ἄλλ' ὑμᾶς γε, ἔφη, ξύμ- 7 παντας ἐμαυτῷ τίθεμαι συγγενεῖς καὶ τό γε ἀπὸ τούτου οὕτω καλέσω. ταῦτα εἰπόντα προσελθὼν ὁ Καλλίνης τε ἐφίλησεν καὶ ὅστις ἄλλος φιλῆσαι ἠθέλησε. καὶ οὕτω δὴ ἀναλαβόντες τὰ ὅπλα βοῶντές τε καὶ παιανίζοντες ἐς τὸ στρατόπεδον ἀπήεσαν. Ἀλέξανδρος δὲ ἐπὶ τούτοις θυ- 8 σίαν τε θύει τοῖς θεοῖς οἷς αὐτῷ νόμος καὶ θοίνην δημοτελῇ ἐποίησε, καθήμενός τε αὐτὸς καὶ πάντων καθημένων, ἄμφ' αὐτὸν μὲν Μακεδόνων, ἐν δὲ τῷ ἐφεξῆς τούτων Περσῶν, ἐπὶ δὲ τούτοις τῶν ἄλλων ἐθνῶν ὅσοι κατ' ὀξίσωσιν ἢ τινα ἄλλην ἀρετὴν πρεσβεύομενοι, καὶ ἀπὸ

τοῦ αὐτοῦ κρατῆρος αὐτός τε καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν ἀρουόμενοι ἔσπενδον τὰς αὐτὰς σπονδάς, καταρχομένων τῶν
 9 τε Ἑλλήνων μάντεων καὶ τῶν Μάργων. εὐχeto δὲ τὰ τε ἄλλα ἀγαθὰ καὶ ὁμόνοιάν τε καὶ κοινωνίαν τῆς ἀρχῆς Μακεδόσι καὶ Πέρσαις. εἶναι δὲ κατέχει λόγος τοὺς μετασχόντας τῆς θοίνης ἐς ἐννακισχιλίους, καὶ τούτους πάντας μίαν τε σπονδὴν σπεῖσαι καὶ ἐπ' αὐτῇ παιανίσαι.

- 12** Ἐνθα δὴ ἐθελονταὶ ἤδη αὐτῷ ἀπήεσαν τῶν Μακεδόνων ὅσοι διὰ γῆρας ἢ τινα ἄλλην ξυμφορὰν ἀπόλεμοι ἦσαν· καὶ οὗτοι αὐτῷ ἐρένοντο ἐς τοὺς μυρίους. τούτοις δὲ τὴν τε μισθοφορὰν οὐ τοῦ ἐξήκοντος ἤδη χρόνου ἔδωκεν Ἀλέξανδρος μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἐς τὴν ἀπονόστησιν
 2 τὴν οἴκαδε ξυμβαίνοντος. ἐπέδωκε δὲ καὶ τάλαντον ἐκάστω ὑπὲρ τὴν μισθοφορὰν· παῖδες δὲ εἴ τῃ ἦσαν ἐκ τῶν Ἀσιανῶν γυναικῶν, παρὰ οἷ καταλιπεῖν ἐκέλευσε μηδὲ στάσιν κατὰγειν ἐς Μακεδονίαν ἄλλοφύλους τε καὶ ἐκ τῶν βαρβάρων γυναικῶν παῖδας τοῖς οἴκοι ὑπολελειμμένοις παισὶ τε καὶ μητρᾷσιν αὐτῶν· αὐτὸς δὲ ἐπιμελήσασθαι ὥς ἐκτρέφοντο Μακεδονικῶς, τὰ τε ἄλλα καὶ ἐς τὰ πολέμια κοσμούμενοι· γενομένους δὲ ἄνδρας ἄξειν
 3 αὐτὸς ἐς Μακεδονίαν καὶ παραδώσειν τοῖς πατράσι. ταῦτά τε ἀπαλλαττομένοις ἀστάθμητα καὶ ἀτέκμαρτα ἀπηγγέλλετο καὶ ὅπως ἔχει φιλίας τε καὶ πόθου ἐς αὐτοὺς τὸ ἀτρεκέστατον τεκμήριον ἐκείνο ποιεῖσθαι ἠξίου, ὅτι τὸν πιστότατόν τε αὐτῷ καὶ ὄντινα ἴσον τῇ ἑαυτοῦ κεφαλῇ ἄγει, Κράτερον ξυμπέμπει αὐτοῖς φύλακά τε καὶ ἡγούμενον τοῦ στόλου. οὕτω δὲ ἀσπασάμενος ξύμπαντας αὐτός τε δακρύων καὶ δακρύοντας ἐκείνους ἀπὸ οὗ ἀπῆλ-
 4 λαξε. Κρατέρῳ δὲ τούτους τε ἄγειν ἐκέλευε καὶ ἀπαγαγόντι Μακεδονίας τε καὶ Θράκης καὶ Θετταλῶν ἐξηγεῖσθαι καὶ τῶν Ἑλλήνων τῆς ἐλευθερίας· Ἀντίπατρον δὲ διαδόχους τοῖς ἀποπεμπομένοις ἄγειν Μακεδόνας τῶν

ἀκμαζόντων ἐκέλευσεν. ἔστειλε δὲ καὶ Πολυσπέρχοντα ὁμοῦ τῷ Κρατέρῳ, δεύτερον δὲ ἀπὸ Κρατέρου ἡγεμόνα, ὥς εἴ τι κατὰ τὴν πορείαν Κρατέρῳ ξυμπίπτοι, ὅτι καὶ μαλακῶς τὸ σῶμα ἔχοντα ἀπέπεμπεν αὐτόν, μὴ ποθῆσαι στρατηγὸν τοὺς ἰόντας.

Λόγος δέ τις καὶ οὗτος ἐφοίτα ἀφανῆς παρὰ τοῖς τὰ 5 βασιλικά πράγματα, ὅσῳ ἐπικρύπτεται, τοσῷδε φιλοτιμότερον ἐξηγουμένοις, καὶ τὸ πιστὸν ἐς τὸ χεῖρον μᾶλλον, ἢ τὸ εἰκὸς τε καὶ ἡ αὐτῶν μοχθηρία ἄγει, ἢ πρὸς τὸ ἀληθὲς ἐκτρέπουσιν, ἐξηττώμενον Ἀλέξανδρον ἤδη τῆς μητρὸς τῶν διαβολῶν τῶν ἐς Ἀντίπατρον, ἀπαλλάξαι ἐθέλειν ἐκ Μακεδονίας Ἀντίπατρον. καὶ τυχὸν οὐκ ἐς ἀτι- 6 μίαν τὴν Ἀντιπάτρου ἢ μετὰπεμψις αὐτοῦ ἔφερεν, ἀλλ' ὥς μή τι ἐκ τῆς διαφορᾶς αὐτοῖς γένοιτο ἄχαρι ἐς ἀλλήλους καὶ οὐδὲ αὐτῷ ἰάσιμον. ἐπεὶ οὐδὲν ἐπαύοντο Ἀλεξάνδρῳ γράφοντες ὁ μὲν τὴν αὐθάδειάν τε τῆς Ὀλυμπιάδος καὶ ὀξύτητα καὶ πολυπραγμοσύνην, ἥκιστα δὲ τῇ Ἀλεξάνδρου μητρὶ εὐσχήμονα, ὥστε καὶ λόγος τις τοιόσδε ἐφέρετο Ἀλεξάνδρου ἐφ' οἷς ὑπὲρ τῆς μητρὸς αὐτῷ ἐξηγγέλλετο, βαρὺ δὲ τὸ ἐνοίκιον τῶν δέκα μηνῶν εἰσ- 7 πράττεσθαι αὐτὸν τὴν μητέρα· ἡ δέ, ὑπέρογκον εἶναι τῇ τε ἀξιῶσει καὶ τῇ ἄλλῃ θεραπείᾳ Ἀντίπατρον οὐδὲ μεμνησθαι τοῦ καταστήσαντος ἔτι, ἀλλ' αὐτὸν γὰρ ἀξιούν τὰ πρῶτα φέρεσθαι ἐν τοῖς ἄλλοις Μακεδόσι τε καὶ Ἑλλησι. καὶ ταῦτα μᾶλλον τι ἰσχύειν παρ' Ἀλεξάνδρῳ ἐφαίνετο, ὅσα ἐς τοῦ Ἀντιπάτρου τὴν διαβολὴν φέροντα ἦν, οἷα δὲ καὶ φοβερώτερα ἐν βασιλείᾳ ὄντα. οὐ μέντοι καταφανὲς γέ τι ἢ ἔργον ἢ λόγος ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρου ἐφ' ὅτου ἂν τις συνέθηκεν οὐχ ὡσαύτως εἶναι πρὸς θυμοῦ αὐτῷ Ἀντίπατρον. **** Ἡφαιστίων.

Τούτῳ τῷ λόγῳ ὑπείξαντα Ἡφαιστίωνα συναλλα- 13 γῆναι Εὐμένει, οὐχ ἐκόντα ἐκόντι. ἐν ταύτῃ τῇ ὁδῷ καὶ

τὸ πεδίον λέγεται ἰδεῖν Ἀλέξανδρον τὸ ἀνειμένον ταῖς ἵπποις ταῖς βασιλικαῖς, αὐτό τε πεδίον Νησαῖον καλούμενον καὶ αἱ ἵπποι ὅτι Νησαῖται κληῖζονται λέγει Ἡρόδοτος· εἶναι δὲ πάλαι μὲν ἑς πεντεκαίδεκα μυριάδας τῶν ἵππων· τότε δὲ Ἀλέξανδρον οὐ πολὺ πλείονας τῶν πέντε καταλαβεῖν· πρὸς ληστῶν γὰρ διαρπαγῆναι τὰς πολλὰς αὐτῶν.

- 2 Ἐνταῦθα λέγουσιν ὅτι Ἀτροπάτης ὁ τῆς Μηδίας σατραπῆς γυναικας ἑκατὸν αὐτῷ ἔδωκε, ταύτας φάσκων εἶναι τῶν Ἀμαζόνων, καὶ ταύτας σκευῇ ἀνδρῶν ἱππέων ἑσταλμένας, πλήν γε δὴ ὅτι πελέκεις ἀντὶ δοράτων ἐφόρουσαν καὶ ἀντὶ ἀσπίδων πέλτας· οἱ δὲ καὶ τὸν μαστὸν λέγουσιν ὅτι μείονα εἶχον τὸν δεξιόν, ὃν δὴ καὶ ἔξω εἶχον
- 3 ἐν ταῖς μάχαις. ταύτας μὲν δὴ ἀπαλλάξαι τῆς στρατιᾶς Ἀλέξανδρον, μὴ τι νεωτερισθεῖη κατ' αὐτὰς ἑς ὕβριν πρὸς τῶν Μακεδόνων ἢ βαρβάρων· κελεῦσαι δὲ ἀπαγγεῖλαι πρὸς τὴν βασιλίσσαν σφῶν ὅτι αὐτὸς ἦξει πρὸς αὐτὴν παιδοποιησόμενος. ταῦτα δὲ οὔτε Ἀριστόβουλος οὔτε Πτολεμαῖος οὔτε τις ἄλλος ἀνέγραψεν ὅστις ἱκανὸς ὑπὲρ
- 4 τῶν τοιούτων τεκμηριῶσαι. οὐδὲ δοκεῖ μοι ἐν τῷ τότε σώζεσθαι τὸ γένος τῶν Ἀμαζόνων, οὐδ' ἔτι πρὸ Ἀλεξάνδρου, ἢ Ξενοφῶν ἂν ἐμνήσθη αὐτῶν, Φασιανῶν τε μνησθεῖς καὶ Κόλχων καὶ ὅσα ἄλλα ἀπὸ Τραπεζοῦντος ὁρμώμενοι ἢ πρὶν ἑς Τραπεζοῦντα κατελθεῖν οἱ Ἕλληνες ἐπῆλθον ἔθνη βαρβαρικά, ἵνα περ καὶ ταῖς Ἀμαζόσιν ἐν-
- 5 τετυχήκεσαν ἂν, εἶπερ οὖν ἔτι ἦσαν Ἀμαζόνες. μὴ γενέσθαι μὲν γὰρ παντελῶς τὸ γένος τούτων τῶν γυναικῶν οὐ πιστὸν δοκεῖ ἔμοιγε, πρὸς τοσούτων καὶ τοιούτων ὑμνηθέν. ὥς Ἡρακλέα τε ἐπ' αὐτὰς λόγος κατέχει ὅτι ἐστάλη καὶ ζωστήρᾳ τινα Ἰπολύτης τῆς βασιλίσσης αὐτῶν ὅτι ἑς τὴν Ἑλλάδα ἐκόμισε, καὶ οἱ ξὺν Θησεὶ Ἀθηναῖοι ὅτι ἐπιούσας τὰς γυναῖκας ταύτας τὴν Εὐρώπην

πρῶτοι μάχῃ νικήσαντες ἀνέστειλαν· καὶ γέγραπται ἡ Ἀθηναίων καὶ Ἀμαζόνων μάχῃ πρὸς Νίκωνος οὐ μείον ἢ περὶ ἡ Ἀθηναίων καὶ Περσῶν. καὶ Ἡροδότῳ πολλάκις 6 περὶ τῶν γυναικῶν τούτων πεποιήται, καὶ ὅσοι Ἀθηναίων τοὺς ἐν πολέμῳ τελευτήσαντας λόγῳ ἐκόσμησαν, καὶ τοῦ πρὸς Ἀμαζόνας ἔργου Ἀθηναίων ἐν τοῖς μάλιστα μνήμην ἐποιήσαντο. εἰ δὲ ἱππικὰς δὴ τινὰς γυναικὰς Ἀτροπάτης ἔδειξεν Ἀλεξάνδρῳ, βαρβάρους τινὰς ἄλλας γυναικὰς ἱππεύειν ἡσκημένας δοκῶ ὅτι ἔδειξεν ἐς τὸν λεγόμενον δὴ τῶν Ἀμαζόνων κόσμον ἐσταλμένας.

Ἐν Ἐκβατάνοις δὲ θυσίαν τε ἔθυσεν Ἀλέξανδρος, 14 ὥσπερ αὐτῷ ἐπὶ ξυμφοραῖς ἀγαθαῖς νόμος καὶ ἀγῶνα ἐπετέλει γυμνικόν τε καὶ μουσικόν, καὶ πότοι αὐτῷ ἐγίγνοντο παρὰ τοῖς ἐταίροις. καὶ ἐν τούτῳ Ἡφαιστίων ἔκαμε τὸ σῶμα· ἐβδόμῃ τε ἡμέρᾳ ἤδη ἦν αὐτῷ τῆς νόσου καὶ λέγουσι τὸ μὲν στάδιον πλήρες εἶναι· παίδων γὰρ ἀγῶν ἦν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γυμνικός· ἐπεὶ δὲ ἐξηγγέλλετο Ἀλεξάνδρῳ ὅτι κακῶς ἔχει Ἡφαιστίων, ὁ δὲ παρελθὼν πρὸς αὐτὸν σπουδῇ οὐκέτι ζῶντα κατέλαβεν.

Ἐνθα δὲ ἄλλοι ἄλλα ἀνέγραψαν ὑπὲρ τοῦ πένθους 2 τοῦ Ἀλεξάνδρου· καὶ μέγα μὲν γενέσθαι αὐτῷ τὸ πένθος, πάντες τοῦτο ἀνέγραψαν, τὰ δὲ πραχθέντα ἐπ' αὐτῷ ἄλλοι ἄλλα, ὥς ἕκαστος ἢ εὐνοίας πρὸς Ἡφαιστίωνα ἢ φθόνου εἶχεν ἢ καὶ πρὸς αὐτὸν Ἀλέξανδρον. ὧν οἱ τὰ 3 ἀτάσθαλα ἀναγράψαντες οἱ μὲν ἐς κόσμον φέρειν μοι δοκοῦσιν οἰηθῆναι Ἀλεξάνδρῳ ὅσα ὑπεραλγῆσας ἔδρασεν ἢ εἶπεν ἐπὶ τῷ πάντων δὴ ἀνθρώπων φιლτάτῳ· οἱ δὲ ἐς αἰσχύνην μᾶλλον τι ὥς οὐ πρόποντα οὔτ' οὖν βασιλεῖ οὔτε Ἀλεξάνδρῳ, οἱ μὲν, τὸ πολὺ μέρος τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἐρριμμένον ἐπὶ τοῦ σώματος τοῦ ἐταίρου ὀδύρεσθαι οὐδ' ἐθέλειν ἀπαλλαγῆναι, πρὶν γε δὴ πρὸς βίαν ἀπηνέχθῃ πρὸς τῶν ἐταίρων· οἱ δέ, τὴν τε ἡμέραν ὅλην καὶ 4

τὴν νύκτα ὅλην ἐρριφθαι ἐπὶ τῷ σώματι· οἱ δὲ καί, τὸν
 ἱατρὸν Γλανκίαν ὅτι ἐκρέμασε, καὶ τοῦτον ὥς ἐπὶ φαρ-
 μάκῳ κακῶς δοθέντι, οἱ δέ, ὅτι οἴνου περιεῖδεν ἐμπλη-
 σθέντα θεωρῶν αὐτός· καὶ κείρασθαι Ἀλέξανδρον ἐπὶ
 τῷ νεκρῷ τὴν κόμην, τὰ τε ἄλλα οὐκ ἀπεικότα τίθεμαι
 καὶ κατὰ ζῆλον τὸν Ἀχιλλέως, πρὸς ὄντινα ἐκ παιδὸς φι-
 5 λοτιμία αὐτῷ ἦν· οἱ δὲ καί, τὸ ἄρμα ἐφ' ὅτῳ τὸ σῶμα
 ἐφέρετο αὐτὸς ἐστίν ὅτε ἡνιόχει, τοῦτο οὐδαμῇ πιστὸν
 ἔμοιγε λέγοντες· ἄλλοι δέ, ὅτι καὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὸ
 ἔδος ἐν Ἐκβατάνοις κατασκάψαι ἐκέλευσε, βαρβαρικὸν
 τοῦτό γε, καὶ οὐδαμῇ Ἀλεξάνδρῳ πρόσφορον, ἀλλὰ τῇ
 Ξέρξου μᾶλλον τι ἀτασθαλία τῇ ἐς τὸ θεῖον καὶ ταῖς πέ-
 δαις ἃς λέγουσιν εἰς τὸν Ἑλλήσποντον καθεῖναι Ξέρξην,
 6 τιμωρούμενον δῆθεν τὸν Ἑλλήσποντον. ἀλλὰ καὶ ἐκεῖνο
 οὐ πάντῃ ἔξω τοῦ εἰκότος ἀναγεγράφθαι μοι δοκεῖ, ὥς
 ἐπὶ Βαβυλῶνος ἤλαυνεν Ἀλέξανδρος, ἐντυχεῖν αὐτῷ κατὰ
 τὴν ὁδὸν πολλὰς πρεσβείας ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος, εἶναι δὲ δὴ
 ἐν τούτοις καὶ Ἐπιδαυρίων πρέσβεις· καὶ τούτους ὧν τε
 ἐδέοντο ἐξ Ἀλεξάνδρου τυχεῖν καὶ ἀνάθημα δοῦναι αὐ-
 τοῖς Ἀλέξανδρον κομίζειν τῷ Ἀσκληπιῷ, ἐπειπόντα ὅτι
 καίπερ οὐκ ἐπιεικῶς κέχρηταί μοι ὁ Ἀσκληπιός, οὐ σώ-
 σας μοι τὸν ἐταῖρον ὄντινα ἴσον τῇ ἑμαντοῦ κεφαλῇ ἦγον.
 7 ἐναγίζειν τε ὅτι αἰὲς ὥς ἥρωϊ ἐκέλευεν Ἡφαιστίῳ, τοῦτο
 μὲν πρὸς τῶν πλείστων ἀναγέγραπται· οἱ δὲ λέγουσιν
 ὅτι καὶ εἰς Ἀμμωνος ἔπεμψεν ἐρησομένους τὸν θεὸν εἰ
 καὶ ὥς θεῷ θύειν συγχωρεῖ Ἡφαιστίῳ· τὸν δὲ οὐ
 συγχωρῆσαι.

8 Ἐκεῖνα δὲ πρὸς πάντων ζυμφωνούμενα, ἐς τρίτην
 ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ Ἡφαιστίῳνος ἡμέραν μήτε σίτου
 γεύσασθαι Ἀλέξανδρον μήτε τινὰ θεραπέειαν ἄλλην θε-
 ραπεύσαι τὸ σῶμα, ἀλλὰ κεῖσθαι γὰρ ἢ ὀδυρόμενον ἢ
 πενθικῶς σιγῶντα· καὶ πυρὰν κελεῦσαι αὐτῷ ἐτοιμάζε-

σθαι ἐν Βαβυλῶνι ἀπὸ τάλαντων μυριάων, οἱ δὲ καὶ πλειό-
νων ἀνέγραψαν· καὶ ὅτι πένθος ποιεῖσθαι περιηγγέλη 9
κατὰ πᾶσαν τὴν χώραν τὴν βάρβαρον· καὶ ὅτι πολλοὶ
τῶν ἐταίρων τῶν Ἀλεξάνδρου ἐς θεραπείαν τὴν ἐκείνου
σφᾶς τε αὐτοὺς καὶ τὰ ὄπλα Ἑφαιστίωνι ἀνέθεσαν ἀπο-
θανόντι· πρῶτον δὲ Εὐμένη ἄρξαι τοῦ σοφίσματος, ὅν-
τινα ὀλίγῳ πρόσθεν ἔφαμεν ὅτι διηνέχθη πρὸς Ἑφαι-
στίωνα· καὶ τοῦτο δὲ δοῦναι, τῷ Ἀλεξάνδρῳ ὥς μὴ
ἐφήδεσθαι δοκοίη τελευτήσαντι Ἑφαιστίῳ. οὐκ οὐκ οὐδὲ 10
ἄλλον τινὰ ἔταξεν ἀντὶ Ἑφαιστίωνος χιλιάρχον ἐπὶ τῇ
ἵππῳ τῇ ἐταιρικῇ Ἀλέξανδρος, ὥς μὴ ἀπόλοιτο τὸ ὄνομα
τοῦ Ἑφαιστίωνος ἐκ τῆς τάξεως· ἀλλὰ Ἑφαιστίωνός τε
ἡ χιλιαρχία ἐκαλεῖτο καὶ τὸ σημεῖον αὐτῆς ἠγεῖτο ἐξ
Ἑφαιστίωνος πεποιημένον. ἀγῶνά τε ἐπενόει ποιῆσαι
γυμνικόν τε καὶ μουσικόν πλήθει τε τῶν ἀγωνιζομένων
καὶ τῇ εἰς αὐτὸν χορηγία πολὺ τι τῶν ἄλλων τῶν πρό-
σθεν ἀριθιλότερον· τρισχιλίους γὰρ ἀγωνιστὰς τοὺς
ξύμπαντας παρεσκεύασε. καὶ οὗτοι ὀλίγον ὕστερον ἐπ’
Ἀλεξάνδρου τῷ τάφῳ λέγουσιν ὅτι ἠγωνίσαντο.

Χρόνος τε ἦν συχνὸς τῷ πένθει καὶ αὐτός τε αὐτὸν 15
ἤδη μετεκάλει ἀπ’ αὐτοῦ καὶ οἱ ἐταῖροι μᾶλλον τι ἐν τῷ
τοιῷδε ἥνυτον. ἔνθα δὴ ἐξέλασιν ποιεῖται ἐπὶ Κοσσαίους,
ἔθνος πολεμικόν, ὁμορον τῷ Οὐξίων. εἰσὶ δὲ ὄρειοι οἱ 2
Κοσσαῖοι καὶ χωρία ὀχυρὰ κατὰ κώμας νέμονται, [καὶ]
ὁπότε προσάγοι δυνάμεις ἐς τὰ ἄκρα τῶν ὄρων ἀποχω-
ροῦντες ἀθρόοι ἢ ὅπως ἂν προχωρῇ ἐκάστοις οὕτω δια-
φεύγουσιν, ἐς ἀπορίαν βάλλοντες τοὺς ξὺν δυνάμει σφί-
σιν ἐπιχειροῦντας· ἀπελθόντων δὲ αὐτῶν εἰς τὸ ληστεύ-
ειν τρεπόμενοι ἀπὸ τούτου τὸν βίον ποιοῦνται. Ἀλέξαν- 3
δρος δὲ ἐξεῖλεν αὐτῶν τὸ ἔθνος, καίπερ χειμῶνος στρα-
τεύσας. ἀλλ’ οὔτε χειμῶν ἐμποδὼν ἐγένετο αὐτῷ οὔτε αἱ
δυσχωρίαι, οὔτε αὐτῷ οὔτε Πτολεμαίῳ τῷ Λάγῳ, ὃς

μέρος τῆς στρατιᾶς ἐπ' αὐτοὺς ἤγρεν. οὕτως οὐδὲν ἄπο-
ρον Ἀλεξάνδρῳ τῶν πολεμικῶν ἦν ἐς ὃ τι ὁρμήσειε [ἄν].

- 4 Κατιόντι δὲ αὐτῷ εἰς Βαβυλῶνα Λιβύων τε πρεσβεῖαι
ἐνετύγχανον ἐπαινούντων τε καὶ στεφανούντων ἐπὶ τῇ
βασιλείᾳ τῆς Ἀσίας, καὶ ἐξ Ἰταλίας Βρεῖττιοί τε καὶ Λευ-
κανοὶ καὶ Τυρροηνοὶ ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς ἐπρέσβευον. καὶ Καρ-
χηδονίους τότε πρεσβεῦσαι λέγεται καὶ ἀπὸ Αἰθιοπῶν
πρέσβεις ἐλθεῖν καὶ Σκυθῶν τῶν ἐκ τῆς Εὐρώπης, καὶ
Κελτοὺς καὶ Ἰβήρας, ὑπὲρ φιλίας δεησομένους· ὧν τὰ
τε ὀνόματα καὶ τὰς σκευὰς τότε πρῶτον ὁφθῆναι πρὸς
5 Ἑλλήνων τε καὶ Μακεδόνων. τοὺς δὲ καὶ ὑπὲρ τῶν εἰς
ἀλλήλους διαφορῶν λέγουσιν ὅτι Ἀλεξάνδρῳ διακρίναι
ἐπέτρεπον· καὶ τότε μάλιστα αὐτόν τε αὐτῷ Ἀλέξανδρον
καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτόν φανῆναι γῆς τε ἀπάσης καὶ θαλάσ-
σης κύριον. Ἀριστος δὲ καὶ Ἀσκληπιάδης τῶν τὰ Ἀλε-
ξάνδρου ἀναγραψάντων καὶ Ῥωμαίους λέγουσιν ὅτι ἐπρέ-
σβευσαν· καὶ ἐντυχόντα ταῖς πρεσβεΐαις Ἀλέξανδρον
ὑπὲρ Ῥωμαίων τι τῆς ἐσομένης ἐς τὸ ἔπειτα δυνάμεως
μαντεύσασθαι, τόν τε κόσμον τῶν ἀνδρῶν ἰδόντα καὶ τὸ
φιλόπονόν τε καὶ ἐλευθέριον καὶ περὶ τοῦ πολιτεύματος
6 ἅμα διαπυνθανόμενον. καὶ τοῦτο οὔτε ὥς ἀτρεκὲς οὔτε
ὥς ἄπιστον πάντῃ ἀνέγραψα· πλήν γε δὴ οὔτε τις Ῥω-
μαίων ὑπὲρ τῆς πρεσβεΐας ταύτης ὥς παρὰ Ἀλέξανδρον
σταλείσης μνήμην ἐποιήσατό τινα, οὐδὲ τῶν τὰ Ἀλεξάν-
δρου γραψάντων, οἷς τισι μᾶλλον ἐγὼ ξυμφέρομαι, Πτο-
λεμαῖος ὁ Δάγου καὶ Ἀριστόβουλος· οὐδὲ τῷ Ῥωμαίων
πολιτεύματι ἐπεοικὸς ἦν, ἐλευθέρῳ δὴ τότε ἐς τὰ μάλι-
στα ὄντι, παρὰ βασιλέα ἀλλόφυλον, ἄλλως τε καὶ ἐς το-
σόνδε ἀπὸ τῆς οἰκείας πρεσβεῦσαι, οὔτε φόβου ἐξαναγκά-
ζοντος οὔτε κατ' ἐλπίδα ὠφελείας, μίσει τε, εἴπερ τινὰς
ἄλλους, τοῦ τυραννικοῦ γένους τε καὶ ὀνόματος κατεχο-
μένους.

Ἐκ τούτου δὴ Ἡρακλείδην τὸν Ἀργαίου ἐκπέμπει εἰς 16

Τρκανίαν ναυπηγοὺς ἅμα οἱ ἄγοντα, κελεύσας ὕλην τε-
 μόντα ἐκ τῶν ὀρώων τῶν Τρκανίων ναυπηγεῖσθαι ναῦς
 μακρὰς ἀφράκτους τε καὶ πεφραγμένας εἰς τὸν κόσμον
 τὸν Ἑλληνικόν. πόθος γὰρ εἶχεν αὐτὸν καὶ ταύτην ἐκ- 2
 μαθεῖν τὴν θάλασσαν τὴν Κασπίαν τε καὶ Τρκανίαν κα-
 λουμένην ποία τινὶ ξυμβάλλει θαλάσῃ, πότερα τῇ τοῦ
 πόντου τοῦ Εὐξείνου ἢ ἀπὸ τῆς ἐφ᾽ αὐτῆς κατ' Ἰνδοὺς
 ἐκπεριερχομένη ἢ μεγάλη θάλασσα ἀναχεῖται εἰς κόλπον
 τὸν Τρκανιον, καθάπερ οὖν καὶ τὸν Περσικὸν ἐξεῦρε,
 τὴν ἐρυθρὰν δὴ καλουμένην θάλασσαν, κόλπον οὖσαν
 τῆς μεγάλης θαλάσσης. οὐ γὰρ πω ἐξεύρηντο αἱ ἀρχαὶ 3.
 τῆς Κασπίας θαλάσσης, καίτοι ἐθνῶν ταύτῃ περιου-
 κούντων οὐκ ὀλίγων καὶ ποταμῶν πλοῦμων ἐμβαλλόντων
 εἰς αὐτήν· ἐκ Βάκτρων μὲν Ὠξος, μέγιστος τῶν Ἀσια-
 νῶν ποταμῶν, πλήν γε δὴ τῶν Ἰνδῶν, ἐξίησιν εἰς ταύτην
 τὴν θάλασσαν, διὰ Σκυθῶν δὲ Ἰαξάρτης· καὶ τὸν Ἀρά-
 ξην δὲ τὸν ἐξ Ἀρμενίων ῥέοντα εἰς ταύτην ἐσβάλλειν ὁ
 πλείων λόγος κατέχει. μέγιστοι μὲν οὗτοι· πολλοὶ δὲ δὴ 4
 καὶ ἄλλοι ἐς τε τούτους ἐμβαλλόντες καὶ αὐτοὶ ἐπὶ σφῶν
 εἰς τὴν θάλασσαν ταύτην ἐξιᾶσιν, οἱ μὲν καὶ γινωσκόμε-
 νοι πρὸς τῶν ἁμφ' Ἀλέξανδρον ἐπελθόντων τὰ ἔθνη
 ταῦτα, οἱ δὲ κατὰ τὰ ἐπ' ἐκεῖνα τοῦ κόλπου, ὡς εἰκός,
 εἰς τοὺς Σκύθας τοὺς Νομάδας, ὃ δὴ ἄγνωστον πάντῃ
 ἐστίν.

Ἀλέξανδρος δὲ ὡς τὸν Τίγρητα ποταμὸν ξὺν τῇ 5
 στρατιᾷ διέβη ἐλαύνων ἐπὶ Βαβυλῶνος, ἐνταῦθα ἐν-
 τυγχάνουσιν αὐτῷ Χαλδαίων οἱ λόγιοι, καὶ ἀπαγαγόντες
 ἀπὸ τῶν ἐταίρων ἐδέοντο ἐπισχεῖν τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος
 ἔλασιν. λόγιον γὰρ γεγονέναι σφίσις ἐκ τοῦ θεοῦ τοῦ
 Βήλου μὴ πρὸς ἀγαθοῦ οἱ εἶναι τὴν πάροδον τὴν εἰς
 Βαβυλῶνα ἐν τῷ τότε. τὸν δὲ ἀποκρίνασθαι αὐτοῖς λό- 6

ρος [τοῦ] Εὐριπίδου τοῦ ποιητοῦ ἔπος· ἔχει δὲ τὸ ἔπος
Εὐριπίδῃ ᾧδε·

Μάντις δ' ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς.

σὺ δέ, ᾧ βασιλεῦ, ἔφασκαν οἱ Χαλδαῖοι, μὴ πρὸς δυσμὰς
ἀφορῶν αὐτὸς μηδὲ τὴν στρατιὰν ταύτῃ ἐπέχουσαν ἄγῳ
7 παρελθεῖν· ἀλλὰ ἐκπεριελθὼν πρὸς ἑω μᾶλλον. τῷ δ'
οὐδὲ τοῦτο εὐμαρὲς διὰ δυσχωρίαν ξυνέβη· ἀλλὰ ἦγε γὰρ
αὐτὸν ταύτῃ τὸ δαιμόνιον ἢ παρελθόντα ἐχρῆν ἤδη τε-
λευτῆσαι. καὶ πού τις τυχὸν καὶ ἄμεινον αὐτῷ ἢ ἐν ἀκμῇ
τῆς τε ἄλλης δόξης καὶ τοῦ πόθου τοῦ παρ' ἀνθρώπων
ἀπηλλάχθαι, πρὶν τινα ξυμβῆναι αὐτῷ ξυμφορὰν ἀν-
θρώπινην, ἣς ἔνεκα καὶ Σόλωνα Κροίσῳ παραινέσαι ἐ-
κὸς τέλος ὄρᾱν μακροῦ βίου μηδὲ πρόσθεν τινα ἀνθρώ-
8 πων ἀποφαίνειν εὐδαίμονα. ἐπεὶ καὶ αὐτῷ Ἀλεξάνδρῳ
Ἡφαιστίωνος τελευτὴ οὐ σμικρὰ ξυμφορὰ γεγένητο, ἣ
καὶ αὐτὸς Ἀλέξανδρος προαπελθεῖν ἂν δοκεῖ μοι ἐθελῆ-
σαι μᾶλλον ἢ ζῶν πειραθῆναι, οὐ μείον ἢ καὶ Ἀχιλλεὺς
δοκῶ ἂν ἐλέσθαι προαποθανεῖν Πατρόκλου μᾶλλον ἢ τοῦ
θανάτου αὐτοῦ τιμωρὸν γενέσθαι.

17 Ἦν δέ τι καὶ ὑποπτον αὐτῷ ἐς τοὺς Χαλδαίους, αὐτῷ
οὐ κατὰ μαντείαν τι μᾶλλον ἢ ἐς ὠφέλειαν τὴν αὐτῷ
φέροι αὐτοῖς ἢ κώλυσις τῆς Ἀλεξάνδρου ἐς Βαβυλῶνι
ἐν τῷ τότε ἐλάσεως. ὁ γὰρ τοῦ Βήλου νεὸς ἐν μέσῃ τῇ
πόλει ἦν τῶν Βαβυλωνίων, μεγέθει τε μέγιστος καὶ ἰσχυ-
2 ρὲς πλύνθου ὀπτῆς ἐν ἀσφάλτῳ ἡρμοσμένης. τοῦτον τὸν
νεὸν, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ἱερὰ τὰ Βαβυλωνίων, Ξέρξης
κατέσκαψεν, ὅτε ἐκ τῆς Ἑλλάδος ὀπίσω ἀπενόστησε.
Ἀλέξανδρος δὲ ἐν νῷ εἶχεν ἀνοικοδομεῖν οἱ μὲν λέγουσι
ὅτι ἐπὶ τοῖς θεμελίοις τοῖς πρόσθεν, καὶ τούτου ἔνεκα
τὸν χοῦν ἐκέλευε ἐκφέρειν τοὺς Βαβυλωνίους· οἱ δέ, ὅ-
3 καὶ μείζονα ἔτι τοῦ πάλαι ὄντος. ἐπεὶ δὲ ἀποστάντος αὐ-
τοῦ μαλθακῶς ἀνθήψαντο τοῦ ἔργου οἷς ταῦτα ἐπετί-
θη.

τραπτο, ὁ δὲ τῇ στρατιᾷ πάσῃ ἐπενόει τὸ ἔργον ἐργάσασθαι. εἶναι δὲ τῷ θεῷ τῷ Βήλῳ πολλὴν μὲν τὴν χώραν ἀνειμένην ἐκ τῶν Ἀσσυρίων βασιλέων, πολὺν δὲ χρυσόν. καὶ ἀπὸ τοῦ πάλαι μὲν τὸν νεῶν ἐπισκευάζεσθαι καὶ τὰς 4
 θυσίας τῷ θεῷ θύεσθαι· τότε δὲ τοὺς Χαλδαίους τὰ τοῦ θεοῦ νέμεσθαι, οὐκ ὄντος ἐς ὃ τι ἀναλωθήσεται τὰ περι-
 γιγνόμενα. τούτων δὴ εἵνεκα ὑποπτοὶ Ἀλεξάνδρῳ ἦσαν οὐκ ἐθέλειν παρελθεῖν εἴσω Βαβυλῶνος Ἀλέξανδρον, ὥς μὴ δι' ὀλίγον τὸν νεῶν ἐπιτελεσθέντα ἀφελέσθαι αὐτοὺς τὰς ἐκ τῶν χρημάτων ὠφελείας. ὅμως δὲ τὰ γε τῆς ἐπι- 5
 στροφῆς τῆς κατὰ τὴν εἴσοδον τὴν ἐς τὴν πόλιν ἐθελῆσαι αὐτοῖς πεισθῆναι λέγει Ἀριστόβουλος, καὶ τῇ πρώτῃ μὲν παρὰ τὸν ποταμὸν τὸν Εὐφράτην καταστρατοπεδεῦσαι, ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν ἐν δεξιᾷ ἔχοντα τὸν ποταμὸν παρ' αὐτὸν πορεύεσθαι, ἐθέλοντα ὑπερβάλλειν τῆς πόλεως τὸ μέρος τὸ ἐς δυσμὰς τετραμμένον, ὥς ταύτῃ ἐπιστρέψαντα πρὸς ἑὸν ἄγειν· ἀλλὰ οὐ γὰρ δυνηθῆναι ὑπὸ δυσχωρίας 6
 οὕτως ἐλάσαι ξὺν τῇ στρατιᾷ, ὅτι τὰ ἀπὸ δυσμῶν τῆς πόλεως εἰσιόντι, εἰ ταύτῃ πρὸς ἑὸν ἐπέστρεφεν, ἐλώδη τε καὶ τεναγώδῃ ἦν. καὶ οὕτω καὶ ἐκόντα καὶ ἄκοντα ἀπει-
 θῆσαι τῷ θεῷ.

Ἐπεὶ καὶ τοῖόνδε τινὰ λόγον Ἀριστόβουλος ἀναγέ- 18
 γραφεν· Ἀπολλόδωρον τὸν Ἀμφιπολίτην τῶν ἐταίρων τῶν Ἀλεξάνδρου, στρατηγὸν τῆς στρατιᾶς ἦν παρὰ Μα-
 ξαίῳ τῷ Βαβυλῶνος σατράπῃ ἀπέλιπεν Ἀλέξανδρος, ἐπειδὴ συνέμιξεν ἐπανιόντι αὐτῷ ἐξ Ἰνδῶν, ὁρῶντα πι-
 κρῶς τιμωρούμενον τοὺς σατράπας ὅσοι ἐπ' ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ χώρᾳ τεταγμένοι ἦσαν, ἐπιστεῖλαι Πειθαγόρᾳ τῷ ἀδελφῷ, μάντιν γὰρ εἶναι τὸν Πειθαγόραν τῆς ἀπὸ σπλάγχχνων μαντείας, μαντεύσασθαι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ τῆς σωτηρίας. ἀντεπιστεῖλαι δὲ αὐτῷ Πειθαγόραν πυνθανό- 2
 μενον τίνα μάλιστα φοβούμενος χρήσασθαι ἐθέλοι τῇ

μαντεία. τὸν δὲ γράψαι αὐτοῖς ὅτι τὸν τε βασιλέα αὐτὸν καὶ Ἡφαιστίωνα. θύεσθαι δὴ τὸν Πειθαγόραν πρῶτα μὲν ἐπὶ τῷ Ἡφαιστίονι· ὥς δὲ ἐπὶ τοῦ ἥπατος τοῦ ἱερείου ὁ λοβὸς ἀφανῆς ἦν, οὕτω δὴ ἐγγράψαντα καὶ κατασημνύμενον τὸ γραμμάτιον πέμψαι παρὰ τὸν Ἀπολλόδωρον ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἐκβάτανα, δηλοῦντα μηδὲν τι δεδιέναι Ἡφαιστίωνα· ἔσεσθαι γὰρ αὐτοῖς ὀλίγου χρόνου ἐκπο-
3 δῶν. καὶ ταύτην τὴν ἐπιστολὴν λέγει Ἀριστόβουλος κομίσασθαι Ἀπολλόδωρον μιᾷ πρόσθεν ἡμέρᾳ ἢ τελευτῆσαι Ἡφαιστίωνα. αὐτοῖς δὲ θύεσθαι τὸν Πειθαγόραν ἐπὶ τῷ Ἀλεξάνδρῳ καὶ γενέσθαι καὶ ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ ἄλοβον τὸ ἥπαρ τοῦ ἱερείου. καὶ Πειθαγόραν τὰ αὐτὰ καὶ ὑπὲρ Ἀλε-
ξάνδρου γράψαι Ἀπολλοδώρῳ. Ἀπολλόδωρον δὲ οὐ κα-
τασιωπῆσαι, ἀλλὰ φράσαι γὰρ πρὸς Ἀλέξανδρον τὰ ἐπε-
σταλμένα, ὥς εὐνοίαν μᾶλλον τι ἐπιδειξόμενον τῷ βασι-
λεῖ, εἰ φυλάττεσθαι παραινέσεις μὴ τις αὐτῷ κίνδυνος
4 ἐν τῷ τότε ξυμπέσοι. καὶ Ἀπολλόδωρόν τε λέγει ὅτι Ἀλέ-
ξανδρος ἐπήνεσε καὶ τὸν Πειθαγόραν, ἐπειδὴ παρῆλθεν εἰς Βαβυλῶνα, ἥρετο ὅτου γενομένου αὐτῷ σημείου ταῦτα ἐπέστειλε πρὸς τὸν ἀδελφόν· τὸν δὲ εἰπεῖν ὅτι ἄλοβόν οἱ τὸ ἥπαρ ἐγένετο τοῦ ἱερείου· ἐρομένου δὲ ὅ τι νοοῖ τὸ σημεῖον μέγα εἰπεῖν εἶναι χαλεπόν. Ἀλέξανδρον δὲ το-
σούτου δεῆσαι χαλεπῆναι τῷ Πειθαγόρᾳ, ὥς καὶ δι' ἐπι-
μελείας ἔχειν αὐτὸν πλείονος, ὅτι ἀδόλως τὴν ἀλήθειάν
5 οἱ ἔφρασε. ταῦτα αὐτὸς Ἀριστόβουλος λέγει παρὰ Πει-
θαγόρου πυθέσθαι· καὶ Περδίκκᾳ δὲ μαντεύσασθαι αὐ-
τὸν λέγει καὶ Ἀντιγόνῳ χρόνῳ ὕστερον· καὶ τοῦ αὐτοῦ σημείου ἀμφοῖν γενομένου Περδίκκαν τε ἐπὶ Πτολεμαῖον στρατεύσαντα ἀποθάνειν καὶ Ἀντίγονον ἐν τῇ μάχῃ τῇ
6 πρὸς Σέλευκον καὶ Αντίμαχον τῇ ἐν Ἰψῷ γενομένῃ. καὶ μὲν δὴ καὶ ὑπὲρ Καλάνου τοῦ σοφιστοῦ τοῦ Ἰνδοῦ τοῦ-
όσδε τις ἀναγέγραπται λόγος, ὁπότε ἐπὶ τὴν πυρὰν ἦει

ἀποθανούμενος, τότε τοὺς μὲν ἄλλους ἐταίρους ἀσπάξεσθαι αὐτόν, Ἀλεξάνδρῳ δὲ οὐκ ἐθελῆσαι προσελθεῖν ἀσπασόμενον, ἀλλὰ φάναι γὰρ ὅτι ἐν Βαβυλῶνι αὐτῷ ἐντυχὼν ἀσπάζεται. καὶ τοῦτον τὸν λόγον ἐν μὲν τῷ τότε ἀμεληθῆναι· ὕστερον δέ, ἐπειδὴ ἐτελεύτησεν ἐν Βαβυλῶνι Ἀλέξανδρος, ἐς μνήμην ἔλθεῖν τῶν ἀκουσάντων, ὅτι ἐπὶ τῇ τελευτῇ ἄρα τῇ Ἀλεξάνδρου ἐθειάσθη.

Παρελθόντι δ' αὐτῷ ἐς Βαβυλῶνα πρεσβεῖαι παρὰ **19** τῶν Ἑλλήνων ἐνέτυχον, ὑπὲρ ὧν μὲν ἕκαστοι πρεσβευσόμενοι οὐκ ἀναγέγραπται· δοκεῖν δ' ἔμοιγε αἱ πολυλαὶ στεφανοῦντων τε αὐτὸν ἦσαν καὶ ἐπαινούντων ἐπὶ ταῖς νίκαις ταῖς τε ἄλλαις καὶ μάλιστα ταῖς Ἰνδικαῖς, καὶ ὅτι σῶος ἐξ Ἰνδῶν ἐπανήκει χαίρειν φασκόντων. καὶ τούτους δεξιωσάμενός τε καὶ τὰ εἰκότα τιμήσας ἀποπέμψαι ὀπίσω λέγεται. ὅσους δὲ ἀνδριάντας ἢ ὅσα ἀγάλματα ἢ **2** εἰ δὴ τι ἄλλο ἀνάθημα ἐκ τῆς Ἑλλάδος Ξέρξης ἀνεκόμισεν ἐς Βαβυλῶνα ἢ ἐς Πασαργάδας ἢ ἐς Σοῦσα ἢ ὅπῃ ἄλλῃ τῆς Ἀσίας, ταῦτα δοῦναι ἄγειν τοῖς πρέσβεσι· καὶ τὰς Ἀρμοδίου καὶ Ἀριστογείτονος εἰκόνας τὰς χαλκᾶς οὕτω λέγεται ἀπενεχθῆναι ὀπίσω ἐς Ἀθήνας καὶ τῆς Ἀρτέμιδος τῆς Κελκαίας τὸ ἔδος.

Κατέλαβε δὲ ἐν Βαβυλῶνι, ὥς λέγει Ἀριστόβουλος, **3** καὶ τὸ ναυτικόν, τὸ μὲν κατὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἀναπεπλευκὸς ἀπὸ θαλάσσης τῆς Περσικῆς, ὃ τι περ σὺν Νεάρχῳ ἦν· τὸ δὲ ἐκ Φοινίκης ἀνακεκομισμένον, πενήρεις μὲν δύο τῶν ἐκ Φοινίκων, τετρήρεις δὲ τρεῖς, τριήρεις δὲ δώδεκα, τριακοντόρους δὲ ἐς τριάκοντα· ταύτας ξυντμηθείσας κομισθῆναι ἐπὶ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν ἐκ Φοινίκης ἐς Θάψακον πόλιν, ἐκεῖ δὲ ξυμπηχθείσας αὐτῆς καταπλεῦσαι ἐς Βαβυλῶνα. λέγει δὲ ὅτι καὶ ἄλλος αὐτῷ **4** ἐναυπηγεῖτο στόλος τέμνοντι τὰς κυπαρίσσους τὰς ἐν τῇ Βαβυλωνίᾳ· τούτων γὰρ μόνων τῶν δένδρων εὐπορίαν

εἶναι ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀσσυρίων, τῶν δὲ ἄλλων ὅσα ἐς ναυπηγίαν ἀπόρως ἔχειν τὴν γῆν ταύτην· πληρώματα δὲ ἐς τὰς ναῦς καὶ τὰς ἄλλας ὑπηρεσίας πορφυρέων τε πληθός καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι ἐργάται τῆς θαλάσσης ἀφίχθαι αὐτῷ ἐκ Φοινίκης τε καὶ τῆς ἄλλης παραλίας· λιμένα τε ὅτι πρὸς Βαβυλῶνι ἐποίει ὀρυκτὸν ὅσον χιλίαις ναυσὶ 5 μακροαῖς ὄρμον εἶναι καὶ νεωσοίκους ἐπὶ τοῦ λιμένος. καὶ Μίκαλος ὁ Κλαζομένιος μετὰ πεντακοσίων ταλάντων ἐπὶ Φοινίκης τε καὶ Συρίας ἐστέλλετο, τοὺς μὲν μισθῷ πείσων, τοὺς δὲ καὶ ὠνησόμενος ὅσοι θαλάσσιοι ἄνθρωποι. τὴν τε γὰρ παραλίαν τὴν πρὸς τῷ κόλπῳ τῷ Περσικῷ κατοικίξειν ἐπενόει καὶ τὰς νήσους τὰς ταύτη. ἐδόκει γὰρ αὐτῷ οὐ μείον ἂν Φοινίκης εὐδαίμων ἢ χώρα 6 αὕτη γενέσθαι. ἦν δὲ αὐτῷ τοῦ ναυτικοῦ ἡ παρασκευὴ ὥς ἐπὶ Ἀραβας τοὺς πολλούς, πρόφασιν μὲν, ὅτι μόνοι τῶν ταύτη βαρβάρων οὔτε πρεσβείαν ἀπέστειλαν οὔτε τι ἄλλο ἐπιεικὲς ἢ ἐπὶ τιμῇ ἐπέπρακτο Ἀραψιν ἐς αὐτόν· τὸ δὲ ἀληθές, ὥς γέ μοι δοκεῖ, ἄπληστος ἦν τοῦ κτᾶσθαι τι ἀεὶ Ἀλέξανδρος.

20 Λόγος δὲ κατέχει ὅτι ἤκουεν Ἀραβας δύο μόνον τιμῶν θεούς, τὸν Οὐρανὸν τε καὶ τὸν Διόνυσον, τὸν μὲν Οὐρανὸν αὐτόν τε ὁρῶμενον καὶ τὰ ἄστρα ἐν οἷ ἔχοντα τά τε ἄλλα καὶ τὸν ἥλιον, ἀφ' ὅτου ἡ μεγίστη καὶ φανότατη ὠφέλεια ἐς πάντα ἤκει τὰ ἀνθρώπεια· Διόνυσον δὲ κατὰ δόξαν τῆς ἐς Ἰνδοὺς στρατείας. οὐκ οὖν ἀπαξιοῦν καὶ αὐτὸν τρίτον ἂν νομισθῆναι πρὸς Ἀράβων θεόν, οὐ φανυλότερα ἔργα Διονύσου ἀποδειξάμενον, εἶπερ οὖν καὶ Ἀράβων κρατήσας, ἐπιτρέψειεν αὐτοῖς, καθάπερ Ἰνδοῖς, 2 πολιτεύειν κατὰ τὰ σφῶν νόμιμα. τῆς τε χώρας ἡ εὐδαιμονία ὑπεκίνει αὐτόν, ὅτι ἤκουεν ἐκ μὲν τῶν λιμνῶν τὴν κασίαν γίνεσθαι αὐτοῖς, ἀπὸ δὲ τῶν δένδρων τὴν σμύρναν τε καὶ τὸν λιβανωτόν, ἐκ δὲ τῶν θαμνίσκων τὸ κι-

νάμωμον τέμνεσθαι, οἱ λειμῶνες δὲ ὅτι νάρδον αὐτόμα-
τοι ἐκφέρουσι· τό τε μέγεθος τῆς χώρας, ὅτι οὐκ ἐλάτ-
των ἢ παράλιος τῆς Ἀραβίας ἤπερ ἢ τῆς Ἰνδικῆς αὐτῷ
ἐξηγγέλλετο, καὶ νῆσοι αὐτῇ προσκειῖσθαι πολλάι, καὶ
λιμένες πανταχοῦ τῆς χώρας ἐνεῖναι, οἷοι παρασχεῖν μὲν
ὄρμους τῷ ναυτικῷ, παρασχεῖν δὲ καὶ πόλεις ἐνοικισθῆ-
ναι, καὶ ταύτας γενέσθαι εὐδαίμονας.

Δύο δὲ νῆσοι κατὰ τὸ στόμα τοῦ Εὐφράτου πελά- 3
γαι ἐξηγγέλλοντο αὐτῷ, ἡ μὲν πρώτη οὐ πρόσω τῶν ἐκ-
βολῶν τοῦ Εὐφράτου, εἰς ἑκατὸν καὶ εἴκοσι σταδίους
ἀπέχουσα ἀπὸ τοῦ αἰγιαλοῦ τε καὶ τοῦ στόματος τοῦ πο-
ταμοῦ, μικροτέρα αὕτη καὶ δασεῖα ὕλη παντοία· εἶναι
δὲ ἐν αὐτῇ καὶ ἱερὸν Ἀρτέμιδος, καὶ τοὺς οἰκήτορας αὐ-
τοὺς ἀμφὶ τὸ ἱερὸν τὰ τῆς διαίτης ποιεῖσθαι· νέμεσθαι 4
τε αὐτὴν αἰξί τε ἀγρίαις καὶ ἐλάφοις, καὶ ταύτας ἀνεῖσθαι
ἀφέντους τῇ Ἀρτέμιδι, οὐδὲ εἶναι θέμις θήραν ποιεῖσθαι
ἀπ' αὐτῶν ὅτι μὴ θῦσαί τινα τῇ θεῷ ἐθέλοντα· ἐπὶ τῷδε
θηρᾶν μόνον· ἐπὶ τῷδε γὰρ οὐκ εἶναι ἀθέμιτον. καὶ ταύ-
την τὴν νῆσον λέγει Ἀριστόβουλος ὅτι Ἰκαρον ἐκέλευσε
καλεῖσθαι Ἀλέξανδρος ἐπὶ τῆς νήσου τῆς Ἰκάρου τῆς ἐν
τῷ Αἰγαίῳ πόντῳ, ἐς ἣντινα Ἰκαρον τὸν Δαιδάλου τα- 5
κέντος τοῦ κηροῦ ὅτῳ προσήρτητο τὰ πτερὰ πεσεῖν λό-
γος κατέχει, ὅτι οὐ κατὰ τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρὸς πρὸς
τῇ γῇ ἐφέρετο, ἀλλὰ μετέωρος γὰρ ὑπὸ ἀνοίας πετόμενος
παρέσχε τῷ ἡλίῳ θάλαψαι τε καὶ ἀνεῖναι τὸν κηρόν, καὶ
ἀπὸ ἑαυτοῦ τὸν Ἰκαρον τῇ τε νήσῳ καὶ τῷ πελάγει τὴν
ἐπωνυμίαν ἐγκαταλιπεῖν τὴν μὲν Ἰκαρον καλεῖσθαι, τὸ
δὲ Ἰκάριον. ἡ δὲ ἑτέρα νῆσος ἀπέχει μὲν ἀπὸ τοῦ στό- 6
ματος τοῦ Εὐφράτου ἐλέγετο ὅσον πλοῦν ἡμέρας καὶ νυ-
κτὸς κατ' οὖρον θεοῦσῃ νηϊ· Τύλος δὲ αὐτῇ εἶναι ὄνομα·
μεγάλη δὲ εἶναι καὶ οὔτε τραχεῖα ἢ πολλή οὔτε ὑλώδης,
ἀλλ' οἷα καρπούς τε ἡμέρους ἐκφέρειν καὶ πάντα ὥραϊα.

7 Ταυτὶ ἀπηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ τὰ μὲν πρὸς Ἀρχίου,
 ὃς ξὺν τριακοντόρῳ ἐκπεμφθεὶς ἐπὶ κατασκοπῇ τοῦ πα-
 ράπλου τοῦ ὡς ἐπὶ τοὺς Ἀραβας μέχρι μὲν τῆς νήσου τῆς
 Τύλου ἦλθεν, τὸ πρόσω δὲ οὐκέτι περαιωθῆναι ἐτόλμη-
 σεν. Ἀνδροσθένης δὲ ξὺν ἄλλῃ τριακοντόρῳ σταλὲς καὶ
 τῆς χειρονήσου τι τῶν Ἀράβων παρέπλευσε· μακροτάτω
 δὲ τῶν ἐκπεμφθέντων προῦχώρησεν Ἰέρων ὁ Σολεὺς ὁ
 κυβερνήτης, λαβὼν καὶ οὗτος παρ' Ἀλεξάνδρου τρια-
 8 κόντορον. ἦν μὲν γὰρ αὐτῷ προστεταγμένον περιπλεῦσαι
 τὴν χειρόνησον τὴν Ἀράβων πᾶσαν ἔστε ἐπὶ τὸν κόλπον
 τὸν πρὸς Αἰγύπτῳ τὸν Ἀράβιον τὸν καθ' Ἡρώων πόλιν·
 οὐ μὴν ἐτόλμησέ γε τὸ πρόσω ἐλθεῖν, καίτοι ἐπὶ πολὺ
 παραπλεύσας τὴν Ἀράβων γῆν· ἀλλ' ἀναστρέψας γὰρ
 παρ' Ἀλεξάνδρου ἐξήγγειλε τὸ μέγεθός τε τῆς χειρονή-
 σου θαυμαστόν τι εἶναι καὶ ὅσον οὐ πολὺ ἀποδέον τῆς
 Ἰνδῶν γῆς, ἅρῃαν τε ἀνέχειν ἐπὶ πολὺ τῆς μεγάλης θα-
 9 λάσσης· ἦν δὴ καὶ τοὺς ξὺν Νεάρχῳ ἀπὸ τῆς Ἰνδικῆς
 πλέοντας, πρὶν ἐπικάμψαι ἐς τὸν κόλπον τὸν Περσικόν,
 οὐ πόρρῳ ἀνατείνουσαν ἰδεῖν τε καὶ παρ' ὀλίγον ἐλθεῖν
 διαβαλεῖν ἐς αὐτήν, καὶ Ὀνησικρίτῳ τῷ κυβερνήτῃ ταύτῃ
 δοκοῦν· ἀλλὰ Νεάρχος λέγει ὅτι αὐτὸς διεκώλυσεν, ὡς
 ἐκπεριπλεύσας τὸν κόλπον τὸν Περσικὸν ἔχοι ἀπαγγεῖ-
 10 λαι Ἀλεξάνδρῳ ἔφ' οἷς τισι πρὸς αὐτοῦ ἐστάλη· οὐ γὰρ
 ἐπὶ τῷ πλεῦσαι τὴν μεγάλην θάλασσαν ἐστάλθαι, ἀλλ'
 ἐπὶ τῷ καταμαθεῖν τὴν χώραν τὴν προσεχῇ τῇ θαλάσῃ
 καὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτήν ἀνθρώπους, ὄρμους τε ἐν
 αὐτῇ καὶ ὕδατα καὶ τὰ νόμια τῶν ἀνδρῶν καὶ εἴ τις
 ἀγαθὴ καρποὺς ἐκφέρειν ἢ εἴ τις κακὴ· καὶ οὖν καὶ
 τοῦτο αἴτιον γενέσθαι ἀποσωθῆναι Ἀλεξάνδρῳ τὸν
 στρατόν· οὐ γὰρ ἂν σωθῆναι πλεύσαντας ὑπὲρ τῆς Ἀρα-
 βίας τὰ ἔρημα, ἐφ' ὅτῳ καὶ ὁ Ἰέρων ἐπιστρέψαι ὀπίσω
 λέγεται.

Ἐν ᾧ δὲ αὐτῷ ἐναυπηγοῦντο μὲν αἱ τριήρεις, ὁ λι- **21**
 μὴν δὲ πρὸς Βαβυλῶνι ὠρύσσετο, ἐκπλεῖ ἐκ Βαβυλῶνος
 κατὰ τὸν Εὐφράτην ὥς ἐπὶ τὸν Παλλακόπαν καλούμε-
 νον ποταμόν. ἀπέχει δὲ οὗτος τῆς Βαβυλῶνος σταδίους
 ὅσον ὀκτακοσίους, καὶ ἔστι διώρυξ αὕτη ὁ Παλλακόπας
 ἐκ τοῦ Εὐφράτου, οὐχὶ δὲ ἐκ πηγῶν τις ἀνίσχων ποτα-
 μός. ὁ γὰρ Εὐφράτης ποταμὸς ῥέων ἐκ τῶν Ἀρμενίων **2**
 ὄρων χειμῶνος μὲν ὥρα προχωρεῖ κατὰ τὰς ὄχθας, οἷα
 δὴ οὐ πολλοῦ ὄντος αὐτῷ τοῦ ὕδατος· ἤρος δὲ ὑποφαί-
 νοντος καὶ πολὺ δὴ μάλιστα ὑπὸ τροπᾶς ἄστυνας τοῦ θε-
 ρους ὁ ἥλιος ἐπιστρέφει μέγας τε ἐπέρχεται καὶ ὑπερ-
 βάλλει ὑπὲρ τὰς ὄχθας ἐς τὴν γῆν τὴν Ἀσσυρίαν. **3**
 ταῦτα γὰρ αἱ χιόνες αἱ ἐπὶ τοῖς ὄρεσι τοῖς Ἀρμενίοις
 κατατηκόμεναι αὖξουσιν αὐτῷ τὸ ὕδωρ ἐπὶ μέγα, ὅτι δὲ
 ἐπιπολῆς ἔστιν αὐτῷ καὶ ὑψηλὸς ὁ ῥοῦς ὑπερβάλλει ἐς
 τὴν χώραν, εἰ μὴ τις ἀναστομώσας αὐτὸν κατὰ τὸν Παλ-
 λακόπαν ἐς τὰ ἔλη τε ἐκτρέψειε καὶ τὰς λίμνας, αἱ δὴ
 ἀρχόμεναι ἀπὸ ταύτης τῆς διώρυχος ἔστε ἐπὶ τὴν ξυνεχῆ
 τῇ Ἀράβων γῇ καὶ ἔνθεν μὲν ἐς τέναγος ἐπὶ πολὺ, ἐκ δὲ
 τοῦ ἐς θάλασσαν κατὰ πολλὰ τε καὶ ἀφανῆ στόματα ἐκ-
 δίδωσι. **4**
 τετηκνίας δὲ τῆς χιόνος ἀμφὶ Πλειάδων μάλιστα
 δύσιν ὀλίγος τε ὁ Εὐφράτης ῥέει καὶ οὐδὲν μείον τὸ πολὺ
 αὐτοῦ κατὰ τὸν Παλλακόπαν ἐκδιδοῖ ἐς τὰς λίμνας. εἰ
 δὴ τις μὴ ἀποφράξειε τὸν Παλλακόπαν αὐθις, ὥς κατὰ
 τὰς ὄχθας ἐκτραπὲν φέρεσθαι τὸ ὕδωρ κατὰ τὸν πόρον,
 ἐκένωσεν ἄν τὸν Εὐφράτην ἐς αὐτόν, ὥς μὴδ' ἐπάρδε-
 σθαι ἀπ' αὐτοῦ τὴν Ἀσσυρίαν γῆν. ἀλλ' ἀπεφράσσοντο **5**
 γὰρ αἱ ἐς τὸν Παλλακόπαν τοῦ Εὐφράτου ἐκβολαὶ πρὸς
 τοῦ σατραπὸς τῆς Βαβυλωνίας πολλῶ πόνῳ, καίπερ οὐ
 χαλεπῶς ἀναστομούμεναι, ὅτι ἰλυώδης τε ἡ ταύτη γῆ καὶ
 πηλὸς ἡ πολλὴ αὐτῆς, οἷα δεχομένη τὸ ὕδωρ τοῦ ποτα-
 μοῦ μὴ εὐμαρῇ τὴν ἀποστροφὴν αὐτοῦ παρέχειν· ἀλλὰ

καὶ ἐς τρίτον μῆνα Ἀσσυρίων ἄνδρες ὑπὲρ τοὺς μυρούς ἐν τῷδε τῷ πόνῳ ξυνείχοντο.

6 Ταῦτα ἀπαγγελθέντα ἐπήγαγεν Ἀλέξανδρον ὠφελήσαι τι τὴν χώραν τὴν Ἀσσυρίαν. ἔνθεν μὲν δὴ ἐς τὸν Παλλακόπαν ἐτρέπετο τοῦ Εὐφράτου ὁ ῥοῦς, ταύτῃ δὲ ἔγνω βεβαίως ἀποκλεῖσαι τὴν ἐκβολήν· προελθόντι δὲ ὅσον σταδίους τριάκοντα ὑπόπετρος ἢ γῇ ἐφαίνετο, οἷα διακοπεῖσα, εἰ ξυναφῆς γένοιτο τῇ πάλαι διώρουχι τῇ κατὰ τὸν Παλλακόπαν, οὐτ' ἂν διαχεῖσθαι παρέχειν τὸ ὕδωρ ὑπὸ στερρότητος τῆς γῆς, τὴν τε ἀποστροφὴν αὐτοῦ τῇ
7 τεταγμένη ὥρα μὴ χαλεπῶς γίνεσθαι. τούτων ἕνεκα ἐπὶ τε τὸν Παλλακόπαν ἐπλευσε καὶ κατ' αὐτὸν καταπλεῖ ἐς τὰς λίμνας ὡς ἐπὶ τὴν Ἀράβων γῆν. ἔνθα χωρὸν τινα ἐν καλῷ ἰδὼν πόλιν ἐξωκοδόμησέ τε καὶ ἐτείχισε, καὶ ἐν ταύτῃ κατῴκησε τῶν Ἑλλήνων τινὰς τῶν μισθοφόρων, ὅσοι τε ἐκόντες καὶ ὅσοι ὑπὸ γήρωσ ἢ κατὰ πῆρωσιν ἀπόλεμοι ἦσαν.

22 Αὐτὸς δὲ ὡς ἐξελέγξας δὴ τῶν Χαλδαίων τὴν μαντείαν, ὅτι οὐδὲν πεπόνθοι ἐν Βαβυλῶνι ἄχαρι, καθάπερ ἐκεῖνοι ἐμαντεύσαντο, ἀλλ' ἔφθη γὰρ ἐλάσας ἔξω Βαβυλῶνος πρίν τι παθεῖν, ἀνέπλει αὐτῆς κατὰ τὰ ἔλη θαρρῶν, ἐν ἀριστερᾷ ἔχων τὴν Βαβυλῶνα· ἵνα δὴ καὶ ἐπλανήθη αὐτῷ μέρος τοῦ ναυτικοῦ κατὰ τὰ στενὰ ἀπορίας ἡγεμόνος, πρίν γε δὴ αὐτὸς πέμψας τὸν ἡγησόμενον
2 ἐπανήγαγεν αὐτοὺς ἐς τὸν πόρον. λόγος δὲ λέγεται τοιούσδε. τῶν βασιλέων τῶν Ἀσσυρίων τοὺς τάφους ἐν ταῖς λίμναις τε εἶναι τοὺς πολλοὺς καὶ ἐν τοῖς ἔλεσι δεδομημένους. ὡς δὲ ἐπλει Ἀλέξανδρος κατὰ τὰ ἔλη, κυβερνᾶν γὰρ αὐτὸν λόγος τὴν τριήρη, πνεύματος μεγάλου ἐμπέσοντας αὐτῷ ἐς τὴν καυσίαν καὶ τὸ διάδημα αὐτῇ συνεχόμενον, τὴν μὲν δὴ οἷα βαρυτέραν πεσεῖν ἐς τὸ ὕδωρ,

το διάδημα δὲ ἀπενεχθὲν πρὸς τῆς πνοῆς σχεθῆναι ἐν καλάμῳ· τὸν κάλαμον δὲ τῶν ἐπιπεφυκώτων εἶναι τάφῳ τινὶ τῶν πάλαι βασιλέων. τοῦτό τε οὖν αὐτὸ πρὸ τῶν μελ- 3
λόντων σημεῖναι καὶ ὅτι τῶν τις ναυτῶν ἐκνηξάμενος ὥς ἐπὶ τὸ διάδημα ἀφελὼν τοῦ καλάμου αὐτὸ μετὰ χειρὸς μὲν οὐκ ἤνεγκεν, ὅτι νηχομένου ἂν αὐτοῦ ἐβρέχετο, πε-
ριθεὶς δὲ τῇ κεφαλῇ τῇ αὐτοῦ οὕτω διήνεγκε. καὶ οἱ μὲν 4
πολλοὶ τῶν ἀναγραψάντων τὰ Ἀλεξάνδρου λέγουσιν ὅτι τάλαντον μὲν ἐδώρήσατο αὐτῷ Ἀλέξανδρος τῆς προθυ-
μίας εἵνεκα, ἀποτεμεῖν δὲ ἐκέλευσε τὴν κεφαλὴν, τῶν μάντεων ταύτῃ ἐξηγησάμενων, μὴ περιθεῖν σῶαν ἐκεί-
νην τὴν κεφαλὴν ἥτις τὸ διάδημα ἐφόρησε τὸ βασίλειον· Ἀριστόβουλος δὲ τάλαντον μὲν ὅτι ἔλαβεν λέγει αὐτόν, ἀλλὰ πληγὰς λαβεῖν τῆς περιθέσεως ἕνεκα τοῦ διαδή-
ματος. Ἀριστόβουλος μὲν δὴ τῶν τινα Φοινίκων τῶν 5
ναυτῶν λέγει ὅτι τὸ διάδημα τῷ Ἀλεξάνδρῳ ἐκόμισεν· εἰσὶ δὲ οἱ Σέλευκον λέγουσι. καὶ τοῦτο τῷ τε Ἀλεξάν-
δρῳ σημεῖναι τὴν τελευτὴν καὶ τῷ Σελεύκῳ τὴν βασι-
λείαν τὴν μεγάλην. Σέλευκον γὰρ μέγιστον τῶν μετὰ Ἀλέξανδρον διαδεξαμένων τὴν ἀρχὴν βασιλεῖα γενέσθαι τὴν τε γνώμην βασιλικώτατον καὶ πλείστης γῆς ἐπάρ-
ξαι μετὰ γε αὐτὸν Ἀλέξανδρον οὗ μοι δοκεῖ ἰέναι ἐς ἀμφίλογον.

Ἐπανελθὼν δὲ εἰς Βαβυλῶνα καταλαμβάνει Πενκέ- 23
σταν ἥκοντα ἐκ Περσῶν, ἄγοντα στρατιὰν Περσῶν ἐς δισμυρίους· ἦγε δὲ καὶ Κοσσαίων καὶ Ταπούρων οὐκ ὀλίγους, ὅτι καὶ ταῦτα τὰ ἔθνη τῶν προσχώρων τῇ Περ-
σίδι μαχιμώτατα εἶναι ἐξηγγέλλετο. ἦκε δὲ αὐτῷ καὶ Φι-
λόξενος στρατιὰν ἄγων ἀπὸ Καρίας καὶ Μένανδρος ἐκ Λυδίας ἄλλους καὶ Μενίδας τοὺς ἱππέας ἄγων τοὺς αὐτῷ ξυνταχθέντας. καὶ πρεσβεῖαι δὲ ἐν τούτῳ ἐκ τῆς Ἑλλάδος 2
ἦκον, καὶ τούτων οἱ πρέσβεις αὐτοὶ τε ἐστεφανωμένοι

Ἀλεξάνδρῳ προσῆλθον καὶ ἐστεφάνουν αὐτὸν στεφάνοις χρυσοῖς, ὡς θεωροὶ δῆθεν ἐς τιμὴν θεοῦ ἀφιγμένοι. τῷ δὲ οὐ πόρρω ἢ τελευτὴ ἦν.

3 Ἐνθα δὴ τοὺς τε Πέρσας ἐπαινέσας τῆς προθυμίας, ὅτι πάντα Πευκέστα ἐπέλθοντο, καὶ αὐτὸν Πευκέσταν τῆς ἐν κόσμῳ αὐτῶν ἐξηγήσεως, κατέλεγεν αὐτοὺς ἐς τὰς Μακεδονικὰς τάξεις, δεκαδάρχην μὲν τῆς δεκάδος ἡγεῖσθαι Μακεδόνα καὶ ἐπὶ τούτῳ διμοιρίτην Μακεδόνα καὶ δεκαστάτηρον, οὕτως ὀνομαζόμενον ἀπὸ τῆς μισθοφορᾶς, ἦντινα μέiona μὲν τοῦ διμοιρίτου, πλείονα δὲ τῶν
4 οὐκ ἐν τιμῇ στρατευομένων ἔφερον· ἐπὶ τούτοις δὲ δώδεκα Πέρσας καὶ τελευταῖον τῆς δεκάδος Μακεδόνα, δεκαστάτηρον καὶ τοῦτον, ὥστε ἐν τῇ δεκάδι τέσσαρας μὲν εἶναι Μακεδόνας, τοὺς μὲν τρεῖς τῇ μισθοφορᾷ προὔχοντας, τὸν δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς δεκάδος, δώδεκα δὲ Πέρσας, τοὺς μὲν Μακεδόνας τὴν πάτριον ὅπλιν ὠπλισμένους, τοὺς δὲ Πέρσας τοὺς μὲν τοξότας, τοὺς δὲ καὶ μεσάρκνυλα ἔχοντας.

5 Ἐν τούτῳ δὲ πολλάκις μὲν τοῦ ναυτικοῦ ἀπεπειράτο, πολλαὶ δὲ ἔριδες αὐτῷ τῶν τριηρῶν καὶ ὅσαι τετρήρεις κατὰ τὸν ποταμὸν ἐγίνοντο, καὶ ἀγῶνες τῶν τε ἐρετῶν καὶ τῶν κυβερνητῶν καὶ στέφανοι τῶν νικόντων.

6 Ἦκον δὲ καὶ παρὰ Ἀμμωνος οἱ θεωροὶ οὐστinas ἐστάλκει ἐρησομένους ὅπως θέμις αὐτῷ τιμᾶν Ἡφαιστίωνα· οἱ δὲ ὡς ἤρωϊ ἔφησαν ὅτι θύειν θέμις ὁ Ἀμμων λέγει. ὁ δὲ ἔχαιρέ τε τῇ μαντείᾳ καὶ τὸ ἀπὸ τοῦδε ὡς ἤρωα ἐγέφαιρε. καὶ Κλεομένει, ἀνδρὶ κακῷ καὶ πολλὰ ἀδικήματα ἀδικήσαντι ἐν Αἰγύπτῳ, ἐπιστέλλει ἐπιστολήν· καὶ ταύτην τῆς μὲν ἐς Ἡφαιστίωνα καὶ ἀποθανόντα φιλίας ἔνεκα καὶ μνήμης οὐ μέφομαι ἔγωγε· ἄλλων δὲ πολλῶν
7 ἔνεκα μέφομαι. ἔλεγε γὰρ ἢ ἐπιστολὴ κατασκευασθῆναι

Ἡφαιστίωνι ἡρώων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ Αἰγυπτίᾳ, ἐν τε τῇ πόλει αὐτῇ καὶ ἐν τῇ νήσῳ τῇ Φάρῳ, ἵνα ὁ πύργος ἐστὶν ὁ ἐν τῇ νήσῳ, μεγέθει τε μέγιστον καὶ πολυτελείᾳ ἐκπρεπέστατον· καὶ ὅπως ἐπικρατήσῃ καλεῖσθαι ἀπὸ Ἡφαιστίωνος, καὶ τοῖς συμβολαίοις καθ' ὅσα οἱ ἔμποροι ἀλλήλοις ξυμβάλλουσιν ἐγγράφεσθαι τὸ ὄνομα Ἡφαιστίωνος. ταῦτα μὲν οὖν οὐκ ἔχω μέμψασθαι, πλήν γε 8 δὴ ὅτι οὐκ ἐπὶ μεγάλοις μεγάλως διεσπουδάξετο. ἐκεῖνα δὲ καὶ πάνυ μέμφομαι. ἦν γὰρ καταλάβω ἐγώ, ἔλεγε τὰ γράμματα, τὰ ἱερὰ τὰ ἐν Αἰγύπτῳ καλῶς κατεσκευασμένα καὶ τὰ ἡρώα τὰ Ἡφαιστίωνος, εἴ τε τι πρότερον ἡμάρτηκας, ἀφήσω σε τούτων, καὶ τὸ λοιπόν, ὀπηλίκον ἂν ἀμάρτης, οὐδὲν πείσῃ ἐξ ἐμοῦ ἄχαρι. τοῦτο ἀνδρὶ ἄρχοντι πολλῆς μὲν χώρας, πολλῶν δὲ ἀνθρώπων ἐκ βασιλέως μεγάλου ἐπεσταλμένον, ἄλλως τε καὶ κακῷ ἀνδρὶ, οὐκ ἔχω ἐπαινεῖσαι.

Ἀλλὰ γὰρ αὐτῷ ἤδη Ἀλεξάνδρῳ ἐγγὺς ἦν τὸ τέλος. 24 καί τι καὶ τοιούνδε πρὸ τῶν μελλόντων σημῆναι λέγει Ἀριστόβουλος· καταλοχίζειν μὲν αὐτὸν τὴν στρατιὰν τὴν ξὺν Πενθέστᾳ τε ἐκ Περσῶν καὶ ἀπὸ θαλάσσης ξὺν Φιλοξένῳ καὶ Μενάνδρῳ ἤκουσαν ἐς τὰς Μακεδονικὰς τάξεις· διψήσαντα δὲ ἀποχωρῆσαι ἐκ τῆς ἑδρας καταλιπόντα ἔρημον τὸν θρόνον τὸν βασιλείον. εἶναι δὲ κλίνας ἐκα- 2 τέρωθεν τοῦ θρόνου ἀργυρόποδας, ἐφ' ὧν οἱ ἀμφ' αὐτὸν ἑταῖροι ἐκάθηντο. τῶν τινα οὖν ἡμελημένων ἀνθρώπων, οἱ δὲ καὶ τῶν ἐν φυλακῇ ἀδέσμων ὄντα λέγουσιν, ἔρημον ἰδόντα τὸν θρόνον καὶ τὰς κλίνας, περὶ τῷ θρόνῳ δὲ ἐστηκότας τοὺς εὐνούχους, καὶ γὰρ καὶ οἱ ἑταῖροι ξυνανέστησαν τῷ βασιλεῖ ἀποχωροῦντι, διελθόντα διὰ τῶν εὐνούχων ἀναβῆναι τε ἐπὶ τὸν θρόνον καὶ καθέζεσθαι. τοὺς δὲ οὐκ ἀναστῆσαι μὲν αὐτὸν ἐκ τοῦ θρόνου κατὰ 3 δὴ τινα νόμον Περσικόν· περιρρηξαμένους δὲ τύπτε-

σθαι τὰ τε στήθη καὶ τὰ πρόσωπα ὡς ἐπὶ μεγάλῳ κακῷ. ταῦτα ὡς ἐξηγγέλθη Ἀλεξάνδρῳ, κελεῦσαι στρεβλωθῆναι τὸν καθίσαντα, μήποτε ἐξ ἐπιβουλῆς ξυντεταγμένου τοῦτο ἔδρασε γινῶναι ἐθέλοντα. τὸν δὲ οὐδὲν ἄλλο ἐξειπεῖν ὅτι μὴ ἐπὶ νοῦν οἱ ἐλθὼν οὕτω προᾶξει· ἥ δὲ καὶ μᾶλλον ἐπ' οὐδενὶ ἀγαθῷ ξυμβῆναι αὐτῷ οἱ μάντις ἐξηγοῦντο.

4 Ἡμέραι τε οὐ πολλαὶ ἐπὶ τούτῳ ἐγένοντο καὶ τεθυκὼς τοῖς θεοῖς τὰς τε νομιζομένας θυσίας ἐπὶ ξυφοραῖς ἀγαθαῖς καὶ τινας καὶ ἐκ μαντείας εὐωχεῖτο ἅμα τοῖς φίλοις καὶ ἔπινε πόρρω τῶν νυκτῶν. δοῦναι δὲ λέγεται καὶ τῇ στρατιᾷ ἱερεῖα καὶ οἶνον κατὰ λόχους καὶ ἑκατοστύας. ἀπὸ δὲ τοῦ πότου αὐτὸν μὲν ἀπαλλάττεσθαι ἐθέλειν ἐπὶ κοιτῶν εἶδιν οἱ ἀνέγραψαν· Μήδιον δὲ αὐτῷ ἐντυχόντα, τῶν ἐταίρων ἐν τῷ τότε τὸν πιθανώτατον, δεηθῆναι κωμάσαι παρὰ οἷ· γενέσθαι γὰρ αὖν ἡδὺν τὸν κῶμον.

25 Καὶ αἱ βασιλεῖοι ἐφημερίδες ὧδε ἔχουσι· πίνειν παρὰ Μηδίῳ αὐτὸν κωμάσαντα· ἔπειτα ἐξαναστάντα καὶ λουσάμενον καθεύδειν τε καὶ αὐθις δειπνεῖν παρὰ Μηδίῳ καὶ αὐθις πίνειν πόρρω τῶν νυκτῶν· ἀπαλλαχθέντα δὲ τοῦ πότου λούσασθαι· καὶ λουσάμενον ὀλίγον τι ἐμ-
2 φαγεῖν καὶ καθεύδειν αὐτοῦ, ὅτι ἤδη ἐπύρεσεν. ἐκκομισθέντα δὲ ἐπὶ κλίνης πρὸς τὰ ἱερὰ θῦσαι ὡς νόμος ἐφ' ἐκάστη ἡμέρᾳ, καὶ τὰ ἱερὰ ἐπιθέντα κατακεῖσθαι ἐν τῷ ἀνδρῶνι ἔστε ἐπὶ κνέφας. ἐν τούτῳ δὲ τοῖς ἡγεμόσι παραγγέλλειν ὑπὲρ τῆς πορείας καὶ τοῦ πλοῦ, τοὺς μὲν ὡς περὶ ἰόντας παρασκευάζεσθαι ἐς τετάρτην ἡμέραν, τοὺς
3 δὲ ἅμα οἱ πλέοντας ὡς εἰς πέμπτην πλευσομένους. ἐκεῖθεν δὲ κατακομισθῆναι ἐπὶ τῆς κλίνης ὡς ἐπὶ τὸν ποταμόν, καὶ ἐπιβάντα πλοίου διαπλεῦσαι πέραν τοῦ ποταμοῦ ἐς τὸν παραδείσον, κἀκεῖ αὐθις λουσάμενον ἀνα-

παύεσθαι. ἐς δὲ τὴν ὑστεραίαν λούσασθαι τε αὐτοὺς καὶ
 θῦσαι τὰ νομιζόμενα· καὶ εἰς τὴν καμάραν εἰσελθόντα
 κατακεῖσθαι διαμυθολογοῦντα πρὸς Μήδιον· παραγ-
 γεῖλλαι δὲ καὶ τοῖς ἡγεμόσιν ἀπαντῆσαι ἕωθεν. ταῦτα 4
 πράξαντα δειπνῆσαι ὀλίγον· κομισθέντα δὲ αὐτοὺς ἐς τὴν
 καμάραν πυρέσσειν ἤδη ξυνεχῶς τὴν νύκτα ὅλην· τῇ δὲ
 ὑστεραίᾳ λούσασθαι καὶ λουσάμενον θῦσαι. Νεάρχῳ δὲ
 καὶ τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσι παραγγεῖλαι τὰ ἀμφὶ τὸν πλοῦν
 ὅπως ἔσται ἐς τρίτην ἡμέραν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ λούσασθαι
 αὐτοὺς καὶ θῦσαι τὰ τεταγμένα, καὶ τὰ ἱερὰ ἐπιθέντα οὐκ-
 ἔτι ἐλιννύειν πυρέσσοντα. ἀλλὰ καὶ ὥς τοὺς ἡγεμόνας
 εἰσκαλέσαντα παραγγέλλειν τὰ πρὸς τὸν ἔκπλουν ὅπως
 αὐτῷ ἔσται ἔτοιμα· λούσασθαι τε ἐπὶ τῇ ἑσπέρᾳ, καὶ
 λουσάμενον ἤδη ἔχειν κακῶς. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ μετακομι- 5
 σθῆναι ἐς τὴν οἰκίαν τὴν πρὸς τῇ κολυμβήθρᾳ καὶ θῦ-
 σαι μὲν τὰ τεταγμένα, ἔχοντα δὲ πονήρως ὅμως ἑσκα-
 λέσαι τῶν ἡγεμόνων τοὺς ἐπικαιροτάτους καὶ ὑπὲρ τοῦ
 πλοῦ αὐτοὺς παραγγέλλειν. τῇ δὲ ἐπιούσῃ μόγισ ἐκκο-
 μισθῆναι πρὸς τὰ ἱερὰ καὶ θῦσαι, καὶ μηδὲν μείον ἔτι
 παραγγέλλειν ὑπὲρ τοῦ πλοῦ τοῖς ἡγεμόσιν. ἐς δὲ τὴν 6
 ὑστεραίαν κακῶς ἤδη ἔχοντα ὅμως θῦσαι τὰ τεταγμένα.
 παραγγεῖλαι δὲ τοὺς μὲν στρατηγούς διατρίβειν κατὰ
 τὴν αὐλήν, χιλιάρχας δὲ καὶ πεντακοσιάρχας πρὸ τῶν
 θυρῶν. ἤδη δὲ παντάπασι πονηρῶς ἔχοντα διακομισθῆ-
 ναι ἐκ τοῦ παραδείσου εἰς τὰ βασίλεια. εἰσελθόντων δὲ
 τῶν ἡγεμόνων γινῶναι μὲν αὐτούς, φωνῆσαι δὲ μηδὲν
 ἔτι, ἀλλ' εἶναι ἄναυδον· καὶ τὴν νύκτα πυρέσσειν κα-
 κῶς καὶ τὴν ἡμέραν, καὶ τὴν ἄλλην νύκτα καὶ τὴν
 ἡμέραν.

Οὕτως ἐν ταῖς ἐφημερίσι ταῖς βασιλείοις ἀναγέγρα- 26
 πται, καὶ ἐπὶ τούτοις ὅτι οἱ στρατιῶται ἐπόθησαν ἰδεῖν
 αὐτόν, οἱ μὲν, ὥς ζῶντα ἔτι ἰδοιεν· οἱ δέ, ὅτι τεθνηκέ-

ναι ἤδη ἐξηγγέλλετο, ἐπικρύπτεσθαι δὲ αὐτοῦ ἐτόπαζον πρὸς τῶν σωματοφυλάκων τὸν θάνατον, ὥς ἔγωγε δοκῶ· τοὺς πολλοὺς δὲ ὑπὸ πένθους καὶ πόθου τοῦ βασιλέως βιάσασθαι ἰδεῖν Ἀλέξανδρον. τὸν δὲ ἄφωνον μὲν εἶναι λέγουσι παραπορευομένης τῆς στρατιᾶς· δεξιοῦσθαι δὲ ὡς ἐκάστους τὴν τε κεφαλὴν ἐπαίροντα μόγῃς καὶ τοῖν
 2 ὀφθαλμοῖν ἐπισημαίνοντα. λέγουσι δὲ αἱ ἐφημερίδες αἱ βασιλῆιοι ἐν τοῦ Σεράπιδος τῷ ἱερῷ Πείθωνά τε ἐγκοιμηθέντα καὶ Ἄτταλον καὶ Δημοφῶντα καὶ Πευκέσταν, πρὸς δὲ Κλεομένην τε καὶ Μενίδα καὶ Σέλευκον, ἐπερωτᾶν τὸν θεὸν εἰ λῶον καὶ ἄμεινον Ἀλεξάνδρῳ εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ θεοῦ κομισθέντα καὶ ἱκετεύσαντα θεραπεύεσθαι πρὸς τοῦ θεοῦ· καὶ γενέσθαι φήμην τινὰ ἐκ τοῦ θεοῦ μὴ κομίζεσθαι εἰς τὸ ἱερόν, ἀλλ' αὐτοῦ
 3 μένουσι ἔσεσθαι ἄμεινον. ταῦτά τε ἀπαγγεῖλαι τοὺς ἐταίρους καὶ Ἀλέξανδρον οὐ πολὺ ὕστερον ἀποθανεῖν, ὥς τοῦτο ἄρα ἤδη ὃν τὸ ἄμεινον. οὐ πόρρω δὲ τούτων οὔτε Ἀριστοβούλῳ οὔτε Πτολεμαίῳ ἀναγέγραπται. οἱ δὲ καὶ τάδε ἀνέγραψαν, ἐρέσθαι μὲν τοὺς ἐταίρους αὐτὸν ὅτῳ τὴν βασιλείαν ἀπολείπει· τὸν δὲ ὑποκρίνασθαι ὅτι τῷ κρατίστῳ· οἱ δέ, προσθεῖναι πρὸς τούτῳ τῷ λόγῳ ὅτι μέγαν ἐπιτάφιον ἀγῶνα ὀρᾷ ἐφ' αὐτῷ ἐσόμενον.

27 Πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα οἶδα ἀναγεγραμμένα ὑπὲρ τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς, καὶ φάρμακον ὅτι ἐπέμφθη παρὰ Ἀντιπάτρου Ἀλεξάνδρῳ καὶ ἐκ τοῦ φαρμάκου ὅτι ἀπέθανε· καὶ τὸ φάρμακον ὅτι Ἀριστοτέλης μὲν Ἀντιπάτρῳ ἐξεῦρε, δεδοικὼς ἤδη Ἀλέξανδρον Καλλισθένους ἕνεκα, Κάσανδρος δὲ ὁ Ἀντιπάτρου ἐκόμισεν· οἱ δὲ καὶ ὅτι ἐν
 2 ἡμιόνου ὀπλῇ ἐκόμισε καὶ τοῦτο ἀνέγραψαν. δοῦναι δὲ αὐτὸ Ἰόλλαν τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κασάνδρου τὸν νεώτερον· εἶναι γὰρ οἰνοχόον βασιλικὸν τὸν Ἰόλλαν καὶ τι καὶ λε-

λυπῆσθαι πρὸς Ἀλεξάνδρου ὀλίγω πρόσθεν τῆς τελευ-
 τῆς· οἱ δὲ καὶ Μήδιον μετασχεῖν τοῦ ἔργου, ἐραστὴν
 ὄντα τοῦ Ἰόλλα· καὶ αὐτὸν γὰρ εἶναι τὸν εἰσηγητὴν γε-
 νόμενον Ἀλεξάνδρῳ τοῦ κώμου· ὁδύνην τε αὐτῷ ἐπὶ τῇ
 κύλικι γενέσθαι ὀξεῖαν, καὶ ἐπὶ τῇ ὁδύνῃ ἀπαλλαγῆναι
 ἐκ τοῦ πότου. ἤδη δέ τις οὐκ ἡσχύνθη ἀναγράψαι ὅτι 3
 αἰσθόμενος οὐ βιώσιμον ὄντα αὐτὸν Ἀλέξανδρος ἐς τὸν
 Εὐφράτην ποταμὸν ἤει ἐμβαλὼν, ὥς ἀφανὴς ἐξ ἀνθρώ-
 πων γενόμενος πιστοτέραν τὴν δόξαν παρὰ τοῖς ἔπειτα
 ἐγκαταλείπει ὅτι ἐκ θεοῦ τε αὐτῷ ἢ γένεσις ξυνέβη καὶ
 παρὰ θεοὺς ἢ ἀποχώρησις. Ῥωξάνην δὲ τὴν γυναῖκα οὐ
 λαθεῖν ἐξίόντα, ἀλλὰ εἰργόμενον γὰρ πρὸς αὐτῆς ἐποι-
 μῶξαντα εἰπεῖν ὅτι ἐφθόνησεν ἄρα αὐτῷ δόξης τῆς ἐς
 ἅπαν, ὥς θεῷ δὴ γεγεννημένῳ. καὶ ταῦτα ἐμοὶ ὥς μὴ
 ἀγνοεῖν δόξαιμι μᾶλλον ὅτι λεγόμενά ἐστιν ἢ ὥς πιστὰ
 ἐς ἀφήγησιν ἀναγεγράφθω.

Ἐτελεύτα μὲν δὴ Ἀλέξανδρος τῇ τετάρτῃ καὶ δεκάτῃ 28
 καὶ ἑκατοστῇ Ὀλυμπιάδι ἐπὶ Ἡγησίου ἄρχοντος Ἀθήνη-
 σιν· ἐβίω δὲ δύο καὶ τριάκοντα ἔτη καὶ τοῦ τρίτου μῆνας
 ἐπέλαβεν ὀκτώ, ὥς λέγει Ἀριστόβουλος· ἐβασίλευσε δὲ
 δώδεκα ἔτη καὶ τοὺς ὀκτὼ τούτους μῆνας, τό τε σῶμα
 κάλλιστος καὶ φιλοπονώτατος καὶ ὀξύτατος τὴν γνώμην
 γενόμενος καὶ ἀνδρειότατος καὶ φιλοτιμώτατος καὶ φιλο-
 κινδυνώτατος καὶ τοῦ θείου ἐπιμελέστατος· ἡδονῶν δὲ 2
 τῶν μὲν τοῦ σώματος ἐγκρατέστατος, τῶν δὲ τῆς γνώμης
 ἐπαίνου μόνου ἀπληστότατος· ξυνιδεῖν δὲ τὸ δέον ἔτι
 ἐν τῷ ἀφανεῖ ὃν δεινότητος, καὶ ἐκ τῶν φαινομένων τὸ
 εἰκὸς ξυμβαλεῖν ἐπιτυχέστατος, καὶ τάξαι στρατιὰν καὶ
 ὀπλίσαι τε καὶ κοσμηῆσαι δαημονέστατος· καὶ τὸν θυμὸν
 τοῖς στρατιώταις ἐπᾶραι καὶ ἐλπίδων ἀγαθῶν ἐμπλῆσαι
 καὶ τὸ δεῖμα ἐν τοῖς κινδύνοις τῷ ἀδεεῖ τῷ αὐτοῦ ἀφα-
 νίσαι, ξύμπαντα ταῦτα γενναιότατος. καὶ οὖν καὶ ὅσα 3

ἐν τῷ ἀφανεῖ προᾶξει, ξὺν μεγίστῳ θάρσει ἔπραξεν· ὅσα τε φθάσας ὑφαρπάσαι τῶν πολεμίων, πρὶν καὶ δεῖσθαι τινα αὐτὰ ὡς ἐσόμενα, προλαβεῖν δεινότητος· καὶ τὰ μὲν ξυντεθέντα ἢ ὁμολογηθέντα φυλάξαι βεβαιότατος, πρὸς δὲ τῶν ἐξαπατώντων μὴ ἁλῶναι ἀσφαλέστατος· χρημάτων δὲ ἐς μὲν ἡδονὰς τὰς αὐτοῦ φειδωλότατος, ἐς δὲ εὐποιῖαν τῶν πέλας ἀφθονώτατος.

- 29 Εἰ δέ τι ἐπλημμελήθη Ἀλεξάνδρῳ δι' ὀξύτητα ἢ ὑπ' ὀργῆς, ἢ εἴ τι ἐς τὸ ὑπερογκότερον προήχθη βαρβαρίσαι, οὐ μέγала τίθεμαι ἔγωγε, εἰ τὴν νεότητά τέ τις τὴν Ἀλεξάνδρου μὴ ἀνεπιεικῶς ἐνθυμηθείη καὶ τὸ διηνεκὲς τῆς εὐτυχίας καὶ τοὺς πρὸς ἡδονήν, οὐκ ἐπὶ τῷ βελτίστῳ, τοῖς βασιλεῦσι ξυνόντας τε καὶ ἐπὶ κακῷ ξυνεσόμενους· ἀλλὰ μεταγνῶναί γε ἐφ' οἷς ἐπλημμέλησε μόνῳ οἶδα τῶν πάλαι βασιλέων Ἀλεξάνδρῳ ὑπάρχει ὑπὸ 2 γενναιότητος. οἱ δὲ πολλοί, εἰ καὶ τι ἔγνωσαν πλημμελήσαντες, οἱ δὲ τῷ προηγορεῖν αὐτοῦ, ὡς καλῶς δὴ πραχθέντος, ἐπικρύψειν οἴονται τὴν ἁμαρτίαν, κακῶς γιννώσκοντες. μόνῃ γὰρ ἔμοιγε δοκεῖ Ἰάσις ἁμαρτίας ὁμολογεῖν τε ἁμαρτόντα καὶ δῆλον εἶναι ἐπ' αὐτῷ μεταγινώσκοντα, ὡς τοῖς παθοῦσί τι ἄχαρι οὐ πάντῃ χαλεπὰ τὰ παθήματα φαινόμενα, εἰ ὁ δράσας αὐτὰ ξυγχωροίη ὅτι οὐ καλὰ ἔδρασεν, αὐτῷ τέ τινι ἐς τὸ μέλλον ταύτην ἐλπίδα ἀγαθὴν ὑπολειπομένην, μή ποτε ἂν παραπλήσιόν τι ἁμαρτεῖν, εἰ τοῖς πρόσθεν πλημμεληθεῖσιν ἄχθό- 3 μενος φαίνοιτο. ὅτι δὲ εἰς θεὸν τὴν γένεσιν τὴν αὐτοῦ ἀνέφερεν, οὐδὲ τοῦτο ἐμοὶ δοκεῖ εἶναι μέγα αὐτῷ τὸ πλημμέλημα, εἰ μὴ καὶ σόφισμα ἦν τυχὸν ἐς τοὺς ὑπηκόους τοῦ σεμνοῦ ἔνεκα. οὐκ οὖν δοκεῖ ἔμοιγε ἢ Μίνως γενέσθαι βασιλεὺς ἀφανέστερος ἢ Αἰακοῦ ἢ Ῥαδαμάνθυος· οἷς δὴ ἐς Αἴα ἀνενεχθεῖσα ἡ γένεσις πρὸς τῶν πάλαι ἀνθρώπων οὐδεμιᾷ αὐτῶν ὕβρει προστίθεται·

οὐδὲ Θησέως τοῦ Ποσειδῶνος οὐδὲ Ἰωνος τοῦ Ἀπόλ-
λωνος. ὥς ἔμοιγε καὶ ἡ Περσικὴ σκευὴ σόφισμα δοκεῖ 4
εἶναι πρὸς τε τοὺς βαρβάρους, ὥς μὴ πάντῃ ἀλλότριον
αὐτῶν φαίνεσθαι τὸν βασιλέα, καὶ πρὸς τοὺς Μακεδό-
νας, ὥς ἀποστροφὴν τινα εἶναι αὐτῷ ἀπὸ τῆς ὀξύτη-
τός τε καὶ ὕβρεως τῆς Μακεδονικῆς· ἐφ' ὅτῳ δὴ καὶ
ἐγκαταμιῖξαι μοι δοκεῖ ταῖς τάξεσιν αὐτῶν τοὺς Πέρ-
σας τοὺς μηλοφόρους καὶ τοῖς ἀγῆμασι τοὺς ὁμοτίμους.
καὶ οἱ πότοι δέ, ὥς λέγει Ἀριστόβουλος, οὐ τοῦ οἴνου
ἕνεκα μακροὶ αὐτῷ ἐρίγνοντο, οὐ γὰρ πίνειν πολὺν
οἶνον Ἀλέξανδρον, ἀλλὰ φιλοφροσύνης τῆς εἰς τοὺς
ἐταίρους.

Ὅστις δὲ κακίζει Ἀλέξανδρον, μὴ μόνον ὅσα ἄξια 30
κακίξεσθαι ἐστὶ προφερόμενος κακιζέτω, ἀλλὰ ξύμπαντα
Ἀλεξάνδρου εἰς ἓν χωρίον ξυναγαγὼν οὕτω δὴ ἐκλογι-
ζέσθω ὅστις τε ὢν αὐτὸς καὶ ὁποῖα τύχῃ κεχορημένος ὄν-
τινα γενόμενον ἐκεῖνον καὶ ἐς ὅσον εὐτυχίας τῆς ἀνθρω-
πίνης ἐλθόντα βασιλέα τε ἀμφοῖν τοῖν ἡπείροιν ἀναμ-
φιλογώτατα γενόμενον καὶ ἐπὶ πᾶν ἐξικόμενον τῷ αὐτοῦ
ὀνόματι κακίζει, σμικρότερός γε ὢν αὐτὸς καὶ ἐπὶ σμι-
κροῖς πονούμενος καὶ οὐδὲ ταῦτα ἐν κόσμῳ τιθέμενος.
ὥς ἔγωγε δοκῶ ὅτι οὔτε τι ἔθνος ἀνθρώπων οὔτε τις 2
πόλις ἐν τῷ τότε ἦν οὔτε τις εἰς ἄνθρωπος εἰς ὃν οὐ
πεφουιτήκει τὸ Ἀλεξάνδρου ὄνομα. οὐκ οὐν οὐδ' ἐμοὶ
ἔξω τοῦ θείου φῦναι ἂν δοκεῖ ἀνὴρ οὐδενὶ ἄλλῳ ἀνθρώ-
πων ἰοικώς. καὶ ταῦτα χρησμοὶ τε ἐπισημηῆναι ἐπὶ τῇ
τελευτῇ Ἀλεξάνδρου λέγονται καὶ φάσματα ἄλλα ἄλλοις
γενόμενα καὶ ἐνύπνια φανέντα ἄλλα ἄλλοις καὶ ἡ ἐς
τοῦτο ἐξ ἀνθρώπων τιμὴ τε αὐτοῦ καὶ μνήμη οὐκ ἀν-
θρωπίνη οὐσα, καὶ νῦν δὲ διὰ τοσούτου ἄλλοι χρησμοὶ
ἐπὶ τῇ τιμῇ αὐτοῦ τῷ ἔθνει τῶν Μακεδόνων χρησθέν-
τες. ἐπεὶ καὶ αὐτὸς ἐμεμψάμην ἔστιν ἃ ἐν τῇ ξυγγραφῇ 3

τῶν Ἀλεξάνδρου ἔργων, ἀλλ' αὐτόν γε Ἀλέξανδρον οὐκ αἰσχύνομαι θαυμάζων· τὰ δὲ ἔργα ἐκεῖνα ἐκάκισα ἀληθείας τε ἔνεκα τῆς ἐμῆς καὶ ἅμα ὀφελείας τῆς ἐς ἀνθρώπους· ἐφ' ὅτῳ ὠρμήθην οὐδὲ αὐτὸς ἄνευ θεοῦ ἐς τήνδε τὴν ξυγγραφὴν.

Τέλος τῆς ξυγγραφῆς τῶν Ἀλεξάνδρου ἔργων.

INDEX NOMINUM.

(Addita sunt recentiora celeberrimorum montium, fluminum, urbium, terrarum nomina.)

A.

- Abastani Indi 6, 15, 1.
 Abdera 1, 11, 4.
 Abii Scythae 4, 1, 1.
 Abisares rex 4, 27, 7. Pori socius 5, 20, 5, 22, 2. ad Alexandrum legatos mittit 5, 8, 3, 20, 5, 29, 4 s.
 Abreas 6, 9, 3, 10, 1, 11, 7.
 Abulites Susianorum satrapes 3, 16, 9, 19, 2. supplicio affectus 7, 4, 1.
 Abydus 1, 11, 6.
 Acarnan Philippus 2, 4, 8. Bianor 13, 2.
 Acesines amnis 5, 4, 2, 5, 5, 25, 5, 29, 2, 6, 4, 1, 7, 10, 6. eius magnitudo et natura 5, 20, 8. cum Indo confluit 6, 1, 2, 5, 3, 1, 6, 15, 1, 4. cum Hydaspes 6, 4, 4. cum Hydraote 6, 13, 1. et Hyphasi 6, 14, 5.
 Achaëorum portus 1, 11, 6.
 Achilles 7, 16, 8. eius sepulcrum 1, 12, 1. eum aemulatur Alexander 7, 14, 4. cl. 1, 12, 1 s.
 Achilles Atheniensis 3, 6, 2.
 Acuphis Nysaeorum princeps 5, 1, 3 ss. terrae praefectus 5, 2, 3 ss.
 Ada Hecatomni filia Cariae praefecta 1, 23, 7 s. Alexandrum adoptat 1, 23, 8.
 Addaeus *χιλιάρχης* 1, 22, 7. eius *τάξις* 1, 22, 4. occisus 1, 22, 7.
 Admetus *τοῖς ὑπασπισταῖς* praest 2, 23, 2, 4, 5. occisus ib. et 2, 24, 4.
 Adraïstae (*Ardschtra*) Indi 5, 22, 3.
 Aeacidæ 2, 27, 6, 4, 11, 6.
 Aeacus 7, 29, 3.
 Aegae Macedoniae (nunc *Vodëna*) 1, 11, 1.
 Aegaeum mare (nunc *Archipelagus*) 7, 20, 4.
 Aegina 6, 11, 6.
 Aegs flumen 1, 9, 3.
 Aegyptus amnis (Nilus) 5, 6, 5, 6, 1, 3.
 Aegyptus terra 2, 13, 3, 17, 1, 25, 4, 5, 25, 4, 7, 9, 8. ab Alexandro occupata 3, 1, 1 ss. Amminape cum Mazaco de-dente 3, 22, 1. composita 3, 5, 1 ss.
 terrae praestantia a Romanis agnita 3, 5, 7. Nili donum 5, 6, 5. cl. 6, 1, 3.
 Indiae similis 6, 1, 2. cl. 5. Aegyptum vexat Cleomenes 7, 23, 6, 8.
 Aegyptii Herculem colunt 2, 16, 3, 4, 28, 2.
 Aeolis 3, 22, 3, 7, 9, 7. Aeolicae civi-tates 1, 18, 1.
 Aemus. v. Haemus.
 Aëropus 1, 7, 6.
 Aeschylus in Aegypto *ἐπίσκοπος* 3, 5, 3.
 Aesculapius 2, 5, 8, 7, 14, 6.
 Aethiopes nigri 5, 4, 4. Nili accolae 6, 1, 3. eos debellare cogitat Alexander 7, 1, 2. legatos ad eum mittunt 7, 15, 4.
 Aetolus Glaucus 3, 16, 2. Lycidas 3, 6, 3.
 Aetoli res novas moliantur 1, 7, 4. ve-niam rogant 1, 10, 2.
 Agamemnon 1, 11, 5.
 Agathocles 1, 18, 1, 6, 28, 4.
 Agathon Thracum praefectus 1, 14, 3.
 Tyrimmae filius equitum Odrysarum praefectus 3, 12, 4.
 Agenor 6, 17, 1.
 Agenorium Tyri 2, 24, 2.
 Agerrus 3, 23, 9.
 Agesilaus Laco 2, 13, 6.
 Agis Spartanorum rex pecuniam et naves a Persis accipit 2, 13, 4, 6.
 Agis Argivus, poeta 4, 9, 9.
 Agrianes 1, 5, 1 s. copiae apud Alexan-drum stipendia faciunt, saepe memo-ratae.
 Albani 3, 8, 4, 11, 4, 13, 1.
 Alcetas *τάξι* praefectus 4, 22, 1, 27, 1, 5 ss. 5, 11, 3.
 Alcias Eleus 1, 29, 4.
 Alcmena 2, 16, 1.
 Aleius campus 2, 5, 8.
 Alexander Aeropi filius 1, 7, 6, 17, 8.
 Alexandro M. insidiatur 1, 25, 1 ss.
 Alexander Amphoteri pater 1, 25, 9.
 Alexander Epirota 3, 6, 7.
 Alexander Philippi filius, ab Heraclidis oriundus 2, 5, 9, 3, 3, 2, 4, 7, 4, 6, 3,

2. ab Ada adoptatus 1, 23, 8. Ammonis soboles 3, 3, 2, 4, 9, 9, 7, 8, 3. deus videri vult 7, 20, 1. quo consilio 7, 29, 3. viginti annos natus dux adversus Persas creatus 1, 1, 1 s. Persea et Herculem aemulatur 3, 3, 2. Achillem 1, 12, 1. 2. Dionysum 5, 1, 5, 2, 1, 26, 5, 7, 10, 6. cf. 4, 8, 2 ss. 5, 26, 5, 7, 20, 1. mortem contemnit 2, 4, 11. felix 4, 19, 6, 21, 3, 7, 29, 1. eius audacia 1, 13, 6, 4, 21, 3, 6, 9, 5 ss. ab amicis castigata 6, 13, 4 s. nihil desperat 4, 21, 3. cl. 30, 3. fortitudo 1, 15, 6 ss. vulneratur ib. 2, 12, 1. 27, 2, 3, 30, 11, 4, 3, 3, 23, 3, 26, 4, 6, 10, 1. omnino v. 7, 10, 2.

Strenuitas 2, 18, 4, 23, 4, 7, 15, 3. de eius moribus 7, 28, 1 ss. milites excitat 4, 29, 7. cl. 21, 4, 1, 22, 1. severitate terret 1, 16, 6, 29, 6, 3, 23, 8. satrapas 6, 15, 3, 27, 1, 4, 30, 2, 7, 4, 1 ss. 18, 1. hostes 4, 27, 4. milites seditiosos 7, 8, 4. crudelior in Bessum 4, 7, 3 s. amicis fidit 2, 4, 9 ss. ignoscit 3, 6, 7. non succenset mala vaticinato 7, 18, 4. amicissimus Cratero 7, 12, 3. Hephaestioni 7, 14, 1 ss. bene meritos praemiis ornat 1, 5, 4, 6, 28, 4, 7, 4, 4 ss. 5, 4 ss. militum fortitudinem remuneratur 1, 16, 4 ss. 2, 12, 1. item exauctoratos 3, 19, 5, 7, 12, 2. aes alienum solvit 7, 5, 1 ss. *νεογάμους* in Macedoniam remittit 1, 24, 1 s.

Ignoscit inimicis 1, 10, 4 ss. 2, 15, 3 ss. 3, 17, 6, 24, 4 s. cohibet plebis iram 1, 17, 12. clemens in captivis 2, 12, 5. non mulierosus 4, 19, 6 ss. aquam sibi oblatam effundit 6, 26, 2. non vinosus 7, 29, 4. gloriae cupidior 6, 13, 4. cl. 5, 2, 1. a solo Lysippo se fingi voluit 1, 16, 4. Atheniensibus trecentas *πανοπλίας* mittit 1, 16, 7. Harmodii et Aristogitonis statuas 3, 16, 8. cf. 7, 19, 2. alia iis grata facit 2, 15, 4, 3, 6, 2. monumentorum verecundia 6, 29, 10 s. cl. 27, 5, 30, 2. Pindari domo et posteris parcat 1, 9, 10. aras ad Hyphasin extruit 5, 29, 1. adulatione corrumpitur 4, 8, 1 ss. Clitum caedit 4, 8, 4 ss. poenitentia 4, 9, 2 ss. luctus de Hephaestionis morte 7, 14, 2 ss. cultu armisque insignis 1, 14, 4, 6, 9, 5.

Indorum sophistas convenit 7, 1, 5 s. 2, 2 ss. sermo eius cum Diogene 7, 2, 1. cum Celtis 1, 4, 7 s. cum Besso 3, 30, 4. cum Poro 5, 19, 2 s. dictum de proelio nocturno 3, 10, 2. de imperio 2, 25, 2. de Olympiade 7, 12, 6. epistola ad Athenienses 1, 10, 4. ad Darium 2, 14, 4 ss. 25, 3. ad Olympiadem 5, 1, 4. ss. ad Cleomenem 7, 23, 7. de-

tiberat cum Parmenione 1, 13, 3 ss. 18, 6 ss. 3, 10, 1 ss. cum amicis 2, 25, 2. cum ducibus 3, 9, 3 ss. duces exhortatur 2, 7, 3 ss. 17, 1 ss. 3, 9, 5 ss. orationem ad eos habet 5, 25, 3 ss. 7, 9, 1 ss.

Macedonum opes auxit 7, 9, 6 ss. cl. 5, 25, 4 ss. apud Graecos statum popularem instituit 1, 18, 2. eius *Μηδισμός* 4, 7, 4, 9, 7 ss. 7, 6, 1 ss. 8, 2. in matrimonium duxit Roxanen 4, 19, 5. Barsinen et Parysatin 6, 4, 4. milites e barbaris parat 7, 6, 1 ss. 8, 2. barbaros cum suis conciliat 7, 11, 8 ss.

Urbes condidit 5, 27, 5. Alexandriam in Aegypto 3, 1, 5 ss. ad Caucasum 3, 28, 4. ad Tanaim 4, 1, 3 s. Nicaeam et Bucephala 5, 19, 4, 29, 5. alia oppida in India 5, 29, 3, 6, 15, 7. (navalia 6, 18, 2.) ad Pallocozam 7, 21, 7. eius classis 1, 18, 4, 20, 1 ss. 5, 8, 5, 26, 1 s. 7, 19, 3, 21, 7. cf. Nearchus. ipse navigat 6, 14, 4 ss. 7, 7, 1 s. 6 ss. 22, 1.

Coronatur 1, 12, 1. 24, 5, 2, 13, 8, 7, 15, 4, 23, 2. sacra facit 1, 4, 5, 11, 6 ss. Dianae 1, 18, 2. Aesculapio, Minervae, Amphilocho 2, 5, 8 s. Herculi Tyrio 2, 24, 6. Apidi 3, 1, 4. amnibus Indicis 5, 29, 5, 6, 3. 1. diis ab Ammone dictis 6, 19, 4 s. nodum Gordium solvit 2, 3, 7 s. omen interpretatur 1, 18, 9. non curat ea 2, 27, 1, 4, 4, 3. vaticinia 7, 16, 5 ss. 22, 1.

Quae consilia agitaverit 4, 15, 5 s. 5, 26, 5 ss. 6, 1, 2 ss. *μέγας βασιλεύς* 4, 9, 7, 5, 15, 7, 1, 2 s. cl. 30, 1. *βασιλεὺς τῆς Ἀσίας* ib. et 2, 14, 9. insidiae ei structae 1, 25, 1 ss. 3, 26, 1 ss. 4, 13, 3 ss. occidisse fertur 1, 7, 2. 6. eius morbus 2, 4, 7 ss. mors 7, 24, 1 ss.

Alexandria in Aegypto 3, 1, 5 ss. 5, 1, 5, 7, 23, 7. ad Caucasum 3, 28, 4, 5, 1, 5 s. in Parapamisadis 4, 22, 4. ad Tanaim 4, 1, 3 s. 4, 1.

Alinda Cariae 1, 23, 8.

Althaemenes 3, 11, 8.

Amanicae portae 2, 7, 1.

Amastrius 7, 4, 5.

Amathusius Androcles 2, 22, 2.

Amazones 4, 15, 4, 7, 13, 2 ss.

Ambracia Epiri (nunc *Arta*) 2, 16, 5.

Aminapes Aegyptiorum praefectus ab Alexandro Parthorum et Hyrcaniorum satrapes factus 3, 22, 1.

Ammon. eius oraculum 3, 3, 1 ss. 3, 4, 1 ss. Alexandri parens ib. 4, 9, 9, 7, 8, 3. qui ei sacra facit 6, 3, 2. eius oracula 6, 19, 4, 7, 14, 7, 23, 6.

Amphilochus heros 2, 5, 9.

Amphilochi Ambraciae vicini 2, 16, 5.

- Amphipolis 1, 1, 5. 2, 5. ad Strymonis ostium 1, 11, 3.
 Amphipolitae 3, 16, 4. 7, 18, 1.
 Amphium Thebarum 1, 8, 6s.
 Amphoterus Alexandri filius, legatus 1, 25, 9 s. cum classe Con occupat 3, 2, 6. Peloponnesiis auxilio missus 3, 6, 3.
 Amyntas a Thebanis occisus 1, 7, 1.
 Amyntas Balacri pater 1, 29, 3. 3, 5, 5.
 Amyntas Sostrati pater 4, 13, 3.
 Amyntas Andromenis filius. eius τάξις 1, 8, 2. 3, 11, 9. φάλαγξ 1, 14, 2. Sardium arcem recipit 1, 17, 4. milites e Macedonia adducit 3, 11, 9. 16, 10. accusatus et absolutus, sed paulo post occisus 3, 27, 1 ss. sine dubio idem cuius τάξις commemoratur 1, 20, 5. 2, 8, 4. 3, 18, 6. 23, 2. 25, 6.
 Amyntas Antiochi filius, transfuga 1, 17, 9. 25, 3. Dario salutaria suadet 2, 6, 3. in Aegypto occisus 2, 13, 3.
 Amyntas Arrabaei filius, speculatoribus praefectus 1, 12, 7. σαρισφοροῖς (προδρομοῖς) equitibus, Paeonibus et Socratis turmae praefectus 1, 14, 1. 6. 15, 1. cornu sinistro praest 1, 28, 4.
 Amyntas Nicolai filius Bactriorum satrapes 4, 17, 3. 22, 3.
 Anaxarchus sophista Alexandrum consolatur 4, 9, 7 ss. προσκυνήσεως auctor 4, 10, 6 ss. a Callisthene confutatus 4, 11, 1 ss.
 Anaxippus ἑταῖρος 3, 25, 2. occisus 3, 25, 5.
 Anchialus Ciliciae 2, 5, 2 ss.
 Ancyra Galatiae 2, 4, 1.
 Andaca Indiae 4, 23, 5.
 Androcles Amathusius 2, 22, 2.
 Androclus ἑταῖρος 3, 29, 1.
 Andromachus ναύαρχος 2, 20, 10.
 Andromachus Hieronis filius equitibus peregrinis praefectus 3, 12, 5. 25, 4. contra Spitamenem missus 4, 3, 7. 5, 5. 7, 6, 2.
 Andromenes pater Amyntae, Attali Simmiaequae, quos v.
 Andronicus Agerri filius mercenariis Graecis qui apud Darium meruerant praefectus 3, 23, 9. 24, 5. Proteae pater 2, 2, 3. 20, 2.
 Androsthenes chersonnesum Arabicam legit 7, 20, 7.
 Anicetus Ol. 112, 1. archon 2, 24, 6.
 Anomas Laco, legatus ad Darium 3, 24, 4.
 Antaeus 3, 3, 1.
 Antalcidae pax 2, 1, 4. 2, 2.
 Anteus 6, 28, 4. cl. 3, 5, 5.
 Anthemusia turma 2, 9, 3.
 Antibelus Mazaei filius 3, 21, 1. cf. Artiboles.
 Anticles Theocriti filius Alexandro insidias struit 4, 13, 4. interfectus 4, 14, 3.
 Antigenes, phalangī praefectus 5, 16, 3. eius τάξις 6, 17, 3.
 Antigonus Philippi filius, sociorum dux, Phrygiae satrapes 1, 29, 3. Antigonus ad Ipsum occisus est 3, 18, 5.
 Antilibanus mons 2, 20, 4.
 Antiochus sagittariorum dux 2, 9, 2. occisus 3, 5, 6.
 Antiochus, χιλιάρχος τῶν ὑπαπιστῶν 4, 30, 6.
 Antiochus Amyntae pater 1, 17, 9. 2, 6, 3.
 Antiochus Heraclidis pater 3, 11, 8.
 Antipater Asclepiodori filius Alexandro insidias struit 4, 13, 4. interfectus 4, 14, 3.
 Antipater Casandri et Iollae pater 7, 27, 1 s. Macedoniae praefectus 1, 7, 6. 11, 3. classem cogit insulis praesidio futuram 2, 2, 4. mercenarios Graecos Alexandro mittit 3, 5, 1. contra Lacedaemonios bellum gerenti Alexander pecunias mittit 3, 16, 10. eum in Asiam arcessit 7, 12, 4. Antipatri et Olympiadis inimicitia 7, 12, 5 ss. Alexandrum veneno necasse insinulabatur 7, 27, 1.
 Aornus Bactriae 3, 29, 1.
 Aornus petra Indiae 4, 28, 1 — 30, 4. 5, 26, 5.
 Apis Aegyptiorum deus 3, 1, 4.
 Apollo 3, 27, 5. Ionis pater 7, 29, 3.
 Apollodorus Amphipolites, ἑταῖρος, praetor Babyloniae 3, 16, 4. 7, 18, 1. vaticinia Alexandro prodit 7, 18, 2 ss.
 Apollonia Mygdoniae 1, 12, 7.
 Apollonides Chius captus 3, 2, 5. 7.
 Apollonius Charini filius Libyae Aegypto vicinae praefectus 3, 5, 4.
 Apollophanes Oritarum satrapes 6, 22, 2. provincia privatus 6, 27, 1.
 Arabes. eorum dii 7, 20, 1. legatos ad Alexandrum non mittunt 7, 19, 6. mercenarii 2, 25, 4. 27, 1.
 Arabia ad Antilibanum 2, 20, 4. Syriae vicina 3, 1, 2. ad Heroum oppidum 3, 5, 4. Ἀραβίας ἔστιν ἅ 5, 25, 4. Ἀραβία ἡ πολλή 7, 1, 2. 19, 6. magnitudo et natura 7, 20, 2 ss. Assyriae confinis 7, 21, 3. chersonnesus 7, 20, 7 s. deserta 7, 20, 10.
 Arabitae (Arbitae) pop. 6, 21, 4.
 Arabius sinus 7, 20, 8.
 Arabius (Arbis) amnis (nunc fort. Purally) 6, 21, 3 s.
 Arachosia (nunc Kandahar) Sibyrto satrapae paret 5, 6, 2.

- Arachoti 3, 11, 3. (6, 15, 5.) 6, 17, 3.
Indis vicini 3, 28, 1. cl. 8, 4. cum (Indis montanis et) Drangis satrapam habebant Barsaentem 3, 8, 4. 21, 1. ab Alexandro domiti 7, 10, 5. equites 5, 11, 3, 7, 6, 3.
- Aradus insula (n. *Arwad*) contra Marathum 2, 13, 8. eius rex 2, 20, 1.
- Araxes amnis (n. *Aras*) ex Armenia in Caspium mare influit 7, 16, 3. cf. 3, 18, 6.
- Arbela Assyriae (n. *Erbil*) 3, 16, 3. 22, 4. situs 3, 8, 7. 15, 5. 6, 11, 4 ss.
- Arbupales Darii filius, Artaxerxis nepos, ad Granicum cecidit 1, 16, 3.
- Arcades Epaminondae socii 1, 9, 4. res novas moliantur 1, 10, 1.
- Archelaus Macedoniae rex 1, 11, 1.
- Archelaus Androcli filius Aorni praesidiis praefectus 3, 29, 1.
- Archelaus Theodori filius praetor Susianae 3, 16, 9.
- Archias usque ad Tylum insulam navigat 7, 20, 7.
- Aretes τοῖς προδρομοῖς ἱππεῦσι praefectus 3, 12, 3. 14, 1. 3.
- Aretis (an Aretes?) strator regius 1, 15, 6.
- Argaeus Heraclidis pater 7, 16, 1.
- Argos 2, 5, 9.
- Aria (n. *Chorasan*) Parthis vicina 3, 25, 1. a flumine Ἀρεῖος (n. *Heri*) nominata 4, 6, 6.
- Ariaces (Ariarathes) Cappadocum rex 3, 8, 5.
- Ariaspae s. Euergetae 3, 27, 4.
- Ariagum Indiae 4, 24, 6.
- Arii Satibarzani satrapae parent 3, 8, 4. 25, 1 s. deficient 3, 28, 2 ss. iterum 3, 28, 2 s. satrapes eorum Arsames 3, 25, 7. Stasanor 3, 29, 5.
- Arimmas Syriae satrapes remotus 3, 6, 8.
- Ariobarzanes Artabazi filius 3, 23, 7.
- Erythraei maris accolis praefectus 3, 8, 5. Persidis portas defendit 3, 18, 2 ss. ab Alexandro honoratus 3, 23, 7.
- Arisbe Phrygiae ad Hellespontum (n. apud vic. *Mussa*) 1, 12, 6.
- Aristander Telmissensis Alexandri vates 1, 11, 2. 25, 8. 2, 18, 1. 2, 26, 4. 27, 2. certus 3, 2, 2. 7, 6. 15, 7. 4, 4, 3. 9, 4, 15, 8.
- Aristobulus Cyri sepulcrum restaurare iussus 6, 29, 10. cum Alexandro militavit et eius res conscripsit prooem. hunc et Ptolemaeum maxime sequitur Arrianus ib. 5, 7, 1. 7, 15, 6. consentiebant cum ephemeridibus regis 7, 26, 3. eorum auctoritate aliorum fides infringitur 6, 28, 2. 7, 13, 3. consentiebant de ratione qua Alexander in Darii matrem et uxorem egerit 2, 12, 6.
- de Philotae insidiis in Aegypto proditis 3, 26, 1. de Callisthene insidiarum auctore 4, 14, 1. de pugnae ad Gaugamela loco 6, 11, 5. dissentiebant de draconibus aut corvis Alexandro viam monstrantibus 3, 3, 5 s. de eius via ab Ammone redeuntis 3, 4, 5. de Besso capto 3, 30, 5. de Callisthenis morte 4, 14, 3. de Pori filio 5, 14, 3. 5. de nomine aliquo 5, 20, 2. Aristobulus testem nominat 7, 18, 5. scriptam aciem 3, 11, 3. eius auctoritas de via maritima 3, 3, 3. de Caucaso 3, 28, 5 ss. de Iaxarte 3, 30, 7. de Gedrosiae natura et plantis 6, 22, 4 ss. de Icaro insula 7, 20, 4. de nodo Gordio 2, 3, 7. de Cyri sepulcro 6, 29, 4. de Syra vaticinante 4, 13, 5. de Alexandro sacra faciente 6, 28, 3. Chaldaeis morem gesturo 7, 17, 5. de extis consultis 7, 18, 1 ss. 5. de diademate Alexandro reportato 7, 22, 5 s. de solio regio a villi homine occupato 7, 22, 1. de Alexandri temperantia 7, 29, 4. de eius in Cilicia morbo 2, 4, 7. de eius temporibus 7, 28, 1. de eius uxore Barsine 7, 4, 4. de Cliti morte 4, 8, 9. de Macedonum clade 4, 6, 1. de Darii acie 3, 11, 3 ss. de Alexandri classe 7, 19, 3.
- Aristogiton tyrannicida 4, 10, 3. eius et Harmodii statuae aeneae Athenas reportatae ubi sitae 3, 16, 7 s. cl. 7, 19, 2.
- Aristomedes Pheraeus transfuga 2, 13, 2.
- Ariston equitum Paeonum praefectus 2, 9, 2. 3, 12, 3.
- Ariston alius turmae praefectus 3, 11, 8.
- Aristonicus Methymnaeorum tyrannus 3, 2, 4 s.
- Aristonicus citharoedus fortiter pugnans occisus 4, 16, 6 s.
- Aristonius Pisaci filius Pellaeus, σωματοφύλαξ 6, 28, 4. coronatus 7, 5, 6.
- Aristophanes Ol. 112, 2. archon 3, 7, 1. 15, 7.
- Aristophon Ol. 112, 3. archon 3, 22, 2.
- Aristoteles Callisthenis magister 4, 10, 1. venenum Antipatro invenisse insimulatus 7, 27, 1.
- Aristus Alexandri res conscripsit 7, 15, 5.
- Arius Ariae amnis 4, 6, 6.
- Armeniaemontes 3, 7, 3. 7, 21, 3. Taurus 5, 5, 2. ex eius montibus oritur Euphrates 7, 21, 1.
- Armenii equites 3, 11, 7. sub Oronte et Mithrauste 3, 8, 5.
- Arrabaeus Aeropi filius 1, 25, 1. cf. Amyntas VI.
- Arrybas σωματοφύλαξ moritur 3, 5, 5.
- Arsaces Indiae partis praefectus 5, 29, 4 s.
- Arsames Persarum ad Granicum dux 1,

- 12, 8. Tarso fugit 2, 4, 5 s. ad Issum occisus 2, 11, 8.
- Arsames Artabazi filius 3, 23, 7.
- Arsames Persa Ariis praefectus 3, 25, 7. comprehensus 3, 29, 5. 4, 7, 1.
- Arseas Epimenis pater 4, 13, 4. Eurylochi pater 4, 13, 7.
- Arses rex Persarum 2, 14, 2. interfectus 2, 14, 5.
- Arsimas Darii ad Alexandrum legatus 2, 14, 3.
- Arsites Phrygiae ad Hellespontum satrapes 1, 12, 8. Memnoni adversatur 1, 12, 10. mortem sibi consciscit 1, 16, 3.
- Artabazus Persa nobilissimus Dario fidelis 3, 21, 4. propterea ab Alexandro honoratus 3, 23, 7 s. in Arios missus 3, 28, 2. Bactriorum satrapes 3, 29, 1. 4, 15, 5. exercitus parti praefectus 4, 16, 2. munere solvitur ob senectutem 4, 17, 3. eius filii Cophen, Ariobarzanes, Arsames, Pharnabazus; filiae Artacama, Artonis.
- Artacama Ptolemaei uxor 7, 4, 6.
- Artacoana Ariorum caput 3, 25, 5 s.
- Artaxerxes II. 1, 12, 3.
- Artaxerxes III. 2, 14, 2. Arbupalis avus 1, 16, 3.
- Artaxerxes Bessus 3, 25, 3.
- Artemisium Euboeae 6, 11, 6.
- Artiboles Mazaei filius 7, 6, 4. cf. Anabelus.
- Artionis Eumenis uxor 7, 4, 6.
- Asander Philotae filius Lydiae satrapes 1, 17, 7. vincit Orontobatem 2, 5, 7. mercenarios Graecos adducit 4, 7, 2.
- Asclepiades Alexandri res conscripsit 7, 15, 5.
- Asclepiadarum Critodemus 6, 11, 1.
- Asclepiodorus Eunici filius equites Thracas adducit 3, 5, 1. Syriae satrapes 3, 6, 8. milites adducit 4, 7, 2. *Συρίας σατραπείδας* 4, 13, 4.
- Asclepiodorus Philonis filius redivitibus ex Babylonia praefectus 3, 16, 4.
- Ascania lacus 1, 29, 1.
- Asia 2, 7, 5, 4, 11, 7. termini 3, 30, 9. Libyam a cetera Asia dividit Nilus 3, 30, 9.
- Asiae montes, amnes, partes 5, 5, 2 ss. 5, 6, 1 ss. Asia tota cum Libya 5, 26, 2. 6, 1, 3. cl. 7, 30, 1. distinctae 4, 7, 5. Persarum 1, 16, 7. 3, 9, 6. 18, 11. 25, 3. *ἡ κατὰ Ἀσία* 1, 20, 3.
- Asiaticus 4, 4, 2. 19, 5. 5, 4, 2. 6, 8.
- Aspasii pop. (Ind. *Asvaca*) 4, 23, 1. eorum urbs et praefectus 4, 24, 1.
- Aspendii pactione facta 1, 26, 2. promissis non stant 1, 26, 5. et se dedere coguntur 1, 27, 1 ss.
- Aspendus quo situ 1, 27, 1. 3.
- Assaceni. copiae eorum 4, 25, 5. terra 4, 23, 1. Gurais vicini 4, 25, 6. montes 4, 30, 5. eorum praefectus Assacenus 4, 30, 5. satrapes Sisicottus 5, 20, 5. deficiunt et pacantur 5, 20, 7.
- Assagetes praefectus Indorum 4, 28, 6.
- Assyria. ab Euphrate inundata 7, 21, 2. arborum cupressis solis abundat 7, 19, 4.
- Assyria (Syria) 2, 6, 1. 3. portis a Cilicia divisa 2, 5, 1.
- Assyrii imperio a Medis privati 2, 6, 7.
- Assyrii reges 7, 17, 3. eorum sepulcra 7, 22, 2. Assyriae litterae 2, 5, 3.
- Astes Peucelaotidis praefectus deficit peritque 4, 22, 8.
- Athenae 1, 10, 5. earum incendium ulciscitur Alexander 3, 18, 12. eo confugienti Plataenses 1, 9, 5. trecentas *πανοπλίας* mittit Al. 1, 16, 7. Harmodii et Aristogitonis statuae remissae ubi sitae 3, 16, 8 s. 7, 19, 2. item Dianae signum remissum 7, 19, 2. *πόλις* (arx) 1, 16, 7. 3, 16, 8.
- Ἀθῆναι* 1, 1, 1. 3, 16, 8. 7, 28, 1.
- Athenienses contra Amazonas pugnant 7, 13, 5 s. tyrannos oderunt 4, 10, 4. ideo contra Eurystheum pugnant 4, 10, 4. Harmodium et Aristogitonem in honore habent 4, 10, 4. Macedones premunt 7, 9, 4. Melum et Scionem expugnant 1, 9, 5. eorum clades in Sicilia quanta 1, 9, 2. ad Aegos flumen 1, 9, 3. exstirpatos volunt Thebani 1, 9, 7. viribus reparatis et muris longis restitutis Lacedaemoniis auxilio sunt 1, 9, 3. Chaeirona 1, 10, 5. res novas molientes ab Alexandro terribi plura ei quam Philippo concedunt 1, 1, 3. Alexandro dudum suspecti 1, 7, 4. rursus res novas moliti veniam impetrant 1, 10, 2 ss. tamen Alexander eos metu magis quam benivolentia quiescere dicit 2, 17, 2. ipse eorum amicus 2, 15, 4. captivos ad Granicum frustra ut reddat rogatus 1, 29, 5. post Issicam pugnam iis reddit 3, 6, 2. Dionysium Iovis et Proserpinae filium colunt 2, 16, 3. de Amazonibus et de Persis victorias Cimon pinxit 7, 13, 5 s.
- Atheniensis Iphicrates 2, 15, 2.
- Atheniensis Dropides ad Darium legatus 3, 24, 4.
- Atheniensium archontes 1, 1, 1. 2, 11, 10. 24, 6. 3, 7, 1. 15, 7. 22, 2. 5, 19, 3. 7, 28, 1.
- Atizyes Phrygiae satrapes 1, 25, 3. ad Granicum praetor, ad Issum occisus 2, 11, 8.
- Atlas mons (n. *Nderen*) 7, 1, 2.
- Atropates Medis ad Gaugamela praeest 3, 8, 4. Medorum satrapes mittitur 4, 18,

3. Pasargadas res novas molitos adduxit 6, 29, 3. remissus 7, 4, 1. Amazonas centum dat Alexandro 7, 13, 2. 6. eius filia Perdiccae nubit 7, 4, 5.
 Attalus praeest Agrianibus 2, 9, 2, 3, 12, 2, 3, 21, 8.
 Attalus Andromenis filius accusatus 3, 27, 1 s. eius *τάξις* 4, 22, 1. 24, 1. 10. 6, 17, 3. Attalus in Bactriana remanet 4, 16, 1. in Oritas missus 4, 27, 5. ad Hydaspem 5, 12, 1. Serapidem consulit 7, 26, 2.
 Attica 1, 7, 9.
 Aturia (n. *Athar*) 3, 7, 7.
 Austanes Paraetacenus captus 4, 22, 1 s.
 Autariatae imbelles 1, 5, 1 ss.
 Autobares agemati adscriptus 7, 6, 5.
 Autophradates Persarum classi praefectus Mitylenam obsidet 2, 1, 3. occupat 2, 1, 5. ad alias insulas navigat 2, 2, 1 s. ad Chium 2, 13, 4. Agidi pecunias et naves suppeditat 2, 13, 6. ad Halicarnassum 2, 13, 6. cl. 4. cum eo Tyrii 2, 15, 7. ab Aradiis et Bybliis relictus 2, 20, 1. Chium optimatibus tradit 3, 2, 3.
 Autophradates Tapurorum satrapes ad Alexandrum venit et provinciam suam recipit 3, 23, 7. attribuuntur ei Uxii 3, 24, 3. Alexander eum per Phratapherem adduci iubet 4, 18, 2.
 Azemileus (olim Azelmicus) Tyriorum rex 2, 15, 7. captus et servatus 2, 24, 5.

B.

Babylon urbs (cuius rudera nunc prope *Hilleh*) 2, 17, 2. 7, 14, 8. 15, 4. 16, 5. 23, 1. in vicinia victus Darius II. 2, 7, 9. belli praemium 3, 16, 2. Alexander intrat et templa restituit 3, 16, 3 s. 7, 17, 2 ss. opera eo a Xerxe asportata in Graeciam remittit 7, 19, 2. portum facit 7, 19, 4. 21, 1.
 Babylon provincia 5, 25, 5. 7, 9, 8. quos Alexander ei praefecerit 3, 16, 4.
 Babylonii 3, 11, 5. praeest iis Bupares 3, 8, 5. eorum templa diruerat Xerxes, restitui iussit Alexander 3, 16, 4. 7, 17, 1 ss.
 Babylonia 7, 21, 5. cupressuum ferax 7, 19, 4.
Βαβυλώνιος ἐργασία 6, 29, 6.
 Baecus 5, 1, 5. 6, 3, 5. 28, 1.
 Bactra urbs (n. *Balkh**) 3, 19, 1. 23, 1. 25, 3 s. 6. 28, 1. maxima Bactriorum ab Alexandro occupata 3, 29, 1. qui ibi hiemat 4, 22, 1 ss. cf. 5, 27, 5.

Bactra provincia 7, 9, 8. inde Oxus amnis 7, 16, 3.
 Bactria terra 4, 30, 4.
 Bactriana 4, 16, 4.
 Bactriani 3, 25, 3. 5, 25, 5. deficiunt 4, 1, 5. equites 3, 11, 6.
 Bactrii Indis vicini 3, 8, 3. ad Parapamisum 5, 5, 2. equites 3, 11, 3. 13, 3 s. 16, 1. 21, 4. 7, 6, 3. a Massagetis relictus 4, 17, 6. satrapes eorum Bessus 3, 8, 3. 21, 1. Artabazus 3, 29, 1. Amyntas 4, 17, 3.
 Bactrius Hystaspes 7, 6, 5.
 Bagae Sogdianae 4, 17, 4.
 Bagoas Artaxerxem interimit 2, 14, 5.
 Bagistanes Babylonius 3, 21, 1. 3.
 Bagistae Amyntae filius praetor sociorum 1, 29, 3. Aegypti 3, 5, 5 s.
 Balacrus Nicanoris filius, *σωματοφύλαξ*, Ciliciae satrapes 2, 12, 2.
 Balacrus iaculatoribus praefectus 3, 12, 3. 13, 5. *ψιλοῖς* 4, 4, 6. eius *τάξις* 4, 24, 10.
 Bardyles Illyrius 1, 5, 1.
 Barsaentes Arachotorum satrapes 3, 8, 4. et Drangum 3, 21, 1. Arachotis et Indis montanis praeest 3, 8, 4. cum Bessodarium comprehensum vulnerat 3, 21, 1. 10. cum in Indiam fugisset, ad Alexandrum remissus et interfectus 3, 25, 8.
 Barsine Darii filii natu maxima ab Alexandro in matrimonium ducta 7, 4, 6.
 Barsine Mentoris filia Nearchi nupta 7, 4, 6.
 Baryaxes Medus regnum affectat et interficitur 6, 29, 3.
 Barzanes a Besso Parthyaeorum satrapes factus comprehensus 4, 7, 1.
 Batis eunuchus Gazam defendit 2, 25, 4.
 Bazira Indiae 4, 27, 5 ss. 28, 1.
 Belus deus Babyloniorum maximus 3, 16, 4. sacrificia docent Chaldaei 3, 16, 4. eius oraculum 7, 16, 5. eius templum a Xerxe dirutum Alexander restitui iussit 3, 16, 4. 7, 17, 1 s. dives 7, 17, 3 s.
 Berroaeus Coeranus 3, 6, 4.
 Bessus Bactriorum satrapes 3, 8, 3. praeest Bactriis, Sogdianis Indisque vicinis 3, 8, 3. Dario comprehenso ipse dux 3, 21, 1. 4 s. cl. 4, 8, 8. rex Artaxerxes 3, 25, 3. Parthyaeorum satrapem facit Barzanem 4, 7, 1. socium ei se adiungit Sartibarzanes 3, 25, 5. 28, 2. eum persequitur Alexander 3, 28, 1. 29, 1. 6. capit 3, 30, 1 ss. accusatus et mutilatus Ecbatana missus 4, 7, 3 s. ad eum fugerat Sisicottus 4, 30, 4.
 Bianor Acarnan transfuga 2, 13, 2.
 Bisthanes Ochi regis filius 3, 19, 4 s.
 Bithyni Thraces 1, 29, 5.

*) Kieperto eadem urbs esse videtur quae *Zartaspa*.

Boeoti saeviant in Thebanos 1, 8, 8. Alexandri socii 2, 7, 8.
 Boeotia 1, 7, 5.
 Boeotius homo 6, 13, 5.
 Borealis portus Tenedi 2, 2, 2.
 Bosporus 5, 7, 1.
 Bottiaea. equites 1, 2, 5.
 Brachmanes sophistae Indorum 6, 16, 5.
 eorum oppidum 6, 7, 4. supplicio affecti 6, 16, 5.
 Brettii (Bruttii), Italiae pop. 7, 15, 4.
 Brison sagittariis Macedonicis praefectus 3, 12, 2.
 Brittanorum insulae 7, 1, 4.
 Bruttii. v. Brettii.
 Bubaces Persa occidit 2, 11, 8.
 Bucephala ab Alexandro condita 5, 19, 4.
 reflecta 5, 29, 5.
 Bucephalas equus 5, 14, 4. 19, 4 ss.
 Bumodus amnis (n. *Ghasir*) 3, 8, 7. 6, 11, 5. ubi olim Bumelus.
 Bupares Babylois praest 3, 8, 5.
 Busiris 3, 3, 1.
 Byblus Phoenices (n. *Djebeil*) 2, 15, 6.
 eius rex Enylus 2, 20, 1.
 Byzantium 1, 3, 3.

C.

Cadmea Thebarum arx a Macedonibus occupata 1, 7, 1. 9. obsessa et defensa 1, 7, 10 s. praesidio retenta 1, 9, 9.
 Cadmus quando fuerit 2, 16, 2. Thebas venit 2, 16, 1.
 Cadusii 3, 11, 3. cum Medis coniuncti 3, 8, 5. Darii auxilio venisse dicebantur 3, 19, 3. cl. 4. Hyrcaniae vicini 3, 19, 7.
 Caicus amnis (n. *Bakyrtschai*) 5, 6, 7.
 Caici campus 5, 6, 4.
 Calanus sociis peditibus praefectus 3, 5, 6.
 Calanus Indus, sophista, Alexandrum committatus 7, 2, 4. eius mors 7, 3, 1 ss. vaticinium in Alexandrum 7, 18, 6 s.
 Calas Harpali filius Thessalis equitibus praefectus 1, 14, 3. 25, 2. Phrygiae ad Hellespontum satrapes 1, 17, 1. 2, 4, 2. contra Memnonis terram missus 1, 17, 8.
 Calchedoniorum legati 3, 24, 5.
 Callatianus Cretheus 6, 23, 5.
 Callieratidas Laco ad Darium legatus 3, 24, 4.
 Callinus τῇ ἑπρω τῇ ἐταιρικῇ praefectus 7, 11, 6.
 Callipolis opp. 2, 5, 7.
 Callisthenes Olynthus, Aristotelis discipulus 4, 10, 1. adulationi adversatur 4, 10, 1 ss. adorationi 4, 11, 1 ss. 4, 12, 3 ss. suspectus 4, 12, 7. 14, 1. de eius morte 4, 14, 3 s. 22, 2. 7, 27, 1. de eius moribus 4, 10, 1 ss. 12, 4 ss.

Cambyses Cyri pater 3, 27, 4. 4, 11, 9. 5, 4, 5. 6, 24, 2. 29, 4. 7.
 Canobus (Canopus) Aegypti 3, 1, 5.
 Cappadoces 5, 25, 4. equites 3, 11, 7. eorum praefectus Mithrobuzanes 1, 16, 3. Ariaces 3, 8, 5.
 Cappadocia cis et trans Halyn 2, 4, 2.
 Caranus ἑταῖρος 3, 28, 2. missus adversus Satibarzanem 3, 28, 2 s. adversus Spitamenem 4, 3, 7. equitibus praefectus 4, 5, 7. cf. 4, 6, 2.
 Cardaces Persarum gravis armaturae milites 2, 8, 6.
 Cares 3, 22, 3. 5, 25, 4. nautae 6, 1, 6.
 Cares ἀνάσπαστοι 3, 8, 5. 11, 5. 13, 1.
 Caria 1, 20, 2. 7, 23, 1. de eius regulis 1, 23, 7 s. ab Alexandro occupata et praesidio firmata 1, 23, 6. Ada ei praefecta 1, 23, 8.
 Caricus campus 5, 6, 4.
 Carmania (n. *Kerman*) 6, 17, 3. 27, 2 s. eius satrapae 6, 27, 1. Alexandri per eam iter 6, 28, 1 ss. 7. maritima 6, 28, 5.
 Carmanii 6, 28, 1.
 Carthaginensium legati Tyri 2, 24, 5. ad Alexandrum 7, 15, 4.
 Carthago Tyrionum colonia 2, 24, 5. Libyae 5, 27, 7. 7, 1, 2.
 Casander Antipatri filius 7, 27, 1.
 Caspiae portae (n. *Siah Koh*) 3, 19, 2. 20, 2. 4, 7, 10, 6.
 Caspium mare 7, 16, 1. eius principium nondum repertum 7, 16, 2. qui amnes influant 7, 16, 3. cf. Hyrcanium mare.
 Castor 4, 8, 3.
 Catanes Paraetacenorum regulus occisus 4, 22, 1 s.
 Cathaei Indi fortissimi (n. *Khatti*) 5, 22, 1 ss.
 Caucasus describitur ex Aristobulo 3, 28, 5 ss. eius tractus 5, 6, 1 ss. ibi Oxi fontes 3, 29, 2. aliorum amnium et quae maria influant 5, 5, 4. 9, 4. Alexander transit 3, 30, 6. 4, 22, 4. ultra eum pertinet Alexandri imperium 5, 25, 5. idem qui Parapamisus 5, 3, 3. Scythicus Caucasus 5, 5, 3.
 Caunus Cariae (n. vicus *Dalian*) 2, 5, 7.
 Caystri campus 5, 6, 4.
 Caystrus Lydus amnis (n. *Kara Su, Kutschuk Meinder*) 5, 6, 7.
 Caelenae Phrygiae 1, 29, 1 ss.
 Celcaea Diana 7, 19, 2.
 Celti (Cetae) 1, 3, 1 s. legatos ad Alexandrum mittunt 1, 4, 6 ss. 7, 15, 4.
 Celticus 1, 3, 1.
 Ceramicus Athenis prope arcem 3, 16, 8.
 Cerdimmas 2, 13, 7.
 Cercinitus lacus (n. *Tachyno*) 1, 11, 3.
 Chalcis ad Euripum (n. *Evripo*) 2, 2, 4.

Chaldaei. Alexander cum iis colloquitur 3, 16, 5. oraculum se accepisse dicunt *οἱ λόγιοι* eorum 7, 16, 5. 22, 1. ei suspecti 7, 17, 1 ss.

Chares Atheniensis exposcitur ab Alexandro 1, 10, 4. eum coronat 1, 12, 1. nisi forte alius est.

Chares Mitylena privatur 3, 2, 6.

Charicles e pueris Alexandro insidiantibus 4, 13, 7. cl. 14, 3.

Charidemus Atheniensis exposcitur 1, 10, 4. in exsilium missus 1, 10, 6.

Charinus 3, 5, 4.

Chios (n. *Chio*) 2, 1, 2. Persarum praesidio firmata 2, 13, 4. suspecta 2, 13, 5.

Chii deficient ad Persas 3, 2, 5. populares Macedones arcessunt 3, 3, 3 s. optimates capti 3, 2, 5, 7.

Choes amnis (n. *Alingar*) 4, 23, 2.

Chorasmii 5, 5, 2. 7, 10, 6. rex eorum Pharasmanes vicinas dicit esse Amazonas 4, 15, 4. cf. 5, 5, 2.

Choriene. eius petra 4, 21, 1. dedit se 4, 21, 6 ss.

Cidaritis Persica 4, 7, 4. *ὀρθή* 6, 29, 3.

Cilices. portis ab Assyriis divisi 2, 5, 1. 6, 1. montani 2, 5, 6, 4.

Cilicia 3, 7, 4. 22, 4. Tauro a Pamphylia divisa 3, 23, 5. 5, 5, 2. Alexander invadit 2, 4, 2 ss. satrapes Balacrus 2, 12, 2. Menes 3, 16, 9.

Ciliciae portae 2, 4, 2, 4.

Cilluta insula 6, 19, 3.

Clazomenius Miccalus 7, 19, 5.

Cleander sagittariorum *στρατηγός* caesus 1, 28, 8.

Cleander Polemocratis filius ad milites conducendos in Peloponnesum missus 1, 24, 2. redit cum iis 2, 20, 5. fortasse idem *τοῖς ἀρχαίοις ξένοις* praest 3, 12, 2. in Media praetor 3, 26, 3. ob delicta interfectus 6, 27, 4.

Cleander Pantordani pater 2, 9, 3.

Clearchus *ὁ τοξάρχης* caesus 1, 22, 7. Clearchus peregrino militi praefectus 3, 6, 8.

Clearchus Xenophonteus 1, 12, 3. 4, 11, 9. Cleomenes 7, 26, 2.

Cleomenes Naucratis Arabiae parti praefectus 3, 5, 4. fortasse idem est qui Aegyptios vexasse dicitur 7, 23, 6 ss.

Clitus Bardilis filius deficit 1, 5, 1. 5 ss. 6, 1 ss.

Clitus Dripidae filius servat Alexandrum 1, 15, 8. 4, 8, 6 s. *τῆς βασιλικῆς ἱλῆς ἡγεμών* 3, 11, 8. 19, 8. alter *ἱππάρχης τῶν ἐταίρων* 3, 27, 4. ab Alexandro caesus 4, 8, 1 ss. 14, 2. iudicium de hac re 4, 9, 1 s.

Cliti *τάξις* 4, 22, 7. 5, 12, 2. *ἱππάρχης* 5, 22, 6. 6, 6, 4.

Coenus Polemocratis filius. eius aetas e virtus 5, 27, 3. *ἐν τοῖς πιστοτάτοις τῶν ἐταίρων* 6, 2, 1. eius *φάλαγξ* 1, 14, 2. *τάξις* 1, 6, 9. 2, 8, 3. 24, 3. 3, 11, 9. 25, 6. 4, 24, 1. 25, 6. 28, 8. 5, 12, 2. 21, 1. *ἡ Κόινον τάξις οὐ πεξέταιροι καλούμενοι* 2, 23, 2. eius *ἱππarchia* 5, 16, 3. *τοὺς νεογάμους* in Macedonia reducit 1, 24, 1. rursus in Asiam venit 1, 29, 4. praefectus parti exercitus 3, 18, 6. 4, 10, 2 s. 17, 3 ss. 18, 1. 27, 5 ss. 5, 21, 1. 4, cornu 5, 16, 3. 17, 1. frumentatur missus 3, 20, 4. ad naves 5, 8, 4. eicit ad Alexandrum oratio 5, 27, 1 ss. moritur 6, 2, 1.

Coeranus Berroaeus in Phoenicia tribuitis cogendis praepositus 3, 6, 4.

Coeranus equitibus sociis praefectus 3, 12, 4.

Colchi 4, 15, 4. 7, 13, 4.

Colonae oppidum Mysiae 1, 12, 6.

Cophaeus regulus 4, 28, 6.

Coplen Artabazi filius 2, 15, 1. ad Alexandrum venit 3, 23, 7. agemati ascriptus 7, 6, 4.

Coplen amnis (n. *Kabul*) 4, 22, 5. 5, 1, 1.

Cos insula (n. *Ko*) 2, 5, 7. 13, 4. ab Amphoter recepta 3, 2, 6 s.

Cous Critodemus medicus 6, 11, 1.

Cossaei, populus montanus (n. *Chusistan*) praeda victim quarens, subacti 7, 12, 1 ss. bellicosi 7, 23, 1.

Crataeas 6, 28, 4.

Craterus Alexandri filius. Alexandro Dicarissimus 7, 12, 3. eius *φάλαγξ* 14, 2. *τάξις* 3, 11, 10. 23, 2. 4, 22, 2.

cornu praefectus 2, 8, 4. 20, 6. exercitui 3, 25, 6. 8, 4. 28, 7. 5, 11, 3 s. 12, 1. 15, 3 ss. contra Uxios 3, 17, 4 s. Persas 3, 18, 4. 8 s. Tapuros 3, 23, 6. Cyropolin 4, 2, 2. 3, 3. Massagetarum 4, 17, 1. 18, 1. Paraetacenos 4, 22, 1. oppida quaedam 4, 23, 5. 24, 6. 25, 6. Hydaspem traiecit 5, 18, 1. oppida condit 4, 24, 7. 25, 5. 5, 20, 2. 6, 15, 6. cum exercitu in India 5, 20, 2. 21, 6, 2. 2, 4. 1. 5, 5. 15, 4 s. partem per Carmaniam ducit 6, 17, 3. 27, 3. Amstrinen uxorem ducit 7, 4, 5. remissus et Macedoniae Graeciaeque praefectus 7, 12, 3 ss.

Creta (n. *Kriti* s. *Candia*) 2, 13, 6.

Cretenses sagittarii 2, 7, 8. 9, 3. *τοξάρχαι* 1, 8, 4. 3, 5, 6.

retheus 6, 23, 5.
 ritodemus Cous medicus 6, 11, 1.
 roesus 7, 16, 7.
 tesias 5, 4, 2.
 ydnus amnis 2, 4, 7.
 yclades 2, 2, 2.
 ymae Aeolidis Sidetarum patria maior
 1, 26, 4.
 yna Alexandri soror 1, 5, 4.
 yprii nautae 6, 1, 6. classis egregia 1,
 18, 7. naves 2, 20, 7. 10. 24, 1. impe-
 ratae 3, 6, 3. μηχανοποιοί 2, 21, 1.
 reges 2, 13, 7. 20, 3. 6.
 yprus 2, 13, 3. 17, 4. Persarum 2, 17, 1.
 yrenaei 3, 28, 7. Eratosthenes 5, 3, 1.
 yrene (n. *Grenneh*). eius bona 7, 9, 8.
 silphium 3, 28, 7.
 yropolis urbs magna 4, 2, 2. 3, 1 ss.
 Cyrus Cambysis filius. ὁ πρῶτος 3, 18,
 10. Asiae imperio Medos spoliatus 5, 4,
 5. ex India fugit 6, 24, 2 s. in Scythas
 expeditio 3, 27, 4 s. cl. 4, 11, 9. 5, 4,
 5. primus adoratur 4, 11, 9. eius the-
 sauri 3, 18, 10. sepulcrum 6, 29, 4 ss.
 Cyrus minor 1, 12, 3. Κύρον τοῦ ξύν
 Ξενοφῶντι στρατόπεδον 2, 4, 3.
 Cythnus insula (n. *Thermia*) 2, 2, 5.

D.

Daae (n. *Dahistan*) 3, 11, 3. eis Tanaim
 3, 28, 8. 10. ἵπποτοξόται 5, 12, 2.
 Daedalus 7, 20, 5.
 Damaeus (n. *Dimeschk*) 2, 11, 9 s. 15, 1.
 Dandamis Indorum sophista 7, 2, 2 s.
 Darius moneta 4, 18, 7.
 Darius pro Artaxerxe II. legitur 2, 1, 4.
 2, 2.
 Darius Xerxis pater a Scythis contemptus
 4, 4, 3. 11, 9.
 Darius Artaxerxis filius 1, 16, 3.
 Darius Codomannus Asiae rex 1, 12, 9.
 ὁ μέγας βασιλεύς 5, 18, 4. τῇ κά-
 τω Ἀσίᾳ et classi Memnonem praefi-
 cit 1, 20, 3. 2, 1, 1. socii eius Mytile-
 naei 2, 1, 4. Tenedii 2, 2, 2. peregrinos
 milites arcessit 2, 2, 1. Sochis Alexan-
 drum expectanti ab assentatoribus sua-
 detur ut ei occurrat 2, 6, 1 ss. Ciliciam
 intrat 2, 7, 1 s. aciem instruit 2, 8, 5
 ss. 10 s. pugnat 2, 10, 1 ss. fugit 2, 11,
 4 ss. 13, 1 s. capta eius arma 2, 12, 4.
 uxor, mater, liberi, impedimenta 2, 11,
 8 ss. cl. 15, 1. eius ad Alexandrum epi-
 stola 2, 14, 1 ss. Mazaeo Euphratis tra-
 iectum tuendum tradit 3, 7, 1. quibus
 condicionibus ab Alexandro pacem im-
 petrare studuerit 2, 25, 1 ss. copias rur-

sus collegit 3, 8, 2 ss. ad Gaugamela
 castra ponit 3, 8, 7. eius acies 3, 11, 1
 ss. praelium 3, 13, 1 ss. aggressus mox
 fugit 3, 14, 1 ss. 15, 3. 5. cf. 5, 18, 4.
 in Mediam 3, 16, 1 s. 19, 1. 5. cf. 6,
 11, 4. a Besso victus 3, 21, 4 s. occi-
 sus 3, 21, 10. ab Alexandro sepultus 3,
 22, 1. de moribus et fortuna eius 3, 22,
 2 ss. uxor 4, 19, 6. 20, 1 ss.
 Dascylum (n. *Diaskili*) 1, 17, 2.
 Datames 2, 2, 2. 5.
 Dataphernes Bessum prodit 3, 29, 6 s. 30,
 1 s.
 Delphi. oraculum (cuius rudera prope
Kastri) 4, 11, 7.
 Delta Indi 6, 14, 5. simile Aegypto 5, 4,
 1. sed maius 6, 17, 2.
 Demades Atheniensis 1, 10, 3.
 Demaratus Corinthius, ἑταῖρος 1, 15, 6.
 Demetrius Althaemenis filius. eius ἰλη
 3, 11, 8. ἱππάρχης 4, 27, 5. 6, 8, 2.
 eius ἱππαρχία 5, 16, 3. 21, 5.
 Demetrius σωματοφύλαξ 3, 27, 5.
 Demetrius Pythonactis filius, ἑταῖρος
 4, 12, 5.
 Demophon 7, 26, 2.
 Demosthenes exposcitur 1, 10, 4.
 Diana Ephesia 1, 17, 9 ss. 18, 2. eius tem-
 plum spoliatum 1, 17, 11. Ephesiorum
 tributa ei donat Alexander 1, 17, 10.
 Celcaea 7, 19, 2.
 Δίκη διὰ πάρεδρος 4, 9, 7.
 Dindymene mater 5, 6, 4.
 Diogenes Lesbi tyrannus 2, 1, 5.
 Diogenes Sinopenensis. eius cum Alexandro
 colloquium 7, 2, 1.
 Dionysius 2, 12, 2.
 Dionysodorus Olympionices 2, 15, 2. 4.
 Dionysus. plures 2, 16, 3. 5, 1, 1 s. eius
 res gestae 5, 1, 1 ss. 6, 3, 4. 14, 2. 28,
 2. 7, 10, 6. monumenta 5, 2, 5. Nysam
 condidit 5, 1, 1. 2, 1. 26, 5. fabulosa
 5, 3, 4. οἱ βαλχεύσαντες 5, 1, 5. 6,
 3, 5. eum colunt Arabes 7, 20, 1.
 Diophantus Atheniensis 3, 6, 2.
 Dioscuri 4, 8, 2 s.
 Diotimus Atheniensis exposcitur 1, 10, 4.
 Dium Macedoniae 1, 16, 4.
 Doloaspis Aegyptiorum νομάρχης 3, 5, 2.
 Doxares Indus, νομάρχης 5, 8, 3.
 Dranges v. Drangae (n. *Sedschistan*) [6,
 15, 5.] Barsaentae subiecti 3, 21, 1. ab
 Alexandro domiti 3, 28, 1. 7, 10, 5. e-
 quites 7, 6, 3. cf. Zarangaei.
 Drapsaca opp. (n. *Kundus*) 3, 29, 1.
 Dropides Atheniensis 3, 24, 4.
 Dropides Cliti pater 1. 15, 8. 3, 11, 8.
 27, 4. 4, 8, 1. Lanicae 4, 9, 3.

Drypetis Darii filia, Hephaestioni nupta 7, 4, 5.
 Dyrra Assacenorum oppidum (n. *Dhir*) 4, 30, 5.

E.

Ecbatana Mediae (n. *Hamadan*) 3, 19, 2, 5, 4, 7, 3, 7, 14, 1. arx 3, 19, 7. Aesculapii templum 7, 14, 5.
 Eleus Chersonnesi 1, 11, 5, 6.
 Elei exsules revocant 1, 10, 1. equites 1, 29, 4.
 Elephantine Aegypti (n. *Gesiret el Sag*) 3, 2, 7.
 Eleusis (n. *Levsina*) 3, 16, 8.
 Eleutheræ Atticæ 1, 7, 9.
 Elimiotis 1, 7, 5.
 Embolima Indiae 4, 28, 7.
 Enyalios 1, 14, 7, 5, 10, 3.
 Enylus Bybli rex 2, 20, 1.
 Eordaea 1, 7, 5.
 Eordaei 6, 28, 4.
 Eordaeus amnis (n. *Devol*) 1, 5, 5.
 Epaminondas dux 1, 9, 4.
 Epardus amnis 4, 6, 6.
 Ephesus (cuius rudera prope *Ajasluk*) 1, 17, 9 ss.
 Ephesii. turbatae res 1, 17, 10 ss.
 Ephialtes Atheniensis exposcitur 1, 10, 4.
 Ehippus Chalcidensis, Aegypti *ἐπίσχοπος* 3, 5, 3.
 Epidaurii legati 7, 14, 6.
 Epigoni 7, 6, 1, 8, 2.
 Epimenes Arseae filius Alexandro insidiatur 4, 13, 4, 7, 14, 3.
 Epocillus Polyidis filius exactoratos reducit 3, 19, 6. revertitur 4, 7, 2. in Macedoniam missus 4, 18, 3.
 Eratosthenes Cyrenæus laudatus 5, 3, 1, 4, 6, 2. *δόκιμος ἀνὴρ* 5, 5, 1.
 Erigon amnis (n. *Tzerna*) 1, 5, 5.
 Erigyus Larichi filius Philippo regnante fugit 3, 6, 5. ab Alexandro revocatus et *ἱππάρχης* sociorum factus 3, 6, 6, 11, 10. *τῶν μισθοφόρων ἱππέων* 3, 20, 1. cl. 23, 2. impedimentis praest 3, 23, 6. praefectus *τῶν ἑταίρων* in Arios missus 3, 28, 2.
 Erythia insula 2, 16, 5.
 Ἐρυθρὰ θάλασσα 3, 8, 5, 11, 5, 7, 16, 2.
 Etesia 6, 21, 1.
 Etymandrus amnis (n. *Hilmend*) 4, 6, 6.
 Euacae 7, 6, 3.
 Euaspla amnis (fortasse rectius *Χοάσπης*, n. *Chonar*) 4, 24, 1.
 Euboea (n. *Euripo*) 2, 2, 4, 3, 19, 6.

Eudanemi ara 3, 16, 8.
 Eudemus Indiae parti praefectus 6, 27, 2.
 Euergetae sive Ariaspae 3, 27, 4 s. 4, 6, 1.
 Eugnostus *ἐταῖρος, γραμματεὺς ἐπὶ τῶν ξένων* in Aegypto 3, 5, 3.
 Eulaeus amnis (n. *Kuren*) 7, 7, 2 ss.
 Eumenes *γραμματεὺς βασιλικός* 7, 6. cl. 5, 24, 6. uxorem ducit 7, 4, 6. cum Hephaestione rixatur 7, 13, 1, 14, 9.
 Eunucus 3, 5, 1, 6, 8.
 Euphrates (n. *Fürât*) 2, 13, 1, 3, 6, 4, 1. ss. 6, 19, 5, 7, 1, 1, 17, 5, 19, 3. eius cursus 7, 7, 3 ss. 21, 1 ss. 26, 3, 6, 1, 5, 5. terra cis Euphratem 2, 17, 4, 2, 1, 5, 6, 2.
 Euripides. versus eius 7, 16, 6.
 Euripus (n. *Euripo*) 2, 2, 4.
 Europa 2, 7, 5, 7, 1, 4. eius termini 30, 8 s. amnes 1, 3, 1.
 Eurybotas Cretenensis, *τοξάρχης*, occisus 1, 8, 4.
 Eurydicen uxorem duxit Philippus 3, 6, 1.
 Eurylochus Arseae filius 4, 13, 7.
 Eurymedon amnis (n. *Köprü-Su*) 1, 27, 2.
 Eurystheus et Hercules 2, 16, 5 s. cum bellum gerunt Athenienses 4, 10, 4.
 Euthycles Spartanus 2, 15, 2, 5.
 Euxinus pontus 1, 3, 2 s. 3, 30, 9, 4, 1, 4, 5, 27, 7, 7, 1, 3.

G.

Gades (n. *Cádiz*) 3, 30, 9, 7, 1, 2.
 Gadosi Oritarum finitimi (n. *Balutschistan*) 6, 22, 1. terra 6, 23, 1 s. regnum 6, 24, 1, 27, 1. domiti 3, 28, 1, 6, 27, 2.
 Gadosia 6, 23, 4. deserta 7, 10, 7.
 Gadosii 6, 25, 4, 27, 1, 6, 28, 3, 5.
 Galatia 2, 4, 1.
 Ganges 5, 4, 1 ss. 5, 5, 26, 1. maximus Indiae amnis 5, 4, 1, 6, 7, 9, 4.
 Gaugamela 3, 8, 7, 6, 11, 5 s.
 Gaza (n. *Ghazza*) 3, 1, 1. situs 2, 26, 8, 6 s. Gazaei 2, 26, 2 ss. expugnata 2, 26, 2 s. Gazaei 2, 26, 4, 27, 7.
 Gaza Sogdianae 4, 2, 1, 3.
 Gelon Syracusanorum tyrannus 1, 12, 2, 2.
 Geraestus Euboeae (n. *Cap Mandili*) 1, 2.
 Gerostratus Aradiorum regulus 2, 13, 1, 20, 1.
 Geryones 2, 16, 5 s.
 Getae *οἱ ἀπαθανατίζοντες* 1, 3, 2, trans Istrum 1, 3, 5. victi ab Alexandro 1, 4, 3 s.
 Glaucias Taulantiorum rex 1, 5, 1, 6, 8, 6, 8 ss.
 Glaucias turmae praefectus 3, 11, 8.
 Glaucias medicus 7, 14, 4.

laucippus Milesius 1, 19, 1.
 laucus Aetolus 3, 16, 2.
 laugonicae s. Glausae Indi 5, 20, 2.
 ordius 2, 3, 1 ss.
 ordium Phrygiae minoris (postea *Iulio-
 polis*) 1, 29, 3 ss. 2, 3, 1 ss. situs 1,
 29, 5.
 orgias 4, 16, 1. 5, 12, 1. eius *τάξις*
 4, 22, 7.
 orgo 3, 3, 1.
 raeci Alexandrum ducem creant 1, 1, 2.
 cl. 16, 6 s. eos ulciscitur Alexander 3,
 18, 12. legati ad Alexandrum 3, 5, 1.
 7, 14, 6. 23, 2. iis praeficitur Craterus
 7, 12, 4.
 raneus amnis (n. *Kodscha*) 1, 13, 1. 5 s.
 pugna ib. 6, 11, 4 s. 7, 9, 7.
 Gryllus 2, 8, 11.
 Guraei Indi (n. *Pandschkôra*) 4, 23, 1.
 25, 6 s.
 Guraeus amnis 4, 25, 7.

H.

Haemus mons (n. *Balkan*) 1, 1, 6. 2, 1.
 Halicarnassus (n. *Budrun*). eius situs 1,
 20, 3. expugnata ab Alexandro 1, 20,
 2-23, 4. arcem retinent Persae 1, 23,
 3, 2, 5, 7. cl. 2, 13, 4. 6. expugnata 3,
 22, 4.
 Halys amnis (n. *Kisil-Irmak*) 2, 4, 2.
 Harmodius *τυραννοκτόνος* 4, 10, 3. eius
 statua 3, 16, 7 s. 7, 19, 2.
 Harpalus Machatae filius ab Alexandro
 revocatus et pecuniis praefectus aufugit
 et iterum revertitur 3, 6, 4 ss. 19, 7.
 Hebrus amnis (n. *Maritza*) 1, 11, 4.
 Hecataeus *ὁ λογοποιός* de Geryone 2,
 16, 5. de Aegypto 5, 6, 5.
 Hecatombaeon mensis 2, 24, 6. 3, 7, 1.
 Hecatomnus Car 1, 23, 7.
 Hegelochus speculatoribus praefectus 1,
 13, 1. classem cogere iussus 2, 2, 3.
 quas res gesserit 3, 2, 3 ss. Hippostrati
 filius *Ἰλαρχης* 3, 11, 8.
 Hegemon Ol. 113, 2. archon 5, 19, 3.
 Hegesander 3, 5, 1.
 Hegesias Ol. 114, 1. archon 7, 28, 1.
 Hegesistratus a Dario Mileti praesidio
 praefectus 1, 18, 4.
 Heliopolis Aegypti (cuius rudera prope
Matarieh) 3, 1, 3.
 Hellanicus miles 1, 21, 5.
 Hellespontus 1, 11, 6. 13, 6. 4, 15, 6. 7,
 9, 6. ponte iunctus 5, 7, 1 s. punitus
 7, 14, 5. orae 5, 25, 4.
 Heordaea. v. Eordaea.
 Hephaestion 4, 12, 4. Pellaeus, *σωματο-
 φύλαξ* 6, 28, 4. Patrocli tumulum co-

ronat 1, 12, 1. *ἑταῖρος* pro Alexandro
 habitus 2, 12, 6 s. vulneratus 3, 15, 2.
ἱππάρχης 3, 27, 4. eius *ἱππαρχία*
 5, 12, 2. *χιλιαρχία* 7, 14, 10. parti
 exercitus praefectus 4, 16, 2. 22, 7 s.
 23, 1. 5, 21, 5. 6, 2, 2. 4, 1. 5, 5 s. 13,
 1. 17, 4. 21, 3. 5. 22, 3. 28, 7. oppida
 condit 4, 16, 3. 28, 5. 5, 29, 3. 6, 18,
 1. 20, 1. Indum ponte iungit 4, 30, 9.
 5, 3, 5. uxorem ducit Darii filiam 7, 4,
 5. coronatur 7, 5, 6. Eumeni reconcilia-
 tus 7, 13, 1. 14, 9. eius mors 7, 14, 1.
 18, 3. Alexandri de ea luctus 7, 14, 2 ss.
 16, 8. heros 7, 14, 7. 23, 6 s.
 Heraclaeum Thebarum 1, 8, 3 s.
 Heraclidae ab Atheniensibus defensi 4,
 10, 4. cf. Alexander.
 Heraclides Calchedoniorum legatus 3, 24, 5.
 Heraclides Antiochi filius equitum prae-
 fectus 1, 2, 5. 3, 11, 8.
 Heraclides Argaei filius 7, 16, 1.
 Heracon in Media praetor punitus 6, 27, 3 ss.
 Hercules. Iove natus 3, 3, 1. 4, 28, 1. aet-
 as 2, 16, 2. posteri 4, 10, 4. 3, 3, 2.
 6, 3, 2. inter deos receptus 4, 11, 7.
 Dionysio minor 5, 26, 5. eius labores 2,
 16, 5 s. 18, 1. 3, 3, 1. cl. 4, 28, 2. ex-
 peditiones 4, 28, 1-4. 30, 4. 5, 3, 4.
 7, 13, 5. ei sacra facit Alexander 1, 4,
 5. 2, 24, 6. 3, 6, 1. arma 1, 11, 7. eum
 aemulatur 3, 3, 2. 4, 28, 4. plures 2,
 16, 1 ss. 4, 28, 2. Tyrii templum 2, 16,
 1. 24, 5.
 Herculis columnae 2, 16, 4. 5, 26, 2.
 Hermodorus 3, 11, 8.
 Hermolaus Sopolidis filius Alexandro in-
 sidiat 4, 13, 2 ss. interfectus 4, 14, 1 ss.
 Hermotum dub. (fortasse rectius *Ἑρμαῖον*.
Κιερ.) 1, 12, 6.
 Hermi campus 5, 6, 4.
 Hermus amnis viginti stadiis a Sardibus
 (n. *Sarabat*) 1, 17, 4. cf. 5, 6, 7.
 Herodotus *ὁ λογοποιός* 5, 6, 5. de Her-
 cule 2, 16, 3. de Tanai 3, 30, 8. de Nilo
 5, 6, 4. de Hellesponto ponte iuncto 5,
 7, 2. de equis Nysaeis 7, 13, 1. de Ama-
 zonibus 7, 13, 6.
Ἡρώων πόλις Aegypti (cuius rudera
 prope *Abu-Keischeib*) 3, 5, 4. 7, 20, 8.
 Heromenes 1, 25, 1.
 Heropythus Ephesios liberat 1, 17, 11.
 Hidrieus Cariae regulus 1, 23, 7.
 Hieron Syracusanorum tyrannus 1, 12, 2.
 Hieron Solensis gubernator 7, 20, 7.
 Hippias 2, 13, 6.
 Hippolyte Amazonum regina 7, 13, 5.
 Hippostratus 3, 11, 8.
 Histanes Oxyartae filius 7, 6, 4.
 Homerus Achillem canit 1, 12, 1. de Abiis

- 4, 1, 1. de Aegypto amne 5, 6, 5, 6, 1, 3.
 Homotimi Persarum 2, 11, 9, 7, 29, 4.
 Hydarnes 7, 6, 4.
 Hydaspes (n. *Behat* v. *Dschèlam*) 5, 3, 6, 8, 2, quantus 5, 4, 2, 9, 4, 6, 4, 2, unde ortus 5, 5, 5, 9, 4, in Acesinem influit 6, 1, 5, 3, 1, 4, 4, 14, 5, ad eum venit Alexander 5, 8, 4 ss. tramittit 5, 11, 1 ss. 20, 1, 7, 10, 6, insula 5, 11, 1 s. 14, 3, oppida ibi condita 5, 19, 4, 29, 5, navigatur 6, 1, 1 ss.
 Hydraotes amnis (n. *Iroti* v. *Rawi*) 5, 21, 4 s. 25, 5, 29, 2, 6, 7, 1, 8, 4 s. 13, 1, 7, 10, 6, quantus 5, 4, 2, unde ortus 5, 5, 5, in Acesinem influit 6, 5, 7, 13, 1, 14, 4 s.
 Hyparna Cariae castellum 1, 24, 4.
 Hyperides Atheniensis 1, 10, 4.
 Hyphasis amnis (n. *Viāsa* v. *Bèdscha*) 5, 24, 8, 25, 1, 5, 26, 3, 7, 10, 6, quantus 5, 4, 2, unde ortus 5, 5, 5, in Acesinem influit 6, 14, 4, accolae 5, 25, 1, 29, 2.
 Hyrcania (n. *Gorgan* v. *Dschordschan*) 3, 19, 1, 7, situs 3, 23, 1, oppidum eius 3, 23, 6.
 Hyrcanii in Darii exercitu Phratapherne duce 3, 8, 4, 11, 4, cl. 23, 4, ab Alexandro Amminapi satrapae attributi 3, 22, 1, cf. 7, 10, 6.
 Hyrcanium mare 3, 29, 2, 30, 7, 5, 5, 4, 25, 5, 26, 1, 3, 7, 16, 1, 3.
 Hystaspes agemati praefectus 7, 6, 5.
- I.**
- Iacchus mysticus 2, 16, 3.
 Iapygia promontorium (n. *Cap Leuca*) 7, 1, 3.
 Iapyx ventus 5, 6, 3.
 Iassus Cariae (n. *Asyn Kalessi*) 1, 19, 10.
 Iaxartes amnis 3, 30, 7, 7, 16, 3.
 Iazyges Sauromatae 1, 3, 2.
 Iberes 2, 16, 4 ss. 7, 15, 4.
 Icarium mare 7, 20, 5.
 Icarus Daedali filius 7, 20, 5.
 Icarus insula (n. *Nikaria*) 7, 20, 5.
 Ichthyophagi 6, 28, 5.
 Idaei montes (n. *Kas-Dagh*) 1, 12, 6.
 Iliensis Minerva 1, 11, 7.
 Ilium 1, 11, 8 s. 12, 1, 6.
 Illyrii res novas moliantur 1, 1, 4, 5, 1 ss.
 Macedonum hostes 5, 26, 6, 7, 9, 2.
 Indi 3, 8, 6, 11, 5, 13, 1, 14, 5, 15, 1, Bactris vicini Besso duce 3, 8, 3, montani Barsaenta duce 3, 8, 4, 15, 1, alii 6, 16, 3, qui cis Indum 3, 8, 6, 25, 8, quanta terra 5, 6, 2, 7, 20, 2, 8, Caucasus 5, 3, 3, 5, 3 s. amnes maximi 3, 29, 2, 5, 4, 1 s. 6, 7 s. quales 5, 4, 3, 5, 1, saltandi amantes 6, 3, 5, bona 7, 9, 8, elephantos venantur 4, 30, 8, boves 5, 3, 4, quidam equis carent 6, 3, 4, eorum sophistae 6, 16, 5, 7, 1, 5 ss. 2, 2 ss. cf. Dionysus. Alexander in expeditionem facere meditatur 4, 15, 5, quas res ibi gesserit v. 4, 22, 6—6, 22, 1, 7, 19, 1, 20, 1.
 Indica scriptio 5, 6, 8, 6, 16, 5, natio 6, 6, 1, 11, 3, 15, 1, Indicus sinus 5, 26, 2, terra 7, 20, 2.
 Indicum mare 5, 26, 2.
 Indus amnis (n. *Sind*) 4, 22, 7, 28, 6, 30, 7, 5, 1, 1, 3, 6, 4, 3, 8, 2, 4, 25, 5, unde ortus 5, 4, 1, 5, 5, quantus 5, 4, 1 s. 6, 7 s. 20, 9, cl. 9, 4, 6, 18, 5, cum Acesine confluit 6, 1, 2, 5, 14, 4 s. crocodilos habet 6, 1, 2, cl. 4, 3, *δίστομος* 5, 4, 1, 20, 1 s. a Pattalis 6, 18, 2, 20, 1, *ἡ ἐπὶ τὰδε ἐκβολή* 5, 20, 3 s. cl. 18, 2, ponte iunctus 4, 22, 7, 30, 9, 5, 3, 5, 7, 1, 8, 1, navigatur 6, 15, 4, 17, 5—20, 5, cf. Delta.
 Iolai *τέμενος* 1, 7, 7.
 Iollas Antipatri filius Alexandro a poculis 7, 27, 2.
 Ion Apollinis filius 7, 29, 3.
 Ionia, eius satrapes Arsites 1, 12, 8, expugnata 3, 22, 3, 5, 25, 4, 7, 9, 7.
 Ionicae civitates 1, 18, 1, Miletus 5, 6, 4.
 Ionius sinus 1, 4, 6.
 Iphicrates praetor 2, 15, 2, 4.
 Iphicrates Iphicratis filius 2, 15, 2, 4.
 Ipsus, proelium 7, 18, 5.
 Isis, eius templum 3, 1, 5.
 Ismenias 2, 15, 2.
 Issus 2, 7, 1 s. proelium 2, 20, 3, 3, 1, 2, 8, 7, 22, 4, 6, 11, 4.
 Ister 1, 2, 1 s. maximus, unde ortus 1, 3, 1 s. cl. 5, 6, 7, accolae 1, 3, 2 ss. 4, 6, quinque ostia 5, 4, 1, ponte iunctus 5, 7, 1 s.
 Isthmus Corinthius 6, 11, 6, 7, 2, 1.
 Italia 3, 6, 7, 7, 15, 4.
 Iuppiter Olympius 1, 11, 1, eius templum 1, 17, 5, *βασιλεύς* 2, 3, 4, 6, 3, 5, 2, 4, 20, 3, *σωτήρ* 1, 4, 5, cf. Ammon, Dionysus, Hercules.
- L.**
- Labdacus quando fuerit 2, 16, 2.
 Lacedaemonii, eorum bellum adversus Athenienses 1, 9, 2, clades a Thebanis illatae 1, 9, 4, a Dario pecuniam accipiunt 2, 14, 6, Alexandro adversantur 1, 1, 2, suspecti 1, 7, 4, bellum 3, 6, 3, 16, 10, cf. Agis.
 Lacedaemonii legati ad Darium 2, 15, 2, 5, 3, 24, 4.

- conica educatio 5, 4, 5.
 de insula situs 1, 18, 4 s. 19, 3. 9.
 us. v. Ptolemaeus.
 ius 2, 16, 2.
 ampsacus (n. *Lepsek*, *Lapsaki*) 1, 12, 6.
 angarus Agrianum rex 1, 5, 2 ss.
 nice Drepidae filia 4, 9, 3.
 comedon Larichi filius ab Alexandro re-
 vocatus 3, 6, 5 s.
 richus 3, 5, 5. cf. Erigyus.
 onnatus Antaeae filius, Pellaeus 3, 5, 5.
 6, 28, 4. *ἑταῖρος* 2, 12, 4. 4, 12, 2.
σωματοφύλαξ 4, 21, 4. 6, 28, 4. cum
 imperio 4, 24, 10. 25, 3. 6, 18, 3. 20,
 3. 22, 3. Alexandrum servat 6, 9, 3. 10,
 1 ss. 11, 7. coronatus 7, 5, 5. vulnera-
 tus 4, 23, 3.
 esbus (n. *Mytilini*) 2, 1, 1 ss. 13, 3. re-
 cepta 3, 2, 6.
 eucani (*Lucani*) Itali 7, 15, 4.
 euctra 1, 9, 4.
 eugaea turma 2, 9, 3.
 ibya 3, 3, 1. 5, 26, 2. 7, 1, 2. terminus
 3, 30, 9. quae Aegypto vicina Apollo-
 nio traditur 3, 5, 4.
 ibyes 3, 30, 9. legati 7, 15, 4.
 ucani. v. Leucani.
 yegoras 1, 12, 7.
 ycia 1, 24, 5. 2, 2, 1. ei praeficitur Ne-
 archus 3, 6, 6.
 ycii 5, 25, 4. *οἱ κάτω* 1, 24, 5 s. na-
 ves 2, 20, 2.
 ycidas Aetolus, *γραμματεὺς ἐπὶ τῶν*
ξένων 3, 5, 3.
 ycomedes Rhodius 2, 1, 5.
 yurgus Atheniensis 1, 10, 4.
 ycus amnis (n. *Zab* a Syrico voc. *Zaba*
 = lupus) 3, 15, 4.
 ydi recepti 1, 17, 4 s. 5, 25, 4. 7, 9, 7.
 ydia recepta 3, 22, 3. eius satrapes Ar-
 sites 1, 12, 8. Calas 1, 17, 1. Menander
 3, 6, 8.
 yginus amnis 1, 2, 1.
 ysianias 1, 2, 1.
 ysimachus Agathoclis filius, in Aeolidem
 et Ioniam missus 1, 18, 1 s. Pellaeus
 6, 28, 4. *σωματοφύλαξ* 5, 13, 1. 6,
 28, 4. vulneratur 5, 24, 5. coronatur 7,
 5, 6. Calanum colit 7, 3, 4. ad Ipsum
 cadit 7, 18, 5.
 ysippus solus Alexandrum finxit 1, 16, 4.
- M.**
- Macartatus 3, 5, 5.
 Macedones quantum Philippo et Alexan-
 dro debuerint 7, 9, 1 ss. 10, 1 ss. for-
 tes 1, 18, 8. 2, 7, 4. Graecis graves 1,
 7, 2. Cadmea potiti 1, 7, 1. 9.
 Macedonia. superior 1, 2, 5. Macedoniae
 praefectus Antipater 1, 7, 6. Craterus
 7, 12, 4.
 Machatas 3, 6, 4.
 Maeander amnis (n. *Böyük Mender*) 1,
 19, 7.
 Maendri campus 5, 6, 4.
 Maemacterion mensis 2, 11, 10.
 Maeotis 3, 30, 9. 5, 5, 4. 7, 1, 3.
 Magarsia Minerva 2, 5, 9.
 Magarsus Ciliciae 2, 5, 9.
 Magi 6, 29, 7. 11, 7, 11, 8.
 Magnesia Lydiae (n. *Inek-bazar*) 1, 18, 1.
 Malea Laconicae (n. *Cap Malia*) 2, 1, 2.
 Malli Indi 5, 22, 2. 6, 4, 3. 5, 4. liberi
 6, 6, 1. 11, 3. 14, 2. oppida (caput for-
 tasse quod n. *Multan* dicitur) 6, 6, 2.
 4. res contra eos gestae 6, 6, 1—11, 1.
 14, 1 ss. satrapes Philippus 6, 14, 2.
 Mallotae 2, 5, 9.
 Mallus Ciliciae 2, 5, 9. 6, 1. 20, 2.
 Mandrocorus 6, 23, 2.
 Mantinea (cuius rudera prope *Paleopoli*)
 1, 9, 4.
 Maracanda regia Sogdianae (n. *Samar-
 kand*) 3, 30, 6. 4, 3, 6. 5, 2 s. 6, 3. 16,
 2 s.
 Marathus 2, 14, 1. 15, 6. contra Aradum
 2, 13, 8.
 Marcomani 1, 3, 2.
 Mardis 3, 24, 4. 4, 18, 2. de terra et mo-
 ribus eorum 3, 24, 1 ss. amnis Epardus
 4, 6, 6. sagittarii 3, 11, 5. 13, 1.
 Maria lacus 3, 1, 5.
 Mariamme Phoenices 2, 13, 8.
 Maronea Thraciae (n. *Maronia*) 1, 11, 4.
 Mars (Enyalius) 1, 14, 7. 5, 10, 3.
 Massaga Indiae (Ind. *Masaka*) 4, 26, 1 ss.
 27, 5. 28, 4.
 Massagetae Scythae 4, 16, 4 ss. 17, 1 ss.
 Mauaces 3, 8, 3.
 Mazaces Aegypti satrapes 3, 1, 2. 22, 1.
 Mazaeus 3, 21, 1. 7, 6, 4. Syriis praefe-
 ctus 3, 8, 6. cum exercitu ad Euphra-
 tem relictus 3, 7, 1 s. Babyloniae sa-
 trapes 3, 16, 4. 7, 18, 1. moritur 4,
 18, 3.
 Mazarus *ἑταῖρος* 3, 16, 9.
 Medi 3, 11, 4. 19, 1. imperio a Persis
 spoliati 2, 6, 7. 5, 4, 5. Graecia repulsi
 1, 9, 7. iis praestitit Atropates 3, 8, 4.
 Medi et Persae 2, 7, 4. 4, 7, 3. 5, 25,
 5. 6, 29, 3. 7, 1, 3. 4, 6. 10, 5. 11, 3.
 Media (n. *Aserbeidschan* et *Irak Adsche-
 mi*) 3, 16, 1 s. 5, 5, 2. 7, 13, 2. satra-
 pes Oxodates 3, 20, 3. cf. Atropates.
 praetores 3, 26, 3. 6, 27, 3.
 Medicum bellum 1, 9, 7. vestes 6, 29, 6.
 Medius 7, 24, 4. 25, 1 ss. 27, 2.
 Megacles 3, 5, 3.
 Megaris 3, 6, 7.

- Megareus 3, 2, 5.
 Megasthenes auctor fide dignus 5, 5, 1.
 de India 5, 6, 2. de Calano 7, 2, 4.
 Melamnidas 4, 7, 2.
 Melas amnis 1, 11, 4 s.
 Meleager 1, 4, 5. 5, 12, 1. Neoptolemi
 filius 1, 24, 1. 29, 4. eius *φάλαγξ* 1, 14,
 3. *τάξις* 2, 8, 4. 3, 11, 8. 18, 4, 4,
 17, 3. 22, 7. 6, 17, 3. *ἡ περικνή* 1, 20,
 5. in Macedoniam missus 1, 24, 1 s.
 revertitur 1, 29, 4. in Bactris relictus
 4, 16, 1.
 Meleagri *ἔλῃ* 3, 11, 8.
 Melus expugnata 1, 9, 5.
 Memnon Rhodius ad Granicum 1, 12, 9s.
 15, 2. Ephesum arcessitus 1, 17, 11.
 inferiori Asiae et classi praefectus 1,
 20, 3. 23, 1. 2, 1, 1. Lesbi oppidis re-
 ceptis moritur 2, 1, 1 ss. Memnonis
 terra 1, 17, 8.
 Memphis 3, 1, 4 s. 4, 5. 5, 1 s. 6, 1.
 Menander 4, 13, 7. *ἐταῖρος* peregrino
 militi praefectus, deinde Lydiae satra-
 pes 3, 6, 8. milites Babylonem deducit
 7, 23, 1. 24, 1.
 Menedemus dux 4, 3, 7. 6, 2.
 Menelaus Atrides 5, 6, 5.
 Menelaus 1, 14, 3. 3, 11, 10. 25, 4.
 Menes Dionysii filius 2, 12, 2. *σωματο-*
φύλαξ fit ib. satrapes Syriae, Phoeni-
 ces Ciliciaeque 3, 16, 9. cl. 19, 6.
 Menestheus 2, 9, 3.
 Menidas Hegesandri filius 3, 5, 1. merce-
 narios adducit 3, 5, 1. mercenariis equi-
 tibus praefectus 3, 12, 3. 4. 13, 3. vul-
 neratus 3, 15, 2. praetor in Media 3,
 26, 3. in Macedoniam missus 4, 18, 3.
 Babylonem venit 7, 23, 1. 26, 2.
 Meniscus legatus 2, 14, 3.
 Menoetius gubernator 1, 12, 1.
 Menon Cerdimmae filius Coelesyriae sa-
 trapes 2, 13, 7.
 Menon Arachosiae satrapes 3, 28, 1.
 Mentor 2, 2, 1. 13, 2. 7, 4, 6.
 Meroes 5, 18, 7.
 Merus mons (Ind. *Meru*) 5, 1, 6. 2, 5.
 Mesopotamia 3, 7, 3. ab incolis dicta 7,
 7, 3. (*Συρία*) *ἡ μέση τῶν ποτα-*
μῶν 3, 11, 4. 5, 25, 4. 7, 9, 8.
 Methymnaei (quorum urbs n. *Molyvo*).
 tyrannus eorum 3, 2, 4.
 Metroum Athenis 3, 16, 8.
 Miccalus Clazomenius 7, 19, 5.
 Midas 2, 3, 1 ss.
 Miletus urbs Ionica (n. *Palatia*) 5, 6, 4.
 expugnata 1, 18, 3—19, 11. 7, 9, 7.
 Milyas terra 1, 24, 5.
 Minerva 4, 22, 6. Atheniensium 1, 16, 7.
 Iliensis 1, 11, 7. 6, 9, 3. Magarsia 2, 5, 9.
 Minos Iovis filius 7, 29, 3.
 Mithraustes Armeniis praefectus 3, 8, 5.
 Mithrines Sardium arcis praefectus 1, 17,
 3 s. Armeniae satrapes 3, 16, 5.
 Mithridates Darii gener 1, 15, 7. 16, 3.
 Mithrobuzanes Cappadocibus praefectus
 occisus 1, 16, 3.
 Mithrobaeus agemati adscriptus 7, 6, 5.
 Mitylenaei obsessi pacis cum Alexandro
 factae columnas deicere coacti Persae
 recipiunt 2, 1, 1 ss.
 Mitylene (rectius *Mytilene*) a Macedonibus
 recepta 3, 2, 6.
 Moerocles Atheniensis 1, 10, 4.
 Monimus Laco 3, 24, 4.
 Munychion mensis 5, 19, 3. cc.
 Musae 1, 11, 1.
 Musicanus Indorum rex se dedit 6, 15, 5.
 ss. 16, 3 ss. deficit 6, 17, 1 ss.
 Mycale mons (n. *Cap S. Maria*) 1, 18,
 5. 19, 2. 7. contra Samum 5, 5, 2.
 Mycene 2, 16, 5.
 Mylassa Cariae (n. *Melasso*) 1, 20, 4. 21, 1.
 Myndus Cariae (n. *Gümüşclü-liman*) 1,
 20, 5 ss. 2, 5, 7.
 Myriandrus Syriae 2, 6, 1.
 Mysia 5, 6, 4.
 Mytilene. v. Mitylene.

N.

- Nabarzanes *χιλίαρχης* Darium compre-
 hendit 3, 21, 1. Alexandro se dedit 3,
 23, 4.
 Nautaca Sogdianae (n. *Karshi*) 3, 28, 9.
 4, 18, 1 s.
 Nearchus Androtimi filius Philippo re-
 gnante exsul revocatus et Lyciae cis-
 Taurum praefectus 3, 6, 5 s. Graecorum
 mercenarios adducit 4, 7, 2. *χιλίαρχος*
τῶν ὑπασπιστῶν 4, 30, 6. classi prae-
 fectus 6, 2, 3. 5, 5. 13, 1. ad Persicum
 sinum navigaturus 6, 19, 5. 21, 3. ad
 Carmaniam appellit et rursus naviga-
 6, 28, 5 s. 7, 20, 9. uxorem ducit 7, 4,
 6. classi praefectus 7, 19, 3. 25, 4. au-
 ctor 6, 13, 4. 7, 3. 6, 20, 9. cl. 6, 29, 6.
 Neoptolemus Achillis filius 1, 11, 8.
 Neoptolemus 1, 24, 1. 29, 3.
 Neoptolemus ex Aeacidarum genere
ἐταῖρος 2, 27, 6.
 Neoptolemus Arrabaei filius, transfuga 1,
 20, 10.
 Neptunus 1, 11, 6. 6, 19, 5. Thesei pater
 7, 29, 3.
 Nereides 1, 11, 6.
 Nessus amnis (n. *Mesto*) 1, 1, 5.
 Nicaea in Parapamisadis (n. *Beghram*) 4,
 22, 6.

Nicaea ad Hydaspem 5, 19, 4. 29, 5.
 Nicanor 2, 12, 2.
 Nicanor Parmenionis filius τοῖς ὑπα-
 σπισταῖς τῶν ἑταίρων praefectus
 1, 14, 2. cf. 2, 8, 3. 3, 11, 9. 21, 8.
 moritur 3, 25, 4.
 Nicanor classi praefectus 1, 18, 4s. 19, 3.
 ἑταῖρος Alexandriae in Parapamisadis
 relictus 4, 22, 5. satrapes cis Indum 4,
 28, 6.
 Nicias tributis in Lydia praefectus 1, 17, 7.
 Nicocrates Ol. 111, 4. archon 2, 11, 10.
 Nicolaus 4, 17, 3.
 Nicon pictor 7, 13, 5. (male olim Cimon
 legebatur.)
 Niloxenus Satyri filius, ἑταῖρος, ἐπί-
 σκοπος ad Caucasum relictus 3, 28, 4.
 Nilus 3, 1, 3. 5, 6, 7. Libyam a reliqua
 Asia dividit 3, 30, 9. διώρυγες 3, 6,
 1. olim Aegyptus 5, 6, 5. Alexandri de
 eo coniectura 6, 1, 2 ss. cf. Delta.
 Niphates ad Granicum dux 1, 12, 8. occi-
 sus 1, 16, 3.
 Nomades Libyes 3, 30, 9. cf. 7, 1, 2. Sey-
 thae 4, 5, 3. 7, 16, 4.
 Nysa Indiae 5, 1, 1 ss. 2, 1 ss. 5, 26, 5.
 6, 2, 3.
 Nysaei 5, 1, 3 ss. eorum respublica 5, 2,
 2 ss. equites 5, 2, 2 ss. 6, 2, 3.
 Nysaei equi (rectius Νησαῖοι ἵπποι
 legitur) 7, 13, 1.
 Nysaeus campus (rectius Νησαῖον πε-
 δῖον legitur) 7, 13, 1.

①.

Ochus 7, 4, 4. ante Darium rex 3, 19, 4.
 cf. 2, 14, 5.
 Ocondobates maris Erythraei accolis prae-
 fectus 3, 8, 5.
 Odrysae equites 3, 12, 4.
 Oedipus 2, 16, 2.
 Oeagrus 1, 11, 2.
 Olympia 1, 11, 1. victoria 2, 15, 4.
 Olympias Alexandri mater a Philippo re-
 pudata 3, 6, 5. de Alexandri origine
 mentita 4, 10, 2. eius ad eam epistola
 6, 1, 4. Antipatro inimica 7, 12, 5 ss.
 Olympias 7, 28, 1.
 Olympionices 2, 15, 2.
 Olynthius Callisthenes 4, 10, 1.
 Omares ad Granicum dux 1, 16, 3.
 Ombrion Cretensis, sagittariis praefectus
 3, 5, 6.
 Onchestus Boeotiae 1, 7, 5.
 Onesicritus gubernator et scriptor men-
 dax 6, 2, 3. cf. 7, 20, 9. coronatur
 7, 5, 6.

ARRIAN.

Opis ad Tigrim 7, 7, 6. 8, 1.
 Ora urbs Indorum recepta 4, 27, 5 ss.
 praesidio firmata 4, 28, 4.
 Orbelus mons (n. *Perin-Dagh*) 1, 1, 5.
 Orchomenus Boeotiae restituta 1, 9, 10.
 Ordanes 6, 27, 3.
 Orestis 6, 28, 4.
 Oritae Gadosis vicini 6, 22, 1. liberi 6,
 21, 3. oppidum maximum 6, 21, 5. re-
 cepti 6, 22, 2s. 7, 5, 5. 10, 7. ἐν Ὀροῖς
 6, 22, 3. 7, 5, 5. ἡ Ὀρων γῆ 6, 28, 5.
 Orobatas Indiae 4, 28, 5.
 Orontes 1, 14, 2.
 Orontes Armeniis praefectus 3, 8, 5.
 Orontobates Persa Cariae praefectus 1,
 23, 8. Halicarnassi 1, 23, 1. victus 2,
 5, 7.
 Orpheus 1, 11, 2.
 Orxines Persidem procurat 6, 29, 2. puni-
 tus 6, 30, 1 s.
 Ossadii Indi (Ind. *Vasāti*) 6, 15, 1.
 Otanes maris Erythraei accolis praefectus
 3, 8, 5.
 Oxathres Abulitae filius Uxiis et Susianis
 praefectus 3, 8, 5. Paraetacenorum sa-
 trapes 3, 19, 2. punitus 7, 4, 1.
 Oxodates Persa Mediae satrapes 3, 20, 3.
 punitus 4, 18, 3.
 Oxus amnis (n. *Amu*) 3, 28, 9. 4, 15, 7.
 7, 10, 6. unde ortus et quantus 3, 29,
 2 s. 7, 16, 3.
 Oxyartes 3, 28, 10. Darii frater 7, 4, 5.
 Oxyartes Bactrius. eius petra 4, 18, 4.
 Alexandri socer 4, 19, 5. 20, 4. 7, 4, 4.
 6, 4. satrapes Parapamisadarum et In-
 dorum 6, 15, 3 s.
 Oxycanus νομάρχης 6, 16, 1.
 Oxydates. v. Oxodates.
 Oxydracae Indi (Ind. *Xudraka*) 5, 22, 2.
 6, 11, 3. multi et fortes 6, 4, 3. recepti
 6, 14, 1.

P.

Paeones 1, 5, 1. Alexandri milites 2, 7,
 5. 9, 2.
 Paetica terra 1, 11, 4.
 Palaestine Syria (n. *Falastin*) 2, 25, 4.
 cf. 7, 9, 8.
 Pallocoas amnis 7, 21, 1 ss.
 Pamphylia 1, 24, 3. 5, 25, 4. Tauro a Ci-
 licia divisa 3, 28, 5. 5, 5, 2
 Pamphylii 5, 5, 2.
 Panegorus ἑταῖρος 1, 12, 7.
 Pangaeus mons (n. *Pirnari*) 1, 11, 4.
 Pantaleon praesidiis Memphidis prae-
 fectus 3, 5, 3.
 Pantordanus Cleandri filius turmae Leu-
 gaeae praefectus 2, 9, 3.
 Paphlagones recepti 2, 4, 1. 5, 25, 4.

- Paraetacae recepti 3, 19, 2.
 Paraetacenorum terra (n. *Parvataka*) 4, 21, 1. 22, 1.
 Paraetonium Libyae 3, 3, 3.
 Parali nautae 3, 6, 2.
 Paralos navis 3, 6, 2.
 Parapamisadae 4, 22, 4. 5, 3, 2 s. 6, 26, 1. equites 5, 11, 3. satrapae Tyriaspes 4, 22, 5. Oxyartes 6, 15, 3.
 Parapamisus (n. *Hindu-Kusch*) 5, 3, 3. 5, 3.
 Parauacae iuga 1, 7, 5.
 Parmenion Philotae filius 3, 11, 10. exercitum in Asiam trahit 1, 11, 6. cum imperio 1, 14, 1. 17, 2. 18, 1. 24, 3. 29, 3. 2, 4, 3. 5, 1. 8, 4. 9 s. 3, 11, 10. 14, 6. 15, 1. 4. 18, 1. 19, 7. Damascus et Darii apparatum regium capit 2, 11, 10. 15, 1. coniurationem detegit 1, 25, 4 ss. eius ad Alexandrum epistola 2, 4, 9 s. eius consilia 1, 13, 3 ss. 18, 6. 2, 25, 2. 3, 10, 1. 18, 11. occisus 3, 26, 4. 4, 14, 2. 6, 27, 3. cf. Nicanor et Philotas.
 Paron Phocensis mercenariorum dux 3, 16, 2.
 Parthyaei 3, 11, 4. 19, 1. 8. 20, 3. 25, 1. ad Taurum 5, 5, 2. equites 7, 6, 3. praestitit iis Phrataphernes 3, 8, 4. satrapes 3, 23, 4. Barzanes a Besso factus 4, 7, 1. recepti 7, 10, 6. satrapes Aminapes, *ἐπίσκοπος* Tlepolemus 3, 22, 1.
 Pasargadae 3, 18, 10. 7, 19, 2. Persidis 6, 29, 1. regia 3, 18, 11. 6, 30, 1. et Persepolis 7, 1, 1.
 Pasirates 2, 22, 2.
 Pasitigres (n. *Kuren*) 3, 17, 1.
 Patara Lyciae 1, 24, 4.
 Patroclus 7, 16, 8. eius tumulus coronatus 1, 12, 1.
 Pattala Indi Delta (Ind. *Põtala*) 5, 4, 1. maius Aegypto 6, 17, 2. insula 6, 18, 3. terra 6, 17, 2. 5. et oppidum 6, 17, 5. 21, 3. arx munitur 6, 18, 1. 20, 1.
 Pattalenses 6, 17, 2. 5.
 Pausanias *ἐταίρος* Sardium arcis praefectus 1, 17, 7.
 Pausippus Laco 3, 24, 4.
 Pelagon Ephesius 1, 17, 12.
 Pelium (n. *Pliassa*) 1, 5, 5.
 Pellaeus Polemon 3, 5, 3. *σωματοφύλακες* 6, 28, 4.
 Pellina Thessaliae 1, 7, 5.
 Peloponnesii 1, 17, 8.
 Peloponnesus (n. *Morea*) 1, 7, 4. composita a Philippo 7, 9, 5. cl. 1, 1, 1 s. milites ex ea conducuntur 1, 24, 2. cf. 1, 17, 8. 2, 2, 4. 20, 5. res novae 3, 6, 3.
 Pelusium Aegypti (n. *Tinah*) 3, 1, 1. 3. 3, 5, 3.
 Peneus (n. *Salamvria*) 4, 6, 7.
 Percote Phrygiae ad Hellespontum (n. *Bergas*) 1, 12, 6.
 Perdiccas ex Orestide 6, 28, 4. Orontae filius 1, 14, 2. Thebanos aggreditur 1, 8, 1 ss. eius *φάλαγξ* 1, 14, 2. *τάξις* 1, 6, 9. 20, 5. 21, 1. cl. 3, 2, 8, 3. 3, 11, 9. *ἱππαρχία* 5, 12, 2. 22, 6. 6, 6, 4. 6. cum imperio 4, 16, 2. 22, 7. 30, 9. 6, 9, 1. 15, 1. oppidum condit 4, 28, 5. *σωματοφύλαξ* 4, 21, 4. 5, 13, 1. 6, 11, 1. 28, 4. uxorem ducit 7, 4, 5. coronatur 7, 5, 6. mors 7, 18, 5.
 Pergaei 1, 25, 9.
 Perge Pamphyliae (n. *Murtan*) 1, 26, 1 s. 27, 5.
 Perinthii 2, 14, 5.
 Peroedas Menesthei filius turmae praefectus 2, 9, 3.
 Persae 1, 1, 2. cl. 7, 9, 5. reges et regestae 2, 14, 4 ss. quales olim 5, 4, 5. imperium 5, 25, 5. 7, 10, 5. munimenta 7, 7, 7. cum Macedonibus iuncti 7, 11, 9. milites 7, 23, 1 ss. aliqui Alexandri *συγγενεῖς* facti 7, 11, 1. 6. divitiae 3, 18, 10. 19, 7, 7, 9, 8. satrapes Ariobarzanes 3, 18, 2. Phrasaortes 3, 18, 11. Orxines 6, 29, 2. 30, 1. Peucestas 6, 30, 2. 7, 23, 1. 3. 24, 1.
 Persepolis (n. *Istachar*) 7, 1, 1.
 Perseus 3, 3, 1 s.
 Persicus sinus 6, 19, 5. mare 5, 26, 2. 7, 1. 1. 3. 16, 2. 19, 3. regia 3, 18, 11. victus et cultus 6, 30, 3. vestitus ib. 7, 8, 2. *στολή* 3, 25, 3. *σκευή* 7, 29, 4. cl. 6, 3. cidaris 4, 7, 4. *νόμος* 7, 6, 2. 24, 3. agema 7, 11, 3.
 Persis (n. *Fars* v. *Farsistan*) 6, 29, 1. 7, 23, 1. maritima 6, 28, 7. *ἡ Περούσιος γῆ* 7, 3, 1. *αἱ Περούσιδες πύλαι* 3, 18, 2.
 Petines Persarum dux ad Granicum 1, 12, 8. occisus 1, 16, 3.
 Petisis Aegyptius *νομάρχης* 3, 5, 2.
 Peuce Istri insula 1, 2, 3, 3.
 Peucelaotis Indiae terra (n. *Pakkheli*) 4, 22, 7. 28, 6.
 Peucestas Macartati filius, Aegypti praefector 3, 5, 5.
 Peucestas *ὁ τὴν ἱερὰν ἀσπίδα φέρων* 6, 9, 3. Alexandrum servat 6, 10, 1 s. 11, 7. *σωματοφύλαξ* 6, 28, 3 s. Persarum satrapes ib. 6, 30, 2 s. 7, 6, 3. 23, 1 ss. 24, 2. coronatus 7, 5, 4. Sepe rapidem consulit 7, 26, 2.
 Pharasmanes Chorasmiorum rex 4, 15, 4 s.
 Pharismanes Phrataphernis filius 6, 27, 3. cf. 7, 6, 4.
 Pharnabazus Artabazi filius classi Persarum

- rum praefectus 2, 1, 3 ss. 2, 1 s. 13, 4 s. 3, 2, 3 s. 7.
- Pharnaces 1, 16, 3.
- Pharnuches Lycius ab Alexandro exercitui praefectus 4, 3, 7. 5, 3 ss. 6, 1.
- Pharsalii equites 3, 11, 10.
- Pharus insula cum turri 7, 23, 7.
- Phaselis et Phaselitae (n. *Tekir-owsk*) 1, 24, 5 s.
- Phasiani (n. *Pasin*) 7, 13, 4.
- Philippi aut Philippopolis (n. *Filibah* rudera) 1, 1, 5.
- Philippus Alexandri M. pater. eius merita et res gestae 7, 9, 2 ss. cum Persis foedus facit 2, 14, 2. suspectus ei Alexander 3, 6, 5. moritur 1, 1, 1. 2, 14, 5. eius percussores 1, 25, 1 s. statua Ephesi 1, 17, 11.
- Philippus Amyntae filius 1, 14, 2.
- Philippus Acarnan medicus 2, 4, 8 ss.
- Philippus Machatae filius, Indorum satrapes 5, 8, 3. Fortasse eius *φάλαγξ* 1, 14, 3. (item cum Meleagro conjunctus 1, 4, 5.) *τάξις* 4, 24, 10. praesidio in Peucelaotide praefectus 4, 28, 6. in Assacenos missus 5, 20, 7. Indiae partis satrapes 6, 2, 3. cum imperio 6, 4, 1. 5, 5. Indorum et Mallorum satrapes 6, 14, 3. usque ad confluentem Indi et Acesinis 6, 15, 2. interemptus 6, 27, 2. aliquis Antigoni pater 1, 29, 3. Ptolemaei 1, 14, 6.
- Philippus Menelai filius sociis equitibus praefectus 1, 14, 3. Thessalis 3, 11, 10. cf. 3, 23, 4.
- Philotas Asandri et Parmenionis pater, quos v.
- Philotas Carsidis filius coniurationis particeps 4, 13, 4. interfectus 4, 14, 3.
- Philotas 1, 2, 1. 5, 5, 9 ss. 21, 5, 3, 18, 6. Parmenionis filius 1, 14, 1. *τοῖς ἐταίροις ἱππεύσει* praefectus 1, 14, 1. 3, 11, 8. cl. 3, 27, 4. cum imperio 1, 19, 8. eius cum Callisthene sermo 4, 10, 3 s. interfectus 3, 26, 1 ss. 27, 1 s. 4, 14, 2.
- Philotas. eius *τάξις* 3, 29, 7. 4, 24, 10.
- Philoxenus in Asia cis Taurum tributis cogendis praefectus 3, 6, 4. ex Caria exercitum Alexandro adducit 7, 23, 1. 24, 1.
- Philoxenus Susa occupat 3, 16, 6.
- Phisinus Chius 3, 2, 5.
- Phocenses pacati 7, 9, 4. Thebanis infesti 1, 8, 8.
- Phoenice 2, 13, 7. 16, 1. 21, 3. 7, 19, 3. beata 7, 19, 5. recepta ab Alexandro 3, 1, 2. 22, 4. 5, 25, 4. cl. 2, 13, 7. tributis cogendis Coeranus praefectus 3, 6, 4. Menes *ὑπαρχος* 3, 16, 9. Cadmus inde proficiscitur 2, 16, 1.
- Phoenices. mercatores 6, 22, 4 s. nautae 6, 1, 6. 7, 22, 5. ex sideribus cursum tenent 6, 26, 4. classes 1, 18, 7. 2, 2, 5. 20, 7. 24, 1. 3, 6, 3. 7, 19, 3. reguli eorum 2, 13, 7. 20, 6. cf. Tartessus et Carthago.
- Phradasmenes 7, 6, 4.
- Phrasaortes Rheomithrae filius, Persarum satrapes 3, 18, 11. moritur 6, 29, 2. 30, 1.
- Phrataphernes Parthis Hyrcaniis Tapurisque praest 3, 8, 4. satrapes Hyrcaniae et Parthorum 3, 23, 4. sub Alexandro 5, 20, 7. 6, 27, 3. 7, 6, 4. in Ariis missus 3, 28, 2. 4, 7, 1. cum Cratero 4, 18, 1. Autophradatem adducere iubetur 4, 18, 2. Sisinis et Phradasmenis pater 7, 6, 4. cl. 6, 27, 3.
- Phryges *ἀμφότεροι* 3, 22, 3. 5, 25, 4. 7, 9, 7. olim rex eorum Midas 2, 3, 2 ss.
- Phrygia 1, 16, 3. 27, 5. 29, 1. *ἡ μεγάλη* 1, 24, 5. *ἡ πρὸς Ἑλλησπόντῳ* 1, 12, 8. *ἡ ἐφ' Ἑλλησπόντῳ* 1, 29, 5. eius satrapae Arsites et Calas 1, 12, 8. 17, 1.
- Pieris Macedonica 1, 11, 2.
- Pimprama Indiae 5, 22, 3.
- Pinara Lyciae (n. *Minara*) 1, 24, 4.
- Pinarus amnis 2, 7, 1. 8, 5. 10, 1.
- Pindarus. eius domus et posterum 1, 9, 10.
- Pisaeus 6, 28, 4.
- Pisidae 1, 24, 6. 27, 5. 28, 1 ss.
- Pithagoras vates 7, 18, 1 ss.
- Pithon Agenoris filius Indiae partis satrapes (an praetor?) 6, 13, 4. contra Musicanum missus 6, 17, 1 ss. huius *τάξις* Schmiedero esse videtur 6, 6, 1. 7, 2 s. 8, 2 s.
- Pithon Crateae filius *σωματοφύλαξ* 6, 28, 4. coronatus 7, 5, 6. Serapidem consulit 7, 26, 2.
- Pithon Socielis filius 4, 16, 6 s.
- Pixodarus Car 1, 23, 7 s.
- Plataeae (rudera prope *Kokla*) restituta 1, 9, 10.
- Plataeensium clades 1, 9, 5. 7. saevitia 1, 8, 8.
- Pleiades 6, 21, 2. 7, 21, 4.
- Pnytagoras 2, 20, 6. 22, 2.
- Polemocrates Cleandri et Coeni pater, quos v.
- Polemon Andromenis filius accusatus 3, 27, 1 ss.
- Polemon Megaclis filius, *ἐταῖρος, φρούραρχος* 3, 5, 3.
- Polemon Theramenis filius *ναύαρχος* 3, 5, 5.
- Pollux 4, 8, 3.
- Polydamas *ἐταῖρος* 3, 26, 3.
- Polydectes 3, 3, 1.

Polydorus Labdaci pater 2, 16, 2.
 Polyuctus Atheniensis 1, 10, 4.
 Polyides 3, 19, 6.
 Polysperchon Simmiae filius. eius τάξις
 2, 12, 2. 3, 11, 9. 4, 22, 1. 25, 6. 5,
 11, 3. 6, 5. 5. Bactris relictus 4, 16, 1.
 in Macedoniam missus 7, 12, 4.
 Polytimetus amnis (n. *Ser-afschân*) 4, 5,
 6. 6, 5. 7.
 Porus Indiae rex 5, 8, 4. 20, 2. 5 s. 21,
 3. 22, 2. vincitur 5, 9, 1—19. 3. Ale-
 xandri socius 5, 21, 2. 24, 4. donatur
 5, 20, 4. 21, 5. 6, 2, 1.
 Porus ὁ ναυός 5, 21, 2 ss. cl. 20, 6.
 Practius amnis 1, 12, 6.
 Priamus 1, 11, 8.
 Priapus (cuius rudera prope *Karabogha*)
 1, 12, 7.
 Prodigia 1, 11, 2. 18, 6 ss. 20, 1. 25, 6 s.
 2, 3, 3 ss. 8. 18, 1. 26, 4. cf. Alexan-
 der M. et Aristander.
 Proexes Persa satrapes ad Caucasum 3,
 28, 4.
 Promethei antrum 5, 3, 2.
 Propontis (n. mare *Marmara*) 4, 15, 6.
 Proserpina 2, 16, 3.
 Proteas Andronici filius classi praefectus
 2, 2, 4 s. ad Alexandrum venit 2, 20, 2.
 Protesilaus 1, 11, 5.
 Protomachus τοῖς προδρομοῖς praefe-
 ctus 2, 9, 2.
 Ptolemaeus Lagi filius, Eordaeus 6, 28, 4.
 Philippo regnante exsul 3, 6, 5. revocatus fit
 σωματοφύλαξ 3, 6, 4. 8, 9. 15, 8. 6, 28, 4. Alexandrum comita-
 tur 2, 11, 8. 5, 13, 1. falso a quibus-
 dam tradi hunc ab eo servatum esse 6,
 11, 8. coniuraticnem detegit 4, 13, 7.
 cum imperio 3, 18, 9. 29, 7. 4, 16, 2.
 21, 4. 24, 8. 10. 25, 2 ss. 5, 23, 7. 24,
 1 ss. 6, 5, 6 s. 7, 15, 3. Aornum ex-
 pugnat 4, 29, 1 ss. 30, 1 ss. Indorum
 ducem caedit 4, 24, 3 s. Bessum perse-
 quitur 3, 29, 7. et capit 3, 30, 1 ss.
 vulneratur 4, 23, 3. coronatur 7, 4, 6.
 uxorem ducit 7, 4, 6. postea rex prooem.
 2. cum Perdicca bellum gerit 7, 18, 5.
 Alexandri res gestas conscripsit pro-
 oem. 1 s. ab Aristobulo discrepabat 4,
 3, 5. neuter de Indo ponte iuncto quid-
 quam prodiderat 5, 7, 1. eum maxime
 sequutus est Arrianus 6, 2, 4. cf. Ari-
 stobulus. eius auctoritas de re militari
 5, 14, 5. de Thebis expugnatis 1, 8, 1.
 de caesis 1, 2, 7. 2, 11, 8. de captivis
 4, 3, 5. 25, 4. de Uxiis receptis 3, 17,
 6. de Philotae supplicio 3, 26, 2. de
 Alexandri vulnere 6, 10, 1. 11, 8. de
 sacris ab eo factis 5, 28, 4. solius Ace-
 sinis magnitudinem commemoravit 5, 20,
 8. cf. Aristobulus.

Ptolemaeus Philippi filius turmae praefe-
 ctus 1, 14, 6.
 Ptolemaeus Seleuci filius σωματοφύλαξ
 βασιλικός 1, 24, 1. exercitum adducit
 1, 29, 4. ad Issum cecidit 2, 10, 7.
 Ptolemaeus ὁ σωματοφύλαξ (ὁ βα-
 σιλικός) cecidit 1, 22, 4. 7.
 Ptolemaeus Thracum praetor 4, 7, 2.
 Ptolemaeus incertum quis Cariae praefe-
 ctus 1, 23, 6. Orontobatem vincit 2, 5,
 7. Ptolemaei incertum cuius τάξις 2,
 8, 4.
 Pura (etiāmnunc *Pura*) Gedrosiae 6, 24, 1.
 Pydnaeus Pantaleon 3, 5, 3.
 Pylae s. Thermopylae 1, 7, 5. cf. Ama-
 nicae, Cilicia, Persis, Caspius.
 Pyramus amnis (n. *Dschechun*) 2, 5, 8.
 Pythodemus Ol. III, 1. archon. 1, 1, 1.
 Python. v. Pithon.

Q.

Quadi 1, 3, 2.

R.

Rhadamanthus 7, 29, 3.
 Rhagae opp. (n. *Rai* rudera) 3, 20, 2.
 Rhambacia Oritarum 6, 21, 5.
 Rhenus Celticus 5, 7, 2.
 Rheomithus Persarum ad Granicum dux
 1, 12, 8. ad Issum occisus 2, 11, 8.
 Phrasaortae pater 3, 18, 11.
 Rhodii sagittarii 2, 7, 8. naves 2, 20, 2.
 Rhoesaces vulneratur 1, 15, 7.
 Romani. eorum fama 7, 1, 3. num lega-
 tos ad Alexandrum miserint 7, 15, 5 s.
 quomodo Aegyptum administrent 3, 5,
 7. quomodo pontes faciant 5, 7, 2 ss.
 Roxane Oxyartae filia, Alexandri uxor 4,
 19, 5. 20, 4. 6, 15, 3. 7, 4, 4.

S.

Sabaces Aegypti satrapes ad Issum occi-
 sus 2, 11, 8.
 Sabictas Cappadocum satrapes 2, 4, 2.
 Sacae Scythae 3, 8, 3. 11, 4. 7, 10, 5.
 Sacensinae 3, 8, 4. 11, 4.
 Sagalassus (n. *Aghlasan*) 1, 28, 2.
 Salamis (n. *Koluri*) 6, 11, 6.
 Salmacis Halicarnassi arx 1, 23, 3.
 Sambus Indorum montanorum satrapes 6,
 16, 3 ss.
 Samus (n. *Kephalonia*) 1, 19, 8. contra
 Mycalen 5, 5, 2.
 Sandracottas rex Indorum 5, 6, 2.

Sangaeus oppido praefectus 4, 22, 8.
 Sangala Cathaeorum oppidum (n. fortasse *Sakala*) 5, 22, 4—24, 8.
 Sangarius amnis (n. *Sakarija*). de eius fontibus et cursu 1, 29, 5.
 Sardanapalus 2, 5, 3 s.
 Sardes (n. *Sart*) 1, 17, 3 ss. 24, 3. arx 3, 16, 5. eius situs 1, 17, 5.
 Sardiani 1, 17, 3.
 Sathon 1, 12, 7.
 Satibarzanes Ariorum satrapes 3, 8, 4. ab Alexandro receptus 3, 25, 1 s. deficit 3, 25, 5 ss. occisus 3, 28, 2.
 Satraces Scytharum dux 4, 4, 8.
 Satrapae vel praefecti Darii commemorantur
Aegyptiorum Sabaces et Mazaces.
Arachotorum Barsaentes.
Ariorum Satibarzanes.
Armeniorum Orontes et Mithraustes.
Babyloniorum Bupares.
Bactrianorum Bessus.
Cappadocum Mithrobuzanes et Ariaces.
Cariae Orontobates.
Drangum Barsaentes.
Hyrcaniorum Phrataphernes.
Indorum montanorum Barsaentes.
Ioniae et Lydiae Spithridates.
Medorum Atropates.
Parthyaeorum Phrataphernes (et a Besso factus Barzanes).
Persarum Ariobarzanes.
Phrygiae ad Hellespontum Arsites.
Phrygiae maioris Atizyes.
Sogdianorum Bessus.
Susiorum 3, 16, 6.
Syriae Mazaeus.
 Omnino cf. 3, 8, 3 ss. Memnon et singula nomina.
 Satrapae vel praefecti Alexandri commemorantur
Aegypti Doloaspis aliique 3, 5, 2 ss. Cleomenes.
Arabum Aegypti finitimorum Cleomenes.
Arachotorum Menon et Sibyrtius.
Ariorum Arsames, Satibarzanes, Stasanor.
Armeniorum Mithrines.
Assacenorum Siscicottus.
Babyloniorum Mazaeus, Stamenes, alii 3, 16, 4.
Bactrianorum Artabazus, Amyntas.
Cappadocum Sabictas.
Cariae Ada, Ptolemaeus.
Carmaniae Sibyrtius, Tlepolemus.
Caucasi Proxexes.
Ciliciae Balacerus, Menes.
Coelesyriae Menon.
Drangum Stasanor.
Gadrosorum Apollophanes, Thoas, Sibyrtius.

Hyrcanorum Amminapes, Phrataphernes.
Indorum diversis puerisque locis Abisares, Eudemus, Musicanus, Nicanor, Oxyartes, Philippus, Pithon, Sambus, Taxiles.
Libyae Apollonius.
Lyciae Nearchus.
Lydiae Menander.
Macedoniae Antipater.
Mardorum Autophradates.
Medorum Atropates, Oxodates.
Oritarum Apollophanes, Sibyrtius.
Paphlagonum Calas.
Peraetacarum Oxathres.
Parapamisadarum Tyriaspes, Oxyartes.
Parthyaeorum Amminapes, Phrataphernes.
Persarum Phrasaortes, Orxines, Peucestas.
Phoenices Coeranus, Menes.
Phrygiae ad Hellespontum Calas.
Phrygiae maioris Antigonus.
Syriae Arimmas, Asclepiodorus, Menon.
Susianorum Abulites.
Tapurorum Autophradates.
Thracum. v. *Thracia*. cepherum cf. haec nomina.
 Satyrus 3, 28, 4.
 Sauromatae 1, 3, 2.
 Scione expugnata 1, 9, 5.
 Scythae Istri accolae 1, 3, 2. maxima Europae natio 4, 1, 1. legati ad Alexandrum 7, 15, 4. Asiani 3, 8, 3. Cyri in eos expeditio 3, 27, 4, 4, 11, 9, 5, 4, 5. Darii 4, 11, 9. equites Darii socii 3, 8, 6, 11, 6, 13, 3 s. 19, 3 s. Spitamenis 4, 5, 4 ss. 6, 1. Alexandri 5, 12, 2. *Νομάδες* 4, 5, 3 ss. 7, 16, 4. Alexandri hostes 4, 3, 6 ss. 4, 1 ss. 4, 5, 3 ss. 6, 1. legati ad eum 4, 5, 1. 15, 1 ss. in deserta reiecti 5, 25, 5. ἡ ἔρημος τῆς Σκυθικῆς 4, 5, 4. rex 4, 5, 1. 15, 1. οἱ σατράπαι οἱ τῆς Σκυθικῆς χώρας καὶ ὅσοι ἄλλοι δυνάσται κατὰ τὴν γῆν τὴν Σκυθίδα 4, 15, 3. eorum κοινόν 4, 5, 1. expeditionem in eum 4, 5, 1. Alexander 4, 1, 2 s. 7, 1, 3. cf. Abii.
 Scythica terra et Σκυθὶς γῆ 4, 15, 3.
 Scythica natio Sacarum 3, 8, 3.
 Seleucus Ptolemaei pater 1, 24, 1. 29, 4, 2, 10, 7.
 Seleucus ἑταῖρος 5, 13, 1. τοῖς ὑπαπισταῖς τοῖς βασιλικοῖς praefectus 5, 13, 4. phalangi 5, 16, 3. uxorem ducit 7, 4, 6. Serapidem consulit 7, 26, 2. rex potentissimus 7, 22, 5. cf. 5, 13, 1. ad Ipsum 7, 18, 5.

- Selge et Selgenses 1, 28, 1.
 Semele 2, 16, 1.
 Semiramis 1, 23, 7. eius in Indiam expeditio 6, 24, 2 s.
 Serapis Babylone cultus 7, 26, 2.
 Sestus 1, 11, 5. 6.
 Sibyrtius Carmaniae, postea Arachosiae et Gadorisae satrapes 6, 27, 1. cl. 5, 6, 1.
 Sicilia 7, 1, 3.
 Side (n. *Eskei Adalia* rud.) 1, 26, 4 s.
 Sidetae unde oriundi 1, 26, 4.
 Sidon (n. *Saida*) 2, 20, 3. 5. 6. 9 s. 21, 1. 8. 22, 6. 24, 1, 3. ab Alexandro recepta 2, 15, 6. naves 2, 19, 6.
 Sidonii 2, 15, 6. triremes 2, 20, 1.
 Sigem (n. *Jenischehr*) 1, 12, 1.
 Sigon Phoenices 2, 13, 8.
 Sigrium Lesbi promontorium (n. *Cap Signi*) 2, 1, 2.
 Silphium herba 3, 28, 6 s.
 Simmias Polysperchontis pater, quem v. Simmias Amyntae τάξει praefectus 3, 11, 9. 14, 4.
 Simmias Andromenis filius accusatus et absolutus 3, 27, 1 ss.
 Sindimana Indiae (n. *Sihwan*) 6, 16, 4.
 Sinope (n. *Sinub*) 7, 2, 1.
 Sinopensium legati 3, 24, 4.
 Siphnus insula (n. *Siheno*) 2, 2, 4. 13, 4.
 Sisicottus Assacenorum satrapes dubia scriptura 5, 20, 7.
 Sisines 1, 25, 3 s.
 Sisines Phrataphernis filius 7, 6, 4.
 Sitaceni 3, 8, 5. 11, 5.
 Sitaces Thracum dux 1, 28, 4. 2, 5, 1. 9, 3, 12, 4. in Media relictus 3, 26, 3. supplicio affectus 6, 27, 4.
 Smyrna Aeolica civitas 5, 6, 4.
 Socrates Sathonis filius, ἡγάρχης 1, 12, 7. 14, 1. 6. 15, 1.
 Sochi (an Socha?) Assyriae ubi 2, 6, 1.
 Sogdi Indi. eorum βασιλείον 6, 15, 4.
 Sogdiana (n. *Bukhara*, cuius pars etiam nunc *Sogd*) 3, 28, 9. 4, 16, 1. 3. Masageti confinis 4, 17, 4. regia 3, 30, 6. 4, 5, 3. petra 4, 18, 4. oppida constituta 4, 16, 3.
 Sogdiani Besso parent 3, 8, 3. contra Alexandrum 4, 1, 5. satrapae eius non parent 4, 15, 7. equites 3, 28, 10. Alexandri 5, 12, 2. 7, 6, 3. legebantur 3, 7, 7.
 Soli (n. *Mesellii*) 2, 5, 6. 8. 6, 4. 20, 2. puniti 2, 5, 5. pars poenae remittitur 2, 12, 2.
 Solon 7, 16, 7.
 Σωματοφύλακες Alexandri Aristonus, Balacri duo, Demetrius, Hephaestion, Leonnatus, Lysimachus, Menes, Perdicas, Peucestas, Pithon, Ptolemaei tres.
 Sopithes rex Indorum 6, 2, 2.
 Sopolis equitibus praefectus 1, 2, 5. Hermodori filii ἰλη 3, 11, 8. in Macedonia missus 4, 18, 3. Hermolai pater 4, 13, 2.
 Sosicles 4, 16, 6.
 Sostratus Amyntae filius Alexandro insidiatur 4, 13, 3 s. punitus 4, 14, 3.
 Sparta ab Epaminonda territa 1, 9, 4.
 Spartiates Euthycles 2, 15, 2.
 Spitaces Indorum νομάρχης 5, 18, 2.
 Spitamenes equitibus Sogdianis praefectus 3, 28, 10. Bessum prodiit 3, 29, 6 s. 30, 1 s. Maracanda oppugnat 4, 3, 6 s. vincit excurrentes 4, 5, 2 ss. cum persequitur Alexander 4, 6, 3 ss. rursus Macedonas aggreditur 4, 16, 4 ss. 17, 4 ss.
 Spitamenes Bactrius 7, 4, 6.
 Spithridates Ioniae et Lydiae satrapes 1, 12, 8. ad Granicum occisus 1, 15, 8. 16, 3.
 Stamenes Babylonis satrapes 4, 18, 3.
 Stasanor ἑταῖρος, Ariorum satrapes 3, 29, 5. 4, 7, 1. 18, 1. Drangum 4, 18, 3. Ariorum et Zarangum 6, 27, 3. 6. 29, 1.
 Straton 2, 13, 7 s.
 Strymonis (n. *Struma*) ostium 1, 11, 3.
 Stymphaea 1, 7, 5.
 Sunium (n. *Cap Colonne*) 6, 11, 6.
 Susa (n. *Sus* rudera) 3, 17, 1. 19, 8. 7, 10, 7. monumentis ornata 3, 16, 7 s. 7, 19, 2. praemium belli 3, 16, 2. fanum spoliatum 6, 27, 5. nuptiae ibi factae 7, 4, 4.
 Susia Ariae (n. *Thus* rudera) 3, 25, 1.
 Susia terra 7, 7, 1.
 Susiana terra (n. *Chusistan*) 3, 16, 9.
 Susiani 3, 8, 5. eorum terra 6, 28, 6.
 Susii 3, 11, 3. recepti 3, 16, 6 s. 5, 25, 5. 7, 9, 8. eorum satrapes 3, 16, 6. 9. 19, 2.
 Syllium 1, 26, 5.
 Syra 4, 13, 5.
 Syri οἱ ἐκ τῆς κοίλης καὶ ὅσοι τῆς μετὰ τῶν ποταμῶν Συρίας 3, 8, 6.
 Syria et Phoenice 3, 1, 2. ἡ κοίλη 2, 13, 7. ἡ τε κοίλη καὶ ἡ μέση τῶν ποταμῶν 5, 25, 4. 7, 9, 8. οἱ τε ἐκ τῆς Κοίλης Συρίας καὶ οἱ ἐκ τῆς μέσης τῶν ποταμῶν 3, 11, 4. satrapes Mazaeus 3, 8, 6. Arimmas 3, 6, 8. Asclepiodorus ib. 4, 13, 4. cf. 4, 7, 2. Menes 3, 16, 9. ἡ Παλαιστίνη καλουμένη Συρία 2, 25, 4. cf. 7, 9, 8.
 Syrmus rex Triballorum 1, 2, 2 s. 4, 6.
 Syphax 1, 17, 12.

T.

- Taenarum promontorium (n. *Cap Matapan*) 2, 13, 6.
 Tanais s. laxartes amnis (n. *Sir*) 3, 28, 8, 30, 8 s. 4, 1, 3, 3, 6, 5, 25, 5, 7, 10, 6. quomodo ab Alexandro traiectus 4, 4, 1 ss.
 Tanais amnis qui Europam et Asiam dividit (n. *Don*) 3, 30, 8 s.
 Tapuri (n. *Taberistân*) 3, 11, 4, 23, 1.
 Persidi vicini 7, 23, 1. equites Phrathapherne duce 3, 8, 4. satrapes Autophrades 3, 23, 7, 24, 3.
 Tarsenses 2, 4, 5.
 Tarsus (n. *Tersûs*) 2, 4, 5 s. 5, 2, 8, 6, 4.
 Tartessus Phoenicum colonia 2, 16, 4.
 Taulantii et rex eorum Glaucias 1, 5, 1 ss. 6, 1 ss.
 Tauriscus 3, 6, 7.
 Tauron sagittariis praefectus 5, 14, 1. phalangi 5, 16, 3.
 Taurus mons 2, 4, 7, 3, 28, 5. v. inprimis 5, 5, 2 ss. 6, 1 ss. Asia cis Taurum 3, 6, 4, cl. 6.
 Taxila 7, 2. urbs maxima inter Indum et Hydaspem 5, 3, 6, 8, 2 ss.
 Taxiles Indiae partis regulus 4, 22, 6 ss. 5, 3, 5. donatus 5, 8, 2. ad Porum missus 5, 18, 6 s. cum eo reconciliatus 5, 20, 4. Indiae partem administrandam accipit 6, 27, 2.
 Telephus *ἑταῖρος* 6, 23, 6.
 Telmissenses recepti 1, 24, 4. *σοφοὶ τὰ θεῖα ἐξηγεῖσθαι* 2, 3, 3 s. cf. Aristander.
 Telmissenses Pisidarum 1, 27, 5 ss. 28, 1.
 Telmissus Pisidarum 1, 27, 5, 28, 1.
 Tenedii a Persis subacti 2, 2, 2 s. definiunt 3, 2, 2.
 Tenedus a Persis recepta 2, 2, 2 s.
 Thapsacus (n. *El-Hammâm*) rudera prope *Rakka* 2, 13, 1, 3, 6, 4, 7, 1, 7, 19, 3.
 Thebae (n. *Thiva*) 1, 7, 1. a Cadmo occupatae 2, 16, 1. dirutae 1, 9, 9 s.
 Thebani. eorum perfidia et saevitia 1, 9, 7. victoriae 1, 9, 4. Macedonibus semper infesti 7, 9, 4. ab iis deficienti 1, 7, 1 ss. expugnantur 1, 8, 1 ss. cladis magnitudo 1, 9, 1 ss. legati ad Darium 2, 15, 2 ss. cf. Dionysus et Hercules.
 Theocritus 4, 13, 4.
 Theodorus 3, 16, 9.
 Thera Cariae opp. 2, 5, 7.
 Theramenes 3, 5, 5.
 Theron tyrannus Agrigentinarum 1, 12, 2.
 Thersippus Alexandri ad Darium legatus 2, 14, 4.
 Theseus Neptuni filius 7, 29, 3. eius cum Amazonibus bellum 7, 13, 5.
 Thessali, quos olim metuerant Macedones,

- subegit Philippus 7, 9, 4. equites Alexandri 1, 14, 3, 25, 1 s. 2, 7, 8, 8, 9, 9, 1, 11, 2 s. 3, 11, 10. remissi 3, 19, 5, 5, 27, 5.
 Thessalia 1, 7, 5.
 Thessaliscus Thebanus ad Darium legatus 2, 15, 2 s.
 Thoas Mandrodori filius 6, 23, 2. Gadrosiorum satrapes moritur 6, 27, 1.
 Thraces fortes 2, 7, 5. Macedonibus infesti 7, 9, 2. cf. 5, 26, 6. *οἱ αὐτόνομοι (καὶ οἱ ὄρειοι)* 1, 1, 5 s. ab Alexandro victi 1, 1, 8 ss. item qui Triballis vicini 1, 2, 3, 3, 3 s. Alexandri milites 1, 14, 3, 28, 4, 2, 5, 1, 9, 3, 3, 12, 4. equites 2, 7, 8. Bithyni 1, 29, 5.
 Thracia 1, 1, 4. maxima pars a Philippo Macedoniae adiuncta 7, 9, 3. cf. 2, 14, 5. *στρατηγὸς ἐπὶ Θρακίας* Alexander Aeropi filius 1, 25, 2. Ptolemaeus 4, 7, 2. praefectus Craterus 7, 12, 4.
 Thriambus Dionysi cognomen 6, 28, 2.
 Thurinus Pasirates 2, 22, 2. nisi forte *Κουρίδης* legendum.
 Thyndas Mentoris filius, transfuga, militi peregrino praeest 2, 2, 1, 13, 2.
 Tigris amnis (n. *Didschleh* v. *Schatt*) 3, 7, 4 s. 7, 5, 7, 2, 7, 7, 6 s. 16, 5. unde ortus 5, 5, 5. ostium 6, 19, 5, 28, 6, 7, 1, 1. Euphrate humilior fuit 7, 7, 3 s.
 Timander. eius *τάξις* 1, 22, 4.
 Timolaus 1, 7, 1.
 Tiryns Argolidis 5, 26, 5.
 Tlepolemus Pythophanis filius, *ἑταῖρος*, in Parthyaes et Hyrcaniis *ἐπίσκοπος* 3, 22, 1. Carmaniae satrapes 6, 27, 1.
 Tmolus mons Lydius (n. *Bos Dagh*) 5, 1, 2.
 Tralles opp. (n. *Aidin Güselhissar*) 1, 18, 1, 23, 6.
 Trapezus (n. *Tarabosan*) 7, 13, 4.
 Triballi Macedonibus infesti 5, 26, 6, 7, 9, 2. res novas moliantur 1, 1, 4. rex eorum Syrmus 1, 2, 2, 4, 6. vincuntur 1, 2, 4 s. frustra impugnantur 1, 3, 3 s. dedunt se 1, 4, 6.
 Triopium Cariae (n. *Cap Crio*) 2, 5, 7.
 Tripolis Phoenices (n. *Tarabülüs*) 2, 13, 2.
 Tripylum Halicarnassi 1, 22, 1, 4.
 Troianum bellum 1, 11, 7.
 Tylus insula 7, 20, 6 s.
 Tymphaea vel Stymphea 1, 7, 5.
 Tyndareus 4, 8, 2.
 Tyriaspes cum imperio 5, 20, 7. satrapes Parapamisadarum 4, 22, 5. remotus 6, 15, 3.
 Tyrii. eorum rex Azemileus 2, 15, 7. cf. Hercules et Carthago.
 Tyrus (n. *Sûr*) aditu Alexandro negato

oppugnatur et expugnatur 2, 15, 6 —
24, 6. ab ὑπασπισταῖς 4, 26, 6.
Tyrrheni legatos mittunt ad Alexandrum
7, 15, 4.

U.

Uranus 7, 20, 1.
Uxii Cossaeis finitimi 7, 15, 1. Darii socii
3, 8, 5. 11, 5. ab Alexandro victi 3,
17, 1 ss. 7, 10, 5.

X.

Xanthus amnis et oppidum (cuius rudera
prope Günik) 1, 24, 4.
Xanthri Indi ἀντόνομοι 6, 15, 1.

Xenophantus 3, 5, 3.
Xenophon Grylli filius miles 2, 4, 3, 7,
8 s. scriptor 1, 12, 3, 2, 8, 11, 7, 13, 4.
Xerxes superbus 7, 14, 5. monumenta e
Graecia asportavit 3, 16, 7, 7, 19, 2.
victus 4, 11, 9. templa Babyloniorum
diruit 3, 16, 4, 7, 17, 2.

Z.

Zadacarta Hyrcaniae 3, 23, 6. 25, 1.
Zarangaei 3, 25, 8. Zarangi 6, 17, 3. cf.
Dranges.
Zariaspa urbs maxima 4, 1, 5, 7, 1, 16, 6.
Zelea 1, 12, 8.
Zelitae 1, 17, 2.

